811.161.1(038)
Ч-75 = 511.141

КЦІЯ
000000143080
Бібліотека Київського університету ім. Б. Грінченка

RUTÉN-MAGYAR

SZÓTÁR.

Jelige: „Ne vesztegesd idődet:
Az idő eljár!“
Kis János.

IRTA

CSOPEI LÁSZLÓ.

A MAGYAR TUD. AKADÉMIÁTÓL FEKÉSHÁZY-JUTALOMMAL KOSZORUZOTT PÁLYAMŰ.

Bolti ára kötve: 2 frt 20 kr.

BUDAPESTEN.
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAM TULAJDONA.
1883.

811.161.1(038)=511.141
Ч-75
43595

РУСЬКО МАДЯРСКИЙ
СЛОВАРЬ.

Мотто: Не марни свой часъ:
Бо часъ ся мине.
Яношъ Кишъ.

НАПИСАВЪ

ЛАСЛОВЪ ЧОПЕЙ.

МАДЯРСКА КОРОЛЬСКА АКАДЕМИЯ НАУКЪ ПРИСУДИЛА СЪЙ РОВОТЪ НА КОНКУРЗЪ ПРЕМИЮ ФЕКЕЙШГАЗИЯ.

Цьна во ~~переплетъ~~: 2 зол. 20 кр.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
БІБЛІОТЕКА

У БУДАПЕШТЪ.

ВЛАСТНОСТЬ МАДЯРСКОЄ КОР. ДЕРЖАВЫ.

1883.

Nyomatott a m. kir. egyetemi könyvnyomdában.

GYULAI PÁL

ÚRNAK,

jótevőjének és volt tanárának

hálája s tisztelete jeléül

ajánlja

a szerző.

Высокородному панови

Dру ПАВЕЛУ ДЮЛАИ,

професору университета Будапештянского, члену мадярскоѣ академиѣ наукъ и секретарю I. секциѣ тамже, предсѣднику товаришества „Кишфалуди“ и т. д. и т. д.

Мому добродѣтелю и бывшому професору:

во знакъ благодарности и почести,

посвящаю сесю книгу.

ПЕРЕДНЬЕ СЛОВО. — ELŐSZÓ.

Мадярска корольска академия наукъ на конкурзѣ, оголошенòмъ на русько-мадярский словарь, присудила сьòвъ роботѣ премию *фекейшгазия*. Выдѣлъ академиѣ во свойòмъ доносеню положивъ варунокъ, ведля котрого составитель словаря мае передъ печатаньомъ оного исповнити всѣ тоты доповненя и поправкы, за котрѣ у дочаснòмъ передньòмъ словѣ рукопися говоривъ; а дале выдѣлъ жадавъ и то, жебы фразы и выговоры, што у словарѣ суть, перекласти на мадярское и по можности указати розлуку меджи двома языками.

Высока министерия набоженства и просвѣты приняла выдажу словаря на тыхъ варункахъ, котрѣ академия высловила.

Тымъ часомъ, докѣ ся переговоры вели за выпечатаня словаря, у Мадярскòвъ краинѣ почавъ ся еденъ „русско-мадярскій“ словарь появляти вы-

Midőn a magyar tudományos akademia e munkát, mint pályamüvet, a *Fekésházy*-jutalomra érdemesnek itélte, az erre vonatkozó birálatban kikötötte, hogy szerzője, mielőtt sajtó alá bocsátaná, megtegye benne mindazon bövítéseket és javításokat, a melyeket a pályamü „ideiglenes előszavában“ kilátásba helyezett; továbbá kikötötte azt is, hogy a műben találtató rutén kifejezéseket és szólásokat fordítsa le magyarra, azokat lehetőleg magyaros kifejezésekkel adja vissza s egyszersmind feltüntesse a két nyelv közti különbséget.

A nm. vallás- és közoktatási ministerium a mű kiadását a magyar tudományos akademia által kikötött feltételek teljesítésének alapján elvállalni kegyes volt.

Azonban mig a mű kiadatása iránt folytak a tárgyalások, azalatt hazánkban egy „orosz-magyar szótár“ kezdett időhöz nem kötött füzetekben

пусками почасными. Сеся окòльнòсть привела мене на гадку, вылишити изъ словаря у „дочаснòмъ словѣ“ зложеный третый пунктъ, и лише два першѣ выробити. Колимъ бо почавъ словарь писати, державъ емъ ся трьохъ пунктòвъ; 1) змагавъ емъ ся кòлько лемъ можъ, много руськихъ слòвъ зòбрати; 2) брати слова изъ церькòвного языка, котрѣ щоденное уживаня мають, и 3) зòбрати и дакòлько россійскихъ слòвъ. Думаю, што мъ черезъ вылишѣня изъ працѣ россійскихъ слòвъ не похыбивъ, вѣдь академия лемь то жадала обы „Зготовити руcько-мадярский словарь, у котрòмъ бы мадярскѣ слова и выраженя найме у Мадярскòвъ краинѣ поужитымы уськыми словами толковали ся, тай обы въ ньòмъ были и тоты слова, што зъ мадярского перейшли у руський языкъ.“

Що до руського языка у Мадярскòй краинѣ, идъ сьому бравъ емъ ниже приведенѣ роботы:

Якова Головацкаго: „Народныя пѣсни Галицкой и Угорской Руси.“ Москва 1878. чотыри томы.

megjelenni. Ez a körülmény engemet arra birt, hogy a pályamü ideiglenes előszavában foglalt harmadik czélt elejtsem, és csupán a két elsőnek kidolgozását tegyem feladatom tárgyává. A pályamü írásakor ugyanis hármas czélt tüztem volt magam elé, u. m. 1) a rutén szókból lehetőleg teljes gyüjteményt adni; 2) a templomi szláv nyelvből fölvenni a gyakrabban használt szókat, és 3) több orosz szót is fölvenni. Véleményem szerint ezzel nem követtem el hibát, mert a pályatétel csak azt kivánta, hogy: „Készíttessék egy ruténmagyar szótár, a mely a magyar szók- és szólások értelmezésében leginkább a magyarországi rutén népnyelvre van tekintettel, s mely az ezen nyelvben elfogadott magyar szókat sem mellőzi“.

A mi a hazai rutén népnyelv szókincsének összegyüjtését illeti, ehhez a nyomatott forrásokat a következő müvek szolgáltatták:

Holovácskij Jakab: A galiczi és magyarországi ruténok népdalai. IV. kötet. (Народныя пѣсни Галицкой и Угорской Руси. IV. томы. Москва. 1878.)

„*Катихисъ*, или наука православно христіанская“, изданье епархіѣ мукачевскоѣ.

Книгы ведля народныхъ шкѡлъ м. к. министромъ религіи и просвѣты, изданѣ.

францъ Миклосичъ: „Vergleichende Grammatik der slavischen Sprachen.“ IV. томы.

Михаилъ Лучкаи: „Grammatica slavo-ruthena etc.“ Budae 1830.

Омелянъ Огоновскій: „Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache.“ Львѡвъ 1880.

Михаила Осадцы: „Граматика руского языка.“ Третье изданье.

Михаилъ Драгоманѡвъ: „Малорусскія народныя преданія и разсказы“. Киевъ 1876.

Омелянъ Партыцкій: „Нѣмецко-руский словаръ.“ Львѡвъ. 1867.

Мадярьскѣ слова 'мъ бравъ изъ моѣ роботы, помѣщеноѣ у 1881. роцѣ во мадярскѡмъ филологичнѡмъ журналѣ: „Nyelvtudományi Közlemények“(XVI. томъ) во Будапештѣ пѡдъ ти-

A munkácsi egyházmegye által kiadott katekizmus. (Катихисъ, или наука православно христианская.) Hatodik kiadás.

A vallás- és közoktatási ministerium által a rutén népiskolák számára kiadott több könyv.

Miklosich Ferencz: „Vergleichende Grammatik der slavischen Sprachen“ IV. köt.

Lutskay Mihály. Grammatica slavo-ruthena etc. Budae. 1830.

Ogonovszkij Emil: Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache. Lemberg 1880.

Oszádczá M.: Rutén nyelvtan. (Граматика руского языка.) Lemberg 1876.

Drágománov M.: Kis-orosz nemzeti hagyományok és mesék. (Малорусскія народныя преданія и разсказы.) Kijev 1876.

Partyckij Emil: Deutsch-ruthenisches Handwörterbuch. Lemberg 1867.

A munkában fölvett magyar elemeket jobbadán a fenti müvekből gyüjtöttem össze, és a „Nyelvtudományi Közlemények“ 1881. évi 2-ik füzetében (XVI. kötet) „Ma-

туломъ: „Мадярскѣ слова у руськòмъ языцѣ“.

Позаякъ много путовавъ емъ по руськихъ видѣкахъ Мадярскоѣ краинѣ, поуживавъ емъ ся и черезъ мене добытыми досвѣдами.

Слова церковно-славянского языка черпавъ емъ изъ обрядовыхъ книгъ, што майчасто хоснують ся; сякѣ суть: Евангелие, Апостолъ, и Псалтыря.

Руський языкъ е самостоятельный, и не може ся держати нарѣчиемъ россійского.

Кедь бы датко порòвнавъ слова руськѣ зъ россійскыми, легко мòгъ бы прити на тоту гадку, ожъ слòвный скарбъ руського языка на тòлько сходить ся зъ скарбомъ россійскихъ, что ведля сеѣ вины руський языкъ и не мае права тримати ся окремѣшньымъ языкомъ; òнъ лише нарѣчие россійкого и ничъ бòльше. Сяка гадка не нова. Публицисты славянофилы, во главѣ зъ Аксаковымъ и Катковымъ вòдъ давна розпростирявуть

gyar szók a ruténban“ czim alatt kiadott értekezésem után vettem föl.

A szóbeli források a szerzőnek a rutén nép közt különböző időben és vidékeken átélt éleményeiből kerültek ki.

A templomi szláv nyelv szavai a leginkább használt rituális könyvekből, minők az evangelium, apostolok cselekedetei és a zsoltáros könyv, kerültek ki.

A rutén önálló nyelv, és nem az orosznak tájszólása.

A ki összehasonlítja a rutén szavakat az orosz szavakkal, egyszeri bepillantás után könnyen juthat azon eredményre, hogy a rutén nyelv szókincse annyira megegyez az orosz nyelv szókincsével, hogy nem is tekinthető *külön* nyelvnek, hanem csak az orosz nyelv *tájszólásának*. És ez a nézet nem is új. A szlávofil publicisták, Ákszákovval és Kátkovval élükön, váltig hangoztatják ezt a nézetet, hazánkban pedig az intelligens

сесь ноглядъ, а у нашòй краинѣ изъ меджи интелигентныхъ елементòвъ многѣ держать ся оного.

Коли вже вопросъ сякъ поставльòнъ, по мому ачей не буде даремна праця досвѣдчити, ожъ руськый языкъ мае тòлько права на назывъ самостòйного языка, якъ хотькотрый изъ славянскихъ його братòвъ.

Кедь рѣчь веде ся за класификацию языкòвъ, тогды треба выслухати филологòвъ, писателѣвъ историѣ, и народа.

Попозирайме, ба што говорять филологы?

Франц Миклошичъ, первый славистъ, и авторъ порòвнательноѣ граматикы славянскихъ языкòвъ, во свойòвъ працѣ: „Lautlehre der slavischen Sprachen“. (Wien 1852. IX. сторона) алемъ що мовить: „Коли я мовы по ѣхъ рòдству поставляю у рядъ, тогды розбираю я и мало-руский языкъ, котрый мае ся во науцѣ, якъ то и слѣдство свѣдчить, за самостòйну мову, а не за нарѣчие российского языка тримати“. Сесе онь цѣлкомъ великое слово изъ рота Микльосича, того Микльосича, котрый не допустить самостòйнòсть слорутènek közt nagyon sokan vallják és terjesztik azt.

Igy állván a dolog, nem lesz fölösleges e kérdést kimerítően tárgyalva bebizonyítani, hogy a rutén nyelvnek éppen annyi joga van, mint bármely más szláv nyelvnek, hogy mint *önálló* nyelv szerepeljen.

A nyelvek osztályozásában illetékes a nyelvész, a történetíró és a nép.

Lássuk hát, mit mondanak a nyelvészek.

Miklosich Ferencz, a leghíresebb szláv nyelvész, és a szláv nyelvek összehasonlító nyelvtanának szerzője „Lautlehre der slavischen Sprachen, Wien, 1852.“ czimű művének IX. lapján ezeket mondja: „Indem ich die Sprachen nach der Nähe ihrer Verwandschaft an einander reihe, behandle ich dann das Kleinrussische, das auf dem Gebiete der Wissenschaft, wie die Untersuchung selbst dartut, als eine selbstständige Sprache und nicht als ein Dialect des grossrussischen anzusehen ist.“ Ezt a nézetet vallja ma is; a m

вацького (товтсько) языка, и розбирае го ги нарѣчие чеського.

Августъ Шлейхеръ, знатый во порѡвнательнѡй филологиѣ, сесе пише: „Руськый языкъ не можъ держати за нарѣчие россійского, бо тотъ изъ симъ домакъ такъ въеднѡмъ рядѣ стоитъ, ги и съ другими славянскими диалектами.“ Позирай: Deutsche Sprache. 1860. сторона 77.

францъ Малиновский, ученый полякъ, во працѣ: „Krytyczna gramatyka jezyka polskiego, zeszyt II. str. 85.“ ѡдлучитъ руськый языкъ вѡдъ россійского.

Россійскѣ ученѣ, якъ то *Петръ Лавровскій* и *Василій Даль*, авторъ славноѣ роботы: „Толковый словарь живаго велико-русскаго языка“, признавуть самостѡйнѡсть руського языка; тай и А. Н. *Пыпинъ*, авторъ „Исторіи славянскихъ литературъ“, того погляда тримае ся. Руськѣ писателѣ у Россіи, М. *Максимовичъ*, А. *Потебня*, П. *Житецкий* во своихъ працахъ бизѡвно и безъ сумнѣву доказали, же руський языкъ мае нато право, обы го за самостайного держали. На

az ő szájából, a ki nem ismeri el önálló nyelvnek a tótot, és a cseh dialektusának tekinti, valóban nagy szó.

Schleicher Auguszt, ki az összehasonlító nyelvészet terén nem kevésbbé tekintély, azt irja: „Das Kleinrussische (Ruthenische, Russinische) ist nicht als russische Mundart, sondern als ein ihm wie den andern coordinirter slavischer Dialect zu betrachten. (Die Deutsche Sprache, Stuttgart. 1860. pagus 77.)

Málinovszki Xav. Ferencz, lengyel tudós „A lengyel nyelv kritikai nyelvtanában“ (II. rész. 85. oldal) megkülönbözteti a rutén vagy kis-orosz nyelvet az orosz vagy muszka nyelvtől.

Orosz nyelvészek, mint *Lávrovszkij* Péter, és „Az élő nagy-orosz nyelv magyarázó szótárának“ szerzője, *Dály Vasilij* elismerik, hogy a rutén nyelv önálló; *Pypin*, „A szláv irodalmak történetének“ irója hasonlót állit. Az oroszországi kis-oroszok, *Mákszimovics*, *Potebnyá* és *Zsiteczkij* alapos munkákban minden kétséget kizárólag mutatják ki a kis-orosz vagy rutén nyelv önálló voltát. Ezen a nyelven irtak: *Kotlyárevszkij*, *Kvitká*, *Vovcsok*

руськòмъ языцѣ писали Иванъ Котляревский, Г. Квитка, Марко Вовчокъ, П. Кулишъ, Т. Шевченко, Ом. Огоновский, М. Осадца, О. Партыцкий, Устьяновичъ, — М. Лучкай и А. Духновичъ и т. д.

А тѣ, што на тòмъ стоять, ожь руський языкъ лишень нарѣчие российского, тѣ не суть филологы, ай славянофилы (=панслависты), не ученый судъ, ай политична партия.

Теперь обернѣмъ ся идъ историѣ!

Николай Костомарòвъ, историкъ, у 1861. роцѣ издавъ свою працю: „Двѣ русскія народности“, у котрòвъ доказавъ, же нелемъ два руськѣ языкы ай и двѣ руськѣ нарòдности суть.

Послухайме лемъ Костомарова, якъ овòнъ судить.

„Обращаясь къ русской исторіи, можно прослѣдить, какъ недосказанное лѣтописцемъ въ его этнографическомъ очеркѣ о Южной Руси, само собой высказало себя въ цѣпи обстоятельствъ, образовавшихъ историческую судьбу южно-

Márk, Kulis. Sevcsenko Tárász, — *Ogonovszkij, Oszádczá, Pártyczkij, Usztyánovics — Lutskay* és *Duchnovics* stb.

A kik pedig azt vitatják, hogy a rutén nyelv az orosznak dialektusa, azok nem nyelvészek, nem filologok, hanem szlávofilok (=panszlávok), nem tudományos intézet, hanem politikai párt tagjai.

Forduljunk a történelemhez!

Kosztomárov Miklós, orosz történetiró 1861-ben „Két orosz nemzetiség“ (Двѣ русскія народности. Lásd: Историческія монографіи и изслѣдованія Николая Костомарова. Томъ первый. Szentpétervár 1862.) czimü tanulmányában megdönthetetlenül kimutatta, hogy két orosz nemzetiség, és két orosz nyelv van.

Azonban halljuk Kosztomárovot!

„Ha az orosz történelemhez fordulunk, ki lehet mutatni, hogy azt, a mit a krónikás Dél-Oroszország etnográfiai rajzából kihagyott, magok a dél-orosz nép történeti sorsát intéző körülmények hozták napfényre. Ha az első

русскаго народа. Если первоначальный этнографъ, исчисляя своихъ Полянъ, Древлянъ, Улучей, Волынянъ, Хорватовъ, не далъ имъ всѣмъ одного названія, отдѣльнаго отъ другихъ Славянъ русскаго материка, то имъ его дала вскорѣ исторія. До сихъ поръ не рѣшила окончательно наука—это названіе Русь, такъ намъ всѣмъ присущее, занесено ли съ Балтійскаго подбережья частью иноземцевъ, поселившихся среди одной южно-русскаго племени, или, какъ полагаютъ нѣкоторые ученые, опираясь преимущественно на восточныхъ извѣстіяхъ, было и прежде туземнымъ прозваніемъ на Русской Землѣ; но уже въ XI вѣкѣ названіе это распространилось на Волынь и на нынѣшнюю Галицію, тогда какъ, по видимому, не переходило еще ни на сѣверовостокъ, ни къ Кривичамъ, ни къ Новгородцамъ. Уже ослѣпленный Василько, исповѣдуясь въ своихъ намѣреніяхъ присланному къ нему Василію, говоритъ о планѣ мстить Ляхамъ за землю *Русскую* и разумѣетъ не Кіевъ, но ту страну, которая впослѣдствіи усвоила себѣ названіе Червоной Руси. Въ XII вѣкѣ, въ землѣ Ростовско-Суздальской,

krónikás elősorolván a *polyán*-okat, *drevlyán*-okat, *ulucsi*-eket, *volhynai*-akat, *horvát*-okat, nem adott nekik közös nevet, megkülönböztetendő őket az orosz föld többi szlávjaitól, csakhamar megadta azt nekik a történelem. Eddig még nincs eldöntve, vajjon az orosz (ruszj) név a Balti tenger mellől bevándorolt és a déloroszok egy ága közé letelepedett idegenek által került-e hozzánk, avagy mint azt némely tudósok leginkább keleti irókra támaszkodva állitják, már előbb is meg volt ez az elnevezés. Annyi bizonyos, hogy a XI. században ez a név már kiterjedt Volhyniára és a mai Galicziára, de nem vonatkozott sem észak-keletre, sem a krivicsiekre és a novgorodiakra. A megvakitott Vaszilyko közölve szándékait a hozzá küldött Vaszilijjal, azt beszéli, hogy boszut akar állni a lengyeleken az *orosz* földért, és e név alatt nem Kijevet érti, hanem azt a földet, a mely utóbb Veres-Oroszország név alatt lett ismeretes. A rosztov-szuzdáli területen a XII. században ruszj név alatt a mai Oroszország délnyugoti részét értették. A ruszj (orosz) név tágabb értelemben véve kiter-

подъ Русью разумѣли вообще юго-западъ нынѣшней Россіи. Въ смыслѣ болѣе обширномъ названіе Руси иногда распространялось на земли, связанныя съ Русью, сперва политически подчиненныя Руси или Кіева, а потомъ, когда политическое первенство Кіева упало, все таки находившіеся въ церковной зависимости отъ русскаго митрополита и видѣвшія въ Руси столицу своей общей вѣры. Но въ своемъ собственномъ смыслѣ это названіе, въ отличіе отъ другихъ славянскихъ частей, было этнографическимъ названіемъ южно-русскаго народа; мелкія подраздѣленія, которыя исчислилъ лѣтописецъ въ своемъ введеніи, исчезли или отошли на третій планъ, въ тѣнь, когда образовалось между ними соединеніе и выплыли наружу одни общіе, единые для нихъ признаки. Названіе Руси за нынѣшнимъ южно-русскимъ народомъ перешло и къ иностранцамъ, и всѣ стали называть Русью не всю совокупность славянскихъ племенъ материка нынѣшней Россіи, а собственно юго-западъ Россіи, населенный тѣмъ отдѣломъ славянскаго племени, за которымъ теперь усвоивается названіе южно-русскаго или малороссій-

jesztetett olykor az Oroszországgal összekötött és neki, vagyis Kijevnek kezdetben politikailag alávetett területekre; később pedig, a mikor Kijev elvesztette politikai elsőségét, kiterjedt azon területekre, a melyek egyháztekintetében maradtak függésben az orosz metropolistól és benne látták közös vallásuk székhelyét. Szorosabb értelemben véve a dolgot ez a név etnográfiai neve levén a déloroszoknak, megkülönböztette őket a többi szlávoktól. Azon apróbb elnevezések, melyeket a krónikás az előszóban felsorolt, vagy egészen eltüntek, vagy pedig háttérbe szorultak már akkor, a midőn köztük megtörtént az egyesülés és felmerültek az általános és rájok nézve azonos ismertető jelek. Az *orosz* név a jelenlegi délorosz nép után átment az idegenekhez is, és ők nem a jelenlegi Oroszország szláv törzseinek összeségét kezdték illetni orosz névvel, hanem csupán Oroszország délnyugatát, a melyet a szláv törzsek azon ága népesitett be, melyet manapság délorosznak vagy kis-orosznak szoktak nevezni. És ez az elnevezés igy szállt rá a későbbi időkre is. Midőn a lökés, me-

ского. Это названіе такъ перешло къ послѣдующимъ временамъ. Когда толчокъ, данный вторичнымъ вилывомъ Литовскаго племени въ судьбу Славянскихъ народовъ всей западной части Русскаго материка, соединилъ ихъ въ одно политическое тѣло и сообщилъ имъ новое соединительное прозвище—Литва, это прозвище стало достояніемъ бѣлорусскаго края и бѣлорусской народности, а южно-русская осталась съ своимъ древнимъ привычнымъ названіемъ Руси.

lyet a litván törzs második benyomulása okozott az orosz anyaföld egész nyugoti részét lakó szláv törzsek sorsában, egy politikai testté egyesítette őket és a megadta nekik a Litvánia nevet, — e név a Fehér-Oroszország és a fehér-oroszok tulajdona maradt; mig a déli orosz nép továbbra is *orosz* maradt.

Въ XV вѣкѣ различались на материкѣ нынѣшней Россіи четыре отдѣла восточно-славянскаго міра: Новгородъ, Московское государство, Литва и Русь; въ XVI и XVII, когда Новгородъ былъ стертъ, — Московское государство, Литва и Русь. На востокѣ имя Руси принималось какъ принадлежность къ одной общей славянской семьѣ, развѣтвленной и раздробленной на части, на юго-западѣ это было имя вѣтви этой семьи. Суздалецъ, Москвичъ, Смолянинъ — были Русскіе по тѣмъ признакамъ, которые служили органами ихъ соединительности вмѣстѣ по происхожденію, по вѣрѣ, по

A XV. században a mostani Oroszország területén négy keleti szláv birodalom volt, u. m. Novgorod, a moszkvai állam, Litvánia és Ruszj (Oroszország), a XVI. és XVII. században pedig Novgorod elpusztulása után, a moszkvai állam, Litvánia és Ruszj. Keleten ugy fogták föl az orosz nevet, mint az elágazott és részekre darabolt közös szláv családhoz való tartozást, mig délnyugaton ez a név csupán a délnyugati család tulajdonát képezte. A szuzdáliak, moszkvaiak, szmolenszkiek azon jegyek alapján voltak oroszok, a melyek származásukból, hitükből, irodalmi nyelvükből

книжному языку и соединенной съ нимъ образованности; Кіевлянинъ же, Волынецъ, Червонорусъ — были Русскіе по своей мѣстности, по особенностямъ своего народнаго, общественнаго и домашняго быта, по нравамъ и обычаямъ; каждый былъ Русскимъ въ тѣхъ отношеніяхъ, въ какихъ восточный Славянинъ былъ не Русскій, но Тверитянинъ, Суздалецъ, Москвичъ. Такъ какъ слитіе земель было дѣло общее, то древнее названіе, употребительное въ старину для обозначенія всей федераціи, сдѣлалось народнымъ и для восточной Руси, коль скоро общія начала поглотили развитіе частныхъ: съ именемъ Руси для нихъ издревле соединялось общее, сравнивающее, соединительное. Когда изъ разныхъ земель составилось Московское Государство, это государство легко назвалось Русскимъ, и народъ, его составлявшій, усвоилъ знакомое прежде ему названіе, и отъ признаковъ общихъ перенесъ его на болѣе мѣстные и частные признаки. Имя Русскаго сдѣлалось и для сѣвера и для востока тѣмъ же, чѣмъ съ давнихъ лѣтъ оставалось, какъ исключительное достояніе юго-западнаго народа. Тогда по-

és az ezzel kapcsolatos müveltségükből kifolyólag képezték egyesülésük organumait; ellenben a kijeviek, a volhynaiak és veres-oroszok fekvésök, nemzeti, társadalmi és házi létük, erkölcseik és szokásaik alapján voltak oroszok: közülök mindegyik éppen az által lett oroszszá, a mi a keleti szlávot nem oroszszá, hanem tverivé, szuzdálivá és moszkvaivá tette. Minthogy a terület egyesítése közös dolog volt, azért a régi név, mely a régi időben az egész föderációt jelentette, nemzeti neve lőn a keleti Oroszországnak is, mihelyest a közös vonások elnyomták az egyéniek fejlődését, melyekre nézve Oroszország nevéhez ősidőtől fogva a közös, az egyenlítgető és összesítő név füződött. Mikor aztán a különböző területekből megalakult a moszkvai állam, oroszszá keresztelése könnyen ment végbe, a menynyiben az azt képező nép eltulajdonította magának a már előbb ismert nevet és az általános jegyekből átvitte azt inkább helyi és egyéni jegyekre. Az orosz név észak és délkelet számára most már épp oly kizárólagos tulajdon lett, a mint kizárólagos tulajdonát képezte régóta a dél-

КІЕВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОРОШИЛОВА БІБЛІОТЕКА

слѣдній остался какъ бы безъ названія; его мѣстное частное имя, употреблявшееся другимъ народомъ только какъ общее, сдѣлалось для другого тѣмъ, чѣмъ прежде было для перваго. У южно-русскаго народа какъ будто было похищено его прозвище. Роль должна была перемѣниться въ обратномъ видѣ. Такъ какъ встарину сѣверо-восточная Русь называлась Русью только въ общемъ значеніи, въ своемъ же частномъ имѣла собственныя наименованія, такъ теперь южно-русскій народъ могъ назваться Русскимъ въ общемъ смыслѣ, но въ частномъ, своенародномъ, долженъ былъ найдти себѣ другое названіе. На западѣ, въ Червоной Руси, гдѣ онъ сталъ въ сопротивленіе съ чуждыми народностями, естественно было удержать ему древнее названіе въ частномъ значеніи, и такъ Галицкій Червонорусъ остался Русскимъ, Русиномъ, ибо имѣлъ столкновеніе съ Поляками, Нѣмцами, Уграми; въ его частной народности ярче всего высказывались черты, составлявшія признаки общей русской народности, являлась принадлежность его къ общему русскому міру, черты такія, какъ вѣра, книжный богослу-

nyugati népnek. A délnyugoti nép ekkor mintegy név nélkül maradt; helyhez kötött egyéni neve, a melylyel más népek csak mint közössel éltek, ugyanazzá lett e más népnél, a mije volt neki azelőtt. A délorosz néptől tehát szinte elragadták vezetéknevét. Szerepet kellett cserélni megfordítva is. Valamint az észak-keleti Oroszország hajdanán csak átalánosságban bírta az Oroszország nevet, egyénileg pedig saját neve volt neki: ugy most a délorosz nép csupán átalános szempontból volt nevezhető oroszoknak, egyénileg pedig új név után kellett látnia. Ellenben Nyugaton, Veres-Oroszországban, hol az orosz nemzetiség idegen nemzetiségekkel állt szemben, egészen természetes volt, hogy egyénileg is megtartsa régi nevét; a galiczi veres-orosz tehát azért maradt meg továbbra is orosznak, ruszinnak, mert összeütközése volt a lengyelekkel, németekkel és magyarokkal; egyéni vonásaiban a közös orosz nemzetiség ismertető jegyeit képező jelek tüntek fel leginkább, fölmerültek az olyan vonások, minő a hit, a szertartásos könyvek nyelve és a történelem, a melyek őt a közös

жебный языкъ и исторія, напоминавшая ему о древней связи съ общерусскимъ міромъ. Все это предохраняло его отъ усилій чуженародныхъ элементовъ, грозившихъ и грозящихъ стереть его. Но тамъ, гдѣ та же народность столкнулась съ сѣверною и восточнорусскою, тамъ названіе Русскаго, по отношенію къ частности, не имѣло смысла, ибо Южно-руссу не предстояло охранять тѣхъ общихъ признаковъ своего бытія, которые не разнили, а соединяли его съ народомъ, усвоившимъ имя русское. Тутъ названіе Русскаго необходимо должно было замѣниться такимъ, которое бы означало признаки различія отъ Восточной Руси, а не сходства съ нею. Этихъ народныхъ названій являлось много, и, правду сказать, ни одного не было вполнѣ удовлетворительнаго, можетъ быть потому, что сознаніе своенародности не вполнѣ выработалось. Въ XVII вѣкѣ являлись названія: *Украина, Малороссія, Гетманщина,* — названія эти невольно сдѣлались теперь архаизмами, ибо ни то, ни другое, ни третье не обнимало сферы всего народа, а означало только мѣстныя и временныя явленія его исторіи. Выдуманное въ пос-

orosz világgal való régi viszonyára emlékeztették. Mindez arra szolgált, hogy megóvja őt az idegen elemek eltörléssel fenyegető törekvései ellen. Ott azonban, a hol ugyanezen nemzetiség az északi és keleti orosz nemzetiséggel ütközött össze, ott az orosz névnek egyéni szempontból véve nem volt értelme, mert hiszen a déli orosznak nem kellett védelmeznie létének azon közös ismertető jegyeit, a melyek őt nem hogy elválasztották volna, hanem egyesítettek az orosz nevet eltulajdonított néppel. Itt tehát az orosz nevet okvetetlenül olyannal kellett felcserélni, a mely a keleti Oroszországtól való különbözés és nem hasonlóság jegyeit foglalja magában. Ilyen nemzeti név sok akadt, de egy sem volt kielégítő, talán azért, hogy a nemzeti öntudat nem fejlődött ki teljesen. Igy lépett fel a XVII. században az *Ukráiná, Málorosszijá, Hetmánscsiná*, de a melyek ma már önkénytelenül is elavultak, mert se az egyik, se a másik, se a harmadik nem terjedt az egész népre, hanem csupán e nép történetének helyi és mulandó jelenségeire vonatkozott. Az utóbbi időben feltalált *délorosz* név eddig csak tudo-

лѣднее время названіе *Южноруссовъ* остается пока книжнымъ, если не навсегда останется такимъ . . . “ (Сторона 58—61. Историческія Монографіи и изслѣдованія Николая Костомарова. Томъ первый.)

А народъ що думать?

Кто знае нашого русина у Мадярскòй краинѣ, тотъ знае и то, што вònъ себе *русиномъ, руснакомъ, и руснякомъ* называе, а за российского чоловѣка никда не говорить, ги за русина, ги за свого, ай ги за *маскаля*. У Галициѣ простый народъ и векша часть образованыхъ лемъ себе держить за русина, а не россійскихъ. У 1881. роцѣ, россійска газета „С.-Петербургскія Вѣдомости“ (203. число) помѣстила кореспонденцию, у котрòвъ алемъ што гворить галичанинъ россійскому чоловѣку: . . .

— „Вы не русскій“!. . . — Навѣрное, говорю, русскій. — Вы изъ Россіи? — Изъ Россіи. — Ну, вотъ и значитъ россіянинъ, а не русскій. Русскіе это только мы, здѣсь, въ Галиціи . . . Вы и говорите не по-русски, а пороссійски . . . Нашего языка не знаете . . .

Изъ вышше сказаныхъ вид-

mányos, és aligha nem az fog maradni örökre“. . . (58—61. lap.)

És mint vélekedik a nép?

A ki megfordult a mi rutén pórnépünk közt, az jól tudja, hogy ez a nép *ruszin-*, *rusznák-* és *rusznyák*-nak vallja magát, az oroszt pedig *mászkály*-nak nevezi, és a vele való rokonságot is tagadja. Galicziában ugy a pórnép, mint az értelmiség nagy része ugyanazt tartja. Álljon mutatványul az a párbeszéd, mely egy galicziai és egy orosz közt ment végbe, és a mely a „*Szt. Peterburgszkijá Vjedomoszti*“ 1881. évi 203-ik számából van véve.

— Ön nem orosz ugy-e? kérdi a galicziai. — De igen, orosz vagyok, feleli az orosz. — Oroszországból való ön? — Igen. — Hisz akkor ön nem *orosz*, hanem *oroszországi*. Egyedül mi galicziaiak vagyunk oroszok . . . Ön nem is beszél orosz, hanem oroszországi nyelven . . . Ön nem tudja nyelvünket . . .

Igy tehát mind a három

но, што и филологъ, и историкъ, и самъ народъ, на руськовъ сторонѣ стоять.

Айбо чому е то, можъ бы ся звѣдати, што меджи руськими и россійскими словами тòлько рòвности? На сесе питаня òдповѣсть история. Коли Киевска Русь перейшла нòдъ володу Москвы, сеся перебрала вòдъ неѣ нелемъ политичное значенье, ай и литературный руський языкъ. Перебравши руський языкъ, змѣшало го зъ своимъ, тай изъ церьковно-славянскимъ, и изъ сихъ трьохъ наладила собѣ книжный, або россійскій языкъ. А ведля обезпеченя руссійского языка вòдъ конкурренціѣ руського, россійскѣ царѣ вòдъ Петра Великого все гòрше и гòрше притѣсняли руський языкъ; а въ 1876-òмъ роцѣ выданый царьскій розказъ заказуе, 1) принести руськѣ книгы изъ загранцѣ у Россию, 2) печатати руськѣ книгы, 3) драматичнѣ працѣ и котты у Россиѣ.

Туй можеме щи то зазначити, ожъ тотожнòсть во руськихъ и россійскыхъ слòвахъ найме во *писаню*, а не во *выговорѣ* мае мѣсто.

—

Теперь еще оправдати маеме то, чому уживаеме мы слотényező a rutén nyelv (sőt nemzetiség) önállósága mellett bizonyit.

De honnét van az, kérdhetni, hogy a rutén és az orosz nyelv szókincsében olyan feltünő a rokonság? Erre megfelel a történelem. Mikor Kijev Moszkva uralma alá került, a kijevi irodalmi nyelvet, az az a kis-orosz (rutén) irodalmi nyelvet, mely sokkal jobban volt kimüvelve, mint Moszkva nyelve, átvette a hódító, összekeverte a saját dialektusával és a templomi szláv nyelvvel, rányomta a moszkovitizmus bélyegét: és ezzel készen lett az orosz nyelv. Hogy pedig a kis-orosz nyelv ne versenyezhessen a nagy-orosz nyelvvel, az orosz kormány Nagy Péter óta rendszeresen nyomta azt; az 1876-ban kiadott czári rendelet szerint pedig külföldi rutén munkát Oroszországba behozni, rutén munkákat, szindarabokat és hangjegyeket nyomtatni — szigoruan tilos.

De a hasonlóság még igy is jobbadán a *kiirásra* és nem a *kiejtésre* vonatkozik.

—

Most igazolnunk kell a *rutén* elnevezést, a melylyel

во *rutén*, кедь у мадярскомъ говориме за русины. Суть люде, што сесе слово за выдумку держать; кажуть они, ожъ выгадали тото нѣмцѣ во нятдесятыхъ рокахъ, а мадяре, вдъ коли мавуть конституцию. Айбо што за бѣда, што сесѣ люде дуже мылять ся.

Слово *rutén*, ruthen, дуже давное. Уже Туроци и Маркъ уживають нимъ, а Anonymus короля Бейлы сякъ пише: . . . ibique inter Hungaros, *Ruthenos*, et Polonos fines dabant", або на другомъ мѣстѣ: „Arpadum gente sua *Ruthenorum* alpes prior perforavit".

Адамъ Богоричъ (живъ у XVI. столѣтиѣ) найдавнѣйшый славянский филологъ на заглавѣ своѣ граматикы, уданоѣ во 1584. роцѣ у Витембергахъ, каже: „Arcticae horulae succissivae, de latino-carniolana literatura ad latinae linguae analogiam accomodata, unde moshoviticae, *rutenicae*, polonicae, boemicae et lusaticae linguae cum dalmatica et croatica cognatio facile deprehenditur". Сесе разомъ служить свѣдоцтвомъ того, што вже у XVI. вѣцѣ роздѣляли руськыхъ вдъ москвичѣвъ.

Истинна правда, ожъ нашъ руський чоловѣкъ себе *русиномъ*, *руснакомъ*, *руснякомъ* sokan sehogy sem birnak megbarátkozni, és részint az ötvenes évekből származó német részint pedig az alkotmányos életbél kezdődő magyar találmánynak tartják.

Ez a név nagyon régi. Már Thuróczi, Kézai, Mark élnek vele, és Anonymusnál találunk ilyen kifejezéseket: . . . ibique inter Hungaros, *Ruthenos* et Polonos fines dabant". Vagy: „Arpadum gente sua *Ruthenorum* alpes prior perforavit".

Bohorics Ádám, a legrégibb szláv nyelvész, (élt a XVI. században) grammatikájában, melyet 1684-ben, Wittenbergában adott ki, ezeket mondja a czimlapon: „Arcticae horulae succissivae, de latino-carniolana literatura, ad latinae linguae analogiam accommodata, unde moshoviticae, *rutenicae*, polonicae, boemicae, et lusaticae cum dalmatica et croatica cognatio facile deprehenditur". Ez egyszersmind a szláv nyelvek osztályozását is magában foglalja.

Igaz ugyan. hogy a *ruszin* szó (megfelelőleg a русинъ-nak) helyesebb volna, de ha

называе, но позаякъ мадяре вже привыкли руськихъ рутинами называти, прето нѣтъ нужды завести нову терминологию.

Руський языкъ загальноі и русины Мадярскоѣ краины.

Руський або малоруский языкъ дѣлить ся на чотыри нарѣчия, и то: 1) на черленоруський, 2) на полудньовый малоруський (полудне-всходный малоруский), 3) повночномалоруский (повночно-всходный малоруский), и 4) бѣлоруский.

Червено-руськое нарѣчие розпадае ся на три поднарѣчия, 1) на подолье-волыньский, 2) на галицький, и 3) на горьский або Карпацький. На горьскомъ поднарѣчиѣ говорять *бойки, лемки* (лемакы), и *гуцулы;* а змѣшаня мовы сихъ трьохъ народовъ дае руський языкъ у Мадярскомъ краинѣ. На нашъ руський языкъ мавъ вплыва ще мадярский, словацкий и польский.

У насъ нема истого, еднакого руського языка, каждый видѣкъ указуе даякусь самостойность во зложеню и выговорѣ словъ; черезъ сесе мáр birjuk a *rutént*, fölösleges volna azt újjal fölcserélni.

A rutén (kis-orosz) nyelv átalában és a hazai ruténok.

A rutén vagy kis-orosz nyelvben négy nyelvjárást különböztetnek meg, u. m. 1) a veres-oroszt, vagy a szorosan vett rutént; 2) a déli kis-oroszt (dél-keleti kis-oroszt); 3) az északi kis-oroszt (észak-keleti kis-oroszt), és 4) a fehéroroszt.

A veres-orosz nyelvjárás három al-nyelvjárásra oszlik, ezek 1) a podolia-volhynai, 2) a galicziai és 3) a hegyi vagy kárpáti. A hegyi dialektust a bojko, lemko (lemák) és huczul népek képezik. Hazai rutén nyelvünk e három nép nyelvének keverékéből áll; de nagy befolyással volt rá a magyar, a tót és a lengyel nyelv is.

Hazánkban szorosan véve egységes rutén nyelv nincs; minden vidék bizonyos önállóságot mutat fel a szóképzésben és kiejtésben: ebből

можъ порозумѣти, ожъ нашъ языкъ на дакотрѣ стямкы и пять слѡвъ мае. Кедь хочеме, обы нашѣ руснакы насъ порозумѣли, такъ треба писати, обы тотожнѣ слова рѡжныхъ видѣкѡвъ брали ся, а дуже частнѣ знакы пожертвовали ся на долю загальныхъ. Сесе вина тому, зашто треба прибѣгнути идъ вымудрованому значѣню, якъ ниже увидиме.

У Мадярскѡвъ краинѣ ведля конскрипцiѣ 1880. рока живе 342,351 русинѡвъ; меджи сими е 1,917 римо-католикѡвъ, 1,513 греко-восточныхъ, 10,342 жидѡвъ, и 70 изъ другыхъ вѣроисповѣданий *). *Головацкий* во своей працѣ (поз. VIII. стор) начисливъ русинѡвъ до 476,560 душъ, а статистика изъ 1870 рока показуе 476,560 душъ.

Русины по вармедяхъ (комитатахъ) сякъ суть роздѣленѣ: вармедя *Абауй* мае 543, в. *Бачъ* 7,294, в. *Береґъ* 74,021, в. *Бигаръ* 466, в. *Боршодъ* 455, в. *Мараморешъ* 106,221, в. *Шарошъ* 30,939, в. *Саболчъ* 1,698, в. *Сатмаръ* magyarázható meg, hogy egyes fogalmakra négy—öt elnevezés is van. Ha hazai ruténjainkkal megértetni akarjuk magunkat, ugy kell írnunk, hogy munkánkban a különböző vidékek azonos szavai jussanak érvényre, a nagyos is egyéni sajátságok pedig a közös sajátságoknak áldoztassanak föl. E végből bizonyos mesterséges jelölésekhez kell fordulnunk, a melyekről alább lesz szó.

Magyarországon az 1880-ik évi népszámlálás szerint összesen 342,351 rutén van; ezek közt van 1,917 római katholikus, 1,513 görög keleti, 10,342 zsidó és 70 más felekezetü. *) *Holováczkij* idézett munkájában (VIII. lap) 476,560 ruténtet számlál össze. az 1870-iki statisztika pedig 469,420 tüntetett fel.

Megyék szerint a következő számban lépnek föl a ruténok: Abaujmegye 543; Bácsm. 7,294; Beregmegye 74,021; Biharmegye 466; Borsodmegye 455; Máramaros 106,221; Sárosmegye 30,939; Szabolcsmegye 1,698; Szatmármegye

*) Lásd: Keleti Károly: A nemzetiségi viszonyok Magyarországban az 1880. évi népszámlálás alapján. Akadémi értekezések II. osztály. VII. kötet. II. szám. 1881.

969, в. *Сепешъ* 16,158, в. *Угоча* 29,976, в. *Унгъ* 41,871, в. *Земплейнъ* 30,164, а другѣ вармедѣ 1.576 душъ-русинòвъ.

969; Szepesmegye 16,158; Ugocsamegye 29,976; Ungmegye 41,871 és Zemplénm. 30,164; más megyékben 1,576.

Власности руського языка позираючи на старославянский и российский.

A rutén nyelv sajátságai tekintettel az ó szláv és az orosz nyelvekre.

1. Старославянска самогласна є вымовляе ся у теперѣшньòмъ руськòмъ языцѣ ги латиньске *e*, а кедь стиснена черезъ наслѣдуючу согласну, ги ò (ѣ, и, ü, jü, у, ю, ы); у российскòмъ языцѣ выгваряе ся, ги *je*, а кедь наголосъ (акцентъ) мае, ги *jo*.

1. Az ó szláv є (je) a ruténban ugy ejtetik ki, mint a magyar *e*, ha pedig mássalhangzó hozzáadása által erősbül, ò (i, ji, ü, jü, u, ju, y) válik belőle; az oroszban *je*-nek, vagy ha rajta van a hangsuly, *jo*-nak mondatik.

Старославянское / Ó szláv } несєши, небо, тєтъка, грабєжь, шєсть.

Руське / Rutén } несешъ (neszes), небо (nebo), тѣтка (тьòтка) (tyi-tyü-, tyutka,), грабѣжъ (hrábizs), шѣсть (siszty).

Российское / Orosz } несешь (nyeszjos), небо (nyebo), тетка (tyotka), грабежь (grábjozsj), шесть (seszty).

2. Старославянска самогласка *ѣ* перейшла у руськòмъ у мягке *i* и *ji* (ѣ), а у российскòмъ у *e* и *je*.

2. Az ó szláv ѣ (je) a ruténban *ji* és *i*, az oroszban pedig *e* és *je* hanggal bir.

Старославянское / Ó szláv } снѣгъ, дѣлити.

Руське / Rutén } снѣгъ (sznyih), дѣлити (gyiliti),

Россійс. / Orosz } снѣгъ (sznyeg), дѣлить (gyelity).

3. Старославянска самогласка н такъ вымо вляе ся у руськòмъ, ги мадярское середнье е (ė), а у россійскòмъ — окрòмъ вида неопредѣленого, где все ъ — ги мадярский *i*.

3. Az ó szláv (н) a ruténban ugy hangzik, mint a magyar közép *e* (ė), az oroszban pedig — az infinitivus kivételével, a hol (ъ) — mint a magyar i.

Старославянское / Ó szláv } вино, писати, лисъ.

Руське / Rutén } вино (vėna), писати (pėszátė), лисъ (lėsz).

Россійс. / Orosz } вино (vino), писать (piszáty), лисъ (lisz).

4. Старославянска самогласна *о* у руськòмь выповѣдуе ся якъ *о* и *а* (мадярское *а*), а кедь стиснена черезъ наступаючу согласну, тогды ведля пòднарѣчий ги *i*, ü, y, ы (ò), а въ россійскòмъ, кедь ма наголосъ, ги *о*, а звычаино ги *а*.

4. Az ó szláv (о) a ruténban *o* és *a*-nak (magyar *a*) mondatik (a vidékek szerint), de ha mássalhangzó támaszkodik reá, akkor a tájszólások szerint i, ü, u és y (ezeket ò jelöli) leszen belőle; az oroszban pedig, ha rajta van a hangsúly, *o*-nak, különben *á*-nak hangzik.

Старославянское / Ó szláv } окно, орѣхъ, конь, ходити, бокъ.

Руське / Rutén } òкно (vikno, vükno, vukno, vykno), орѣхъ (orich), кòнь (kiny, küny, kuny, kyny), ходити (chaditi), бòкъ (bük, bik, buk, byk).

Россійс. / Orosz } окно (ákno), орѣхъ (árjech), конь (kony), ходить (chádity), бокъ (bok).

5. Старославянска ь у рускѡмъ и россійскѡмъ, будучи мягкимъ знакомъ, мягшать попередню согласну. У серединѣ слова выповѣдуе ся у руськѡмъ ги латинське *e*, котрое хоть бы и стиснено черезъ согласну, не переходить во ѡ; во россійскѡмъ перейшло ь у серединѣ слова на *je*, а зъ наголосомъ на *jo*.

5. Az ó szláv ь a ruténban és az oroszban is a lágyítás jegye lett; ha pedig ь az ó szláv szó közepén fordul elő, a ruténban *e* lesz belőle, mely akkor is *e* marad, ha mássalhangzó támaszkodik reá. Az ó szláv ь-nek a szó közepén az oroszban *je*, hangsuly esetén *jo* felel meg.

Старославянское / Ó szláv: дьнь, орьлъ, пьсъ, мьчь.

Руське / Rutén: день (deny), орелъ (orel), песъ (pesz), мечъ (mecs).

Россійс. / Orosz: день (gyeny), орелъ (árjol), песъ (pjesz), мечъ (mjecs).

6. Старославянска самогласна ъ стратила во живучихъ языкахъ звукъ самогласноѣ и *e* тѡлько знакомъ твердымъ. Во серединѣ слова переходить звычайно на *o* рѣже на *e*, но никда не буде зъ неѣ ѡ; а у россійскѡмъ переходить на *o*, рѣже на *a*.

6. Az ó szláv ъ az élő szláv nyelvekben elveszté hangját, és csupán a betü változatlan voltát jelenti. A szók közepén a ruténban *o* és néha *e* lesz belőle, de ezen o-ból sohasem lesz ѡ; az oroszban pedig *o*, olykor *á*.

Старославянское / Ó szláv: дъска, рътъ, дъждь.

Руське / Rutén: дощка, ротъ, дождь, дощь.

Россійс. / Orosz: доска, ротъ, дождь.

7. Старославѣнска самогласна ы у руськомъ Мадярскоѣ краины на даедныхъ видѣкахъ мае особенну гортанну выповѣдь, якоѣ у иншихъ славянскихъ языкахъ нѣтъ. Уживаня сеѣ буквы согласно съ уживаньомъ старославянскоѣ ы; а у россѣйскомъ не може она стояти за буквами г, к, х. (1—6. черпавъ емъ изъ словаря Партицкого.)

Изъ сихъ прикладовъ можъ видѣти самостойный розвой (fejlődés) руськихъ самогласныхъ, а дале и то, що у руськомъ пануе о, котровъ і, у, ü, ы значать ся. Позаякъ сесе о велику вагу мае, познакомиме ся зъ нимъ поближе.

о стане ся изъ *е*, кедь у старославянскомъ на мѣстѣ *е* стоить ъ (льдъ, льодъ), и мняхшить передъ нивъ стоячу согласну. Черезъ то буде: дь, зь, нь, сь, ть, ць. Кедь на корѣнное *о* (котре и у старославянскомъ *о*) припирать ся согласна, стане ся о. Кедь ся слово корѣннымъ *о* починае, а буква *е*, што у послѣдньомъ складѣ слова е, занимать мѣсто старославянскоѣ ъ: тогды перейде *о* на о кромѣ именительного и винительного падажа единственного числа,

7. Az ó szláv ы a hazai ruténok egyes vidékein sajátságos torokhangu kiejtést nyert, mely páratlanul áll a szláv nyelvekben. Ezen ы használata megegyez az ó szláv ы használatával, mig az oroszban г,к, х után nem állhat meg. (Az 1—6. pontokat Partycky idézett szótárából vettem).

A felhozott példákból látható, hogy a rutén nyelv hangzói (vokálisok) önállóan fejlődtek, továbbá, hogy a ruténban tulnyomó hang az o, melylyel i, u, ü, y van jelölve. Minthogy ezen *o* nagy szerepet játszik a rutén nyelv hangtanában, kissé bővebben fogunk vele foglalkozni.

Ezen o származik az erősbített *e*-ből (льдъ, лѣдъ, льодъ), ilyenkor mindig lágyitja az előtte álló mássalhangzót, ha az lágyítható; igy származik a: дь (gy), зь (zj), нь (ny), сь (szj), ть (ty), ць (czj). A törzsökös o-ból (ez t. i. az ó szlávban is *o*), o lesz, ha egy vagy több mássalhangzó támaszkodik reá. Ha a szó törzsökös o-val kezdődik és az utolsó szótagjában levő *e* az ó szláv ъ-re vezethető vissza, akkor az egyes számu nominativus és accusativus kivé-

а во выговорѣ *в* ставить ся передъ ѫ. На прикладъ: овесъ, вѫвса . . . орелъ, вѫрла . . . Кедь слово не починать ся корѣннымъ *о*, но оно тамъ е у первѫмъ складѣ, а у послѣдньѫмъ складѣ на мѣстѣ старославянскоѣ *ъ* стоить *е*, и тогды перейде *о* на ѫ, во вышше сказаныхъ падежахъ. На прикладъ: роженъ, рѫжна, козелъ, кѫзла . . .

Кедь родительный падежъ кѫнчить ся согласновъ буквовъ (кромѣ *й*), у послѣдньѫмъ складѣ о (кедь е) перейде на ѫ. На пр. коньѫвъ, волѫвъ, кѫпъ, нѫгъ, пѫлъ . . . У котрыхъ именъ родительный мнѫжного числа кѫнчить ся на *ѫвъ*, у тыхъ ѫ обстане и у дательнѫмъ множ. числа. Напр. попѫвъ, попѫмъ, снопѫвъ, снопѫмъ . . .

ѫ стоить у приложникѫвъ единственного числа во предложнѫмъ падежи, рода мужескѫго и середньѫго. На пр. добрѫмъ, великѫмъ . . . ѫ стоить во именительнѫмъ тыхъ приложникѫмъ, што зъ именъ мужеского роду производять ся. На пр. панѫвъ, газдѫвъ... ѫ стоить у декотрыхъ дѣепричастий минувшого часа, на пр. привѫзъ, принѫсъ (во старославянскѫмъ: принєслъ, привезлъ); изъ предлогѫвъ ѫ мателével a többi esetekben ezen o-ból ѫ lesz és a kiejtésben *v* hang járul eléje, például: nom. овесъ, genit. вѫвса, орелъ, gen. вѫрла stb. Ha pedig nem a törzs o-val kezdődik a szó, de benne van az első szótagban, szintén ѫ lesz belőle pl. роженъ gen. рѫжна, козелъ gen. кѫзла stb.

На a többes számu genitivus mássalhangzón (a j-t nem értjük bele) végződik, az utolsó szótag o-ja ѫ-vé válik; pl. коньѫвъ, волѫвъ, кѫпъ, нѫгъ, пѫлъ stb. A mely neveknél a többes genitivus végzése *ѫвъ*, azoknál a többes dativusban is megmarad az ѫ; pl. попѫмъ, снопѫмъ stb.

ѫ van a melléknevek egyes számu him és semleges nemü praepositionalisában; pl. добрѫмъ, великѫмъ. ѫ van a himnemü nevekből képezett melléknevek egyes számu nominativusában pl. панѫвъ, газдѫвъ stb; némely mult idejü participiumoknál, pl. привѫзъ, принѫсъ (az ószlávban принєслъ, привєзлъ); az előljárók közül *нѫдъ* és ѫдъ (отъ)-nál. Megjegyzendő, hogy a *нѫдъ* az *ü* dialektusnál *nyдъ*-nak monda-

ють пòдъ и òдь. Пòдъ яко предлогъ у пòднарѣчиѣ на *й* вымовляе ся: *пудъ*, а пòдъ (Zimmerdecke, Boden) ги пйдъ.

ò якъ і (ѣ) выповѣдае ся на вышшыхъ частяхъ вармедь Шарошъ, Земплейнъ, Унгъ, Берегъ, Мараморешъ; якъ *у* на полудньòвъ части вармеди Унгъ, и тамъ де вна межить ся зъ вармедивъ Берегъ, а тоже и у вармеди Берегъ, но лише на полуднòвъ части, крòмъ того и вколо Берегсаса. Мѣсто ò кажуть *о* русины зъ словаками змѣшанѣ во вармедяхъ: Шарошъ, Земплейнъ, Унгъ; туй ледвы можъ розвѣдати, чи тото руснакы, або ци тото словакы. ò кажуть якъ *ы* лишень во вармеди Сепешъ; якъ *й* на серединѣ и полудню вармеди Берегъ, у вармеди Угоча, у полуннòвъ части Мараморешa. (Говорять и во Галициѣ; позирай граматику Левицкого).

Az ò-t i-nek ejtik Sáros, Zemplén, Ung, Bereg, Marmaros megyék felső részén; *u*-nak Ung megye déli, továbbá Beregmegyével határos részen, és Beregnek Unggal határos részén, és elvétve Beregszász körül is; *o*-nak ejtik a tótokkal kevert részeken, tehát Sáros, Zemplén és Ungmegyék képző táján (itt jóformán alig lehet megkülönböztetni a ruténokat a tótoktól); *y (ы)*nak csupán Szepesmegyében; végre *ü*-nek Bereg középső és déli részén, Ugocsában, és Marmaros déli részén (Galicziában is mondanak ü-t).

Перемѣна согласныхъ.

Буквы г, к, х и у старославянскòмъ, и у руськòмъ твердѣ, а у россійскòмъ мягкѣ. Старославянское г (g) и у россійскòмъ г (g), а у руськòмъ г (h). Гортанна согласна передъ *ѣ* не може стояти во старославянскòмъ и руськòмъ, но у россійскомъ може. На пр. тік, міг а пйдъ (пòдъ) padlást jelent.

A mássalhangzók változása.

Az ó szlávban és a ruténban a *г*, к, х keményekmig az oroszban lágyak. Az ó szláv г (g) az oroszban is *g*, mig a ruténban *h* marad. Az ó szlávban és ruténban *ѣ* előtt nem állhatnak torok hangok, mig az oroszban igen. Például:

Руська / Rutén } нозѣ (nozji), руцѣ (ruczji), дусѣ (duszji).

Россійске / Orosz } ногѣ (nogje), рукѣ (rukje), духѣ (duche).

Букву *л* у старославянскѫмъ и россійскѫмъ усе *л*; у руськѫмъ перемѣнить ся на *в* (v), кедь на серединѣ слова передъ согласновъ стоить. На пр. старсл. влькъ, россійс. волкъ, русь. вовкъ. Во словахъ единскладныхъ пѫднарѣчия *і*, та *ы* перемѣнять конечное *л* на *в*. На пр. вѣвъ, вывъ, а и другихъ вѫвъ. У руськѫмъ во минувшѫмъ причастіѣ все *в* стоить, а не л. На пр. хваливъ, соливъ . . .

Россіянинъ тоты слова, што на *ц* кѫнчать ся, сякъ пише: цъ, а русинъ и старославянинъ сякъ: ць. На пр. стар. коньць, русь. конець, росси. конецъ.

Пѫдпарѣчие *й* (но мѣстома и другѣ) во склоненю приложникѫвъ женского рода, а дале именники той, сесь, ѫнъ, мѫй, твѫй, свѫй тоже во склоненю женского рода единственного числа перемѣнить конечну букву *й* во дательнѫмъ и предложнѫмъ на *в* (v). На пр. добрѫвъ, тѫвъ, сьѫвъ, йѫвъ, мойѫвъ, твойѫвъ, свойѫвъ.

Кедь *d* стоить передъ буквовъ *н*, або д передъ л, часто

Az *l* ugy az ó szlávban, mint az oroszban, mindenkor *l* marad, a ruténban azonban ha a szó közepén mássalhangzó előtt áll, *v* hangot nyer; például: ó szláv: влькъ, orosz: волкъ, rutén: вовкъ. Sőt az egy tagu szavakban a szóvégi *l* az i és y (ы) dialektusoknál *v*-vé is válik, pl. вѣвъ (вѫлъ) és вывъ. A mult idejü participiumot is *v*-vel képezi a rutén pl. хваливъ, соливъ stb.

Az orosz a ц-re végződő szavakat цъ-vel irja, a rutén és az ó szláv ць-vel; pl. ó szláv: коньць, rutén: конець, orosz: конецъ.

A hazai rutén (főleg az *ü* dialektus) a melléknevek nőnemü ejtegetésénél, a той, сесь, ѫнъ, мѫй, твѫй, свѫй névmások nőneménél az egyes számu dativus- és praepositionalisban a *й* végbetüt v-re változtatja; igy lesz: добрѫвъ, тѫвъ, сьѫвъ, йѫвъ, мойѫвъ, твѫйѫвъ, свойѫвъ.

На *d* áll *l* és *н* előtt, a *d*-t l-lé illetőleg n-né változ-

перейде *д* на *н*, и *л*. На пр. полудне=полунне; голодный =голонный; пòдлый=пòллый; справедливый = справелливый.

tatja a rutén kiejtés pl. голодный=голонный; пòдлый=пòллый.

Руськое видословие. — Rutén alaktan.

I) Сущникы. — Főnevek.

Первое склоненье. — Első ejtegetés (declinatio).

I.

Единственное число. *Egyes szám.*		Мнòжное число. *Többes szám.*	
Именительный.	панъ (=úr).	Nominativus.	паны (-ове).
Родительный.	пана.	Genitivus.	панòвъ.
Дательный.	панови, (-ну).	Dativus.	панòмъ (-амъ).
Винительный.	пана.	Accusativus.	панòвъ.
Звательный.	пане.	Vocativus.	паны (-ове).
Творительный.	паномъ.	Instrumentalis.	панами.
Предложный.	панѣ.	Praepositionalis.	панахъ.

II.

Единственное число. *Egyes szám.*	Множественное число. *Többes szám*
Король (=király).	Королѣ
Короля	Корольòвъ
Королю (-еви)	Корольòмъ (-лямъ)
Короля	Корольòвъ

Королю !	Королѣ !
Корольомъ	Королями
Короли.	Короляхъ

III.

Единственное число. *Egyes szám.*	Множественное число. *Többes szám.*
Край (=ország)	Краѣ
Краю	Крайôвъ
Краю (-еви)	Крайôмъ (-ямъ)
Край	Краѣ
Краю !	Краѣ !
Крайомъ	Краями
Краю.	Краяхъ.

Другое склоненье. — Második ejtegetés.

I.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число *Többes szám.*
дѣло (=dolog)	дѣла
дѣла	дѣлъ
дѣлу	дѣламъ
дѣло	дѣла
дѣло !	дѣла !
дѣломъ	дѣлами
дѣлѣ.	дѣлахъ.

II.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число *Többes szám.*
поле (=mező)	поля
поля	пôль
полю	полямъ
поле	поля
поле !	поля !
польомъ	полями
поли.	поляхъ.

Третье склоненье. — Harmadik ejtegetés.

I.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число *Többes szám.*
рыба (=hal)	рыбы
рыбы	рыбъ
рыбѣ	рыбамъ
рыбу	рыбы
рыбо !	рыбы !
рыбовъ (-ою)	рыбами
рыбѣ.	рыбахъ.

II.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число *Többes szám.*
дыня (=tök)	дынѣ
дынѣ	дынь
дыни	дынямъ
диню	дынѣ
дыне (-ньо) !	дынѣ !
дынивъ (-ньовъ, -ею)	дынями
дыни	дыняхъ

Четвертое склоненье. — Negyedik ejtegetés.

Единственное число. *Egyes szám.*	Множественное число. *Többes szám.*
Кòсть (=csont)	Кости
Кости	Костий
Кости	Костямъ
Кòсть	Кости
Косте !	Кости !
Костивъ	Кòстьми
Кости.	Костяхъ.

Пятое склоненье. — Ötödik ejtegetés.

I.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число. *Többes szám.*
сѣмя (=mag)	сѣмена
сѣмене	сѣменъ

II.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число. *Többes szám.*
мати (=anya)	матери
матере (-и)	материй

сѣмени	сѣменамъ
сѣмя	сѣмена
сѣмя !	сѣмена !
сѣменемъ (-мньомъ)	сѣменами
сѣмени	сѣменахъ.

матери	матеремъ (матѣрямъ)
матѣрь	матери
мати !	матери !
материвъ / матѣрьовъ	матѣрьми
матери.	матерехъ (матѣряхъ).

III.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число. *Többes szám.*
церьковъ (=templom)	церькви
церкве (-и)	церьквий
церкви	церьквамъ
церьковъ	церькви
церкве !	церькви !
церьковю	церьквами
церквѣ.	церьквахъ

IV.

Единствен. ч. *Egyes szám.*	Множ. число. *Többes szám.*
небо (=menny)	небеса
неба	небесъ
небу	небесамъ
небо	небеса
небо !	небеса !
небомъ	небесами
небѣ	небесахъ.

V.

Единственное число *Egyes szám.*	Множественое число *Többes szám.*
теля (=borju)	телята
теляте (-и)	телятъ
теляти	телятѣмъ (-амъ)
теля	телята
теля !	телята !
телятьомъ	телятьми (телятами)
теляти.	телятахъ.

II) Приложники. — Melléknevek.

I.

Единственное число.
Egyes szám.

Мужеский *Hím-*	Жѡнський *Nő-*	Середньый рѡдъ *Semleges nem*
добрый (=jó)	добра	доброе (добре)
доброго	доброѣ	доброго
доброму	добрѡ́й (-ѡвъ)	доброму
добрый	добру,	доброе (добре)
добрый !	добра !	доброе (добре) !
добрымъ	добровъ (-ою)	добрымъ
добрѡмъ	добрѡвъ (-ѡй)	добрѡмъ.

Множественное число.
Többes szám.

добрѣ (-иѣ)
добрыхъ
добрымъ
добрѣ
добрѣ !
добрыми
добрыхъ.

На всѣ три роды.
Mind a három nemre.

II.

Единственное число.
Egyes szám.

Мужеский *Hím-*	Жѡнский *Nő-*	Середньый рѡдъ *Semleges nem*
синьый (-нѣй) (=kék)	синя	синьое (-нье)
синього	синьоѣ	синього

синьому	синьòвъ (-нѣй)	синьому
синьый (-ѣй)	синю	синьое (-нье)
синьый (-ѣй)!	синя!	синьое (-нье)!
синьымъ	синьовъ	синьымъ
синьòмъ.	синьòвъ (-нѣй)	синьòмъ.

Множественное число.
Többes szám.

синѣ
синьыхъ
синьымъ
синѣ
синѣ!
синьыми
синьыхъ.

на всѣ три рода.
mind a három nemre.

III) Заименники. — Névmások.

I.

Единственное число. *Egyes szám.*		Множественное число. *Többes szám.*	
я (=én)	ты (=te)	мы	вы
мене, ня, мя	тебе, тя	насъ	васъ
менѣ, мнѣ, ми	тобѣ, ти	намъ	вамъ
мене, ня, мя	тя	насъ	васъ
я!	ты!	мы!	вы!
мновъ (-ою)	тобовъ (-ою)	нами	вами
менѣ, мнѣ.	тобѣ.	насъ	васъ.

II.

Единственное число.
Egyes szám.

Мужеский *Hím-*	Жѐнький *Nő-*	Середньый рѐдъ *Semleges nem*
ѐнъ (=te)	она	оно
його, го	еѣ	його, го
йому, му	йѐвъ (ѣй)	йому, му
його, го	ю	його, го
(н) имъ	(н) ивъ (ею)	(н) имъ
йѐмъ (ѣмъ).	еѣ (ѣй)	йѐмъ (ѣмъ).

Множественное число.
Többes szám.

они
ѣхъ, ихъ
ѣмъ, имъ, йѐмъ
ихъ, ѣхъ
ими
ихъ.

} на всѣ три рода.
} mínd a három nemben.

III.

Единственное число.
Egyes szám.

тотъ (=az) той	тота, та	тото то
того	тоѣ	того
тому	тѐвъ (-ѐй)	тому
тотъ той	тому ту	тото то
тотъ! той!	тота! та!	тото! то!

тымъ	товъ (-ою)	тымъ
тѣмъ.	тѣвъ (-ѣй)	тѣмъ.

Множественное число.
Többes szám.

{ тоты
{ тѣ
тыхъ
тымъ
{ тоты
{ тѣ
{ тоты !
{ тѣ !
тыми
тыхъ

для всѣхъ трьохъ родѣвъ.
mind a három nemre.

IV.

Единственное число.
Egyes szám.

{ сесь (=ez)	{ сеся	{ сесе
{ сей	{ ся	{ се
сього	сеѣ	сього
сьому	сьѣвъ (сѣй, сей)	сьому
сього	{ сесю	{ сесе
	{ сю	{ се
{ сесь !	{ сесю !	{ сесе !
{ сей !	{ сю !	{ се !
симъ	сивъ	симъ
сьѣмъ.	сьѣвъ (сѣй).	сьѣмъ.

Множественное число.
Többes szám.

{ сесѣ
{ сѣ

на всѣ три роды.
mind a három nemben.

сихъ
симъ
сесѣ
сѣ
сесѣ!
сѣ!
сими
сихъ

на всѣ три роды.
mind a három nem számára.

V.

мо̀й (=enyém)	моя	мое	моѣ
мого	моѣ (-еѣ)	мого	моихъ (-йихъ)
мому	мойо̀въ (-ей)	мому	моимъ (-йимъ)
мого	мою	мое	моѣ
мо̀й!	моя!	мое!	моѣ!
моимъ (-йимъ)	мойивъ	мойимъ, моимъ	моими (-йими)
мойо̀мъ	мойо̀въ (-ѣй)	мойо̀мъ	моихъ (-йихъ).

IV. Глаголы. — Igék.

Единственное число.
Egyes szám.

Часъ теперѣшный *Jelen idő.*	Будучий часъ. *Jövő idő.*	Приказуючий спосо̀бъ. *Parancsoló mód.*
емъ (есьмъ)	буду	—
есь (еси)	будешъ	будь
е (есть).	буде.	най буде

Множественное число.
Többes szám.

еме (есьме)	будеме	будьме
есьте	будете	будьте
суть.	будуть.	май будуть

Причастие.
Részesülő.

Видъ неозначеный. *Infinitivus.*	теперѣшное *jelen*	минувшое (первое) *mult (első)*
быти (бути) (=lenni)	будучи	бывши.

минувшое (другое) *mult idejü (második)*	минувшое страдательное *mult idejü szenvedő*
бывъ, -ла, -ло	(òт) бытый, -та, -то.

Минувшый часъ.
Mult idő.

бывъ емъ, бывъ есь, бывъ
быламъ, былась, была
было
были 'сьме, были 'сьте, были.

I.

Часъ теперѣшньый *Jelen idő*	Будучий часъ *Jövő idő*	Приказуючый способъ *Parancsoló mód*
плету	я буду плести	—
плетешъ	ты будешъ „	плети
плете	òнъ буде „	най плете
плетеме	мы будеме плести	плетѣмъ
плетете	вы будете „	плетѣть
плетуть.	они будуть „	най плетуть.

Минувший часъ
Mult idő.

пльòвъ емъ, плòвъ есь, пльòвъ
плеламъ, плелась, плела
плело
плели 'сьме, плели сьте, плели.

Видъ неозначеный *Infinitivus*	плести (=fonni).

Причастие *Részesülő*

теперѣшньое *jelen idejü*	плетучи плетучий, -ча, чое (-че)
минувшое первое *mult idejü elsö*	плетши
минувшое друге *mult idejü második*	плѣòвъ, плела, плело
минувшое страдательное *mult idejü szenvedő*	плетьòнъ (-ѣнъ, -енъ) -тена, -тено.

II.

пеку	—	
печешъ	печи	печи (=sütni)
пече	най пече	пекучи
печеме	печѣмъ	пекши (пѣкши)
печете	печѣть	пòкъ (пѣкъ), пекла, пекло
пекуть	най пекуть	
пòкъ емъ, пекламъ, пекло	я буду печи.	печòнъ (-ченъ), -а, -о.
пекли 'сьме.		

III.

знаву, знаю	—	
знаешъ	знай	знати (=tudni)
знае	най знае	знавучи, знаючи
знаеме	знайме	знавши
знаете	знайте	знавъ, -ла, -ло
знавуть, знаютъ	най знавуть най знаютъ	знанъ, -на, -но.
знавъ емъ, зналамъ, знало	я буду знати.	
знали 'сьме . . .		

IV.

горю	—	
горишъ	гори	горѣти (=égni)
горить	най горить	горючи
гориме	горѣмъ	горѣвши
горите	горѣть	горѣвъ, -ла, -ло.
горять	най горять	

горѣвъ емъ, горѣламъ, горѣло, горѣли 'сьме. — я буду горѣти.

V.

вѣмъ	—	
вѣшъ	вѣжь	вѣсти (=tudni)
вѣсть	най вѣсть	вѣдячи
вѣме	вѣжме	(по) вѣвши
вѣсте	вѣжте	(по) вѣвъ, -ла, -ло.
вѣдять	най вѣдять	

вѣвъ емъ, вѣлась, вѣло, вѣли сьме. — я буду вѣсти.

VI.

дамъ	—	
дашъ	дай	дати (=adni)
дасть	най дасть	—
даме	дайме	давши
дасте	дайте	давъ, -ла, -ло
дадуть	най дадуть	данъ, -на, -но.

давъ емъ, далась, давъ, дали 'сьме. — я буду дати.

VII.

ѣмъ	—	
ѣжъ	ѣжъ	ѣсти
ѣсть	най ѣсть	ѣдячи
ѣме	ѣжме	ѣвши
ѣсте	ѣжте	ѣвъ, -ла, ѣло
ѣдять	най ѣдять	ѣденъ, -на, -но.

ѣвъ емъ, ѣлась, ѣло, ѣли сьме. — я буду ѣсти.

У мадярскòй краинѣ — правду повѣсти — не пишуть поруськи. Ом. *Огоновский* за книжный языкъ, уживаемый у насъ, алемъ що мовить: „Вожды мадярскихъ русинòвъ хоснують во писаню мудерно зложеный языкъ, котрый они тотожнымъ тримають зъ россійскымъ.“ (Studien: 10. сторона.) До 1881. рока писали ся и шкòльнѣ книги тымъ мудрено-зложенымъ языкомъ. Поруськи писати начавъ составитель сеѣ книги во 1881. роцѣ и змагавъ ся такъ писати, обы ученикы для народныхъ шкòлъ зготовенѣ книги порозумѣти могли. Сесь словарь лемъ продовжѣня пережихъ трудòвъ, и мае задачивъ *полегшити нашымъ руснакамъ научити ся помадярски.*

Руський народъ любить

Hazánkban szorosan vett rutén nyelven nem írnak; arról a nyelvről, a melyet nálunk *irodalminak* tartanak, és a melyen irnak, *Ogonovszkij ezt mondja:* „Die Führer der ungarischen Ruthenen sich einer künstlich geschaffenen Schriftsprache bedienen, die sie mit der russischen identificiren.“ (Studien: 10. lap.) 1881-ig a népiskolai könyvek is ily szellemben voltak szerkesztve. Ruténul írni 1881-től a sorok írója kezdett, a kinek minden gondja oda volt irányozva, hogy a népiskolák a nép által is érthető könyveket kapjanak. E szótár mintegy folytatását képezi e törekvésnek és a rendeltetése, *hogy a rutén népnek a magyar nyelv elsajátitását megkönnyitse.*

A rutén nép szereti vallá-

свою вѣру, но любить и Мадярску краину и мадярòвъ, и дуже ся радуе тому, кедь и його сыны знають помадярски.

Бодай бы сеся книга зъ успѣвомъ помогала досягнути русинамъ сесю, черезъ нихъ такъ жадану цѣль!

Прошу ми перебачити за друковѣ хибы сеѣ книги, бо дуже ня болѣли очи, и такъ не годенъ емъ бывъ вшитко досмотрѣти.

У Будапештѣ, 1882. рока, мѣсяця децембра.

Составитель.

sát, de szereti magyar hazáját és a magyarokat, és nagyon örvend, ha fiai a magyar nyelvet elsajátíthatják.

Vajha e könyv minél nagyobb sikerrel felelne meg ezen czéljának!

A becsuszott sajtóhibákért elnézést kérek, a mennyiben szembajom az utóbbi időben nagyon elmérgesedett volt.

Budapesten, 1882. deczember havában.

A szerző.

Скороченя. — Rövidítések.

h.=himnemü (мужескій рòдъ, masculinum).
n.=nőnemü (жòньскій рòдъ, femininum).
s.=semleges nemü (середньый рòдъ, neutrum).
kn.=köznemü (спòльного рода, generis communis).
cs.=cselekvő ige (verbum actionis).
k. i.=közép ige (verbum neutrum).
szi.=személytelen ige (verbum impersonale).
v.=visszatérő (verbum reciprocum).
m.=melléknév (приложникъ, adjectivum).
sz.=számnév (числòвникъ, numerale).
nm.=névmás (заименникъ, pronomen).
i.=igehatározó (прислòвникъ, adverbium).
ksz.=kérdő szó (вопросительное, interrogativum).
k.=kötőszó (союзъ, conjunctio).
e.=előljáró (приименникъ, praepositio).
isz.=indulatszó (чуственникъ, interjectio).
t.=többes szám (множественное число, pluralís).
pl.=például (на прикладъ, exempli gratia).
állt.=állattan (зоология, zoologia).
növt.=növénytan (ботаника, botanica).
ásv.=ásványtan (минералогия, mineralogia).
l.=lásd (позирай).

Kursiv betükkel vannak jelölve a **magyarból** kölcsönzött szók.

Курсивными буквами друкують ся съ мадярского языка перенятѣ слова.

A.

А, а: a rutén abc-e első betüje, melynek a magyarban *á* felel meg.

А k.: és, de, pedig; — isz., ó! oh! ejnye!

Аббатъ h. apát, apátur.

Аббатство s. apátság.

Аббашъ h. apát.

Абіе i. azonnal, tüstént, egyszeriben.

Або k. vagy; або-або vagy-vagy.

Абонировати cs. előfizetni, bérelni.

Абрикоза (armenica vulgaris növt.) n. kajszi baraczk, nyári baraczk.

Абрунъ h. Abris, Abráhám.

Абы isz., hogy, vajha!

Ава isz., im, ime!

Августъ h. augusztus, kisasszony hava.

Августинъ h. Ágoston, Ágost.

Августѣйшый m. fönséges, fölséges.

Авить i., hiszen, talán, tán.

Австралия n. Ausztrália (az ötödik világrész).

Австрийскый (-ий) m. ausztriai, osztrák.

Австрицькый (-ий) m. ausztriai, osztrák; австрицька цѣна osztrák érték.

Австрия n. Ausztria.

Автономия n. önkormányzat.

Авторитетъ h. tekintély, hitelesség.

Авторъ h. iró, szerző.

Ага isz. aha! — ksz. ugy-e? igen? ara, тото ты потюку? ugy-e te vagy az, jó madár?

Агапия (-ga-) n. Agápia.

Агаръ (-ga-) h. agár.

Агентъ (-ge-) h. agens, ügynök.

Агнецъ h. bárány; — az oltári kenyérnek kereszttel jelölt része.

Адамъ h. Ádám.

Адамово яблыко, Ádám csutkája.

Адвокатство s. ügyvédség, ügyvédkedés.

Адвокатъ h. ügyvéd.

Адде i. itt, itten.

Аде k. sz. hova?

Администрация n. közigazgatás.
Адресованя s. czimzés.
Адресъ h. czim, levélczim.
Адриатическое море Adriai tenger.
Адский m. pokoli, türhetetlen.
Адъ h. pokol, alvilág.
Адьòвъ h. ágyu. Такъ дурknуло, ги бы зъ адова : olyat szólott, mint az ágyu.
Аеръ h. levegő.
Ажбы k. hogy, vajha.
Ажъ i. egészen, csak, szinte.
Азбука n. ábécé ; — ábécés könyv ; — betürend, betüsor.
Азбучный m. betürendes, betüsoros.
Азия n. Ázsia.
Азовское море : Azovi tenger.
Азъ 1) a rutén (és szláv) első betü neve ; 2) nm. én.
Ай isz. ej, oh, hej !
Айбо k. de, igen, hanem ; bizony, ám.
Айно i. igen, igenis ; ugyvan.
Академикъ h. akademiai tag, a tudóstársaság tagja.
Академия n. 1) tudóstársaság, akademia ; 2) főtanintézet, intézet.
Акакий h. Ákos.
Акатистъ, акафтистъ, акафистъ h. egyházi imák és énekek a főbb szentekhez.
Акация (robinia növt.) n. akáczfa, akász.
Аки i. mintegy, szinte.
Акибы k. mintha, mintegy.
Аккордъ h. összhangzat, összhang.
Аккуратно i. pontosan, rendesen.
Аккуратнòсть n. pontosság, rend.
Аккуратный m. pontos, rendes.
Аккуратъ i. pontosan, rendesen, éppen.
Аксиома n. sarktétel, alapigazság, sarkigazság.
Акта n. okmány, okirat.
Актива n. vagyon, érték.
Активный m. cselekvő, tevékeny ; vagyoni.
Акторъ h. szinész.
Актъ h. oklevél, okirat, ügyirat; felvonás (a szinmüben).
Акýстика n. hangtan.
Акцентъ h. ékezet, hangsúly.
Акцептовати cs. elfogadni (itéletet, váltót).
Акцизъ h. fogyasztási adó, élelmi adó.
Акция n. részvény.
Аларма n. riadó.
Албания n. Albánia.
Албумъ h. album, képeskönyv.
Алгебра (-ge-) n. betüszámtan, algebra.
Алдомашъ h. áldomás. Пойте робити за честь, за алдомашъ ; jöjjenek dolgozni becsületből, áldomásért.
Але k., de, hanem, mégis ; — isz. ime ! lám !
Александеръ h. Sándor, Sanyi.
Алексий h. Elek.

Алекторъ h. kakas.
Алемъ isz. nézd csak! lám! nosza! rajta!
Алкати k. i. éhezni.
Алкоголъ h. tiszta borszesz.
Алкоранъ h. korán, alkorán, a mohammedánok szent könyve.
Аллашъ h. kocsiszin az utszéli csárdák mellett, állás.
Аллилуія n. halleluja, alleluja; hála légyen!
Алмазъ h. gyémánt.
Алманахъ h. évkönyv.
Алтайския горы Altai hegyek.
Алтарь h. oltár.
Алфа n. alpha, álfá (a görög abéczé első betüje); kezdet. Азъ есмь алфа и омега (-ga): Én vagyok az álfá és az omegá (azaz: a kezdet és a vég.) (Szentirás).
Алчущій m. éhező, éhes.
Альпы t. Alpok, Alpesek.
Аля isz. nosza! rajta!
Амбаръ h. hombár, elésház, rakodó!
Амбонъ h. emeltebb hely az ikonosztász előtt.
Амврела n. esőernyő, napernyő.
Амврозій h. Ambrus.
Америка n. Amerika (az uj világrész).
Аминъ i. amen, bizony.
Амнестия n. megkegyelmezés, közbocsánat.
Амфибия n. két helyen lakó (vizben és szárazon) állat, kétéltü.
Аналогия (-gi-) n. hasonlat, hasonlóság.
Ананасъ (bromelia ananas növt.) h. ananász.
Анатема n. egyházi átok.
Ангелъ h. angyal.
Ангелский m. angyali; ангельский ликъ: az angyalok kara.
Анде i. ott, amott, amottan.
Андека i. amottan, ottan.
Андеки i. ott, amott, ottan.
Ангина (-gi-) n. torokgyik.
Англичанинъ (-gli-) m. angol.
Англия (-gli-) n. Angolhon, Anglia, Angolország; Nagy-Británia.
Андрусь h. Andor, Endre, András.
Андрѣй h. András, Andor, Endre.
Андьолъ h. angyal.
Ане k. hát nem, hát sem.
Анекдота n. adoma.
Анемонъ (anemona pulsatilla növt.) h. kökörcsin.
Ани k. hát nem, se nem, sem nem.
Анна n. Anna.
Антакъ i. amugy, nem ugy.
Анталагъ (-g) h. antalag.
Антидоръ h. megszentelt kenyér.
Антимония n. dárdany, antimon.
Антипатия n. ellenszev.

Антифонъ h. antifona (egyházi ének).
Антихрестъ h. Antikrisztus, Krisztustagadó.
Антихристъ h. Antikrisztus.
Антоний h. Antal, Tóni.
Ану isz. nosza ! nocsak ! rajta !
Анцька n. Anicza, Annuska, Anna.
Анця n. Anna, Anicza, Anikó.
Апеллация n. felebbezés.
Апеллировати cs. felebbezni, felfolyamodni.
Апенинскѣ горы : Apenninek, Apennini hegyek.
Апетитъ h. étvágy.
Апо h. apa. apó.
Апогей (-gej) h. földtávol.
Апокалипсисъ h. anokalipszis, jelenések könyve, Szt. János (apost.) jelenéseinek könyve.
Апокрифъ h. becsusztatott, törvényesnek el nem ismert. (A szentirás apokrif könyvei.)
Апология (-gi-) n. védelem, védő beszéd.
Апостолъ h. apostol ; — az apostolok cselekedeteiről szóló könyv.
Апостольский m. apostoli.
Апостольство s. apostolság.
Априкоза n. kajszi baraczk, nyári baraczk.
Апрѣлъ, апрѣль h. április, szent György hava.
Апрѣльский m. áprilisi.
Аптека n. gyógyszertár, patika.
Аптекарь h. gyógyszerész.
Аравитянинъ m. arab (férfiu).
Аравия n. Arábia.
Аранъ h. arany. Моя пшеница така красна, ги аранъ : Az én buzám olyan szép mint az arany. (Közbeszéd.)
Арбузъ (cucurbita növt.) h. görög dinnye, sárgadinnye.
Арданъ h. árdány (szőlőfaj).
Арена n. küzdő tér, vivó tér.
Аренда n. bér, haszonbér.
Арендарь h. haszonbérlő, bérlő.
Арендашъ h. haszonbérlő, bérlő ; korcsmáros.
Арендовати cs. bérelni, haszonbérbe venni.
Арештантъ h. fogoly, rab.
Арештовати cs. bebörtönözni, elfogni.
Арештъ h. börtön, fogság.
Арзеникъ h. arzenikum, mireny.
Арина n. Iréne.
Аристократия n. uri rend, fő-rendek.
Аритметика n. számtan, számvetés.
Аритметикъ h. számtudós, számvető.
Аритметичный m. számtani.
Арий h. Áron ; Árius.
Ария n. ének, dallam.
Аркушъ h. iv, ivpapir.
Армада n. hadsereg.
Армадия n. hadsereg, sereg.
Армения n. Örményország.

Армия n. hadsereg, közöshadsereg.
Армянинъ h. örmény férfi.
Армянка n. örmény nő.
Арома n. zamat, fűszer.
Аронъ h. Áron.
Арпадъ h. Árpád (a haza megalapitója).
Арсеналъ h. fegyvergyár, fegyvertár.
Артерия n. ütőér, verőér.
Артиллеристъ h. tüzér.
Артиллерия n. tüzérség.
Артистъ h. müvész.
Артичовка (cynara scolymus növt.) n. csicsóka.
Арх... (összetételekben) fő.
Архангелъ h. arkangyal, főangyal.
Археология (-gi-) n. régészet, régiségek tudománya.
Археологъ (-log) h. régész, a régiségek buvára.
Архивъ h. levéltár.
Архидиаконъ h. főesperes, főpap.
Архиепископъ h. érsek.
Архиерей h. főpap.
Архимандритъ h. apát.
Архипастырь h. főpásztor, főpap, püspök.
Архипелагъ (-lag) h. Szigettenger, arkhipelagus.
Архистратигъ h. fővezér, fejedelem.
Архитекторъ h. épitő, épitész.
Архитектура n. épités, épitészet.
Аршавъ h. ásó, ásókapa.
Асекурация n. biztositás, életbiztositás.
Асентация n. ujonczozás.
Асентирка n. ujonczozás.
Асентировати cs. ujonczozni, sorozni.
Асигнация (-gna-) n. utalványozás.
Асталошъ h. asztalos.
Астрономия n. csillagvizsgálás, csillagászat.
Астрономъ h. csillagvizsgáló, csillagász.
Асфалтъ h. földiszurok. aszfalt.
Атака n. roham, megtámadás, támadás.
Атаковати cs. megrohanni, megtámadni.
Атеизмъ h. istentagadás.
Атеистъ h. istentagadó.
Атлантический океанъ: Atlanti óczean.
Атлантическое море: Atlanti tenger.
Атласъ h. térkép, földkép; térképgyüjtemény, atlasz.
Ато ksz. hát az; ато што: mi az? hát az mi?
Атомъ h. parány.
Аттакъ i. ugy, amugy.
Аттестатъ h. bizonyitvány.
Аудиенция n. kihallgatás, fogadás.
Африка n. Afrika.
Африканецъ m. áfrikai férfiu.
Ахъ isz. ó, oh, ó jaj!
Ачей, ачень i. talán, tán.

Ачинь i. talán, vagy tán.
Ашбы k. hogy, vajha.
Ашто ksz. hát mi? nos?
Аще k. ámbár, jóllehet; ha.
Ащо ksz. hát aztán? hát mi? nos?

Б.

Б б: a rutén ábéczé második betüje; megfelelője a magyarban *b*.
Ба isz. bah! ejnye! oh! — összetételekben: hát, ugyan; башто: hát mi, ugyan mi?; ба де: ugyan hol?
Баба n. 1) vén asszony, anyóka; баба съ воза, спицямъ легше: ha az anyóka leszáll a szekérről, könnyebb a küllőknek; 2) nagyanya, nagymama; 3) szülésznő.
Бабець (cottus állt.) h. kolty.
Бабиниць h. templompitvar, templomtornácz. (Rendesen vénasszonyok állanak benne, innét ered az elnevezés.)
Бабинъ m. vénasszonyé, nagyanyáé; бабино лѣто: vénasszonyok nyara.
Бабинъ песъ: a pávaszem (saturnia) hernyója (állt.).
Бабка n. kis ülő, kis üllővas (melyen a kaszát verik).
Бабрати cs. aprólékos munkával foglalkozni; bántani, szennyezni; — ся v. szennyezni, piszkolni önmagát.
Бавити cs. játszitani, mulattatni; — ся v. játszadozni, játszani, mulatni.
Бавовна (gossypium növt.) n. gyapot.
Бавовняный m. gyapotból való, gyapot —
Бага n. vágy, vágyakodás, szeszélyes kívánság, szeszély.
Багажия (-gá-) n. poggyász, málha.
Багария (-gá-) n. bagaria bőr, bagarja.
Багливый m. sóvárgó, vágyakodó.
Багнистый m. lápos, mocsáros.
Багно s. ingovány, láp, mocsár.
Баіовъ (-g-) h. bagó.
Багоръ h. biborbársony, bibor.
Багрити cs. kereket talpalni.
Багро s. keréktalp.
Багряный m. biborvörös, biboros.
Ба де (где): hova, hol?
Бадоіъ (-g) h. bádog: bádog ivóedény.
Бадоіошъ h. bádogos.
Баечный m. mesés, meseszerű.

Баженя s. kívánság, vágyakodás, sovárgás.
Бажити cs. kívánni, tetszeni; — ся v. vágyakodni, sovárogni.
Бажливость n. sovárgás, vágyakodás.
Бажливый m. vágyakodó, szeszélyes, sovárgó.
Базя s. birka (gyermeknyelvben).
Базьникъ (sambucus nigra növt.) n. gyepübodza, fekete bodza.
Базѣканя s. gagyogás.
Базѣкати cs. gagyogni.
Байка n. 1) kaczabájka, női felöltő; 2) apróság; 3) mese.
Байлованя s. bajlódás, kinlódás, vesződés.
Байловати k. i. bajlódni, kinlódni, vesződni.
Байникарь h. meseköltő.
Байускеня n. bajuszkenő.
Байусы t. bajusz.
Баклага n. csutora, kulacs.
Баклажъ h. csutora, kulacs.
Бактеръ h. bakter, éji őr.
Бакунъ (nicotiana rustica növt.) h. dohány, kapadohány, pórdohány.
Баламута n. 1) zavar, baj; 2) fecsegő ember; 3) etető kosár a fuvarosoknál.
Баламутити cs. eltériteni, elzavarni, rászedni; — ся v. elzavarodni, eltérni (a helyes iránytól), rászedetni.
Баламутный m. zürzavaros; rászedő; fecsegő.
Балансъ h. kereskedői mérleg, üzleti mérleg.
Балахрестити k. i. csintalankodni, pajzánkodni, tréfálkozni.
Балега (-ga) n. szarvasmarha ganéja, marhaganaj.
Балзамъ h. balzsam.
Балзамировати cs. balzsamozni.
Балка n. gerenda.
Балконъ h. erkély.
Баловати cs. bálozni.
Балъ h. bál, tánczmulatság.
Балта n. balta.
Балтийское море: Keleti vagy Balti tenger.
Балько, бальо s. alma (gyermeknyelvben).
Бана n. vágyakodás, sóvárgas.
Банґова (-go-) n. bankó, papirpénz.
Банговка (-go-) n. bankó.
Банда n. banda, czigány zenekar.
Бандурка (solanum tuberosun növt.) n. kolompér, burgonya.
Баникъ h. templomi kalács, czipó.
Банкиръ h. bankár.
Банкъ h. bank, pénzintézet.
Бановати cs. bánni, bánkódni, szomorkodni.
Банта n. kakasülő, keresztgerenda (a szarufáknál).

Бантовати cs. bántani, bántalmazni.
Баня n. bánya.
Баняска n. a bányász felesége.
Банясъ h. bányász, bányamunkás.
Барамбуцкы t. bukfencz.
Барамбуцъ h. bukfencz, czigánykerék.
Баранина n. ürühus, bárányhus.
Баранчикъ (lamius excubitor állt.) h. tövisszúró gébics, gébics.
Баранъ h. bárány, kos.
Баранячый (-ий) m. bárányból való, bárány —
Баратъ h. barát.
Бараччагъ (–ág) h. barátság. Дай руку на бараччагъ: Nyujtsd baráti kezedet (jobbodat).
Барва n. szin, festék.
Барварь h. festő, vászonfestő.
Барвинокъ (vinca major növt.) télizöld, börvény.
Барвити cs. festeni, mázolni.
Барвѣнокъ (vinca major. növt.) télizöld.
Бардийово s. Bártfa (Sárosmegyében).
Барзо i. igen, nagyon.
Барзъ i. igen, nagyon.
Баркы t. barkó.
Барна n. barna.
Барнастый m. barna, barnás.
Баронъ h. báró.
Баршонъ, баршунъ h. bársony.
Баршунковый m. bársonyból való, bársony —
Басистъ h. mélyhangu, alhangu.
Басоля n. bőgő; gordonka.
Басъ h. mélyhang, alhang.
Басы t. bőgő.
Басня n rege, mese.
Баталионъ h. zászlóalj.
Батистъ h. batiszt.
Батистовый m. batisztból való, batiszt —
Батко nm. ki, kicsoda? ugyan ki?
Батугъ h. ostor.
Батужникъ (cichorium intibus növt.) h. mezei katáng.
Батьки t. elődök, ősök.
Батько h. apa, apuska.
Батькòвщина n. haza, apai föld.
Бача h. bacsó, juhászgazda.
Баченя s. látás, észrevevés.
Бачити cs. látni, vélni, észrevenni, kedvelni; — ся v. tetszeni, látszani. Най ся бачить: tessék! Бачить чуже пòдъ лѣсомъ, а свое и пòдъ своимъ носомъ не бачить: Másét meglátja az erdő alatt, a magáét pedig az orra alatt sem veszi észre. (Magyarán: Más szemében meglátja a szálkát is, de a magáéban a gerendát sem.)
Бачка n. trafikdohány, vágott dohány.
Бачнòсть n. figyelem, gondoskodás.

Бачь t. h. bácsi.
Башня, баштя n. torony. bástya, várfal.
Башто, бащо nm. mi, micsoda? ugyan mi?
Баюскеня n. bajuszkenő.
Баюсы t. bajusz.
Баяня s. kuruzsolás, bobonával való gyógyitás.
Баяти cs. 1) mesélni; 2) kuruzsolni, babonával gyógyitani.
Бдѣние s. ébrenlét, őrködés, virrasztás.
Бдѣти cs. őrködni, virrasztani.
Беделушъ h. iskolaszolga.
Безъ e. nélkül; — összetételben a szónak éppen ellenkező értelmet ad pl. сила = erő, безсила = erőtlenség.
Безбо̀жникъ h. istentagadó.
Безбо̀жный m. istentagadó.
Безбожіе s. istentagadás.
Безбородый m. szakáltalan.
Безвартый m. értéktelen.
Безвинно̀сть n. ártatlanság, hibátlanság.
Безвинный m. ártatlan, nem vétkes.
Безводиця n. szárazság, aszály; hiány a vizben.
Безводный m. viz nélküli, viz nélkül szüköldő.
Безвокый m. szemetlen, egyszemü.
Безвѣрство s. hitetlenség.
Безвѣстно i. hir nélkül, tudomás nélkül.
Безвѣстно̀сть n. ismeretlen, hirnélküli volt, ismeretlenség.
Безвѣстный m. hirnélküli, ismeretlen.
Безвѣсть n. ismeretlen tájék, ismeretlen vidék.
Безголовый m. fejetlen, fejnélküli.
Безгорбый m. nem pupos, egyenes.
Безграмотный m. irni, olvasni nem tudó.
Безгрѣшный m. büntől ment. ártatlan.
Бездна n. mélység, feneketlenség.
Бездольный m. szerencsétlen, boldogtalan.
Вездоля n. szerencsétlenség, boldogtalanság, balsors.
Бездушный m. lelketlen, szivetlen, könyörtelen.
Бездѣльникъ h. naplopó, munkakerülő.
Бездѣткиня n. magtalan nő.
Безегъ (-g) i. sz. bezzeg.
Беззаконие s. törvénytelenség.
Беззаконный m. törvénytelen, törvénynyel ellenkező.
Беззубый m. fogatlan.
Безклубый m. csipő nélküli.
Безконечно̀сть n. végtelenség, határtalanság.
Безконечный m. végtelen, határtalan.
Безкровный m. vér nélküli, vérben szegény.

Безкрылый m. szárnyatlan.
Безкудлый m. kopasz, tar.
Безлѣсный m. erdő nélküli.
Безлюдный m. néptelen, emberek nélkül szükölködő.
Безмирный m. békétlen, békételen.
Безмѣрье s. mérhetetlenség, végtelenség, végtelen.
Безмѣрный m. mérhetetlen, határtalan.
Безногий (-гый) m. lábatlan, lábnélküli.
Безноровный m. erkölcstelen.
Безносый m. orrnélküli.
Безо lásd: безъ.
Безобразный m. éktelen, rut, csuf, illetlen, szemtelen.
Безпамятный m. feledékeny, rossz emlékezetü.
Безпарный m. páratlan.
Безпечный m. gondatlan, gond nélküli.
Безплòдный m. terméketlen, meddő.
Безпокòй h. nyugtalanság, nyugtalanitás, zavarás.
Безпокòйный m. nyugtalan, izgága.
Безпокоити cs. nyugtalanitani, zavarni, háborgatni.
Безпорочный m. ártatlan, szeplőtelen, feddhetetlen.
Безпорядокъ h. rendetlenség.
Безправный m. törvénytelen, jogtalan.
Безприкладный m. példátlan, példa nélkül való; egyetlen.
Безпристрастный m. részrehajlatlan.
Безроги (-гы) t. disznó, sertés.
Безрогий (-гый) m. szarvatlan.
Безрòкъ h. végetlenség (az időben).
Безсила n. erőtlenség, gyengeség.
Безсильный m. erőtlen, gyönge.
Безсмертити cs. halhatatlanitani.
Безсмертнòсть n. halhatatlanság.
Безсмертный m. halhatatlan.
Безсонный m. álmatlan, nem álmos.
Безсрамный m. arczátlan, szemtelen.
Безстрастный m. szenvedély nélküli, közönyös.
Безстороннòсть n. pártatlanság, semlegesség.
Безсторонный m. pártatlan, semleges.
Безсѣменнòсть n. magtalanság.
Безсѣменный m. magtalan.
Безумие s. esztelenség, őrültség.
Безумный esztelen, őrült, eszeveszett.
Безусловный m. feltétlen.
Безхвòстый m. farkatlan, farknélküli.
Безчестити cs. becstelenitni, gyalázni.
Бесчестный m. becstelen, gyalázatos.
Безчесть n. becstelenség, gyalázat.

Безчоловѣчный m. embertelen, kegyetlen.
Бейлъиъ h. béllés.
Бекечъ h. bekecs.
Белетриста h. szépirodalmi iró.
Белетристика n. szépirodalom.
Бендюхъ h. bendő, potroh, has.
Бербениця n. berbencze.
Бервено s. gerenda.
Бервѣнковый m. télizöldből való.
Бервѣнокъ (vinca major. növt.) h. téli zöld.
Бервѣнчатый m. télizöldből való.
Бердо s. 1) borda (takácsnál); 2) hegygerincz.
Берегъ h. part.
Бережава n. Borzsava vidéke Beregmegyében, mely sajátságos népviseletéről és tájszólásáról ismeretes.
Бережавинъ h. Borzsava melléki férfiu.
Бережавка n. Borzsava melléki nő.
Бережистый n. partos.
Береза (betula alba. növt.) n. nyirfa, fehér nyirfa.
Березень h. április.
Березина n. egy darab levágot nyirfa.
Березка n. nyirfácska.
Березникъ h. nyirfás erdő.
Березовый m. nyirfából való, nyirfa —
Беремня s. teher; vállon hordott teher.
Берендайка n. tölténytáska.
Берестъ (ulmus növt.) h. szilfa, szil.
Берлѫгъ h. barlang, medvebarlang.
Берь n. bürű, palló, gyaloghid.
Бескѣдовати cs. legeltetni.
Бескѣдъ h. hegyi legelő.
Бескѣды t. Beszkidek, Beszkidhegyek.
Бестия n. beste lélek, rima.
Бесѣда n. beszéd, beszélgetés; вступна бесѣда: beköszöntő beszéd.
Бесѣдливѫсть n. bőbeszédüség, beszédesség.
Бесѣдливый m. beszédes, bőbeszédü.
Бесѣдникъ h. szónok, beszélő.
Бесѣдовати cs. beszélni, beszélgetni.
Бесѣдѫсть n. beszédesség.
Бетлегемешъ h. betlehemmel járó.
Бетлегемъ h. karácsonyi betlehem.
Бетьѫиъ h. betegség, járvány.
Бетяръ h. betyár. (Ló-név is.)
Бечейка n. bécsitök, sütőtök.
Бечеловати cs. becselni, becsülni, felbecsülni a kárt; tisztelni.
Бечелъиъ h. becslés, felbecslése a kárnak.
Бешгия n. beste lélek, rima.
Бзина (sambucus növt.) n. bodza, bodzafa.

Бибакъ h. pörsenés, kelés, mérges pattanás.
Библиотека n. könyvtár.
Библия n. biblia, szent irás.
Бивно i. bőven, gazdagon, bőviben.
Бивный m. bő, gazdag.
Бигарошъ (-gá-) h. naplopó, mihaszna.
Бигарь (-gá-) h bot, fütykös, husáng.
Бигльовати (-gly-) cs. téglázni, vasalni.
Биглязь (-gly-) h. téglázó vas, vasaló.
Бизовати cs. bizni, rábizni, megbizni valakit; — ся v. bizakodni, megbizni valakiben.
Бизо̀вно i. biztosan, bizonyosan.
Бизо̀вное s. biztos dolog, kész valami. Я йду на бизо̀вное: biztosra megyek.
Бизо̀вный m. bizonyos, biztos, megbizható.
Бизонъ isz. bizony, biz'a.
Бизтушъ h. biztos.
Бизъо̀вный m. biztos, bizonyos.
Бийка n. verekedés, csetepaté.
Бикивенъ i. békével.
Билень h. hadaró, cséphadaró.
Билетъ h. belépti jegy, jegy.
Билиардъ h. tekejáték.
Билце s. járombélfa.
Бинтетовати cs. büntetni.
Бинтетишъ h. büntetés.
Бинтетловати cs. büntetni.
Бирешити k. béreskedni.
Бирешка n. béresné.
Бирешъ h. béres.
Бирещукъ h. kisbéres.
Биржа n. börze.
Бировати cs. birni, tehetni, biráskodni, birói tisztet viselni; — ся v. birni magát.
Бирò̀вка n. biróné asszony, biróné.
Бирò̀вство s. biráskodás, birói tiszt viselése.
Бировò̀въ m. biróé.
Бирò̀вчинъ m. birónéé.
Бирò̀въ h. biró, községi biró.
Бирфа n. bérfa (szekéroldal).
Бирь n. bürü, palló.
Бирякы t. községi előljárók, előljáróság.
Бисага n. átalvető tarisznya, koldustarisznya.
Биседъ h. gyöngy.
Битанга (-ga) h. n. s. bitang, pimasz.
Бити cs. ütni, verni; — ся v. verekedni.
Битка n. verekedés; csata.
Битя s. verés, verekedés.
Бичакъ h. bicskakés, bicska.
Бичаловати becsülni, felbecsülni a kárt.
Биякъ h. verekedő.
Благий (-ый) m. jó, jóságos; jámbor, szelid. Благое тиля и двѣ коровы уссе: A szelid borju két tehenet is kiszop.
Благо s. jóság, jóllét.

Благоволенье s. jóság, kedvezés, kegy, jóindulat.
Благовѣщѣня s. gyümölcsoltó boldogasszony (április 6-án).
Благовѣніе s. ajtatosság, áhitat, isteni félelem.
Благодарити cs. hálát adni; megköszönni.
Благодать n. isteni kegyelem, jóság.
Благодѣй h. jóltevő.
Благодѣтель h. jóltevő.
Благорозумный m. okos, bölcs.
Благородный m. nemes, tekintetes. Пане благородный: tekintetes ur!
Благословеніе s. áldás.
Благословенный m. áldott.
Благословити cs. áldani; — ся v. áldatni.
Благость n. jóság, kegyesség.
Благота n. jóság.
Благотворитель h. jóltevő.
Благоухание s. jóillat, jó szag.
Благочинный h. esperes, alesperes.
Блаженный m. boldog.
Блаженство s. boldogság.
Блазень h. balga, esztelen ember, tudatlan.
Блазнити cs. botránkoztatni; — ся v. megbotránkozni.
Блато s. sár, pocsolya.
Блекотъ (conium növt.) bürök.
Блесконѣти k. i. csillámlani, csillogni.
Блескъ fény, csillámlás, villanás.
Ближе i. közelebb.
Ближный 1) m. közeli, 2) h. felebarát.
Близенько i. nagyon közel.
Близина n. közellét, közelség.
Близити cs. közelebb vinni, közelebb hozni; — ся v. közeledni, közelíteni.
Близкий (-ый) m. közeli, közel levő.
Близко i. közel.
Близкость n. közelség.
Близнець h. ikrek, kettős gyermek.
Близнята t. iker gyermekek, ikrek.
Близько lásd: близко.
Блискавка n. nyakgyöngy, sorgyöngy.
Блискати k. i. fényleni; — ся v. önmagától fényleni.
Блискать: villámlik.
Блискъ h. villám, villámlás, csillám
Блиснути k. i. villámlani, csillanni.
Блищати ся v. fényleni, ragyogni, csillogni.
Блоха (pulex irritans állt.) n. bolha.
Блошаный m. bolhás, bolhával teli.
Блошка n. bolhácska.
Блощица (cimex állt.) n. poloska, paczka, csimaz.
Блудити k. i. kóborolni, bolyongani, tévelyegni, kószálni; tévedni.

Блудный m. tévelygő; — блудный сынъ: tékozló fiu. Блудна дорога: tévut.
Блудъ h. tévelygés, bolyongás.
Блыха lásd: блоха.
Блѣдненький (-ый) m. kissé halvány, kissé sápadt.
Блѣдно̀сть n. halványság, halaványság, sápadtság.
Блѣдный m. sápadt, halavány, fakó.
Блѣднѣти k. i. sápadni, halványodni, fakulni.
Блѣдый m. sápadt, halavány.
Блювати k. i. okádni, rókázni, hányni.
Блюваня s. okádás, hányás.
Блюдо s. tál.
Блюсти cs. felügyelni, vigyázni, őrködni.
Бляндати cs. csürni, csavarni, fecsegni, hiábavalókat beszélni.
Бляха n. pléh, fémlemez.
Бляхарь h. bádogos.
Бляшанка n. félmeszely, verdung, két deciliter.
Бляшаный m. bádogból való.
Бляшка n. 1) pléhbárcza; 2) félmeszely, két deczi.
Бо k. mert, mivel.
Бо̀бки t. babérlevél, babérbogyó.
Бобровый m. hódból való, hód.
Бобръ (castor fiber állt.) h. hód.
Бо̀бъ (vicia növt.) h. bab, lóbab.
Бовванъ h. golyhó, pimasz, fajankó, kamasz.
Бовтица n. 1) sinór, zsinór; 2) nyakék, nyakdisz.
Бовтка n. bunkó, furkó.
Бовткашъ h. furkós bot, bunkós bot.
Бовтовый m. bolti; бовтова цѣна: bolti ár.
Бовтошка n. boltosné.
Бовтошъ h. boltos, kereskedő.
Бовтъ b. bolt.
Бовчъ h. a patak kiöbledezése; gödör a patakban.
Боганчѣ (-gán-) t. bakancs.
Богаство s. gazdagság, vagyon.
Богатити cs. gazdagitani.
Богатство s. gazdagság, vagyon.
Богатый m. gazdag, módos.
Богатырь h. dusgazda, gazdagember.
Богатѣти k. i. gazdagodni, gyarapodni vagyonilag.
Богачиско h. dusgazda, nagygazda.
Богачище h. dusgazda, nagyon gazdag.
Богачка n. gazdag asszony.
Богачъ h. gazdag ember.
Богачъ (-gá-) h. kukoricza lepény (keletlen tésztából).
Богобо̀йно̀сть n. jámborság, isteni félelem.
Богобо̀йный m. istenfélő, jámbor.
Богòвский (-ый) m. isteni.
Боголюбивый m. istenszerető.
Богоматерь n. isten anyja.
Богомолець h. zarándok, bucsújáró.

Богомо̀льникъ h. imádó, istent imádó férfiu.

Богомо̀льный m. istent imádó, istenes.

Богоневѣста n. ég jegyese, Krisztus jegyese.

Богородица n. isten anyja, isten szülőanyja.

Богословіе s. istentan, theologia.

Богословъ h. papnövendék, hittudós, theologus.

Богохуленье s. istenkáromlás.

Богочестивòсть n. isteni tisztelet, vallásosság.

Богочестивый m. istenes, istenfélő.

Богочестие s. istenfélés, vallásosság, vallás.

Богочоловѣкъ h. istenember, Krisztus.

Богоявленіе s. epifánia, isten megjelenése, vizkereszt (jan. 18-án).

Богрейта (-gr-) n. bokréta.

Богонько s. istenke, kis isten.

Бòгъ h. isten, uristen; не дай Боже, бронь Боже: istenments!

Бодай i. vajha, hogy.

Бодай тоты несконали, што насъ розлучили. (Népdal.) Vajha azok nem birnának meghalni, a kik bennünket elválasztottak.

Бодливый m. döfös, döfni szerető.

Бодло s. töltővessző, ramács; nyárs.

Боднарити cs. bodnár mesterséget folytatni.

Боднарство s. bodnárság, bodnármesterség.

Боднаръ h. bodnár.

Боднарьчукъ h. bodnársegéd.

Бодрити cs. serkenteni, bátoritani; — ся v. biztatni önmagát, bátoritani önmagát.

Бодрòсть n. bátorság, éberség, szemesség.

Бодрый m. szemes, bátor, éber.

Боевый m. harczi, csatai, csata—

Божа коровка (coccinella állt.) n. bőde.

Божа ружа (paeonia officinalis növt.) n. bazsál, laptarózsa.

Бòжба n. eskü, esküvés, eskületétel.

Божевòльнòсть n. őrültség, téboly.

Божевòльный m. őrült, tébolyodott, bolond.

Божевòльня n. őrültek háza.

Боженикъ h. kisbiró, hites, tanácsbéli.

Боженичка n. kisbiró felesége.

Божественный m. isteni.

Божество s. istenség.

Божити cs. esketni, megesketni; — ся v. esküdni, esküdözni.

Божое s. istenes dolog, istennek tetsző tett. Вшитко давъ на божое: Mindenét

istennek tetsző (istenes) dolgokra forditotta.

Божый m. isteni.

Бозятникъ (carduus növt.) h. bogács, bogácsvirág.

Бой h. csata, harcz, tusa.

Бойко h. bojko (a rutén nép egyik része, mely onnét nyerte nevét, hogy a *бо* (mert) szócskával többnyire szükség nélkül él).

Бойтарити cs. bojtárkodni.

Бойтарчукъ h. kisbojtár.

Бойтарь h. bojtár.

Бойтарька n. bojtárné.

Боканчошъ h. bakancsos, gyalogos.

Боканчѣ t. bakancs.

Боклажъ h. kulacs.

Боклашъ h. kulacs.

Боковати cs. a kévét hosszában csépelni.

Боковый m. mellékes, oldalon levő.

Бокомъ i. oldalt, oldalvást.

Бокорванъ h. pokolvar.

Бокоръ h. tutaj, szálfatutaj.

Бокрейта (-да) h. bokréta.

Бокъ h. oldal, fél.

Болванъ h. bálvány, fatuskó; pimasz, kamasz, golyhó.

Болгаринъ (-га-) h. bolgár, bolgár férfiu.

Болгария (-га-) n. Bolgária; Bolgárország.

Болгарь h. az egyházi énekek egy neme.

Болотный m. mocsáros, sáros, pocsolyás.

Болото s. mocsár, pocsolya.

Бо̀лший (-ый) m. nagyobb, több.

Бо̀ль n. fájdalom, betegség, kór.

Бо̀льница n. kórház.

Бо̀льшати cs. nagyobbítni, nagyitani.

Бо̀льший (-ый) m. nagyobb, több.

Бо̀льшина n. többség, a nagyobb rész.

Бо̀льшно̀сть n. többség, sokaság.

Болѣзнь n. betegség, szenvedés, kór.

Болѣсть n. betegség, kór.

Болѣти k. i. fájni, szenvedni.

Болякъ h. kelés, daganat, kelevény.

Болячка n. gyomorgörcs; tályog, kelés; заразлива болячка: pokolvar.

Болячкы t. hólyagféreg, bélgiliszta.

Бомба n. bomba.

Бомбардировати cs. bombázni.

Бомкати k. i. harangozni.

Бомбулька n. bogyó, szőlőszem.

Борлаза n. borház.

Боргъ (-g) h. hitel. Не хоче ми дати на боргъ: Nem akar nekem hitelezni. Дати на боргъ: hitelre adni, hitelezni.

Борзый m. gyors, sebes.
Борода n. szakáll; áll.
Бородавка n. szömörcs, bibircs.
Бородатый m. szakállas, nagyszakállu.
Бородачъ h. nagyszakállu ember.
Борозда n. barázda.
Бороздити cs. barázdálni, barázdát huzni; — k. i. oldalagni.
Бороздникъ h. irtókapa.
Бороздный m. jobb oldalon álló ökör.
Борозднякъ h. cserebogár álczája.
Борозный m. jobb oldalon álló ökör. Cece борозный, a cece подручный: Ez áll jobb oldalon, ez meg a balon. (Közbeszéd.)
Борона n. borona.
Боронець h. védő.
Боронити cs. boronálni; védelmezni, menteni.
Бороти ся v. küzdeni; birkózni, küzködni.
Боротьба n. harczi küzdelem, csata, harcz.
Борсуковка n. borzbőrből készült táska.
Борсукъ (meles állt.) h. borz.
Борщъ h. czibere, savanyu leves.
Боръ h. fenyves erdő, pagony.
Борьба n. küzdelem, csata, harcz.
Босакомъ i. mezétláb.
Босакъ h. mezétlábas ember.
Босикомъ i. mezétláb.
Босорка n. boszorka, boszorkány.
Босорканя n. 1) boszorkány; 2) (acherontia atropos állt.) halálfejü boszor.
Босоркунъ h. férfi boszorkány.
Босый m. mezétláb.
Боцянъ (ardea állt.) h. gém.
Бочарь h. bodnár, kádár.
Бочити ся v. görbe szemmel nézni, oldalra hajolni; támadásra készülni (ökör).
Бочка n. hordó, kád.
Бочкати cs. csókolni; — ся v. csókolódzni.
Бочкòръ h. bocskor.
Бòчный m. mellék, mellékes; — спòглядъ: mellék tekintet.
Боязливòсть n. félénkség, aggódás.
Боязливый m. félénk, aggodó.
Боязнь n. félelem, aggály.
Бояринъ h. nemes, bojár. főur.
Бояти cs. félteni; — ся v. félni. Бояти ся за кого: félteni valakit.
Браво i. helyes, helyesen.
Брада n. szakáll.
Брадатый m. szakállas.
Брадачъ h. nagyszakállu.
Бразда n. 1) barázda; 2) kantár szára, gyeplő.
Браконеискусный m. nem nős, nem férjes, nőtelen, hajadon.
Бракоразведеніе s. a házasság, felbontása, elválás.

Бракосочетаніе s. egybekelés, Бракъ h. házasság.
Браля n. kendert nyüvő (szedő) asszony.
Бранити cs. pirongatni, szidni, mocskolni; — ся v. szitkozódni, veszekedni.
Брань n. pörlekedés, czivódás.
Братанець h. unokatestvér, testvéröcs.
Братаница n. unokanövér.
Братаничъ h. unokatestvér.
Братанка n. unokanövér.
Брати cs. venni, szedni; — коломнѣ: kendert nyüni; — ся v. szedelődni, czihelődni; valamihez hozzá fogni. Бере ся: belekap valamibe, neki lát valaminek.
Братикъ h. öcs, kis öcs.
Братия t. atyafiság, testvériség, egyházközség a régi kereszténységnél; szerzetes, barát.
Братнякъ h. unoka fitestvér.
Братолюбивый m. testvérét (fivérét) szerető.
Братоубийство s. testvérgyilkosság.
Братски (-кы) i. testvérileg, mint testvérek. Жийме по братскы, рахуйме ся по жидовскы: Éljünk testvérileg, számoljunk zsidósan. (Közmondás.)
Братство s. testvériség, atyafiság; barátság; társaság.
Брацькы i. testvériesen, testvérileg.
Братъ (t. братя és браты) h. fiutestvér, fivér, barát, bajtárs; старшый братъ: bátya; меншый братъ, моложый братъ: öcs.
Брачный m. házassági.
Брашно s. eledel, étel.
Бревенчатый m. gerendákból álló.
Бревно s. gerenda.
Береговатый m. partos meredek.
Брегъ h. part.
Брезгати (-gá-) k. i. lubiczkolni, fecskendezni.
Брекъ h. nagy fuvaros szekér.
Бремя s. teher.
Бреніе s. sár.
Бренчати cs. zörgetni; — k. i. zörögni, csörögni.
Бренькати cs. pengetni, zörgetni, csengetni; — k. i. pengeni, zörögni, csörögni.
Брескнути k i. sajogni, vart alkotni.
Брестъ (ulmus növt.) h. szilfa.
Бреханя s. ugatás; hazudás.
Брехати cs. hazudni; — k. i. ugatni. Песъ бреше, а вихоръ несе: A kutya ugat, a szél meg viszi, vagy magyarán: Kutyaugatás nem hallatszik az égbe. (Közm.)
Брехачка n. hazug nő.
Брехачъ h. hazug ember.
Брехливый m. hazudó: ugató. Брехливого пса далеко чути:

Az ugató kutyát messzire hallani. (Közm.)
Брехня s. hazugság, hazudás.
Брехунъ h. hazug ember, hazug.
Бригада (-gá-) n. dandár.
Бридкий (-ый) m. csunya, csuf.
Брилиантъ h. gyémánt, csiszolt gyémánt.
Бриндза n. juhturó.
Британия n. Britania, Angolország.
Бритва n. borotva, kés.
Брити cs. borotválni; — ся v. borotválkozni.
Бричка n. bricska, könnyü kocsi.
Брово s. szemöld, szemöldök.
Бродити cs. gázolni, lábbal tiporni; — k. i. barangolni.
Бродокъ h. gázlóhely, sekélyes vizü hely.
Брòдъ h. gázló, átgázolható hely.
Бронити cs. menteni, védeni, oltalmazni; Бронь Боже: ments isten!; — ся v. védekezni.
Бросити cs. dobni, lökni, vetni; — ся v. neki vetni magát, rohanni.
Бросковъ (persica vulgaris növt.) h. őszi baraczk.
Бростъ h. rügy.
Бротванка n. tepsi, sütőtepsi.
Бруква n. fehér répa, kalarábé.
Бруковъ h. fehér répa.
Брусити cs. köszörülni, csiszolni; — ся v. csiszolódni.
Брусликъ h. pruszli, pruszlik.
Брусъ h. köszörükő, fenőkő; gerenda.
Брыва s. szemöldök, szemöld.
Брыватый m. szemöldökös.
Брывачъ h. nagy szemöldökü.
Брыдота n. csunyaság, ocsmányság.
Брыдкий (-ый) m. csunya, csuf, galád.
Брызганя (-gá-) s. locsolás, pocsolás.
Брызгати (-gá-) cs. fecskendezni, locsolni, — k. i. esni (eső); — ся v. egymást meglocsolni.
Брызканя s. locsolás, lubiczkolás, pocsolás.
Брызкати cs. locsolni, lubiczkolni; брызкать: permetez az eső, cseppegni kezd az eső.
Брыла n. kőtábla, lapos kő.
Брындакъ (melolontha vulgaris állt.) h. cserebogár.
Брындза n. juhturó.
Брынѣти k. i. dongani, zsongani.
Брынькати cs. pengetni, csengetni; — k. i. pengni, csengeni.
Брысти k. i. gázolni.
Брытва n. borotva, kés.
Брытварь h. borbély.
Брытвати cs. borotválni; — ся v. borotválkozni.
Брытванка n. tepsi, vastepsi.

Брытвовъ n. borotva, kés.
Брыткий m. csunya, csuf.
Брытовъ n. borotva.
Брѣхливый m. hazug.
Брѣхня n. hazugság, koholmány.
Брюхачъ h. potrohos, nagyhasu.
Брюхъ h. has, potroh, bendő.
Бубенъ h. dob.
Бубнарь h. dobos.
Бубновати cs. dobolni.
Буволица n. nöstény bivaly.
Бувòлъ (bos bubalus állt.) h. bival, bivaly.
Буволя s. bivalborju.
Бугай h. bika.
Бугара (-gá-) h. bogár.
Бударъ h. árnyékszék.
Будапештъ h. Budapest (az ország fővárosa).
Буде i. elég, elegendő, elég lesz.
Будзъ h. gömölyejuhturó.
Будинокъ h. épület.
Будити cs. 1) ébreszteni; 2) hust füstölni (a kéményben); — ся v. 1) felébredni, ébredni; 2) füstölödni.
Буднòсть n, éberség, szemesség.
Будный m. éber, szemes.
Будовати cs. épiteni; — ся v. épitkezni.
Будòвля n. épitkezés, épités; épitészet.
Будòвникъ h. épitész.
Будучнòсть n. jövő, jövendő.
Будучый (-ий) m. jövő; будучый часъ: jövő idő.
Будька n. faköpenyeg, őrházikó.
Будьларошъ h. bugyeláris.
Бужня n. zsinagoga, zsidótemplom.
Бузина (sambucus ebulus növt.) n. gyalogbodza.
Бузьокъ (ciconia állt.) h. gólya.
Буйволица n. bivaltehén.
Буйвòлъ (bos bubalus állt.) h. bival.
Буйволя s. bivalbornyu.
Буйный m. zivataros, zordon; heves, viharos; buja.
Букатка n. hus; szárnyasok husa.
Буква n. betü.
Буквально i. betüszerint, betürendben.
Букварь h. abc-és könyv.
Буketъ h. bokréta.
Буки h. buki, a rutén ábécé második betüjének neve.
Буковина n. Bukovina.
Буковчикъ h. bükkgomba.
Буковъ n. bikkmakk.
Буковый m. bikkfából való.
Букса n. persely.
Букъ (fagus növt.) h. bikk, bikkfa, bükk, bükkfa.
Букѣ lásd буки.
Бульканя s. bugyborékolás, bugyogás.
Булькати k. i. bugyborékolni, bugyogni.

Булькотати k. i. bugyborékolni, bugyogni.
Буля n. kolompér, burgonya.
Бумбакъ (geotrupes állt.) h. ganajturó bogár.
Бумбулька n. szőlőszem; bogyó.
Бумбѣлька n. szőlőszem, bogyó.
Бунда n. bunda.
Бундзъ h. juhturó gömölye.
Бунтовати cs. lázitani; zártörést elkövetni, zárat törni; — ся v. lázadni, fellázadni.
Бунтъ h. lázadás: zártörés.
Буравый m. bolyhos, bozontos.
Буракъ (beta vulgaris növt.) h. czékla, veres répa.
Бургундия (-gun-) n. burgundia répa.
Буристый m. tarka-barka, tarka.
Буркало s. parittya, csörgettyü.
Буркати cs. parittyával dobni, parittyázni.
Буркованый m. burkolt, kirakott, kövezett.
Буркованя n. burkolás, utkövezés.
Бурковати cs. burkolni, kövezni utat.
Бурливый m. viharos, zivataros, szélvészes.
Бурный m. viharos, zivataros; felhős.
Бурса n. nevelőintézet, tápintézet; munkáscsoport.
Бурый m. barna, sötétbarna.
Бурѣканя s. felforgatás; parittyázás.
Бурѣкати cs. felforgatni, feldöntenl; parittyázni.
Буря n. vihar, szélvész; förgeteg, zivatar.
Бурянъ h. dudva, gyom, csalit, gaz.
Бусурманъ h. hitetlen, pogány, muzulmán, oszmánli.
Бутела n. palaczk.
Бути 1) cs. huzni, felhuzni: 2) k. i. lenni, létezni.
Бутити cs. kőből alapot csinálni.
Буторъ h. jószág, vagyon, butor.
Бутылка n. palaczk.
Бутѣти k. i. bőgni, orditani.
Бухара n. Bokhara.
Бухати cs. ütni, hátba ütni.
Бухгалтеръ h. könyvvezető.
Бухнути cs. megütni (egyszer); kiütni, kicsapni (a láng).
Бухта n. a kalács egy neme; tengeri öböl.
Бухтѣти k. i. összefülni.
Буцмакъ h. kövér, pufók gyermek.
Бучникъ h. bükkerdő, bükkös.
Буякъ h. bika.
Бы: a feltételező és óhajtó módokat kifejező szócska.
Бывало i, egykor, valamikor, valaha.
Бываня s. tartózkodás, lakás.
Бывати k. i. lakni, élni, tartózkodni.

Быдло s. szarvasmarha, barom.
Быкъ h. bikaborju, tulok.
Былина n. mese, rege.
Быль n. kóró, szár.
Быльникъ h. kóróval beültetett föld.
Быля s. kóró, kukoricza kóró.
Бырька n. birke, barka.
Быскати ся v. bogárzani, a bogár előlmenekülni (szarvasmarha).
Быстрищѣ n. berbencze szilva, magtól váló szilva.
Быстрица n. berbencze szilvafa.
Быстро i. gyorsan, sebesen.
Быстрота n. gyorsaság.
Быстрый m. gyors, sebes.
Быти k. i. lenni, létezni.
Бытие s. lét, létel; teremtés; книга бытия: a teremtés könyve (genesis).
Бытля s. barom, szarvasmarha.
Бытокъ h. lét, létezés; vagyon, birtok.
Быхъ (az ó szláv БЪТИ összetett I. aoristusa) lásd: бы; я быхъ ѣвъ: ehetném, enném.
Бычачий (-ый) m. tulok —, ökör —.
Бѣганя s. futás, futkározás, szaladgálás; folyatás (a tehénnél).
Бѣгати k. i. futni, futkározni, szaladgálni; folyatni (tehén), koslatni.
Бѣглякъ h. szökevény.
Бѣгунъ h. szökevény; jó futó; földsark, ajtósark.
Бѣгъ h. futás, futtatás; конькский бѣгъ: lófuttatás.
Бѣда n. baj, szerencsétlenség, nyomoruság, csapás, szükség. Бѣда съ бѣдовъ: a baj bajjal jár (Magyarán: A baj nem jár egyedül). — Такъ бы бѣда: ugy volna baj, . . . (bizonyitó mondás, az eskünél valamivel enyhébb).
Бѣдакъ h. szegény ember, szegény ördög.
Бѣдка n. bajocska, kis baj.
Бѣдкати ся v. mentegetőzni, szabadkozni; panaszkodni, sajnálkozni.
Бѣдный m. szegény.
Бѣднѣти k. i. szegényedni.
Бѣдовати k. i. nyomorogni, küszködni.
Бѣдойка n. baj, kisbaj. (Kicsinyitése a бѣда-nak.)
Бѣдота n. küszködés, nyomorgás.
Бѣдство s. nyomor, inség.
Бѣдствовати k. i. nyomorogni.
Бѣжати k. i. futni, szaladni.
Бъка h. bika.
Бѣкса n. biksza (a tengelyen).
Бѣланя n. fehér szőrü kocza; fenyő gerenda.
Бѣлачка n. fehér arczu nő, szőke nő.
Бѣленина n. fehérnemü.
Бѣленница n. gyolcsing, vé-

kony vászonból készült fehér ing.
Бѣленький (-ый) m. szép fehér.
Бѣлизна n. fehérnemü, fehér ruha.
Бѣлити cs. meszelni, fehériteni (vásznat); — ся v. fehéritni önmagát, kendőzni; fehéredni.
Бѣлицѣ t. a szilva egy neme, fehér szilva.
Бѣлка (sciurus vulgaris állt.) n. mókus, evetke.
Бѣло i. fehéren, tisztán.
Бѣлоголовый m. fehérhaju, ősz.
Бѣлое море: Fehér tenger.
Бѣлозубый m. fehér fogu.
Бѣлокъ h. tojás fehérje; бѣлокъ у воку: szem fehérje.
Бѣлолицый m. fehér arczu.
Бѣлорукый m. fehér kezü.
Бѣлота n. fehérség.
Бѣлый m. fehér, tiszta; бѣлое платя: fehér ruha, fehérnemü.
Бѣльмо s. hályog; сѣрое бѣльмо: szürke hályog; чорное бѣльмо: fekete hályog.
Бѣлѣснѣнько i. hófehéren.
Бѣлѣти k. i. fehéredni, fehérleni; — ся v. fehérleni, fehéredni.
Бѣлѣцѣ t. fehér szilva.
Бѣля n. 1) fehérnemü; 2) fehér szőrü tehén neve.
Бѣлявка n. szőke nő, szőke szerető.
Бѣлявый m. szőke, fehéres.
Бѣлякъ h. fehér arczu fiu; tizkrajczáros, hatos.
Бѣлячка n. fehér arczu nő.
Бѣсити cs. bolonditani, őrültetenni; — ся v. örjöngeni, tombolni; dévajkodni, bolondozni.
Бѣсноватòсть n. dühödés, őrültség.
Бѣсноватый m. dühödt, őrült.
Бѣсòвский (-ый) m. ördögi.
Бѣсъ h. ördög, gonosz lélek; rossz ember, gonosz ember.
Бѣшеный m. őrült, bősz, dühös.
Бѣшта i. balra (a lovaknál).
Бюджетъ h. költségvetés.

B.

B. в.: a rutén a-b-c harmadik betüje, melynek a magyarban v felel meg.
Ваба n. kecs, báj, csáb.
Вабецъ n. madarakat csalogató sip.
Вабити cs. édesgetni, csalogatni.

Вабъ h. csalogató eledel.
Вававъ isz. jaj! jaj! (a fájdalom és félelem kifejezője a gyermekeknél.)
Вага n. 1) mérő eszköz, mérleg; 2) súly; 3) emelőfa.
Вагашъ (-gá-) h. vágás alatt levő erdőrész, irtás.
Ваговкейшъ (-go-) h. vágókés, konyhakés.
Вагонъ (-go-) h. vasuti kocsi.
Вада n. veszekedés, czivódás; akadály.
Вадасити cs. vadászni.
Вадаска n. vadászat, vadászás.
Вадасъ h. vadász,
Вадити cs. akasztani, akgatni; utat állni, akadályozni; — ся v. veszekedni, czivakodni.
Важити cs. mérni, mérlegelni; — ся v. önmagát megmérni, hajlani.
Важкы t. mérőrud, mérleg.
Важнòсть n. fontosság, komolyság.
Важный m. nyomós, fontos, jelentékeny.
Ваия n. pálmaág; barka. Недѣля ваѣй: virágvasárnap.
Вайда h. vajda, czigányvajda.
Вайда коровъ? a játék egy neme, játszák dióra, mogyoróra, almára, pénzre stb. Lefolyása ez:
Питаня (kérdés): Вайда коровъ? Hány a tehén?
Отвѣтъ (felelet): Спущай дольòвъ! Ereszd le őket!
Питаня: Ци на много? Hányat közülök?
Отвѣтъ: На три, чотыри и т. д. Hármat, négyet stb. Ha a felelő eltalálta a kézben tartott tárgyak számát, akkor megkapja azokat; ha többet mond, megtoldja annyival, a hánnyal többet mondott; ha kevesebbet mond, birságot fizet a megállapodás szerint.
Вай isz. jaj! ó jaj! (zsidóknál.)
Вайкати k. i. jajgatni, kiabálni (zsidóknál).
Вайконѣти k. i. gyakran jajgatni, hosszasan jajgatni.
Вакантный m. üresedésben levő, megürült, üres.
Ваканция n. szünet, üresedés (a hivatalban), szünetelő napok.
Вакарòвъ h. vakaró (kenyér).
Вакация n. szünidő, szünet.
Вакелия n. gompatapló; ki nem főzött tapló.
Ваклеша n. elhizott asszony.
Ваковати cs vakolni (falat).
Вакòвный m. vakoló.
Валалъ h. falu, község.
Валандати k. i. ballagni, kullogni.
Валасташъ h. választás, képviselőválasztás.
Валастманъ n. választmány.
Валастовати cs. választani, válogatni.

Валастоввѣзъ h. választóviz.
Валасть n. válasz, felelet; валасть дати: válaszolni, felelni.
Валахия n. Oláhország, Románia.
Валецъ h. henger.
Валило s. kalló.
Валити cs. erőszakkal tolni, huzni, rakni, zuhanni; — ся v. erőszakkal tódulni; eldőlni, elhullni (erőszakos módon). Бѣда валить ся: a baj erőszakkal tódul (magyarán: felüti fejét). Közbeszéd.
Валовшный m. való, valós, illő; használható.
Валòвъ h. vályu.
Валъ h. széna, rend.
Вальковый m. vályogból való.
Вальокъ (t. валькы) h. vályog.
Валяня s. fetrenges, hengerközés; kenyérszakítás.
Валяти cs. szakítani henyeret, elkeverni, bepiszkolni a ruhát, beszennyezni valamit; — ся v. heverni a porban, fentrengeni; heverni (valahol elhányva).
Вандровати k. i. vándorolni, utazni.
Вандрòвка n. vándorlás, utazás, világlátás. Ой пòйду я на вандрòвку: elmegyek én világot látni (utazni). Népdal.
Вандрòвникъ h. vándor, utazó; vándorló legyény.
Ванна n. fürdőkád.
Ванистый m. meszes, mészből való; камѣнь ванистый: mészkő.
Вапно s. mész; mészkő. Вапно палити: meszet égetni. Вапно гасити: meszet oltani.
Ваняный m. meszes, meszelt.
Варахоба n. zürzavar.
Варвара n. Borbála, Biri.
Варга (-gá) h. varga, timár.
Варджити cs. kikésziteni a bőrt, bőrt késziteni.
Варваръ h. barbár, idegen, müveletlen.
Вареникъ h. dereje; fazék, a melyben főznek.
Вареня s. főzés.
Вареха n. főzőkanál, merőkanál.
Вареськый (-ий) m. városi.
Варешъ h. város.
Варивода h. vizfőző (a népmesében).
Варити cs. főzni, ételt főzni; — ся v. főni.
Вармедя n. vármegye, megye.
Вармецькый m. megyei; вармецька хыжа: megyeháza.
Вармещина n. megyei munka, közmunka.
Варовати cs. őrizni, óvni: — ся v. őrizkedni, óvakodni.
Варта n. őrség.
Варташъ h. őr; az éjjeli őr kezében levő nagy bot.

Вартованя s. őrzés, felügyelet.
Вартовати cs. őrizni, felügyelni, felvigyázni.
Вартòвникъ h. őr, éjjeli őr.
Вартòсть n. érték, ár, becs.
Вартый m. értékes, áras, becses. Не вартъ ничъ: nem ér semmit.
Варунокъ h. feltétel, kikötés.
Варцабница n. ostábla.
Варштатъ h. műhely, dolgozó szoba.
Варъ h. lé, leve valaminek.
Варѣникъ h. főzőfazék.
Варѣнникъ h. főzőfazék; fazék, a melyben főznek.
Варѣня s. főzés.
Варюха n. keverő kanál, nagy kanál.
Василий h. Bazil, Vaszily.
Василикъ h. bazsalikom.
Василь h. Bazil, Vaszily.
Васьо h. Vaszily (kicsinyitve).
Вата n. gyapot, vatta.
Ватага розбòйнича: rablóbanda.
Ватагъ h. szállásgazda (a juhászoknál); utonálló, rabló (a huczuloknál).
Ватажко h. rabló, rablófőnök, utonálló.
Ватра n. tűzhely.
Ватраль h. piszkafa.
Вацковати k. i. fetrengeni; összegyömöszölni a fekvő helyet.
Вацокъ h. vaczok, fekvőhely.
Вашаровати cs. vásárolni, venni.
Вашаръ h. vásár; орсацькый, вашаръ: országos vásár; тыжньовый або гети вашаръ: heti vásár.
Вашмачка n. vasmacska, horgony.
Вашъ, а, ое (е) nm. öné, magáé, kelmedé.
Вбачливòсть n. előzékenység, figyelem.
Вбачливый m. előzékeny, figyelmes.
Вбогий (-ый) m. szegény, vagyontalan.
Введение s. bevezetés, beiktatás. Введеніе во храмъ пресвятыя Богорицы: Boldogasszony avatása.
Вдатокъ h. felpénz, előleg.
Вдивовижный m. nyilvánvaló, látható.
Вдвое i. kétszeresen.
Вдова n. özvegynő, özvegyasszony.
Вдовець h. özvegy férfi.
Вдовиця n. özvegyasszony.
Вдовѣти k. i. megözvegyedni.
Вдухновенье s. lelkesedés, lelkesülés.
Вдухновити cs. lelkesíteni; — ся v. lelkesedni, lelkesülni.
Вдяка n. tetszés, akarat, köszönet, hála; szivesség.
Вдячно i. szivesen, készséggel, örömest.

Вдячнòсть n. köszönet, hála; szivesség; készség.
Вдячный m. szives, előzékeny, háladatos; udvarias.
Ведля e. hoz, hez, höz; képest, szerint; szerü; következtében, végett, folytán (2-ik esettel).
Ведро s. vödör. csöbör.
Вежа n. torony, bástya.
Вежастый m. tornyos.
Вежбаня s. gyakorlás, gyakorlat.
Вежбати cs. gyakorolni; — ся v. gyakorolni magát.
Вездѣ i. mindenütt, mindenhol.
Везти (везу) cs. szállitani, szekeren vinni; — ся v. szekerkézni, vitetni magát.
Везувий h. Vezuv (tűzhányó hegy).
Везѣня s. szállitás, hordás.
Вейка n. fonállegombolyitásnál használt posztó.
Векникъ h. hosszukás czipó.
Векелия n. gombatapló; ki nem főzött tapló.
Вексель h. váltó.
Векший (-ый) (középfoka великий-nak) m. nagyobb.
Велебный m. tisztelendő, tiszteletes.
Велегласный m. nagyhangu, hangos.
Велелѣпие s. pompa, szépség.
Велетень h. óriás.
Велетный m. óriási.
Велетъ h. óriás.
Великдень (2. eset: великодня) h. husvét.
Великий (-ый) m. nagy.
Великодный m. husvéti; — понедѣлькъ husvét hétfő; — вòторокъ: husvét keddje.
Великонный m. husvéti.
Великòсть n. nagyság, fönség.
Величавòсть n. magasztosság, fönség.
Величаніе magasztalás, dicsőitès; dicsőitő ének.
Величати cs. dicsőiteni, magasztalni; — ся v. kérkedni.
Величезный m. rettentő nagy, roppant hagy.
Величество s. nagyság; felség, fenség. Ваше величество: fenséged, felséged! —
Величина n. nagyság.
Велий (-ій) m. nagy.
Величнòсть n. nagyság, jelesség, derékség.
Велѣнье s. parancs, meghagyás.
Велѣти cs. meghagyni, megparancsolni, elrendelni.
Венделька n. sajtár, zsajtár.
Веперь h. ártány.
Веприкъ h. kis ártány, süldő.
Верба (salix növt.) n. füzfa; плакуча верба (salix babylonica növt.) szomoru füzfa.
Верблюдъ (camelus állt.) h. teve.
Вербникъ h. füzfás, füzes.
Вербованя s. toborzás.

Вербовати cs. toborzani, valaminek megnyerni.
Вербовый m. füzfából való, füzfa —
Вербункошъ h. toborzó, verbunkos.
Вербунокъ h. toborzó csapat.
Вервечка n. kötél; madzag.
Веремя s. idő.
Вереня n. ponyva, durva lepedő.
Вересень h. szeptember, szent Mihály hava.
Верескъ h. kiabálás, sikoltozás, sikoltás.
Верета n. lepedő, durva lepedő.
Веретено s. orsó; malomkő tengelye, malomkő guzsalya; kerékagy.
Веретеноватый m. orsóalaku, orsószerü.
Веретиско n. nagy lepedő, nagy ponyva.
Веретище n. nagy ponyva, nagy lepedő.
Веретя s. kis lepedő.
Вречи (parancsoló mód: верьзь) cs. vetni, dobni; hajitani; — ся v. dobni magát, neki rohanni.
Верещати k. i. visitani, sikoltozni, rikoltozni.
Вернути cs. visszadni, megtériteni; — ся v. megtérni, visszatérni, megfordulni.
Версникъ h. kortárs, egykorú férfi.
Версница n. egykoru nő, kortárs.
Верства n. réteg, osztály.
Верстникъ h. kortárs, egykoru férfiu.
Верстница n. egykoru nő, kortárs.
Вертати cs. megtériteni; — k. i. befordulni, betérni; — ся v. megfordulni, visszatérni.
Вертепа n. betlehem (karácsonyi játék).
Вертепъ h. üreg, barlang, szurdék, hegynyilás; pokol, alvilág.
Верткий (-ый) m. forgatható, forgó.
Вертоградъ h. kert; gyömölcsös kert, szőlőkert.
Вертѣжъ h. furás helye.
Вертѣти cs. furni; — ся v. forogni, furakodni, sürgölödni. Вертить ся, крутить ся: sürgölődik, forgolódik.
Верхòвный m. felső, fő.
Вершина n. csucs, tető.
Вершити cs. betetőzni, tetővel ellátni.
Вершокъ h. tető, csucs.
Вершъ h. vers, költemény.
Верьхнòсть n. felsőbbség, elöljáróság.
Верьхный m. felső, tetején levő, csucsos.
Верьховина n. felvidék, hegyvidék.

Верьховинець h. felvidéki ember.
Верьховинка n. felvidéki nő.
Верьхъ (hivó eset: верше) h. tető, csúcs, orom.
Веселити cs. vidítani, mulattatni; — ся v. vigadni, örvendeni.
Веселка n. szivárvány.
Весело i. vigan, vidáman.
Веселѡсть n. vidámság, vigság.
Веселье s. lakodalom, lakzi.
Весло s. evező, evezőlapát. Было весло, што ня перенесло: volt egy evezőm, mely áthozott engem (melylyel áteveztem). (A mese vége.)
Весна n. tavasz.
Вести (веду) cs. vezetni, kötelen vinni; — ся v. jól megy a dolga, kutya baja.
Весь n. falu, község.
Весѣля s. lakodalom, lakzi; — правити: lakodalmazni.
Ветеранъ h. kiszolgált ember.
Ветешный m. viselt, ócska (ruha).
Ветошный m. viselős, ócska (ruha).
Ветхий m. régi, ó; ветхий завѣтъ: ó testámentom, ó szövetség.
Вечеръ h. este.
Вечерѣти k. i. esteledni, alkonyodni.
Вечеря n. vacsora, esti étkezés.
Вечеряти cs. vacsorálni, estelizni.
Вечѡрки (-ы) t. fonóka.
Вечѡрницѣ t. fonóka.
Вечѡрный m. esteli, esti.
Вечѡрня n. délutáni isteni tisztelet, vecsernye.
Вечѡръ i. tegnap.
Вечѡръ h. este; святый вечѡръ: szent este, karácsony este.
Вешь isz. hess! (a libát hajtják el vele).
Вещъ (-ь) n. tárgy, dolog.
Вз... (ó szláv: ВЪЗ-) legtöbbször уз- helyettesiti (вздъ helyett уздъ)... fel, hosszában.
Вздъ i. hátul, hátra felé, hátra.
Взаимина n. kölcsönösség, viszony.
Взаиминый m. kölcsönös, viszonyos.
Взглядъ h. nézés, nézet, tekintet.
Вздовжъ i. hosszában, széltiben.
Вздохнути k. i. fellélekzeni, szabadon lehelni.
Вздыхати k. i. fellélekzeni, szabadon lehelni, lélekzeni.
Взирати cs. nézni, szemlélni; — ся v. nézegetni önmagát, kukucskálni, kandikálni.
Взѡръ h. tekintet, nézés, belátás.
Взрывъ h. felrobbanás.
Взяти (возьму) cs. elvenni, elvinni; взяти собѣ до серця:

szivére venni, lelkére venni; взяти спѣвати: énekelni, kezdeni; — ся v. felszedelőzni.

Виватъ: éljen.

Виванъ (-gá-) h. viganó, szoknya.

Видати cs. látni, tapasztalni, észrevenni; — ся v. egymást látni, találkozni.

Видимый m. látható; видимый свѣтъ: érzéki világ.

Видкий (-ый) m. látható, világos.

Видко: látszik, meglátszik, látható; — ся világos, verőfényes (az idő), már világlik, világos van.

Видличка h. villa, villácska.

Видъ h. alak, idom; kinézés, arczszin; arcz, ábrázat.

Видѣкъ h. vidék, tájék.

Видѣти (вижу) cs. látni; — ся v. viszontlátni egymást, látni magát.

Визирь h. vezér, vezető.

Визита n. püspöki látogatás, esperesi látogatás.

Визиталовати cs. látogatni, megvizsgálni.

Визитация n. vizsgálat, látogatás.

Визитовати cs. látogatni, megvizsgálni.

Викарий h. püspöki helyettes.

Викрутнѣ t. furfang, ravaszság.

Викторъ h. Győző.

Вилица n. állkapocs, állcsont.

Вилка n. villa, evő villa.

Виловатый m. villaalaku.

Вилы t. favilla, szénás villa; вошвилы: vasvilla.

Вина n. ok, hiba; vétség, bün. Перша вина до комина: (szószerint: az első hiba a kéménybe) az első hiba megbocsátandó.

Виненъ (-на, -но) m. hibás, vétkes, okozója valaminek. Я тому виненъ: én vagyok annak az oka.

Винительный падежъ: tárgyeset, negyedik eset (a nyelvtanban).

Винити cs. vádolni, okolni.

Винница n. szőlő, szőlőkert.

Виннички (-ы) (ribes rubrum növt.) t. ribiszke.

Винный m. vétkes, bünös, hibás.

Вино s. bor.

Винобраня s. szüret.

Виноватый m. vétkes, bünös.

Винце s. bor, vinkó.

Виняный m. boros, borizü.

Виса n. csüngő, függő tárgy. Виса висить, хода ходить; виса впаде, хода вкопить: A függő függ (a fán), a járó jár (a fa alatt); a függő leesik, a járó elkapja. Talány.

Висла n. Viszla, Visztula (folyó).

Вислоухий (-ый) lecsüngő fülü, lekonyult fülü.

Високосный рòкъ: szökő év.
Висѣлица n. akasztófa.
Висѣти cs. akasztani; — ся v. akaszkodni, csüggni.
Витати cs. meghíni, üdvözölni. Витай у насъ! Légy üdvöz minálunk! Isten hozott; — ся v. köszönni egymásnak.
Вити cs. gombolyitani, sodorni; — ся v. forgolódni. Вье ся ги пицьокъ: forgolódik mint a féreg. Közbeszéd.
Витый m. lemotólált, legombolyitott.
Витязь h. vitéz.
Вихоръ h. szél; вихромъ бере: szél kerekedik.
Вицишпанъ h. alispán.
Вичòрницѣ t. fonóka, fonóbajárás. Не ходи ты Грицю на вичòрницѣ: Ne járj te Gerő a fonóba. Népdal.
Вичòрня n. vecsernye, délutáni isteni tisztelet.
Вичòръ i. este, tegnap, tegnap este.
Вечòръ h. este, est.
Вишня n. meggy; (cerasus acida növt.) meggyfa.
Вишнякъ h. meggyes kert.
Вифлеемъ: Betlehem.
Вкрадцѣ i. titokban, lopva.
Вкратцѣ i. titkon, lopózkodva.
Вкусити cs. beleharapni; — ся v. megharapni önmagát.
Влада n. uralkodás, uralom, kormány.
Владычество s. uralkodás.
Владыка h. püspök; uralkodó.
Владѣлникъ h. birtokos; uralkodó.
Владѣлница n. uralkodónő.
Владѣня s. birtoklás, uralkodás; birtok.
Владѣти cs. birni, birtokában lenni; uralkodni.
Власноручный m. sajátkezü.
Власноручно i. sajátkezüleg.
Власнòсть n. tulajdon; tulajdonság, sajátság; право власности: tulajdonjog.
Власный m. saját, tulajdon.
Властовати cs. uralkodni.
Власть n. hatalom, uralom. Bibliában: az angyalok egyik kara.
Влечи cs. huzni, vonszolni, hurczolni; — ся v. vonszolni magát, huzódni.
Влиянье s. befolyás, hatalom.
Влияти cs. befolyni, befolyással birni.
Вложити cs. helyezni, rakni: — ся v. letelepedni, elhelyezkedni.
Влѣво i. balra, balfelé.
Влѣзти k. i. bemászni, becsuszni, bekuszni.
Влюбити ся v. beleszeretni.
Влюбленый m. szerelmes.
Вмѣшати cs. belekeverni; — ся v. beleártani magát, belekeverni magát valamibe.

Вниканя s. behatás, bepillantás, figyelmes volt.
Вникати cs. bepillantani, behatni, belátni.
Внимати cs. figyelni.
Внукъ h. unoka.
Внутренно̀сть n. belső, belseje valaminek.
Внутренный m. belső, belül levő.
Внутрѣшный m. belül levő, belső.
Внѣшный m. külső, idegen, kül —
Bo e. ban, ben; ba be; ra, re; -n, -on, -en, -ön; gyanánt.
Вовесъ (2. eset: вòвса) (avena sativa növt.) n. zab.
Вовколакъ h. férfiből lett farkas (mesebeli szó).
Вовкунакъ h. férfiből lett farkas.
Вовкъ (canis lupus állt.) h. farkas, ordas.
Вовна n. gyapju.
Вовняный m. gyapjuból készült; gyapju —
Вовремя оно i. azon időben, kellő időben, idejében.
Вòвсяникъ h. zablepény, zabkenyér.
Вòвсяницѣ t. zabaratáskor érő szilva.
Вòвсяница n. zabtarló.
Вòвсяный m. zabból való, zab —
Вòвтарь h. oltár.
Вòвторокъ h. kedd, keddi nap.
Вовхкый (-ий) m. nedves, vizes.
Вòвця (ovis állt.) n. juh.
Вовча (t. вовчата) s. farkaskölyök.
Вòвчарити cs. juhot őrizni.
Вòвчарь h. juhász.
Вовчица n. nöstény farkas.
Вовчый (-ий) m. farkasból való, farkas —
Вòвъ h. ökör, tulok.
Вода n. viz; квасна вода; savanyuviz, borviz. Вода зъ водоръ изыйде ся, а человѣкъ изъ человѣкомъ: Vizzel jő össze (érintkezik) a viz az ember pedig emberrel. Közmondás.
Вòдбити cs. elverni, leütni, visszaverni, levágni; lefúni (harczban).
Вòдбитя s. lefúvás; leütés, lerovás.
Вòдблискъ h. visszaverődés, visszavert fény.
Вòдвезти cs. elvinni (szekeren), — ся v. elvitetni magát (szekeren).
Вòдвозити cs. elvinni (szekeren), gyakran elvinni.
Вòдвòзъ h. elvitel, kivitel.
Вòдвычка n. elszokás, leszokás.
Вòдвѣтный m. felelős.
Вòдвѣчальнòсть n. felelőség.
Вòдвѣчальный m. felelős.
Вòдвѣчати cs. felelni, felelősnek lenni.
Вòдгваръ h. visszhang.

Вòддаленнòсть n. távollét, távolság.
Вòддаленный m. távoli, távollevő.
Вòдданя s. visszaadás, eladás; férjhez adás.
Вòдданищя n. férjhez adó leány.
Вòддати cs. visszaadni, visszafizetni; férjhez adni; — ся v. férjhez menni.
Вòддача n. leadás, átadás.
Вòддыхати k. i. lehelni, kipihenni; pihenőt tartani.
Вòддыхъ h. kilehellés; pihenés.
Вòддѣлити cs. elválasztani, elkülöníteni; — ся v. elválni.
Вòддѣлъ h. szakasz, czikkely, fejezet; csapat; bizottság.
Водитель h. vezető, vezér.
Водити (вожу) cs. vezetni; — ся v. kelni, kölni, költeni; fészkelni. На тòмъ дубѣ шпакы водять ся: azon a tölgyfán a seregély költ (fészkel).
Водищя n. viz, vizecske.
Вòдказаня s. lemondás; el nem fogadás.
Вòдказати cs. lemondani (hivatalról); el nem fogadni.
Вòдказъ h. lemondás.
Вòдкликати cs. visszahivni.
Вòдкликъ h. visszahivás; вòдкликучое писмо: visszahivó levél.
Вòдкрайка n. karéj, szegély, szelet, kivágás.
Вòдкупитель h. megváltó.
Вòдкупити cs. kiváltani, megváltani; — ся v. megváltani önmagát.
Вòдкупъ h. kiváltás, megváltás.
Вòдлука n. elkülönítés, elválasztás.
Вòдлучити cs. elválasztani, elkülöníteni.
Вòдлѣвити k. i. engedni, alábbhagyni (a betegség); Мало ми вòдлѣвило: kissé jobban érzem magamat.
Вòдмова n. lemondás.
Вòдмѣна n. ejtegetés, változtatás, deklináczió.
Вòдмѣнити cs. megváltoztatni; — ся v. megváltozni.
Вòдмѣннòсть m. változékony, változó.
Вòдмѣнный m. változó, változékony.
Вòдмѣняти cs. változtatni, másitani; — зя v. változni.
Вòднести cs. elvinni, elhordani.
Водоемъ h. viztartó, vizfogó.
Вòдойти k. i. elmenni, eltávozni.
Вòдолляти cs. leönteni, letölteni; — ся v. leömölni.
Вòдпавший m. elszakadt; áruló.
Вòдпасти cs. leesni, elszakadni; elárulni.
Водопадъ h. vizesés, zuhatag.
Водотòкъ h. vizvezeték.
Водощѣ t. vizkereszt, háromkirály napja.

Вòдпечатокъ h. lenyomat, lenyomás.
Вòдплата n. visszafizetés; bosszú.
Вòдплатити cs. visszafizetni, megbosszulni.
Вòдплатникъ h. visszafizető; bosszuló.
Вòдплывъ h. apály.
Вòдповѣдати cs. felelni, válaszolni.
Вòдповѣдный m. megfelelő, illető, kérdéses.
Вòдповѣдъ h. felelet, válasz.
Вòдповѣдь n. lemondás, leköszönés.
Вòдповѣсть n. ellenirat.
Вòдпочивати k. i. kinyugodni magát, kipihenni.
Вòдпочивка n. kipihenés, nyugalom, nyugvás.
Вòдпочинокъ h. nyugvás, kipihenés, megpihenés.
Вòдправа n. elszállitás, elküldés; szertartás, templomi végzés.
Вòдправданя s. igazolás, fölmentés.
Вòдправдати cs. igazolni, fölmenteni.
Вòдправити cs. elküldeni, továbbitani; elvégezni (a szertartást).
Вòдправляти cs. küldözgetni; végezni a szertartást.
Вòдправлѣня s. elküldés, szállitás.
Вòдправникъ h. küldő, szállitó, feladó.
Вòдпустити cs. elbocsátani; megbocsátani (a bünt).
Вòдпусть h. bocsánat, bünbocsánat; búcsu (templomi); вòдпустный листъ: bünbocsátó levél.
Вòдречи cs. lemondani.
Вòдробити cs. ledolgozni, munkával leróni.
Вòдродокъ h. korcsfaj, válfaj.
Вòдсередный m. központtól futó; вòдсередна сила: központtól futó erő, röpítő erő.
Вòдси, вòдсѣль i. innét, eminnét.
Вòдтакъ k. tehát; ennélfogva.
Вòдтоды, вòдтодѣ i. azóta.
Вòдтѣль i. onnét, amonnét.
Вòдходити k. i. elmenni, eltávozni, elválni.
Вòдходъ h. eltávozás, elválás.
Вòдхожий (ый) m. távozó.
Вòдъѣздъ h. elutazás.
Водяный m. vizes, vizzel kevert.
Воевати cs. hadakozni, hadat viselni, csatázni.
Воевода h. vajda, vezér, hadvezér.
Воедно i. együtt, együttesen.
Военный m. hadi, háborui, háborus; had —; военный верховодникъ: hadvezér; военнѣ выдатки: hadi költség; военна выправа: hadi felszerelés; военнѣ дѣла:

hadügy; военнѣ засобы: hadiszer, hadi készlet; военнѣ знаряды: hadi szer; военне житя: hadi élet, tábori élet, katonai élet; военна история: hadi történet; военна каса: hadi pénztár; военна карнѡсть: hadi fegyelem, katonai fegyelem; военный корабель: hadi hajó; военнѣ кораблѣ: hajóhad; военный министеръ: hadügyminiszter; военна наука: hadi tudomány; военный податокъ: hadi adó; военное право: hadi törvény; военна рада: hadi tanács; военна сила: haderő; военна ступа: hadi láb; военный судъ: hadbiróság, hadi törvényszék; военна школа: katonai iskola.

Вожай h. vezénylő, vezető, vezér.

Вожайство s. vezénylet.

Вожда h. vezető, kalauz, vezér.

Воз... (elválaszthatatlan előljáró): fel, meg.

Возарня n. szekérszin.

Воздвиженіе честнаго креста: kereszt felmagasztalása.

Воздухомѣрь h. légsúlyérő.

Воздухъ h. levegő.

Воззваня s felhivás, felszólítás.

Воззвати, воззывати: cs. felhivni, felszólítani; — ся v. felhivatni, felszólíttatni.

Возикъ h. szekérke.

Возити (вожу) cs. szekeren hordani; — ся v. szekerkézni, szekerezni.

Возложити cs. feltenni, rátenni.

Возлѣ e. nál, nél; mellett.

Возлюбити cs. megszeretni.

Возлюбленный m. szeretett, kedvelt

Возможный m. lehetséges, lehető.

Вознесеніе Господне: Krisztus mennybemenetele, áldozó csütörtök.

Вознести cs. felemelni; — ся v. felemelkedni, felmenni.

Возѡвня n. szekérszin, kocsiszin.

Возовый m. kocsi, — szekér —

Возокъ (вѡзка) h. szekérke, szekér.

Возопити k. i. felkiáltani.

Возрадовати ся v. örvendezni.

Возрастъ h. növés, termet.

Возродити cs. ujjászületni; — ся v. ujjászülni.

Возстати k. i. fölkelni, föllázadni.

Вѡзъ h. szekér, kocsi.

Возѣня s. szekérközés; hordás (szekeren).

Вѡйна n. háboru.

Вѡйско s. hadsereg, katonaság.

Воистину i. igazán, valóban. Христосъ воскресъ: Krisztus feltámadt. Воистину

воскресъ: Igazán feltámadt. (Köszönés módja husvétkor.)
Вòйщина n. hadsereg.
Воко n. szem.
Вòкно s. ablak.
Воле s. begy; gelyva.
Воликъ h. ökör.
Волкъ (canis lupus állt.) h. farkas.
Волна n. hab, tajték (a vizen).
Воловина n. ökörhus.
Волòвня n. ököristálló.
Воловое око (troglodites parvulus állt.) ökörszem.
Воловый m. ökörnek való, ökrös, ökör —
Волода n. hatalom, uralkodás.
Володарити cs. uralkodni; kormányozni.
Владарко h. Vladimir.
Володарь h. uralkodó, kormányzó.
Володати cs. uralkodni.
Володимирко, Володимиръ h. Vladimir.
Володяти cs. kormányozni, uralkodni; birni (valamit).
Волока n. háló.
Волокнастый m. szálas, rostos.
Волокно s. szál, rost.
Волокы t. zsinór vagy szij, melylyel a lábszárat körülgöngyölik.
Волосатый m. gyapjas, hajszerü, szőrös.
Волосачъ h. nagyhaju ember.
Волосокъ h. kis hajszál.
Волосъ h. hajszál.
Волоський (-ый) m. oláh; волоський орѣхъ: papirdió; puha héju dió.
Волося s. haj, hajazat.
Волохатый m. szőrös, gyapjas.
Волохъ h. oláh, rumuny.
Волоцюга n. kabala.
Волочити cs. huzni, vonni, vonszolni; boronálni; — ся v. vonszoltatni, földön csúzni.
Волошинъ h. oláh, rumuny.
Волошка n. oláh nő, oláh asszony.
Волхвъ h. bölcs (napkeleti).
Вòлъ h. ökör.
Вòльнòсть n. szabadság.
Вòльный m. szabad.
Вольовый m. gelyvás, begyes, begyhez tartozó.
Вòльха (alnus glutinosa növt.) n. égerfa.
Вòльховый m. égerfából való, éger —; вòльхова дутка: fapénz, fagaras.
Вòльшникъ h. égerfaerdő, égeres.
Волѣ, волѣй i. inkább, jobban.
Волѣти cs. akarni, inkább akarni.
Воля n. akarat, szabadság.
Волярь h. ökörkereskedő.
Волята t. ökrök, kis ökrök.
Волятый m. gelyvás, begyes.
Вомпливый m. tévelygő, ügyefogyott.
Вонка i. kint, kivül.
Вонкашный m. külső, kivül eső.

Вонъ i. ki, kint; kifelé.
Воня n. büz, büdösség.
Вонять k. i. büzleni, kellemetlen szagot terjeszteni; вонить: büzlik.
Вонячий (-ый) m. büdös, rossz szagu.
Воображенье s. képzet, fogalom.
Вообразити cs. képzelni, gondolni; — ся v. képzelődni, látszani, tetszeni.
Воодушевити cs. fellelkesíteni, felbátorítani; — ся v. fellelkesülni, nekibátorodni.
Вооружити cs. fölfegyverezni, fölszerelni; — ся v. fölfegyverkezni.
Вопиючий (-ый), вопиющій m. kiáltó; грѣхъ до неба вопиючий: égbekiáltó bűn.
Вопиянье s. jajkiáltás.
Вопияти k. i. feljajdulni, segitségért kiáltani.
Воплотити cs. megtestesíteni; megvalósítani; — ся v. megtestesülni; megvalósulni.
Вопреки i. ellen, ellenben, ellenére.
Вопроситель h. kérdező.
Вопросительный m. kérdéses, szóban forgó.
Вопросити cs. kérdezni; — ся v. kérdezősködni.
Вопросъ h. kérdés.
Вопрошати cs. kérdezgetni; — ся v. kérdezősködni.
Воркотати k. i. morogni.
Воробей h. veréb.
Воробдjей h. veréb.
Воробка n. nösténveréb.
Вороблячий (-ый) m. veréb —
Воробокъ (fringilla domestica állt.) h. veréb.
Ворогъ h. ellenség, ellenfél.
Ворожба n. ellenségeskedés.
Ворожиля n. javas asszony, kuruzsoló nő.
Ворожити cs. jósolni, babonázni; kuruzsolni.
Ворожня n. ellenségeskedés.
Ворожѣля n. javas asszony, kuruzsoló, boszorkány.
Моя мати ворожѣля
Такъ ми ворожила.
Anyám, a javas asszony, igy jósolt énnekem. Népd.
Ворона (corvus cornix állt.) n. varju, hamvas varju. Ворона воронѣ очи не выкопле: holló a hollónak nem vájja ki a szemét. Közmondás.
Воронка n. tölcsér; csővége, nyilás, száj.
Воронъ (corvus corax állt.) h. holló.
Воронячий (-ый) m. varju —; вороняча сѣль: kovakavics. kvarcz.
Ворота t. kapu.
Воротило s. forditó fa; zuboly (a szövőszéknél).
Воротити cs. fordítani, téríteni; — ся v. megfordulni. visszatérni.

Ворохобити cs. fellázadni, felkelni, fegyert fogni.
Ворохѫбникъ h. lázadó, felkelő, zendülő.
Ворохѫбня n. lázadás, felkelés, zendülés.
Ворча n. göb, pattanás, görcs.
Ворчаня s. morgás, mormogás.
Ворчати k. i. morogni, dörmögni.
Вос . . . elválaszthatatlan előljáró (praefixum) . . . lásd: воз . . .
Воскликнути k. i. felkiáltani.
Восклуцати k. i. gyakran felkiáltani.
Воскобитье s. viaszsajtolás.
Воскобѫйня n. viaszsajtoló készülék.
Восковати cs. beviaszkolni, viaszkozni.
Восковый m. viaszból készült, viasz —
Воскресати k. i. feltámadni halottaiból.
Воскресение s. feltámadás, föltámadás.
Воскреситель h. feltámasztó; szabaditó, megváltó.
Воскресити cs. feltámasztani (halottaiból).
Воскреснути k. i. feltámadni (egyszer).
Вѫскъ h. viasz, viaszk.
Вѫспа n. himlő, vereshimlő.
Воспалити cs. felgyujtani, felheviteni; — ся v. felhevülni.
Воспитальница n. nevelőház, nevelőintézet.
Воспиганникъ h. növendék.
Воспитанье (-ня) s. nevelés, felnevelés.
Воспитатель h. nevelő.
Воспитати cs. nevelni, ápolni; — ся v. neveltetni.
Восприемникъ h. keresztapa.
Востокъ h. kelet, napkelte; keleti ország.
Восторгъ h. elragadtatás; kéj, gyönyör; lelkesedés.
Восточна Индія: Kelet-India.
Восточный m. keleti.
Вѫстрити cs. élesíteni, fenni; — ся v. fenni a fogát valakire.
Вѫстрый m. éles, kifent, hegyes.
Вѫстря s. éle (a késnek stb.).
Восходити k. i. fölszállani, fölemelkedni; fölkelni (a nap).
Вѫсьемдесятый sz. nyolczvanadik.
Вѫсьемдесять sz. nyolczvan.
Вѫсьемнадцятый sz. tizennyolczadik.
Вѫсьемнадцять sz. tizennyolcz.
Вѫсьемнайцять sz. tizennyolcz.
Вѫсьемъ sz. nyolcz.
Вѫсьемъ стѫвъ: nyolczszáz.
Вѫсьмеро sz. nyolczan, nyolczával.
Вѫсьмый sz. nyolczadik.
Вѫсѣмъ sz. nyolcz.
Вѫсяникъ h. zaplepény.

Вòсяницѣ t. zabaratáskor érő szilva.
Вòсяница n. zabtarló.
Вòсяный m. zabból való, zab —; вòсяный хлѣбъ: zabkenyér; вòсяна солома: zabszalma.
Вòтарь h. oltár.
Вòторокъ h. kedd.
Вòтцьòвзнина n. atyai örökség, apai birtok.
Вòтцьòзнина n. apai örökség.
Вòтчизна n. apai örökség, atyai birtok.
Вòтчимъ h. mostoha apa.
Вòтчина n. apai föld, atyai birtok.
Вохкòсть n. nedvesség.
Вохкота n. nedvesség.
Вохкый (-ий) m. nedves, vizes.
Вохнути k. i. nedvesedni.
Воцарити ся v. trónra lépni.
Вòццòвзнина n. apai örökség.
Вочеловѣчити ся v. emberré lenni.
Вòчка t. rügy (az ágon), szemecske.
Вòчко s. kis szem, szemecske.
Вòчница n. szemgödör.
Вошвилы t. vasvilla.
Вошка n. kis tetü.
Вошъ (pediculus állt.) h. tetü.
Вощина n. sonkoly; viasz alja.
Воювати cs. harczolni, hadakozni; háboruskodni.
Воякъ h. katona.
Впасти k. i. leesni, beesni.
Впевненье s. biztosítás.
Впевнити cs. biztosítani.
Впевный m. biztos.
Впереду i. elől, elül.
Впередъ i. előre.
Впередѣ i. elől.
Впечатлѣнье s. benyomás.
Вписаня s. beírás, beíratkozás.
Вписати cs. beírni; — ся v. beíratkozni.
Впити ся v. lerészegedni, becsipni.
Впорожнѣ i. üresen, üres szekérrel.
Впялити cs. beszorítani; — ся v. beleszorulni, csimpaszkodni.
Врабель h. veréb.
Врагъ h. ellenség; пекелный врагъ: halálos (pokoli) ellenség.
Вражда n. ellenségeskedés.
Вражий (-ый) m. ellenséges.
Вразы t. lép (a testben).
Врана n. varju.
Вранъ h. holló.
Врата t. kapu.
Врати cs. hazudni.
Вредити cs. ártani, kárt okozni.
Время s. idő; во время оно: azon időben, akkor tájban.
Врожденый m. öröklött, veleszületett.
Вручати cs. kézbesiteni, kézbeadni; — ся v. kezeskedni.
Всадити cs. behelyezni, ráhelyezni; felültetni (a lóra).
Всадникъ h. lovas, lovag.

Все ... összetételekben: egé·szen, minden; leg- (felső fokkal); nm. minden; — i. mindig, mindenkor.

Всеблагий (-ый) m. legjobb, jóságos.

Всевидячий (-ый) m. mindentlátó; szemes.

Всевѣдучий (-ый) m. mindentudó.

Всегда i. mindenkor, mindenha.

Всегдашный m. mindenkori; folytonos.

Вселенная n. mindenség; világegyetem.

Вселенный m. összes, általános, egyetemes; — вселенный соборъ: egyetemes zsinat.

Вселячина n. mindenség.

Всемилостивый m. nagyon irgalmas, legkegyelmesebb.

Всемогущность n. mindenhatóság.

Всемогучий (-ый) m. mindenható.

Всемогущій m. mindenható.

Всеночная n. éjjeli isteni tisztelet (az ünnep hajnalán).

Всесвѣтный m. egyetemes, világi.

Всесвятый m. szentséges.

Всесила n. mindenhatóság.

Всесильный m. mindenható.

Всечестный m. tisztelt, nagyrabecsült; tisztelendő.

Вскосъ i. keresztben, haránt metszésben.

Вскую i. miért, minek? hiába, haszon nélkül.

Встати k. i. fölkelni.

Встрѣтити cs. találni, akadni, bukkanni; — ся v. találkozni.

Встрѣча n. találkozás.

Вступа n. belépés; beköszönés.

Вступити k. i. belépni; beköszönni.

Всуе i. hiába, hasztalanul.

Всходити k. i. felkelni (a nap).

Всходъ h. nap kelte, fölkelés.

Всѣлякий (-ый) m. különféle, mindenféle.

Всѣлякость n. mindenféleség, különféleség.

Всѣхъ святыхъ: Mindenszentek ünnepe. На всѣ святѣ: mindenszentekkor.

Всягды i. mindenütt, mindenhol.

Всяды i. mindenütt, mindenhol.

Всякий (-ый) nm. kiki, mindenki; minden.

Всячина n. különféle aprólék; zsibáru; egyveleg.

Втайнѣ i. titokban.

Втиральникъ h. törölköző.

Втискати cs. beleszorítani, belenyomni; — ся v. beleszorulni, behatolni.

Вторити cs. ismételni.

Вторникъ h. kedd, keddi nap.

Второкъ h. kedd.
Вторый m. második.
Ву e. nál, nél; ban, ben.
Вугель h. szén, izzó szén, üszök.
Вугòль h. szén, izzó szén, üszök.
Вугòльня n. szénégető hely.
Вугля n. szén, faszén; камѣнное вугля: kőszén.
Вуглярь h. szénégető.
Вуглярька n. szénégetőné.
Вуглярьство s. szénégetés.
Вуглярьчукъ h. szénégető fiu, szénégetőnek a fia.
Вудиця n. horog.
Вудка n. horog.
Вужоватый m. kigyózó, csigaszerü; вужовата линия: csigavonal.
Вужъ (serpens állt.) h. kigyó.
Вузина n. szük hely, szoros.
Вузити cs. szükiteni, szükké tenni.
Вузкый (-ий) m. szük, szoros, keskeny.
Вуйко h. nagybátya (anyai részről).
Вуйна n. nagynéne (anyai részről).
Вуйчаникъ h. unokafivér (anyai részről).
Вуйчанка n. unoka növér (anya után).
Вулканичный m. vulkáni, tüzhányó hegyi.
Вулканъ h. tüzhányó hegy, vulkán.
Вурда n. juhturó (pogácsa alakban).
Вусатый m. nagybajuszu, bajuszu, bajuszos.
Вуста t. n. bajusz.
Вушливець h. tetves ember.
Вушливка n. tetves nő.
Вушливый m. tetves.
Вухатый m. nagyfülü, füles.
Вухачъ h. füles, nagyfülü.
Вухо s. fül.
Входити k. i. belépni, bemenni.
Вхòдъ h. belépés, bemenetel; bejárás; bemenet az oltárba füstölővel, evangeliummal.
Вчасный m. korai, idejében, levő.
Вчера i. tegnap.
Вчерашный m. tegnapi.
Вчесть i. tiszteletből, tiszteletére.
Вчетверо i. négyrét, négyesben, négyszeresen.
Вчора i. tegnap; az este.
Вша n. tetü.
Вшелѣякий m. különféle, mindenféle.
Вшелѣякòсть n. különféleség.
Въ lásd: во.
Въѣхати k. i. bejönni, bemenni.
Вы nm. ti, tik; ön, önök; maga, maguk; kend, kendtek, kelmetek.
Вы . . . összetételekben: ki, kifelé; fel, felfelé.

Выбивати cs. kiverni, kiporozni; kiütni, kitörni (ablakot); — ся v. kiszabadulni, kivergődni

Выбираня s. kiválogatás, választás, válogatás.

Выбиратель h. választó.

Выбирати cs. kiszedni, kiválasztani; választani.

Выбити cs. kiverni; elverni.

Выбитый m. kivert, tapasztalt; járt (ut).

Выблювати cs. kiokádni, kihányni.

Выбòръ h. választás; выбòръ посланникòвъ: képviselő választás.

Выбрати cs. kiválasztani, megválasztani.

Выбухнути k. i. kitörni (a láng), kicsapni.

Выбухъ h. kitörés, kicsapás (a lángról).

Выбѣгати ся v. kiszaladgálni, kifutkározni magát.

Выбѣлити cs. kifehéríteni (vásznat), kimeszelni (a házat); — ся v. megfehéredni; magát fehérre festeni, fehéríteni magát.

Вывалити cs. kiölteni (nyelvet), kinyujtani.

Вывезти cs. kivinni (szekérrel), kihordani.

Вывернути cs. kiforditani.

Вывертати cs. kiforgatni.

Вытести cs. kivezetni.

Вывирка (sciurus vulgaris állt) n. mókus, evet.

Выводити cs. kivezetni; avatni (asszonyt); — ся v. bevezettetni a templomba, avattatni.

Вывòдкы s. avatás.

Вывòдъ h. kivezetés; következtetés.

Вывòзъ h. kivitel (külföldre), szállitás.

Выворòтъ h. hajtóka.

Вывѣданя s. kihallgatás (birói).

Вывѣдати cs. kipuhatolni, kinyomozni; kihallgatni.

Вывѣды t. (birói) kihallgatás.

Вывѣсити cs. kiakasztani, kifüggeszteni.

Вывѣска n. czéger.

Вывѣтрити cs. kiszellőztetni, kinyomozni (a vadat), kiszimatolni.

Вытадати cs. kigondolni, kitalálni, költeni (verset).

Вытадка n. koholmány, mese; költemény.

Вытладити cs. kisimitani, kicsiszolni; — ca v. kisimulni, kicsiszolódni.

Вытладка n. kisimitás.

Вытляданя s. kikeresés; kinézés.

Вытлядати cs. kikeresni; kinézni.

Вытлядъ h. kinézés, kilátás.

Вытнати cs. kikergetni, kihajtani, kiüzni; számüzni.

Выгнаня s. kihajtás, kikergetés; számüzés.
Выгнилый m. rothadt, kirothadt.
Выгнити k. i. kirothadni.
Выгноити cs. kitrágyázni, megtrágyázni (a földet).
Выгнути cs. kigörbiteni, meghajtani, meggörbiteni; — ся v. meggörbülni.
Выговорити ся v. kibeszélni magát; kimenteni magát.
Выговòръ h. kiejtés, kimondás, kifejezés.
Выгода n. nyereség, haszon.
Выгорѣлый m. kiégett.
Выгорѣти k. i. kiégni.
Выграбкати cs. kigereblyélni, meggereblyélni.
Выгребсти cs. kikaparni, kivájni.
Выгрызти cs. kirágni.
Выдавати cs. kiadni, kiadogatni, kiosztani.
Выдавити cs. kinyomni, kisajtolni.
Выдавця h. kiadó, könyvkiadó; kiadó násznagy.
Выданя s. kiadás, nyomtatás, kiadvány.
Выдержаня s. kitartás, szivósság.
Выдержати cs. kitartani, kiállni; elszenvedni.
Выдержливòсть n. kitartás, szivósság.
Выдержливый m. kitartó, szivós.
Выдовбати cs. kivájni, kivésni.
Выдоити (-дойи-) cs. kifejni (tejet).
Выдолобити cs. kivájni, kivésni
Выдра (lutra vulgaris állt.) h. vidra, közönséges vidra.
Выдрутити cs. kitolni, eltolni.
Выдручати cs. kitolni, eltolni.
Выдубити cs. kicserezni, cserlében kiáztatni.
Выдумати cs. kigondolni, kitalálni; költeni, koholni.
Выдумка n. koholmány; költemény, mese.
Выдумчивый m. leleményes.
Выдурити cs. kibolonditani, elbolonditani; kicsalni, elcsalni; ravaszsággal megnyerni.
Выдути cs. kifujni.
Выдѣлити cs. kiosztani, megosztani, kisorsolni.
Выдѣлъ h. választmány, bizottság.
Выжлиця n. nösténykopó, vizsla.
Выжля s. vizsla kutya.
Вызвати cs. kihíni, felhíni.
Выздоровлѣня s. felgyógyulás, fellábadás.
Выздоровѣти ся v. felgyógyulni, fellábadni.
Вызòвъ h. felhivás, felszólitás; kihivás.
Вызолити cs. kilugozni, kipállàzni.
Вызябнути k. i. jól megfázni, átmegát fázni.

Вызябсти k. i. megfázni, kifázni.
Выиграти cs. nyerni, megnyerni; — ся v. kiugrálni, kitánczolni magát.
Выказати cs. kimutatni, megmutatni.
Выказъ h. kimutatás, jegyzék.
Выкачати cs. kihengeriteni, kiguritani; kimángorolni.
Выкашлати cs. kiköhögni, köhögés folytán kiköpni.
Выкиснути (-кыс-) k. i. jól megsavanyodni.
Выкислый (-кыс-) m. megsavanyodott, savanyu.
Выкласти cs. kirakni, kitenni.
Выклепати cs. kikalapálni; kiverni (a kaszát).
Выкликати cs. kihíni, kiszólitani, felszólitani.
Выкликъ h. kikiáltás, árverés.
Выковати cs. kikovácsolni.
Выконати cs. kitölteni, gyakorolni, üzni, folytatni.
Выкопати cs. kiásni, kikapálni.
Выкоренити cs. kiirtani, gyökerestül kipusztitani.
Выкормити cs. felnevelni, kihizlalni.
Выкохати cs. felnevelni.
Выкрасти cs. kilopni, ellopni; — ся v. kilopózni.
Выкраяти cs. kiszabni.
Выкруглити cs. kikerekiteni, kigömbölyiteni.
Выкрутити cs. kicsavarni, kifacsarni, kitekerni.
Выкупати cs. kifürészteni, megfürészteni; — ся v. jól kifürödni, megfürödni.
Выкупити cs. kiváltani, megváltani.
Выкупъ h. kiváltás, váltságdij.
Выкурити cs. kiszíni (pipa dohányt, pipát), kifüstölni, füsttel kiüzni.
Выкусити cs. kiharapni.
Выламати cs. kitördellni, kitörni.
Вылетѣти k. i. kirepülni, felrepülni.
Выливъ h. kifolyás, kiömlés.
Выломити cs. kitörni.
Вылупити cs. kifejteni, meghántani: — ся v. kibujni a tojásból.
Вылучити cs. elválasztani, kiválasztani, elkülöníteni; — ся v. elválni, kiválni; kitünni.
Вылущити cs. héjától megfosztani (babot), kukoriczát, (tengerit).
Вылѣзти k. i. kimászni, felmászni.
Вымазати cs. kimázolni, kifesteni.
Вымальовати cs. kifesteni.
Вымастити cs. kitapasztani.
Вымести cs. kisöpörni, kiseperni, kitakaritani.
Вымерти k. i. kihalni.
Вымкнути cs. kitépni; kizárni.
Вымня s. tögy (tehénnél).

Вымовити cs. kimondani; kikötni (feltételt).
Вымокнути k. i. kiázni.
Вымолоти cs. megőrleni.
Вымолотити cs. kicsépelni, kiverni.
Вымудрити cs. kiokoskodni, kitalálni; kigondolni.
Вымыслити cs. kitalálni, kigondolni.
Вымѣна n. kiváltás.
Вымѣнити cs. kicserélni, kiváltani; kikötni (feltételt).
Вымѣнка n. kikötés, fentartás (jogról).
Вымя s. tőgy (tehénnél).
Вынаходити cs. feltalálni, felfedezni.
Вынахòдникъ h. feltaláló, leleményes ember.
Вынести cs. kivinni, kihordani.
Выну i. állandóan, folyton, mindig.
Выняти cs. kivenni, kiemelni.
Вынятокъ h. kivevés, kivétel.
Выобразити cs. kimüvelni.
Выобразованя s. kimüvelés.
Выорати cs. kiszántani.
Выпадати k. i. kihullni, kiesni.
Выпалити cs. kiégetni.
Выпасти k. i, hullni, kiesni; — cs. kilegeltetni.
Выпечи cs. kisütni.
Выписати cs. kiirni, megrendelni.
Выпись h. kiirás, kivonat.
Выпити cs. kiinni, meginni.
Выплата n. kifizetés.
Выплатити cs. hifizetni, lefizetni.
Выплескати cs. elverni, elpaskolni.
Выплести cs. megfonni, befonni; — ся v. kifonódni (varkocs), kibomlani.
Выплывъ h. kifolyás; eredmény, következmény, folyomány.
Выплыти k. i. kiuszni, kifolyni.
Выповнити cs. teljesiteni, elvégezni.
Выполоти cs. kigyomlálni.
Выпороти cs. kifejteni, szétbontani (varrást).
Выпрати cs. kimosni, kisúlykolni (ruhát).
Выпродажъ h. végeladás.
Выпродати cs. mindent eladni.
Выпулити cs. kimereszteni, kidüleszteni (a szemet).
Выпустити cs. kibocsátani, szabadon bocsátani.
Выпутати cs. kibontani, kioldani; — ся v. kibontakozni, kioldódni.
Выражати cs. kifejezni, kimondani.
Выраженье s. kifejezés; kiejtés.
Выразити cs. kifejezni, kiejteni, kimondani.
Выробити cs. kidolgozni; kieszközölni.

Выроснути k. i. megnőni, kinőni.
Вырости k. i. megnőni, kinőni.
Вырубати cs. kivágni, kiirtani (erdőt).
Вырѣзати cs. kimetszeni, kivágni.
Высидѣти cs. kiülni, kivárni.
Высити cs. emelni, fölemelni.
Высказати cs. kimondani, kijelenteni. Высказуючий способъ: jelentő mód.
Васказъ h. kifejezés, eredmény.
Выскочити k. i. kiugrani.
Выслання s. kiküldetés, kiküldés.
Выслати cs. kiküldeni, megbizni küldetéssel.
Выслижути cs. kiszolgálni, szolgálni.
Выслухати cs. kihallgatni.
Выслѣдковый m. sikeres.
Выслѣдокъ h. eredmény, siker.
Высмолити cs. beszurkozni, kiszurkozni.
Высмотрѣти cs. kinézni, kiszemelni.
Высмѣяти cs. kinevetni.
Высокий (-ый) m. magas, nagy; emelkedett.
Высоко i. magasan, fent; összetételekben: sokra, nagyra.
Высокопреосвященный m. főméltóságu, nagyméltóságu.
Высокопреосвященство (Ваше) főméltóságod.
Высокопреподобие (Ваше): főtisztelendőséged.
Высокопреподобный m. főtisztelendő, nagytiszteletü.
Высокородный m. méltóságos.
Высота n. magasság; emelkedés, halom.
Высохлый m. kiszáradt, száraz.
Высохнути k. i. kiszáradni, elszáradni.
Выставити cs. kiállitani.
Выставка n. kiállitás; выставка образовъ: képcsarnok, képkiállitás.
Выставчикъ h. kiállitó.
Выстрѣлити cs. kilőni, elsütni a fegyvert.
Выстрѣлъ h. lövés.
Выступити k. i. kilépni; előlépni, fellépni.
Выступъ h. kilépés, fellépés.
Выстылый m. kihült, hideg.
Выстынути k. i. meghülni, kihülni.
Высушити cs. kiszárítni.
Высший (-ый) m. magasabb.
Высыпати cs. kiönteni, kiszórni; — ся v. kiszoródni, szétszóródni.
Высѣчи cs. kivágni, kivájni.
Вытерти cs. kitörölni, megtörülni.
Вытесати cs. kifaragni, megfaragni.
Вытечи k. i. kifolyni, kicsurogni.
Выти k. i. vonitani; bődülni; orditani; üvölteni.
Вытирати cs. kitörülgetni, megtörülgetni.

Вытискати cs. kisajtolni, kinyomatni.
Вытоптати cs. kitaposni, megtaposni.
Выточити cs. kiköszörülni, kiélesiteni, kifenni.
Вытривалòсть n. kitartás, szivósság.
Вытривалый m. kitartó, szivós.
Вытрималòсть n. kitartás, szivósság.
Вытрималый m. szivó, kitartó.
Вытримати cs. kitartani, kibirni.
Вытрясти cs. kirázni.
Вытѣгати cs. kihúzni, kivonszolni.
Вытягати cs. kihúzni; kivonszolni.
Вытягнути cs. kihúzni, kivonni.
Вытяжка n. kivonat.
Выучити cs. kitanítani, megtanítani; kéképezni.
Выходити k. i. kimenni, kijárni; megjelenni (a könyv, hirlap).
Выхòдъ h. kijövés, kijárás, kimenet; rés; mentség.
Выцвѣсти k. i. kiviritani, kinyilni.
Выциганити cs. kicsalni.
Выцѣдити cs. kiszürni, átszürni.
Вычерпати cs. kimeriteni, kimerni, kiszivattyuzni.
Вычесати cs. kifésülni, megfésülni.
Вычислити cs. kiszámitani.
Вычистити cs. kitisztitani, megtisztitani; — ся v. megtisztulni; kitisztázni magát.
Вычитати cs. kiolvasni.
Вышивати cs. kivarrni, himezni, himet varrni.
Вышкѣрити cs. kivicsorítani (fogat).
Вышньый m. felső, legfőbb, magasban levő.
Вышняне t. a felső végen lakók.
Вышшый m. magasabb, felsőbb (középfoka высокий-nak).
Выѣсти cs. kienni, kiharapni.
Выѣхати k. i. kimenni, kirándulni.
Выявити cs. kijelenteni, kinyilvánitani.
Выявлѣня s. nyilatkozat, kijelentés.
Выяснити cs. kideriteni, kinyomozni.
Вѣганъ (-gá-) h. viganó, szoknya.
Вѣдати cs. tudni, ismerni.
Вѣде, вѣди: a rutén (szláv) в (v) betü neve.
Вѣдомости t. ujság, hirlap.
Вѣдомòсть n. tudás, tudomás, jelentés.
Вѣдомство s. szak, osztály; hatóság.
Вѣдомый m. ismeretes, ismert, tudvalevő.
Вѣдь k. hisz, hiszen.
Вѣдѣние s. tudás, ismeret.
Вѣдѣти cs. ismerni, tudni.
Вѣко s. véka.

Вѣковати k. i. sokáig elni; örökké lenni.
Вѣкъ h. örökkévalóság; évszázad, század; életkor. На вѣки: örökké, örökre. Во вѣки вѣковъ: örökön, örökké. Продати на вѣкы: örök áron eladni.
Вѣнець h. koszoru; korona; dicsfény (szent képeken).
Вѣникъ h. seprő.
Вѣнокъ h. koszoru.
Вѣнчанки (-ы) t. esküvés, esküvő.
Вѣнчаный m. megeskedett, megkoszoruzott.
Вѣнчати cs. megkoszoruzni, megesketni; — ся v. megesküdni, örök hüséget fogadni.
Вѣра n. hit, vallás; bizalom: hitel. На вѣру брати: hitelbe venni; на вѣру дати: hitelezni, hitelre adni; на вѣру жити: vad házasságélni. Яка вѣра, така й хвѣля: A milyen a vallás, olyan az időjárás is. (Karácsonyi közmondás.)
Вѣрити s. hinni, bizni.
Вѣрникъ h. hivő.
Вѣрно i. hiven; pontosan.
Вѣрнѡсть n. hitelesség, hűség.
Вѣровати cs. hinni, bizni.
Вѣроисповѣданье s. hitvallás, hitfelekezet.
Вѣроломство s. hitszegés.
Вѣроотступникъ h. hittagadó, hitszegő.
Вѣропроповѣданье s. hit hirdetés.
Вѣротерпимѡсть n. vallástürelem.
Вѣроятнѡсть n. valószinűség.
Вѣроятный m. valószinű.
Вѣруючий (-ый) h. hivő.
Вѣрша n. vers.
Вѣсити cs. akasztani, függeszteni; — ся v. akaszkodni; akasztani magát, pajzánkodni.
Вѣсникъ h. hirdető.
Вѣсный m. ismeretes.
Вѣста i. balra (lovaknál).
Вѣсти cs. tudni, ismerni.
Вѣстити cs. értesiteni, tudatni; jelenteni.
Вѣстникъ h. hirdető, hirhozó.
Вѣсть n. hir, ujság; értesités.
Вѣсъ h. súly.
Вѣсѣти k. i. függni, lógni.
Вѣтерница n. forgószél.
Вѣтеръ h. szél.
Вѣтрило s. vitorla.
Вѣтрити cs. szellőztetni; szimatolni, nyomozni (vadat), szaglászni.
Вѣтрѣти k. i. kiszellőzni, száradni a levegőn.
Вѣче s. népgyülés, népgyülekezet.
Вѣчно i. örökösen, örökké.
Вѣчнѡсть n. örökkévalóság.
Вѣчный m. örök, örökös.
Вѣшалка n. akasztó, fogas; akasztófa.
Вѣшаня s. akasztás.

Вѣшати cs. akasztani; — ся v. akaszkodni, csimpaszkodni, csintalankodni.
Вѣщовати cs. előre megmondani, megjósolni.
Вѣщовникъ h. jós, jósló.
Вѣщунъ h. jós, jósló.
Вѣщый (-ий) m. előre tudó. Кедь бы бывъ я того вѣщый: Ha én azt előre tudtam volna. (Közbeszéd.)
Вѣялка n. szórólapát.
Вѣяня s. szórás.
Вѣяти cs. szórni (rozsot); fujni (szélről).
Вѣячка n. szórólapát.
Вязанка n. csomó, csomag; nyaláb.
Вязаня s. kötés; födélszék, szarufaállás.
Вязати cs. kötni; — ся v. kötni magát.
Вязовый m. szilfából való; szilfa —
Вязъ (ulmus effusa növt.) h. szilfa.
Вязы t. nyakszirt; hátgerincz; csigolyák.
Вялити k. i. sorvadni, égetni; sütni (gyomorban).
Вялость n. hervadás, fonnyadás; bágyadtság.
Вялый m. hervadt, fonnyadt.
Вянути k. i. hervadni, fonnyadni, száradni; elbágyadni, elerőtlenedni.

Г (h).

Г, г: a rutén ábéczé negyedik betüje; magyar megfelelője: *h*.
Га isz. hah! ha ha ha!
Гавканя s. ugatás, csaholás.
Гавкати k. i. ugatni, csaholni.
Гавранъ h. holló,
Гаврила, Гавриилъ, Гаврило h. Gábor.
Гаданя s. gondolás, gondolkodás, kigondolás.
Гадатель h. gondolkodó, kigondoló ember.
Гадати cs. gondolni, eltalálni, elgondolni, képzelni.
Гадина (serpens állt.) n. kigyó, nösténykigyó.
Гадинячий (-ый) m. kigyói, kigyó —
Гадинячий слуга (libellula állt.) szitakötő, acsa.
Гадка n. gondolat. На гадцѣмати, на гадцѣ (гаццѣ) быти = szándékolni, czélozni, észben lenni. Тото ми на гадцѣ: az van az eszemben.

Гадковати cs. vigyázni, figyelmezni, őrizni; гадковати на ся: vigyázni önmagára, óvakodni.
Гадъ h. kigyó, himkigyó.
Гадюкъ h. kis himkigyó, vipera.
Газудозловати cs. hazudozni, hazudni.
Гай h. liget, berek.
Гайворонъ (corvus corone állt.) h. fekete varju.
Гаивки (-кы) t. tavaszi népjáték.
Гайдамака h. utonálló, haramia.
Гайдамакъ h. utonálló, haramia.
Гайдамацкий (-ый) m. haramia bandához tartozó.
Гайдамачити cs. utat állni, rabolni.
Гайдукъ h. hajdu.
Гайдучка n. a hajdu felesége.
Гайканя s. kiabálás, zaj.
Гаикати ся v. sérikálni, eltrécselni, késedelmezni.
Гайкати k. i. kiabálni; orditani.
Гайникъ h. csősz, mezei pásztor.
Гайнованя s. mulatozás; tivornyázás.
Гайновати k. i. mulatozni, tivornyázni.
Гайдовъ h. hajó.
Гайта i. jobbra (lovaknál)
Гайштукъ h. nyakravaló, nyakkendő.
Гакъ h. kampó; patkósarok.
Галайкати k. i. kiabálni, zajongni, zugni.
Галайстра n. csapat, tömeg; csöcselek, zugó, orditozó, tömeg.
Галамбець h. puliszka, málélisztből készitett gombócz.
Галампукъ h. puczér veréb, tollatlan veréb.
Галасити cs. halászni, halat fogni.
Галаска n. halászat, halfogás.
Галасъ h. halász, halfogó.
Галушка n. galuska, metélt: галушкы: leves csipetkével.
Галъ h. sor, egyfolyta; rend. За галомъ: sorban, rendben, egyfolytában.
Галька n. Ilka, Ilona, Ilonka.
Гамишный m. hamis, ál, csalfa; harapós. *Гамишный песъ*: harapós kutya.
Гамкати cs. nyelni, bekapni.
Гамовати cs. elnyomni, eltusolni; fékezni, kötni (kereket).
Гаморъ h. vasgyár, kohó.
Гамфа n. hámfa, kisefa.
Гамъ h. fékező, kerékkötő.
Гандра n. rongy, handra.
Ганисковый m. ánizsmagos.
Ганити cs. gyalázni, ócsárolni, kisebbiteni.
Ганкий (-ый) m. csalóka, csalfa. Обѣцянка ганка, а дурному радѣсть: Az igéret csalfa, de öröm a bolondnak. (Az igéret csalfa, a bolond kap

rajta; vagy: Az igéret szép szó, ha megadják nagyon jó.)

Ганта n. hant, határdomb.

Гантатѣвъ h. hánytató (szer).

Гантовати cs. hantolni, határdombot emelni.

Ганусъ (anisum pimpinelle növt.) h. ánizs.

Ганусковый m. anizsmagos.

Гануся n. Anicza, Anikó.

Ганути cs. találni, találgatni.

Ганьба n. szégyen.

Ганьбити cs. szégyeníteni, rápirítani; — ся v. szégyenleni magát; szemérmetesnek lenni.

Ганьбливый m. szégyenlős, szemérmetes.

Гарасо̀вка n. szőrből (gyapjuból) készült szalag, madzag.

Гарбузъ (cucumis melo növt.) h. sárgadinnye.

Гардо̀сть n. szépség, büszkeség; pompa.

Гардый m. szép, pompás; büszke.

Гарига (-gá) kedélyeskedő szó, határozott fogalom nélkül; izé.

Гармоника n. harmonika.

Гармония n. összhang; műének.

Гарно̀сть m. csin; pompa; fényüzés.

Гарный m. csinos, takaros; pompás, fényes.

Гарцованя s. játszadozás, döfölődzés (állatoknál)

Гарцовати ся v. döfölődzni, játszadozni (állatoknál).

Гарчикъ h. sajtár, kis bögre.

Гарь n. pörkölt íz, égett íz; kiégett hely.

Гасило s. gyertyaoltó eszköz, kopantó.

Гаситн cs. oltani, eloltani (tüzet, meszet stb); — ся v. kialudni, kioltatni.

Гаснути k. i. kialudni, elhamvadni.

Гатаръ h. határ.

Гатити cs. gátolni, akadályozni, gátat verni.

Гать n. rőzsegát, gát; töltés.

Гатьта i. jobbra (lovaknál).

Гатькошаръ h. hátikosár.

Гафа n. Agápia.

Гафиюшка, Гафѣка, Гафия n. Agápia.

Гачникъ h. gatyazsinór, gatyamadzag.

Гашникъ h. gatyamadzag.

Гвоздики (-и) (caryophyllus aromaticus növt.) t. szegfüszeg, szegfüborsfa; szegfübors.

Гвоздикъ h. kis szeg, aprószeg; — (dianthus növt.) szegfű, szegfűvirág.

Гвоздити cs. szegezni, szeget ütni.

Гвоздичный m. szegfűből való, szegfű —; szegfüborsos, szegfűszeges.

Гвоздище h, nagyszeg.

Гвòздъ h. szeg, czövek; karószeg, faszeg.
Гвòздяникъ h. szegesláda, szegtartóláda.
Гвоздяный m. szeges, szeg —
Геверьовати cs. heverni, nem dolgozni.
Геверьòвшный m. heverős, el nem foglalt.
Гевъ i. ide.
Где i. hol?
Геенна m. alvilág, pokol, gyehenna.
Геде i. itt, emitt; itten, emitten.
Гей isz. hej! hajh! hé!
Гейда isz. hej, hejja!
Гейда n. bölcső (gyermek-nyelvben).
Гейдати cs. ringatni bölcsőt; — ся v. ringatni magát (a bölcsőben).
Гейдка n. bölcső (gyermek nyelvben).
Гейдкати cs. ringatni bölcsőt; — ся v. ringatózni.
Гелветъ h. svájczi, helvét.
Гелвеция n. Helvéczia, Svájcz.
Геллица (columba turtur állt.) n. gerlegalamb, gerle, gerlicze.
Генанто i. minap, nemrég.
Гендека i. amott, amottan.
Гендеки (-кы) i. amottan, amott, ott.
Гентамъ i. ott, amott, amottan.
Генто i. minap, nemrég.
Георгий h. György, Gyuri, Gyurka.
Гералдика n. czimertan.
Гербъ h. czimer, bélyeg.
Гереньокъ (t. геренькы) (clupea harengus állt.) h. hering.
Герлица (columba turtur állt.) n. gerlicze, gerle.
Герличка n. kis gerlicze, kis gili.
Германия n. Németország.
Герменевтика n. bibliai magyarázástan.
Герой h. hős, dalia, levente.
Геройский n. hősi, daliás.
Гертанка n. torok.
Гертанковый m. torok —
Герцеговина (-go-) n. Herczegovina.
Герцегъ (-g) h. herczeg.
Герцювати cs. csetepatézni; — ся v. viaskodni.
Гетешъ h. hetes, hétszámra dolgozó.
Гетивашаръ h. hetivásár.
Гетъ isz. el, félre!
Гетьта i. jobbra (lovaknál).
Ги k. mint, mintha.
Гиаба i. hiába, hasztalanul.
Гиацинтъ (hyacintus orientalis növt.) h. jáczint.
Гибель n. veszedelem, baj, romlás, pusztulás.
Гибельный m. vészthozó, veszedelmes.
Гидра (hydra állt.) n. hidra.
Гиена (hyaena állt.) n. hiéna.
Гикати k. i. akadozni a beszédben, dadogni.

Гимнъ h. hymnus, dicsőitő ének.
Гинде i. amott, amottan; másutt, máshol.
Гинтòвъ i. hintó.
Гинути k. i. pusztulni, veszni.
Гипотеза n. föltevés, fölvétel.
Гипотека n. jelzálog.
Гипотенуза n. átfogó (a háromszögnél).
Гирешный m. hires, nevezetes.
Гирити cs. vesztegetni, pazarolni; pocsékolni.
Гирь n. hir.
Гича n. tengeri kigyó.
Глава n. fej, fő; fejezet (a könyvben); czim (a könyvben).
Главный m. fő, főbenjáró.
Главня n. égő üszög.
Главосѣкы (-и) t. Keresztelő szent János feje vételének ünnepe.
Глаголати cs. szólani, beszélni.
Глаго̀лъ h. szó, ige (nyelvtanban); недѣйный глаго̀лъ, пострадный глаго̀лъ: szenvedő ige.
Глаго̀ль h. a jelen betű neve.
Гладенокий (-ый) m. simácska, sima.
Гладити cs. simítani; téglázni (ruhát), vasalni (ruhát).
Гладкий (-ый) m. sima.
Гладный m. éhes.
Гладствовати k. i. éhezni, éhséget szenvedni.
Гладъ h. éhség.
Глаженый m. simított, csiszolt.
Глаженя s. csiszolás, simítás.
Гласкати cs. simogatni, simitgatni.
Гласный m. nyilvános; гласна буква = önhangzó, magánhangzó, vokális.
Гласъ h. hang, szó; dallam (egyházi könyvekben).
Глачный m. éhes.
Гледати cs. keresni, nézni.
Глива n. szilva gomba; korhadt tuskóban növő, ehető gomba.
Глина n. agyag; tapasztani való föld; fazekas agyag.
Глинистый m. agyagos.
Глинище n. agyag-gödör.
Глиняникъ h. agyagfazék, cserépfazék.
Глиняный m. földből, agyagból való: föld —, agyag —.
Глипати cs. pislogni; nézni; tekinteni.
Глипнути cs. ránézni, rátekinteni, pillantani.
Глипъ h. tekintet, nézés.
Глиста n. giliszta, földi giliszta, bélgiliszta.
Глиця n. füzőtű.
Глогòвка } (carataegus növt.)
Глогòйка } galagonya cserje, galagonya bokor.
Глогòвки (-кы) t. galagonya bogyó.
Глогòйки (-кы) t. galagonya bogyó.
Глота n. tolongás, zsibongás.

Глубина n. mélység.
Глубити cs. mélyebbé tenni, kivájni; — ся v. mélyebbé válni, befurakodni.
Глубокий (-кый) m. mély.
Глубокòсть n. mélység.
Глубочѣнь n. mélység.
Глубше i. mélyebben.
Глубѣнь n. mélység.
Глумити ся v. csufolódni, gúnyolni, gúnyt üzni.
Глумъ h. csufolás, gúnyolás; gúny.
Глупòсть n. butaság.
Глупый m. buta, esztelen, botor.
Глуханя n. hagymáz.
Глухий (-ый) m. süket.
Глухнути k. i. megsiketülni, siketedni.
Глухонѣмый m. süketnéma, kuka.
Глушканя n. hagymáz.
Глыба n. göröngy, rög.
Глядати cs. 1) keresni; — 2) szemlélni, nézni.
Гнати cs. hajtani, üzni, kergetni; — ся v. (за кымъ) kergetni, üldözni.
Гнеть i. mindjárt, tüstént, iziben.
Гнетька i. azonnal, mindjárt, tüstént.
Гнида n. serke, a tetü álczája.
Гнидавый m. serkével fedett.
Гнилòсть n. rothadás.
Гнилый m. rothadt; poshadt; korhadt.
Гнити k. i. rohadni, rothadni; korhadni; poshadni.
Гноеный m, trágyázott, trágyás.
Гнòй n. trágya, ganaj; trágyadomb.
Гнòйный m. trágyás, ganajos; zsiros (föld).
Гноити, гнойити cs. trágyázni.
Гнути cs. hajtani, hajlítani, görbíteni; — ся v. hajlani, görbülni, hajolni.
Гнѣваня s. harag, boszankodás.
Гнѣвати cs. haragítani; — ся v. haragudni, boszankodni.
Гнѣвный m. haragos, mérges, boszús.
Гнѣвъ h. harag.
Гнѣздити ся v. fészkelni, fészket rakni; befészkelni magát.
Гнѣздный m. fészkes, fészkenlakó; гнѣздна птиця: fészeklakó madár.
Гнѣздо s. fészek.
Гобель h. gyalu.
Гобзовати k. i. bővelkedni.
Гоблити cs. gyalulni.
Гобльовати cs. gyalúlni.
Говгера h. hóhér, bakó.
Говгиръ h. hóhér.
Говедина n. marhahús.
Говедо s. barom, szarvasmarha.
Гòвно s. bélsár, szar.
Говорити cs. beszélni, mondani, szólni.
Говòрливòсть n. beszédesség; bőbeszédüség.

Говòрливый m. bőbeszédü, beszédes.
Говòрный m. beszédes, beszéd—
Говòръ h. szó, beszéd; tájbeszéd.
Говѣный m. tisztelt, becsült.
Говѣня s. bőjtölés, bőjt; великое говѣня: nagybőjt, husvét előtti bőjt; малое говѣня: karácsony előtti bőjt.
Говѣти k. i. vezekelni; böjtölni.
Говядина n. marhahus.
Говядо s. barom, szarvasmarha.
Годенъ m. alkalmas; képes, biró.
Година n. 1) óra (időmérték), кòлько годинъ: hány óra?; 2) idő, időjárás; пòдла година: rossz idő, rossz időjárás.
Годинарь h. órás, órakészítő.
Годинка n. óra; стѣнна годинка: fali óra.
Годонникарь h. órás.
Годонникъ h. óra.
Годити (кому) cs. kedvezni, kedvében járni; — ся v. alkalmatos lenni valamire; tetszelegni.
Годный m. alkalmas; képes, biró.
Годованя s. táplálás, etetés; nevelés.
Годовати cs. étetni, tartani, táplálni; nevelni; — ся v. tápláltatni, táplálkozni; neveltetni.
Годòвля n. táplálék; anyatej.
Годòвникъ h. hizó, hizósertés.
Годòвщина n. évforduló.
Годуля n. anyatej; táplálék. Мало у мамы годулѣ: kevés teje van az anyámnak.
Гòдъ h. esztendő, év.
Годѣ i. nem lehet, sehogy sem lehet; alig lehet.
Гожити cs. jót akarni; kedvezni; pártolni; — ся v. tetszeni.
Гожòсть n. tetszőség; kellem; gyönyör, kéj.
Гожый m. tetszős, tetszetős; kellemes, kedves, gyönyörü.
Гожѣня s. készség; pártolás.
Гой isz. hej, haj!
Гойдавка n. hinta.
Гойдалка n. hinta
Гойдати cs. hintázni, ringatni; — ся v. himbálózni, hintázni magát.
Гоити, гойити cs. gyógyítani; — ca v. gyógyulni.
Гойкати cs. kiabálni, zajt ütni.
Гойкъ h. kiabálás, zaj.
Гòйникъ h. sebész, orvos.
Голень n. lábszár, lábszárcsont.
Голизна n. kopasz hely, tar hely.
Голина n. rozs; tengeri, árpa, gabona együttesen.
Голити cs. mezételenné tenni, megkopasztani; feltürni

(ruhát); — ся v. levetközni; felemelni a ruhát (szoknyát).
Голиця n. irtásdomb, cserje nélküli domb.
Голландия n. Hollandia.
Голландский m. hollandi.
Голова n. fej, fő; előljáró.
Головачъ h. nagyfejü ember.
Головище n. nagyfej.
Головка n. kis fej; gömböstű fej; bütyök; kerékagy.
Головница n. vánkosfa (a szekeren).
Головный m. fő, főbenjáró. Сѣмъ грѣховъ головныхъ: a hét főbün.
Головня n. tüzes üszög; égő fadarab.
Головойка n. (dédelgetve) fejecske, kisfej.
Головонька n. (dédelgetve) fejecske, kis fej.
Голодница n. éhség; a szarvasmarha gyomrának ürességét jelző gödör (a csipő mellett), horpasz.
Голодный m. éhes; голодному и вовсяникъ смачный: az éhesnek a zabkenyér is izlik (eredetileg: izletes).
Голоднѣти k. i. megéhezni (egyszer).
Голодовати k. i. éhezni (tartósan).
Голодъ h. éhség.
Голонница l. голодница.
Голонный l. голодный.
Голоннѣти l. голоднѣти.
Голоногий (-ый) m. mezétlábas.
Голосити cs. fenszóval beszélni; hangosan énekelni.
Голисище h. erős hang, nagy hang (mély).
Голоска n. masánszki almafa.
Голоскы t. masánszki alma.
Голосница n. hangrés.
Голосный m. hangos, nagyhangu.
Голосованя s. szavazás.
Голосовати cs. összhangzani; szavazni.
Голосъ h. hang, szó, szózat; beszéd; szavazat. Заспѣвати на девятый голосъ: a világba énekelni; roszszul énekelni (eredetileg: kilenczedik hang (dallam) szerint énekelni, holott csak nyolcz dallam van).
Голота n. rongy; csöcselék.
Голубець (-бець) h. galamb, himgalamb.
Голубити cs. szeretni; — ся v. szerelmeskedni, szeretni egymást.
Голибица n. nősténygalamb.
Голубичка n. nősténygalamb.
Голубка n. (kics.) nősténygalamb; szerető, kedves.
Голубникъ h. galambház, galambducz.
Голубокъ h. (kics.) himgalamb; szerető, kedves.
Голубцѣ t. töltött káposzta.
Голубчикъ h. (kics.) kis ga-

lamb; (gunyosan) rossz madár, mák virág.
Голубъ (columba állt.) h. galamb; наськый голубъ (columba domestica állt.) házi galamb, szelid galamb; дикый голубъ (columba oenas állt.) vadgalamb.
Голубый m. galambszinü, égkékszinü.
Голубѣнка n. galócza-gomba.
Голуза n. ág, galy.
Голузъ h. ág, galy.
Голузя s. ág, galy; rőzse.
Голый m. meztelen, mezételen, csupasz, puczér.
Гòль n. száraz galy, száraz ág.
Голѣнка n. lábszár, lábszárcsont.
Гомзити k. i. furni az oldalát, csiklandni; — ся v. nem férni a bőrében, fészkelődni.
Гомонити k. i. kiabálni, zugni, zajongni, mórogni.
Гомонъ h. zaj, zugás, zajongás, moraj.
Гомонѣти k. i. zugni, zajongni.
Гомыла n. halom, kishegy, part.
Гонвейдскый m. honvédi.
Гонвейдство honvédség.
Гонвейдъ h. honvéd.
Гонець h. futár; hajtó (vadászaton).
Гонитель h. üldöző.
Гонити cs. küldeni, hajtani; kergetni, üldözni, űzni; — ся v. kergetőzni.
Гончарити cs. fazekas mesterséget űzni.
Гончарный m. fazekasi, fazekas —
Гончарство s. fazekas mesterség.
Гончарь h. fazekas.
Гопкати k. i. topogni, ugrálni.
Гопнути k. i. toppantani.
Гопъ h. ugrás, topogás; — isz. hopp.
Гора n. hegy; ити у гору: fölfelé menni, hegynek menni; огень мѣтаюча (сыплюча) гора: tüzhányó hegy.
Гораздовати k. i. jólétben lenni, jól élni.
Гораздъ h. jó, jólét; — i. jól, jól van; jó.
Ой пой Боже до насъ,
Теперь у насъ гораздъ!
Gyere isten hozzánk, mert nálunk most jólét van. Ой брате, не гораздъ ты тото говоришъ: Ó barátom, nem jól mondod te azt.
Горбатый m. pupos, görbehátu; hajlott (az öregségtől).
Горбити cs. görbíteni; — ся v. görbülni, meggörnyedni, meghajolni (az öregségtől).
Горбокъ h. emelkedés, halom.
Горбъ h. púp; halom, domb.
Горделивòсть n. gőg, nagyravágyás, fenhéjázás.
Горделивый m. nagyravágyó, fenhéjázó, büszke, gőgös, kevély.

Гордити ся v. büszkélkedni, kevélykedni.
Гордоватòсть n. gőg, kevélység; dacz.
Гордовъ h. hordó.
Гордòсть n. kevélység, büszkeség, gőg.
Гордый m. kevély, gőgös, büszke.
Горе s. bánat, bú; keserv; — isz. jaj!
Горець h. hegyi lakó, hegylakó.
Горизонтальный m. vízszintes.
Горизонтъ h. látó határ, látó kör.
Гористый m. hegyes, hegyekben bővelkedő.
Горище n. nagy hegy, óriási hegy.
Гòрка n. kis hegy, hegyecske.
Гòрло s. torok, gége.
Горнець h. fazék, cserépfazék.
Горнистъ h. trombitás, kürtös.
Гòрництво s. bányamivelés, bányászat.
Гòрничий (-ый) m. hegyi, bányász —; гòрничое право: bányajog; гòрнича робота; bánya munka.
Горнути cs. gyüjteni, összegöngyölni, összerakni.
Гòрный m. hegyi, hegy —
Горня s. csupor.
Гòрнякъ h. bányamunkás, bányász.
Городець h. kiskert, virágos kert.
Городина n. kerités, sövény.
Городити cs. sövényt huzni, keríteni.
Городникъ h. kertész.
Городництво s. kertészet.
Городский (-ый) m. városi.
Городъ h. város; vár.
Горожанинъ h. városi lakos; polgár.
Горожанка n. városi nő lakos; polgárnő.
Гороховый m. borsó —
Горохъ (pisum. növt.) h. borsó.
Горошанка n. borsó szár, mint takarmány; — (orobus növt.) lednek.
Гòрский (-ый) m. hegyi.
Горсть n. marok.
Гортанный m. torok —; гортанна буква: torokbetü.
Гортанка n. gége, torok.
Гòрчавка n. keserü, pálinka.
Горчарити cs. fazekas mesterséget üzni.
Горчарька n. fazekasné.
Горчарьский (-ый) m. fazekas —
Горчарьство s. fazekasság.
Горчарь h. göröncsér, fazekas.
Гòрчити cs. keseríteni; — ся v. keserűvé tenni, keserűt bevenni.
Гòрчиця (agaricus növt.) n. keserű gomba, keserű galócza.
Гòрше i. rosszabb, rosszabbul.
Горшокъ h. fazék.
Гòршый (-ий) m. rosszabb, gonoszabb.

Гòрькій (-ый) m. keserű, kesernyés.
Гòрькòсть n. keserűség.
Горѣ i. föl, fölfelé, fent, fönt, felül.
Горѣлицъ i. hanyat, hátrafekve.
Горѣлка n. papramorgó, pálinka.
Горѣлый m. égett, égetett.
Горѣницъ i. hanyat, hátrafekve.
Горѣня s. égés.
Горѣти k. i. égni.
Горѣшньый m. felső, felüllevő.
Горячий (-ый) m. forró, égető; izzó.
Горячка n. forróláz.
Господарь h. gazda; földesur.
Господарька n. uriasszony, földesasszony.
Господень i. istené, uré.
Господинъ h. ur.
Господскій (-ый) m. uri.
Господь h. ur; Господь Бòгъ: Uristen.
Госпожа n. úri nő, hölgy, delnő.
Гостець h. köszvény.
Гостина n. vendégség, lakoma.
Гостинникъ h. vendéglős.
Гостинница n. vendéglő, szálló.
Гостити cs. vendégelni, megvendégelni; — ся vendégeskedni.
Гòстцьоватый m. köszvényes.
Гòсть h. vendég.
Гòстьба n. vendégség, vendégeskedés.
Государственный m. birodalmi, állami.
Государство s. állam, ország, birodalom.
Государь h. király, uralkodó, császár.
Готовити cs. készíteni, szerkeszteni; — ся v. készülni.
Готово i. készen.
Готовòсть n. készség; elhatározottság.
Готовый m. kész, készen levő; hajlandó.
Готувити cs. készíteni; — ся v. készülni.
Гоѣня s. gyógyitás.
Грабати cs. gereblyélni.
Грабелки (-ы) t. kis gereblye.
Грабити cs. fosztogatni, rabolni, harácsolni.
Грабежникъ h. rabló, fosztogató.
Грабкати cs. gereblyélni.
Граблѣ t. gereblye.
Грабляникъ h. kis furó (gereblye fogak számára lyukat furni vele).
Грабникъ h. gyertyánfaerdő.
Грабовецъ h. gyertyánfaerdő.
Грабòвникъ h. gyertyánfaerdő, gyertyánfa-pagony.
Грабòвчикъ h. a tinóru gomba egy faja.
Грабовый m. gyertyánfából készült, gyertyánfa —

Грабъ (caprinus betulus növt.) h. gyertyánfa.
Грабѣжникъ h. rabló.
Грабѣжъ n. rablás.
Градъ h. jégeső; város.
Градьска n. országut.
Гражданинъ h. polgár.
Гражданка n. polgárnő, polgári nő.
Гражданский (-ый) m. polgári.
Гражданство s. polgárság.
Граматика n. nyelvtan.
Грамматика n. nyelvtan.
Граматичный m. nyelvtani.
Грамота n. irás és olvasás; okmány.
Граница n. határ, határszél.
Граничити k. i. határosnak lenni.
Граничный m. határos.
Гранка n. magsor a kalászon.
Грань n. parázs; él (a testeken).
Граня n. határidő.
Гребенарь h. fésűkészitő, fésűs.
Греблица n. vakaró (ló-, ökörvakaró).
Гребля n. töltés, gát; греблю сыпати: töltést, gátat készíteni.
Гребсти (гребу) cs. gereblyélni, seperni, összekotorni.
Гребѣнь h. fésű; гребѣнь горы: hegygerincz, hegyhát; гребѣнь у когута: kakastaréj; гребѣнь у вола: ökörtaréj (a nyakon).
Грезенъ h. szőlőfürt.
Грезно s. (gyüjtőnév) szőlőfürt.
Грезнъ h. szőlőfürt, szőlőgerezd; fürt.
Грекъ h. görög.
Гремѣти k. i. csörögni, dörögni; harsogni.
Греция n. Görögország.
Греческий m. görög.
Гречка (polygonum fagopyrum növt.) n. pohánka, tatárka.
Грибище h. nagy gomba.
Грибовый m. gomba —; грибова поливка: gombaleves.
Грибъ (fungus növt.) h. gomba.
Гривна n. sörény.
Гривый m. hamvasszürke.
Григорий, Гринь, Гриць, Грицько h. Gerő, Gergely.
Гримить sz. i. mennydörög.
Гримѣти k. i. harsogni, zugni, dörögni.
Гробарь h. sirásó.
Гробикъ h. kis sir.
Гробный m. siri, sir —
Гробъ h. sir.
Гроза n. fenyegetés; rettegés; égi háboru.
Гроздъ h. szőlőgerezd.
Грозительный m. fenyegető.
Грозити cs. fenyegetni; — ся v. fenyegetődzni.
Гробзность n. szigor, iszonyatosság.
Гробзный m. fenyegető, szigoru.
Громада n. rakás, garmada; községi gyülés; paraszt község; kupaktanács.

Громадянъ (t. -яне) h. a községi tanács tagja.
Громити cs. rombolni, dúlni.
Грѡмницѣ t. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe.
Громовый m. mennydörgő, villám —
Громозвѡдъ h. villámháritó.
Грѡмъ h. mennykő; mennydörgés.
Грѡшъ h. pénzdarab.
Грошѣ t. pénz.
Грубый m. nagy; vastag; durva.
Груда n. rög, göröngy; tömeg; gömölye (turó).
Грудень h. deczember.
Груди t. mell; kebel.
Грудка n. darab; kis rög; gömölye (turó).
Грудница n. szegy, szügy (állatoknál).
Грудный m. mell —; грудна кѡстка: mellcsont.
Грунокъ h. domb.
Грунъ h. domb.
Грусный m. lehangolt, levert, szomoru.
Груша (pirus communis növt.) n. körtefa.
Грушѣ t. körte.
Грызачка (citrullus vulgaris növt.) n. görög dinnye.
Грызти cs. rágni, harapdálni; veszekedni.
Грызунъ h. rágó, rágicsáló, rágcsáló.
Грѣнка n. pirított kenyérszelet.
Грѣнчити cs. kenyeret pirítani.
Грѣти cs. melegíteni; — ся v. melegedni.
Грѣхѡвный m. bünös, vétkes.
Грѣхъ h. bün, vétek. Што правда, то й не грѣхъ: a mi igaz, az nem bün.
Грѣшити cs. vétkezni, bünt elkövetni.
Грѣшникъ h. bünös, vétkes (férfi).
Грѣшница n. bünös, vétkes (asszony).
Грѣшно i. bünösen, vétkesen; ez bün, ez vétek; vétkezik. грѣшно вамъ то казати: vétkezik, ha azt mondja.
Грядка n. veteményágy; rúd, pózna.
Грядкы (-и) t. keresztgerendák (a faházon).
Грядѣль h. gerendely (szekeren); nyujtófa (szekeren).
Губа n. ajak; gomba; дурна губа: bolond gomba.
Губитель h. elrontó, rontó.
Губительный m. ártalmas, veszedelmes.
Губити cs. rontani, pusztítani, vesztegetni, elveszteni; — ся v. romlani, pusztulni.
Губка n. szivacs.
Губный m. ajak —; губна буква: ajakhang (betü).
Гугнати k. i. orron át beszélni; hebegni.

Гудакъ h. hegedűs, zenész, muzsikus.
Гудити cs. gyalázni, kisebbiteni.
Гудьба n. zenével, tánczczal összekötött mulatság a lakzi előestéjén.
Гужвати cs. összegyürni.
Гужовка n. gúzs.
Гужовъ n. gúzs.
Гузиця n. alfel, far.
Гузичникъ h. ülep.
Гузкий (-ый) m. szük.
Гуканъ h. bamba, sült paraszt.
Гукнути k. i. tompa hangot adni; húhogni.
Гукъ h. tompa hang; moraj, zaj.
Гулькнути cs. ráförmedni.
Гультай h. korhely, dorbézoló.
Гулюкати k. i. kiabálni, zugni.
Гуляти k. i. mulatni, mulatozni, vigadni.
Гумно s. szérü, pajtaszer.
Гунцутъ h. hunczut, gaz.
Гуня n. guba, fürtös guba.
Гурба n. csapat, sereg, csoport.
Гурити cs. késleltetni; — ся v. késedelmezni, késni.
Гурра isz. hurrah, hurrá!
Гуртовый m. nagyban (kereskedő).
Гуртомъ i. egészen, nagyban, nagyjából.
Гурчати k. i. párzani (a sertés).
Гусакъ h. gunár.
Гусаръ h. huszár.
Гусарь h. libapásztor.
Гусельки (-и) t. kis hegedű.
Гусельница n. hernyó.
Гусеница n. hernyó.
Гуска n. liba, nösténylibа.
Гускы t. a lakodalom előestéjén táncz és zenével összekötött mulatság.
Гуслѣ t. hegedű.
Гусочъ h. huszas (35 kr. ezüstben).
Густи cs. muzsikálni, hegedülni.
Густота n. sürüség, tömöttség.
Густый m. sürű, tömött.
Густѣти k. i. sürüsödni, sürüdni.
Гусь (anser állt.) h. lud.
Гися s. kis liba.
Гусятина n. ludhus, libahus.
Гусятко s. kis liba.
Гусятникъ h. ludól, libaól.
Гусячий (-ый) m. lud-, liba-.
Гута n. üveggyár.
Гуторити cs. beszélni, beszélgetni.
Гутòръ h. beszéd, beszélgetés.
Гуцулиха n. huczul nő (Máramaros megyében lakik a rutén nép e faja).
Гуцулъ h. huczul férfi.
Гучати k. i. zúgni, morogni, csörgedezni.
Гуща n. erdő sürüje.
Гущий (-ый) m. sürübb.
Гыбнути k. i. veszni, pusztulni.
Гыбѣль n. veszedelem, pusztulás.
Гыдъ h. kigyó, himkigyó.

Гынути k. i. veszni, pusztulni.
Гырба n. nagy rakás, garmada.
Гыртанка n. torok, gége.
Гырчати k. i. morogni (kutya).
Гыцень h. ficzkó, suhancz.
Гыча s. csutka (gyüjtőértelemben).
Гычка n. csutka, kukoricza (tengeri), csutka.

Г (g).

Г, г a rutén abcé-nek negyedik betüje; megfelelője a magyarban: *g*.
Гавра m. medvebarlang.
Гагати (-gá) k. i. gágogni.
Гагонѣти k. i. többször gágogni.
Гагоръ (gágor) h. gége, torok.
Газда h. 1) gazda; 2) férj.
Газдованя s. gazdálkodás.
Газдовати cs. gazdálkodni.
Газдòвски (-кы) i. gazdamódra, gazdához illően.
Газдòвство s. gazdálkodás, gazdaság.
Газъ h. gaz, dudva, szemét.
Газдыня n. gazdasszny.
Газета n. hirlap, ujság.
Гайдати k. i. gajdolni.
Гайды t. n. duda.
Галванизмъ h. galvanizmus (a villamosság egy neme).
Галганъ (galgan) h. gazember, akasztófa virága.
Галиба n. galiba, akadály.
Галлеръ h. gallér.
Гамбы t. ajak.
Ганокъ h. folyosó, tornácz.
Гарадичѣ t. lépcső.
Гаргала (gárgálá) n. kupa.
Гарда n. gárda, testőrség.
Гатеръ h. rostély.
Гатя n. gatyaszár.
Гатъ t. gatya, lábravaló.
Гвалтъ h. erőszak.
Гвардия n. gárda.
Гвардистъ h. gárdista, testőr.
Гейрокъ h. kabát, felső.
Гелевачъ h. potrohos, nagyhasú.
Гелетка n. bödön, döböny.
Гелыва n. gelyva.
Гелюхи (-хы) t. belek.
Гембецъ h. gömböcz, gyomor.
Генералный m. átalános, közös, köz —
География (-grá-) n. földirat, földrajz.
Геология (-gi-) n. földtan, geologia.
Геологъ (-log) h. földtannal foglalkozó tudós, geolog.
Геометрия n. méréstan, mértan.
Георгина (-gi-) (georgina variabilis növt.) n. georgina.
Геренда n. gerenda.
Гивзишъ h. gőzös.
Гигати (-gá-) cs. dobni, dobálózni.
Гигнути (-gnu-) cs. dobni, vetni (egyszer).
Гидзати ся v. futkosni, sza-

ladni (marha a bögöly elől); bogárzani.
Гимназистъ h. gimnaziumi tanuló.
Гимназия n. gymnasium, gimnázium.
Гимнастика n. testgyakorlat, torna.
Гипсъ h. gipsz.
Глейда n. sor, arczvonal.
Глобусъ h. földgömb.
Глобушъ h. földgömb.
Гога (-gá-) n. tetü, serke (gyermek nyelvben).
Гойдиця n. duda.
Гойдати cs. dudálni.
Голесо s. kerék.
Гомбиця n. gomb.
Горгошѣ (-go-) t. hát. Узята на горгошѣ: a hátára venni.
Гözöшъ h. gőzös, gőzgép.
Градъ h. fok.
Грайцярь h. krajczár.
Граматика n. nyelvtan.
Граматыка n. irás, irat, nyelvtan.
Грамъ h. gramm (súlymérték).
Гранадирь h. gránátos, testőr.
Граната n. gránát.
Грифель h. palavessző.
Грифликъ h. palavessző.
Гробиянъ h. goromba, durva ember.
Грофка n. grófné.
Грофський (-ый) m. grófi.
Грофъ h. gróf.
Грунтовый m. telket illető, telek —
Грунтъ h. telek.
Гу e. hoz, hez, höz; felé, irányában.
Губаня n. guba.
Губьчъ h. gubacs, gubics.
Гуля n. gulya, ökörnyáj.
Гуляшити cs. gályásmesterséget üzni, tulkokat őrizni.
Гуляшка n. gulyásné.
Гуляшъ h. gulyás, tulokpásztor.
Гуляшчукъ h. gulyásfiu, gulyásbojtár; gulyás fia.
Гулящукъ h. gulyás fia, gulyásfiu; gulyás bojtár.
Гуммѣ t. gummi.
Гута n. guta, szélhűdés.
Гыба n. vén tehén, gebe állat.
Гыгати (-gá-) cs. dobálni, dobni, vetni, lökni; — ся v. dobálózni, ledobni egymást, birkozni.
Гыгнути cs. dobni (egyszer), lökni.
Гырджа n. görcs, fagörcs; ágbog, bog; göb; bütyök.
Гырджоватый m. görcsös, bogos, göbös.
Гырчоватый m. görcsös, göbös, bogos.

Д.

Д, д: ötödik betüje a rutén abcé-nek; magyarban *d*.

Да k. hogy, vajha, hadd. Да прийде: hadd jöjjön, jöjjön el!

Даваня n. adás, osztogatás.

Давати cs. adni; — ся v. engedni, hagyni magát.

Давачъ h. adó, adógató.

Давити cs. fojtani, fojtogatni; — ся v. fulladozni, megfulladni.

Давка n. adás, átadás, eladás.

Давленя s. fojtás, fojtogatás.

Давненько i. régen, régesrégen.

Давнесенько i. régesrégen.

Давнина n. régi kor; ó kor; régiség.

Давнодавный m. régesrégi, ősrégi.

Давнòсть m. régiség.

Давный m. régi.

Дагде (-gde) i. valahol, néhol.

Дадный nm. valamelyik, némelyik.

Даедный nm. valamely, némely.

Даколи i. egykor, valamikor; néha.

Дакотрый m. valamelyik, valamely, némely.

Дакто sz. valaki.

Далекий (-ый) m. messzi, messze fekvő.

Далеко i. messze, távol.

Далекоглядъ h. messzelátó üveg.

Далекòсть n. messzeség.

Далмация n. Dalmátország.

Даль n. távolság, távol.

Дама n. urhölgy, delnő.

Даниилъ h. Dániel.

Дания n. Dánország.

Данко h. Dániel.

Дань n. adó.

Дарабъ h. darab; дарабъ хлѣба: darab kenyér; ope на дарабѣ: szánt a darab földön (parczellán).

Даремный m. hiábavaló, haszontalan.

Даритель h. ajándékozó.

Дарити cs. ajándékozni.

Дармо i. hiába, hasztalanul; ingyen, fizetés nélkül.

Дармоѣда h. ingyenélő, kenyérpusztító.

Дарова h. daruszőrü ökör.

Дарование s. tehetség, észbeli tehetség, képesség; adomány.

Дарователь h. ajándékozó, adományozó.

Дарувати cs. ajándékozni, adományozni.

Даровистый m. daruszőrü, daruszinü.

Даровитòсть n. adomány, tehetség; bőkezűség.
Даровитый m. tehetséges, eszes, képes; bőkezű, adakozó.
Дарòвъ h. daruszőrü ökör.
Даролистый m. daruszőrü (szarvasmarha)
Дароля n. daruszőrü tehén.
Дароносица n. szentségtartó (melyben beteghez hordják az ur testét).
Дароприношение s. miseáldozat.
Дарохранительница n. oltáriszentségtartó.
Дарунокъ h. ajándék.
Даръ h. adomány, ajándék.
Дарьмо i. ingyen, haszontalanul, hiába, haszon nélkül.
Дасκòлько nm. néhány, egynéhány.
Дательный падежъ: tulajdonitó eset, dativus.
Дати cs. adni, ajándékozni; — ся v. adódni, adni magát; sikerülni.
Датко nm. valaki, a csoda.
Дашто nm, valami.
Дащо nm. valami.
Даякъ i. valahogy, valahogyan, valamiképen.
Даякый m. olyan, valamilyen.
Дбати cs. bánni valamit; gondolni, gondoskodni.
Два, двѣ, два sz. kettő.
Двадесятый sz. huszadik.
Двадесять sz. husz.
Двадцятеро sz. huszan.
Двадцятый sz. huszadik.
Двадцять sz. husz.
Дванадесять sz. tizenkettő.
Дванадцять sz. tizenkettő.
Данка sz. kettő (gyümölcsnél), kettős, ambo.
Дванчастый m. kétágu, villaalaku.
Двацать sz. husz.
Дверище s. ajtófél.
Дверцѣ t. kisajtó.
Дверѣ t. ajtó.
Двигати cs. mozditani, mozgatni, tolni, emelni; — ся v. mozdulni, mozogni, indulni.
Двигнути cs. mozgatni, elmozditni (egyszer); — ся v. mozdulni, megmozdulni.
Движимый m. mozogható, mozgó.
Двое, двохъ sz. kettő, ketten.
Двойичко, двоѣчко sz. ketten, kettecskén.
Двòйнòсть n. kettős eset; vagylagosság, alternativa.
Двòйный m. kettős.
Двоити cs. két részre osztani, felezni; — ся v. ketté válni, kettőzni.
Дворець h. kis udvar; pályaudvar.
Дворити cs. tréfálni, enyelegni.
Двòрка n. tréfa, pajzánság, enyelgés.
Двòрный m. udvari, udvarhoz tartozó.

Двòръ h. udvar.
Двоякий (-ый) m. kettős, kétszeres.
Двояко h. kétféleképen, kétértelmüen.
Двѣста sz. kétszáz.
Де i. hol, hová. Де все гостина, тамъ голодъ близько: a hol mindig vendégség van, ott közel van az éhség. (Közmondás.)
Дебелый m. tagbaszakadt, kövér, elhizott.
Дебень n. döböny, bödön.
Дебрь n. hegynyilás, völgytorok.
Деверь h. sógor, a férj fiutestvére.
Девяносто sz. kilenczven.
Девятдесятый sz. kilenczvenedik.
Девятдесять sz. kilenczven.
Девятьнадцятый sz. tizenkilenczedik.
Девятьнадцять sz. tizenkilencz.
Девятьстòвъ sz. kilenczszáz.
Девять sz. kilencz.
Дегеть (-гтя) h. kátrány.
Дедина n. telek.
Дезентырь h. szökött katona, szökevény.
Дезертырь h. szökevény, szökött katona.
Дейжа n. dézsa.
Декаграмъ h. tiz gramm, dekagramm.
Декламация n. szavalás.
Декламировати cs. szavalni.
Деклинация n. ejtegetés; elhajlás, magneses elhajlás.
Деколи i. valamikor, néha.
Декотрый nm. valamely, némely, egynémelyik.
Деско̀лько nm. néhány, néhányan.
Декретъ h. okmány, okirat.
Делегация (-ga-) n. országos bizottság, delegáczió.
Дельфинъ (delphinus állt.) h. czethal, delfin.
Демиканя s. törés, zuzás, rombolás.
Демикати cs. törni, zuzni, rombolni; — ся v. zuzódni, összetöretni, összetörni magát.
Демократия n. népuralom.
Демонстрация n. bizonyítás; tüntetés.
Денебудь i. valahol.
Денекуды i. itt-ott, imittamott; szerteszét, szerteszéjjel.
Денце s. fenék, alj.
День h. nap, nappal. Робо̀тный день: munkanap, köznap. Великдень: husvét. Що день: mindennap, naponkint. До бѣлого дня: virradatig.
День и но̀чъ: éjjel-nappal.
Депеша n. sürgöny, távirat.
Депутатъ h. képviselő, kiküldött.
Депутация n. küldöttség, kiküldetés.

Дербанка (rosa canina növt.) n. csipkerózsa, vad rózsa.
Дербанкы t. vad rózsa bogyója.
Дербанчникъ h. csipkerózsa bozót.
Дергавка n. gereben, buga.
Дергати cs. bugázni, gerebenezni (szöszt).
Дергати (-gá-) cs. kerepelni.
Дергачъ (-gá-) h. kerepelő; — (crex pratensis állt.) h. haris.
Деревище s. koporsó.
Деревлянка n. faedény, fatál.
Деревляный m. fából való, fa —
Дерево s. fa, élőfa.
Деревце s. kis fa, fácska. Божое деревце (növt.) istenfa.
Деревѣти k. i. elfásulni, fává válni.
Деренка (cornus sanguinea növt.) n. somfa.
Деренкы t. som, sombogyó.
Деренъ h. gyep, pázsit.
Дерешъ h. deres.
Держава n. ország, állam, hatalom.
Державный m. állami, országos.
Держано s. nyél, ostornyél.
Держаный m. tartott.
Держаня s. tartás; keresztvizalá tartás.
Держати cs. tartani, fogni; — марту: marhát tartani; — у рукахъ: kézben tartani, fogni; — языкъ за зубами: hallgatni; — дытину: gyermeket tartani keresztviz alá; — ся v. tartózkodni, fogódzkodni.
Держачка n. támaszfa, korlát.
Дерзкий m. merész, vakmerő.
Дерзнути k. i. merészkedni, merészelni.
Деркати k. i. kerepelni.
Деркачъ h. kerepelő.
Дерновый m. gyepes, hantos.
Дерти cs. tépni, nyúzni, szakgatni; пѣря дерти: tollat fosztani; — ся v. szakadni, tépődni.
Десница n. jobb kéz, jobb.
Десный m. jobb, jobb oldali.
Десь i. valahol; — hol vagy? Десь бывъ: hol voltál; — hova; десь пѡшовъ: hová mentél?
Десятеро sz. tizen, tizecskén.
Десятина n. tized, tizedik része valaminek.
Десятка n. tizes bankó.
Десятый sz. tizedik.
Десять sz. tiz.
Десятьразъ sz. tizszer.
Дефилировати k. i. elléptetni (katonai szemlén); elvonulni.
Дефицитъ h. hiány (a költségvetésben).
Дехець h. kátrány.
Децемберъ h. deczember, karácsonhava.
Джабрѣ t. n. kopoltyu (a halnál).

Джубати cs. kivájni, vájni (csőrrel).

Джубля n. azon ruha, melyben a huczul-pár esküszik; ünnepi felső ruha.

Джубъ h. csőr (a madaraknál).

Дзвенѣти cs. pengetni, csengetni; — szi. pengeni, csengni. Дзьенить: peng, cseng.

Дзвинѣти cs. csengetni, pengetni; — szi. peng, cseng.

Дзвонарь h. harangöntő, harangkészitő.

Дзвонити cs. harangot húzni, harangozni; — k. i. szólani (harangról). Якъ сесь дзвòнъ прекрасно дзвонить: Mily szépen szól (harangozik) ez a harang. Дзвонить: harangozik, harangoznak. Уже третьыйразъ дзвонить: már harmadszor harangoznak; a harmadik verset húzzák.

Дзвòнкашка n. kolompot vivő tehén, kolompos tehén.

Дзвòнкашъ h. kolompot vivő ökör, kolompos ökör.

Дзвонокъ h. kolomp, pergő; csengő.

Дзоночокъ h. kis kolomp, kis pergő; kis csengő.

Дзвоночя s. kis kolomp, kis pergő.

Дзвòнъ h. harang; harangozás. Пришовъ на третьый дзвòнъ до церкви: harmadik harangozáskor jött a templomba.

Дзевча, дзевче s. lyány, leány.

Дзенькати cs. kis haranggal harangozni, csengetni; — szi. cseng, bong.

Дзеръ h. savó.

Дзецко s. gyerek, gyermek. puja.

Дзиндзилякъ h. rossz bicska, melynek pengéje nagyon lóg.

Дзинькати cs. kis haranggal harangozni, csengetni; — szi. cseng, bong.

Дзуря h. György, Gyuri.

Дзьобачкы i. szárazon, megfőve. Пасуля у дзьобачкы: szárazon főtt bab (paszuly), melyet szemenkint esznek meg (zabálnak).

Дзьобня n. kis zseb, zsebecske.

Дзьобъ h. csőr (a madárnál).

Дзьовбати cs. vájni (csőrrel), harapni.

Дзюбъ h. csőr (a madárnál).

Дзябка n. erdei pinty, pintyőke (nöstény).

Дзябликъ (fringilla coelebs állt.) h. erdei pinty, pintyőke (him).

Дзяма n. savanyu, behabart baromfi (tyuk, lud, kacsa stb.) leves.

Диаболъ h. ördög.

Диавòлъ h. ördög, manó.

Диагоналный (-go-) m. átlós irányu (mértan).

Диаконство s. diákonusság, szerpapság.
Диаконъ h. diákonus, szerpap.
Диалектъ h. tájnyelv, tájszólás.
Диаметеръ h. átmérő.
Диванъ h. diván, kerevet.
Дивдерево (datura stramonium növt.) s. maszlagos redőszirom.
Дивесный m. csodálatos, csodás.
Дивизия n. hadosztály, divizió.
Дивити cs. ámulatba ejteni, bámészkodni, nézni; — ся v. ámulni, bámulni, nézelődni.
Дивнòстъ n. csoda, csodálatosság.
Дивный m. csodálatos, csodálatra méltó, csodás; bámulatos.
Диво n. csoda, csuda.
Дивовати ся v. csodálkozni, bámulni.
Дидактика n. tanítástan, oktatástan.
Дидактичный m. tanítástani, didáktikai.
Диета n. országgyülés; orvos által megállapitott életrend (a betegeknél).
Дийжа n. dézsa.
Дикарь h. vadember, emberkerülő.
Дикарька n. vadnő, emberkerülő nő.
Дикастерия n. kormányszék; szentszék, egyházi tanács.
Дикий (-ый) m. vad; durva; embergyülölő.
Диковатый m. kissé vad, kissé embergyülölő.
Дикòсть n. vadság, durvaság; embergyülölet.
Диктаторъ h. teljes hatalmu, egyedül parancsoló, diktátor.
Диктованя s. tollba mondás, előmondás.
Диктовати cs. előmondani, tollba mondani.
Дикунъ h. vadember, emberkerülő; — vadkan.
Дикция n. előadás; szónoki beszéd.
Дилижанцъ h. gyorskocsi, társaskocsi, személyszállitó postakocsi.
Дилѣ t. szobapalló, szobapadló.
Димитрий h. Demeter, Döme.
Династия n. uralkodóház, uralkodó család.
Диномданомъ h. dinomdánom, eszemiszom. Была свадьба, тай и диномданомъ: Volt ám lakzi, de dinomdánom is. Népmese.
Дионизий h. Dénes.
Диоцезия n. egyházmegye.
Диплома n. oklevél, okmány, diploma.
Дира n. lyuk.
Диравый n. lyukas.
Директорка n. igazgatóné.
Директорский (-ськый) m. igazgatói.
Директоръ h. igazgató.

Дирекция n. igazgatás, igazgatóság; irány.
Дириговати (-go-) cs. igazgatni, vezetni, irányozni.
Дискантъ h. felhangot éneklő; felhang.
Дискосъ h. kehelytányér (templomban).
Диспензация n. engedély, feloldás.
Диспозиция n. elhelyezés, rendelkezés.
Диспута n. vita, vitatkozás.
Диссертация n. értekezés, fejtegetés.
Дистанция n. távolság, távol.
Дисциплина n. fegyelem.
Дитина n. gyermek, gyerek.
Дичати k. i. elvadulni, megvadulni, vadulni.
Дичина n. vad, vadhus; vadállat.
Дичка (pyrus növt.) n. körtefa; — (pyrus communis növt.) vadkörtefa.
Дички t. körte; vadkörte.
Дичѣти k. i. vadulni, megvadulni.
Дишина n. vad, vadhus.
Дишкантъ h. felhangon éneklő; felhang.
Дишпензация n. engedély, felmentés.
Дишпута n. vitatkozás, vita.
Дишстанция n. távolság, távol.
Длань n. tenyér.
Для e. (sajátító esettel): ért, miatt, végett; ra, re, nézve.
Дмити cs. büszkévé tenni; — ся v. büszkélkedni.
Дневати k. i. eltölteni a napot.
Дневникъ h. napló, naplókönyv; hirlap.
Дневный m. napi, nappali.
Днесь i. ma, most, mostan. Днесь минѣ, завтра тобѣ: Ma nekem, holnap neked.
Днешньый m. mai, mostani.
Днина n. nap, nappal.
Днишньый m. mai, mostani.
Дно s. fenék, alj.
Дньовати k. i. a napot eltölteni.
Днѣти k. i. nappalodni.
До e. (sajatitó esettel) -ig; hoz, hez, höz, ba, be. Пòйшовъ до моста, а вòдтѣ вернувъ ся: Elment a hidig, és onnét visszatért. Пришовъ до мене (ня): Eljött hozzám.
Пошовъ до церкви: Elment a templomba. — Összetételekben: a cselekvésnek a befejezéshez, czélhoz való közeledését (Уже доходивъ до моста: már a hid táján járt), a czél elérését (Дòйшовъ до моста: elérte a hidat) jelenti.
Доба n. huszonnégy órai idő.
Добесѣдовати cs. a beszéd végén járni.
Добивати cs. az ütés végéhez közeledni; az utolsókat ütni; — ся v. törekedni

valamire, igyekezni, fáradozni.
Добирати cs. végezni a szedést (kender, betü).
Добити cs. agyonütni, megadni a kegyelemdöfést; — ся v. czélt érni.
Доблесть n. bátorság, szilárdság, hősiség.
Доброшъ h. dobos.
Добро s. a rutén (szláv) Д betü neve.
Добро s. jó, javak, jóság; — i. jó, jól. Добро бы учити ся: Jó volna tanulni.
Добровòльникъ h. önkénytes.
Добровòльно i. önként, önkéntesen, készakarva.
Доброе s. jó, javak.
Добродушный m. jó szivü, kegyes.
Добродѣй h. jóltevő; (megszólításoknál) kegyelmes, tekintetes.
Добродѣтель n. erény.
Добродѣтельный m. erényes.
Доброжадатель h. jóakaró, pártfogó (férfi).
Доброжадательница n. jóakaró, párfogó (nő).
Добросердечный m. jószivü, őszinte.
Доброславный m. jóhirü.
Добросовѣсность n. lelkiismeretesség, igazlelküség.
Добросовѣсный m. lelkiismeretes.
Добросовѣстность n. lelkiismeretesség.
Доброта n. jószivüség, jóság.
Доброхòтный m. jóakaró; készséges, hajlandó.
Добрый m. jó, helyes, egészséges. Добрый крумпель: Egészséges kolompér.
Добрѣ i. jól, helyesen.
Добрѣти k. i. jó lenni, jónak lenni.
Добыти cs. nyerni, szerezni, kapni.
Добытокъ h. szerzemény, keresmény, kereset.
Добѣгнути k. i. oda szaladni, a czélponthoz futni.
Добѣла i. fehéren, fehérre.
Добѣлити cs. a fehérítést végezni, a meszelést végezni.
Доварити cs. megfőzni, a főzés végén lenni. Годѣ было доварити: nem lehetett megfőzni.
Довбало s. horongyalu.
Довбати cs. vájni, vésni; — ся v. vájódni, vésődni.
Довбенка n. kis kótis, kis súlyok.
Довбня n. kótis, súlyok.
Довганистый m. hosszukás.
Довганъ (nicotiana növt.) h. dohány.
Довгесенький m. hosszukás, kissé hosszú.
Довго i. hosszan, hosszadalmasan; sokáig.

Довговатый m. hosszukás, hosszudad.
Довголѣтный m. hosszú életü.
Довгоногий (-ий) m. hosszulábu, hórihorgas.
Довгоносый m. hosszuorru, nagy orru.
Довгота n. hosszaság, hosszuság.
Довгòсть h. hosszaság, hosszuság.
Довготерпеливòсть n. nagy türelem.
Довготерпеливый m. nagy türelemmel biró.
Довгоухый m. hosszú fülü, nagy fülü.
Довгошийка h. n. s. hosszú nyaku.
Довгъ h. adósság, tartozás; kötelesség.
Довгый (-ий) m. hosszú.
Довезти cs. elvinni szekeren a czélig; — ся v. szekeren jönni (a czélig). Довòзъ ся онь до тенетова: Egészen a temetőig jött szekeren.
Довершити cs. betetőzni, befejezni.
Довести cs. elvezetni (a czélig), juttatni. Довести до бѣды: Bajba keverni. Довести до кòнця: befejezni.
Довжанка n. tejes köcsög.
Довженъ m. adós, tartozó.
Довжина n. hosszuság, hosszaság.
Довжити cs. hosszabbitani, nyujtani; — ся v. hosszabbodni, nyulni.
Довжникъ h. adós; lekötelezett (férfi).
Довжница n. adós; lekötelezett (nő).
Довжный m. adós, tartozó, lekötelezett.
Довжый (középfoka довгыйнак) m. hosszabb.
Довити cs. a fonást elvégezni (kukoricza, koszoru), legombolyítani, lemotólalni.
Довкола (до окола) i. körös-körül.
Довòдный m. bizonyító, igazoló.
Довòдъ h. bizonyság; ok, érv.
Довозити cs. elvégezni a behordást, végezni a behordást.
Доволочити cs. a czipelést elvégezni, elczipelni; доволочити дараба: a bevetett darab földet beboronálni, a boronálást elvégezni.
Довòльный m. elégedett, elégült.
Довѣвати cs. (a szél) szünő félben van, abban hagyja a fuvást.
Довѣдати cs. tudakolni, kitudni, kérdezni; — ся v. tudakozódni, kérdezősködni.
Довѣренòсть n. bizalom; megbizás, meghatalmazás.
Довѣренный m. megbizott, meghatalmazott.
Довѣрити cs. megbizni valakit.

meghatalmazni; — ся v. megbizni (valakiben), bizakodni.

Довѣрка n. bizalom; hitel.

Довѣяти cs. a szórást (gabna, rozs stb.) elvégezni.

Догадати cs. elgondolni, eltalálni, gyanusitani; — ся v. eszébe jutni, visszaemlékezni.

Догадка n. gyanitás, sejtés, sejtelem.

Догадовати cs. találgatni, gyanitgatni; — ся v. emlékezetbe idézni, sokáig gondolgozni; gyanítani, sejditeni.

Догана n. gáncs, ócsárlás, kifogás.

Доганъ h. dohány.

Доганяти cs. kergetni, törekedni valakit utólérni; gáncsolni, kifogásolni; — ся v. kergetődzni.

Догма (-gmá) n. vallási tétel, hitelv; hitágazat, hittétel.

Догматика (-gmá-) n. hittan, hittudomány.

Дòгнати cs. utolérni, beérni; megfogni.

Догноити cs. betrágyázni, a trágyázást elvégezni.

Договорити cs. kibeszélni, elmondani a beszédet; — ся v. megbeszélni, szerződni.

Договорный m. szerződésszerinti, szerződési.

Договоръ h. szerződés.

Догонити cs. utólérni, beérni. Скорше можъ брехача догонити, ги хромо пса: Hamarább lehet a hazugot, mint a sánta ebet utólérni.

Догорѣти k. i. kiégni, megszünni égni.

Догребсти cs. valameddig kaparni, odáig gereblyélni.

Догрызти cs. rágni valameddig, elrágni.

Додаваня s. hozzáadás, ráadás.

Додавати cs. hozzáadni, ráadni, ráfizetni.

Додати cs. hozzáadni, ráfizetni.

Додатокъ h. ráadás, toldalék, függelék.

Додержати cs. eltartani; — ся v. elállani valameddig.

Доднесь i. mostanáig, mai napig.

Додоити cs. kifejni, elvégezni a fejést.

Дòдрати cs. elszakítani, a szakítást elvégezni.

Додѣвати cs. bántani, ingerelni, alkalmatlankodni.

Доеня s. fejés.

Доеный m. fejt, kifejt.

Дожати cs. learatni, az aratást befejezni.

Дòждати cs. elérni, megérni; — ся v. megélni, élni valameddig, megérni.

Дождьикъ h. kis eső, permeteg.

Дождьить szi. eső esik, permetez.

Дѫждь h. eső. Дождь паде, калъ буде : eső esik, sár lesz.
Дѫждянить szi. esőzik.
Дѫждяный m. esőző, esős.
Дожинати cs. az aratást végezni.
Дожити cs. megélni, elérni, megérni.
Дозволенье s. engedély, engedelem.
Дозволительный m. megengedett, megengedhető, szabad.
Дозволити cs. megengedni, jóváhagyni.
Дозираня s. ügyelelt, őrizés ; ápolás, gondozás.
Дозирати cs. ügyelni, őrizni, gondozni ; ápolni ; figyelni, vigyázni.
Дознавати cs. tudakolni, kitudakolni ; — ся v. tudakozódni (többször).
Дознати cs. megtudni, kitudni, tudakolni ; — ся v. értesülni, kipuhatolni.
Дозорець h. felügyelő, felvigyázó.
Дозѫръ h. felügyelet ; ápolás, gondozás.
Дозрѣлый m. érett, megérett.
Дозрѣти k. i. megérni (a gyümölcs stb.).
Дойити cs. fejni ; — ся v. fejődni, fejetni.
Дойка n. dajka, szoptatós dajka.
Дѫйка n. a fejés ideje.
Дѫйница n. sajtár.
Дойокъ h. csecs, csecs a tögyön.
Дойти cs. elérni a czélt, elmenni valameddig, eljutni valahova.
Доказатель h. feladó, felperes, vádló.
Доказательный m. bizonyitó, meggyőző.
Доказательство s. bizonyság, bizonyiték, bizonyitó ok.
Доказати cs. megmutatni, kimutatni ; bebizonyitani.
Доказъ h. bizonyiték, érv.
Докладчикъ h. előadó, jelentő, előterjesztő.
Докладъ h. előterjesztés, jelentés.
Докласти cs. megrakni, telerakni ; értesíteni.
Докликати ся v. addig kiabálni, kiáltani, a mig valaki meghallja.
Докля i. meddig ? mig.
Доколоти cs. széthasítani, elhasítani.
Доколѣ (доколя) i. mig, meddig ?
Доконати k. i, a haldoklást befejezni, meghalni ; — ся v. elfáradni, elcsigázódni.
Докѫнчити cs. elvégezni, bevégezni ; — ся v. bevégződni, elvégződni.
Докопати cs. az ásást, a kapálást befejezni, a kapálást a czélpontig végezni.
Докосити cs. a kaszálás vége

felé járni, a kaszálást bevégezni, lekaszálni.

Докторка n. orvosné, az orvos neje.

Докторский (-ый) m. orvosi, tudori.

Докторство s. orvosi foglalkozás; — tudori rang.

Докторъ h. orvos, tudor.

Докуда i. hova? meddig?

Документъ h. bizonyitvány, okmány.

Доламати cs. összetörni, az összetörés végén lenni.

Долгий m. hosszú.

Долгоденство s. hosszú élet.

Долголѣтный m. hosszú életü.

Долгота n. hosszaság, hosszuság.

Долгъ h. adósság, tartozás; kötelesség.

Долежати k. i. elfeküdni bizonyos ideig.

Долетѣти k. i. elrepülni valameddig.

Должникъ h. adós.

Должнòсть n. hivatal, szolgálat, kötelesség, tisztség.

Должный m. adós, köteles, tartozó, szükséges.

Доливати cs. teletöltegetni, hozzá öntögetni.

Долина n. lejtő, völgy; róna, sik.

Долинчукъ h. alföldi, rónán lakó (férfiu).

Долинянъ h. rónán lakó, alföldi (férfiu).

Доличити cs. elvégezni a számolást, elszámolni valameddig.

Дòлляти cs. feltölteni, megtölteni.

Долобити cs. vájni, vésni.

Доломанъ h. dolmány.

Долонь n. tenyér.

Долото s. véső.

Долу i. alant, lenn, lent; alá, lefelé.

Долька n, szerencse, jó sors (kicsinyitve).

Дольòвъ i. le, alá, lefelé; lent, lenn, alant.

Долѣ i. le, lent, alant.

Долѣвъ i. le, lent, lefelé, alant.

Доля n. sors, szerencse, végzet. Добра доля: jó sors. Зла доля: balsors.

Дома i. otthon.

Домазати cs. a mázolást befejezni; végig kenni.

Домальовати cs. a festést bevégezni.

Домашньый m. házi, otthoni; szelid.

Домикъ h. kis ház, házikó.

Домиско s. nagy ház.

Домище s. nagy ház.

Домовина n. sir, koporsó.

Домовитый m. házias, gazdálkodó.

Домовладыка n. háziur, házigazda; családapa.

Домовòдка n. gazdasszony, házgondozó nő.

Домогати ся v. törekedni, iparkodni.
Домòвъ i. haza, hazafelé. До домòвъ: hazáig; haza.
Домòй i. haza, hazafelé.
Домолоти cs. az őrlést bevégezni, megőrni.
Домолотити cs. a cséplést befejezni, kicsépelni.
Домоправитель h. udvarmester.
Дòмъ h. ház.
Дондеже i. mig, meddig.
Донести cs. elvinni, elhordani valameddig.
Донизати cs. a füzést befejezni.
Доносець h. panaszos, panaszló, vádlott.
Доносити cs. elviselni, elhordani (a ruhát) valameddig.
Донòсъ h. panasz, vád, feladás, feljelentés.
Донынѣ i. mostanáig.
Донька (németben: tochter) n. leány.
Доорати cs. a szántást bevégezni, elszántani valameddig.
Допекати cs. elczipelni valameddig.
Допечи cs. megsütni, a sütést bevégezni.
Доплата n. ráfizetés, utánfizetés.
Доплатити cs. utánafizetni, ráfizetni.
Доплачовати cs. utána fizetgetni, ráfizetgetni.
Доповненя s. kiegészités, kibővités.
Доповнительный m. kiegészitő, pótló, pót.
Доповнити cs. kiegésziteni, kitölteni, megtölteni.
Доповняти cs. megtöltegetni (az edényt), kiegészitgetni.
Дополоти cs. kigyomlálni, a gyomlálást elvégezni.
Доправити cs. megigazitani, az igazitást bizonyos pontig végezni; a más által megkezdett munkát befejezni.
Допросити ся v. sok kéréssel megnyerni, kérve kérni.
Допрясти cs. a fonást elvégezni; elfonni valameddig.
Допустити cs. megengedni, bebocsátani.
Дора n. a megszentelt kenyér azon része, melyet ünnepek alkalmával a hivők közt kiosztanak.
Доразный m. azonnal való, röktöni, pontás.
Доразъ i. mindjárt, azonnal, tüstént.
Дориносимый m. fegyveresektől kisért.
Дориносити cs. ünnepélyesen kisérni, fegyveresen kisérni.
Дорога n. ut. Черезполна дорога: dülő ut, mezei ut.
Дорогий (-ый) m. drága, áras.
Дорого i. drágán.
Дорогòтня n. drágaság.

Дорогоцѣнность n. drágaság. érték, becs.
Дорогоцѣнный m. értékes, drága, becses.
Дороже i. drágábban.
Дорожити cs. drágálni, sokra becsülni.
Дорожка n. kis út, útacska, ösvény.
Дорожникъ h. utmutató, kalauz.
Дорожный m. utazási, uti.
Дорослый m. kinőtt, megnőtt, felnőtt.
Дорѣзати cs. a metszést, a vágást, a fürészelést elvégezni; a megkezdett metszést befejezni.
Дорѣкати cs. ócsárolni, gyalázni, rágalmazni.
Досадити cs. ültetni valameddig, az ültetést bevégezni.
Досвѣдность n. életbölcseség, tapasztalás.
Досвѣдный m. életbölcseséggel biró, tapasztalt.
Досвѣдъ h. értesülés; tapasztalás; tudomás.
Досвѣтокъ h. virradat, hajnal. Досвѣтка: hajnalban, napkelte előtt.
Досвѣтъ h. hajnal, virradat, korány, napkelte előtt.
Доселѣ i. eddig, ez ideig.
Досередньый m. központhoz huzó. Досередня сила: központhoz húzó erő; vonzó erő.
Досидѣти k. i. elülni, kiülni, bizonyos ideig ülni.
Доскоблити cs. a vakarást, a hámozást befejezni, a hantást bevégezni.
Доскребтати cs. a hámozást, vakarást (krumpli, burgonya) elvégezni.
Дослужити cs. kiszolgálni, a szolgálatot befejezni, valameddig szolgálni.
Доста i. elég, elegendő, elégséges.
Доставити cs. szállitani, szolgáltatni, átadni.
Доставка n. áruszállitás.
Дòстати cs. nyerni, kapni.
Достатокъ h. bőség, fölösleg.
Достаточно i. elegendően, bőven, kellően.
Достаточность n. bőség, vagyonosság.
Достигнути cs. elérni, beérni.
Достовѣрити cs. hitelesíteni.
Достовѣрность m. hitelesség, hitel.
Достовѣрный m. hiteles.
Достойно i. méltán.
Достоинство s. érdem, méltóság.
Достойный m. érdemes, méltó.
Достопамнятный m. emlékezetes, megemlékezésre méltó, jóemlékü.
Досточестный m. tiszteletre méltó, tiszteletes.
Достояніе s. örökség, vagyon, birtok.

Дострѣлити cs. ellőni valameddig.
Доступный m. megközelíthető, hozzáférhető.
Доступъ h. bejárás, bemenet.
Досушити cs. a szárítást bevégezni, megszárítani.
Дòснути k. i. megszáradni.
Досѣ i. eddig, mostanáig.
Досѣгати cs. elérni, igyekezni valamit elérni.
Досѣчи cs. kivágni, felvágni; a vágást befejezni.
Досѣяти cs. a vetést bevégezni, bevetni, elvetni.
Досягати cs. iparkodni elérni; megérteni.
Досягнугнути cs. elérni (az ágat); megérteni, felfogni, felérni észszel.
Дотеперь i. ez ideig, mostanáig.
Дотеперѣшньый m. eddigi, ezelőtti.
Дотолѣ i. addig, odáig.
Дотѣ i. addig, odáig.
Дотѣль (дотоля) i. addig, odáig.
Дотягнути cs. elvonszolni, elczipelni; elhuzni, elvonni.
Доучити cs. megtanítani, a tanítást befejezni, kitanítani; — ся v. kitanulni.
Дохлина h. n. dög; lusta, lomha.
Дохлый m. meggebedt, döglött, romlott, poshadt, lomha, lusta.
Дохнути k. i. meggebedni; megposhadni, megrohadni; megdögleni; ellustulni, elrestülni, lajhárkodni.
Доходити cs. felmenni, felrugni, megközelíteni; érni valameddig, érintkezni valamivel, határos valamivel.
Доходный m. bevételi; jövedelmező.
Доходокъ h. bevétel, jövedelem.
Дохòдъ h. bevétel, jövedelem.
Дохторка n. orvosné, az orvos neje.
Дохторъ h. orvos.
Доцвѣсти k. i. elvirágzani, elvirítni.
Доцѣдити cs. a szürést elvégezni, elszürni.
Доцѣженый m. elszürött, leszürött.
Доцѣле i. egészen, valósággal, tökéletesen.
Дочасный m. ideiglenes, rövid ideig tartó.
Дочасу i. ideig-óráig, ideiglenesen, átmenetileg.
Дочиста i. tisztára, egészen tisztán.
Дочистити cs. egészen megtisztitani, a tisztitást befejezni.
Дочитати cs. kiolvasni, végig olvasni, az olvasás végén járni.
Дощичка n. kis deszka, deszkácska.
Дощка n. deszka.
Дощъ h. eső.

Доѣсти (што) cs. megenni, az evést bevégezni; (кому) terhére lenni, untatni, gyötörni. Дуже ми надоѣло: nagyon terhemre van, torkig vagyok vele, jól laktam vele.

Доякъ h. fejő ember.

Доячка n. fejő asszony.

Драбина n. létra, lajtorja.

Драбины t. rács, jászolrács.

Драга n. ut.

Драгий (-ый) m. drága, értékes, áras.

Драгоньошъ (-go) h. dragonyos.

Драгота n. drágaság.

Драгоцѣнный m. értékes, becses, drága, nagyáru.

Дражка n. kis ut, utacska, ösvény.

Дразнило s. ingerkedő, boszantó.

Дразнити cs. ingerelni, kötekedni; — ся v. ingerkedni, ingerelni egymást.

Драйфусъ h. háromlábu vasállvány, melyre a serpenyőt helyezik.

Драма n. dráma, szinmű.

Драматика n. nyelvtan.

Драматический m. drámai.

Драпавий m. összekarmolt, megkarczolt.

Драпати cs. karmolni, karczolni; — ся v. megkarmolni magát.

Дратва n. fonal, szurkos fonal.

Драти cs. nyúzni, tépni, szakítani, lehuzni (bőrt), jól megvesszőzni; — ся v. marakodni, huzakodni; szakadni (ruha), eltépődni.

Драча s. tüske, tövisbokor, bozót.

Драчка n. tüskecserje, tüskebokor, tüsök.

Древле i. hajdan, egykor.

Древний (-ый) m. régi, ókori.

Древнòсть n. régiség, ódonság; ókor.

Древный m. régi, ódon, ócska, ókori.

Древо s. fa, élőfa.

Дресенъ (inula pulicaria növt.) h. bolhafű.

Дримати k. i. szunyokálni, szundikálni, szenderegni, szunnyadni.

Дримлюхъ h. álomszuszék, aluszékony, hétalvó.

Дримухъ h. álomszuszék, aluszékony.

Дрислякъ h. szürő, galuskaszürő.

Дриснути cs. fosni.

Дристати cs. fosogatni.

Дричный m. derék, életrevaló, markos.

Дробити cs. szétszuzni, felaprítani, feldarabolni; — ся v. felaprózni, részekre aszolni.

Дрòбка n. morzsa, morzsalék.

Дрòбля n. apróság, apróléк, baromfi.

Дрòбный m. apró, parányi, kicsi. Дрòбное число: törtszám, tört. Дрòбнѣ грошѣ: apró pénz, váltó pénz.

Дробокъ h. darabka, darab.

Дрова t. tüzifa.

Дровòтня n. fatartó; az udvaron az a hely, melyen a fa áll.

Дрожати k. i. remegni, reszketni, rettegni.

Дрòждѣ t. élesztő, sörélesztő.

Дрòздъ (turdus állt.) h. rigó, hurósrigó.

Друганый (-gá-) m. sodrott fonal, viaszszal bekent fonal.

Другати (-gá-) cs. sodrani és viaszszal, (szurokkal) bekenni (a fonalat).

Другий (-ый) m. második.

Другъ h. barát; hites társ, férj.

Дружба n. barátság; h. fövély, fövény.

Дружичка, дружка n. nyoszolyó leány.

Друкарня n. könyvnyomtató, nyomda.

Друкарь h. nyomtató, nyomdász.

Друкованый m. nyomott, nyomtatott.

Друковати cs. nyomtatni.

Друтарь h. drótos.

Друтарька n. drótosné, a drótos felesége.

Друтарьчукъ h. a drótos fia.

Друтити cs. taszítani, lökni, tolni.

Друтовано m. megdrótozva, drótozottan.

Друтованый m. megdrótozott.

Друтовати cs. drótozni.

Друтъ h. drót, sodrony.

Дручати cs. taszítani, tolni, lökni; — ся v. tolóskodni, lökdösődni.

Дрыва t. tüzifa.

Дрыварня n. fatartó.

Дрыво s. egy darab tüzifa, fadarab.

Дрывòтня n. faudvar; az udvar azon része, melyen a fa áll.

Дрыганя (-gá-) n. dadogás, kerepelés, hadarás, bőbeszédüség.

Дрыганъ (-gá-) h. szilvapálinka, szilvaszesz, szilvórium.

Дрыгати (-gá-) cs. tekerni, közösülni.

Дрыготати (-go-) cs. dadogni, hadarni, kerepelni.

Дрыжати k. i. remegni, rettegni.

Дрылити cs. lökni, taszitani, telni.

Дрынгайло (-gáj-) s. bárdolatlan, esetlen, otromba ember.

Дрѣкъ h. derék, törzs.

Дрѣляти cs. tolni, lökni, taszítani; közösülni.

Дрѣмка n. szendergés, szunnyadás.

Дрѣчный m. derék, termetes, markos; jeles.

Дрясенъ (inula pulicaria növt.) h. bolhafű.
Дека n. deka, tiz, tized. Декаграмъ: tiz gramm; декаметеръ: tiz méter.
Дубакъ h. vessző, pálcza.
Дубикъ h. kis tölgyfa, kis tölgy.
Дубина n. cserhéj, cser.
Дубити cs. cserezni, kicserzeni (a bőrt).
Дубкати k. i. dobogni, topogni, dobbantani.
Дубникъ h. kis tölgyes erdő, cserfaerdő, tölgyfa-liget.
Дубнути k. i. topogni, dobogni, dobbanni.
Дубовчикъ (agaricus quercus növt.) h. tölgyfagomba, tölgygomba.
Дубовый m. tölgyfából való, tölgy —, tölgyfa —.
Дубовый грибъ (agaricus quercus növt.): tölgyfagomba, tölgygomba.
Дубонѣти k. i. topogni, kopogni (hosszadalmasan).
Дубрава n. sürű tölgyerdő, rengeteg.
Дубравный m. erdei, erdőben levő, rengetegben levő.
Дуброва n. rengeteg erdő.
Дубъ (quercus növt.) h. tölgyfa, tölgy. Дуба стати: tótágast állni, lábbal égfelé állni; égfelé meredni (haj).
Дуга n. iv; szivárvány.
Дуги (-гы) t. donga.
Дуда n. duda.
Дудашъ h. dudás.
Дудка n. garas, két krajczár. Срѣберна дудка: öt krajczár (ezüstben). Вольхова дудка: fapénz.
Дуже i. igen, nagyon.
Дужий (-ый) m. erős, vaskos, markos, izmos.
Дужѣти k. i. erősödni, izmosodni.
Дукатъ h. arany, aranypénz.
Дукачъ h. érem; nyakdísz, hajdísz.
Дума n. gondolás, gondolat.
Думаня s. gondolkodás, gondolás.
Думати cs. hinni, gondolni, vélni, tartani; — ся v. gondolatokba mélyedni.
Думка n. gondolat, vélemény; a néddalok egy neme.
Дунай h. Duna (folyam).
Дунути k. i. fujni.
Дупа n. far, seg, alfel.
Дупка n. a tojás vastagabb vége; kis alfel.
Дуплавый m. odvas. Дуплавый зубъ: lyukas fog.
Дуплавѣти k. i. odvasodni, odvassá lenni.
Дупле s. odú.
Дуплина n. odú.
Дуплованый m. kettős, kétszeres, kettőzött.
Дупловати cs. kettőzni, kétszerezni; — ся v. kétszereződni.

Дупло̀вка n. kétcsövü puska.
Дуракъ h. bárgyu, buta ember; bolond, eszelős. Egy kártyajáték neve.
Дуранѣ t. duránczai szilva.
Дураня n. duránczai szilvafa.
Дурень h. bolond, bohó; pimasz, golyhó.
Дурилюдка (troglodites parvulus állt.) n. ökörszem, csuk.
Дурисвѣтъ h. szemfényvesztő, ámító, csaló.
Дурити cs. bolonditani, elbolonditani; rászedni.
Дуркати cs. dörömbözni, dörömbölni.
Дуркотати cs. dörömbözni, zörögni.
Дурманъ (datura stramonium növt.) h. maszlagos redőszirom, csudafa.
Дурница n. bolondság, ostobaság, haszontalanság, hiábavalóság; lárifári, mendemonda.
Дурничкы t. bohóság, ostobaság, haszontalanság; lárifári, mendemonda.
Дурнота n. bolondozás, bolondság, hóbort.
Дурный m. bolond, esztelen; hóbortos.
Дурнячка n. hagymáz, tifusz.
Дуролюдъ h. szemfényvesztő, hazug, ámító.
Дурѣти k. i. bolondozni, dévajkodni, megbolondulni, megháborodni.
Дусити cs. fojtani, fojtogatni.
Дути cs. fújni, lehelni; — ся v. felfújni magát, felfuvalkodni; orrolni, neheztelni, duzzogni.
Дуфлованый m. kettős, kettőzött, kétszeres.
Дуфловати cs. kétszerezni, kettőzni.
Дуфло̀вка n. kétcsövü fegyver.
Духовенство s. papság.
Духовникъ h. lelkiatya, gyóntató lelkész.
Духовно̀сть n. papság.
Духовный m. lelki, szellemi. Духовный отецъ: lelkiatya.
Духъ h. lélekzet, lehelet; szellem, lélek. Злый духъ: gonosz szellem, rossz lélek, manó. Не мо̀гъ собѣ духа дати: alig birt lélekzeni. Пришовъ безъ духа: lelkendezve jött.
Душа n. lélek. На мою душу: lelkemre (mondom)!
Душевный m. lelki, szivbeli.
Душегубець h. gyilkos.
Душегубный m. lélekvesztő, lelketölő.
Душенька n. lelkecske, szivecske; lelkecském, galambom.
Душити cs. fojtani, fojtogatni; — ся v. fulni, fulladni; izzadni.
Душка n. lelkecském, szivem, galambom; lélek, lelkecske. Материна душка (thymus

serpillum növt.): kakukfű, kakuk démutka.

Душкомъ i. gyorsan, sebesen, frissen; lelkendezve.

Душно i. szorult, rekkenő levegő, meleg. Якъ туй душно: mily szorult (meleg) itt a levegő. Душно ся: rekkenő a hőség.

Душный m. rekkenő, meleg.

Дщерь n. leány, leánygyermek.

Дыба n. kínpad. Дыба стати: égfelé meredni (a haj).

Дылиганъ (-gán) h. a négykrajcáros pénzdarab neve.

Дымити k. i. füstölni, füstölögni.

Дымникъ h. füstlyuk (paraszt viskóban).

Димница n. füstlyuk (paraszt viskóban), szelelőlyuk.

Димняный m. füstös, füstölt.

Дымъ h. füst.

Дынникъ h. dinnyeágy; tökinda, uri tök indája; uri tök ágya.

Дынька n. kis tök.

Дыня (cucurbita pepo növt.) n. közönséges tök, uri tök. — (Citrullus vulgaris növt.) n. dinnye.

Дырва t. tüzifa.

Дырсати k. i. rázni (szekér). Возъ дуже дырсать: nagyon ráz a szekér.

Дыхавица n. fulladozás, keh (a lónál).

Дыхавый m. fulladozó, kehes.

Дыхало s. gége, lélekző cső.

Дыханіе s. lélekzés, élő lény. Всякое дыханіе най (да) хвалить Господа: Minden élő lény dicsérje az Urat.

Дыханя s. lélekzés, lélekzésvétel.

Дыхати k. i. lehelni, lélekzeni.

Дытина n. gyermek, gyerek.

Дытинчя s. gyermek, gyerek, gyerkőcz.

Дытиньскый m. gyermekes, gyermeki.

Дытинячый m. gyermekes, gyermeki, gyermek —

Дньовати k. i. eltölteni a napot.

Дьовчъ h. gyolcs, gyolcsvászon.

Дьндь h. gyöngy.

Дьондьовый m. gyöngyből való, gyöngy —

Дьївка (-üv-) n. leány, leányzó, cseléd, szolgálóleány.

Дѣ isz. hisz, hiszen, talán, igen no. Я дѣ легѣнь: hisz én legény vagyok ... Más szavainak idézésénél: mondom, azt mondja.

Дѣва n. szűz leány.

Дѣвати cs. eltenni, valahova tenni; — ся v. valahová lenni.

Дѣверь h. sógor, a férj fitestvére a feleség irányában.

Дѣвзовати cs. győzni, birni.

Дѣвиця n. leány, leányzó, szűz leány.

Дѣвичество n. hajadonság, szűz állapot.

Дѣвичий (-ый) m. szűzi, hajadoni, leányi.
Дѣвка n. leány, leányzó; szolgáló.
Дѣвочка n. leányka, kis lyány.
Дѣвочый m. leányi, leány —; дѣвоча школа: leányiskola.
Дѣвство s. szüzesség.
Дѣвча s. leány, leányka.
Дѣвчатко s. lyányka, leányka.
Дѣвчина n. leány, lyány.
Дѣвчинка n. leány, lyány.
Дѣдизна n. ősi föld.
Дѣдикъ h. nagyapó, nagyapa; öreg ember (hizelkedve).
Дѣдина n. örökség, telek.
Дѣтицтво s. örökség.
Дѣдичный m. öröklött. Дѣдичный властникъ: örökös.
Дѣдичъ h. örökös.
Дѣдко h. nagyapa; öregember (hizelkedve).
Дѣдо h. nagyapa; öregember.
Дѣдовзнина n. nagyapai birtok; nagyapai örökség.
Дѣдовщина n. örökölt vagyon, birtok.
Дѣдознина n. nagyapai birtok.
Дѣдуганъ h. nagyapa; öreg ember (gunyolódva).
Дѣдура h. nagyapa; öreg ember, öreg férfi (gúnyosan).
Дѣписецъ h. történetiró, történész.
Дѣпись n. történelem, történet-irás.
Дѣпричастие s. hajlíthatatlan igenév (nyelvtanban).
Дѣйновть n. valóság, igazság.
Дѣйный m. valódi, tényleges, igaz; tevékeny.
Дѣла e. ért, miatt; — számára, részére (sajátító esettel).
Дѣлати cs. tenni, cselekedni, csinálni, dolgozni, készíteni, foglalkozni.
Дѣленя s. osztás.
Дѣлитель h. osztó, elosztó, szétosztó.
Дѣлити cs. osztani, feldarabolni; — ся v. osztozni, osztozkodni.
Дѣлковати cs. gyilkolni, ölni.
Дѣлколовати cs. gyilkolni.
Дѣлкошъ h. gyilkos.
Дѣло s. ügy, dolog, foglalkozás; munka.
Дѣлога n. szik (a növényeknél).
Дѣложный m. szikü, szikes. Еднодѣложный: egyszikü; двѣдѣложный: kétszikü.
Дѣлѣня s. osztás, osztozás, osztozkodás.
Дѣля e. ért, miatt; részére, számára.
Дѣра n. lyuk, hézag.
Дѣравити cs. lyukasztani, lyukat vájni; — ся v. lyukadni, szakadni.
Дѣравый m. lyukas, lyukadt, rongyos.
Дѣрка n. kis lyuk, lyukacska.
Дѣрочка n. kis lyuk, lyukacska.

Дѣтвакъ h. gyerköcz, siheder.
Дѣти cs. tenni, helyezni, eltenni; — ся v. lenni valahová, fordulni valamerre.
Дѣти t. gyermekek, fiuk.
Дѣтский (-ый) m. gyermekes, gyermeki.
Дѣтство s. gyermekkor.
Дѣцький m. gyermeki, gyermekes.
Дѣя n. tett, cselekedet, cselekvés.
Дѣялнѡсть n. tevékenység.
Дѣялный m. tevékeny.
Дѣяние s. cselekvés, cselekedet, tett.
Дѣяти cs. tenni, cselekedni.
Дюгати (-gá-) cs. bántalmazni, piszkálni, szúrni, döfni.
Дюгъ (-g) h. manó, gonosz szellem; dögrovás, halált okozó (állatoknál). Дюгомъ ся стало: halált okozó lett.
Дюро h. György, Gyuri.
Дябѡлъ h. ördög, manó.
Дявѡлъ h. ördög, manó.
Дяка n. kedv, hajlam; köszönet.
Дяканя n. kántorné.
Дяковати cs. köszönni; — kántori tisztet viselni, kántorkodni.
Дякѡвство s. kántorság.
Дякѡвськый m. kántori.
Дякулька n. kántorné (hizelkedve).
Дякуля n. kántorné.
Дякъ h. kántor, éneklész.
Дялазловати cs. gyalázni, szégyeníteni, feddni.
Дялазовати cs. gyalázni, szégyeniteni, csufolni.
Дяловати cs. gyalulni.
Дялѡвъ h. gyalu.
Дяплѡвъ h. gyeplő.
Дятелъ (picus állt.) h. harkály.

E.

E, e: a rutén ábécé hatodik betüje; magánhangzó (vocalis) után és a törzsökös szláv szavak elején je-nek, különben (a nem rutén szavak elején is) e-nek hangzik.
E (есть): a rutén e betü neve. Jelen idő, egyes szám, harmadik személy быти = lenni-től: van, létezik. E у мене вѣко гроши: Van nekem egy véka pénzem. (Népdal).
Ева n. Éva.
Евангелие s. evangélium; az

evangeliumokat tartalmazó könyv.
Евангелистъ h. evangélista.
Евангельскый m. evángeliumi.
Евгений h. Ödön.
Еврей h. héber, izraelita, zsidó.
Еврейка n. hébernő, izraelitanő, zsidónő.
Еврейскій m. héber —, zsidó —, zsidós.
Еврейча h. n. héber gyermek (fiu vagy lány).
Европа (ev-) n. Európa.
Европейскій (-ый) m. európai.
Евхаристия n. oltári szentség, urvacsorája.
Егда i. midőn, mikor.
Егекское море (egej-): Egei tenger.
Егзаменовати (eg-) cs. vizsgálni, fölkérdezni.
Егзаменъ (eg-) h. vizsgálat, vizsga.
Егзекуция (eg-) n. végrehajtás.
Егзецирка (eg-) n. gyakorlat, katonai gyakorlat a fegyverforgatásban.
Егзецировати (eg-) cs. gyakorolni, ekzeczirozтatni.
Егзерцирка (eg-) n. gyakorlat, katonai gyakorlat.
Егзерцировати (eg-) cs. gyakorolni, ekzerczirozni.
Егзерциция n. szent gyakorlat.
Египетскій m. egyiptomi, egiptomi.
Египетъ h. Egyiptom, Egiptom.
Египтянинъ h. egyiptomi férfi, egiptomi ember.
Египтянка n. egyiptomi nő, egiptomi asszony.
Егисенъ (egiszen) i. egészen, tökéletesen.
Егова h. Jehova.
Едемъ (ed-) h. paradicsomkert, édenkert.
Еденъ, една, едно sz. egy.
Единадцять sz. tizenegy.
Единакость n. azonosság, hasonlatosság.
Единакъ h. egyedüli fiu. Единачокъ шибенячок: Az egyetlen fiu rossz csont.
Единадцятый sz. tizenegyedik.
Единацять sz. tizenegy.
Единець h. egyetlen fiu.
Единительный m. összekötő, egybekötő. Единительный знакъ: kötő jel.
Единити cs. egyesíteni, összekötni; — ся v. egyesülni.
Единица n. egyetlen leány; egység (mennyiségtanban).
Единичный m. egységes, egyes.
Единовѣрникъ h. egyhitü, ugyanazon hitü.
Единогласный m. egyhangu, összhangzó, egyetértő.
Единодушный m. megegyező, egyetértő, egyértelmü.
Единородный m. egyszülött, egyetlen.
Единость n. egység.
Единственно i. egyedül, csupán egyedül.

Единственный m. egyetlenegy, egyetlen, egyes; единственное число: egyes szám.

Единый m. egyetlen, egyedüli, egyes; egy, egyik.

Еднатель h. ügyvivő, ügyviselő, ügynök.

Еднати cs. fogadni, szegődtetni, szerződtetni; — ся v. szegődni, szerződni, egyezkedni.

Еже k. hogy: еже есть: ugymint, tudniillik, jelesül.

Ежегòдный m. évenkinti.

Ежеденный m. mindennapi, naponkinti.

Ежедневный m. naponkinti, mindennapi.

Ежели k. mihelyt, mihelyest.

Ежемѝнутно i. minden pillanatban, perczenkint.

Ежемѣсячно i. minden hónapban, hónaponkint.

Езекиилъ (ez-) h. Ezekhiel.

Езеръ (ez-) sz. ezer.

Езуитский m. jezsuitai.

Езуитъ h. jezsuita, Jézusrendi szerzetes.

Ей (ej) i. bizony; valóban, igen; — isz. hej, ej, ejnye.

Екваторъ (ek-) h. egyenlítő.

Екзаменовати (ek-) cs. vizsgálni, kikérdezni.

Екзаменъ (ek-) h. vizsgálat, vizsga.

Екзекуторъ (ek-) h. végrehajtó.

Екзекуция (ek-) n. végrehajtás.

Екземпларъ (ek-) h. példány, füzet, darab.

Ектения n. pap (diakonus) által énekelt imádság, melyre a kar (hivek) felel.

Елегия (elegijá) n. elégia.

Елей h. olaj, faolaj; szentelt olaj. Елей помазания: szentelt olaj, kenetolaj. Елей святити: feladni az utolsó kenetet.

Електричество (el-) s. villamosság.

Електричный (el-) m. villamos.

Елементъ (el-) h. elem.

Елена n. Ilona.

Елень (cervus állt.) h. szarvas.

Елеопомазаание s. utolsó kenet.

Елеопомазати cs. feladni az utolsó kenetet, a haldoklót megkenni szentelt olajjal, kenettel.

Еликій n. mely, ki, melyik.

Еливавета n. Erzsébet, Örzsi.

Елисей h. Elizeus.

Еллинъ (el-) h. hellén, görög.

Ель (pinus abies növt.) h. veres fenyő.

Ембершигъ (embersig) h. emberség. Не маешъ ты человѣче ни чести, ни емберщигу: Nincs neked, ember se becsületed, se emberséged.

Емкий m. sebes, gyors; fürge, ügyes.

Емко i. sebesen, gyorsan, ügyesen, fürgén.

Емкòсть n. sebesség, gyorsaság, ügyesség, fürgeség.
Енгедовати (engedováti) cs. engedni, hagyni.
Епакта (ep-) n. holdkulcs (mutatja, mely napra esett, jan. 1-ét is beszámítva, a letünt évben az ujhold.)
Епархия (ep-) n. egyházmegye, püspöki megye.
Епидемия (ep-) n. járvány, járványos betegség.
Епископский m. püspöki.
Епископство s. püspökség.
Епископъ h. püspök.
Епитафия (ep-) n. sirirat, sirvers.
Епитрахиль (ep-) h. epitrákhilion (templomi ruha, mely a nyakról a mellen csüng alá).
Епосъ (ep-) h. hősköltemény, éposz.
Еппенъ (ep-) i. éppen.
Ердёвбировъ (er-) h. erdőbiró.
Ердельский (er-) m. erdélyi.
Ердель (er-) Erdélyország, Erdély.
Ердемловати (er-) cs. érdemelni, kiérdemelni.
Ерема h. Jeremiás.
Ересъ (er-) h. hitszakadás, eretnekség.
Еретикъ (er-) h. eretnek.
Еретический (er-) m. eretneki.
Ержа (er-) n. Erzsi, Örzsi, Örzsébet.
Ержа (er-) n. rozsda, vasrozsda.
Ержавый (er-) m. rozsdás, rozsdásodott.
Ержаный (er-) m. rozsdás, rozsdásodott.
Ердій (ardea garzetta állt.) h. fehér gém, kócsag-gém.
Ерусалимъ h. Jeruzsálem.
Ерцгерцогъ (erczherczog) h. főherczeg.
Еръ (jor) h. a rutén Ъ betü neve.
Еры (jory) t. h. a rutén Ы betü neve.
Ерь (jirj) h. a rutén Ь betü neve.
Есень n. ősz.
Естественный m. természetes, természeti.
Естество s. természet; mibenlét, mivolt.
Есть: a rutén E betü neve.
Етимология (etimologijá) n. szószármazástan, etymologia (a nyelvtanban).
Етіопъ (et-) h. szerecseny, ethiop.
Етиръ (et-) h. éter.
Етнография (etnog-) n. néprajz, ethnográfia.
Exo (e-) s. visszhang.
Ешенчый m. őszi.
Ешень n. ősz.
Ешкитъ (es-) h. esküdt.
Еше i. még.
Еще i. még.

Ж.

Ж, ж: a rutén ábécé hetedik betűje; magyar megfelelője zs.

Жаба (rana állt.) n. béka.

Жаберина n. békanyál, zöld moszat a vizen.

Жабиско n. nagy béka, óriási béka.

Жабище n. igen nagy béka.

Жабка n. kis béka. Зелена жабка (hyla állt.) zöld leveli béka, leveli béka.

Жабникъ (taraxatum officinale növt.) h. pongyola pitypang.

Жабрѣ t. kopoltyu (a halnál).

Жаворонокъ (alauda állt.) h. pacsirta.

Жадательный m. kívánatos, óhajtandó.

Жадати cs. vágyakodni, kívánni.

Жаденъ sz. senki, egysem.

Жадность n. vágy, kíváncsiság. sóvárgás; kincsszomj.

Жадный m. sóvár; — sz. senki, semmi, egy sem.

Жажда n. szomjuság, szomj; erős vágy.

Жаждати cs. vágyakodni; szomjazni, szomjuhozni (italt, kincset).

Жаждучый m. szomjas; mohó.

Жайворонокъ (alauda állt.) h. pacsirta.

Жалива (urtica urens növt.) n. csalán.

Жалити cs. csipni, sütni, szurni; — ся v. megcsanálozni magát.

Жало s. fulánk.

Жалоба n. panasz, vád; gyász, gyászruha.

Жалобный m. panaszkodó, panaszló.

Жалованя s. szánakozás, részvét.

Жаловати cs. szánni, bánni, sajnálni; — ся v. sajnálkozni, keseregni.

Жалостный m. kesergő, panaszló, síralmas.

Жалостный m. kesergő, sírdogáló, panaszló.

Жалость n. kesergés, busongás; bú, keserv; gyász.

Жаль n. kesergés, keserv; bú, szomorúság; gyász; сполный жаль: részvét; — i. kár! жаль за нього: kár érte!

Жалька (salvia növt.) n. zsálya, kerti zsálya.

Жалѣти cs. szánni, sajnálni (valakit).

Жандарь h. pénzügyi őr, felvigyázó.

Жара n. hőség.

Жарта n. tréfa, bolondság.

Жартовати cs. tréfálni, bolondozni, enyelegni.
Жартъ h. tréfa, enyelgés.
Жатва n. aratni való; aratás.
Жати cs. aratni, vágni (sarlóval).
Жахъ h. ijesztés, rémítés; rémület.
Жбанъ h. fakupa, kanna; korsó.
Жвало s. állkapocs, rágony (rovaroknál).
Жвати cs. rágni, aprítani (ételt a szájban).
Жвины t. összerágott holmi.
Ждати cs. várni, várakozni; remélni, bízni.
Же k. hogy; de, ellenben.
Жебевaловка n. zsebbevaló, zsebkendő.
Жебкендовъ h. zsebkendő.
Жебракъ h. koldus, kéregető.
Жебраня s. koldulás; kéregetés.
Жебрати cs. koldulni, kéregetni.
Жебрацькый m. koldus —; жебрацька палиця; koldusbot.
Жебрачка n. koldusasszony.
Жебъ h. zseb.
Жебы k. hogy, vajha.
Жезлъ h. bot, pálcza.
Желаный m. kívánt, várt, óhajtott.
Желаня s. kívánás, kívánság.
Желательный m. kívánatos, óhajtandó, óhajtó; желательный способъ: óhajtó mód.
Желати cs. kívánni; — ся v. vágyakodni.
Желѣзница n. pokolvar; vasut.
Желѣзный m. vasból való, vas —
Желѣзнякъ h. vasfazék.
Желѣзо s. vas.
Жена n. asszony, nő.
Женатый m. nős, feleséges, házas.
Женити cs. házasítani; — ся v. házasodni.
Женитва n. házasság.
Женихъ h. völegény.
Женка n. asszonyka.
Женский m. női, nő —; женский родъ: nőnem (nyelvtanban), asszonyi nem.
Женцица n. zsenticze.
Женцѣ (жнець) t. arató, aratók.
Жердя s. póznának való fiatal fa, pózna, szál; sövényvessző.
Жеребити ся v. csikózni, vemhezni.
Жерело s. torok, torkolat; völgytorok; kut, forrás, eredet.
Жертва n. áldozat.
Жертвенникъ h. áldozó oltár.
Жертвенный m. áldozati.
Жертвователь h. áldozó, feláldozó.
Жертвовати cs. áldozni, fel-

áldozni; — ся v. feláldoztatni, feláldozni önmagát.
Жертвоприноситель h. az áldozatot bemutató.
Жертвоприношение s. áldozathozatal, az áldozat bemutatása.
Жертовникъ h. kis oltár, melyen a lelkész a szentelt kenyeret rendeltetése szerint a kehelyt fedő császére helyezi.
Живанъ h. tolvaj, zsivány.
Живите: a Ж betü neve.
Живитель h. éltető, elevenítő,
Живительный m. éltető, elevenítő, viditó, üdítő.
Живити cs. eleveníteni, éleszteni; — ся v. éledni, üdülni.
Живнòстъ n. aprómarha, baromfi; élelmi szer.
Живодавецъ h. életadó.
Живодеръ h. gyöpmester, hóhér; vérszopó.
Живокòстъ (symphytum növt.) h. nadálytő.
Живоначальный m. az élet forrását magában foglaló.
Живоносецъ h. életadó, élethozó, éltető.
Живоносный m. élethozó, éltető.
Живописецъ h. festő, festész.
Живопись n. festészet, festés.
Животворительный m. éltető, életadó.
Живòтное s. állat.
Живòтный m. élő, élénk, eleven.
Живòтъ h. élet, élésmód.
Животъ h. has, gyomor. Рѣзаня во животѣ: hascsikarás.
Животѣти k. i. éledni, feléledni, élni.
Живый m. élő, élénk, eleven.
Живѣте s: a rutén Ж betü neve.
Жидель h. meszely.
Жидикъ h. kis zsidó, zsidócska.
Жидка n. zsidónő, zsidóasszony.
Жидликъ h. meszely.
Жидòвка n. zsidóasszony.
Жидòвский (-ий) m. zsidó —, zsidós.
Жидòвство s. zsidóság.
Жидòськый m. zsidó —, héber —, zsidós.
Жидча s. zsidó gyermek.
Жидчукъ h. zsidócska, zsidó fiu.
Жидъ h. zsidó.
Жизненный m. életbevágó, élet —
Жизнь n. élet.
Жила n. ér; суха жила: ideg; бюча жила: ütő ér.
Жилище s. lakás, lakó hely.
Жилка n. erecske, kis ér
Жилковатый m. eres, izmos, rostos.
Жиловатый m. eres, izmos, ideges.
Жинтиця n. zsenticze.
Жирафъ (giraffa camelopardalis állt.) h. zsiráf.

Житейский m. világi, földi.
Житель h. lakó, lakás.
Жительство s. lakás, lakóhely.
Жити k. i. élni; tartózkodni valahol, lakni.
Житло s. lakás.
Житниско s. gabnaföld.
Житниця n. gabnaföld; magtár.
Житный m. rozsból való, rozs —; gabonából való. Житный хлѣбъ: rozskenyér, gabnakenyér.
Житнянка n. gabnaföld; gabnapálinka.
Жито s. gabona, rozs.
Житя s. élet.
Жичити cs. kölcsönözni, kölcsön kérni.
Жичка n. kötőszalag, szalag.
Жмати cs. gyürni, gyömöszölni.
Жменя m. marék, marok.
Жмурити cs. pislantani, szemet húnyni.
Жмурькати cs. pislogni, pislongani.
Жмурькы t. szembekötősdi.
Жмыкати cs. mosni ruhát.
Жмытокъ h. csutak, csomó.
Жмѣткы t. rongyos bocskor.
Жнець (t. женцѣ) h. férfi arató.
Жниво s. aratás.
Жобракъ h. koldus.
Жобраня s. koldulás, kéregetés.
Жобрати cs. koldulni, kéregetni.
Жобрацькый (-ий) m. koldusi koldus —. Жобрацька телѣга: koldus szekér.
Жобрача s. koldusgyermek.
Жобрачка n. koldus asszony.
Жовкнути k. i. sárgulni, sárga szint ölteni.
Жовна (picus viridis állt.) n. harkály; zöld harkály.
Жовнарковати cs. ozsonnázni, ozsonálni.
Жовнарокъ h. ozsonna.
Жовнѣръ h. műszaki esapathoz tartozó katona.
Жовняный m. harkályhoz tartozó, harkály —
Жовтити cs. sárgítani, sárgára festeni.
Жовто i. sárgán, sárgásan.
Жовтогрудька (motacilla flava állt.) n. sárga barázdabillegető.
Жовтоватость n. sárgásság.
Жовтоватый m. kissé sárga, sárgás.
Жовтокъ h. tojás sárgája.
Жовтька (motacilla flava állt.) n. sárga barázdabillegény.
Жовтый m. sárga, sárga szinü.
Жовтѣти k. i. sárgulni, sárga szint ölteni; — ся v. sárgállani, sárga szint mutatni.
Жовтячка n. sárgaság, sárgakór.
Жовчъ h. epe; harag, méreg.
Жолобина n. kivájás; csatorna.
Жолобити cs. vájni, turni. Качка жолобить: a kacsa vájja a földet (csőrével).

Жолубъ h. csatorna, csurgó (a ház tetőn).
Жолудковый m. gyomori, gyomor —
Жолудокъ h. gyomor, has.
Жолудочный m. gyomori, gyomor —
Жолудь n. makk.
Жона n. asszony, nő, feleség.
Жòнка n. asszonyka, kis feleség.
Жòнскый (-ий) m. asszonyi, női. Жòнскый пòлъ: asszonyi nem. Жòнскый рòдъ: nőnem (nyelvtanban).
Жòнчовка n. asszonyka, aszszony.
Жраня s. falás, torkosság.
Жрати cs. falni, mohón enni.
Жребій n. sors, koczka; végzet.
Жрецъ h. pogánypap, áldozópap.
Жупа n. sóbánya.
Жупанъ h. bekecs.
Жупити cs. zsúppal fedni (háztetőt).
Жупнакъ h. zsúp, szalmakéve.
Жупнякъ h. zsúp, szalmakéve.
Жупъ h. zsúp, szalmakéve.
Жура n. gond, gondoskodás; bú, buslakodás. Журу мати: busulni, gondoskodni. Журы задати: búsítani.
Журавокъ h. kutgém, kutágas; — (grus cinerea állt.) h. közönséges daru, daru.
Журивка n. pálinka, szesz.
Журилка n. pálinka.
Журити cs. búsítani, bussá tenni; — ся v. búsulni, búslakodni; gondoskodni valamiről, gondot viselni.
Журкотало s. csörgő játékszer.
Журкотѣти k. i. csörgedezni, csörömpölni.
Журналистика n. hirlapírodalom, sajtó.
Журналиста h. hirlapíró, újságíró.
Журналъ h. hirlap, ujság; napló, jegyzőkönyv.
Журчати k. i. csörgedezni, csergedezni.

З.

З, з: a rutén ábéczé nyolczadik betüje; a magyarban *z* felel meg neki.
За e. ért, miatt. За крадѣжъ: lopásért, lopás miatt; — мögé; пòшовъ за хыжу; a ház mögé ment; — mögött, túl: за хыживъ стоить: a házon túl (mögött) áll. Összetételekben: el, be, meg,

után, mulva . . . За добровъ хвильовъ злу чекай: a jó időjárás után várd a rosszat. А зашто то: miért van? А затото: hát azért!

Заарендовати cs. kibérelni, bérbe venni; — ся v. bérbe vétetni, bérbe adatni.

Забава n. időtöltés, mulatság, mulatozás, játszás, játék.

Забавити cs. mulattatni, eljátszítani; — ся v. elmulatozni, elidőzni; ottfeledni magát, késedelmezni.

Забавлѣня s. mulattatás, mulatság.

Забавляти cs. mulattatni, játszítani; — ся v. mulatni, időzni.

Забавникъ h. mulattató ember, tréfás ember.

Забавнòсть n. dévajkodás; mulatság, tréfa, időtöltés.

Забавный m. mulattató, tréfás.

Забага n. igény, követelés; kívánság; szeszély.

Забагливый m. követelő; szeszélyes.

Забагнути cs. megkívánni valamit, kedvet kapni valamire.

Забивати cs. leütni, beütni; — ся v. elrejtőzködni, elbujni.

Забирати cs. elvenni; забирати кого: megzálogoltatni, lefoglalni; dobra ütni; — ся v. elrejtőzködni.

Забити cs. beverni, beütni (éket); agyonütni; — ся v. agyonölni magát; valahova elbújni.

Заблестѣти k. i. fényleni kezdeni, megvillanni.

Заблудити k. i. eltévedni az utról.

Заблужденіе s. tévedés.

Забòйство s. agyonütés; gyilkosság.

Заболѣти k. i. fájni kezdeni, megfájdulni.

Забочити ся v. haragosan nézni (a bömbölő ökör a más ökörre); görbén nézni, görbe szemmel nézni.

Забрати cs. elszedni, elvenni; забрати кого: lefoglalni, elárverezni; — ся v. összeszedelőzni, elczihelődni.

Забрехати k. i. ugatni kezdeni; — cs. nagyot hazudni.

Забудокъ h. feledés, elfeledés.

Забудчивòсть n. feledékenység, feledés.

Забудчивый m. feledékeny.

Забываня s. elfeledés, elfelejtés; elfelejtkezés.

Забывати cs. elfelejteni, elfeledni (lassankint); — ся v. elfelejtkezni, megfeledkezni önmagáról; feledékenynek lenni.

Забылый m. elfeledett, elfelejtett.

Забыти cs. elfelejteni, elfeled-

ni; — ся v. elfeledkezni, megfelejtkezni magáról.
Забытый m. elfejtett, elfeledett.
Забѣгати k. i. befutni, valakihez kis időre betérni; — забѣгнути дакуды: eltévedni (marha).
Забѣглый m. eltévedt, gazdátlan; bitang (marha).
Забѣлити cs. befehéríteni, bemeszelni; — ся v. megfehéredni, fehéríteni magát.
Завaджати k. i. alkalmatlankodni, lábatlankodni.
Завадзати k. i. lábatlankodni, alkalmatlankodni, láb alatt lenni.
Завадити cs. beakasztani, ráakasztani; — ся v. beakadni.
Заважати k. i. alkalmatlankodni, láb alatt lenni, lábatlankodni.
Заважити cs. elgondolni, eszében forgatni. Чоловѣче, штось заваживъ: ember, mit (hová) gondolsz?
Завалина n. földhányás, felhányt föld.
Завалити cs. behányni (gödröt), betömni, bedönteni; — ся v. beomlani.
Завалъ h. szakadás, zuhanás, repedés; завалъ горы: hegyomlás.
Заваляти cs. bepiszkolni, bemocskolni, berondítani, besározni; — ся v. bepiszkolni, besározni, berondítani magát.
Заварити cs. befőzni; összeforrasztani (vasat); — ся v. befőni.
Заваровaня s. mentés, őrizés, óvás.
Заваровати cs. őrizni, óvni, menteni; заваровати собѣ дашто: valamit kikötni magának, feltételezni; — ся v. őrizkedni, óvakodni.
Завгурити cs. késleltetni, akadályozni, feltartóztatni; — ся v. késni, késedelmezni, elkésni.
Завгуряти cs. késleltetni (huzamosan), tartóztatni; — ся v. késni, időzni.
Завданый m. feladott; perbe fogott.
Завдaня s. feladás, feladat.
Завдати cs. feladni, beadni; завдати на право: perbe fogni, beperelni; завдати грошѣ: felpénzt adni, foglalót adni.
Завдатокъ h. foglaló, felpénz.
Заведенье s. intézet.
Завезти cs. bevinni (szekeren), behordani; — ся v. behordatni, bevitetni.
Завелико i. nagyba, nagyra.
Завербовати cs. toborzani, katonát fogadni; — ся v. felcsapni katonának.
Завернути cs. visszatéríteni,

visszaterelni (egyszer), összetartani (a nyájat).
Завертати cs. visszaterelni, összetartani (többször); завертати у папѣрь: papirba göngyölni, papirba csavarni.
Завертѣти k. i. elszédíteni, elkábitani, befurni; — ся v. elszédülni, befuródni.
Завертюха n. kábító ital, pálinka.
Завершати cs. tetővel ellátni, betetőzni (huzamosan); befejezni, a végén járni.
Завершити cs. betetőzni (egyszer); bevégezni, befejezni.
Завести cs. bevezetni, bevinni.
Завечерѣти k. i. esteledni, alkonyodni.
Завзяти ся (на кого) v. valakit üldözni, folytonosan boszantani.
Завзятый m. konok, megátalkodott, fejes, makacs; kitartó, szilárd.
Завивальный m. begöngyölő, beburkoló.
Завиваня s. burkolás, göngyölés.
Завивати cs. göngyölgetni, burkolgatni, bekötözgetni, pólyázni, pólyálni.
Завивачъ h. pólya; pólyakötél.
Завида n. irigység.
Завидливый m. irigy, kaján.
Завидѣти cs. irigyelni, irigykedni.
Завинити cs. hibázni, vétkezni, okozni; elkövetni (valami tilosat).
Зависимость n. függés, függőség.
Зависимый m. függő.
Завистливость n. irigység, irigykedés, kajánság.
Завистливый m. irigykedő, irigy, kaján.
Завистникъ h. irigy, kaján ember.
Завистница n. irigy nő.
Завистливецъ h. irigy, kaján ember.
Завистливость n. irigység, kajánság.
Завистливый m. irigykedő, irigy, kaján.
Завистникъ h. irigy, kaján ember.
Завистный m. irigykedő, irigy, kaján.
Зависть n. irigység, kajánság.
Завити cs. begöngyölíteni, beburkolni, betakarni; bekötni (ujjat); — ся v. betakarózni, beburkolódzni.
Завмерлый m. elájult, elalélt; tetszhalott.
Завмерти k. i. elájulni, elalélni; tetszhalottnak lenni.
Завмирати k. i. ájuldozni, tetszhalottá lenni; súlyosan megbetegedni.
Завмрець (2-ik eset: завмерця) h. tetszhalott.
Заводити k. i. jajgatni, fen-

szóval sírni; заводити за мерцьомъ: síratni a holtat.
Завозити cs. behordani, bevinni (szekeren).
Завойовати cs. meghódítani, elfoglalni.
Заволати cs. meghíni, behivni.
Заволодѣня s. birtokbavétel, elfoglalás.
Заволодѣти cs. elfoglalni, uralni, birni; elfogni.
Заволочити cs. beboronálni.
Завоняти cs. büdösíteni, elbüdösíteni magát.
Завòръ h. tolózár, fazár.
Заворòтъ h. szédülés, fejszédülés; kergekór (a juhoknál).
Завpендовати cs. bérbevenni, kibérelni.
Завсе i. mindig, mindenkor, mindenha.
Завтра i. holnap.
Завтрѣшньый m. holnapi.
Завушница n. fülbevaló.
Завше i. mindenkor, mindenha, mindig.
Завыти k. i. bőgni kezdeni, ordítani kezden, üvölteni, bődülni.
Завѣса n. templomi zászló; kötő szalag (a sapkán); ajtósark.
Завѣсити cs. felakasztani, felfüggeszteni; — ся v. felakasztani magát.
Завѣсъ h. ajtósark.
Завѣтный m. szövetségi, hagyományos, szentül örzött.
Завѣтрити cs. megszímatolni, megérezni (a vadat).
Завѣтъ h. szövetség, frigy; ветхий, старый завѣтъ: ó szövetség.
Завѣчати cs. jósolni, sejteni, sejdíteni, előérezni.
Завѣщати cs. végrendelkezni, hagyományozni (végrendelettel).
Завѣщание s. végrendelkezés, végrendelet.
Завѣщатель h. végrendelkező.
Завѣщательный m. végrendeleti.
Завѣяти k. i. fújni kezdeni.
Завязаня s. bekötés, lekötés, megkötés.
Завязати cs. megkötni, bekötni; — ся v. keletkezni. támadni (pör).
Завязъ h. ajtósark.
Завялый m. fonnyadt, hervadt.
Завянути k. i. elhervadni, elfonnyadni.
Зага n. gyomorsütés.
Загадати cs. elgondolni, elképzelni; szándékozni, czélozni.
Загадка n. talány, rejtvény.
Загадочный m. rejtélyes, talányos.
Загакливый m. dadogó, akadozó (a beszédben), hebegő.
Загаковати ся v. akadozni a beszédben, dadogni, hebegni.
Загаломъ i. egyfolytában, kivétel nélkül, egymásután.

Загальнòсть n. folytonosság, egyetemesség.
Загальный m. átalános, egyetemes.
Загамовати cs. eltitkolni, eltusolni, elnyomni.
Заганути cs. elgondolni.
Заганьбити cs. megszégyeníteni, megpirongatni; — ся v. elszégyelni magát, pirulni.
Заганяти (зажену) cs. küldözgetni, behajtani (valakit valahova).
Загаръ h. barnaság, barna arczszin.
Загáсити cs. eloltani (tüzet, szomjat); — ся v. elaludni, elhamvadni.
Загаслый m. elaludt, elhamvadt.
Загаснути k. i. elaludni, kialudni, elhamvadni. Огень загасъ: elaludt a tűz.
Загатити cs. meggátolni, gátat épiteni.
Загасти k. i. elaludni (tüz), elhamvadni.
Загейкати cs. hejt, hajt kiáltani, hejje-hujjázni. Коли мила загейкае, якъ у дзвòнъ задзвонить: Mikor a rózsám hejjehujjáz, mintha a harang szólana. Népdal.
Загибаня s. veszés, veszedelem, veszély.
Загибати k. i. veszni, pusztulni.
Загибѣль n. veszedelem, veszély, pusztulás.
Загинка n. ráncz, redő.
Загинути cs. behajtani (vásznat), ránczot készíteni.
Загладити cs. megsimítani, elsimítani, egyengetni.
Заглистъ h. czimlap.
Заглушити cs. elsiketíteni, elbódítani, elkábítani.
Загнати cs. elküldeni, beküldeni.
Загнути cs. behajtani, beszegni.
Загнѣтити cs. megpirítani, szint adni (a kemenczébe tett kenyérnek).
Заговорити cs. beszédbe ereszkedni, beszélgetni, valamire terelni a beszédet; — ся v. elfeledkezni a beszédben, kitérni a beszédben, hosszadalmasan beszélni.
Загода n. egyezkedés, egyezség, egyezmény.
Загодя i. a kellő időben, ideje korán.
Заголити cs. feltürni (szoknyát), megmeztelenítni; — ся v. feltürni (a szoknyát), feltürkőzni.
Заголовокъ h. czim, felirat; vánkos.
Заголовный m. czimlapon levő, czim —
Загородити cs. bekeríteni, sövényezni.

Загорнути cs. betakarni, magára venni; összevonni; — ся v. beburkolózni, magára venni (ruhát).
Загорода n. kerített hely, kert.
Загòртка n. öltöny, felső ruha.
Загòрье s. hegyen túl fekvő vidék.
Загорѣлый m. megégett, megbarnult.
Загорѣти k. i. égni kezdeni.
Заградка n. kerítés, sövény.
Заграница n. külföld.
Заграничный m. külföldi.
Заграти cs. játszani kezdeni (hangszeren).
Загребсти cs. bekaparni, betakarni, betemetni, eltakarítani (holt testet).
Загремѣти (загримѣти) k. i. megzendülni (az égiháboru), mennydörögni.
Загрѣбати cs. elgereblyélni, elseperni.
Загубити cs. elveszíteni, elveszteni; — ся v. elveszteni önmagát, elveszni.
Загурити cs. késleltetni valakit, feltartóztani; — ся v. késedelmezni, elidőzni, késni.
Загуснути k. i. megsürüsödni, sürüvé válni.
Загустѣти k. i. megsürüsödni.
Загыбѣль n. veszély, veszedelem, pusztulás.
Загынати k. i. veszendőbe menni; — cs. behajtogatni; — ся v. behajlani.
Загынути k. i. elveszni, elpusztulni.
Задавати cs. feladni, feltenni; előlegezni, felpénzt adni.
Задавити cs. megfojtani, agyonnyomni; — ся v. megfulladni, megfulni.
Задарь i. hiába, ingyen; hasztalanul.
Задатокъ h. felpénz, foglaló.
Задати cs. feladni, besugni, bejelenteni; elárulni.
Задача n. feladvány, feladat.
Задвòрный m. udvaron tuli, udvar mögötti.
Задеревенѣти k. i. megfásulni, megmerevedni.
Задержаня s. feltartóztatás, letartóztatás, megfogás.
Задержати cs. feltartani, letartóztatni, letartani, lefogni.
Задивити ся v. elbámészkodni, elnézelődni, elcsodálkozni.
Задивовати ся v. elnézelődni, elbámészkodni; elcsudálkozni.
Задирати cs. ingerelni, bántani, kötekedni; repeszteni kezdeni, szakgatni; — ся v. ingerkedni, kötekedni.
Задля e. ért, miatt; szerint, képest.
Задньый m. hátulsó, hátsó, hátul levő.
Задокъ h. hátsó rész; székhát.
Задомъ i. hátra, hátrafelé; hátsó résszel; кòнь мече

задомъ: a ló kirug, a ló a farát hányja.
Задримати k. i. elszundikálni, elszenderegni.
Задристати k. i. lefosni, bemocskolni, berondítani.
Задубити cs. becserezni.
Задуманый m. gondolkodó, mély elméjü.
Задумати cs. föltenni magában, szándékozni, czélozni; — ся v. elgondolkozni, elmerülni gondolataiba.
Задушити cs. megfojtani, agyonnyomni; — ся v. megfulni, megfulladni.
Задъ h. hátsó rész, hát; háttér.
Задышливый m. gyenge mellü, fulladozó.
Задѣвати cs. ingerkedni, boszantani; valahova tenni, elhányni.
Заедно i. együtt, együttesen; egyben, egyhangulag.
Заенно i. együtt, együttesen, egyszerre.
Заживо i. élve, életben.
Зажмурити cs. szemet hunyni.
Зажурити cs. elbusítani, elszomorítani; — ся v. elbusulni magát, elszomorkodni.
Зазвати cs. behíni, beszólítani.
Зазвенѣти k. i. csengni, pengni kezdeni.
Зазвонити cs. harangozni kezdeni, beharangozni.
Зазеленѣти k. i. zöldülni kezdeni, virulni.
Зазирати cs. bekukkanni, benézegetni, belenézni.
Зазоръ h. szemmérték, zsinórmérték.
Зазуля (cuculus canorus állt.) n. kakuk.
Зазѣвати k. i. ásítani kezdeni, ásítozni.
Заиграти cs. tánczolni kezdeni, tánczra kerekedni, tánczra perdülni; játszani kezdeni (hangszeren), ráhuzni.
Зайграти cs. tánczra perdülni; ráhuzni (a nótát).
Зайда n. batyu, czókmók.
Займати cs. érdekelni, foglalkoztatni, vonzani; — ся v. érdeklődni, foglalkozni, vonzódni.
Займаючий (-ый) m. vonzó, érdekes.
Зайти k. i. betérni, bemenni, lemenni, lenyugodni (a nap); váratlanul betoppanni; — ся v. megelégedni, beérni.
Заказати cs. megrendelni, kirendelni, megtiltani, betiltani.
Заказный m. tilos, tilalmas.
Заказъ n. megrendelés, megbizás; tilalom.
Закалець h. zákla a kenyeren.
Закалити cs. vasat izzítani, edzeni; megzáklásítani; — ся v. megzáklásodni; edződni.

Закальный m. záklás.
Закапчати cs. bekapcsolni, összekapcsolni; — ся v. bekapcsolni önmagát.
Закартавѣти k. i. elcsenevészni, elkorcsosulni, elsatnyulni, eltörpülni.
Заквасити cs. besavanyítani, megsavanyítani.
Закипѣти k. i. főni kezdeni.
Закладка n. betevő deszka (a szekeren).
Закладовати cs. betenni, berakosgatni.
Закладъ h. elzálogosítás, zálog.
Закласти cs. elzálogosítani, betenni; berakni.
Заклепати cs. kalapálni kezdeni.
Закликаня s. meghívás, behívás, beszólítás.
Закликати (закличу) cs. meghíni, behíni, beszólítani; nagyot kiáltani, kiabálni.
Заклинаня s. átkozás, átkozódás.
Заклинати cs. átkozni; átok alatt tiltani; — ся v. átkozódni.
Закляти cs. átkozni, elátkozni.
Заклятый m. esküdt, engesztelhetetlen; átkozott.
Заколоти cs. megszurni, megölni; — ся v. megszurni magát.
Законно i. törvényesen, törvény szerint.
Законнорòдный m. törvényes házasságból született.
Законнòсть n. törvényesség, törvényszerüség.
Законный m. törvényes; jogos, jogszerü.
Законодавство s. törvényhozás.
Законодатель h. törvényhozó.
Законодательный m. törvényhozói.
Законопреступлѣня s. törvényszegés, törvényáthágás.
Законопреступникъ h. törvényszegő.
Законопреступный m. törvényellenes, jogtalan.
Законоучение s. vallástan, hittan.
Законоучитель h. hittantanító, hittanító.
Закòнчити cs. bevégezni, befejezni.
Закòнъ h. törvény. Божый закòнъ: hittan, vallás.
Закопати cs. beásni.
Закоренити cs. meggyökeresíteni, beléoltani; — ся v. meggyökerezni, megrögzeni.
Закоренѣлòсть n. megrögzött szokás.
Закоренѣлый m. megrögzött, meggyökeresedett.
Закорчити cs. összehuzni, összegörbíteni, meggörbíteni (köszvény).
Закоханя s. szerelmeskedés.
Закочанѣти k. i. megfagyni, megdermedni, megmeredni a hidegtől.

Закрасити cs. megszépíteni, kicsinosítani.
Закрасти ся v. belopózkodni.
Закривити cs. meggörbíteni.
Закричати k. i. kiáltani, felkiáltani, elkiáltani magát.
Закруглити cs. kigömbölyíteni, kidomborítani.
Закрутити cs. elcsavarni, megcsavarni, elforgatni; elszédíteni; — ся v. elszédülni, forgolódni; összesodródni.
Закрыти cs. betakarni, befedni, beburkolni; — ся v. betakarózni, beburkolózni.
Закрытя s. bezárás, befödés.
Закурити (собѣ) cs. füstölni kezdeni, pipázni, pipára gyujtani; закурило: nagy por keletkezett, zivatar támadt.
Закусити cs. beharapni, keveset enni.
Закутермати cs. beburkolni, begöngyölni; — ся v. beburkolózni, jól betakarózni.
Закутокъ h. sut, zugoly.
Зала n. terem.
Заладити cs. megcsinálni, becsinálni, elkészíteni; idejekorán elkészíteni.
Заладъ h. elkészítés; kijavítás.
Заламовати cs. tördelni, törni apránkint.
Залетѣти k. i. berepülni, ide repülni.
Заливати cs. önteni, öntözni, kiönteni.
Заливъ h. tengeri öböl.
Зализати cs. nyalni, nyalakodni, nyalánkodni.
Залишити cs. elhagyni, elhanyagolni.
Залогъ h. zálog, biztosíték.
Заложити cs. betenni, behelyezni; elzálogosítani; — ся v. fogadni. Заложѣмъ ся: fogadjunk.
Заложка n. névutó (a magyar nyelvtanban); fogadás.
Заломити cs. betörni, megtörni.
Залѣмъ h. rengeteg erdő, erdő mélye.
Залѣбнѣ t. szán, szánkó.
Залука n. betoldás, toldalék,
Залучити cs. elválasztani (az emlőtől), bezárni.
Залучно i. bezárólag.
Залѣсти k. i. bemászni, betolakodni.
Залѣшити cs. beragasztani; port hinteni a szembe, kiszúrni (a szemet), rászedni.
Залѣчити cs, meggyógyítani, kigyógyítani, begyógyítani.
Замазаный m. bekent, bemázolt.
Замазати cs. bemázolni, beszennyezni, bekenni.
Заманити cs. megcsalni, rászedni.
Замарнити cs. elveszteni, hiába eltölteni.
Замастити cs. bekenni, beszennyezni.

Замахати cs. integetni, lógatni, lebegtetni.
Замачати cs. bemártani, beáztatni, megnedvesíteni.
Замашный ügyes, iparkodó, életre való.
Замерзнути k. i. megfagyni, befagyni; megfázni.
Замерзлый m. megfagyott, befagyott; fagyos, fázékony.
Замерлый m. meghalt; elájult, eszméletét vesztett.
Замести cs. beseperni, elseperni, felseperni.
Заметати cs. elhányni, elvetni, eldobni.
Замешка n. puliszka.
Замирати k. i. ájulni, ájuldozni, eszméletét veszteni.
Замкнути cs. bezárni, becsukni, elzárni.
Замкнутый m. bezárt, elzárt; elzárkózott.
Замковый m. vár —; замкова гора: várhegy.
Замлѣлый m. elcsenevészesedett, elsatnyult, elaszott; vézna.
Замлѣти k. i. elsatnyulni, elaszni.
Замовкнути k. i. elhallgatni, elállni a szótól.
Замокнути k. i. beázni, megázni.
Замокъ n. vár, várkastély, várlak; zár, lakat.
Замолотити cs. csépléssel beszerezni.
Замореный m. elaszott, elgémberedett; elkínzott.
Заморити cs. elkínozni; koplaltatni, elcsigázni; megölni.
Заморозъ h. zuzmara, dér.
Заморский (-ый) m. tengeren tuli.
Заморье s. tengerentuli föld.
Заморщити ся v. megránczosodni, ránczot vetni, öszszehuzni a homlokát.
Замотати cs. bebonyolítani bekeverni, becsávázni; — ся v. bebonyolodni.
Замочникъ h. lakatos.
Замрачити ся v. elborulni, beborulni.
Замуровати cs. befalazni, beépíteni.
Замывати cs. lemosni, mosogatni; — ся v. mosokodni, mosdózni.
Замыкати (замыкаву) cs. bezárni, elcsukni, elzárni; — ся v. elzáródni, elzárkózni, elcsukatni.
Замыкати (замычу) cs. meghúzni a haját, megczibálni, megtépni.
Замылити cs. beszappanyozni, megszappanozni.
Замылити cs. megzavarni (a gondolkodásban), háborgatni; — ся v. megzavaródni, eltévedni, hibát elkövetni

(a feladatban, gondolkodásban).

Замыляти cs. huzamosan alkalmatlankodni, zavarni.

Замыти cs. elmosni, lemosni.

Замѣна n. kárpótlás, megtérítés.

Замѣнити cs. elcserélni, helyrepótolni, kárpótolni.

Замѣсити cs. dagasztani, kidagasztani (a kenyeret), gyurni.

Замѣтити cs. észrevenni, megjegyezni, megfigyelni.

Замѣтка n. megjegyzés, jegyzet, észrevétel.

Замѣчательный m. figyelemre méltó, jeles.

Замѣшати cs. megzavarni, megkavarni, meghabarni; — ся v. összezavaródni, zavarba jönni.

Замѣшка n. puliszka.

Замѣшкати k. i. mulatni, időzni; lakni, tartózkodni; — ся v. késlelkedni.

Замяти cs. eltaposni, elgyürni, eltiporni.

Зане k. mert, minthogy, mivel.

Занести cs. bevinni, behordani, behozni.

Занехати es. elhanyagolni, nem méltatni kellően.

Занимательнòсть n. érdekesség.

Занимательный m. érdekes, vonzó, kellemes.

Занимати cs. foglalkoztatni; elfoglalni (állást), viselni; — ся v. foglalkozni, foglalatoskodni.

Занòгтица n. körömméreg.

Занòска n. járomszeg, járompálcza.

Занурити cs. bemártani, alámeríteni; — ся v. alámerülni.

Занѣмѣти k. i. megnémulni.

Занѣткання s. eltagadás, el nem ismerés.

Занѣткати cs. eltagadni, letagadni.

Заняти cs. elfoglalni, bevenni; — ся v. foglalkozni, foglalatoskodni.

Занятие s. foglalás, elfoglalás; foglalkozás, foglalatosság.

Занятый m. elfoglalt, megszállott, bevett; foglalkozó, foglalkozással biró.

Заодно i. egyhangulag, együttesen, együtt.

Заорати cs. szántani kezdeni.

Заострити cs. meghegyezni, hegyezni, megélesíteni, kifenni.

Заочи i. hát mögött, alattomosan.

Заочно i. hát mögött, titkon, távollét alkalmával. Заочно засудити: makacsság miatt elitélni.

Заочный m. távollevő, hát mögött levő.

Западати k. i. esni, leesni (valami mögé), lenyugodni (nap).

Западный m. nyugoti.
Западъ h. nyugvás; nyugot, napnyugot.
Запаковати cs. becsomagolni, berakni.
Запалити cs. meggyújtani, felgyújtani; — ся v. meggyúlni.
Запалый m. beesett, behorpadt, összeaszott.
Запамнятати cs. megemlékezni, visszaemlékezni.
Запасати cs. ellátni, fölszerelni; kötényt felkötni (a ruhát) felkötni.
Запаска n. kötény, előkötény, kötő.
Запаскудити cs. bepiszkítani, berondítani, bemocskolni.
Запахати cs. megszagolni; — k. i. szaglani, illatozni.
Запахъ h. szag, illat.
Запевнати cs. állítani, vitatni; biztosítani.
Запекати cs. bevonszolni, betuszkolni, betolni.
Запеклый m. megaludt, meghült (vér).
Заперти cs. bezárni, becsukni; — ся v. bezárkózni.
Запертый m. bezárt, becsukott, elzárt.
Запечатаный m. bepecsételt, lepecsételt.
Запечатати cs. bepecsételni, lepecsételni.
Запинаня s. akadály, akadozás; gáncs.
Запинати cs. akadályozni, beakasztani; — ся v. akadékoskodni; nekifeszülni, nekirugaszkodni.
Запираня s. bezárás, becsukás.
Запиратель m. bezáró, becsukó.
Запирательный m. záró, csukó.
Запирати cs. elzárni, bezárni, becsukni, elrekeszteni; — ся v. elzárkozni.
Записаня s. beírás, bejegyzés, beiktatás.
Записаный m. beírott, telerírott, beírt, bejegyzett.
Записникъ h. jegyzőkönyv.
Записати cs. beírni, bevezetni, bejegyezni, beiktani, befesteni (tojást); — ся v. beíratkozni, bejegyeztetni.
Заплакати k. i. sírni kezdeni, kisírni szemeit.
Заплата n. fizetés, bér.
Заплатати cs. befoltozni, megfoltozni.
Заплатити cs. megfizetni, lefizetni, leróni.
Заплатка n. folt. И на новый мѣхъ придасть ся заплатка: Az uj zsákra is ráfér a folt.
Заплести cs. befonni, megfonni, összefonni; — ся v. befonni magát; bebonyolódni.
Заплече s. a váll hátsó része.
Заплечникъ h. az ingnek azon része, mely a vállat fedi.
Заплечный m. vállontúl levő.

Заплечокъ h. gerincz, a váll kiálló része.
Заплѣснѣти k. i. megpenészedni.
Заплѣтати cs. befonogatni, fonogatni; — ся v. befonni magát.
Заплювати cs. beköpni, telelköpni.
Заповѣдательный m. parancsoló, rendelő; tiltó.
Заповѣданя s. parancsolás, rendelés.
Заповѣдати cs. parancsolni, rendelni.
Заповѣдникъ h. parancsoló, rendelő.
Заповѣдовати cs. parancsolni, rendelni.
Заповѣдь n. parancs, parancsolat.
Заповѣрити cs. megbizni, rábizni.
Запоздалый m. elkésett, lemaradt, késő.
Запоздити cs. késleltetni; — ся v. késni, késedelmezni.
Запороти cs. felhasítani, behasítani; — ся v. behasadni, felhasadni.
Запорошити cs. porozni, port hinteni, port csinálni; — ся v. beporosodni; запорошивъ ся у воко: por esett a szemébe.
Заправа n. füszer.
Заправити cs. elkészíteni, becsinálni; füszerezni; megigazítani.
Запросити cs. megkérni, ide kérni, magához kérni.
Запрѣгати cs. befogni (szekérbe).
Запрѣти k. i. megizzadni.
Запрятати cs. eltakarítani, elrejteni; eltenni.
Запрячи cs. befogni (a szekérbe).
Запустити cs. elhanyagolni, nem vigyázni valamire.
Запустѣлый m. elhanyagolt, nem gondozott.
Запустѣти k. i. pusztulni, elpusztulni.
Запутаный m. bonyolodott.
Запутати cs. bebonyolítani, megkötni (a kereket), összebonyolítani; — ся v. összebonyolodni, összezavarodni.
Запухлый m. megdagadt.
Запухнути k. i. megdagadni.
Запущеный m. elhanyagolt, nem gondozott.
Запхати cs. bedugni, bedugaszolni, befurni; — ся v. bedugódni, befurakodni.
Запѣканка n. mézes pálinka.
Запѣкачка n. pipa.
Запѣти cs. énekelni; kukorikolni (a kakas); dalolni.
Запѣчокъ h. sut, kuczkó.
Запясть n. kézfej, kéztő; kerékagy.
Запясникъ h. kézelő.

Запястникъ h. kézelő.
Запятая n. vessző (az írásban).
Запятокъ h. sark, csizmasark.
Зараза n. dögvész, halálvész, ragály.
Заразити cs. terjeszteni ragadós betegséget, megfertőztetni, megrontani; — ся v. megfertőztetni magát, megkapni a ragályos betegséget, megromlani.
Заразительнòсть n. ragályosság, ragadósság.
Заразительный m. ragadós, ragályos, dögletes, mételyes, veszedelmes.
Зразливый m. ragályos, mételyes, mirigyes.
Заразливòсть n. ragályosság, ragály.
Заразъ i. egyszeriben, tüsténT, mindjárt, azonnal.
Зарано i. korán, kora reggel.
Зараный m. korai, reggeli, jókori, korán érő.
Зарвати cs. szakítani, szakasztani, tépni; dagadni, gyülni, kelni; — ся v. beszakadni, eltüni (a föld mélyébe). Зарвавъ бысь ся: nyelne el a föld.
Заревати k. i. sírni kezdeni; bőgni, ordítani kezdeni.
Зармутити cs. szomorítani, busítani; — ся v. szomorkodni, busulni, bánkódni.
Зармученый m. szomoru, bánatos, bús.
Зармученый m. szomoru, bús, bánatos.
Заробити cs. bekeresni, kidolgozni, megszerezni.
Заробòтный munkával szerzett, bedolgozott.
Зароботокъ h. kereset, keresmény, munka, foglalkozás.
Зарòвнати cs. egyengetni, kiegyenlíteni, elsimítani, kitölteni (gödröt); — ся v. elsimíttatni.
Зарòвнатель h. egyengető, simító.
Зарослый m. benőtt; szakállas.
Зарости k. i. benőni, beborítani.
Зарубаня s. bevágás, bemetszés, levágás.
Зарубати cs. vágni kezdeni; bevágni, felróni; agyonvágni, agyonölni; — ся v. megvágni magát, vagdalkozni.
Зарубити cs. beszegni, behajtani.
Зарубъ h. bemetszés, bevágás.
Заручити cs. eljegyezni; biztositani; — ся v. eljegyeztetni, kezeskedni.
Зарученый m. eljegyzett.
Заручины t. eljegyzés, kézfogó.
Зарыти cs. beásni, beturni, behasítani; — ся v. befurakodni, bebujni.
Зарытый m. beásott.
Зарѣзати cs. megvágni, megmetszeni, bevágni; — ся

v. megvágni magát, elvágni a torkát, öngyilkosságot elkövetni.

Зарѣкати cs. tiltani, eskü alatt megfogadni; lemondani.

Зарѣцький (-ый) m. folyóntuli, vizentuli.

Заря n, napsugár, sugár; вечѣрна заря: esthajnal, esti pir, alkony.

Засада n. sarkigazság, alapigazság, sarktétel, axioma.

Засадити cs. beültetni, tele ültetni, oda ültetni, mellé ültetni.

Засаженый m. beültetett, oda ültetett.

Засалити cs. bezsirozni, hájjal bekenni; — ся v. bezsirozódni, bepiszkolódni.

Засватати cs. megkérni, nőül kérni, eljegyezni; — ся v. megkéretni, eljegyeztetni; eljegyezni egymást.

Засверѣбѣти k. i. viszketni kezdeni.

Засвистати k. i. fütyölni kezdeni, fütyölni.

Засвѣдчити cs. tanuskodni, tanubizonyságot tenni.

Засвѣтлѣти k. i. megvillanni, fényleni.

Засвѣтити cs. világítani, világosságot gerjeszteni, gyertyát gyujtani.

Засеквестровати cs. lefoglalni, zár alá venni.

Заселеный m. benépesített, betelepített.

Заселити cs. benépesíteni, betelepíteni; — ся v. megtelepedni, betelepedni.

Засилити cs. begöbözni, göböt kötni; — ся v. begöböződni.

Засимъ i. ezután, azután.

Засинити cs. megkékíteni, kékre festeni.

Засиплый m. rekedt.

Засипнути k. i. megrekedni, berekedni.

Заскакати k. i. ugrándozni, ugrálni.

Заскверними cs. megfertőztetni, bemocskolni.

Заслинити cs. benyálazni, megnyálazni, bepiszkítani; — ся v. benyálazódni, bepiszkolódni.

Заслуга n. érdem.

Заслуженый m. bekeresett, kiérdemlett, megszolgált; érdemekben teljes, nagyérdemü.

Заслужити cs. megszolgálni, megkeresni, kiérdemelni, megérdemelni; sokáig szolgálni; заслуживъ до трицять роковъ: elszolgált majd harmincz évig.

Заслѣпити cs. elvakítani, szemet kiszurni, szemet fényveszteni; rászedni.

Заслѣпляти cs. elvakítani, szemet fényveszteni (huzamosan); ámítani.

Засмердѣти k. i. büzleni, büdösíteni, büdösíteni kezdeni.
Засмѣяти cs. kinevetni; — ся v. nevetni kezdeni, elnevetni magát.
Заснуровати cs. befüzni, bekötni; — ся v. befüzni magát.
Заснути k. i. elaludni, álomba merülni.
Заснѣжити k. i. havazni kezdeni, hóval beborítani.
Засòвка n. retesz, tolózár.
Засолити cs. megsózni, elsózni,
Засолодити cs. megédesíteni.
Засоромити cs. megszégyeníteni, rápirítani; — ся v. elpirulni, szégyelni magát, restelni a dolgot.
Засохнути k. i. elszáradni, kiszáradni, elaszni, száradásnak indulni.
Заспалый m. álmos.
Заспалòсть n. álmosság, aluszékonyság.
Заспаный m. álmos, álomszuszék.
Заспати k. i. elaludni, kialudni; — ся v. mélyen aludni, elaludni.
Заспокоити cs. megnyugtatni, lecsillapítani; — ся v. megnyugodni, lecsillapodni.
Заспокоѣня s. megnyugtatás, megnyugvás.
Заспòлъ i. közösen, együttesen.
Засраный m. piszkos, mocskos, szaros.
Застава n. zászló, lobogó.
Заставати cs. (дашто): elállani, utjában állni; (за кого): védelmezni, védeni, pártját fogni; (кого): otthon találni, rajtérni, rajta kapni.
Заставити cs. elállítani, akadályozni; kényszeríteni, erőszakolni; elzálogosítani, zálogba tenni; — ся v. kényszeríttetni.
Заставка n. fogadás; zálog.
Заставы t. zálog, biztosíték.
Застарѣлый m. megrögzött, elévült; öreg, régi.
Застарѣти k. i. megvénülni, megöregedni; elévülni.
Застати cs. elállítani; rajtérni, rajtakapni; védelmezni, pártolni.
Застелити cs. beteríteni, belepni, befedni.
Застигнути cs. ráérni, utólérni, megkapni.
Застòжка n. kapocs, boglár.
Застòй h. pangás, tespedés, szünetelés.
Застòльный m. evéskor használt; asztali, ebédlés közben előforduló.
Застричи cs. nyirni kezdeni.
Застромити k. i. belépni, behágni, (gerendák közé) hágni.
Застругати cs. megfaragni, meghegyezni, kifaragni.
Застрѣлити cs. meglőni, meg-

ölni; — ся v. meglőni magát.
Застрягнути k. i. besüppedni, belesülyedni, beakadni, megakadni.
Застуда n. meghülés, hülés.
Застудити cs. meghüteni, kihüteni; — ся v. meghülni, meghüteni magát.
Заступа n. oltalom, védelem.
Заступати cs. védeni, oltalmazni; helyettesíteni, képviselni.
Заступникъ h. védő, oltalmazó, ügyvéd, képviselő; pártfogó, közbenjáró.
Заступница n. védő, pártfogó, közbenjáró (nő).
Застылый m. meghült, kihült.
Застынути k. i. meghülni, kihülni.
Застыти k. i. meghülni, kihülni; застывъ бисъ: hülnél meg (t. i, mint a halott), halnál meg.
Засудити cs. megitélni, elitélni, elmarasztalni; — ся v. pörlekedni.
Засудъ h. elitélés, elmarasztalás.
Засукати cs. morni, morzsolni kezdeni.
Засунути cs. betolni, eltolni, tuszkolni, dugni valahová; — ся v. elhányódni, eldugódni, elrejtőzni, elpusztulni.
Засыновити cs. fiuvá fogadni.
Засыпати cs. betölteni, kitölteni, kiegyengetni; — k. i. aludni, szundikálni, álomba merülni, elszenderedni; — ся v. betöltetni, behányatni; sokáig aludni.
Засъ i. ujra, ismét, ujolag.
Засѣваня s. bevetés, elvetés.
Засѣвъ h. vetés, bevetés; bevetett föld.
Засѣдание s. ülés, gyülés.
Засѣданя s. ülés, beülés.
Засѣдати cs. lesben ülni, helyet foglalni; ülésezni.
Засѣкати cs. bevágni, bemetszeni, kimetszeni.
Засѣсти cs. elfoglalni a helyet, beülni a helyet, betelepedni.
Засѣчи cs. megvágni, bevágni, bemetszeni.
Засѣяня s. bevetés.
Засѣяти cs. bevetni; — ся v. bevetődni, elvetődni.
Затайка n. eltitkolás, rejtegetés.
Затаити, затайити cs. eltitkolni, elrejteni, el nem árulni; — ся v. titkolódzni.
Затвердити cs. megerősíteni, megszilárdítani.
Затвердѣлый megkeményedett, kiszáradt.
Затворити cs. becsukni, bezárni.
Затвòрка n. retesz, tolózár.
Затвòръ h. retesz, tolózár.
Затемнити cs. elsötétíteni, elhomályosítani.

Затемнѣти k. i. sötétedni, sötétedni kezdeni.
Затеребити cs. bekotorni, beturni.
Затесати cs. megfaragni, lefaragni, elfaragni.
Затилговати cs. eltiltani, betiltani.
Затишати cs. bevagdosni, bemetszeni, bevágni.
Затихнути k. i. elcsendesedni, elcsendesülni, csillapodni.
Заткати (заткаву) cs. bedugni, bedugaszolni, betömni; (затчу) szőni kezdeni, beszőni; — ся v. befogni a száját, elhallgatni.
Затлумити cs. elkábítani, elbódítani, elszédíteni.
Затовчи cs. agyonsúlykolni, agyonütni, agyonverni.
Затопити cs. befulasztani, vizzel elárasztani; füteni, melegíteni, befűteni; — ся v. fulni, megfulni, vizbefulni; befüttetni.
Затоптати cs. eltaposni, megtaposni; toppantani, dobogni (lábbal).
Заторжествовати cs. diadalmaskodni, diadalt ülni, ünnepelni kezdeni.
Затормосити cs. megrázni, megczibálni, megránczigálni; ránczigálni kezdeni.
Заточити cs. megköszörülni, élesíteni kezdeni.
Затрещати k. i. ropógni, recsegni kezdeni.
Затримати cs. feltartóztatni, feltartani, magánál tartani, marasztalni.
Затровити cs. uszítani, ráuszítani; megmérgezni.
Затроенье s. méregkeverés.
Затрòйникъ h. méregkeverő.
Затрубѣти k. i. befujni a kürtbe, kürtölni kezdeni.
Затрясти cs. rázni kezdeni, megrázni, megmozgatni; — ся v. reszketni, remegni.
Затужити k. i. busulni, aggódni, epekedni.
Затулити cs. elfedni, eltakarni, befedni; — ся v. elbujni, elrejtőzni.
Затуманити cs. ködbeborítani, elbódítani, elkábítani; — ся v. ködbeborulni.
Затупити cs. eltompítani, elvenni az élét; — ся v. eltompulni.
Затупѣти k. i. eltompolni, megtompulni.
Затыкати cs. bedugdosni, bedugaszolni, tele tömni; — ся v. bedugatni, bedugódni, befurakodni.
Затымъ i. azután, később, majd.
Затычка n. dugó, dugasz.
Затѣнити cs. beárnyékozni, beárnyazni, elhomályosítani; — ся v. elhomályosodni, árnyassá válni.

Затягнути cs. behuzni, bevonszolni, berántani, bekeverni (pörbe); — ся v. bevonszolni magát, behuzódni, elrejtőzni.

Затяти cs. bevágni, megütni. megcsapni; — ся. v. makranczoskodni, csökönyösnek lenni (ló).

Затятый m. makacs, csökönyös.

Заупокòйный m. a halottak nyugodalmáért benyujtott.

Заумирати k. i. ájuldozni; súlyosan megbetegedni.

Заутра i. holnap.

Заутрѣшньый m. holnapi.

Заушень h. nyakleves, poflé, pof.

Заушиця n. fülbevaló.

Заушниця n. fülbevaló.

Заушный m. fül mögött levő.

Зафарбити cs. befesteni, bemázolni; — ся v. befestetni, befesteni magát bemázolni magát.

Зафоркати k. i. elkezdeni fúni az orrával (ló), poroszkálni.

Захаркати k. i. hurákolni, köpni kezdeni; — ся v. nagyon belemélyedni a harákolásba.

Захватити cs. elfogni, megfogni, megragadni; elfoglalni; — ся v. elkapatni, elfogatni.

Захворѣти k. i. elbetegesked-ni, betegségbe esni, megbetegedni.

Захлеснути ся v. fulladni, fulladozni (a nyeléstől).

Захлецнути ся v. fulladozni, fulladni (nyelés folytán).

Захлыцнути ся v. fulladni, fulladozni (nyelés folytán).

Захмарити ся v. elborulni, beborulni.

Заходити k. i. elkezdeni járni, járogatni, leszállni, lenyugodni (a nap), bejárogatni, bebetérni, látogatni, letérni.

Заходити (дакому) k. i. elég van neki, elégelni, kifutni; якмай зайшло: éppen kifutotta, éppen elég volt; не заходить ми грошi: nincs elég pénzem, nem futja ki a pénzem; — ся v. ellenni valami nélkül, megelégedni.

Заходъ h. lenyugvás, lemenetel; заходъ сонця: napnyugta, naplemenetele.

Захотѣти cs. akarni, megkívánni; — ся v. kedvet kapni; захотѣло му ся: kedve szottyant.

Захрамати k. i. sántítani kezdeni, megsántúlni.

Захриплый m. rekedt.

Захрипнути k. i. berekedni (torok).

Захрипный m. támasztó, karos; захрипный столець: karos szék, karszék, támlás szék.

Зацвисти k. i. kivirágozni, kivirítani, virítani kezdeni.

Зацвѣлый m. virágos, kivirított; Зацвѣлый плѣсньовъ: penészes.

Зяцвѣтати k. i. virágozni, virítani, virágozni kezdeni, nyilni kezdeni, kinyilni.

Зацыткати cs. elcsitítani, elcsendesíteni.

Зацѣлити cs. összeszorítani, összefogni (öklöt).

Зацѣловати cs. összevissza csókolni, csókolni kezdeni; — ся v. csókolózni.

Зацюльовати cs. csókokkal elhalmazni, összevissza csókolni; — ся v. csókolózni kezdeni.

Зачало s. kezdet, rész, szakasz, fejezet.

Зачаровати cs. megigézni, megbabonázni, megbüvölni.

Зачати cs. kezdeni, megkezdeni; — ся v. kezdődni, megkezdődni.

Зачатокъ h. kezdet.

Зачерпати cs. bemeríteni, megmeríteni: — ся v. bemerülni, megmerülni.

Зачерствѣлый m. megkeményedett, megszáradt (kenyér).

Зачерствѣти k. i. megkeményedni, megszáradni (kenyér).

Зачесати cs. hátra fésülni, megfésülni, lefésülni; — ся s. megfésülködni.

Зачесть i. becsületből, tiszteletből, fizetés nélkül. Йойте робити зачесть, за адомашъ: Jőjenek dolgozni tiszteletből (ingyen) áldomásért.

Зачехнути cs. széthasítani; — ся v. széthasadni.

Зачимъ k. miért, minek, mivégből?

Зачинати cs. kezdeni, elkezdeni; — ся v. kezdődni.

Зачинити cs. becsinálni, bezárni.

Зачислити cs. beszámítani, hozzászámítani.

Зачистити cs. megtisztítani, kitisztítani.

Зачмелити cs. ugy megütni, hogy eszméletét veszítse (valaki), elszédíteni.

Зачорнити cs. megfeketeni, befeketíteni, feketére festeni; — ся v. befeketíteni, bekormozni magát.

Зачорнѣти k. i. megfeketedni, feketévé válni.

Зачто k. miért, minek, miokból?

Зачъ i. miért, minek, mi okból?

Зачѣпати cs. ingerelni, megharagítani.

Зашалити cs. elkezdeni bolondozni, csintalankodni.

Зашанцовати cs. elsánczolni,

sánczot építeni; — ся v. elsánczálni magát.
Зашвырнути cs. elhányni, eldobni, elvetni (lomtárba).
Зашвыряти cs. elvetni, elhányni.
Зашептати cs. sugdosni kezdeni, suttogni.
Зашибати cs. megsérteni, megütni, leütni; — ся v. megsérülni.
Зашибнути cs. megütni, megsérteni, leütni.
Зашиваня s. megvarrás, bevarrás.
Зашивати cs. varrogatni, varrni kezdeni; — ся v. varratni.
Зашипѣти k. i. sziszegni kezdeni.
Зашити cs. megvarrni, bevarrni, levarrni; — ся v. bevarratni, levarratni.
Зашмыгати (-gá-) cs. futkosni, szaladgálni; elrontani; elszakgatni, elnyüni (ruhát).
Зашнуровати cs. befüzni; — ся v. befüzni magát.
Зашто k. miért, minek, mi okból?
Защебетати k. i. csicseregni kezdeni.
Защипати cs. megcsipni.
Защитати cs. védni, védelmezni, pártolni.
Защо k. miért, minek, mi okból?
Защурити cs. hunyorítani, füet hegyezni (ló); — ся v. fület hegyezni, harapásra készülni.
Заѣдакы t. csemege.
Заѣдати cs. megharapni, marni kezdeni; — ся v. marakodni.
Заѣсти cs. megenni, agyonfojtani.
Заѣхати k. i. betérni valahova, bemenni.
Заявитель h. előmutató, bejelentő, kijelentő.
Заявити cs. bemutatni, bejelenteni, előmutatni.
Заяснѣти k. i. derengeni, tisztulni (az ég); — ся v. kiderülni.
Заяти cs. elhajtani, behajtani; rajtakapni a tilosban és elhajtani; — ся v. elhajtatni.
Заяць (lepus timidus állt.) h. nyul.
Заячина n. nyulhus.
Заячый (-ий) m. nyul —; заяча кожа: nyulbőr; заяча щава: madár sóska (rumex növt.); заяча капуста: nyul káposzta.
Збаламутити cs. elzavarni, kihozni a sodrából, letériteni a helyes utról; — ся v. összeszavarodni, letérni a helyes utról, kimenni a sodrából.
Збаламученый m. összezavart, összekevert.

Збати cs. bánni, bánkódni; gondolni valamivel.
Збивати cs. leverni, leveregetni, leütögetni.
Збираня s. szedés, szedegetés, felszedés.
Збирати cs. szedni, gyüjteni, szedegetni; — ся v. szedetni; szedelőzni, készülődni; gyülekezni, gyülni.
Збировати cs. elbirni, megbirni.
Збити cs. leverni, összeverni, összeütni, egybeütni.
Збоже s. rozs, gabona.
Збòжниця n. gabonatár, magtár.
Збòйникъ h. rabló, utonálló.
Збòйчѣ t. keresztgerenda (a szövőszéknél).
Збòрка n. gyüjtés, gyüjtemény; gyülés, gyülekezet.
Зборникъ h. gyüjtemény, olvasmánygyüjtemény, szemelvény; зборникъ молитвъ: imák gyüjteménye, imakönyv.
Збòрный m. gyüjtő, összesítő; збòрное имня: gyüjtőnév.
Збости cs. megdöfni, felökkelni.
Збруя n. lószerszám, hám; fegyverzet, hadi fegyverzet.
Збуинйкъ h. utonálló. haramia, rabló.
Збытковати cs. bántani, bántalmazni, sérteni, sértegetni; kárt okozni; csufot üzni; — ся v. gunyolódni, roszszul bánni, bántalmazni.
Збыточити k. i. pajkoskodni, dévajkodni.
Збыточнòсть n. dévajság, pajzánság; vásottság, csintalanság.
Збыточный m. pajkos, vásott, csintalan.
Збѣгати k. i. összefutkosni, végigfutni, befutni.
Збѣгнути k, i. összefutni, befutni; — ся v. összefutni, összemenni (a tej); csődülni.
Збѣгòтня s. összefutás, csődülés.
Збѣдовати k. i. legyőzni a bajt, végig kinlódni.
Звада n. veszekedés, czivódás. czivakodás.
Звадити cs. összeakasztani, beakasztani; összeveszíteni; — ся v. összeveszni, czivakodni.
Звание s. hivás, meghivás; állás, hivatal, hivatás, életpálya.
Званый m. meghitt, meghívott.
Званя s. hivás, meghivás.
Зварити cs. összefőzni, megfőzni; összeforrasztani (vasat); — ся v. megfőni, összeforrni (vas).
Зварька n. szapuló.
Зваряти cs. szapulni; — ся v. szapultatni.

Звательный падежъ: hivó eset, vokátivusz (a nyelvtanban).
Звати cs. híni, hivni, szólítani, nevezni; — ся v. hivatni, neveztetni.
Звачъ h. vendégfogó, vendégethivó.
Звенѣти k. i. csengni, pengni, csendülni.
Звербовати cs. megnyerni (valaminek); — ся v. felcsapni katonának.
Зверечи cs. lelökni, ledobni, levetni; lecsapni (a hivatalról).
Звернути cs. felfordítani, felborítani, feldönteni; — ся v. felfordulni, felborulni, feldülni.
Звести cs. eltéríteni, letéríteni (a helyes utról), elcsábítani; részedni; — ся v. rászedetni.
Звизданя, гвизданя s. fütyülés.
Звиздати, гвиздати k. i. fütyülni, fütyörészni.
Зводитель h. csábító.
Зводити cs. csábitani, félre vezetni.
Звòдъ h. boltozat, mennyezet.
Звонарити cs. harangozói tisztet viselni.
Звонарь h. harangöntő; harangozó.
Звонарька n. harangöntőné; harangozóné.
Звонити cs. harangot huzni, harangozni; k. i. hangot adni, szólni (harang); звонить: szól a harang, harangoznak.
Звòнкашка n. kolompos tehén.
Звòнкий (-ый) m. csengő, hangzó, hangos.
Звòнница n. harangtorony, harangláb.
Звонокъ h. csengettyü; kolomp, pergő.
Звоночокъ h. kis csengettyü, kis kolomp.
Звòнъ h. harang.
Зворотительный m. visszatérő, viszontagos; зворотительный заименникъ: visszatérő névmás.
Зворотити cs. visszatériteni, visszaterelni; — ся v. viszszatérni.
Звукомѣрь h. hangmérő.
Звукопроизносительный m. hangoztató, betüző.
Звукопроизносити cs. hangoztatni, kimondani; betüzni.
Звукъ h. hang (a nyelvtanban), betü.
Звучати k. i. hangzani, harsogni.
Звучный m. hangos, hangzatos.
Звычай n. szokás; illem, illedelem.
Звычайно i. szokás szerint, mint rendesen, közönségesen.
Звычайнòсть n. udvariasság, illem, illedelem.

Звычайный m. szokásos, közönséges; illedelmes.
Звышати cs. magasabbnak venni; — ся v. magasabbá lenni.
Звышка n. többlet, fölösleg.
Звѣдати cs. kérdezni, kérdeni, tudakozni, tudakolni; — ся v. tudakozódni, kérdezősködni.
Звѣдникъ h. nyomozó, kémlelő, kém.
Звѣды t. kérdés, kérdezés.
Звѣзда n. csillag.
Звѣздка n. kis csillag.
Звѣздный m. csillagos.
Звѣздообразный m. csillagalaku.
Звѣздочка n. kis csillag; csillag (a könyvben).
Звѣздяный m. csillagos.
Звѣрина n. vadállat husa, vadhús.
Звѣриный m. vadállati.
Звѣрословие s. állattan.
Звѣрство s. állati kegyetlenség, vadság.
Звѣрь h. vadállat, vad; vadember, kegyetlen ember.
Звѣрька n. vadállat, vad.
Звѣрьскій (-ий) m. vadállati.
Звѣря (t. звѣрята) s. állat.
Звѣстити cs. hirdetni, üzenni; tudósítani, értesíteni, jelenteni.
Звѣтрити cs. megszímatolni, felkutatni a nyomot, megérezni a vad nyomát.
Звѣщѣня s. hirdetés, bejelentés; звѣщѣня войны; hadüzenet.
Зганути cs. eltalálni, kitalálni.
Зглядати cs. összekeresni, kikeresni; nézni, tekinteni.
Злядно i. tekintettel, tekintve, vonatkozással.
Зглядъ h. tekintet, szempont; зглядъ мати на дашто: tekintettel lenni valamire, tekintetbe venni.
Згода n. megegyezés, békeség, egyetértés.
Згодити cs. eltalálni, rátalálni, rábukkanni; згодишъ ты на чоловѣка: emberedre találsz még; kedvére tenni, kedvezni; не годенъ тому нитко згодити: senki sem tud annak a kedvére tenni.
Згòднòсть n. megegyezőség, hozzáillés, tárgyszerüség.
Згòдный m. hozzá illő, megegyező, tárgyszerü.
Зготовити cs. elkészíteni, megkészíteni; — ся v. elkészülni, felkészülni.
Здалòсть n. használhatóság.
Здалый m. alkalmas, használható, hasznavehető.
Здание t. épület.
Здатель h. építő.
Здати cs. építeni; átadni, beszolgáltatni, leadni; — ся v. beválni, alkalmatosnak lenni; ugy tetszeni, ugy rémleni.

Здатный m. alkalmas, ügyes, használható.
Здоба n. ékesség, dísz, ékszer.
Здо́бность n. használhatóság, tehetség.
Здо́бный m. alkalmas, használható, tehetséges.
Здобыти cs. szerezni, megszerezni, keríteni.
Здобыча n. zsákmány, szerzemény.
Здогадати cs. visszagondolni, visszaemlékezni, elmerengeni; — ся v. emlékezetbe idézni, elábrándozni.
Здоровкати cs. köszönni valakinek, üdvözölni valakit; — ся v. köszönni egymásnak, üdvözölni egymást.
Здоровлѣня s. köszönés, üdvözlés, köszöntés.
Здоровля s. egészség, épség; jóllét. Дай Боже здоровля: adj' Isten jó egészséget! adj' Isten minden jót!
Здорово s. egészségesen, egészségben, jól, jóllétben. А якъ тамъ у васъ кумочку, ци гораздъ, ци здорово: Hát hogy mint vannak önöknél, komámuram, boldogan-e, egészségben-e?
Здоровый m. egészséges, ép, erős.
Здоровѣти k. i. egészséges lenni, lábadozni.
Здохлина n. dög, hulla.
Здохнути k. i. megdögleni, meggebedni, elhullani.
Здравие s. egészség.
Здравкати cs. üdvözölni valakit, köszönni valakinek; — ся v. üdvözölni egy a mást, köszönni egymásnak.
Здравля s egészség, jóllét.
Здравый m. egészséges, ép.
Здрячый m. kancsal, bandsal.
Здужати cs. elbirni, megbirni, meggyőzni; — k. i. megerősödni, erőt nyerni.
Здыхати k. i. fellélekzeni, felsóhajtani; dögleni, gebedni.
Здыхнути k. i. fellélekzeni, felsóhajtani.
Здѣ i. itt, itten.
Зебра (equus zebra állt.) n. zebra, zebraló.
Зелемпугъ h. éretlen, zöld gyümölcs.
Зелененький (-ый) zöldes, zöldes színü.
Зеленина n. zöldség.
Зеленоватый m. zöldes.
Зелено́сть n. zöldesség, zöld mivolt.
Зеленый m. zöld, zöld színü.
Зелень n. zöldség.
Зеленѣти k. i. zöldülni; — ся v. zöldelni, zöldelleni.
Зелие s. növény.
Зелье, зеля s. növény, gyógyító növény, gyógyitó fü.
Землеватость n. földnemüség.
Землеватый m. földnemü.

Землеволодѣлець h. földbirtokos, földesúr.
Землеволодѣтель h. földesur, földbirtokos.
Земледѣлець h. földmives.
Земледѣльство s. földmivelés.
Землезнавство s. földisme, geognozia.
Землемѣрець h. földmérő.
Землемѣрне s. földmérés.
Землемѣрь h. mérnök.
Землемѣрьство s. földmérés.
Землеописание s. földirat, földrajz.
Землеписець h. földrajzíró, geográfus.
Землеписный m. földrajz.
Землепись h. földrajz.
Землетрясение s. földrengés, földindulás.
Землица n. földecske, kis darab föld.
Земля n. föld, világ; földgömb; termőföld, fekvő birtok; тверда земля: szárazföld, kontinens; ország, tartomány; a rutén (szláv) 3 betü neve.
Землякъ h. föld, egy vidékről való.
Землянка (fragaria vesca növt.) n. földi eper, szamócza.
Земноводный m. két helyen (szárazon és vizen) élő, kétéltü, hüllő.
Земнородный m. földi születésü, földszülte; h. földszülötte, ember.
Земный m. földi, világi; земнѣ блага: földi javak; земна куля: földgömb; земный клинъ: földnyelv.
Земь n. föld, talaj.
Земякъ h. burgonya, krumpli.
Зенитъ h. tetőpont, zenit.
Зеренце s. magocska, magvacska.
Зеркало s. tükör.
Зернистый m. nagyszemü, öregszemü, szemes.
Зерно s. mag, szem; gabona, élet.
Зерноватый m. magszerű, magvas, szemes.
Зерновикъ (pericarpium növt.) h. magrejtő, magtok, magburok.
Зерновый m. magszemből való, magvas, szemes.
Зерноѣдный m. magevő; зерноѣднѣ потята: magevő madarak.
Зерня s. mag, szem.
Зернята t. s. magvak (átalában); tökmag (különösen). Зернята товчи: tökmagot törni.
Зерькало s. tükör.
Зерькалце s. kis tükör.
Зерькати k. i. pillantani, pislantani, kacsingatni.
Зиждитель h. alapító, építő; teremtő, alkotó, létrehozó.
Зиждити cs. építeni, alapítani.
Зима n. tél; hideg, hidegség,

hideglelés; зима го трясе: leli a hideg.
Зимля n. föld, ország; tartomány, világ: a rutén 3 betü neve.
Зимница n. földből készült kunyhó.
Зимно i. hideg van; hidegen.
Зимнòсть n. hideg idő, hidegség.
Зимный m. téli; hideg.
Зимованя s. telelés; teleltetés.
Зимовати cs. teleltetni, télen eltartani (az állatokat, embereket); k. i. eltölteni a telet, kitelelni.
Зимòвля s. a telelésre megkivánt élelem (eledel).
Зимуля s. a telelésre szükséges élelem.
Зимушньый m. téli, télre való, hideg ellen való.
Зиркъ h. tekintet, pillantás.
Зирькало s. tükör.
Зирькати k. i. pillantani, kacsingatni.
Зияти k. i. ásítani, szájat tátni.
Злагода n. megengesztelődés, kibékülés.
Злагодити cs. megbékiteni, megengesztelni, megszelidíteni; — ся v. megbékülni, megengesztelődni.
Злагòдникъ h. békítő, békéltető; szelidítő.
Зладити cs. elkésziteni, kikészíteni, megkészíteni, befejezni; — ся v. elkészülni, kikészülni.
Злакъ h. növény.
Зламати cs. eltörni, megtörni; — ся v. eltöretni, eltörni.
Зламалѣнъ (— льòнъ) m. eltörött, tört.
Злапати cs. elfogni, megfogni.
Златарь h. aranymives.
Златити cs. aranyozni, aranynyal bevonni.
Златный m. aranyos, aranyozott.
Злато s. arany. Не зато, не зато, лѣпша честь якъ злато: Nem hiába, nem hiába, jobb (többet ér) a becsület, mint az arany.
Златòвка n. egyforintos bankó.
Златозарный m. aranysugaru, aranyos sugaru.
Златозрачный m. aranyfényü.
Златокрылый m. aranyszárnyu.
Златолюбивый m. aranyra sóvár, fukar.
Златонòсный m. aranyhozó.
Златоризный m. aranyszövetü, aranyruháju (misemondó ruha).
Златорогий (-ый) m. aranyszarvu.
Златословъ h. aranyszavu, aranyszáju; ékesen szóló.
Златотканый m. aranynyal áttört, aranynyal átszött.
Златоустный m. ékesen szóló; aranyszáju. Святый Іоаннъ

Златоустъ: Aranyszáju szent János.
Златоцвѣтный m. aranyszinü, aranysárga.
Златый m. aranyból való, arany; forint.
Злаченый m. aranyozott, aranyos.
Злегка i. könnyen, könnyedén, könnyü szerrel.
Злива n. árviz, vizáradás.
Зливати cs. leönteni, letölteni; — ся v. kiömleni, kiáradni.
Зловѣстие s. rossz hír, gyász hir.
Зловѣстникъ h. rossz hirt hozó, rossz hirt tudató.
Зловѣщий (-ый) m. baljóslatu, szerencsétlenséget hirdető.
Злога n. összetétel, szerkesztés.
Злоглаголивый m. rágalmazó.
Злодушие s. rossz lelkület.
Злодушный m. rossz lelkü.
Злодѣй h. tolvaj, zsivány; gonosztevő.
Злодѣйка n. nőtolvaj; gonosztevő nő.
Злодѣйский (-ый) m. tolvaj —, zsivány —; злодѣйский живòть: tolvaj élet.
Злодѣйство s. tolvajlás, tolvajság.
Злодѣяние s. tolvajlás, merénylet; betörés.
Зложелание s. irigylés, rossz kivánat, rosszakarat.
Зложелатель h. rosszakaró, rosszat kivánó.
Зложелательный m. rosszakaratu, irigy.
Зложити cs. összerakni, összetenni; lerakni, letenni; — ся v. letenni magát; összeadni magát valakivel.
Злокъ h. korty, nyelés.
Зломити cs. összetörni, megtörni, eltörni, kitörni; — ся v. eltöröddni, eltörni.
Зломудрець h. álbölcs, hamisan okoskodó.
Зломудрствовати cs. hamisan, okoskodni, hibásan okoskodni.
Зломысленый m. rosszakaratu. rosszszándéku, rosszindulatu.
Зломышленый m. rosszakaratu, rosszindulatu.
Злонамѣрение s. rossz szándék, rosszindulat.
Злонамѣренно̀сть n. rosszindulat, rosszakarat.
Злорада n. rossz tanács.
Злорадливый m. kárörvendő.
Злорадство s. káröröm.
Злосердный m. rossz szivü, kemény szivü, kőszivü.
Злославие s. rossz hirnév.
Злословити cs. rágalmazni.
Злословѣстие s. rossz lelkiismeret; rossz szándék.
Злословѣсгный m. lelkiismeretlen, lelketlen.
Злотый h. forint.
Злоумный m. gonosz-eszü.
Злоумышляти cs. rosszban tör-

ni a fejét, rosszban sántikálni.
Злохульный m. rágalmazó.
Злочестивый m. istentelen.
Злочестие s. istentelenség.
Злочестный m. istentelen.
Злуда n. áltatás, hitegetés, biztatás, ámítás.
Злудити cs. csalni, rászedni, ámítani.
Злупити cs. lehuzni, lehántani. lenyuzni; — ся v. lehámlani.
Злупѣжъ h. nyuzás; rablás.
Злучити cs. egyesíteni, egybekötni, összehozni, összeadni.
Злый m. rossz, gonosz. Злый пѣнязь незагыне: A rossz pénz el nem vész.
Злякати cs. megijeszteni, rájeszteni; — ся v. megijedni, megrémülni.
Злякнути k. i. megijedni.
Змагати ся v. igyekezni, törekedni, iparkodni.
Змарнити cs. elpazarolni, elprédálni, eltékozolni; — ся v. elpazaroltatni, eltékozoltatni.
Змарнованя s. pazarlás, tékozlás.
Змарнѣти k. i. elkényszeredni, elsoványodni, elfogyni, elfonyadni, elszáradni, elaszni.
Змерзнути k. i. megfagyni.
Змерькати k. i. alkonyodni, esteledni.
Змерькнути k. i. alkonyodni, esteledni; — ся v. beesteledni, beállni az estének. Вже змерькло ся: már este van, már beesteledett.
Змерькъ h. alkonyat, est.
Змести cs. leseperni, letisztítani.
Зметати cs. lehányni, lelökni, levetni, ledobni; зметати поросята: idő előtt megfiadzani.
Змия h. kigyó.
Змнягати (-gá-) cs. összegyürni, összeguzsolni, meggyomrozni.
Змокнути k. i. megázni.
Змолоти cs. megőrni, megőrölni; — ся v. megőretni.
Змолотити cs. kicsépelni, megcsépelni.
Змотати cs. lemotólálni; összeguzsolni, összebonyolítani.
Змочити cs. megáztatni, megvizezni.
Зморщина n. ráncz, redő, barázda (az arczon).
Зморщити cs. ránczolni, redőzni, összegyürni; — ся v. ránczot vetni, összegyürődni.
Змѣнити cs. változtatni, cserélni, váltani; — ся v. változni.
Змѣнный m. változó, változékony, változatos.
Змѣнность n. változás, változatosság.

Змѣй (serpens állt.) h. kigyó.
Змѣрковати cs. észrevenni, megpillantani, megfigyelni.
Змѣря n. kimérés.
Змѣряти cs. kimérni (italt), megmérni.
Змѣсити cs. letaposni, lábára hágni.
Змѣтати cs. lehányogatni, ledobálni; leseperni.
Змѣткы t. rongyos bocskor.
Змѣя h. kigyó.
Змякнути k. i. megpuhulni.
Знавати cs. tudni, ismerni; — ся v. ismerkedni.
Знаемо i. tudvalevőleg.
Знаемый m. ismert, tudvalevő.
Знайда k. n. talált gyermek, lelencz.
Знакомити cs. ismertetni, megismertetni; — ся v. megismerkedni.
Знакомство s. ismeretség.
Знакомый m. ismert, ismerős; tekintélyes, hires.
Знакъ h. jel, jegy, jelvény, jelentőség; intés.
Знакъ наголосный (ˊ): a hangsuly jele, ékezet; знакъ пытаня, вопросѣня, вопрошательный (?): kérdő jel; знакъ выклику (!): felkiáltó jel; знакъ середный: pontosvessző (;).
Знаменатель h. nevező (menynyiségtanban).
Знаменати cs. jelezni, jelölni.
Знаменитость n. hiresség, hirnév, tekintélyes egyén.
Знаменитый m. hires, nagyhirü, tekintélyes, nevezetes.
Знамение s. jel, jegy, jelvény.
Знаменовати cs. jegyet tenni, jelt adni; — ся v. keresztet vetni magára; megjelöltetni.
Знание s. tudás, tudat, ismeret.
Знаряженье s. felszerelés.
Знатель h. ismerő, tudó, tudomással biró.
Знати cs. tudni, ismerni, érteni; дати знати: tudatni, értesíteni; — ся v. ismeretségben állani, ismerni; незнаю ся съ никымъ: nem ismerek senkit.
Знатность n. hiresség, előkelőség.
Знатный m. hires, tekintélyes, előkelő.
Знатокъ h. tudós.
Значение s. jelentés, jelentőség.
Значительный m. jelentékeny, nyomós.
Значити cs. jelezni, jelenteni, tudatni; — ся v. számittatni.
Значный m. jelentékeny, fontos.
Значокъ h. kis jel, jelecske.
Значѣня s. jelentőség, fontosság; jelentmény.
Зненавидѣти cs. megutálni, meggyülölni, ki nem áll-

hatni; — ся v. megutáltatni, meggyülöltetni magát.
Знести cs. összehozni, összehordani; tojni; — ся v. megtojni.
Знизати cs. felfüzni, felfüzögetni.
Знимати cs. felvenni, megkisérleni felemelni; — ся v. felemelkedni.
Знóй h. hőség, forróság; izzadság, izzadás, veriték.
Знóйный m. rekkenő meleg, izzasztó.
Зноити cs. izzadni.
Зносити cs. elviselni, elhordani, megviselni, meghurczolni; — ся v. elviseltetni.
Зносокъ h. korcstojás, feltünően kicsi tyuktojás.
Зняти cs. levenni, felvenni.
Зо e. -val, -vel; иди зо мновъ: gyere velem.
Зобати lásd: дзьобати.
Зòбрати cs. összeszedni, összegyüjteni; — ся v. összeszedelőzni, összegyülni.
Зòвнѣ i. kivül, kint.
Зòвнѣшнòсть n. külső, külszin, felszin.
Зòвнѣшный m. külső, kivül levő.
Зòвсѣмъ i. egészen, tökéletesen, mindenestül.
Зогнулый m. meghajlott, meggörbült, görnyedt, görbe.
Зогнути cs. összehajtani, lehajtani, lehajlítani; — ся v. lehajolni, meggörnyedni.
Зодвòрный m. külső, udvarra néző; зодвòрна стѣна: külső fal.
Зодиакальный m. állatövi, állatövhöz tartozó.
Зодиакъ h. állatöv, zodiakus.
Зозуля (cuculus canorus állt.) n. kakuk.
Зола n. hamuval kevert lug; hamu.
Золеный m. pállazott, lugozott.
Золити cs. lugozni, pállazni.
Золляти cs. letölteni, leönteni; babonázni, öntéssel babonázni.
Золотарня n. aranymüves mühelye.
Золотарь h. aranyozó, aranymüves.
Золотило s. aranyos papir, aranyfüst.
Золотити cs. aranyozni; — ся v. aranyoztatni.
Золото (aurum ásv.) s. arany.
Золотопромывальня n. aranymosó intézet.
Золотоцвѣтный m. aranyszínü.
Золотый m. aranyból való, arany —; h. forint. Золотый простый: váltó forint (40 krajczár); золотый срѣберный: pengő forint (100 krajczár).
Золотя s. forintocska, forint.
Золочение s. aranyozás.
Золоченый m. aranyozott.
Зòмлѣти k. i. elájulni, elalélni.
Зона n. földöv, égöv, égalj.

Зоологический (-gi-) m. állattani.
Зоология (-gi-) n. állattan.
Зòрвати cs. leszakítani, leszakasztani; зòрвати болячкы: gyomorgörcsöt kapni.
Зòрка n. csillag.
Зòрникъ h. csillagvizsgáló, csillagász.
Зòрницьтво s. csillagászat.
Зòрнща n. hajnali csillag.
Зорѣ t. hajnal, hajnalpir, virradás.
Зорѣти k. i. hajnalodni, pitymallani, virradni.
Зòсредованя s. központosítás.
Зòсредовати cs. központosítani, összpontosítani.
Зòстанути k. i. maradni, megmaradni.
Зòстарѣти ся v. megöregedni.
Зòстати k. i. maradni, megmaradni; — ся v. maradni, megmaradni.
Зòстрѣтити cs. találni, szembe jönni, eléje menni; — ся v. találkozni.
Зòстрѣтъ h. találkozás.
Зохабити cs. elhagyni, elhanyagolni; — ся v. elhagyni, elhanyagolni magát.
Зпинати cs. támasztani, támogatni; — ся v. akadozni.
Зпирати cs. akadályozni, marasztalni, tartóztatni; megállitgatni (szekeret); — ся v. akadni, akadékoskodni.
Зпохила i. lejtősen.
Зрада n. árulás; rászedés, csalás.
Зрадити cs. elárulni, elámítani.
Зрадливый m. árulkodá.
Зрадникъ h. áruló, csalfa.
Зритель h. néző.
Зрòвнаня s. hasonlítás, hasonlat, egyenlet.
Зрòвнати cs. hasonlítani, összehasonlítani.
Зрозумѣтельный m. érthető, értelmes.
Зрозумѣти cs. megérteni, felfogni; — ся v. megértetni magát.
Зрокъ h. látóerő, látóképesség; tekintet, pillantás.
Зрубати cs. levágni, ledönteni.
Зрубъ h. gerendázat; a kut kávája.
Зруцати cs. lelökni, ledobni, levetni.
Зруцити cs. ledobni, lelökni, levetni; — ся v. levetni magát.
Зрушати cs. megbántani, megbolygatni, megmozdítani.
Зрушити cs. megmozgatni, megmozdítani; зрушити болячкы: gyomorgörcsöt kapni; — ся v. megmozdulni, elmozdulni.
Зрѣзати cs. lemetszeni, levágni; — ся v. levágatni, lemetszetni.
Зрѣлище s. szinjáték, látomány.
Зрѣлòсть n. érett állapot,

érettség; испытъ зрѣлости: érettségi vizsgálat.
Зрѣлый m. érett, megérett.
Зрѣние s. érés, megérés; nézés, látás.
Зрѣти cs. nézni, látni; — k. i. érni, megérni; — ся v. nézni magát.
Зтратити cs. elveszíteni, elveszteni; — ся v. elveszni, elpusztulni.
Зубатый m. nagyfogu, fogas.
Зубачъ h. nagy fogu ember.
Зубело s. zabola.
Зубецъ h. fog, fogacska (szerszámon); bemetszés, csipkézet.
Зубикъ h. fogacska, kis fog.
Зубило s. fogas véső; fogreszelő.
Зубити cs. fogakkal ellátni, fogakat készíteni.
Зубище h. nagy fog.
Зубковатый m. fogazott, csipkézett.
Зубникъ (hyosciamus niger növt.) h. bolonditó csalmatok.
Зубный m. fog számára való, fog —; зубный докторъ: fogorvos.
Зубовидный m. fogalaku.
Зубокъ h. kis fog, fogacska.
Зубообразный m. fogalaku.
Зубъ h. fog; корѣнный зубъ: zápfog; черенный зубъ: zápfog; держи языкъ за зубами: fogad mögött tartsd a nyelvedet (előbb rágd meg, aztán mond ki); зубы скалити: fogat csikorgatni, fogat vicsorítni; у дѣтины прорѣзали ся зубы: a gyermeknek fogai nőnek; fogai jőnek.
Зуднимати cs. megmenteni, megkisérleni kiszabadítani.
Зудняти cs. megmenteni, megszabadítani, valakinek a körmei közül kimenteni.
Зунняти cs. megmenteni, megszabadítani, kimenteni.
Зустрѣтити cs. találni, szembe jőni; — ся v. találkozni, összetalálkozni, összejönni.
Зустрѣча n. találkozás.
Зъ e. -val, -vel; -tól, -től. Зъ вòдсѣ: innét; зъ вòдтѣ: onnét, amonnét.
Зъоружити cs. felfegyverezni, fegyverrel fölszerelni; — ся v. felfegyverkezni.
Зъ-òтти i. onnét, amonnét.
Зъочити cs. szemügyre venni, megpillantani.
Зъ-укоса i. görbe szemmel, görbén.
Зъѣсти cs. megenni, elfogyasztani, felemészteni; — ся v. megenni egy a mást.
Зъѣхати k. i. bejárni, megjárni, végig járni.
Зыченый m. kölcsönzött, kölcsön vett.
Зычити cs. kölcsönözni, kölcsönadni, kölcsön venni.

Зѣвати k. i. ásítani, ásítozni.
Зѣвъ h. ásítás, ásítozás.
Зѣло i. igen, nagyon; зѣло рано: nagyon korán.
Зѣлье s. gyógyító fű.
Зѣля s. gyógyító fű, gyógyító növény.
Зѣнка n. szemgolyó.
Зѣркати k. i. kancsalítani.
Зѣркачъ h. kancsal, bandsa.
Зябликъ (fringilla coelebs állt.) h. pinty, pintyőke.
Зябливый m. fagyos, fázékony, fázkodó.
Зябнути k. i. megfázni, megfagyni.
Зябости ся v. megfázni.
Зять h. sógor, süv.

И.

И, и: a rutén ábéczé kilenczedik betűje; tótokkal határos vidékeken ugy ejtetik ki, mint a magyar *i*, a tiszta rutén vidékeken pedig, mint a magyar *é*.
И k. és, meg, is; и я, и ты: én is, te is; я и овòнъ: én és ő; — isz. ej!
Ибо k. mert, mivel, minthogy.
Ива (salix növt.) n. fűzfa, kecskefűz; szomoru fűz; ива лозова: kötő füz, rakottya.
Ивандень h. szent János napja.
Иванко h. Ivánka, Jánoska.
Иванòвъ день h. szent János napja.
Иванъ h. János, Jancsi, Iván.
Иверь h. négyszögüleg bevágott hely a fán, négyszögü forgács.
Ивишнѣ t. meggy, savanyú meggy.
Ивишня (cerasus acida növt.) n. meggyfa, savanyu meggyfa.
Ивова (oriolus galbulo állt.) n. aranybegy, sárga rigó.
Игла n. tű; шивуча игла: varró tű; яжуча игла: kötő tü; tűlevél (a fenyőfán); tövis (az akáczfán).
Иглиный m. tűt illető, tű —; иглино вушко: tű foka.
Иглиско n. nagy tű, vastag tű.
Иглистый m. tüs, tövises, tüskés; tűlevelü.
Иглиця n. füző tű.
Иглище n. nagy tű, vastag tű.
Игловатый m. tövises, tüskés.
Иглокòжнѣ звѣрята (echinodermata állt.) tüskebőrü állatok.

Иглообразный m. tűalaku, tűszerű.
Игнатъ h. Ignácz.
Иго s. járom; szolgaság, iga.
Иголка n. kis tű.
Игольникъ h. tűtartó.
Игра n. játék, játszás, játszma.
Играный m. játéknál használt, játszott.
Играня s. játszás.
Играти k. i. játszani (játékot); játszani (hangszeren); ugrálni, ugrándozni; repesni; онь душа ми играть: szinte ugrál a lelkem; pezsegni, habzani (ital); előadni (szinpadon).
Играчъ h. játékos, játszani szerető.
Игуменский (-ый) m. zárdafőnöki.
Игуменъ h. kolostorfőnök, zárdafőnök.
Идеалъ h. eszmény, eszménykép.
Идеальный m. eszményi.
Идея n. eszme; gondolat.
Идиллия n. pásztori versezet, idill.
Идиомъ h. szójárás, nyelvjárás.
Идолобѣсие s. rajongó bálványozás, őrjöngő bálványimádás.
Идоложрецъ h. bálványnak áldozó pap.
Идолонеистовство s. őrjöngő bálványimádás.
Идолопоклонникъ h. bálványimádó.
Идолопоклонництво s. bálványimádás.
Идолъ h. bálvány, bálványkép.
Иже nm. mely, a mely, a ki, a mi; иже еси на небесѣхъ: ki vagy a mennyekben; — s. neve a rutén (és szláv) ábécének.
Ижица n. a templomi szláv nyelv utolsó betűjének (v) neve.
Избавитель h. szabadító, megváltó, mentő.
Избавительница n. nő szabadító, női megmentő.
Избавительный m. megmentő, megváltó.
Избавити cs. megmenteni, megszabadítani, megváltani; — ся v. megmenekedni, kimenekülni, megszabadíttatni.
Избавляти cs. megszabadítani, megmenteni (gyakran).
Избачити cs. észrevenni, megpillantani.
Избивати cs. összeütni, összetákolni (ládát); leütni, leverni (gyümölcsöt); elverni: градъ избивъ жито: a jég elverte a gabonát.
Избираня s. felszedés, felvevés; választás.
Избиратель h. szedő; választó.
Избирательный m. választó.
Избирати cs. szedni; választani, kiválasztani, megvá-

lasztani; — ся v. kiválasztatni.

Избити cs. összeütni, összeverni; leütni, leverni; megbökni (a lábát); избивъ совѣ ногу на стерняцѣ: megszurta, megbökte a lábát a tarlón; — ся v. leüttetni, leveretni; megszurni, megbökni magát.

Изблизька i. közelről, közelből.

Изборона n. győzelem.

Изборонити cs. meggyőzni, legyőzni; — ся v. legyőzetni, meggyőzetni.

Избости cs. megdöfni, megtürkölni; letiporni.

Избочити ся v. kihívó állást venni, fenyegető pillantásokat vetni.

Избояти ся v. megszeppenni, megfélemedni.

Избраный m. választott, kiválasztott.

Избрати cs. kiválasztani; kiszedni.

Избудити cs. felébreszteni, felkelteni, felgerjeszteni, serkenteni; — ся v. felébredni, felkelni.

Избутѣлый m. korhadt, reves; fakó.

Избѣгати k. i. összefutkosni, befutni, végig futni; kerülni, kikerülni.

Избѣгнути k. i. összemenni, összefutni; — ся v. egymáshoz futni, összemenni; молоко избѣгло ся: összement a tej.

Извадити cs. összeakasztani; összeveszíteni; — ся v. összeveszni, összekapni.

Изварити cs. megfőzni, megkészíteni (az ételt); — ся v. megfőni.

Изверечи cs. levetni, ledobni, lelökni, lehányni, letenni (a hivatalról); — ся v. levetni magát; ledobatni.

Извернути cs. felfordítani, feldönteni; — ся v. felfordulni, felborulni.

Извивати cs. gombolyítani, legombolyítani, forgatni, hadonászni; — ся v. kigyódzni; forgolódni, sürögni-forogni, csuszni-mászni; hizelkedni.

Извити cs. legombolyítani, összegöngyölni, lemotólálni; — ся v. összezsugorodni, összegémberedni.

Извòлъ h. önkény, akarat.

Извонка i. kivül, kint.

Извонку i. kivülről, kivül.

Извыкнути k. i. megszokni, rászokni.

Извѣститель h. hirt hozó, hirhozó, tudósító, jelentő.

Извѣстити cs. tudósítani, hirüladni, értesíteni.

Извѣщатель h. hirdető, tudósító, jelentő.

Извѣяти cs. megszórni, a szórást elvégezni.

Извядати k. i. fonnyadni, hervadni.
Извялый m. hervadt, fonnyadt, bágyadt.
Извянути k. i. fonnyadni, hervadni.
Изганути cs. eltalálni, kitalálni.
Изганяти cs. összeterelni, összehajtani; költeni, felkelteni, ébreszteni; — ся v. kelteni, összehajtatni.
Изгибати k. i. elveszni, pusztulni, veszendőbe menni.
Изгибнути k. i. elveszni, elpusztulni.
Изглаголати cs. kimondani, kiejteni.
Изгладити cs. kisimítani, kicsiszolni; elsimítani, elcsiszolni; — ся v. elsimulni.
Изгнанникъ h. számüzött, kiüzött.
Изгнаня s. kiüzés, számüzés.
Изгнати (изжену) cs. kikergetni, kiüzni, kihajtani, számüzni.
Изгнити k. i. megrothadni, megpossadni.
Изгодити cs. eltalálni, rátalálni, rábukkanni; изгодишъ ты щи на чоловѣка: emberedre találsz még; eltalálni (valakinek a kedvét), kedvére tenni; тобѣ никто неизгодить: senki sem találja el a kedvedet, senki sem tehet a kedvedre.
Изгорбити ся v. meggörbülni, meggörnyedni.
Изгорнути cs. összevonni, összetenni.
Изгорнуто i. összevonva.
Изгорнутый m. összevont, egybevont, összehuzott.
Изгорѣлый m. kiégett, megégett.
Изгорѣти k. i. megégni, elégni.
Изготовити cs. elkészíteni, megkészíteni, kikészíteni; — ся v. elkészülni, kikészülni.
Изгребсти cs. összeseperni, összekotorni.
Изгрызти cs. összerágni, megrágni.
Изгубити cs. elrontani, megrontani; — ся v. megromlani.
Изгыбати k. i. veszendőbe menni, veszni, pusztulni.
Изгыбнути k. i. kiveszni, kipusztulni; elveszni.
Издавати cs. kiadni, kiadogatni; kibocsátani, közzé tenni (nyilatkozatot), nyilatkozni; — ся v. kiadatni.
Издавна i. régtől fogva, régóta.
Издалека i. messziről, messze földről, távolból.
Изданя s. kiadás, kiadvány; kibocsátás.
Издатель h. kiadó.
Издати cs. kiadni, kibocsátani.

Издерти cs. lehuzni, lenyuzni; megkarmolni, megkarczolni; — ся v. megkarczolni magát.

Издичалый m. elvadult, megvadult.

Издичати k. i. elvadulni, megvadulni.

Издоеный m. megfejt.

Издоити, издойити cs. megfejni, kifejni.

Издохлый m. megdöglött, meggebedt.

Издохнути k. i. megdögleni, kiadni a páráját, meggebedni.

Издревле i. régtől fogva, régóta.

Издыхати k. i. veszendőbe menni, dögleni, gebedni.

Издѣвати ся v. gunyolódni, csufolódni, ingerkedni, boszantani.

Изжвати cs. megrágni.

Иззелена i. zölden, zöldesen.

Иззувачъ h. czipőhúzó.

Иззувати cs. lehúzni másnak a czipőt; — ся v. lehúzni magának a czipőt.

Иззути cs. lehuzni másnak a czipőt; — ся v. lehúzni magának a czipőt.

Иззябнути k. i. átmegát fázni, keresztül kasul fázni, megfagyni; — ся v. megfázni.

Иззябсти k. i. megfázni; — ся v. megfázni.

Изказати cs. elmondani, megmondani, bevallani.

Изказити cs. eltörni, elrontani; — ся v. eltöretni, eltörni.

Изкалѣчити cs. megnyomorítani, nyomorékká tenni; — ся v. megnyomorodni, nyomorékká lenni.

Изкачати cs. megmángorolni (a ruhát).

Изклеити, изклейити cs. összeenyvezni, összeragasztani; — ся v. összeenyveződni, összeragadni.

Изкласти cs. összerakni, elrakni, rárakni, — ся v. rárakódni.

Изкликати cs. összehíni, egyebehini; — ся v. összehívatni.

Изкльобачити ся v, összeragadni, bagzani, koslatni (ebek).

Изклятати ся (-gá-) v. megaludni (a kocsonya).

Изковати cs. megvasalni.

Изколотити cs. megzurbolni, megküpölni (a vajat); habarni.

Изкопати cs. megkapálni.

Изкоренити cs. kiirtani, gyökerestül kitépni

Изкормити cs. megétetni, elfogyasztatni.

Изкортѣти k. i. kedvet kapni; изкортѣло ня: kedvem szotytyant.

Изкорчити cs. összehuzni, ösz-

szeguzsolni; — ся v. összehuzódni, összezsugorodni.

Изкосити cs. megkaszálni, lekaszálni.

Изкривити cs. meggörbíteni; -- ся v. meggörbülni, meggörbülni, megpuposodni.

Изкрутити cs. megtekerni, elkésziteni a guzst, guzsolni; összegyürni.

Изкупитель h. megváltó, szabadító, megmentő.

Изкупити cs. kiváltani, megmenteni, megszabadítani; — ся v. megváltatni, megszabadíttatni.

Изкурити cs. kiszíni, elfüstölni, elszíni.

Изкусити cs. tapasztalni, megkisérleni, megpróbálni.

Изладити cs. elkészíteni, megkészíteni, kikészíteni; — ся v. elkészülni, kikészülni.

Изламати cs. eltörni, letörni, széttörni; — ся v. eltörni (magától), eltöretni.

Излегка i. könnyen, könnyedén.

Излетѣти k i. lerepülni, kirepülni, leesni.

Изливати cs. kiöntögetni, kiönteni; — ся v. kiömleni.

Изломити cs. eltörni (valamit), kitörni, letörni; — ся v. eltörni (magától), kitörni.

Излѣзти k. i. leszállani, lemenni, lejönni.

Излѣчити cs. kigyógyítani, meggyógyítani; — ся v. meggyógyulni, kigyógyulni.

Измазати cs. bekenni, bemázolni.

Измарати cs. bepiszkolni, berondítani, bekenni; — ся v. bepiszkolódni.

Измерзлый m. megfagyott, kifagyott.

Измерзнути k. i. kifagyni, megfagyni.

Изметати cs. lehányni, levetni, ledobni, lelökni; — ся v. lehányatni, levettetni.

Измлада i. fiatal kortól kezdve, fiatalon.

Измнякнути k. i. megpuhulni, megszotyósodni.

Измнякшити cs. megpuhítani.

Измняти cs. összegyürni, összeguzsolni.

Измоклый m. megázott, átázott.

Измокнути k. i. megázni, átázni.

Измолотити cs. kicsépelni, kiverni.

Измочити cs. megnedvesíteni, megvízezni, megáztatni, beáztatni, — ся v. megázni, megnedvesedni.

Измучити cs. elkinozni, megkinozni, kifárasztani; — ся v. kifáradni, ellankadni.

Измыкати cs. megfésülni (a lent), bugázni; tépni, elnyűni; kitépni.

Измыти cs. lemosni, letisztítani.
Измѣна n. változás; árulás, hütlenség.
Измѣнитель h. változtató, módosító.
Измѣнити cs. változtatni, váltani, felváltani; elárulni; — ся v. változni (a hold), váltakozni.
Измѣнникъ h. áruló, hütelen.
Измѣрити cs. kimérni, felmérni; — ся v. felméretni.
Измѣримый m. mérhető.
Измякнути k. i. megpuhulni, megszotyósodni.
Измякшити cs. megpuhítani.
Измяти cs. összegyürni, összeguzsolni.
Изнести cs. összehordani, összehozni; tojni; — ся v. összehordatni; megtojni.
Изнизати cs. felfüzni.
Изнова i. újra, ujolag.
Изноровити cs. felültetni; felheczczelni, felbiztatni.
Износити cs. összehordani; elviselni, megviselni; — ся v. elrongyolódni, elkopni.
Изо e. -val, -vel; изо мновъ: velem; -ból, -ből; -ról, -ről.
Изобразити cs. lefesteni, ábrázolni, leírni; — ся v. lefestetni.
Изобрати cs. leszedni, összeszedni.
Изовсѣмъ i. teljesen, teljességgel, tökéletesen.
Изòвялый m. fonnyadt, hervadt; bágyadt.
Изòвянути k. i. elhervadni, elfonnyadni; elbágyadni.
Изогнати cs. összeterelni, összehajtani; felébreszteni, felkelteni.
Изогнити k. i. megrothadni.
Изогнути cs. meghajlítani, meggörbíteni; — ся v. meggörbülni, meghajolni, meggörnyedni.
Изòдрати cs. lenyúzni, lehuzni.
Изорати cs. megszántani, beszántani.
Изорвати cs. leszakítani, letépni; — ся v. leszakadni, letépni.
Израда n. elárulás.
Израиль h. Izrael.
Израильский (-ый) m. izraelita, zsidó; израильское царство: zsidó királyság.
Израильтянинъ h. zsidó, izraelita férfiu.
Израильтянка n. héber nő.
Израмити cs. megránczositani, ránczolni (lábravalót).
Израна i. jókor reggel, kora reggel, korán.
Изранити cs. megsebesíteni.
Изречи cs. kimondani, kijelenteni.
Изрубати cs. összevágni, összeaprítani; — ся v. összevágatni, összevagdaltatni.
Изрѣзати cs. levágni, lemet-

szeni; összevagdalni; — ся v. levágatni, lemetszetni.
Изсадити cs. kiültetni, kitenni, kirakni.
Изсерця i. haragból, indulatból.
Изсохлый m. kiszáradt, száraz.
Изсохнути k. i. kiszáradni, kiaszni.
Изстругати cs. legyalulni, lefaragni.
Изсушити cs. kiszárítani.
Изсыхати k. i. száradni, elszáradni (lassan).
Изсѣщнути cs. neghibbantani; — ся v. meglibbanni.
Изсѣчи cs. összevágni, összeaprítani, összenetélni, szétvágni; — ся v összevagdaltatni.
Изсякати cs. kitörülni, kitisztitani (az orrt); — k. i. kiapadni, kiszáradni; — ся v. kifujni az orrt.
Изтинати cs. levagdosni, levágni; — ся v. levágatni.
Изтяти cs. levágni; — ся v. levágatni.
Изучити cs. tanulmányozni, kitanulni, megtanulni.
Изфрацкати cs. összegyürni, elkenni (a ruhát).
Изцѣдити cs. megszürni, ászürni; — ся v. megszüretni.
Изцѣлити cs. meggyógyítani, összeszorítani, ökölbe szorítani (a kezet).
Изъ e. ból, ből; ról, ről; összetételekben: ki, el, meg: be; изъ-межи: közül, közől: изъ-за: mögül, miatt, túlról; изъ-подъ: alól.
Изъѣсти cs. megenni; megrágni.
Изъявити cs. kijelenteni, ki nyilvánitani.
Изъяснити cs. megvilágosítani, megmagyarázni, megfejteni.
Изыйти k. i. kikelni (a mag), kinőni; — ся v. összejönni, összemenni, találkozni.
Изѣсти cs. megenni, megrágni.
Икона n. szent kép.
Иконостасъ h. szent képekkel diszített fal (az oltár előtt).
Икосъ h. egyházi ének neve.
Икра n. lábikra; halikra.
Икрити ся v. ivni (a hal).
Икряный m. ikrás; икряный часъ: halívás.
Или k. vagy; или-или: vagy-vagy.
Илий h. Illés.
Илия h. Illés.
Иллуминация n. kivilágítás.
Иллустрация n. diszítés képek által.
Иллустровати cs. képekkel diszíteni.
Илько h. Illés.
Ильняный m. lenből való, len —; ильняное полотно: lenvászon.
Имало s. fogó eszköz; kötőfék.
Имати cs. fogni, megfogni,

kapni, megkapni; — ся v. fogózkodni.
Именины t. n. névnap.
Именительный падежъ: nevező eset, alany eset.
Именитый m. hires, nevezetes.
Именно i. nevezetesen, névszerint, jelesül, ugymint, tudniillik.
Имено s. név.
Именовати cs. nevezni, elnevezni; — ся v. neveztetni, nevezni magát.
Имити cs. fogni, megfogni, megkapni; — ся v. megfogózni, megfogózkodni, kapaszkodni.
Имня s. név; имня збòрное: gyüjtő név.
Имущество s. vagyon, birtok, jószág.
Имѣние s. vagyon, birtok, jószág; рухное имѣние: ingó vagyon.
Имѣти cs. birni valamit; — ся v. lenni, meglenni.
Имя s. név; прибери имя, дай имя, та буде чоловѣкъ: öltöztesd fel a tuskót, adj neki nevet, és ember lesz belőle. (Közmondás).
Имярекъ: nevü, nevezett; a név számára hagyott hely.
Инакий m. más, egyéb.
Инакший (-ый) m. más, egyéb.
Иначе i. másképp, különben.
Иначъ i. másképpen, másképp különben.
Инвентарь h. lelettár, leltár.
Инде i. másutt, ott, amott.
Индека i. másutt, máshol, ott amott.
Инджилѣрь h. mérnök.
Инджинерь h. mérnök.
Индивидуальность n. egyéniség.
Индивидуальный m. egyéni.
Индиецъ h. indiai, ind, hindu.
Индия n. India,
Индостанъ h. Hindosztán, Kelet-India.
Индустрия n. ipar.
Инженерный m. mérnöki.
Инженерство s. mérnökség.
Инженеръ h. mérnök.
Инколи i. miskor, más alkalommal; hébe-hóba, hébekorba.
Ино i. másmerre, akármerre.
Иновѣрецъ h. máshitű.
Иноземный m. külföldi, idegen.
Инокъ h barát, szerzetes.
Инообрàзный m. másalaku.
Иноплеменный m. más nemzetségből való.
Инородный m. másfaju, idegen.
Иностранецъ h. külföldi, idegen ember.
Иностранка n. külföldi nő.
Иностранный m. külföldi, idegen.
Иноческий m. szerzetesi.
Иноязычникъ h. más nyelvet beszélő.
Инспекторъ h. felügyelő.
Инстанция n. illetékes biróság, hatóság (felfolyamodásra,

felebbezésre nézve); folyamodvány.
Инстинктъ h. ösztön.
Институтъ h. intézet, nevelő intézet.
Инструментъ h. eszköz, müszer, szerszám; hangszer.
Инсургентъ (-gent) h. fölkelő, lázadó.
Интересный m. érdekes, vonzó.
Интересовати cs. érdekelni, vonzani; — ся v. érdeklődni.
Интересъ h. érdek; önérdek, kamat.
Интересный m. érdekes; haszonlevő; kamatozó, kamatra kiadott, kamatos.
Интересъ h. érdek; kamat; дати на интересъ: kamat fejében adni, kamatra kölcsönözni.
Интрига (-gá) n. cselszövény, ármány, fondorkodás.
Инуда i. másfelé, másmerre.
Интуда i. másmerre, másfelé.
Иншпекторский (-ый) m. felügyelői, felvigyázati.
Иншпекторство s. felügyelői hivatal, felügyelőség.
Иншпекторка n. felügyelőné, a felügyelő felesége.
Иншпекторъ h. felügyelő.
Иншакый m. másféle, másnemü.
Инше s. más, egyéb, valami. Я инше ничъ не хочу: semmi egyebet nem akarok; — i. más, másképpen; тото вже инше: az már más, másképpen van.
Иншый m. más, másféle.
Ипакой h. a templomi ének egyik faja.
Ипостасъ h. a szent Háromság egyik személye; isteni lény, isteni személy.
Иржа n. rozsda.
Иржавый n. rozsdás.
Ирина n. Irén, Irénke.
Ириний h. Irén.
Ирландецъ h. ir, irföldi ember.
Ирландия n. Irország.
Ирмологий (-gij) h. hangjegyes egyházi könyv, énekes könyv hangjegyekkel.
Ирмология (-gi-) n. egyházi énekes könyv hangjegyekkel.
Ирмосъ h. templomi ének, irmosz.
Иродъ h. Heródes.
Исаакъ h. Izsák.
Исидòръ h. Izidor.
Исказати cs. elmondani, megmondani, bemondani.
Исказити cs. eltörni valamit, elrontani; — ся v. eltörni (magától), elromlani.
Искалѣчити cs. elnyomorítani, megnyomorítani; — ся v. nyomorékká válni, megbénulni.
Искельтовати cs. elfogyasztani, elkölteni, megenni.
Исколотити cs. felzavarni, összezavarni; meghabarni,

behabarni, megküpölni; — ся v. felzavaródni.

Искони i. kezdet óta, kezdetben.

Исконный m. ősrégi, nagyon régi, ős; исконный человѣкъ: ősember.

Ископати cs. megkapálni, elvégezni a kapálást.

Искоренити cs. kiirtani gyökerestől, kipusztítani; — ся v. gyökerestől kipusztulni.

Искосити cs. lekaszálni; elferdíteni, lekoptatni (sarkat); — ся v. lekaszáltatni; görbén nézni.

Искра n. szikra; fény (a szöveten).

Искренно i. őszintén.

Искреннòсть n. őszinteség, bensőség.

Искривити cs. elgörbiteni, meggörbíteni; — ся v. elgörbülni, meggörnyedni.

Искрутити cs. összecsavarni, összetekerni, guzsolni.

Искупитель h. megváltó, szabadító.

Искупити cs. megváltani, kiváltani; — ся v. megváltani magát.

Искупление s. megváltás, kiváltás.

Искуповати cs. összevásárolni, összevenni.

Искупъ h. váltságdij, váltságpénz; kiváltás.

Искурити cs. felfüstölni, kifüstölni.

Искусити cs. megkisérleni, megpróbálni, tapasztalni.

Искусникъ h. művész, müértő.

Искусный m. ügyes, tapasztalt, jártas.

Искуство s. művészet; jártasság.

Искусъ h. tapasztalás, tapasztalat; próba.

Исламъ h. izlám, mohamedanizmus.

Исопъ (hyssopus növt.) h. izsóp.

Испания n. Spanyolország.

Испарити cs. forralni, forrázni, felforralni; — ся v. felforrni, leforrázódni.

Испервa i. kezdettől fogva, elejétől fogva.

Испечи cs. megsütni, lesütni, kisütni; — ся v. megsülni, megsütni magát.

Исписати cs. leírni, lemásolni.

Испити cs. leinni.

Исплатити cs. lefizetni, megfizetni.

Исплести cs. összefonni, megfonni.

Исплювати cs. leköpni, köpni.

Исплювкати k. i. köpködni.

Исплюнути cs. leköpni, kiköpni.

Исповнити cs. teljesíteni, végrehajtani, megtölteni; — ся v. teljesedni, teljesülni, megtelni.

Исповѣдание s. gyóntatás, gyónás; hitvallás.
Исповѣдатель h. gyóntató.
Исповѣдати cs. gyóntatni; hirdetni, vallani; — ся v. gyónni.
Исповѣдникъ h. gyónó (férfi).
Исповѣдница h. gyónó (nő).
Исповѣдь n. gyónás, vallomás, bevallás.
Испòдъ i. alulról, alul.
Исполинъ h. óriás.
Испорознити cs. kiüríteni.
Исправительный m. javító, jobbító.
Исправити cs. megcsinálni, megkészíteni; megjavítani, kijavítani; — ся v. elkészülni, kijavíttatni; megjobbulni, megjavulni.
Испрясти cs. megfonni, mindent megfonni.
Испудити cs. megijeszteni, megrémíteni; — ся v. megijedni, megrémülni.
Испустити cs. lebocsátani, kibocsátani, leereszteni; — ся v. lebocsátkozni, leereszkedni.
Испутати cs. összebonyolítani, bebonyolitani; — ся v. összebonyolodni.
Испущати cs. leereszteni, lebocsátani (gyakran); — ся v. leereszkedni, lebocsátkozni.
Испытати cs. vizsgálni, kérdezni.
Испытникъ h. vizsgáló.
Испытъ h. vizsgálat; próba.
Иссопъ (hyssopus növt.) h. izsóp.
Истечи k. i. lefolyni, elfolyni; — ся v. elfolyni, eltünni, elveszni.
Истикъ h. ösztök, ösztöke.
Истина n. igazság.
Истинно i. valóban, igazán.
Истинный m. valódi, igaz; őszinte.
Истирати cs. törülgetni, letörülgetni; — ся v. letörlődni, lekopni.
Истиха i. csendesen, halkan.
Истнòсть n. lényeg, valóság.
Истнота n. lény, lényeg.
Истовчи cs. összetörni, összeverni; — ся v. összetöretni.
Истовый m. valódi, valóságos.
Истòкъ h. kifolyás, ér, forrás.
Истолочити cs. összegázolni (a füvet).
Истоптати cs. összetaposni, megtaposni, legázolni.
Историкъ h. történetíró, történész.
Исторический (-ый) m. történeti, történelmi.
История n. történet, történelem.
Источникъ h. forrás, ér; kutfő, kutforrás.
Истрия n. Isztria.
Истрясти cs. lerázni, levetni; — ся v. lerázatni.

Истый m. ugyanaz, éppen az, az igazi.
Исусъ h. Jézus.
Исходити k. i. bejárni, beutazni; kinőni, kikelni (vetemény); eredni, származni.
Исхòдный m. kiinduló, kezdet —; исхòдный пунтъ: kiinduló pont.
Исхòдъ h. kiindulás, kimenetel, kiköltözés; книга исхода: Mózes 2-ik könyve (exodus).
Исходячий m. kimenő; kiemelkedő, kinyuló.
Исхуднути k. i. elsoványodni, megsoványodni.
Исцѣлити cs. meggyógyítani; — ся v. meggyógyulni.
Исчезлый m. eltünt, elenyészett, elveszett.
Исчезнути k. i. eltünni, elenyészni, elveszni.
Исчесати cs. megfésülni; — ся v. megfésülködni.
Исчерькати cs. összefirkálni, összeírkálni.
Исчислити cs. kiszámítani, elszámlálni.
Ишити cs. megvarrni, összevarrni; kivarrni, kihimezni; — ся v. megvarratni.
Итакъ k. és igy; azért, tehát.
Ихъ nm. őket, övék.
Иши k. még.
Ишпанъ h. ispán.
Ище k. még.
Ищи k. még.

К.

К, к: a rutén ábéczé tizedik*) betüje; magyarban *k*.
Кабанъ (sus scrofa állt.) h. vaddisznó, vadkan.
Кабатъ h. szoknya, női szoknya.
Кабы k. hogyha, ha.
Кавалеристъ h. lovaskatona.
Кавалекъ h. darab, tuskó.
Кавалецъ h. darab.
Кавариня n. kávéház.
Кавиль h. kávé.
Кавка (corvus monedula állt.) n. csóka.
Каганецъ h. mécses, mécs.
Кагля n. kályha.
Кадетъ h. hadapród, kadét.

---

* A ruténban i mint önálló hang, tehát mint betü, nem szerepel; a templomi szláv könyvekben i-nek, magánhangzó előtt j-nek mondatik, és mint önálló hangnak meg van a maga betüje (Ї) is.

Кадило s. tömjén; füstölőszer, illatszer.
Кадильница n. füstölő.
Кадити cs. tömjénezni.
Кадубъ h. kut (melynek falazatát vájt tölgyfa képezi).
Кадь n. kád, nagy hordó.
Кажба n. beszélés, elbeszélés, elmondás.
Каждоденный m. mindennapos, mindennapi.
Каждый nm. mindegyik, mindenik, kiki, minden; каждый собѣ: kiki magának, szerteszéjjel.
Казальница n. szószék.
Казаница n. szószék.
Казань n. egyházi beszéd, prédikáczió.
Казаня s. oktatás; egyházi beszéd.
Казатель h. hitszónok.
Казательница n. szószék.
Казати cs. mondani, megmondani; mutatni; — ся v. mutatkozni, látszani, tetszeni.
Казити cs. rontani, rombolni; — ся v. romolni, eltörni.
Казка n. mese; elbeszélés.
Кайла h. kajla (ökör).
Кайластый m. kajla, kajlaszarvu.
Каинъ h. Káin.
Кака n. piszok, szemét, bélsár.
Какати k. i. kakálni, kiüriteni a bélsarat.
Како i. hogyan, miképpen?; — s. a rutén (szláv) *k* betü neve.
Каламайка n. a rutén népdal egy neme, kálámájká.
Каламарь h. tentatartó.
Каламутити cs. zavarni (vizet); — ся v. zavarodni.
Каламутный m. zavaros.
Калапошъ h. kalapos.
Калапъ h. kalap, magyarkalap.
Каларабъ (brassica oleracea gongyloides növt.) h. kalarábé.
Калачъ h. kalács.
Календария n. naptár.
Календарь h. naptár.
Калиберъ h. a cső átmérője, öble (puskánál stb.).
Калило s. tüzes vas; a tüzes vas lehütésére szolgáló viz.
Калильный m. tüzesítő, izzító.
Калина (viburnum lantana növt.) n. vad bangita; черлена калина (viburnum opulus növt.) kánya bangita, vörös bangita.
Калинка lásd: калина.
Калинникъ h. bangitacserje, bangita bokor.
Калиновый m. bangitából való, bangita —
Калити cs. izzítani, edzeni; — ся v. edzetni, tüzesedni.
Калкулъ h. érdemjegy.
Каллиграфия (-gr-) n. szépírás.
Калопѣрь h. galopp.
Калъ h. sár, pocsolya.

Кальвинка n. kálomista nő, reformált vallásu nő.
Кальвинскій(-ый)m. kálomista, reformált.
Кальвинъ h. kálomista, reformált férfi.
Кальга n. kályha.
Калѣка h. nyomorék, béna, koldus.
Калѣчити cs. megnyomorítani, nyomorítani ; kerékbe törni ; — ся v. megnyomorodni, nyomorékká lenni.
Калюга m. sár, pocsolya.
Калюжа n. sár, pocsolya.
Калюжина n. sár, pocsolya.
Каляный m. sáros, mocskos, piszkos.
Каляти cs. piszkolni, sározni ; — ся v. sározódni.
Камара n. kamara, kincstár ; kamara.
Камаратство s. pajtásság, barátság, társaság.
Камаратъ h. társ, pajtás ; bajtárs.
Каменарь h. kőmíves, kőfaragó.
Каменистый m. köves, kőalaku.
Каменникъ h. köves vidék ; tömlöcz, börtön.
Камень h. kő ; капустяный камень : káposztás kő.
Каменѣти k. i. kövülni, megkövülni.
Камеральный m. kamarai, kincstári.
Камняный m. kőbül való, kő — ; камняное серце : kőszív ; чоловѣкъ камняного серьця : kőszívü ember.
Кампания n. hadjárat.
Камфоровый m. kámforból való, kámfor —
Камфоръ h. kámfor.
Камѣнецъ h. kövecske, kis kő, kavics.
Камѣнный m. kőből való, kő —; камѣнный порòстъ (növt.): bérczi zuzmó ; камѣнна гора : kőbánya, kővágás ; камѣнное начѣня : kőedény ; камѣнна куна : kőrakás, kőhalom ; камѣнный вугòлъ : kőszén ; камѣнное вапно : kőmész, mészkő ; камѣнна сòль : kősó ; камѣнна стѣна : kőfal ; камѣнна дорога : kőút.
Камѣнь h. kő.
Камѣня s. kövek, sok kő.
Камѣнярь h. kőfaragó.
Камѣнярскый m. kőfaragói.
Камяный m. kőből való, kő —
Каналошъ h. csatorna, itatógödör.
Канапей h. kanapé.
Канарикъ (fringilla canaria állt.) h. kanári pinty, kanári madár.
Канавасъ h. kanavász, kanavász vászon.
Кандалòвка n. kandalló.
Кандалòвъ h. kandalló.
Кандидатъ h. jelölt, kijelőlt,
Кандидация n. kijelölés.

Каникула n. kánikula, ebnapok nyáron.
Канкòвъ h. vászonujjas.
Канна n. kanna, kanta.
Канонирь h. tüzér.
Канонизация n. szentté avatás.
Каноникъ h. kanonok.
Каноничество s. kanonokság.
Канонъ h. szabály, rendszabály; egyházi törvény, kánon.
Канта n. kanna, kanta.
Кантаръ h. kantár.
Кантонировати cs. beszállásolni (katonát); tanyázni.
Канцелария n. irószoba, kanczellária.
Канцлеръ h. kanczellár.
Канчòвъ h. kancsó.
Канчукъ h. kancsuka.
Канчухъ h. kancsuka.
Канюкъ (strix scops állt.) h. csuvik, kuvik, kis bagoly.
Каня (milvus regalis állt.) n. közönséges kánya; — (astur palumbarius állt.) közönséges héja.
Канячий (-ый) m. kányáé, héjáé, kánya —, héja —; канячѣ чоботы (campanulla növt.): harangvirág.
Каолинъ h. porczellánföld.
Капелюхъ h. díszkalap.
Капелянъ h. káplán.
Капетанъ h. kapitány, százados.
Капецъ h. bocskor, vászon lábbeli (a halottnál); botos.
Капиталистъ h. tőkepénzes.
Капиталъ h. tőke, tőkepénz.
Капитанский (-ый) m. kapitányi, századosi.
Капитанство s. kapitányság.
Капитанъ h. kapitány, százados.
Капитулировати cs. letenni a fegyvert.
Капитулъ h. káptalan.
Капка n. csepp, csöpp.
Капкати cs. csöppenteni, cseppegtetni; — k. i. cseppegni.
Капланъ h. káplán; segédlelkész.
Каплища n. kápolna.
Каплунити cs. kiherélni a kakast.
Каплунъ h. kappan.
Каплѣ t. csöppek, cseppek.
Капля n. csöpp, csöppecske.
Капнути k. i. csöpögni, cseppenni.
Капòвъ h. kopó, vadászkutya; kapó (lapdajáték).
Капра n. csipa.
Каправый m. csipás.
Каправѣти k. i. csipásodni.
Капраль h. h. káplár, tizedes.
Капсликъ h. süvegcse (a puskán), kapszli.
Капура n. kapu.
Капуста (brassica növt.) n. főzelék káposzta, káposzta; бѣла капуста (brassica oleracea növt.) fehér, fejes káposzta; кучерява капуста (brassica crispa növt.) fodor

káposzta; черлена капуста (brassica rubra növt.) vörös káposzta; заяча капуста (bupleurum növt.) nyulkáposzta, szingallér.

Капустяникъ h. káposztás kő; káposztás bűles.

Капустяный m. káposztás; капустяный гордòвъ: káposztás hordó; капустяный росòлъ: káposztalé.

Капуцинъ h. csuklyás barát, kapuczinus.

Капцы t. vászon lábbeli (a halott számára).

Капча n. kapocs.

Капчаный m. kapcsolt, kapocsesal biró.

Капчати cs. kapcsolni, bekapcsolni; — ся v. bekapcsolni magát.

Кара n. büntetés, bünhödés; kár, veszteség.

Карабинъ h. karabély.

Карабуля n. koszorualaku fejék (pór nőknél).

Каравай h. ünnepi kenyér.

Караванъ h. utazó társaság keleten, karaván.

Каракаты t. rövidszáru páraszt csizma.

Караный m. megbüntetett, bünhődött.

Караня s. büntetés, bünhödés.

Карапъ h. mihaszna, koszos (malacz); semmitérő (malacz); hitvány.

Карасикъ h. kis kárász.

Карасъ (cyprinus carassius állt.) h. kárászponty, kárász.

Каратель h. büntető, fenyítő.

Карательный m. fenyítő, büntető.

Карати cs. büntetni, fenyíteni.

Карачунъ h. karácsonyi kalács.

Карий (-ый) m. barna, fekete (szem).

Карика n. karika.

Карикашъ h. karikás ostor.

Каринтия n. Karintia.

Каркъ h. nyak, nyakszirt.

Карно ся sz. i. feketéllik, sötétellik.

Карнòсть n. alárendeltség, fegyelem.

Карный m. feketés, barna.

Карпаты t. Kárpátok, kárpáti hegyek.

Карта n. kártya.

Картавити k. i. elcsenéveszesedni, elhitványodni.

Картавый m. hitvány, elcsenevészesedett.

Картина n. kép, festmény.

Картка n. kis kártya, czédula; levélke.

Картофель (solanum tuberosum növt.) h. burgonya, krumpli.

Карточка n. kártyácska, jegy, levélke.

Картуновый m. kartonból való, karton —

Картунъ h. karton.

Картя n. kártya; картѣ йграти: kártyázni.

Картязловати cs. kártyázni.
Картяшъ h. kártyás.
Карфа n. karfa.
Карцеръ h. tömlöcz, börtön.
Каса n. pénztár.
Касарня n. kaszárnya, laktanya.
Касашъ h. kaszás; kaszás-csillag.
Каска n. mese, monda.
Касочка n. mese, monda.
Каспийское море : kaspi tenger.
Касса n. pénztár.
Кассационный m. semmítő; кассационна палата : semmítőszék.
Кассиръ h. pénztáros, pénztárnok.
Каста n. kaszt, néposztály.
Катавасия n. templomi ének.
Катакомбы t. földalatti építkezés, katakomba; sirbolt, (a régieknél).
Каталогушъ (-gus) h. névsor; névjegyzék,
Каталогъ (-g) h. névsor, sorjegyzék, könyvjegyzék.
Катанка n. szoknya.
Категория (-go-) n. osztály, osztályrend; kategoria, fogalomkör.
Катедра n. tanszék, püspökiszék.
Катедральный m. székes.
Катерина n. Katalin, Katicza, Kati.
Катихизаторъ h. hitelemző.
Катихизация n. vallástanítás, hitelemzés.
Катихизисъ h. hittan, vallástan.
Катихисъ h. hittan, vallástan.
Катиця n. bojt, rojt.
Катованый m, kinzott.
Катовати cs. kinozni.
Католикъ h. római katholikus férfi.
Католицисмъ h. katholiczizmus, a római egyház vallástana.
Католический m. katholikus, római katholikus; közönséges, egyetemes, átalános.
Католичество s. a római egyház vallástana.
Католичка n. római katholika nő.
Катранъ h. kötő, előkötény.
Катуна h. katona; пошовъ у катуны : elment katonának, elvitték katonának.
Катунство s. katonaság, katonáskodás; hadsereg.
Катуньский (-ый) m. katonai.
Каучукъ h. ruganyos gyanta, kaucsuk.
Кафтизма n. szakasz (a zsoltáros könyvben), könyv.
Кацабайка n. női felöltő, kaczabájka.
Кача s. kis kacsa, kacsácska.
Качаня n. mángorlás, ruhasímitás; laskanyujtás.
Качати cs. hengeríteni, gurítani; ruhát mángorolni, ruhát símitani, nyujtani (tésztát); — ся v. gurulni, hengerközni.

Качатко s. kis kacsa.
Качачий (-ый) m. kacsából való, kacsa —
Качка (anas állt.) n. kacsa, rucza, récze; дика качка (anas boschas állt.) vad kacsa; наська качка (anas domestica állt.) házi kacsa.
Качкы t. fakarok, melyekre gombolyitáskor ráteszik a motyót.
Качòлка n. mángorló fa; laskanyujtó, sodrófa.
Качуръ h. himkacsa, gacsér.
Качя s. kis kacsa.
Каша n. kása, köleskása.
Кашель h. köhögés; сухый кашель: szamár hurut.
Кашеварь h. szakács.
Кашланя s. köhögés, köhécselés.
Кашлати k. i. köhögni, köhécselni.
Каштанъ (castanea növt) h. gesztenyefa; gesztenye.
Каяня s. töredelem, bünbánat, megbánás.
Каяти ся v. bünhődni, vezekelni; megbánni, megtérni.
Квадратный m. négyszögü, négyszöges, négyzetes.
Квадратовый m. négyszögü, négyszöges.
Квадратъ h. négyszög.
Квадрубъ h. ruhatartó szekrény
Кваканя s. kvákogás, kurutytyolás, brekegés.
Квакати k. i. brekegni, kuruttyolni.
Кваконѣти k. i. brekegni, kuruttyolni, kvákogni, (huzamosan).
Кванъ h. sürü moslék.
Квартиль h. lakás, szállás.
Квартира n. lakás, szállás.
Квартирмайстеръ h. szállás-csináló, szállásmester.
Кварцъ h. kovakő, kovag, kvárcz.
Квасити cs. savanyítani, besavanyitani; — ся v. savanyodni, megsavanyodni.
Кваснина n. savó.
Квасный m. savanyu; ásványos; квасна вода: savanyu viz, borviz.
Квасъ h. kovász; sav (vegytanban).
Кватерка n. korty, egy hajtás (ital).
Кватырка n. korty, egy hajtás (ital).
Квашеный m. savanyított, kovászos.
Квитанция n. nyugtatvány, elismerés.
Квитка n. virág.
Квитнути k. i. virítani, virágzani.
Квитовати cs. kiegyenliteni.
Квитъ h. kiegyenlítés: теперь уже квитъ: most már nem tartozunk egymásnak, már kvittek vagyunk.

Квичати k. i. visítani, sivítani, sikoltani.
Квокати k. i. kotlani.
Квочка n. kotló, kotlós tyuk.
Квочити k. i. kotlani.
Квѣлити k. i. nyeríteni (ló).
Квѣтка n. virág.
Квѣтокъ h. virág.
Квѣтный m. virágos.
Квѣтчастый m. virágos.
Кегенька n. nagyságos aszszonyka.
Кегеня n. nagyságos asszony, nagyasszony.
Кедрòвникъ h. czédruserdő.
Кедровый m. czédrus —
Кедръ (pinus cedrus növt.) h. czédrusfa.
Кедь k. ha, hogyha; mikor, midőn.
Келепъ h. csákány.
Келефъ h. csákány.
Кельтованя n. költés, költekezés.
Кельтовати cs. költeni, költekezni; elkölteni, megenni.
Кельтунокъ h. költés, költekezés, pazarlás, fényüzés.
Кельчигъ (-g) h. költség.
Кендерица (zea mays növt.) n. tengeri kukoricza.
Кеньòвчъ h. kenócs.
Кеня. csak összetételekben mint: *баюскеня:* bajuszkenő.
Кервистòсть n. vérmesség.
Кервистый m. véres, vérmes, bővérü, telivér.
Керметловати (-get-) cs. kergetni, hajtani, üzni.
Керейтовити k. i. kerülői tisztet viselni.
Керейтòвъ h. kerülő, csősz.
Кереня n. erjedésbe ment szilva (a pálinka főzéshez).
Керечунъ h. karácsonyi kalács.
Керешкедийшъ h. kereskedés.
Керктина n. vakondturás.
Керпцы t. bocskor; botos.
Кертиска n. kertészné.
Кертисъ h. kertész.
Кертища (talpa europea állt.) n. vakond.
Кертовый m. kerti.
Кертъ h. kert.
Кесарь h. császár.
Кесарьский (-ый) m. császári.
Кеселица n. czibere, savanyított leves.
Кестеманъ h. kendő, szines kendő.
Кестеменъ h. kendő, keszkenő.
Кефа n. kefe.
Кефованый m. kefélt, megkefélt.
Кецокъ h. szopós borjuk számára elkerített hely; borjuól.
Кешелистый m. kese, kesely.
Кешень n. zseb.
Кешеня n. zseb.
Кешервешный m. keserves. Кешервешный мòй живòтъ: keserves az én életem.
Кибы k. hogyha, ha.
Кивало s. inga.

Киваня s. intés, billentés, mozdítás, érintés, bántás.
Кивати cs. bántani, érinteni, mozgatni, mozdítani; billenteni, biczegni; — ся v. mozogni, mozdulni, ingani, lengeni.
Киверъовати cs. keverni (szántóföldet).
Кивегваласташъ h. követválasztás, képviselő választás.
Кивегъ h. követ, képviselő.
Кивнути k. i. inteni, billenteni, mozdítani.
Кивотный m. frigyszekrényhez tartozó.
Кивотъ h. frigyszekrény.
Кий h. fütykös, bot.
Кийцерешка n. kétszeres buza, tavaszi buza.
Кийшакъ h. nagy kés.
Кила t. tök, here, sérv.
Килавый m. tökös, sérves, szakadt.
Килавѣти k. i. megtökösödni, megszakadni.
Килакъ h. puczér veréb.
Кило sz. ezer; килограмъ: kilogramm, ezer gramm; килолитеръ: ezer liter, kiloliter; километеръ: ezer méter, kilométer.
Килы t. tökösség; here, tök.
Кимакъ h. fatuskó, tuskó.
Кимвалъ h. czimbalom.
Кинути cs. megbántani, megérinteni; megharapni (eb); — ся v. megmozdulni.
Киплятокъ h. forró viz.
Кыплячий (-ый) m. forró, pezsgő, bugyogó.
Кипръ h. Cziprus szigete.
Киптарь h. ujjatlan suba, ujjatlan felöltő.
Кипѣти k. i. forrni, főni.
Кириллиця n. czyrill írás, szláv írás.
Кириллъ h. Czyrill.
Кирниця n. forráskut, kut.
Кисасонка n. kisasszony.
Кисасоня n. kisasszony.
Кислити cs. savanyítani, besavanyítani.
Кисловатый m. savanyus.
Кислость n. savanyuság, sav.
Кислый m. savanyu, savanyított.
Киснути k. i. savanyodni, erjedni; kelni (tészta).
Кисть n. bojt, rojt; ecset.
Кита n. szösz csomó, kita.
Китаецъ h. khinai, sinai
Китай h. Khina, Sina.
Китица n. bojt; fürt; a kéve fürtös vége.
Китъ (balaena állt.) h. czet, czethal.
Кишасонка n. kisasszony.
Кишасоня n. kisasszony.
Кишеня n. zseb.
Кишка n. bél.
Кишкертъ h. kiskert, virágoskert.
Киякъ h. karó, fütykös.
Кияня n. karó; furkós bot, fütykös.

Кладка n, lakat.
Кладъ h. kincs.
Кламати cs. csalni, rászedni, ámítani; — ся v. csalódni, rászedetni.
Кламство s. csalás.
Кланяти ся v. köszönni, üdvözölni, meghajolni; leborulni.
Клапатый m. lecsüngő fülü.
Класа, класса n. osztály; rend, rang.
Класификация n. osztályozás.
Класти cs. rakni, helyezni, tenni; — ся v. helyezkedni, rakódni, rakatni.
Класъ h. kalász.
Клебанъ h. kalap.
Клебаня s. kis kalap.
Клевета n. rágalom.
Клеветаня s. rágalmazás.
Клеветати cs. rágalmazni.
Клеветникъ h. rágalmazó férfi.
Клеветница n rágalmazó nő.
Клей h. enyv, mézga.
Клейистый m. enyves, ragasztható.
Клейити cs. enyvezni, ragasztani.
Кленина n. jávorerdő.
Кленовый m. jávorfából, juharfából való.
Кленъ (acer növt) h. jávor, juhar, jávorfa, iharfa.
Клепало s. deszka, melyen kelepelnek; ülő vas, ülő.
Клепаный m. kalapácsolt, vert.
Клепаня s. kalapálás, kelepelés.
Клепати cs. kalapálni, kelepelni; клепати косу: kiverni a kaszát.
Клепачъ h. kalapács.
Клерикъ h. klerikus, papnövendék.
Клецикъ h. darabka, darab, szelet.
Клибикъ (tringa pugna állt.) h. bibicz, vibicz.
Кликаня s. kiabálás, kiáltozás.
Кликати cs. híni, szólítani, kiabálni; — ся v. kiáltani egymást, szólítani.
Кликнути cs. híni, szólítani.
Кликъ h. kiáltás, kiabálás;
Клима n. klima, éghajlat.
Клиника n. kórház.
Клиноватый m. ékalaku.
Клинокъ h. faszeg; penge (a kardon).
Клинъ h. ék, faék, vasék, faszeg; ülep; — (acer növt.) juharfa, jávorfa; — (perca fluviatilis állt.) h. folyamsügér.
Клинчикъ h. kis faszeg; kis ék.
Клиросъ h. karhely a templomban.
Клиръ h. papság, egyházi rend.
Клобукъ h. széles karimáju kalap.
Клобухъ h. széles karimáju kalap.
Клонити cs. hajtani, görbiteni; — ся v. hajolni, borulni.

Клопкати cs. kopogni, kopogtatni.
Клопота n. baj, alkalmatlanság, szorultság.
Клоча s. csepü, kócz.
Клочаный m. csepüből való, csepü —, kóczos.
Клубити ся v. gombolyodni, kavarogni (füst).
Клубокъ h. gombolyag.
Клубъ h. csipő.
Клы t. agyar; szemfog.
Клѣпати k. i. pislogni, pislantani.
Клѣпка n. szempilla.
Клѣпкати k. i. pislogatni, pislantani.
Клѣтка n. kalitka.
Клѣщъ (ixodes ricinus állt.) h. kullancs, kutyakullancs.
Клѣщѣ t. harapófogó.
Клюка n. kutacs; horog, horgas rud; kutgém.
Клювъ h. madár csőr.
Клюса n. galuska.
Клюска n. galuska.
Клюсити k. i. sinylődni, félálmosan lenni.
Клюсѣти k. i. félig álomban kinlődni, nyomorogni.
Ключарити cs. kulcsári tisztet viselni.
Ключарь h. kulcsár.
Клучарька n. kulcsárné.
Ключикъ h. kis kulcs, kulcsocska.
Ключити cs. összekulcsolni, zárni.
Ключъ h. kulcs.
Кляганець (-gá-) h. kocsonya.
Клягати (-gá-) cs. oltani, oltót tenni; — ся v. megaludni.
Клягъ (-g) h. oltó, tejoltó.
Клямба n. pánt.
Клямша n. riska tehén, sovány tehén.
Клянути cs. átkozni, átkozódni.
Кляти cs. átkozni, elátkozni.
Клятба n. eskü, átok; átkozás.
Клятва n. eskü, hit.
Клятвенный n. esküvel fogadott.
Клятвопреступникъ h. eskü-szegő, hitszegő.
Кляча n. kancza, kanczaló.
Клячати k. i. térdelni, térdepelni.
Кметь h. jobbágy.
Кминникъ h. köményes, köménynyel bevetett hely.
Кминный n. keménymagos.
Кминъ (carum carvi növt.) h. kömény.
Кмотеръ h. koma.
Кмотра n. komaasszony.
Кмотръ h. koma.
Книга n. könyv; книга бытия: Mózes első könyve, a teremtés könyve, genezis.
Книгарня n. könyvkereskedés.
Книгарь h. könyvkereskedő.
Книгопечатаня s. könyvnyomtatás, nyomdászat.
Книгопечатня n. könyvnyomda.
Книгохранитель h. könyvtárőr.

Книжка n. könyv, kis könyv.
Книжникъ h. irástudó; tanult, tudós.
Книжный m. könyvi, könyv —
Книшъ h. béles, kalács.
Кнорозъ h. vadkan; kandisznó, kan.
Кнышъ h. béles, kalács.
Княжня n. herczegasszony, herczegné; fejedelemasszony, fejedelemné; menyasszony (esküvőkor).
Княжеский (-ый) n. fejedelmi, herczegi.
Княжество s. fejedelemség.
Князь h. fejedelem, herczeg; vőlegény (esküvő napján).
Ко e. hoz, hez, höz; felé, ra, re; irányában.
Кобеля n. tarisznya.
Кобоча n. halfogó kosár.
Кобы k. hogyha, ha.
Кобыла n. kancza, kanczaló.
Кобылка n. kis kancza; a nyüstöt alkotó fonalak (szövőszéknél); hurok a nyüstön.
Кобылница n. fürészállvány, fürészláb.
Кобылочка n. kis kancza.
Кобылячий (-ый) m. kancza —, kanczához tartozó.
Ковало s. ülő, ülővas.
Коваль k. kovács.
Ковальный m. kovácsoló.
Ковальский (-ый) m. kovács —
Ковальство s. kovácsmesterség.
Ковальня s. kovácsmühely.
Ковань n. ércz.
Ковати cs. kovácsolni, vasalni; vágni (a kopott malomkövet); kakukolni; зазуля коватъ: kakukol, szól a kakuk; — ся v. vasaltatni, kovácsoltatni.
Ковачъ h. kovács.
Ковбаса n. kolbász.
Ковдовати cs. koldulni, alamizsnát kérni.
Ковдошка n. koldusasszony, koldusné.
Ковдошъ h. koldus, kéregető.
Ковды t. összekodult holmi; koldulás; ити на ковды: koldulni menni.
Ковкати cs. kopogtatni, kopogni.
Ковната n. szoba.
Ковнѣрь h. gallér, subagallér.
Ковпота n. baj, akadály, alkalmatlankodás; szorultság.
Ковтати k. i. kopogtatni, kopogni.
Ковтикъ h. fülbevaló.
Ковчегъ h. szekrény: frigyszekrény; bárka.
Ковшакъ h. kórság.
Ковырдати cs. kavardálni, kavargatni.
Ковѣкъ h. fülbevaló.
Когутъ h. kakas; кождый когутъ на свойѣмъ смѣтю смѣлый: minden kakas ur (eredetiben: bátor) a maga szemétdombján (eredetiben: szemetén).
Кодексъ h. törvénykönyv.

Кожа n. bőr; héj (a gyümölcsön).
Кожаный m. bőrből való, bőr —
Кожевникъ h. timár, varga.
Кожица n. bőrke, bőröcske; hártyácska, héjacska.
Кожукъ h. bőrujjas.
Кожухъ h. bőrujjas.
Коза n. kecske; duda (kecskebőrből).
Козакъ h. kozák.
Козарь h. kecskepásztor; a gomba egy faja.
Козелъ h. kazal, asztag.
Козинъ m. kecskéé, kecske —; козины рогы: kecskeszarv.
Кòзлина n. léczbe vert faszegek (ezek tartják a háztetőre rakott szalmát).
Кòзлятина n. kecskehus.
Козубатый m. potrohos, bendős.
Козубъ h. bendő, nagy has.
Козупъ h. fakéregből készült kosár.
Кокарда n. csokor.
Кокòль (agrostemma githago növt.) h. konkoly.
Кокошъ h. kakas.
Колбаса n. kolbász.
Колебати cs. mozgatni, ingatni, megrázni; — ся v. mozogni, inogni.
Колера n. kolera, pestis.
Колесарь h. kerékgyártó.
Колесиско s. nagy kerék.
Колесище s. nagy kerék.
Колеснищя n. kocsi, szekér.
Колесовый m. kerékhez való, kerékhez tartozó.
Колесо s. kerék.
Колесовати cs. kerékbe törni.
Колесце s. kis kerék.
Колесятко s. kis kerék, kerekecske.
Колешня n. szekérszin, fészer.
Колея n. kerékvágás.
Коли i. mikor, midőn; — k. ha, midőn.
Колиба n. sátor, szalma kunyhó.
Колибы i. bármikor.
Коливо s. főtt mézes buza, mely a halottak emlékére vitetik a templomba megszentelés végett.
Коливорòтъ h. csiga; rokka.
Колика n. kólika, gyomorgörcs.
Колись i. valamikor, egykor; колисьне-колись: immel-ámmal, hébe-korba, vontatva.
Количество s. mennyiség; tömeg.
Коллегиумъ (-gi-) h. főiskola.
Коло s. kör; kerék.
Коло i. körül, mellett; коло мене: körülem.
Коловый m. karóból álló, karó —
Колода n. tuskó, tőke; kaloda.
Колодица n. lakat.
Колодка n. lakat.
Колодѣй h. kerékgyártó.
Колодязь h. kút.
Колодязьникъ h. kútásó.
Колодязьный m. kúti.

Колокъ h. faszeg, czövek.
Коломазъ h. szekérkenőcs.
Колонистъ h. gyarmatos, letelepedett.
Колония n. gyarmat, telep.
Колонна n. oszlop, csapat.
Колопниско s. kenderföld.
Колопнище s. kenderföld.
Колопня (cannabis sativa növt.) n. kender.
Колопнянка n. kenderföld.
Колосити ся v. kalászosodni, fejet hányni (a kalász).
Колосище h. nagy kalász.
Колосный m. kalászos.
Колосовати cs. nyomtatni, csépelni.
Колосокъ h. kis kalász.
Колоссальный m. nagy terjedelmü, óriási.
Колосъ h. kalász; füzér.
Колося s. kalászok sokasága, sok kalász.
Колосяный m. kalászos.
Колоти cs. (дашто) hasítani, rekeszteni; (дакого) bökni, szúrni; — ся v. hasadni; megszurni magát.
Колотити cs. keverni, habarni, zavarni; küpölni (vajat); — ся v. kavarogni, zavaródni.
Колотюшка n. habaró eszköz; küpölő, zurborló.
Кôлъ h. karó.
Колысати cs. ringatni, rengetni; — ся v. ringatózni, hintázni.
Колыска n. bölcső.
Коль i. mennyi, minő; — k. midőn.
Колька n. nyilalás.
Колькавый m. szurós, hegyes, tüskés.
Колькати cs. szurdallni, szurni; колькать ня: nyilal engemet.
Кôлький (-ый) m. hányadik, melyik.
Кôлько i. hány, mennyi.
Кольце s. lánczszem; csira (a magon).
Кольцо s. gyürű.
Кôльчити ся v. csirázni.
Колѣнковати k. i. térdepelni, térdelni.
Колѣнко (t. колѣнкы) s. térdecske, térd; на колѣнкы: térdepelj le!
Колѣнный m. térdi.
Колѣно s. térd; bütyök, iz; nemzetség, családfa.
Колѣнопреклонный m. térdelő.
Колѣнце s. iz, bütyök; csukló.
Колѣя n. ut, utvonal, kerékvágás.
Колючий (-ый) m. szurós, tövises, tüskés.
Колючка n. tövis, tüske, bógács.
Коляда n. karácsonyi ajándék; éneklés karácsonykor.
Колядовати cs. karácsonyi éneket énekelni.
Колячка n. tövis, tüske.
Команда n. vezénylet, parancs; hadparancsnokság.

Командаиштъ h. vezénylő, parancsoló.
Командовати cs. vezényelni, vezérelni, parancsolni.
Кошаница (trifolium növt.) n. lóhere.
Комарище h. nagy szunyog.
Комаръ (culex állt.) h. szunyog.
Комашня n. halotti tor, zomotor.
Комедия n. bohózat, tréfás eset.
Комедиашъ h. komédiás; színész.
Комета n. üstökös, üstökös csillag.
Коминарь h. kéményseperő, kotró.
Коминъ h. kémény.
Комисарь h. komiszáros, csendbiztos.
Комисия n. bizottság.
Комисный m. komisz, durva.
Комишия n. bizottság; megbizás, utasitás, meghagyás.
Коммуникация n. közlekedés.
Комната n. szoba.
Комоница (trifolium növt.) n. lóhere.
Комора n. kamara, éléstár.
Комòрка n. kis kamra, kamrácska.
Комòрча s. kis kamra.
Комòрчина n. sejt (a lépes mézen).
Комосити ся v. fészkelődni, nyugtalankodni, izegni-mozogni.
Компакторъ h. könyvkötő.
Компания n. század; társaság.
Компасъ h. tájékoztató, kompasz.
Конаня s. haldoklás.
Конати k. i. haldokolni, haldoklani.
Конарь h. ág, faág.
Конвенция n. szerződés.
Конвикторъ h. tápházban élő, konviktor.
Конвиктъ h. tápház, konviktus.
Конгрегация (-gregá-) n. gyülés, gyülekezet; papi gyülés; megyegyülés.
Конгруа (-gru-) n. papi illeték.
Конда h. kandisznó, kan.
Кондакъ h. egyházi ének.
Кондашити cs. sertést őrizni, disznót őrizni.
Кондашка n. kondásné.
Кондашъ h. kondás, kanász.
Кондигнация (-g-) n. emelet.
Кондикнация n. emelet.
Кондратъ h. szerződés.
Кондукторъ h. vezető, kalauz.
Коневый m. ló —
Конець h. vég; a darabnak vége; одъ кòнця до кòнця: elejétől végig, tövéről hegyire; csucs, hegycsucs; befejezés.
Конечнòсть n. szélsőség, a legvégsőbb határ.
Конечный m. véges.
Коникъ h. ló, lovacska; — (locusta viridissima állt.) szöcske.

Конина n. lóhus, ló.
Конкуровати cs. pályázni.
Конкурсный m. pályázati, csőd —
Конкурсъ h. pályázat; csőd.
Кòнникъ h. lovas, lovas-katona.
Кòнница n. lovasság.
Конопель (cannabis sativa növt.) n. kender; бѣла конопель: fehér kender, virágos kender; зелена конопель: fejes kender, magvas kender.
Коноплянка n. kenderföld.
Консисторияльный m. szentszéki.
Консистория n. egyházi tanács, szentszék.
Кòньский (-ый) m. ló —; кòньскый зубъ: lófog.
Конскрипция n. összeirás; népszámlálás.
Константинаполь h. Konstántinápoly.
Конституционный m. alkotmányos.
Конституция n. alkotmány.
Конструкция n. összeállitás; szófüzés.
Консулъ h. konzul; ügyviselő (kereskedelmi).
Контингентъ (-ge-) h. hadjutalék.
Континентъ h. szárazföld, kontinens.
Контрактъ h. szerződés, kötelezvény.
Контролировати cs. ellenőrizni, átvizsgálni (a számadást).
Контролъ h. ellenőrzés.
Концертъ h. hangverseny; összhang.
Кòнчати cs. végén járni, befejezéshez közelíteni; — ся v. végződni.
Кòнчикъ h. csucs, él.
Кòнчина m. vég; halál, kimulás.
Кòнчити cs. befejezni, bevégezni; meghegyesíteni, meghegyezni; — ся v. bevégződni, haldokolni.
Кòнь (equus caballus állt.) h. ló, paripa, mén.
Конюхарити cs. lovakat őrizni.
Конюхарь h. csikós; lovász.
Конюшня n. lóistálló.
Кòнячка n. lóganéj.
Копа n. szénaboglya, boglya.
Копаница n. kapált föld.
Копантъовъ h. koppantó.
Копаный m. kapált, megkapált.
Копаня s. kapálás.
Копатель h. ásó férfi.
Копати cs. ásni, kapálni.
Копачити cs. szurni, kiszurni.
Копачка n. kapa.
Копачъ h. vessző, darab veszsző; bot.
Копашъ h. kapás, kapáló.
Копервасъ h. gálicz; копервасъ желѣзный: vasgálicz, zöldgálicz; копервасъ мѣдный: kék gálicz, rézgálicz.

Коница n. boglya.
Конне s. lándsa.
Копкати cs. rugdalni, huzamosan rugni; — ся v. rugdolózni.
Копнути cs. megrugni.
Копоршовъ h. koporsó.
Копытловати cs. koptatni; — ся v. kopni.
Копытище s. nagy pata.
Копытный m. patás, körmös.
Копыто s. pata; köröm.
Кора n. kéreg, héj; kenyérhéj.
Корабель h. hajó.
Корабельщикъ h. hajós.
Корабъ h. hajó.
Коравити cs. keményiteni.
Коравый n. kemény, merev; makacs, nyakas.
Коравѣти k. i. keményedni.
Корела n. kolera, pestis.
Кордонъ h. őrvonal, zárvonal.
Коренистый m. nagy gyökerü, gyökeres.
Коренити cs. kiirtani, irtani gyökerestül; — ся v. gyökerezni, gyökeret verni.
Корень h. gyökér, tő.
Коренѣти k. i. gyökeresedni; megrögzeni.
Корець h. véka.
Коречникъ h. felülről csapó kerék.
Корзина n. kosár, kézi kosár.
Корити cs. hódítani; ingerelni, boszantani; — ся v. ingerkedni.
Кòрка n. héj (a fán), bőr (a kenyeren).
Коркошѣ t. váll, hát; на коркошѣ: vállra, hátára.
Корма n. táplálék, eledel, élelem.
Кормильница n. szoptató dajka.
Кормитель h. ápoló, tápláló.
Кормити cs. táplálni, tartani, etetni; nevelni; — ся v. táplálkozni.
Кормлѣня s. táplálás, nevelés, neveltetés.
Кормоша n. kormos almafa, bőralmafa.
Кормошъ t. bőralma, kormos alma.
Корназъ h. kandisznó; vadkan.
Корова n. tehén.
Коровай n. lakodalmi kalács, béles kalács.
Коровка n. tehénke, kis tehén; божа коровка (coccinella septempunctata állt.) bőde, isten tehénkéje.
Королева n. királyné.
Королевичъ h. királyfi.
Королевна n. királyleány.
Королевский m. királyi.
Королевство s. királyság.
Королица n. királygomba.
Король h. király; felügyelő egy játéknál (a halottas háznál játszák).
Корольский (-ый) m. királyi.
Королѣвщина n. koronajószág.
Коромысель h. vizhordó rud (vállon), válljárom.

Корона n. korona.
Коронация n. koronázás.
Коронованя s. koronázás.
Короновати cs. koronázni: — ся v. koronáztatni.
Коропаня (bufo cinereus állt.) n. varangyos béka.
Короста n. rüh, kosz.
Короставый m. rühes, koszos.
Коростѣлъ (crex pratensis állt.) h. haris.
Корреспонденция n. levelezés.
Корсы t. a szán görbe előrésze.
Кортно ми: unatkozom.
Кортѣти k. i. megkívánni, kíváncsi lenni; кортить ня: kedvem kerekedik, kedvem szottyan.
Кортячка n. kívánság; szeszély.
Коруна n. korona.
Корунация n. koronázás.
Коруновати cs. koronázni.
Корчага m. korsó.
Корчажка n. kis korsó.
Корчити cs. görbíteni, összehuzni; — ся v. görbülni, összehuzódni, összezsugorodni (görcsöktől).
Корчма n. korcsma, csapszék.
Корчмарити cs. kocsmároskodni.
Корчмарошъ h. korcsmáros.
Корчмарь h. korcsmáros.
Корчмарька n. korcsmárosné.
Коршма n. korcsma.
Коршмарь h, korcsmáros.
Коршунъ (astur palumbarius állt.) h. héja.
Корытарь h. teknőcsináló.
Кòрытище s. nagy teknő.
Корытница (emys europea állt.) n. teknősbéka.
Корыто s. teknő.
Корытце s. teknő, kis teknő.
Корытя s. teknő.
Корытятко s. kis teknő.
Корѣнити cs. irtani, kiirtani; — ся v. meggyökeresedni, gyökerezni.
Корѣнистый m. gyökeres, gyökerekkel biró.
Корѣнникъ h. gyökerekkel benőtt hely.
Корѣнь h. gyökér.
Корѣньовый m. gyökérből való, gyökér —
Корѣня s. sok gyökér; füszer; корѣнями торгуючий: füszerkereskedő.
Коса n. kasza; varkocs, hajfonadék; uszony, halszárny.
Касалòвъ h. kaszáló, rét.
Косашъ h. kaszás; kaszáscsillag.
Косень h. julius, szent Jakabhava.
Косець (t. кòсцѣ) h. kaszás.
Косити cs. kaszálni; görbén nézni; — ся v. lekaszáltatni; görbén nézni.
Косиця n. virág.
Косичка n. virág.
Косматити cs. felborzolni; — ся v. felborzolódni, borzassá válni.

Косматòсть n. szőrösség, borzasság, bozontosság.
Космачка (ribes grossularia növt.) n. köszméte bokor.
Космачкы t. köszméte.
Косо i. görbén, ferdén, bandsalul.
Косоватый m. ferde, görbés.
Косоокий (-ый) m. kancsal, bandsal.
Косорити ся v. fenni a fogát valakire; görbe szemmel nézni.
Костелъ h. katholikus templom.
Костерева (setaria növt.) n. muharfü, muhar.
Кòстка n. csont, szilvamag, csontár.
Кòстковый m. csontos, csonttal biró; csontár.
Кòстоватый m. csontos; szálkás.
Кòсточка n. csontocska, kis csont; gyümölcsmag.
Кòсть n. csont; szálka (a halban).
Костьо h. Szilárd.
Костякъ h. kődió; kemény héju dió; csontváz.
Костяный m. csontból való.
Кòсъ (turdus merula állt.) h. fekete rigó.
Кòсьба n. kaszálás.
Косяникъ h. kaszát élesitő kő.
Котелъ h. üst, katlan.
Котити cs. felemelni, feltürni; hengeríteni, gördíteni; — ся v. fiadzani (macskánál, kutyánál); kengerkőzni.
Коткодакати k. i. kodácsolni.
Коткодачити k. i. kodácsolni (gyakran).
Кòтловиця n. medencze, völgy medencze.
Кòтларь h. üstmives.
Кòтный m. fias, kölykes; сеся мачка кòтна: ez a macska kölykezni fog.
Котрый nm. ki, kicsoda; mi, micsoda; mely, melyik.
Кòтъ h. kandur, himmacska.
Коханя s. ápolás, nevelés, szeretés.
Кохати cs. ápolni, nevelni, jól tartani; szeretni; — ся v. neveltetni; szeretkőzni.
Коцубайка n. női felső ruha, kaczabájka.
Коцурикъ h. kis kandur.
Коцуръ h. kandur, himmacska.
Коцѣба n. mankó; kampó; faláb.
Кочанъ h. csutka; torzsa.
Кочанѣти k. i. megdermedni, megfagyni.
Кочарга n. szénvonó.
Кочарги (-ы) t. a szénvonó helye (a boglyakemenczén).
Кочерга n. szénvonó.
Кочига n. kocsi.
Кочишъ h. kocsis.
Кошара n. juhakol, disznó akol.
Кошикарь h. kosárkötő.
Кошикъ h. kis kas, kasocska.
Кошицѣ t. Kassa városa.
Кошка n. macska.

Коштовати cs. ízlelni; érni, kerülni valamibe.
Коштъ t. költség, kiadás.
Коштуръ h. mankó.
Кошуля n. ing.
Кѣшъ h. kas, kosár.
Кощакъ h. kődió, keményhajú dió.
Крава n. tehén.
Кравецъ h. szabó.
Кравчукъ h. szabólegény.
Краденое s. lopott holmi, lopott tárgy.
Краденый m. lopott, ellopott.
Крадцѣ i. lopva, titokban, alattomosan.
Крадѣжь n. lopás, a lopás tette.
Крадѣня s. lopás.
Краевый m. hazai, belföldi.
Кража n. lopás.
Край h. ország; szél, vég, határ, szegély.
Крайка n. posztószél.
Краина n. ország, tartomány; Krajnya.
Крайнѣость n. szélsőség, túlság.
Крайный m. szélső, végső.
Кракати cs. közösülni (a madaraknál).
Краль h. király.
Крамщина n. zsibáru, apróáru.
Кранкати k. i. károgni, krákogni.
Крапива (urtica urens növt.) n. csalán.
Крапля n. csepp, csöpp.
Краса n. szépség, ékesség, dísz.
Красавиця n. szép nő, szépség.
Красило s. szépítő szer.
Красити cs. szépíteni, ékesíteni, diszíteni; — ся v. szépíteni, diszíteni magát.
Красно i. szépen.
Краснобай h. szépen beszélő ember.
Краснолицый m. széparczu.
Краснорѣчный m. ékesen szóló.
Красный m. szép, csinos, tetszetős.
Краснѣти k. i. szépülni.
Красобарварь h. műfestő.
Красовати ся v. ragyogni, pompázni.
Красовитый m. szép.
Красописецъ h. szépíró, szépen iró férfi.
Красопись h. szépírás.
Красописьный m. szépírási.
Красота n. szépség, báj.
Краста n. rüh.
Красти (краду) cs. lopni, orozni; — ся v. egymást lopni; lopózkodni.
Кратеръ h. tölcsér (a tűzhányó hegynél).
Краткий (-ый) m. rövid, kurta.
Крахмалити cs. keményiteni (ruhát).
Крахмаль h. keményítő.
Крачунъ h. karácsony.
Крашеный m. diszített, szépített.
Крашше i. szebben, csinosabban.
Крашшый m. szebb, csinosabb.

Краянъ h. benszülött, belföldi.
Краяти cs. szabni, kiszabni (ruhát).
Креденцъ h. pohárszék.
Кредитъ h. hitel.
Крейда n. kréta.
Крекнати k. i. nyögni; röfögni..
Кременистый камѣнь: kova, kovakő.
Кремѣникъ k. kovakő.
Кремѣнь h. kova, tüzkő.
Кресаня s. csiholás, ütés.
Кресати cs. ütni, csiholni (tüzet aczéllal).
Кресило s. gyujtószer, aczél.
Кресло s. karszék, karosszék.
Кресникъ h. keresztfiu.
Кресница n. keresztleány.
Крестикъ h. kis kereszt.
Крестина n. keresztelő, keresztség.
Крестины t. keresztelési lakoma.
Креститель h. keresztelő, a ki keresztel.
Крестити cs. keresztelni; — ся v. keresztelkedni.
Крестникъ h. keresztfiu.
Крестница n. keresztleány.
Крестный n. kereszt — ; крестный отецъ: keresztapa; крестный сынъ: keresztfiu; кресное имя: keresztnév.
Крестовый m. keresztes; крестова война: keresztes háboru.
Крестоносецъ h. keresztes vitéz.
Крестообразно i. keresztalakban.
Крестопоклонный m. keresztisztelő, kereszt előtt meghajló; крестопоклонна недѣля: a nagybőjt harmadik vasárnapja.
Крестъ h. kereszt.
Кресчатый m. keresztes, keresztalaku.
Крехкòсть n. törékenység.
Крехкый m. törékeny.
Крещение s. keresztség, keresztelés.
Кривда n. megrövidités, megkárositás; bántalom, sérelem, méltatlanság.
Кривенький (-ый) m. kissé görbe. Маленькое, кривинькое, все до огне шуркать: kissé kicsi, kissé görbe, mindig a tüzet piszkálja. (Kutacs=клюка.)
Кривдити cs. sérelmet, méltatlanságot okozni, bántani; igazságtalanul cselekedni.
Кривизна n. görbeség, görbület.
Кривити cs. görbíteni, hajtani, fintorgatni; — ся v. görbülni, hajolni; arczát fintorgatni.
Криво i. görbén.
Кривобокий (-ый) m. görbe oldalu.
Кривоватòсть n. görbeség, ferdeség.

Кривоватый m. görbés, kissé görbe, ferde.
Криводушный m. lelkiismeretlen, rosszlelkü.
Кривозубый m. görbe fogu.
Кривоногий (-ый) m. görbe lábu.
Кривоносый m. görbe orru.
Криворотый m. görbe száju.
Кривулька n. görbe kivarrás, kigyózó kivarrás.
Кривуля n. görbület, kanyarulat.
Кривый m. görbe, ferde; félszeg.
Кривѣти k. i. meggörbülni, görnyedni.
Крига n. darab, jégdarab.
Крижма n. ajándék, melyet a keresztszülők adnak a keresztgyermekeknek.
Крижъ h. kereszt.
Крижѣ t. keresztcsont.
Крикнути k. i. kiáltani, kiabálni, sikoltani.
Крикъ h. lárma, kiáltás, zaj.
Криминальный m. büntető, fenyítő, főbenjáró, bünvádi.
Криса n. széle, karimája valamiñek.
Крисаня n. kalap.
Кристаллъ h. jegecz, kristály.
Критика n. birálat.
Критиковати cs. birálni.
Критикъ h. biráló.
Кричати k. i. kiabálni, lármázni, kiáltozni.
Кроатка n. horvát nő.
Кроатъ h. horvát férfi.
Кровавити cs. vérezni, bevérezni.
Кровавый m. véres, vérengző.
Кровать n. ágy, nyoszolya.
Крòвля n. tető, fedél, házfödél; házfödés.
Кровляный m. véres.
Кровникъ (achilea millefolium növt.) h. egérfarku czicz-kóró.
Кровнòсть n. vérrokonság, atyafiság.
Кровный m. vérrokon, atyafi.
Кровожадный m. vérszomjas.
Кровообертаня s. vérkeringés, vérforgás.
Кровопролитие s. vérontás.
Кровопущаня s. vérbocsátás, érvágás.
Кровъ h. födél, háztető; — n. vér.
Кровь n. vér.
Кровяный m. véres.
Крокодилъ (crocodilus vulgaris állt.) h. krokodil, gyil.
Крокомъ i. lépésben, lépést.
Крокъ h. lépés.
Крòликъ (lepus cuniculus állt.) h. tengeri nyul.
Крòмъ i. kivül, kivéve; nélkül.
Кромѣ i. kivül, kivéve, kivételével; nélkül.
Кропилница n. szentelt víztartó.
Кропилный m. szentelő, fecskendő, hintő.
Кропило s. szenteltvíztartó, szentelő.

Кропистый m. permetező, hintő.
Кропити cs. hinteni; fecskendezni; — k. i. permetezni, paráholni (eső).
Кро̀пка (perdix cinerea állt.) n. fogoly, fogolymadár.
Кросна (кросенъ) t. szövőszék, esztováta.
Кросневый m. himzés, himvarrás; кроснева робота: himvarrás, himzés.
Кросняникъ h. fonalpálcza (a szövőszéknél).
Кроткий m. szerény, szelid, szende.
Крòтъ (talpa europaea állt.) h. vakond.
Крохмалити cs. kékiteni, keményíteni.
Крохмаль h. kékítő, keményitő.
Крохмарити cs. kékiteni, kikeményiteni.
Крохмарь h. keményitő; kékitő.
Крохта n. mozsa.
Крочай h. lépés.
Крочити k. i. lépni.
Кругленький m. kerek, gömbölyü.
Круглити cs. kerekíteni, gömbölyíteni.
Кругло i. kereken, gömbölyüen.
Кругловатòсть n. kerekdedség.
Кругловатый m. kerekded, gömbölyüded.
Круглота n. kerekség, gömbölyüség.
Круглый m. kerek, gömbölyü.
Круглѣти k. i. gömbölyödni, gömbölyüvé válni.
Кругомъ i. körben; köröskörül.
Кругъ h. kör; vég; társaság.
Кружель n. teke; въ кружельки грати: tekézni.
Кружити cs. szédíteni, kerekíteni; — ся v. szédülni, keringeni.
Кружокъ h. fafedő.
Крупа n. dara, dercze.
Крупити cs. darálni, szemezni.
Круплянка n. dara, dercze; daraeledel.
Крупный m. nagyszemü, szemes, erős, vastag.
Крупянка n. dara.
Крупы t. dara.
Крутиголовокъ (junx torquilla állt.) h. nyaktekercs.
Крутити cs. sodorni, forgatni, tekerni, csavarni; — ся v. csavarodni, sodródni, tekerődzni, kanyarodni.
Крутый m. kitekert, kicsavart; görbe, ferde.
Крушина (rhamnus frangula növt.) n. törékeny benge, kutyafa.
Крушити cs. törni, zuzni, romboni; — ся v. összetörni, összetörni magát; szomorkodni.
Крылатый m. szárnyas.
Крыло s. szárny.
Крылообразный m. szárnyalaku.

Крылосъ h. karhely, éneklőhely a templomban.
Крылошанинъ h. kanonok.
Крыльце s. szárnyacska.
Крыса n. patkány.
Крысаня n. széles karimáju kalap.
Крысо s. karima, szél, kalapperem.
Крыти cs. fedni, behuzni; rejteni; — ся v. fedetni; rejtőzni, elbujni.
Крыхта n. csepp, parány, csekélység.
Крыхòтка n. morzsa, morzsalék.
Крыхтяный m. parányi, apró, piczi.
Крышити cs. morzsolni, gyömöszölni.
Крѣпити cs. erősíteni, szilárdítani: — ся v. erősödni, szilárdulni.
Крѣпкий m. erős, szilárd.
Крѣпко i. erősen, szilárdan.
Крѣпнути k. i. erősödni.
Крѣпость n. erősség, vár.
Крятати cs. kanyarítani; — ся v. kanyarodni.
Кстити cs. keresztelni.
Кториъ h. alapító; templomatya, egyházgondnok.
Кто nm. ki, kicsoda.
Ктось nm. valaki, egyvalaki.
Ку e. hoz, hez, höz; ra, re; felé.
Кубикъ h. köb.
Кубическый m. köbös, köb —
Кувертъ h. levélboriték; teriték (asztali).
Кувикъ (surnia noctua állt.) h. kuvik, csuvik.
Куда i. hova, merre. Куда чортъ не застигае, бабу заганяе: a hova az ördög nem ér rá elmenni, vénasszonyt küld. Közmondás.
Кудель n. guzsaly.
Куделя n. guzsaly.
Кудерь h. fürt, hajfürt.
Кудлавый m. bozontos, kóczos, csimbókos.
Кудластый m. bozontos, kóczos.
Кудлатый m. bozontos, csimbókos.
Кудло s. bolyh, bozont, csimbók.
Кудри t. hajfürt.
Кудрявити cs. hajat göndöríteni.
Кудрявый m. göndörhaju, szöghaju.
Куды i. merre; erre, arra; hova; Куды ино: másmerre, valamerre.
Кукати cs. lopva pillantani, bekukkani.
Кукла n. báb, bábu; gyermekbáb.
Куковка (cuculus canorus állt.) n. kakuk.
Кукта n. kukta.
Кукуруза n. kukoricza, tengeri.
Кулиса n. szinfal.
Культура n. művelődés.
Куля n. golyó, gömb.

Кума n. komaasszony.
Кумо̀вство s. komaság.
Кумочко h. koma.
Кумъ h. koma.
Куница (mustela foina állt.) n. nyestményét.
Кунтушъ h. felső ruha, köntös.
Кунтышъ t. felső ruha, köntös.
Купа n. kanna, kupa; kőrakás, törött kőrakás.
Купало s. fürdőhely.
Купанѣ s. fürdés.
Купати cs. fürészteni; — ся v. fürödni, fürdeni.
Купель n. fürdő.
Купець h. kereskedő; vevő.
Купина n. hangyaboly, vakandturás.
Купити cs. venni, vásárolni.
Купля n. vétel, vásárlás; kereskedés.
Купно s. vétel, vásárlás; kereskedés.
Купное s. vett, vásárolt tárgy.
Куповати cs. venni, vásárolni.
Купоръ h. medenczecsont.
Купчикъ h. kereskedő.
Купчиха n. kereskedőné.
Купѣль n. fürdő.
Купѣльня n. fürdő; fürdőszoba.
Купѣна n. halom; hangyaboly, hangyazsombék.
Кура n. tyúk.
Кураговъ h. lakodalmi zászló.
Куражити ся v. felbátorodni, bátorságot meríteni; felhörpinteni.
Куражный m. bátor; becsipett, ittas.
Куражъ h. bátorság, kedv.
Курастра n. megturósodott tej, fecztej.
Кураторка n. a gondnok felesége.
Кураторство s. gondnokság.
Кураторъ h. gondviselő, gondnok.
Курва n. kéjhölgy, rima.
Курвашъ h. kéjelgő, kicsapongó férfi.
Курецъ h. pipázó, pipás ember.
Курити cs. pipálni, pipázni, dohányozni; füstölni, kifüstölni; porozni, port verni; — ся v. füstölögni, porzani.
Курица n. tyúk, tik.
Куричка n. tyúkocska, fiastyúk (plejádok); a diónak mind a négy magja.
Курия n. kuria; zsellértelek; bérház.
Курка n. tyúkocska, tyúk.
Курлюкъ h. nyelvbetegség a marhánál.
Курокъ h. kakas, ravasz (a fegyveren).
Курочка n. tyúkocska.
Куртый m. rövid, kurta.
Курча s. csirke, csibe.
Курьий m. tyúkból való, tyúk—
Куря (t. курята) s. csirke, csibe.
Курява n. hóförgeteg.
Курятина n. csirkehús, csibehús.

Курятиницъ h. tyúkól.
Курятко s. csibe, csirke.
Курятникъ h. tyúkól.
Курячій m. tyúkból való, tyúk —
Курячка n. tyúkganaj.
Кусаня s. harapás.
Кусати cs. harapni, marni; — ся v. harapdálódni, marakodni.
Кусокъ h. harapás (kenyér), darab.
Кустарникъ h. bokros, csalitos hely; bokor, haraszt, csalit.
Кустодіа n. őrizet, őrség.
Кусъ h. harapás; darab.
Кутати cs. beburkolni, betakarni; — ся v. beburkolózni, betakarózni.
Кутачъ h. katacs, piszkavas.
Кутень h. végbél, vastag hurka.
Кутермати cs. beburkolni, betakarni, begöngyölni; — ся v. beburkolódzni, betakaródzni.
Кутець h. sertésól, disznóól.
Кутный m. szögletes; четверокутный: négyszögletes, négyszögü.
Кутъ h. zugoly, sut; szöglet, szög; трикутъ: háromszög.
Кутя (szerb: кућа) n. kunyhó, vityilló; кутя съ прутя: rőzsevityilló.
Куфа n. nagy hordó.
Кухарити cs. szakácskodni, szakácsmesterséget üzni.
Кухарка n. szakácsné.
Кухарь h. szakács.
Кухня n. konyha.
Куцый m. rövidfarku, kurtafarku.
Куча n. viskó, kunyhó, kémény nélküli paraszthaz.
Кучерь, кучерѣ h. hajfürt, göndörfürt.
Кучерявити cs. göndöríteni.
Кучерявый m. göndör, bodor haju, szöghaju.
Кучерявѣти k. i. göndörödni.
Кучма n. sapka, kucsma.
Кушати cs. izlelni, megizlelni.
Кушнѣрь h. szücs.
Кушнѣрька n. szücsné.
Кушь i. sz. kuss! hess! félre!
Куява n. hegyszakadás, megközelithetetlen hely, szurdék.
Къ e. hoz, hez, höz; ra, re; felé, irányában.
Кывати cs. érinteni, hozzányulni, bántani; mozdítani; — ся v. mozogni, mozdulni, lengeni, ingani.
Кыла t. nagy here (a férfinél).
Кылавый m. sérves, tökös.
Кылакъ t. puczér veréb, fiókveréb.
Кыникъ h. csikló (a női ivarszervnél).
Кынути cs. érinteni, hozzányulni; bántani; mozditani, lódítani; — ся v. mozdulni, mozogni.
Кыплятокъ h. forróviz.
Кыпѣти k. i. forrni.
Кыпятокъ h. forró viz.

Кырница n. kut, forráskut.
Кырстъ (крстъ) h. kereszt, buzakereszt.
Кыртица (talpa europaea állt.) n. vakond.
Кыснути k. i. kelni, megkelni, savanyodni.
Кытица n. bojt; bokréta, csokor.
Кышкы t. bél, belek.
Кѣсто s. tészta.
Кѣстяный m. tésztából való, tészta —
Кѣтити cs. elpusztítani, elrontani, elveszteni.

Л.

Л, л: a rutén nyelv tizenegyedik betüje, a magyarban *l*.
Лаба n. láb, állati láb; песся ти лаба: kutyalábu.
Лабошъ h. lábas, serpenyő.
Лава n. láva (tűzhányóhegyből).
Лавендула (lavendula vera növt.) n. lávendula.
Лавина n. hóomlás, hógörgeteg.
Лавица n. lócza, pad.
Лавка n. lócza, pad; bolt.
Лавочка n. pad; kis bolt.
Лавочникъ h. boltos.
Лавочный m. bolti.
Лавровый m. babérból való, babér —
Лавръ (laurus növt.) h. babérfa, babér.
Лагеръ (-ge-) h. tábor.
Лагода n. béke, egyetértés, összhang; csend.
Лагодити cs. békiteni; — ся v. békében élni, megelégedni, megbékülni.
Лагоднѣсть n. békülékenység, szelidség, jámborság, enyheség, csendesség.
Лагодный m. békülékeny, békés, szelid, enyhe, csendes.
Лада n. láda, tulipántos láda.
Ладанъ n. tömjén.
Ладити cs. készíteni, rendezni, végezni, intézni, szabályozni, csinálni; — ся v. készülni, készülődni, egyezségre lépni.
Ладканя s. lakodalmi dalok dallása.
Ладкати cs. lakodalmi dalt dalolni.
Ладно i. helyesen, jól.
Ладный m. helyes, jó, derék, összhangzó, egyetértő.
Ладовница n. tölténytáska.
Ладчина n. ládikó, ládafia.
Ладъ h. egyetértés, békeség.
Ладыка n. püspök.

Лазарь h. Lázár; nyomorék.
Лазиво s. létra, lajtorja, lábtó.
Лазити k. i. kuszni, mászni, csuszni, mászkálni, csuszkálni.
Лазунъ h. mászó, kuszó.
Лазурь n. lazurkék, égszinkék.
Лазъ h. erdei kaszáló.
Лайдакъ h. csavargó, bitang, semmirevaló ember, mihaszna.
Лайка n. gyalázás, hazudás.
Лакатошъ h. lakatos.
Лакировати cs. fényesíteni, lakkozni.
Лакомити ся v. valami után vágyakodni, sóvárogni; nyalánkodni, nyalakodni.
Лакòмный m. nyalánk; kedves, izletes; kiváncsi, sóvár.
Лакотинки f. nyálánkság, csemege.
Лакòтный m. nyalánk.
Лакъ h. firnász, fénymáz, lakk.
Ламати cs. törni, eltörni, zuzni; — ся v. eltöretni, eltörődni, eltörni magától.
Лампа n. lámpa.
Лампашъ h. lámpás.
Лампарь h. lámbakészítő.
Лампочка n. lámpácska.
Ланита n. arcz.
Ланка n. lankáshely.
Пòшли козы по-пòдъ лозы
А вòвцѣ ланками. Népdal. (Rakottyák táján mentek a kecskék, lankás helyen meg a juhok).
Ланцовати cs. lánczolni, lánczra verni.
Ланцъ h. láncz; класти на ланцъ: lánczra verni.
Лапа n. láb, állati láb; talp.
Лапати cs. fogni, megragadni.
Лапити cs. megfogni, megragadni.
Лапошистый m. lapos, lapályos.
Лапошъ h. lapos föld, sik föld.
Лапта n. lapta.
Лапухъ (lappa növt.) h. bojtorján, keserü lapu.
Лапша n. metélt tészta.
Ласица (mustela vulgaris állt.) n. közönséges menyét.
Ласка n. kegy, kegyesség; nyájasság, jóakarat, szivesség.
Ласкавый m. kegyes, nyájas, szives, jóakaró.
Ласкати cs. simogatni, czirogatni, dédelgetni.
Ласкотати cs. csiklandoztatni; — ся v. csiklandani.
Ласошѣ t. nyalánkság.
Ластòвка (hirundo állt.) n. fecske.
Ластòвковый m. fecske —
Ластовочка n. fecske.
Ласый m. mohó, vágyó, sovár, nyalánk.
Лата n. lécz, folt.
Лати k. i. káromkodni, szidni; — ся v. esküdni, esküdözni; залай ся: esküdjél meg.
Латинский m. latin.
Лахманъ h. köpeny.
Лачный m. éhes.

Лашка n. laska.
Лащити cs. simogatni (ebet); — ся v. hizelkedni, dörzsölödni valakihez (eb, macska).
Лаяти ся v. esküdözni, esküdni.
Ле k. csak; подь ле: gyere csak.
Лебединый m. hattyu.
Лебедь (cygnus állt.) h. hattyu.
Лебедя s. kis hattyu, fiatal hattyu.
Лебодь i. talán, avagy, hiszen.
Лебѣдь h. hattyu.
Левко, Левъ h. Leo.
Левъ (felis leo állt.) h. oroszlán.
Легенда (-gen-) n. legenda.
Легенький (-ый) m. könnyü, könnyed.
Легинь (-gi-) h. legény.
Волѡвскѣ легѣнѣ
Въ гусарѣ вербуютъ. Népd. (A volóczi legényeket a huszárok sorába toborzzák.)
Легиньский (-g-) (-ый) m. legényes, legény —
Легиньство (-g) s. legénység.
Легионъ h. légio, ezred.
Легкий (-ый) m. könnyü.
Легко i. könnyen, könnyedén.
Легкомыслие s. könyelmüség.
Легкѡсть n. könnyüség, gyorsaság.
Легкота n. könnyelmüség.
Леговиско s. fekvőhely, vaczok.
Легче i. könnyebben, könnyen.
Легше (-g-) i. könnyebben.
Легшити cs. könnyiteni, könnyebbíteni.
Легѣнь (-g-) h. legény.
Легѣньский (-g-) m. legényes, legény —
Легѣньство (-g-) s. legénység.
Леда: mihaszna, haszontalan; rest.
Ой най мене леда бѣда
Въ лице не цюлюе. Népd. (Az én arczomot egy mihaszna ember meg ne csókolja.)
Ледарный m. ingyenélő, rest, lomha.
Ледаровати k. i. heverni, restelkedni, henyélni.
Ледачина k. n. rest, lomha
Ледачѡсть n. lomhaság, tunyaság.
Ледачъ h. haszontalan, semmirekellő.
Ледаякий (-ый) m. lomha, rest, tunya.
Лединь h. legény.
Ледникъ h. jégverem, jégpincze.
Ледоватый m. jeges, jéggel boritott.
Ледовый m. jeges.
Ледъ h. jég.
Ледяный m. jeges, jégből való.
Лежало s. fekvőhely.
Лежаня s. fekvés, heverés.
Лежати k. i. feküdni, pihenni, heverni.
Лежачий (-ый) m. fekvő, heverő.
Лейния n. vonal, vonalzó.
Лекарь h. orvos, sebész.

Лекарьство s. orvosság, gyógyító szer.
Лекварь h. szilvaíz, lekvár.
Лекція n. felolvasás, leczke.
Лелѣя (lilium candidum növt.) n. liliom, fehér liliom.
Лелѣточка n. liliom.
Лемко h. lemko, a rutén nép egy faja. Nevök onnét ered, hogy a лемъ=csak szóval minduntalan élnek.
Лемъ k. csak.
Лемѣшна кòсть: orrcsont.
Лемѣшъ h. szántóvas.
Лення n. vonal.
Ленийка n. vonalzó.
Ленча (ervum növt.) n. lencse.
Ленъ (2. eset: льна) (linum usitatissimum növt.) h. len.
Ленювати cs. vònalazni.
Леннути cs. megütni.
Леповый m. piszkos, szennyes.
Лепъ h. piszok, mocsok, szenny.
Лестити k. i. hizelegni, hizelkedni.
Лестный m. hizelgő ravasz.
Лесь, Лесько h. Elek.
Летучий (-ый) m. repülő, szálló, illékony.
Летѣти k. i. repülni.
Лехкий (-ый) m. könnyü.
Леца h. Sándor.
Либеральнòсть n. szabadelvüség.
Ливанский m. libánoni; кедры ливанскія: libanoni czédrusfák.
Ливанъ h. tömjén.
Ливарский m. ötvösi; ливарска робота: ötvény.
Ливарство s. ötvösmesterség.
Ливаръ h. ötvös.
Ливарь h. lopó, borszivó.
Ливникъ h. tölcsér.
Ливчъ h. lőcs.
Лизаня s. nyalás, nyalakodás.
Лизати cs. nyalni, kinyalni; — ся v. nyalni magát, nyalakodni.
Лизунъ h. nyalakodó, tányérnyaló.
Ликеръ h. likör.
Ликовати k. i. nagyon örvendeni, ujjongani.
Ликъ h. kar, énekkar; szentek kara; ликъ ангелский: az angyalok kara.
Лиликъ (vespertilio állt.) h. denevér, bőregér, szárnyasegér.
Лилия (lilium candidum növt.) n. fehér liliom.
Лиловый m. lilaszinü, violaszinü.
Лимонъ h. czitrom.
Линва n. vastag kötél.
Линейка n. vonalzó.
Линяти k. i. szőrét elhagyni, vedleni.
Липа (tilia növt.) n. hársfa, hárs.
Липень h. julius, szent Jakab hava.
Липець h. hársméz; julius, szent Jakabhava.
Липина n. forgácsfáklya.

Липка n. kis hársfa; bicskanyél, fanyél.
Липкий (-ый) m. ragadós, nyulós.
Липкость n. ragadósság, nyulósság.
Липнути k. i. ragadni, odaragadni.
Липнща n. hárserdő, hársliget.
Липовый m. hársfából való, hárs —
Лира n. lant.
Лирикъ h. lantos költő.
Лирникъ h. énekes koldus.
Лиса n. róka.
Лисица n. róka.
Лисій (-ый) m. róka.
Лисицѣ t. vadalma.
Лисица n. vadalmafa.
Листокъ h. levélke, kis levél.
Листище h. nagy levél.
Листопадъ h. levélhullás ideje; november, szent Andráshava.
Листъ h. levél, falevél; levél a könyvben.
Листя s. levél, falevél; листя росте на деревѣ: a fa leveledzik.
Лисъ (canis vulpes állt.) h. róka, hímróka.
Лисунъ h. hímróka.
Литания n. litánia.
Литера n. betü.
Литераторъ h. iró.
Литература n. irodalom.
Литеръ h. liter (ürmérték).
Лития n. isteni tisztelet; könyörgés.
Литография (-gr-) n. kőnyomda.
Литургия (-gi-) n. mise.
Лихва n. uzsora.
Лихий m. rossz, gonosz; bal; лиха доля: balsors.
Лихо s. gonosz, rossz.
Лихо i. rosszul, gonoszul.
Лиходѣй h. ellenség, rosszakaró.
Лице s. arcz; szín; сесе лице, a сесе рубы: ez a szine, ez meg a fonákja; homlokzat (épületnél).
Лицей h. liczeum.
Лицейский m. liczeumi.
Личба n. számolás, számadás.
Личити cs. számolni, számlálni.
Лично i. személyesen.
Личность n. személyiség, egyéniség.
Личный m. személyes, egyéni.
Лишай h. bibircs, szömörcs; — (lichen növt.) zuzmó.
Лишати cs. elhagyni, elhagyogatni; — ся v. elhanyagolni magát.
Лише k. csak.
Лишити cs. elhagyni.
Лишный m. fölös, fölösleges.
Лишка n. róka.
Лишнякъ h. mogyoró dió.
Лишь, лишь k. csak.
Ллятель h. öntő, ötvös.
Лляти cs. önteni, kiönteni; — ся v. ömölni, ömleni.
Лллятый m. öntött, ötvözött.
Лобзание s. csók, csókolás.

Лобзати cs. csókolni; — ся v. csókolózni.
Лобода (chenopodium növt.) n. libatop.
Ловити (-g-) cs. lógatni.
Ловловшный m. lógós (ló).
Ловлошь (-g-) h. lógas, pad.
Ловець h. vadász.
Ловити cs. fogni; ловити звѣрята: vadászni; ловити потята: madarászni; ловити рыбу: halászni.
Ловкий m. ügyes.
Ловкость n. ügyesség.
Ловля n. vadászat.
Ловранковати cs. ozsonnálni.
Ловранокъ h. ozsonna.
Логика (-gi) n. logika, gondolkodástan.
Логойда (-go-) h. csavargó, betyár.
Лодка n. sajka, ladik.
Ложе s. fekvőhely; folyammeder.
Ложечка n. kis kanál.
Ложити cs. helyezni, tenni; — ся v. letétetni, lehevereni.
Ложичка n. kis kanál.
Ложичникъ h. kanáltartó.
Ложка n. kanál.
Ложкарь h. kanálkészitő, kanalas.
Ложный m. hamis, ál, hibás, helytelen.
Лоза n. ág, venyige; лоза виноградна: venyige; — rakottya.
Лозинка n. homlítható vessző, bujtóág, hajtás.
Лозникъ h. rakottyás.
Лозы t. rakottyás.
Лоѝ h. faggyú.
Локоть (2. eset: локтя) h. könyök; alkar.
Локша n. vékony lepény.
Ломаня s. törés.
Ломати s. törni, fejteni (követ), szétbontani; — ся v. törni magát.
Ломити cs. eltörni, összetörni; — ся v. eltörni magától.
Ломозловати cs. lomozni.
Лони i. taval, mult évben.
Лоно s. kebel.
Лонский m. mult évi, tavalyi.
Лопата n. lapát.
Лопатинь h. nagy furó; kerékagy furó.
Лопатище n. nagy lapát.
Лопатка n. kis lapát; lapoczka.
Лопатки (-кы) t. a hüvelyes vetemények hüvelyè; лопатки на пасули: zöldbab, zöldpaszuly.
Лопнути k. i. pottyanni; nagyot durranni, zuhanni.
Лоповка n. lopó, szivó, borszivó.
Лопонити k. i. dörömbözni, lármázni.
Лопотати k. i. fecsegni, csacsogni.
Лопухъ (lappa növt.) h. keserü lapu, bojtorján.
Лопушникъ h. bojtorjános hely.

Лопушъ h. lapos, lapály.
Лоскотати cs. csiklandoztatni; — ся v. csinklandani.
Лотока n. vízgyüjtő csatorna a vizi malmoknál.
Лотъ h. lat (súlymérték); pióm, mérőón.
Лоцуга h. vén ló, gebe ló.
Лоша (t. лошата) s. csikó.
Лошакъ (mulus állt.) h. öszvér.
Лошатко s. kis csikó.
Лошиця n. nöstény csikó.
Лошукъ h. himcsikó.
Лугарь h. mezei lakó, erdei lakó.
Лугъ h. rét, kaszáló; lug.
Лудити cs. ámitani, csalni; édesgetni.
Лука n. gyep, pázsit, legelő: liget.
Лука h. Lukács.
Лукавець h. gonosz ember, gazember; kópé.
Лукаво i. ravaszul, álnokul.
Лукавство s. álnokság, ravaszság.
Лукавый m. ravasz, álnok, gonosz.
Лукавѣти k. i. megcsökönyösödni, konok lenni.
Лумповати k. i. korhelykedni, dorbézolni.
Лумпъ h. korhely.
Луна n. hold.
Лунный m. holdas.
Лупаня s. töretés, fejtés (kő); szakgatás (fej).
Лупати cs. törni, fejteni (követ); szakgatni, szétzuzni. Лупать ня у головѣ: szakgatja a fejemet.
Лупина n. héj (a burgonyán), haj, háncs.
Лупити cs. hámozni, hántani; nyúzni; — ся v. hámlani.
Лупковый m. palakőtől való, pala —; лупкова табла: palatábla; лупковый камѣнь: palakő; лупковое писало: palavessző.
Луплѣня s. hámozás, hántás.
Лупленый m. hámozott.
Лупокъ h. palakő.
Лупѣжникъ h. nyuzó.
Лупѣжъ n. nyuzás.
Лупѣй h. nyuzó.
Луска n. korpa (a fején); kemény héj, polyva; pikkely (a halnál); ostorhegy.
Лускавка n. ostorhegy, sudar.
Лускалка n. sudar, ostorhegy.
Лусканка n. ostorhegy, sudar.
Лусканя s. pattogás, pattogatás.
Лускати cs. pattantani, pattogni (az ostorral).
Луснути cs. pattogni, pattanni az ostorral; ugy megütni, hogy csattogjon.
Лутеранъ h. lutheránus.
Лутина n. háncs.
Лутиня s. háncs, fahéncs.
Лутъ h. háncs.
Луцьо h. Lukács.

Лучезарный m. sugárzó, ragyogó, fényes.
Лучити cs. választani, elkülöníteni.
Лучозоръ h. csillágvizsgáló.
Лучъ h. sugár, napsugár.
Лушпелина n. haj, hüvely (a hüvelyes veteményeknél); magburok.
Лушпина n. haj, hüvely, magburok.
Лущакъ h. a tokjától elváló dió, érett dió.
Лущаня s. tengeri hántás, kukoricza fosztás.
Лущити cs. hántani, hámozni, a hüvelyből kifejteni; тенгерицю лущити: kukoriczát (tengerit) hántani; насулю лущити: a babot kifejteni a hüvelyéből.
Лыко s. fahéj, háncs; hárshéj, füzhéj.
Лыковый m. háncsból való, háncs —
Лынгарь (-gá-) h. betyár, csavargó.
Лыскавиця n. villámlás, villám.
Лыскати k. i. villámlani, villanni.
Лысый m. kopasz, tar.
Лысѣти k. i. kopaszodni.
Лытка n. lábszár; sipcsont.
Лыча s. hárshéj, füzhéj, háncs.
Лычаный m. háncsból való, háncs.
Львиный m. oroszláni, oroszlán —
Льняница n. lenszövet.
Льняный m. lenből való, len —
Льодъ h. jég.
Льонъ h. len.
Лѣвакомъ i. bal kézzel.
Лѣвакъ h. balkezes férfiu, balkézzel dolgozó férfi.
Лѣвачка n. balkézzel dolgozó nő, balkezes nő.
Лѣвити k. i. engedni, tágítani, alábbhagyni (a betegség), enyhülni.
Лѣвникъ h. tölcsér.
Лѣво i. balra, baloldalon.
Лѣвый m. bal.
Лѣгати k. i. lefeküdni, leheveredni, lepihenni.
Лѣзаня s. mászás, kuszás.
Лѣзати k. i. mászni, mászkálni.
Лѣзти k. i. mászni, kuszni; rámenni, ráférni; kimenni; волося лѣзе: kimegy a haj; ничъ му не лѣзе у голову: semmi sem megy a fejébe.
Лѣйка n. tölcsér.
Лѣкарникъ h. gyógyszerész.
Лѣкарня s. gyógyszertár.
Лѣкарство s. orvosság, gyógyitó szer.
Лѣкарь h. orvos, gyógyító.
Лѣкарьский (-ый) m. orvosi.
Лѣкъ h. orvosság, gyógyító szer.
Лѣнивець h. rest, tunya, lomha ember.
Лѣнивость n. henyélés, restség, tunyaság, lomhaság.

Лѣнивый m. rest, renyhe, tunya, lomha. Лѣнивый двычѣ ходить: a rest kétszer jár.
Лѣнити ся v. vedleni.
Лѣновати ся v. restelkedni, restelleni, rest lenni.
Лѣнь n. restség, tunyaság.
Лѣнюхъ h. rest, tunya, lomha férfi.
Лѣняти ся v. vedleni, kimenni (a szőr).
Лѣпити cs. ragasztani, enyvezni; — ся v. ragadni, kapaszkodni; tolakodni.
Лѣпо i. szépen, csinosan.
Лѣпота n. szépség, disz, ékesség, pompa.
Лѣпше i. jobban, inkább.
Лѣпший (-ый) n. jobb.
Лѣса n. kapu, rőzse kapu.
Лѣсистый m. erdős.
Лѣсище s. nagy erdő.
Лѣска (coryllus avellana növt.) n. mogyoró cserje, mogyorófa.
Лѣсковый m. mogyorófából való, mogyorófa; лѣсковый орѣхъ: mogyoró, mogyoró dió.
Лѣсникъ h. erdész, erdőőr.
Лѣсницѣ t. vadalma.
Лѣсница n. vadalmafa.
Лѣсный m. erdei.
Лѣсный h. erdőmester, főerdész.
Лѣсоватый m. erdős.
Лѣсоволодѣлець h. erdőbirtokos.
Лѣсовòдство s. erdőtenyésztés.
Лѣсокъ h. erdőcske, liget.
Лѣсъ h. erdő, erdőség.
Лѣтати k. i. repülni, röpkedni.
Лѣтный m. nyári.
Лѣто s. nyár; év esztendő.
Ужъ журавы òдлетѣли
Лѣта моѣ де ся дѣли?
(A darvak már elrepültek, éveim is hova tüntek.)
Лѣтописець h. évkönyvíró, krónikás.
Лѣтописный m. évkönyvi.
Лѣтопись h. évkönyv, krónika.
Лѣторòстъ h. bimbó, rügy, hajtás.
Лѣтòсь i, a mult nyáron, tavaly.
Лѣтòсьть i. a mult nyáron, tavaly.
Лѣтòшный m. mult nyári, tavalyi.
Лѣчба n. gyógyítás.
Лѣчити cs. gyógyítani, orvosolni; — ся v. gyógyulni, magát gyógyitani.
Лѣщана (coryllus avellana növt.) n. mogyorófa, mogyorócserje; mogyoróliget.
Лѣщанковый m. mogyorófából való, mogyoró; лѣщанковый орѣхъ: mogyoró dió.
Лѣщанникъ h. mogyorófa liget. mogyorócserjés.
Любаска n. szerelmeskedés, szeretkőzés, tiltott szerelem.
Любасочка n. szerelmeskedés, tiltott szerelem.

Любезнòсть n. szeretetreméltóság, kedvesség.
Любезный m. szeretett, kedves, szeretetre méltó.
Любимець h. kedvelt, kedvencz, kegyencz.
Любимый m. szeretett, kedvelt.
Любистокъ (ligusticum növt.) h. levesztikon.
Любитель h. szerető, kedvelő.
Любити cs. szeretni, kedvelni, kegyelni; — ся v. szeretni egymást, szerelmeskedni.
Любка n. kedves, szeretett nő, szerető.
Любко h. szerető férfi, szerető, kedves.
Любленникъ h. kedvelt, kegyelt, kegyencz.
Любо i. kedvesen, kellemesen; kedves, kellemes.
Любовати ся v. gyönyörködni, örömét telni valamiben.
Любовникъ h. szerető, kedves (férfi).
Любовница n. szerető, kedves (nő).
Любовництво s. szerelmeskedés, szeretkőzés.
Любовъ n. szeretet, szerelem.
Любодѣй m. házasságtörő; parázna.
Любодѣйка n. parázna nő; házasságtörő nő.
Любодѣйный m. buja, parázna, paráználkodó, bujálkodó; házasságtörő.
Любодѣйство s. bujaság, bujálkodás, paráználkodás; házasságtörés.
Любодѣйствовати k. i. bujálkodni, paráználkodni, házasságot törni.
Любомилостивый m. kegyelmes, könyörületes.
Любомудренный m. bölcselkedő, bölcseleti.
Любомудрие s. bölcseség, bölcselet.
Любомудрство s. bölcseség, bölcselet.
Любомудрый m. bölcseségszerető.
Любопразднественный m. vidám, örvendező.
Любославие s. dicsvágy.
Любòсть n. szerelem, szeretközés, szerelmeskedés.
Лѣбочестие s. dicsvágy.
Любощѣ t. tiltott szerelem.
Люде t. emberek, nép.
Людно̀сть n. népesség, népesedés.
Людный m. népes.
Людодѣдъ h. emberevő.
Людскій m. emberi, népi, emberhez illő, emberséges; людска школа: népiskola.
Людяный m. emberi, emberséges.
Люлька n. pipa.
Люнути k. í. ömleni, szakadni (az eső).
Лютень h. február, böjtelőhava.

Лютеранъ h. lutheránus vallásu férfi.
Люто i. kegyetlenül, szörnyen.
Лютость n. kegyetlenség, szörnyüség, vadság.
Лютый m. kegyetlen, vad, irtózatos.
Лютѣти cs. kegyetlenkedni.
Лябдати k. i. locsogni, fecsegni.
Лягати k. i. lefeküdni, feküdni.
Лягнути (ляжу) k. i. lefeküdni, lepihenni.
Ляда k. n. rest, lomha; mihaszna, pimasz.
Лядникъ (orobus növt.) h. lednek; — (hierochloa növt.) czirok.
Лядъ h. jég.
Лякнути cs. megijeszteni, megrémíteni; — ся v. megijedni; aggódni.
Лякъ h. ijedség, aggódás, aggodalom.
Ляписъ h. pokolkő.
Ляпнути cs. ütni, megcsapni tenyérrel); ledobni; lezuhanni.

M.

M, м: a rutén ábéczé tizenkettedik betüje; magyar megfelelője *m*.
Мабудь i. lehetséges, talán, meglehet; valószinüleg.
Мабутный m. állítólagos.
Магазинный (-gá-) m. rakodói, raktári.
Магазинъ (-gá-) h. rakodótár, raktár.
Магдалина (-gd-) n. Magdolna.
Магикъ (-gi-) h. büvész, varázsló.
Маглованя (-gl-) s. makkolás, makkoltatás.
Маглювати (-gl-) cs. makkolni, makkoltatni.
Магловка (-gl-) n. tenyésző sertés.
Магнатъ (-gn-) h. 'mágnás, főúr, főnemes.
Магнетизмъ (-gne-) h. mágnesség, delejesség.
Магнешъ (-gn-) h. mágnes. delej.
Магометанинъ h. mohamedán férfi.
Мадяразловати cs. magyarázni, értelmezni, fejtegetni.
Мадярорсагъ (-g) h. Magyarország.
Мадярска краина: Magyarország.
Мадярский (-ый) m. magyar.
Мадяръ h. magyar ember.

Маетковый m. birtokos; маетковѣ прирòсткы: birtokosragok, birtokragok.
Маетникъ h. birtokos, tulajdonos.
Маетнòсть n. birtok, vagyon; fekvő birtok.
Мазаня s. kenés, mázolás.
Мазаный m. bemázolt, bekent, bepiszkított.
Мазати cs. kenni, mázolni, bekenni; — ся v. bemázolni magát, bekenetni.
Май i. inkább, jobban. Középfoku melléknevek elé ragasztva: leg ...; Майбòльший: legnagyobb.
Май h. május hónap.
Майалишъ h. majális, májusi mulatság kint a zöldben.
Майбòгъ i. adjon isten, adj' isten; isten ucscse.
Майданникъ h. betyár, utonálló.
Майданъ h. liget, völgy; rablás, utonállás. Ити на майданъ: rabolni menni, utat állani.
Майже i. körülbelül, szinte, csaknem, majdnem.
Майно s. vagyon, birtok, jószág; gazdaság.
Майоранка (origanum majoranum növt.) n. majorána.
Майоръ h. őrnagy.
Майошъ h. májas hurka.
Майстеръ h. mester, iparos.
Майстрова n. mesterasszony, iparosné.
Майстровати cs. mesterkedni, valamin törni a fejét.
Макароны t. olasz laska, csöves laska.
Македония n. Maczedonia.
Маковица n. mákfej.
Макòвка n. mákfej.
Макòвникъ h. mákos kalács, mákos, mákföld, mákkal beültetett hely.
Маковый m. mákból való, mák —
Макòтра n. mosóteknő.
Макошъ h. makkos erdő, makkos.
Максимъ h. Miksa.
Макухъ h. lenszak, lenmagszak.
Макъ (papaver somniferum növt.) h. mák.
Маленький (-ый) m. kicsi, piczi, parányi.
Малженство s. házasság; тайна малженства: a házasság szentsége.
Малжонка n. feleség.
Малина (rubus idaeus növt.) n. málnaszederj, málna.
Малинникъ h. málnáshely, málnás.
Малиновый m. málnaszinü; málnából való.
Малити cs. kisebbíteni, kicsinyíteni; lealacsonyítani, gyalázni; — ся v. kiseb-

bedni, fogyni; magát megalázni.

Мало i. kevés; дуже мало: nagyon kevés; összetételekben: kis, csekély.

Маловажнòсть n. csekélység, jelentéktelenség.

Маловажный m. jelentéktelen, csekély.

Маловидный m. kicsi alaku, kisnövésü.

Маловодный m. vízben szegény.

Маловѣріе s. kishitüség.

Маловѣрный m. kishitü, kicsinyhitü.

Маловѣчный m. rövid életkoru.

Малодушіе s. kislelküség, szükkeblüség.

Малодушный m. kislelkü, szükkeblü.

Малозерный m. kis magvu, kis szemü.

Малозначительный m. jelentéktelen.

Малолѣтнòсть n. kiskorúság.

Малолѣтный m. kiskoru.

Малолюдный m. néptelen, nem népes.

Мало-по-малы i. lassan-lassan, lassankint, valahogy.

Малосильный m. erőtlen, gyönge, gyenge.

Малоспособный m. nem alkalmatos, csekély képességü.

Малòсть n. kicsiség, cseppség.

Малоцѣнный m. csekély értékü.

Малтеръ h. vakolat.

Малый m. kicsi, kicsiny, kis; apró, csekély, parányi; — h. fiu; пой лемъ сюда малый: gyere csak ide, te fiu!

Мальованя s. festés.

Мальовати cs. festeni.

Малѣти k. i. kisebbedni, apadni, fogyni.

Малюнокъ h. festmény, festett kép.

Малярство s. festőmesterség, képírás, festészet.

Маляръ n. festő, képíró; mázoló, szobafestő.

Малярька n. a festő neje.

Маляръчукъ h. a festő fia; a mázoló inasa.

Мама n. mama, anya; маминъ, -а, -о: anyáé; маминъ сынъ: az anyja fia.

Мамка n. anyácska, mamácska.

Мамкати cs. anyát szólítani, a „mama“ szót mondani. Задарь ми мамкашъ: hiába szólitasz mamának.

Мамонъ h. has; gazdagság, földi javak.

Мана n. csaló étek; édesgetés, csáb.

Манастырь h. monostor, kolostor.

Мандровати k. i. vándorolni, bolyongani; utazni.

Мандрòвка n. vándorlás, utazás, bolyongás.

Маневрировати cs. hadmozdu-

latot tenni, hadi gyakorlatokat tartani.

Маневеръ h. hadi gyakorlat, hadgyakorlat; fogás.

Манити cs. csábítani, csalogatni, hitegetni.

Манифестъ h. nyilatkozat, nyilatkozvány.

Мания n. őrültség, őrülési roham.

Манна n. manna.

Манта n. mente, ködmön.

Мантѣй h. csaló, szemfényvesztő, kuruzsoló.

Мантярь h. szemfényvesztő, kuruzsoló, csaló.

Манути cs. szédíteni, bódítani; csábítani; — ся v. elkábulni, elcsábíttatni.

Мара n. manó; kisértet, rém; gyászpad.

Марадашъ h. maradás.

Мараморешъ h. Máramarosmegye.

Мараморошъ h. Máramarosmegye.

Марати cs. kenni, szennyezni, piszkolni; — ся v. piszkolódni, bekenni magát.

Марга n. marha, szarvasmarha.

Марена (coregonus maraena állt.) n. menyhal.

Марець h. márczius hava.

Мариша h. Maris, Mariska.

Мария n. Mária, Mari, Mariska.

Маркотаньошка n. markotányosné.

Маркотаньошъ h. markotányos.

Марморовый m. márványból való, márvány —

Марморъ h. márvány.

Марнити cs. elvesztegetni, eltékozolni, elpocsékolni; — ся v. elpusztulni, elveszni, tönkre menni.

Марница n. hiábavalóság, haszontalanság, hiuság.

Марно i. hiába, hasztalanul, ingyen.

Марность n. hiábavalóság, semmiség, mulandóság.

Марнота n. csekélység, semmiség, hiábavalóság.

Марнотравникъ h. pazarló, tékozló.

Марнотравность n. pazarlás, tékozlás.

Марнотравный m. pazarló, tékozló.

Марный m. hasztalan, hiu, üres, mulandó, semmis, hiábavaló, ingyenes.

Марнѣти k. i. veszni, fogyni, pusztulni.

Мародный m. beteg.

Мароквашъ h. marokvás (a szekeren).

Марта n. Mártha.

Марташъ h. mártás.

Мартинъ h. Márton.

Мартовати cs. mártogatni, mártani.

Мартовскый (-ый) m. márcziusi.

Мартъ h. márczius hónap.
Маруня n. Mariska, Marcsa, Mária.
Марусейка, Маруся n. Marcsa, Marika.
Марча n. Marcsa, Marika, Mariska.
Марцовый m. márcziusi.
Маршировати k. i. marsolni, menni.
Маршъ h. menet, menés, mars.
Марька n. Marcsa, Mariska.
Маря n. Mária, Marcsa.
Маскаль h. nagy-orosz, muszka (férfi).
Маслакъ (-g) h. maszlag.
Масло s. vaj.
Масляница n. vajashét.
Масляпка n. iró, iróstej.
Масляный m. vajas.
Мастега (-gá) n. kenőcs, szekérkenőcs.
Масный m. zsiros.
Мастити cs. zsirozni, kenni; tapasztani; помастити волося: megkenni a hajat; помастити стѣну: betapasztani a falat.
Масть n. szín, faj, fajta (az állatoknál); кѡнь червеноѣ масти: pej ló; zsír; kenőcs, ir.
Матати cs. göngyölni, burkolni, gúzsolni.
Математика n. mennyiségtan.
Материалистъ h. anyagelvü, materialista.
Материалъ h. szer, anyag; учевный материалъ: tananyag.
Материальный m. anyagi, tárgyi.
Материзна n. anyai örökség.
Материна душка (thymus serpillum növt.) n. kakukfü, démutka.
Материнский (-ый) m. anyai.
Материя n. anyag; tárgy; kelme.
Материый m. anyai. Материный языкъ: anyanyelv.
Матерь n. anya.
Мати (2. eset: матери) n. anya.
Мати cs. birni valamit, valaminek birtokában lenni; — ся v. lenni, meglenni, találtani; якъ ся маешъ: hogy vagy?; birni magát, gazdag lenni; добрѣ ся мае: jól birja magát, módos, vagyonos.
Матка n. anya; яка матка, така и Катка: a milyen az anya, olyan a leánya. (Nem messze esik az alma fájától.); anyaméh, királyné (a méhek közt.)
Маточка n. keresztanya.
Матрика n. anyakönyv.
Матрикула n. anyakönyv.
Матрозъ h. hajóslegény, matróz.
Матѣрь n. anya.
Маханя s. intés, lebegtetés, lobogtatás.
Махати cs. lebegtetni, lóbálni, integetni, rázni (szárnyat),

csóválni (farkot); — ся v. lóbálózni, hintázni, rázkódni.

Махнути cs. legyinteni, lóbálni, lódítani, megcsóválni, megrázni; — ся v. meglóbálódni, meglódulni, neki lódulni; ütésre emelni (a kezet).

Еденъ мене тай ударивъ,
Другый намахнувъ ся.
Népdal.
(Az egyik engemet meg is ütött, a másik rám emelte kezét).

Махъ h. mozgás, ingás, lódítás; pillanat; sujtás, csapás. Дуба еднымъ махомъ нестяти: a tölgyet egy csapással le nem vághatni.

Махомъ i. hirtelen, azonnal, pillanat alatt.

Мацаня s. tapogatás, tapintás.

Мацати cs. tapintani, tapogatni; курицю мацати: megtapogatni a tyukot, vajjon lesz-e tojása; — ся v. tapogatózni.

Мацуръ h. kandur, himmacska.

Мацяти cs. tapogatni, tapintgatni, tapintani.

Мача s. kis macska, kölyök, macska.

Мачалка n. kovácsfecskendő.

Мачанка n. mártásétel (kukoricza lisztből és tejből).

Мачати cs. mártani, mártogatni; áztatni, beáztatni; — ся v. bemártani magát, bemártózni; beártani magát valamibe, belekeveredni; bepiszkolódni.

Мачиха n. mostoha anya.

Мачинка n, kis macska.

Мачка (felis állt.) n. macska, czicza; (наська) мачка (felis domestica állt.) házi macska, szelid macska; дика мачка (felis catus állt.) vadmacska.

Мачоха n. mostohaanya, mostoha.

Машина n. gép; gyár; gyújtó, gyújtófa, gyúfa.

Машинальный m. gépies, gépi, gépszerü.

Машиниста n. gépész.

Машировати k. i. menni, marsolni.

Маштабъ h. mérték, mérő eszköz.

Машталня n. istálló, lóistálló.

Маѣрникъ h. majoros.

Маѣрня n. major, tanya, majorság.

Маячити k. i. képzelegni, képzelősködni.

Медаль n. emlékpénz; melltü; érem.

Медведина n. medvehus.

Медведищя n. anyamedve, nősténymedve.

Медведюкъ (gryllotalpa vulgaris állt.) h. lótetü, áska.

Медведя s. kismedve, medve bocs.

Медвѣдица n. nősténymedve, anyamedve.
Медвѣдь (ursus állt.) h. medve.
Медвѣдюкъ (gryllotalpa vulgaris állt.) h. lótetü, áska.
Медвѣжій m. medve —
Меджи e. közt, között.
Медикъ h. orvos.
Медицина n. orvosság, gyógyitó szer.
Медовина n. méhsör.
Медовникаръ h. mézeskalácsos.
Медовникъ h. mézeskalács.
Медовый m. mézes. mézből való, méz —
Медотѣчный m. mézzelfolyó.
Медокъ h. méhsör; mézes pálinka.
Медъ h. méz.
Межа n. határ, mezsgye; határkő, határdomb.
Меже e. közt, között, közepette.
Межевый m. határos, határszéli; mérő, mérési.
Меженый m. mézes; межена паленка: mézes pálinka.
Межи e. közt, között, közepette.
Межвлада n. uralomszünet.
Межиземный n. földközi.
Межикрайный m. földközi.
Межинарѣдный m. nemzetközi.
Межити cs. határt kitüzni, határolni.
Мейта n. méta (játéknem).
Мейтеръ h. méter, métermérték.
Мелай (zea mays növt.) h. kukoricza, tengeri.
Мелайовый m. kukoriczából való, kukoricza —
Мелания n. Melánia.
Меланхолия n. mélaság, búkórság.
Мелена n. Melánia.
Мелкий (-ый) m. finom, apró (homok liszt).
Мелодия n. dallam.
Мелникъ h. molnár.
Мелница n. malom.
Мелничка n. molnárné.
Мелниччинъ m. molnárnéé.
Мельникъ h. molnár.
Мельница n. malom.
Мельничка n. molnárné.
Мендикашъ h. csavargó, naplopó.
Мене nm. engemet.
Мено s. név.
Мента n. mente bőrgallérral; egyes helyeken esküvőkor „mentét“ visel a menyasszony és a nyoszolyó leányok.
Ментюкъ (coregonus maraena állt.) h. menyhal.
Меньше, меньше i. kevesebb, kevesebben.
Меншати cs. kisebbíteni, kevesbíteni; — ся v. kevesbedni, kisebbedni.
Меншій (-ый) m. kisebb, kevesebb; fiatalabb, ifjabb; меншій сынъ: a fiatalabb fiu, öcs.

Меншина n. kisebbség.
Меншити cs. kisebbíteni, kevesbíteni.
Мережа n. háló; rostély.
Мерекониτи k. i. csillogni, fényleni.
Мерекоиѣти k. i. csillogni, villogni, fényleni.
Мерена (coregonus maraena állt.) n. menyhal.
Мерендзати cs. kérődzni (szarvasmarha); a már lenyeltet újra megrágni.
Меренда n. enni való.
Мерещати ся v. csillogni, csillámlani; rémleni, ugy tetszeni.
Мерзити ся v. undorodni; boszankodni.
Мерзкий (-ный) m. undorító, iszonyatos.
Мерзлый m. fagyott, elfagyott.
Мерзлявый m. fagyos, fázékony.
Мерзнути k. i. fagyni; megfázni, meghülni.
Мерзость n. irtózat, irtózás.
Мерзячка n. meghülés.
Меридианъ h. délkör, délvonal.
Мерлый m. halott; elalélt, eszméletlen.
Мертва кость: holttetem.
Мертвець (2. eset: мерця) h. halott, hulla.
Мертвительный m. halálos, halált hozó.
Мертвити cs. ölni, megölni.
Мертво i. élettelenül, holtan.
Мертвонѣсный m. halálos.
Мертворожденый m. halvaszülött.
Мертвый m. halott, holt, meghalt.
Мерти k. i. meghalni.
Мертухъ h. mérték.
Мерькнути k. i. sötétedni; — ся v. sötétülni, alkonyodni, esteledni.
Мерявый m makacs, konok, nyakas.
Месель h. meszely.
Мясо s. hús.
Мессия h. Megváltó, Messiás.
Мести cs. seperni, söpörni; — ся v. sepertetni.
Местникъ h. boszuló, boszuálló.
Месть n. boszú.
Металовый m. érczből való, ércz; fémes, fém —
Металлъ h. ércz, fém.
Метаня s. hajítás, dobás, vetés.
Метати cs. hányni, vetni, dobni, hajítani; — ся v. hányatni, hányódni; heverni, fetrengni.
Метелица (distoma állt.) n. métely; — (lepidum ruderale növt.) n. kányafü.
Метеорология (-gi-) n. időjárástan, meteorologia.
Метеоръ h. égből hulló kő, meteor.
Метеръ h. méter, métermérték.
Метла n. seprő; üstökös csóvája, farka.
Методичный m. módszertani.

Методика n. módszertan.
Методъ h. mód, módszer.
Метрика n. anyakönyv.
Метрическій (-ый) m. anyakönyvi.
Механизмъ h. gépezet, gépalkat.
Механика n. erőtan; géptan.
Механикъ h. gépész, mekhanikus.
Механичный m. gépszerü, gépies; öntudatlan.
Мехирь h. bugyeláris; zsacskó, zacskó.
Мечъ h. kard.
Мешкати k. i. lakni, tartózkodni.
Мештергерenда (-ge-) n. mestergerenda.
Мештерница n. mestergerenda.
Мештершшъ (-g) h. mesterség.
Мзда n. jutalom, dij, bér; nyereség.
Мздовоздаяти cs. jutalmazni, megjutalmazni.
Ми=мнѣ=минѣ nm. nekem.
Мигаль h. Mihály, Miska.
Мигати (-gá-) k. i. pislogni, pillantani; inteni (szemmel).
Мигъ (-g) h. pillantás, pillanat, szempillantás.
Мизеракъ h. nyomorult ember, béna, koldus.
Мизерный m. nyomorult, szegény.
Мизилникъ h. kisújj.
Миколы t. szent Miklós napja.
Микула h. Miklós.
Мила n. kedves, szerető (nő).
Миленький (-ый) m. kedves, kedvelt.
Милисенький (-ый) m. nagyon kedves, nagyon kedvelt.
Миллионеръ h. milliomos.
Миллионъ sz. millió.
Мило i. kedvesen, kellemesen.
Милованя s. kedvelés, kegyelés; kegyelmezés.
Миловати cs. szeretni, kedvelni, kegyelni.
Милосердие s. kegyelem, irgalom, könyörületesség.
Милосердовати k. i. könyörülni, irgalmazni.
Милосердый m. irgalmas, könyörületes.
Милостивый m. kegyes, kegyelmes, jóságos.
Милостыня s. alamizsna, könyöradomány.
Милость n. kegy, kegyelem, irgalom.
Милтовшиагошный (-go-) m. méltóságos.
Милый m. kedves, kedvelt, szeretett; h. szerető, kedves (férfi).
Мильный m. finom, apró, porló.
Мина n. akna.
Миндярашъ i. mindjárást, mindjárt.
Минералогия (-gi-) n. ásványtan.
Минералъ h. ásvány.

Минеральный m. ásványos, ásvány.
Минечъ h. ménes.
Минея n. egyházi szertartásos könyv.
Министерия n. miniszterium; министерия предсѣдництва: miniszterelnökség; министерия внутренныхъ дѣлъ: belügyminiszterium; министерия финансовъ: pénzügyminiszterium; министерия набоженства и просвѣта: vallás- és közoktatási miniszterium; министерия гонвейдства (крайовоѣ обороны): honvédelmi miniszterium; министерия земледѣлия (оральництва), промысла и торговли: földmívelés-, iparés kereskedelmi miniszterium; министерия спо̀льныхъ робо̀тъ и коммуникациѣ: közmunka és közlekedési miniszterium; министерия правосудия: igazságügyminiszterium; министерия пиля особы его величества короля: ő felsége személye körüli miniszterium; министерия горвацька: horvát miniszterium.
Министерский m. miniszteri.
Министерство s. miniszterség, miniszterium.
Министеръ h. miniszter.
Минтетловати cs. nyomtatni (cséplésnél).
Минувшый m. mult, elmult.
Минулый m. mult, elmult.
Минута n. percz, pillanat.
Минути k. i. elmulni, eltelni; elkerülni; — ся v. elmulni, eltelni.
Минутный m. percznyi, pillanatnyi.
Мирегъ (-g) h. méreg.
Мирешъ h. mérés, kimért valami, mérték.
Мирителъ h. békítő, békéltető.
Мирительный m. békítő, békéltető.
Мирити cs. békíteni, békéltetni; — ся v. békülni.
Мирный m. békés; szelid, jámbor.
Миро s. szentelt olaj, kenetolaj.
Мированя s. szentelt olajjal való bekenés.
Мировати cs. szentelt olajjal bekenni; — ся v. szentelt olajjal bekenetni.
Миролюбный m. békeszerető.
Мироносецъ h. béke hirnöke.
Мироносиця n. olajat hozó asszony.
Мироносный m. békéthozó.
Миротворный m. békeszerző.
Мирра n. mirha.
Миртовый m. mirtusból való, mirtus.
Миртъ h. mirtus.
Миръ h. béke.
Мирянинъ h. polgári állásu férfi.

Мисиль h. meszely (régi ürmérték.
Миска n. tál, cseréptál.
Мисочка n. kis tál; pohár; csésze (növénytanban).
Миссионеръ h. hittérítő.
Митеръ h. Demeter, Döme.
Митология (-gi-) n. hitregetan.
Митра n. püspöksüveg.
Митрика n. anyakönyv.
Митрополитъ h. metropolita.
Митрополия n. székváros, főváros.
Михайло h. Mihály.
Михѣрь h. hólyag, daganat; zsacskó.
Млада n. menyasszony.
Младенецъ h. gyermek.
Младенство s. ifjuság, fiatalság; fiatalkor.
Младость n. fiatalság; fiatalkor.
Младшій (-ый) m. ifjabb, fiatalabb.
Младый m. fiatal, ifju; h. vőlegény.
Млака n. mocsár, tócsa, pocsolya.
Млатокъ h. kalapács.
Млатъ h. kalapács.
Млеко s. tej.
Млинарь h. molnár.
Млинецъ, млиницъ h. kézi malom, kis malom.
Млинница n. malom.
Млинъ h. malom.
Млоити k. i. émelyegni; млоить ня: émelyég a gyomrom; fájni.
Млынарь h. molnár.
Млынъ h. malom.
Млѣти k. i. ájulni, szédülni; sorvadni, fogyni, ernyedni.
Мнимый m. képzelt, költött, valótlan.
Мнихъ h. barát, szerzetes.
Многій (-ый) sz. sok; многое число: többes szám.
Много i. sokan, sok.
Многоглавый m. sokfejü.
Многокутный m. sokszögü.
Многолѣтный m. sok évü, sok éves.
Многолюдный m. népes.
Многоногій (-ый) m. sok lábu.
Многообразный m. sokféle alaku.
Многоразъ i. sokszor.
Многорѣчивый m. sok beszédü, bőbeszédü.
Многосѣменный m. sok magvu.
Многоцѣнный m. értékes, nagybecsü.
Многочисленный m. sok tagu, számos.
Множественность n. sokaság.
Множественный m. sokszoros. többszörös.
Множественное число: többes szám.
Множество s. sokaság, többség.
Множитель h. sokszorozó, nagyító.
Множити cs. szaporítani, nagyítani, toldani; sokszoroz-

ni (számtanban); — ся v. szaporodni, gyarapodni.
Множѣня s. nagyitás, gyarapitás; sokszorozás.
Мнѣдъ, мньüдъ h. méz.
Мнѣние s. vélemény.
Мнѣхъ h. barát, szerzetes.
Мнѣшка n. apácza.
Мнюхъ (coregonus maraena állt.) h. menyhal.
Мнявкати k. i. nyávogni.
Мнявконѣти k. i. tartósan nyávogni.
Мнятати (-gá-) cs. nyomkodni; összegyürni.
Мняздро s. tökbél.
Мняκнути k. i. puhulni, megpuhulni.
Мнякушка n. bél, bele a fának, kenyérbél.
Мнякушкей h. puha héju dió, papirdió.
Мнякшити cs. puhítani; — ся v. puhulni.
Мнясарня n. mészárszék.
Мнасарошъ h. mészáros.
Мнясницѣ t. farsang.
Мнясо s. hús.
Мнясоѣда h. n. húsevő állat.
Мнято (mentha növt.) n. fodormenta.
Мняхкий (-ый) m. puha, lágy.
Мняхнути k. i. lágyulni, puhulni.
Мобилизация n. mozgósítás.
Мова n. beszéd.
Мовити (мовлю) cs. beszélni, mondani, szólani.
Мовкнути k. i. hallgatni, elhallgatni; megszünni beszélni.
Мовчаня s. hallgatás, csend.
Мовчати k. i. hallgatni.
Мовчки i. nesztelenül, csendesen, zajtalanul.
Мовчкомъ i. nesztelenül, csendesen, zajtalanul.
Могила n. sir, sirhalom.
Могилка n. halom, kis halom; sirhant.
Могучество s. erő, hatalom.
Могучий m. hatalmas, erős; tehetős, módos.
Могыла n. halom, sirhant.
Мода n. divat.
Модель n. minta.
Модный m. divatos.
Можаръ h. mozsár, taraczk.
Можливый m. lehető, lehetséges.
Можъ i. lehetséges; — sz. i. lehet, szabad.
Мозговатый (-go-) m. velős.
Мозогъ (-g) h. velő, agyvelő.
Мозокъ h. velő, agyvelő.
Мозола n. kínlódás.
Мозолити cs. kinozni, gyötörni, boszantani.
Мозòль n. vizihólyag: bőrkéreg.
Мòй, моя, мое nm. enyém, az enyém.
Мòйнòсть n. én, az én.
Мойсей h. Mózes.
Мойша h. zsidó gyerek.

Мокнути k. i. ázni, megázni; lágyulni (a vízben).
Мокроватый m. vizenyős, vizes.
Мокрота n. nyirkosság, vizesség, nedvesség.
Мокрый m. nedves, vizes.
Мокрѣти k. i. nedvesedni, nyirkosodni.
Молва n. hir; lázadás, elégületlenség.
Молвити k. i. beszélni, mondani.
Молебенъ h. ima, könyörgés.
Молебникъ h. imádkozó; imakönyv.
Молебница n. imaház.
Молебный m. könyörgési, imádságos.
Моление s. imádkozás, imádás; ima, könyörgés.
Моленый m. imádott.
Молитва n. imádság, ima; молитва Господня: miatyánk.
Молитвати cs. imádkoztatni; elverni, eldöngetni.
Молитвенникъ h. imakönyv, imádságos könyv.
Молитвенный m. imádságos.
Молитвословъ h. imakönyv.
Молити cs. kérni, könyörögni; imádni; — ся v. imádkozni; rimánkodni.
Молния n. villám, mennykő.
Молода n. menyasszony.
Молоденький (-ый) m. fiatal, kissé fiatal.
Молодесенький (-ый) m. fiatal, nagyon fiatal.
Молодецъ h. vőlegény.
Молодина n. fiatalság; fiatal hajtás a fán.
Молодити cs. fiatalítani, megifjítani; — ся v. fiatalítani magát.
Молодица n. fiatalasszony, menyecske.
Молодость n. ifjuság, ifjukor.
Молодый m. fiatal, ifju; — h. vőlegény.
Молодь n. fiatalság, fiatal emberek.
Молодѣ t. fiatalok, fiatal házaspár.
Молодѣжъ n. fiatalság.
Молодѣти k. i. fiatalodni.
Молодята t. fiatal házaspár.
Моложый m. fiatalabb, ifjabb.
Молоко s. tej.
Молоти cs. őrni; — ся v. őretni.
Молотильня n. cséplőgép.
Молотити cs. csépelni.
Молотокъ h. kalapács, pöröly.
Молотъ h. nagy kalapács.
Молотый m. őrlött.
Молотьба n. cséplés, csépelés; a cséplés ideje.
Молотѣльня n. cséplőgép.
Молочаный m. tejes.
Молоченый m. csépelt.
Молочко s. tej, tejecske; сучое молочко (euphorbia növt.) kutyatej, fűtej.
Молочникъ h. tejes ember, tejárus; tejedény.
Молочный m. tejes.

Мѣль (tinea állt.) n. moly.
Мольба n. imádság, könyörgés, kérelem.
Моментъ h. pillanat.
Монархия n. ország, birodalom.
Монастырьский m. kolostori, zárdai.
Монастырь h. kolostor, zárda, monostor.
Монахъ h. szerzetes, barát
Монашеский (-кый) m. szerzetesi.
Монашество s. szerzetesség, szerzetesrend.
Монголъ (-gol) h. mongol férfi.
Монета n. érczpénz; érem.
Монисто s. nyakgyöngy, nyakék. Не треба свини монисто: Nem kell a disznónak a gyöngy. (Magyarán; Nem disznó orrára való a karperecz).
Монополия n. kizárólagos elárusítás joga.
Монументъ h. emlék, diszemlék.
Мопсикъ h. mopsz (kutya-faj).
Мопсликъ h. mopsz.
Мопсъ h. mopsz.
Моравия n. Morvaország.
Моралистъ h. erkölcstanitó.
Моралъ h. erköles; erkölcstan.
Мордованый m. elkinzott, elcsigázott.
Мордовати cs. kinozni, kifárasztani; — ся v. elfáradni.
Мордушити cs. kinozni, kifárasztani; — ся. v. elfáradni.
Море s. tenger; — h. more, czigány.
Мореный m. elkinzott, elfárasztott.
Мореплавець h. hajós; tengeri utazó.
Мореплавство s. hajózás, tengeri utazás.
Мореходець h. hajós, tengeri utas.
Морехòдство s. tengeri utazás, hajózás.
Моримуха (agaricus muscarius növt.) n. légyölő galócza.
Морити cs. gyötörni, kinozni; boszantani; — ся v. gyötörtetni, kinoztatni.
Морковъ (daucus carota növt.) n. murok, sárga répa.
Морконѣти k. i. morogni, mormogni.
Моркотати k. i. morogni, mormogni, dörmögni.
Мочкочати k. i. morogni, mormogni.
Мороженый m. elfagyott.
Морозець h. kis dér, kis fagy.
Морозити k. i. fagygyal beköszönteni, fagyni.
Морозно i. hideg van, fagy van.
Морозный m. hideg, fagyos.
Морозъ h. fagy, hideg, hidegség. Приде на пса морозъ: jő még kutyára dér.
Морокъ h. sötétség, homály; köd.

Моросити k. i. permetezni, paráholni.
Морщеный m. ránczos, redős.
Морщина n. redő, ráncz.
Морщити cs. redőzni, ránczolczolni, összehuzni (a homlokot); — ся v. ránczolódni, összehuzni (a homlokot); ránczot vetni.
Морьский (-ый) m. tengeri, tengeren levő.
Морякъ h. hajós, tengerész.
Москаль h. muszka, nagyorosz, moszkvai.
Мостикъ h. kis hid, hidacska.
Мостити cs. kövezni, burkolni, padlózni; emelni, halmozni.
Мостище h. nagy hid.
Мостовое s. hidpénz, hidvám; kövezetvám.
Мостокъ h. kis hid, hidacska.
Мòстъ n. híd.
Мотаня s. motólálás, gombolyítás.
Мотати cs. motólálni, gombolyitani; bonyolítani; — ся v. barangolni, kóborolni; lábatlankodni.
Мотовило s. motóla.
Мотокъ (t. мòткы) h. motyó, motring.
Мотузарь h. kötélverő, kötéles.
Мотузокъ h. madzag, zsineg.
Мотузъ h. kötél.
Мотыка n. kapa.
Мотыликъ h. kis pille, kis lepke.
Мотылиця (distoma állt.) n. métely.
Мотыль h. pillangó, lepke.
Мохнатòсть m. szőrösség, borzosság.
Мохнатый m. szőrös, bolyhos, borzas; tollas, mohos, pelyhes.
Мохнатѣти k. i. szőrösödni, pelyhesedni, tollasodni.
Моховатый m. mohos.
Мохъ h. moh; pehely.
Мòцный m. erős, izmos.
Моцовати ся v. birkózni, erőlködni.
Мòць n. erő, izmosság.
Мочарь h. mocsár.
Моченый m. áztatott, nyirkos.
Мочи (могу, можу...) k. i. hatni, hetni, birni; не могу ти дати: nem adhatok neked; не могу го догонити: nem birom őt utólérni.
Мочило s. áztató, kenderáztató gödör.
Мочити cs. áztatni, vizezni, nedvesíteni; — ся v. ázni, megnedvesedni, megvizeződni,
Мошко h. Mosko, Mózes.
Мошогатòвъ (-ga-) h. mosogató edény.
Мошонка n. zacskó; herehólyag.
Мощи t. ereklye.
Мразъ h. dér, fagy.
Мракъ h. köd.

Мраморный m. márványból való, márvány —
Мрачити cs. homályosítani, sötétíteni; — ся v, homályosodni, sötétedni, ködbe borulni.
Мрачный m. homályos, ködös.
Мрежа n. háló.
Мстивый m. boszúálló, boszúló.
Мститель h. boszuló, boszuálló.
Мстити cs. boszulni, boszutállani.
Му=йому nm. neki.
Муда t. tök, here; поповы муда (növt.) kecskerágó.
Мудрагель h. okoskodó, tudákos.
Мудрець h. bölcs.
Мудрити cs. okoskodni, bölcselkedni.
Мудровати cs. kiokoskodni, kitalálni, kifundálni.
Мудростный m. bölcselkedő, bölcs.
Мудрость n. bölcseség.
Мудрствовати cs. bölcselkedni; okoskodni.
Мудрый m. bölcs, okos.
Мудрѣти k. i. okosodni, bölcsebbé válni.
Мужати k. i. serdülni, férfikorba lépni.
Муженеискусная: férfit nem ismerő nő.
Мужеский (-ый) m. férfi-, him; мужеский полъ: férfi nem; мужеский родъ: himnem.
Мужественный m. férfias, vitéz, bátor.
Мужество s. férfiasság, bátorság.
Мужеубийство s. férjgyilkosság.
Мужика n. muzsika, zene.
Мужчина h. férfi.
Мужъ h. férj; férfi, ember.
Музеумъ h. muzeum.
Музыка n. zene.
Музыкальный m. zenei, zene —
Музыкантъ h. zenész.
Му́ка n. kin, gyötrelem; baj, kínlódás.
Мука́ n. liszt.
Мулатловати k. i. mulatni.
Мулатовати k. i. mulatni.
Мулаччаъ (-g) h. mulatság.
Мундуръ h. egyenruha.
Мурава n. pázsit, gyep.
Муравей (formica állt.) h. hangya.
Муравейный m. hangya —
Мурангель (-ge) h. hangya.
Мурарь h. kőmives.
Мургавити (-gá) cs. piszkítani, rondítani, szennyezni; — ся v. piszkolni, szennyeződni.
Мургавый (-gá-) m. piszkos, mocskos, ronda.
Муркотѣти k. i. csörgedezni, zugva folyni.
Мурникъ h. kőmives.
Мурництво s. épités, épitészet.
Мурованый m. kőből épült.
Мурованя s. épités (kőből, vályogból, téglából).

Муровати cs. építeni, falat huzni; — ся v. épülni, építtetni.
Муръ h. fal, kőfal.
Муряндже́й (formica állt.) h. hangya.
Муряньковый m. hangya —
Муряньокъ (formica állt.) h. hangya.
Муряшокъ h. hangya.
Мусай: kell, okvetetlenül kell; muszáj.
Мусити cs. kényszerítni, erőszakolni.
Мускуловатый m. izmos, erős.
Мускулъ h. izom.
Мусть h. trágyalé, ganajlé.
Мусульманка n. muzulmán nő, török nő.
Мусульманский (-ый) m. muzulmán, török.
Мусульманъ h. muzulmán, török.
Мусѣти k. i. kényszerülni, kénytelenségből tenni.
Мутаѳ́въ h. mutató, óramutató.
Мутерка n. csavaranya.
Мутилка n. habarló.
Мутити cs. zavarni; felbiztatni; — ся v. zavarodni, zavarogni.
Мутно́сть n. zavarosság.
Мутный m. zavaros.
Мутнѣти k. i. zavarodni, zavarossá lenni.
Мутъ h. habzás, hullámzás; viszály, zavargás.
Муха (musca állt.) n. légy.
Мухамедъ h. Mohamed.
Мухаръ h. marha-légy; bögöly.
Мучаный m. lisztes.
Мученикъ h. vértanu, mártir.
Мученица n. nő-vértanu, nő-mártir.
Мученический m. mártiri, mártir —
Мученичество s. vértanuság.
Мучение s. kinzás, gyötrés.
Мучитель h. kinzó, gyötrő; zsarnok.
Мучительный m. kinzó, gyötrő; zsarnoki.
Мучительство s. kegyetlenség, zsarnoksag.
Мучити cs. kinozni, gyötörni; — ся v. kinlódni, kint szenvedni.
Мучникъ h. lisztárus.
Мучный m. lisztes.
Мушка n. légy, legyecske, apró légy.
Муштра n. minta; rendbeszedés, fegyelmezés.
Муштровати cs. oktatni (újonczot), gyakorolni, fegyelmezni.
Мущина n. férfi, ember.
Мы nm. mi, mink.
Мывати cs. mosni; — ся v. mosakodni.
Мыканица n. a szősz egy neme.
Мыканя s. tépés, szakítás; gerebenezés, bugázás.
Мыканый m. tépett; gerebenezett, bugázott.

Мыкати cs. tépni, czibálni; gerebenezni, bugázni; — ся v. tépni egymás haját.
Мылистый m. szappanos.
Мылити cs. szappanozni; téveszteni, elhibázni, akadályozni a gondolkodásban, zavarni; — ся v. eltévedni, hibázni.
Мыло s. szappan.
Мыловарня n. szappanfőző gyár.
Мыловарь h. szappanos, szappanfőző.
Мыльи i. sz. igy szólitják, hivják a kis borjut.
Мыларь h. szappanos, szappanfőző.
Мырчати k. i. bőgni (tehén).
Мыслимый m. gondolható, képzelhető.
Мыслитель h. gondolkodó.
Мыслити cs. gondolni, gondolkodni, vélekedni.
Мысль n. gondolat, eszme; vélemény.
Мытарство s. tisztító hely, purgatórium.
Мытарь h. vámos, vámszedő.
Мыти cs. mosni, mosdatni; — ся v. mosakodni, mosdózni.
Мыто s. vám.
Мытрюкъ h. egy herével biró.
Мышачий (-ый) m. egér —
Мышка n. egérke, kis egér; izom, hónalj.
Мышлѣня s. gondolkodás, gondolás, gondolat.
Мышца n. kar, kéz; izom.
Мышъ (mus musculus állt.) n. egér.
Мѣдити cs. rezezni, rézzel bevonni.
Мѣдица (sorex állt.) n. cziczkány.
Мѣдникъ h. rézmüves.
Мѣдный m. rézből való, réz —
Мѣдь n. réz, vörös réz.
Мѣдяникъ h. rézmüves.
Мѣдяный m. rezes, rézből való, réz —
Мѣлкий (-ый) apró, parányi; finom, porhanyó; мѣлка мука: finom liszt.
Мѣлный n. apró, finom.
Мѣна n. csere, cserélés.
Мѣнити cs. váltani (pénzt).
Мѣньба n. csere, cserélés.
Мѣнька n. macska (gyermeknyelvben).
Мѣняло s. pénzváltó.
Мѣняти cs. cserélni; váltani; — ся v. helyet cserélni, egymással cserélni.
Мѣра n. mérték; mód, rendszabály.
Мѣрка n. mérték; véka, mércze.
Мѣрковати cs. vigyázni, gondoskodni, figyelni.
Мѣрникъ h. mérnök.
Мѣряльникъ h. mérnök.
Мѣряный m. mért, megmért.
Мѣряня s. mérés.
Мѣряти cs. mérni, felmérni.
Мѣсити cs. dagasztani, gyurni; taposni, tapodni.

Мѣстечко s. kis hely, helyecske; állás.
Мѣстити cs. helyezni, elhelyezni; — ся v. elférni.
Мѣстнòсть n. helyiség, helyfekvés.
Мѣстный m. helybeli, helyi.
Мѣсто s. hely, tér; állás. hivatal.
Мѣстоимение s. névmás.
Мѣсяцесловъ h. naptár, kalendárium.
Мѣсяцъ h. hold; hónap.
Мѣсячно i. holdasan, holdfénynél; мѣсячно ся: holdvilágos idő van, világit a hold.
Мѣсячный m. hónapos, hónapi, havi.
Мѣтати cs. sepergetni, gyakran seperni.
Мѣтла h. seprő.
Мѣхоноша h. zsákhordó.
Мѣхъ h. zsák; цыганьскѣ мѣхы: fuvó, fujtató.
Мѣша h. Miska.
Мѣшаный m. kevert, zavart.
Мѣшаня s. keverés; zavarás.
Мѣшати cs. keverni, kavarni; vegyíteni, zavarni, háborgatni; — v. elzavarodni, eltévedni; beleavatkozni.
Мѣшка h. Miska.
Мѣшокъ h. kis zsák, zsákocska.
Мѣщанинъ h. városi lakos; polgár.
Мѣщанка n. polgárnő.
Мѣщанство s. polgárság.
Мя=мия=ня nm. engemet.
Мявканя s. nyávogás.
Мявкати k. i. nyávogni.
Мягати (-gá-) cs. nyomni, nyomkodni, gyömöszölni, gyomrozni.
Мягкий (-ый) m. puha, lágy.
Мягкòсть n. puhaság, lágyság.
Мягше i. puhábban, lágyabban.
Мягшити cs. lágyítani, puhitani; — ca v. lágyulni, puhulni.
Мяздро s. tökbél.
Мязы t. izom.
Мякнути k. i. puhulni, lágyulni; szotyósodni (gyümölcs).
Мякушка n. kenyérbél, bél.
Мякушкей h. papirdió, puhahéju dió.
Мясарошъ h. mészáros.
Мясистый m. husos, kövér.
Мясницѣ t. farsang.
Мясный m. húsos, kövér.
Мясо s. hús.
Мясопустъ h. húshagyó.
Мясоѣдный m. húsevő, hússal táplálkozó.
Мятежъ h. lázadás, forradalom.
Мяти cs. nyomni, guzsolni, gyomrozni; taposni.
Мято (mentha növt.) s. fodormenta.
Мяукати k. i. nyávogni.

Н.

Н, н: a rutén ábécé tizenharmadik betüje; magyarban *n*.

На e. ra, re; on, en, ön; fel.

На sz. i. nesze, ne; нате: nesztek, netek, fogjátok; най, найте: ne bántsd, ne bántsátok.

Набавити ся v. kijátszani magát, sokat játszani.

Набивати cs. tele verni, felveregetni; beverni, megverni; felverni, ráverni; megtölteni (fegyvert); набити порохомъ: golyó nélkül, vakra, tölteni; набити куливъ: élesre tölteni.

Набилкы t. bordaléczek, bordatartó.

Набирати cs. összeszedegetni, gyüjtögetni; szedni, toborzani; — ся v. összegyülni, összegyülekezni; teleszedni magát.

Набити cs. ráverni, ráütni, felverni; jól elverni, jól eldöngetni; teletömni.

Набитый m. megvert, felvert, rávert, teletömött.

Наблювати cs. telehányni, tele okádni.

Наблюда n. felügyelet, felvigyázás, megfigyelés.

Наблюдатель h. felügyelő, felvigyázó; észlelő, megfigyelő.

Наблюдати cs. vizsgálni, őrködni, észlelni.

Набоженство s. vallásosság, hitfelekezet, szertartás.

Набожнѣсть n. áhitat, jámborság, vallásosság.

Набожный m. istenfélő, áhitatos, vallásos.

Набѣйникъ h. töltőrud, töltővessző.

Набѣръ h. ujonczozás; toborzás.

Набраня s. összeszedés, összegyüjtés.

Набрати cs. összeszedni, felszedni, teleszedni, öszszegyüjteni, toborzani; — ся v. jól megszedni magát, meggazdagodni.

Набрызгати (-gá-) cs. ráfecskendezni.

Набутѣти k. i. nagyon sokat bőgni, telebőgni.

Набѣгати cs. szaladás által okozni (betegséget); — ся v. jól kifutkározni magát.

Набѣглый m. összefutott; jöttment.

Набѣгъ h. roham, beütés, berontás, betörés.

Набѣдовати ся v. küszködni, sok bajon átmenni.

Набѣлити cs. megfehéríteni, kifehéríteni, kimeszelni; —

ся v. kifehéríteni, fehérre festeni magát.

Набѣло i. fehéren, tisztára.

Набѣсити ся v. kidühöngni, kitombolni magát.

Навадити cs. rákötni, ráakasztani, rákoholni; rágalmazni, koholni.

Наважба n. szándék.

Навалити cs. sokat dobni egy rakásra, felhalmozni.

Наварити cs. sokat főzni, elkésziteni; hozzáforrasztani.

Навгень (на огень) i. tűzre.

Навбзоры (на обзоры) i. vizsgálatra, katonai szemlére.

Навгулъ i. nagyban, nagyjából.

Навезти cs. összehordani, felhordani, sokat behozni.

Навеселити ся v. magát jól kimulatni.

Навзòръ i. szemre, külsőleg.

Навидѣти cs. türni, viselni.

Навилокъ h. villahegy, petrencze.

Навислый m. kiálló, lecsüngő.

Навити cs. felgombolyítani, rágöngyölíteni, rácsavarni, beburkolni.

Навновати k. i. ráunni, megunni.

Навозити cs. telehordani, öszszehordani; — ся v. eleget szekerkézni.

Навòй h. zugolyfa (a szövőszéken).

Навоняти k. i. tele büdősíteni, büzt terjeszteni.

Навострити cs. megélesíteni, kiélesíteni.

Навпередъ i. előre.

Навпередѣ i. elől.

Навпроводѣ (на òдпроводѣ) i. a temetésen.

Наврекъ i. örök áron, mindenkorra.

Навсе i. mindenkorra. örökre.

Навскòчь i. rohanva, vágtatva.

Навспакъ i. visszájára, viszszásan, fonákul.

Навыканя s. megszokás, rászokás.

Навыклый m. megszokott, gyakorlott.

Навыкнути k. i. megszokni, rászokni.

Навѣки i. örökké, mindörökké.

Навѣрно i. bizonyosan.

Навѣсити cs. ráakasztani, teleaggatni.

Навѣчно i. örökre.

Навѣшати cs. teleakasztani, teleaggatni, felaggatni.

Навѣяти cs. befujni, ráfujni, telefujni; — ся v. kifujni magát, megszünni fujni.

Навязати cs. összekötni, telekötni.

Нагавицѣ t. nadrág.

Нагавки t. nadrág.

Наганка n. emlékeztetés, említés.

Наганути cs. említeni, felemlíteni, emlékeztetni.

Нагинаня s. hajlás, hajlongás.
Нагинати cs. hajlítani, hajtogatni.
Нагинчастый m. hajlékony, hajlítható.
Наглити cs. siettetni; — ся v. sietni.
Нагло i. sebesen, sietve, gyorsan, hirtelen.
Наглый m. hirtelen, gyors; hirtelen haragu.
Наглядати cs. ellenőrizni — ся v. sokat keresni, sokáig keresni.
Наглядникъ h. felügyelő.
Наглядный m. szemlélhető, szemléleti; látható, felfogható; наглядное ученя: szemléleti oktatás, szemléltető oktatás.
Наглядованя s. szemléltetés.
Наглядовати cs. szemléltetni, nézni; — ся v. szemlélni.
Наглядъ h. felügyelet, ellenőrzés.
Нагнати cs. behajtani, bekergetni; — ся v. neki rohanni.
Нагнити k. i. összerothadni, megrothadni.
Нагнойити cs. megtrágyázni.
Нагнути cs. lehajtani, meghajtani, meghajlítani; — ся v. lehajolni, meghajolni.
Наговорити cs. összebeszélni, összefecsegni, sokat beszélni; — ся v. magát kibeszélni.
Нагода n. alkalom.
Нагòдный m. alkalmas, alkalmatos.
Нагодовати cs. megetetni, jól tartani; — ся v. jóllakni.
Наголо i. meztelenül, csupaszra.
Наголосъ h. hangsúly, ékezet; — i. hangosan, fennszóval.
Наголошованя s. hangsúlyozás.
Наголошовати cs. hangsúlyozni.
Нагòнъ h. ösztön.
Нагордо i. büszkén, gőgösen.
Нагòрный m. hegyenfekvő, felföldi.
Нагорода n. jutalom.
Нагородити cs. megjutalmazni.
Нагорокъ h. halom.
Нагòрье s. felföld, hegyvidék.
Нагорѣлый m. megégett, égés által képződött.
Нагорѣти k. i. sokat égni, eleget égni.
Нагостити cs. jól megvendégelni; — ся v. vendégeskedni.
Наготовити cs. elkészítene, előre készíteni, összekészíteni; — ся v. elkészülni, felkészülni.
Награда n. jutalom.
Наградитель h. jutalmazó.
Наградити cs. megjutalmazni; — ся v. megjutalmaztatni.
Нагребсти cs. összeseperni, összekotorni.
Нагрозити cs. fenyegetni, kierőszakolni; — ся v. fenyegetőzni.
Нагрудный m. mellenlevő.

Нагрѣбати cs. összeseperni, összekotorni.
агрѣвальный m. melegitő.
агрѣваня s. melegítés, melengetés.
Нагрѣвати cs. melengetni, melegiteni; — ся v. melegedni, felmelegedni.
Нагрѣти cs. felmelegiteni; — ся v. felmelegedni.
Нагрѣшити k. i. sokat vétkezni.
Нагуртъ i. egyremásra.
Надавати cs. sokat adni.
Надавити cs. kinyomni, kicsavarni, sokat kinyomni.
Надале i. továbbra, messzibbre.
Надатокъ h. ráadás, felpénz; ázsió.
Надверечи cs. alávetni, mellévetni, aládobni.
Надвити k. i. tréfálni.
Надвое i. két részre, kétfelé.
Надводный m. víz feletti.
Надворный m. udvari.
Надглавный m. fej fölötti.
Надголовный m. fej fölötti.
Надгорода n. jutalom, bér.
Надгородити cs. megfizetni, jutalmazni.
Надгробный m. sírfeletti.
Надгрызти cs. rágni kezdeni, kissé megrágni.
Наддирати cs. megrepeszteni, felrepeszteni, egy kissé berepeszteni.
Наддрати cs. felszakitani, kissé beszakítani, nyúzni kezdeni; — ся v. kissé beszakadni.
Наддуристый m. kissé bolondos, hóbortos.
Надежа n. remény.
Надежда n. remény.
Надежный m. biztos, megbizható.
Наденный m. napidíjas; наденный писарь: napidíjas irnok, díjnok.
Надзвычай h. rendkivüliség.
Надзвычайный m. rendkivüli, szokatlan.
Надзиратель h. felügyelő,
Надзирательство s. felügyelőség, felügyelői hivatal.
Надзирати k. i. felügyelni, felvigyázni.
Надзоръ h. felügyelet, felvigyázat.
Надкласти cs. rátenni, hozzátoldani.
Надколоти cs. meghasítani, széthasítani, hasítani kezdeni; — ся v. hasadni kezdeni.
Надколѣнный m. térdfölötti.
Надкусити cs. megharapni, belélharapni.
Надломити cs. törni kezdeni; — ся v. önmagától kezdeni törni.
Надмѣрный m. mértékfölötti.
Наднести cs. összehozni, behozni.
Надо e. fölött, felett.

Надобрѣти k. i. jó lenni, jónak találni.
Надовго i. sokáig, sokára.
Надогнути cs. lehajtani, lehajlítani; — ся v. lehajolni, meghajolni kezdeni.
Надойти k. i. váratlanul jönni, rábukkanni, kibukkanni.
Надолняти cs. ráönteni, feltölteni, szinig tölteni.
Надорвати cs. megszakítani; megerőtetni.
Надоѣсти k. i. boszankodni, torkig lenni valamivel; уже ми надоѣло: már torkig vagyok vele.
Надпилити cs. egy keveset megfürészelni.
Надписати cs. fölirni, czimezni, ráirni.
Надпись h. felirat, czím.
Надпорогъ h. felső küszöb.
Надпрестольный m. oltárfölötti.
Надраги (-gy) s. nadrág.
Надрослый m. felnőtt, felserdült.
Надрости k. i. felnőni, felserdülni.
Надрубати cs. levágni, vágni kezdeni.
Надрѣзати cs. bevágni, bemetszeni, metszeni kezdeni.
Надрѣзъ h. bevágás, bemetszés; szelet.
Надсыпаня s. feltöltés, felöntés.
Надсыпати cs. feltölteni, felönteni.
Надсѣчи cs. vágni kezdeni, megvágni, bevágni.
Надути cs. felfujni, felfúni, felduzzasztani; — ся v. felfuvalkodni, felduzzadni; felfújni magát; felhuzni az orrát; duzzogni.
Надутый m. felfujt, felfuvalkodott; gőgös.
Надходити k. i. közel járni, közeledni.
Надходъ h. közeledés, jövetel.
Надъ e. felett, fölött.
Надъѣсти cs. megharapni, beleharapni, enni kezdeni.
Надыбати cs. találni, ráakadni (utközben).
Надыйти k. i. megérkezni, váratlanul betoppanni, beállitani.
Надымити cs. telefüstölni, befüstölni.
Надъ h. a krumpli nádja, burgonyaszár.
Надѣвати cs. felölteni, magára ölteni, felhuzni; — ся v. felöltözni, felöltözködni.
Надѣлати cs. sokat készíteni, okozni, szerezni, csinálni, tenni; надѣлати бѣды: bajt okozni.
Надѣлити cs. felosztani, kiosztani, kimérni, szétosztani, részesíteni.
Надѣлъ h. rész, jutalék, osztályrész.
Надѣти cs. felvenni, felöltözködni, felölteni.

Надѣя n. remény, hit, bizalom.
Надѣяти ся v. reménykedni, bizakodni, reményleni.
Наемный m. bérelt, felbérelt, bérencz; наемна кочига: bérkocsi, bérelt kocsi.
Наемъ h. bér, bérlet.
Нажати cs. sokat aratni, összearatni.
Наждати cs. várni, várakozni, megvárni, elvárni.
Назавтра i. holnapra.
Назаду i. hátul.
Назадъ i. hátra, vissza, hátrafelé.
Назва n. elnevezés, név, czim.
Названый m. elnevezett, megnevezett; такъ названый: ugynevezett.
Названя s. elnevezés, megnevezés, czím.
Назвати cs. nevezni, elnevezni, megnevezni; — ся v. neveztetni.
Назнака n. kiutalványozás; utalvány.
Назначенье s. rendeltetés, kijelölés, hivatás.
Назначити cs. kijelölni, kinevezni, kirendelni; kiutalványozni.
Назòръ h. szemmel tartás, felügyelet.
Назрѣлый m. érett.
Называня s. elnevezés, megnevezés.
Называти cs. nevezni, megnevezni; — ся v. csufolni, gúnyolni.
Назывъ h. összehivás; nevezés, elnevezés.
Назябнути k. i. sokat fázni.
Най (partikula) leg-; найменшый: legkisebb; найбòльшый: legnagyobb.
Най sz. i. ne bántsd: hadd el; isz. hadd; най живе: hadd éljen.
Наивный m. naiv, nyiit, gyermeteg, őszinte.
Наиграти ся v. kijátszani magát; kitánczolni magát, sokat tánczolni.
Найда h. talált gyermek, lelencz.
Наймати cs. felfogadni, szegődtetni; — ся v. szegődni.
Наименовати cs. nevezni, megnevezni, elnevezni; — ся v. neveztetni, megmondani a nevét.
Найпаче i. leginkább; különösen, kivált.
Найсвѣтлѣйшый m. felséges.
Найте sz. i. ne bántsátok, hagyjátok.
Найти cs. találni, megtalálni, rátalálni, ráakadni, rábukkanni; — ся v. akadni, találkozni.
Найяснѣйшый m. felséges; найяснѣйшый панъ: felséges úr, felség.
Наказание s. oktatás, tanítás.
Наказатель h. oktató, tanító.

Наказати cs. oktatni, tanítani.

Наказъ h. tanítás, oktatás; наказъ казати: egyházi beszédet tartani, prédikálni.

Наквасити cs. besavanyítani, savanyítani, kovászszal besavanyítani; — ся v. megsavanyodni.

Накипѣти k. i. habzani, forrni, ráforni; — ся v. eleget forrni, eleget habzani.

Накиснути k. i. megsavanyodni.

Накислый m. megsavanyodott.

Накладъ h. könyvkiadás; kiadói jog.

Накласти cs. megrakni, rárakni, felrakni, feltálalni.

Наклеветати cs. nagyon megszólni, nagyon rágalmazni.

Наклеити cs. megragasztani, összeragasztani, sokat ragasztani.

Наклепати cs. sokat kalapálpálni, kikalapálni, kikovácsolni.

Накликати cs. összehívni, összeszólítani.

Накованый m. összekovácsolt, megvágott (malomkő).

Наколоти ся v. sokszor megszurni magát.

Наколотити ся v. sokat keverni, sokat habarni.

Наколько i. mennyire.

Наконецъ i. végre, utoljára.

Накопати cs. kiásni, összeásni, kikapálni; — ся v. sokat kapálni, sokat ásni.

Накормити cs. megetetni, jól tartani; — ся v. jól lakni, jól élni.

Накосити cs. kaszálni, megkaszálni; — ся v. sokat kaszálni.

Накошеный m. lekaszált, megkaszált.

Накрасити cs. megszépíteni, kiszépíteni, felékesíteni.

Накрасти cs. sokat összelopni.

Накраяти cs. kiszabni, megszabni.

Накрестъ h. keresztben, keresztalakban.

Накричати cs. tele kiabálni, lármázni; — ся v. sokat kiabálni.

Накропити cs. meghinteni, behinteni.

Накрутити cs. sokat összecsavarni.

Накрыти cs. befedni, beburkolni.

Накрышити cs. tele aprítani, összemorzsolni.

Накрѣпко i. erősen, keményen.

Накупати ся v. sokat fürödni, eleget fürödni.

Накуповати cs. összevásárolni, összevenni.

Накурити cs. telefüstölni, befüstölni.

Накутермати cs. begöngyölni, körülgöngyölni, ráburkolni.

Наладити cs. elkészíteni, ki-

készíteni, megkészíteni; — ся v. elkészülni, rákészülni.
Наламати cs. összetörni, sokat összetörni.
Налати cs. összeszidni, megszidni, káromkodni.
Налегко i. könnyen, könnyedén.
Налегцѣ i. könnyen, könnyedén.
Належати k. i. illeni, tartozni.
Належитый m. illő.
Належность n. illeték, járandóság, fizetés.
Належный n. illetékes.
Наливаня s. rátöltés, ráöntés.
Наливати cs. önteni, tölteni, ráönteni; tőgyelni; корова вже наливать: a tehén már tőgyel.
Наличити cs. kiolvasni, leolvasni, leszámlálni (pénzt).
Налляти cs. megtölteni, feltölteni; — ся v. kiömleni,
Наложити cs. rátenni, ráhelyezni.
Налупити cs. meghámozni, sokat meghántani, lenyúzni.
Налущити cs. sokat kifejteni, kihüvelyezni, meghántani, megfosztani.
Налѣво i. balra.
Налѣпити cs. ráragasztani, ráenyvezni.
Намазати cs. bekenni, bekekenegetni; ráfirkálni, rámázolni.
Намальовати cs. ráfesteni, kifesteni.
Намастити cs. bekenni, megkenni, bezsirozni, megzsirozni.
Намова n. rábeszélés.
Намовати cs. rábeszélni, rábirni.
Намоклый m. megázott, kiázott.
Намокнути k. i. megázni, át meg át ázni.
Намолоти cs. megőrni, összeőrni.
Намолотити cs. kicsépelni, megcsépelni.
Намолъ h. iszap, ülepedés.
Намочити cs. megáztatni, beáztatni.
Намулити cs. iszapolni, iszappal bevonni.
Намулистый m. iszapos.
Намулъ h. iszap, ülepedés.
Намучити ся v. sokat kínlódni, elkinlódni.
Намыкати cs. sokat kitépni, kihúzni; gerebenezni; megtépázni.
Намылити cs. beszappanozni.
Намѣренье s. szándék, tekintet, végczél; érzület, gondolkodásmód.
Намѣсити cs. sokat taposni, kitaposni, megtaposni.
Намѣсникъ h. helyettesítő, helyettes; alesperes.
Намѣстникъ h. helyettes, helytartó; alesperes.

Намѣсто i. helyébe, helyette, helyett.
Намѣшати cs. összekeverni, megkeverni.
Намякнути k. i. meglágyulni, megpuhulni.
Нанарѣкъ i. jövőre, jövőévre.
Нанашка n. keresztanya.
Нанашко h. keresztapa.
Нанести cs. összehozni; sokat tojni; — ся v. sokat tojni.
Нанизати cs. felfüzni, feltüzni.
Наново i. újra, ismét.
Наняти cs. megfogadni, szegődtetni.
Наорати cs. sokat szántani, megszántani.
Наострити cs. megélesíteni, kiköszörülni.
Нападъ h. megrohanás, megtámadás, támadás.
Напасти cs. megrohanni, megtámadni.
Напастный m. bajt hozó, veszélyes; nyomoruságos.
Напасть n. baj, veszély, baleset, balsors, csapás; szükség, szorultság.
Напередъ i. előre.
Напередѣ i. elől.
Напересникъ h. gyűszű.
Напересный m. mellenlevő.
Наперстникъ h. gyűszű.
Наперстокъ h. gyűszű.
Напечатати cs. kinyomatni, kinyomtatni.
Напечи cs. sokat sütni, összesütni; — ся v. összesülni, megmelegedni.
Напилити cs. megfürészelni, lefürészelni.
Напинати cs. megerőtetni, megfeszíteni; — ся v. megfeszülni, erőködni.
Напирати cs. sürgetni, szorítani, sarkában lenni, tolakodni, tódulni.
Написати cs. felirni, ráirni.
Напитокъ h. ital.
Напити ся v. inni; felhörpinteni, kissé becsipni, megrészegedni.
Наплакати k. i. sokat sirni, szemeit kisírni; — ся v. sokat sírni.
Наплатка h. folt.
Наплести cs. megfonni, összefonni.
Наплечникъ h. vállruha, vállékítés.
Наплѣвъ h. napló.
Наплодити cs. szaporítani, tenyészteni; szülni; — ся v. szaporodni.
Наплѣснѣти k. i. rápenészesedni, megpenészedni.
Наплювати cs. beleköpni, leköpni.
Напнути ся v. neki feszülni, neki támadni, erőködni.
Напняти cs. befogni, megfeszíteni, megerőtetni; — ся v. neki feszülni, erőködni.
Наповнити cs. megtölteni, betölteni, teletölteni.

Напо̀й h. ital.
Напо̀йити cs. megitatni, itatni.
Наполошити cs. felriasztani, megriasztani.
Наполы i. felére, két részre, két felé.
Напоминатель h. emlékeztető, figyelmeztető; intő.
Напоминати cs. figyelmeztetni, emlékeztetni, inteni.
Напоминачъ h. figyelmeztető, intő.
Напо̀мка n. figyelmeztetés, emlékeztetés, intés.
Напонадъ h. merénylet, támadás.
Напоперекъ i. keresztül, keresztben, harántul.
Напо̀рливый m. tolakodó; bátor, merész.
Напо̀ръ h. nyomulás, kényszerítés, tódulás.
Напослѣдъ i. utóljára.
Направити cs. összekészíteni, fordítani; irányozni.
Направление s. irány, irányzás.
Направляти cs. irányitani, irányozni.
Направо i. jobbra.
Напрасно i. hiába, hasztalanul; váratlanul, hirtelen.
Напредъ i. előre.
Напредѣ i. elől.
Напрестолие s. áldozó oltár.
Напресто̀льный m. oltáron levő.
Напросити cs. kikérni, kikönyörögni, megkérlelni; кедь не напросити, не нагрозити: ha kéréssel meg nem nyered, fenyegetéssel nem.
Напротивъ e. ellen, ellenében; szemben, átellenében; — k. ellenkezőleg, ellenben.
Напрѣти k. i. nagyon megizzadni.
Напрясти cs. sokat megfonni, összefonni.
Напрятати cs. elrejteni, eldugdosni.
Напсамошъ h. napszámos.
Напсамъ h. napszám.
Напсовати cs. jól összeszidni, megszidni, megpirongatni.
Напудити cs. megijeszteni, megfélemliteni; — ся v. megijedni.
Напустити cs. rábocsátani, ráereszteni.
Напутати cs. rábonyolítani, rágöngyölíteni; összekuszálni.
Напутникъ (plantago major növt.) h. utifű.
Напутный m. útra való, útban használt.
Напухлый m. dagadt, feldagadt.
Напухнути k. i. feldagadni.
Напыхати cs. tömni, teletömni, dugni (libát).
Напѣвати cs. énekelni, dalolni; — ся v. eleget énekelni.
Напѣвъ h. ének, dallam.
Напялити cs. kifeszíteni, ráfeszíteni.

Нарада n. értekezlet, előleges tanácskozás.
Нарадити cs. tanácsolni: rábeszélni; felbujtatni, felbiztatni; — ся v. tanácskozni, értekezni.
Нарадовати cs. örvendeztetni, örömöt szerezni; — ся v. eleget örülni, sokat örülni.
Наразъ i. egyszerre; tüstént, mindjárt.
Нарвати cs. szakítani, leszakítani; — k. i. dagadni, feldagadni, meggyülni (a kelés).
Нарекати cs. elnevezni, nevet adni; szemére vetni, becsmérelni; — ся v. neveztetni.
Наремный m. hirtelen, indulatos, hirtelen haragu.
Наречи cs. nevezni, nevet adni; — ся v. neveztetni, nevet kapni.
Нарисовати cs. lerajzolni, rárajzolni.
Нарицати cs. nevezni, megnevezni.
Нарѣвнѣ i. hasonlóan, egyenlően.
Народити cs. szülni, teremni; — ся v. születni.
Народнѣсть n. nemzetiség.
Народный m. nemzeti, népi; народна школа: népiskola.
Народовець h. hazafi.
Народопись h. néprajz, ethnográfia.
Народъ h. nép, nemzet.
Нарокомъ i. készakarva, szándékosan, önkényt.
Нарослый m. megnőtt, felnőtt, ránőtt.
Нарости k. i. megnőni, felnőni, ránőni.
Наростокъ h. kinövés.
Нарѣстъ h. gyarapodás, növekedés.
Нарочно i. szándékosan, készakarva.
Нарѣчный m. szándékos, önkényes.
Нарубаня s. vágás, felvágás, rávágás, összevágás.
Нарубати cs. megvágni, összevágni, sokat vágni.
Нарубы i. fonákul, fonákra.
Наружно i. külsőleg, kivül.
Наружнѣсть n. külső, külsőség.
Наружный m. külső.
Нарцисъ (narcissus poeticus növt.) h. nárcziz.
Нарѣзати cs. összeaprítani, felaprítani, szeletekre vágni.
Нарѣканя s. szemrehányás, panasz, vádaskodás.
Нарѣкати k. i. szemére hányni, panaszkodni.
Нарѣчие s. tájnyelv, tájszólás; igehatározó (nyelvtanban).
Насадити cs. ültetni, elültetni, felültetni, megültetni (a tyukot a tojásra).
Насады t. keresztgerendák a tengelyen.

Насвѣтити cs. megvilágítani, bevilágítani.
Население s. lakosság, népesség.
Населити cs. megnépesíteni, megtelepedni.
Насердити cs. megharagítani, felboszantani; — ся v. sokat haragudni.
Насидѣти k. i. sokat ülni, kiülni; — ся v. sokáig ülni.
Насила n. erőszak, erő; tettlegesség.
Насилный m. erőszakos, tettleges.
Насиловати cs. erőtetni, kényszeríteni; tettlegességre vetemedni.
Насилу i. erővel, erőszakkal.
Наскакати ся v. kiugrálni magát.
Насквозь i. keresztül-kasul, át meg át.
Наскоблити cs. meghántani, meghámozni (burgonyát).
Наскоро i. sebesen, gyorsan, sebtiben, íziben, hamarjában, tüsténtt.
Наскребтати cs. meghántani, meghámozni, vakarni, levakarni.
Наскрозь i. keresztül-kasul, át meg át.
Наслаждати ся v. éldelni, élvezni.
Наслаждение s. élvezet, gyönyör.
Наслѣдникъ h. örökös, utód.
Наслѣдница n. örökös (nő).
Наслѣдный m. öröklött, ősi.
Наслѣдовати cs. örökölni.
Наслѣдство s. örökség.
Насмолити cs. megszurkozni, beszurkozni, meggyantázni (vonót).
Насмѣхъ i. gúnyból.
Насмѣшка n. gúny, csúfolás, gúnyolás.
Насмѣшливый m. gúnyolódó.
Насмѣяти ся v. sokat nevetni, jól kinevetni magát, nevetni neki.
Наснова n. terv, vázlat, javaslat, előrajz; наснова до закону: törvényjavaslat.
Наспа пѣскова: zátony, homok-zátony.
Наспакъ i. fonákul.
Наспати ся v. eleget aludni, kialudni magát.
Наспоѝлный m. közös, felemás; наспоѝлна школа: közös iskola, községi iskola.
Наспоѝлъ i. felébe, közösen.
Наставитель h. oktató, tanító, mester.
Наставляти cs. oktatni, tanítani.
Наставникъ h. oktató, tanító; kiadó-násznagy.
Настати k. i. beállni, beállani, bekövetkezni.
Настелити cs. megvetni, megalmozni.
Настоѝчивоѐсть n. állhatatosság, állandóság.

Настòйчивый m. állhatatos, szilárd, erős.
Настоятель h. egyházi elöljáró, plébános, lelkész.
Настоятельство s. elöljáróság, főnökség.
Настояти ся v. sokáig állni, az állásban elfáradni.
Настоящий m. jelen, jelenlegi; настоящое время: jelen idő.
Настрашити cs. megijeszteni; — ся v. megijedni.
Настругати cs. megfaragni, lefaragni.
Наступа n. fokozatosság.
Наступаня s. közeledés; megtámadás.
Наступати cs. közelíteni, közeledni, támadni; kezdődni; következni.
Наступникъ h. utód, örökös.
Наступница n. női örökös, női utód.
Настылый m. meghült, kihült.
Настя n. Neszti, Eszti.
Насукати cs. lemorzsolni, lemorni (tengerit).
Насупротивъ i. ellenében, átellenben.
Насухо i. szárazon.
Насучи cs. morzsolni, morni (tengerit).
Насушити cs. összeaszalni, kiszárítani.
Насущный m. mindennapi.
Насыпати cs. megtölteni, rátölteni, feltölteni.
Насытити cs. jóllaktatni, jóltartani, kielégíteni; — ся v. jóllakni.
Наськый (-ый) m. szelid, házi.
Насѣвъ h. vetés, elvetett mag.
Насѣдати k. i. ráülni, felülni.
Насѣня s. vetőmag.
Насѣсти k. i. ráülni, rámenni, megszálni.
Насѣчи cs. összeaprítani, felaprítani.
Насѣяня s. elvetés, széthintés.
Насѣяти cs. elhinteni, elvetni.
Натепло i. egészen melegen, egészen melegre.
Натесати cs. megfaragni, befaragni.
Натечи k. i. összefolyni, kifolyni, lefolyni.
Натискъ h. szorítás, nyomás, tódulás; roham.
Натисливый m. erőszakos, erőszakoskodó.
Натиснути cs. rászorítani, rányomni, megszorítani.
Натовкъ h. kelés a csonttó kezdve.
Наточити cs. kiélesíteni, megélesíteni, kifenni; megtoldani, hozzátoldani.
Натрава n. maszlag.
Натрапезникъ h. oltárterítő.
Натрафити cs. rátalálni, ráakadni, rábukkanni.
Натрий h. nátrium, szikeny.
Натрясти cs. eleget rázni, lerázni; — ся v. rázkódni, rázódni.
Натура n. természet.

Натуральный m. természetes, természet adta.
Натурный m. természeti.
Натучити cs. meghizlalni, hizlalni.
Натха n. nátha.
Натыкати cs. bedugdosni, betömni; felszúrni.
Натѣнити cs. árnyékolni, beárnyékolni.
Натѣнка n. árnyékolás.
Натѣнокъ h. árnyékrajz.
Натѣшити cs. megvigasztalni, megörvendeztetni: — ся v. örülni, megvigasztalódni.
Натягнути cs. felhuzni, kifeszíteni: — ся v. kinyujtózkodni, felágaskodni.
Наугады i. véletlenre, találomra; ritkitja párját. Такый легѣнь, што онь наугады: olyan legény, hogy szinte ritkitja párját.
Наука n. tudomány, tudás; tanitás; наука обычаева: erkölcstan.
Научити cs. megtanítani, kitanítani; — ся v. megtanulni, kitanulni.
Научный m. tudományos.
Нафарбити cs. megfesteni.
Нафта n. petroleum, kőolaj, nafta.
Нахапати cs. összekapdosni, megkapdosni, összeragadni.
Нахаркати cs. teleköpni.
Нахвалити cs. agyon dicsérni, nagyon dicsérni; — ся v. dicsekedni.
Нахватати cs. összefogni, összekapdosni.
Нахилити cs. lehajlítani, meghajlítani, irányítani, célozni.
Нахиль n. irányzat, czélzatosság.
Нахильный m. irányzatos, czélzatos
Нахмурити ся v. összeránczolni a homlokát.
Находити cs. összejárni, megjárni; találni, akadni; — ся v. sokat járni.
Находка n. lelt dolog, lelet.
Нацвисти k. i. sokat virítani.
Национальность n. nemzetiség.
Национальный m. nemzetiségi, nemzeti.
Нация n. nemzet.
Нацѣдити cs. sokat szürni, teleszürni; csapolni.
Нацѣловати ся v. eleget csókolódni.
Начало s. kezdet, eredet; ok, kutfő; elv.
Начальникъ h. főnök, előljáró.
Начальница n. főnökné, előljáróné.
Начальный m. kezdő, kezdetleges; elemi.
Начальство s. hatalom, felsőség, hatóság.
Начасокъ i. rövid időre, kis időre.
Начасъ i. kis időre, rövid időre.

Начати cs. kezdeni, megkezdeni; — ся v. kezdődni.
Начатие s. kezdet; eredet, elem.
Начатковый m. kezdő, kezdődő; начаткова буква: kezdő betü.
Начатокъ h. kezdet, eredet.
Начеркъ h. rajz, vázlat.
Начертати cs. rárajzolni, ráírni.
Начесати cs. megfésülni, befésülni, ráfésülni.
Начетверо i. négyfelé, négy részre.
Начинаня s. kezdés, kezdet, kezdeményezés.
Начинати cs. kezdeni, megkezdeni, elkezdeni; — ся v. kezdődni.
Начинити cs. tenni, okozni; tölteni (csirkét), elkészíteni.
Начинка n. töltelék.
Начиняти cs. tölteni (csirkét), elkészíteni.
Начистити cs. kitisztítani, megtisztítani.
Начисто i. tisztára.
Начитанòсть n. olvasottság.
Начитаный m. olvasott.
Начитати cs. olvasni, átolvasni, kiolvasni; — ся v. eleget olvasni.
Наччагошный (-go-) m. nagyságos.
Начѣня s. butor, eszköz, házi szer; шкòлное начѣня: taneszköz.
Нашейникъ h. nyakravaló, örv; nyakkendő.
Нашептати cs. besugni, megsugni, telesugni.
Нашествие s. leszállás, lejövetel.
Нашивати cs. kivarrni, himet varrni, himzeni.
Нашто k. sz. minek.
Нашумѣти k. i. sok zajt okozni, telezugni.
Нашъ h. a rutén *n* betü neve.
Наще i. éhomra, éhgyomorra.
Нащо k. sz. minek, miért.
Нащипати cs. összecsipni, csipetkét készíteni.
Нащѣняти cs. rostálni, elkészíteni a malomba.
Наѣсти cs. összeenni, megenni; — ся v. jól lakni.
Наяти cs. felfogadni, szegődteni; — ся v. szegődni, elszegődni.
Не i. nem, ne.
Небавкомъ i. nemsokára, mindjárt.
Небеса t. egek, menny.
Небесный m. mennyei, égi.
Неблагодарный m. háládatlan, hálátlan.
Неблагорозумный m. eszélytelen, vigyázatlan.
Небо s. ég, menny; szájpadlás.
Небогий (-ый) m. szegény, szegényke.
Небожакъ h. szegény, nyomorult.
Небожчикъ h. szegény, sze-

rencsétlen ; a megboldogult, a néhai.
Неборакъ h. szegény, szerencsétlen ; неборе : ó szegény, te szegény ember!
Небокрай h. látóhatár, látó kör.
Небо̀льший (-ый) m. nem nagy.
Небосклò̀нъ h. látóhatár, látó kör.
Небывалый m. meg nem történt, soha nem volt.
Небылища n. mese, képtelenség.
Неважнò̀сть n. csekélység, semmiség.
Невбычайнò̀сть n. illetlenség, otrombaság, neveletlenség.
Невбычайный m. illetlen, neveletlen. faragatlan.
Невдобавцѣ i. nemsokára, mindjárt.
Невдяка n. hálátlanság, háladatlanság.
Невдячный m. hálátlan, háladatlan.
Невеличкий (-ый) m. nem nagy, kicsi.
Невзгода n. baj, szerencsétlenség.
Невидалый m. soha nem látott ; ritka.
Невидимо i. láthatatlanul, látatlanul.
Невидимò̀сть n. láthatatlanság.
Невидимый m. láthatatlan, nem látható ; érzékfölötti.
Невидный m. nem látható.
Невиннò̀сть n. ártatlanság.
Невинный m. ártatlan, nem vétkes, ártalmatlan.
Неволити cs. kényszeríteni ; fogságba ejteni.
Невò̀льникъ h. fogoly, rab.
Невò̀льный m. nem szabad akaratú, függő.
Неволя n. fogság, rabság ; nyavalya, kór.
Неволяшный m. nyavalyás.
Невречи cs. meg nem igézni, meg nem szólani.
Неврокомъ i. hogy meg ne igézzem, jó órában legyen mondva.
Невроку i. hogy meg ne igézzem, jó órában legyen mondva.
Невѣдомый m. ismeretlen.
Невѣжа h. tudatlan, müveletlen ember.
Невѣжество s. tudatlanság, butaság.
Невѣжный m. tudatlan, buta.
Невѣрнò̀сть n. hűtelenség. hitetlenség.
Невѣрный m. hitetlen, hütelen.
Невѣсомый m. súlytalan, nem mérhető.
Невѣста n. ara, menyasszony.
Невѣстка n. menyecske ; meny, menyemasszony (a fiú felesége), sógorasszony, ángy.
Невѣяный m. szóratlan.
Негарный m. nem szép. csunya.

Негдѣ (не е гдѣ) i. nincs hol, nincs hely.
Негоденъ m. nem képes, képtelen.
Негòднòсть n. alkalmatlanság.
Негòдный m. alkalmatlan; tiltott.
Негòдъ h. ellenkezés, kötődés.
Негòнно i. nem szabad, tilos zsirosat enni, bőjt van.
Негòнный m. tiltott, zsiros.
Негерь (-ge-) h. néger férfiu, szerecseny.
Недавно i. nem régen.
Недавный m. nem régi, minapi.
Недалекий (-ый) m. nem messze fekvő, nem távoli, közeli.
Недалеко i. nem messze, közel.
Недарьмо i. nem hiába.
Недбалòсть n. hanyagság, gondatlanság, restség.
Недбалый m. hanyag, rest, gondatlan.
Недбальство s. hanyagság, vigyázatlanság.
Недбати cs. nem báuni, elhanyagolni, nem vigyázni.
Недвижимый m. mozdulatlan; ingatlan; недвижимый маетокъ: ingatlan birtok.
Недобòръ h. bevételi hiány, hátralék.
Недобросовѣсный m. rossz lelkiismeretü, rossz lelkü.
Недобрый m. rossz, nem jó.
Недоварити cs. jól meg nem főzni; — ся v. jól meg nem főni.
Недовòльный m. elégedetlen, elégületlen.
Недовѣряти k. i. nem bízni, nem hinni valakinek.
Недогадливый m. nem éles felfogásu, nehéz felfogásu; figyelmetlen.
Недогарокъ h. gyertyavég.
Недогрызти cs. meg nem rágni egészen.
Недогрызокъ h. maradék.
Недозрѣлòсть n. éretlenség.
Недозрѣлый m. éretlen.
Недозрѣти k. i. meg nem érni.
Недòйка n. tejet nem adó tehén, nem fejős tehén.
Недоля n. baj, szerencsétlenség; csapás.
Недомолоти cs. be nem végezni az őrlést.
Недомолотити cs. be nem végezni a cséplést.
Недопити cs. egészen ki nem inni.
Недоплатити cs. tökéletesen ki nem fizetni.
Недоправити cs. egészen el nem készíteni.
Недоробити cs. be nem fejezni a munkát.
Недорòдъ h. rossz termés.
Недорослый m. fejletlen, serdületlen; kis koru, fiatal.
Недосолити cs. jól meg nem sózni.

Недòстатокъ h. hiány.
Недостойный m. méltatlan, nem méltó.
Недоступный m. meg nem közelíthető.
Недосѣяти cs. nem végezni be a vetést.
Недоходити cs. föl nem érni, el nem érni; hiányzani.
Недоѣдки (-кы) t. ételmaradék.
Недругъ h. ellenség.
Недуга n. betegség, kór.
Недугъ h. betegség, kór.
Недужный m. beteges, kóros.
Недѣлимое s. oszthatatlan, egyén, egyed.
Недѣлимòсть n. oszthatatlanság, egyediség.
Недѣлька n. vasárnap.
Недѣльный m. vasárnapi.
Недѣля n. vasárnap; свята недѣля: pünkösd.
Недѣя n. restelkedés, restség; munkátlanság, tétlenség.
Неженатый m. nőtelen.
Незабавкы i. mindjárt, tüstént, azonnal.
Незабаглый m. igénytelen.
Незабвеный m. feledhetetlen, felejthetetlen.
Незабудка (myosotis növt.) n. nefelejts.
Независимòсть n. függetlenség, önállóság.
Независимый m. független, önálló.
Незадовго i. nem sokáig, mindjárt, azonnal.
Незаконный m. törvénytelen.
Незамѣтно i. észrevétlenül.
Незбыточный m. megnem történhető, lehetetlen.
Незваный m. hivatlan.
Незвычайный m. szokatlan, rendkivüli.
Незгода n. békétlenség, viszály.
Незгодити cs. el nem találni a kedvét, kedvére nem tenni, el nem érni, oda nem találni.
Незгòднòсть n. békétlenség, viszály.
Незгòдный m. békétlen, czivakodó.
Незграбный (-gr-) m. bárdolatlan, faragatlan, utálatos.
Незнаемый m. ismeretlen.
Незнòсный m. elviselhetetlen, türhetlen.
Неизвѣстный m. ismeretlen.
Неискусный m. tapasztalatlan, járatlan.
Неисцѣлимый m. meg nem gyógyítható.
Нейти k. i. nem menni.
Неквасный m. nem savanyu.
Некрологъ (-g) h. halotthirlő, nekrolog.
Нектаръ h. isteni ital, nektár.
Нелагòдный m. nyugtalan, békétlen.
Неладный m. nem szép, rendetlen.

Неладъ h. rendetlenség; zavar, békétlenség, viszály.
Неловкий m. ügyetlen.
Нема sz. i. nincs, nincsen; нема кому боронити: nincs a ki megvédelmezzen.
Немало i. nem kevés, elég sok, sokan.
Немешъ h. nemes, nemes ember.
Немилосердый m. kőszivü, könyörtelen.
Немного i. egy kevés, nem sok, valami.
Ненавидѣти cs. gyülölni, utálni.
Ненавистливый m. gyülölő, gyülöletes.
Ненавистный m. gyülöletes.
Ненависть n. gyülölet.
Неня n. néne, idősb nőtestvér.
Необавцѣ i. nem sokára, mindjárt, azonnal.
Необычай h. szokatlanság; neveletlenség; illetlenség.
Необычайный m. szokatlan; neveletlen, illetlen.
Неодѣтый m. fel nem öltözött, meztelen; rongyos.
Неожиданный m. váratlan, nem remélt.
Неозначеный видъ: határozatlan alak, infinitivus.
Неологъ (-g) h. újító; az új tan hive, neolog.
Неохота n. kedvetlenség, rossz kedv; vonakodás.
Неохо̀тный m. rosszkedvü; idegenkedő.
Непамятный m. könnyen elfeledhető.
Непара i. páratlan, nem pár.
Непарный m. páratlan; непарное число: páratlan szám.
Неплòднòсть n. terméketlenség.
Неплòдный m. terméketlen.
Непобѣдимый m. győzhetetlen, le nem győzhető.
Неповести ся v. nem sikerülni.
Неповный m. nem teljes; töredékes.
Непогрѣшимòсть n. csalhatatlanság, csalatkozhatatlanság.
Непогрѣшимый m. csalhatatlan, csalatkozhatatlan.
Непокòйный m. nyugtalan, izgága.
Непокòрнòсть n. engedetlenség.
Непокòрный m. engedetlen; makacs, nyakas, fejes, konok.
Непомѣрный m. módfölötti, szerfölötti.
Непорочнòсть n. ártatlanság, szeplőtelenség.
Непорочный m. ártatlan, szeplőtelen.
Непорядокъ h. rendetlenség.
Непорядочный m. rendetlen, hanyag.
Непосильный m. erejét felülmuló.
Непослушникъ h. engedetlen ember.
Непослушница n. engedetlen nő.

Непослушный m. engedetlen.
Непослѣдовательный m. következetlen.
Непосредственный m. közvetlen, egyenes.
Непостижимый m. fel nem fogható, meg nem érthető, kifürkészhetetlen.
Непостоянный m. állhatatlan, nem állandó.
Непотрѣбный m. haszontalan, mihaszna, kóficz.
Неначатый m. érintetlen, meg nem kezdett.
Неправда n. igazságtalanság, jogtalanság; nem igaz.
Неправдивый m. hamis, csalfa, nem igazi.
Неправдоподобие s. valótlanszinüség.
Неправедный m. nem igazi, nem tökéletes.
Неправое s. kisértet, rém, manó.
Неправый m. nem egyenes, görbe; nem őszinte.
Непреложный m. változatlan.
Непрерывно i. szakadatlanul.
Непрестанный m. folytonos, szakadatlan.
Непристойно i. nem illőn, nem méltón; nem illő, nem szabad.
Непристойный m. nem méltó.
Неприступный m. megközelíthetlen.
Непритомность n. távollét.
Непритомный m. távollevő.
Неприязнь n. ellenségeskedés; gonoszság.
Неприятель h. ellenség.
Неприятельный m. ellenséges.
Непрозрачный m. átlátszatlan.
Непроходный m. járhatatlan.
Нещевати cs. vélni, véleked-ni, képzelősködni.
Нерачити k. i. nem tetszeni, nem akarni.
Нервный m. ideges.
Нервъ h. ideg.
Неретва n. Narenta folyó.
Неровность n. egyenlőtlenség.
Неровный m. egyenlőtlen.
Неразборчивый m. nem válogatós.
Неразгаданый m. rejtélyes, talányos.
Нераздѣлимость n. oszthatlanság.
Нераздѣлимый m. oszthatatlan.
Нераздѣльный m. oszthatatlan, elválaszthatatlan.
Неразлучный m. elválaszthatatlan.
Неразрушимый m. szétdönthetetlen, megdönthetetlen.
Неразрѣшимый m. feloldhatatlan.
Неразсудливость n. meggondolatlanság.
Неразсудливый m. meggondolatlan.
Нерозумный m. értelmetlen, esztelen.

Неразъ i. nem egyszer, gyakran.
Неруный m. egyenlőtlen.
Нерухомости t. ingatlan javak, ingatlanság.
Нерухомый m. ingatlan, szilárd.
Нерушимый m. megingathatatlan.
Нерѣтко i. nem gyéren, gyakran.
Несвѣдомый m. nem ismert, ismeretlen, nem tudott.
Нескусный m. izetlen, rossz ízű.
Неслуханый m. hallatlan, ritka.
Несмаковати k. i. nem izleni.
Несмачный m. ízetlen.
Несовершенный m. tökéletlen.
Несогласный m. össze nem hangzó; egyenetlenkedő.
Несогòршòсть n. középszerüség.
Несогòршый n. középszerü, meglehetős.
Несокрушимый m. össze nem törhető.
Несподѣвано i. véletlenül, nem gyanítva, váratlanul.
Несподѣваный m. véletlen, nem sejtett, várt lan.
Несподѣвати ся v. nem sejteni, nem reméni, nem várni.
Неспокòйный m. nyugtalan, izgága.
Неспосòбный m. alkalmatlan.
Несправедливый m. igaztalan jogtalan.
Несталòсть n. állhatatlanság, változékonyság.
Нестаткъ h. inség, szegénység.
Нестаточный m. inséges; nem illő, illetlen.
Нести cs. vinni, hordani; tojni (tojást); — ся v. lovon ülni, lovagolni; tojni.
Несувмѣстный m. helyén nem levő, helytelen.
Несумнѣнно i. kétségen kivül
Несупокòй h. nyugtalanság, rendetlenség, zavargás.
Несурозмѣрный m. aránytalan.
Несытый m. éhes, jól nem lakott.
Несѣдалекъ h. az isteni tisztelet azon része, a mikor ülni nem szabad.
Несякъ i. nem így.
Нетакъ i. nem úgy; несякънетакъ: se így, se úgy, immel-ámmal.
Нетверезный m. nem józan, részeg.
Нетерпимòсть n. türelmetlenség.
Нетерпимый m. türelmetlen.
Нетерпѣливый m. türelmetlen.
Нетлѣние s. el nem porlás, el nem enyészés.
Нетлѣнный m. el nem porló,

el nem tünő, el nem enyésző.

Нето k. nemhogy, nemcsak.

Нетòлько k. nemcsak, nemhogy; — i. nem annyi.

Нетопырь (vespertilio állt.) h. szárnyasegér, bőregér.

Нетрезвый m. részeg, nem józan.

Неубраный m. fel nem öltözött, fel nem szerelt.

Неувага n. nem ügyelés, nem tisztelés.

Неувядаемый m. el nem hervadó, nem hervatag.

Неугасимый m. el nem oltható, elolthatatlan.

Неудалый m. nem sikerült, rossz.

Неудати ся v. nem sikerülni.

Неуддати ся v. férjhez nem menni.

Неудача n. balsiker, kudarcz.

Неудачный m. sikertelen, nem sikerült.

Неудержимый m. fel nem tartóztatható.

Неуклонный m. tántoríthatatlan, rendületlen.

Неукий (-ый) m. tanulatlan, ki nem idomított; tapasztalatlan, tudatlan.

Неумѣренностъ n. mértéktelenség, mértéktelenség.

Неурожай h. rossz termés.

Неурядливый m. tisztátlan, rendetlen.

Неурядъ h. rendetlenség.

Неустрашимый m. meg nem ijeszthető, nem félő.

Неутральный m. semleges, közömbös.

Неученый m. tanulatlan, tudatlan.

Нехай k. hogy, hadd.

Нехати cs. elhagyni, elhanyagolni.

Нехарный m. csunya, csúf, rut.

Нехòть n. ellenszenv; ellenkezés.

Нехотѣти cs. nem akarni; хотя нехотя: akarva nem akarva.

Нехотя i. nem akarva.

Нечаемый m. nem várt, nem remélt.

Нечаяние s. kétségbeesés.

Нечесть n. becsteenség, szégyen.

Нечестовати cs. nem becsülni, nem tisztelni; — ся v. nem becsülni magát, nem férni a bőréle.

Нечестивый m. istentelen, gonosz, elvetemült.

Нечистота n tisztátalanság, tisztátlanság.

Нечистый m tisztátalan; нечистый дхъ: gonosz szellem; нечиста сила: gonosz hatalom gonosz lélek.

Нечуваны m. hallatlan, rendkivüli.

Нечувати cs. nem hallani, nem érezni.

Нечувно̀сть n. érzéketlenség, szenvtelenség, apathia.
Нешто i. nem hiába.
Нещастливый m. szerencsétlen.
Нещастный m. szerencsétlen, boldogtalan.
Нещастя s. szerencsétlenség, boldogtalanság.
Неясный m. nem világos, érthetetlen.
Ни k. sem, nem; ни-ни: semsem.
Нива n. szántóföld, mező.
Нигда (-gd-) i. soha, sohasem.
Ниже i. lejebb, alább.
Нишенòдписавший ся: alulirott.
Нижньый m. alsó, alul fekvő.
Низанка n. füzér, füzet.
Низаня s. füzés.
Низати cs. füzni, felfüzni, felszedni; — ся v. felfüzetni.
Низенький (-ый) m. kissé alacsony.
Низина n. sikföld, alföld.
Низити cs. alacsonyítani, alacsonynyá tenni; — ся v. alacsonyodni.
Низкий m. alacsony.
Низькый m. alacsony.
Никда i. sohasem, soha.
Никола h. Miklós.
Николай h. Miklós.
Никто nm. senki.
Никуда i. nincs hova.
Нисходити k. i. leszállani.
Нитка n. czérna, fonal.
Нитко nm. senki.
Ниць i. arczczal földfelé; горѣниць: hanyat.
Ничелницѣ t. nyüst.
Ниченицѣ t. nyüst.
Ничъ nm. semmi.
Ништо nm. semmi.
Нищета n. szegénység.
Нищетный m. szegény, nyomoruságos.
Нищий m. szegény, koldus.
Ниякъ i. sehogy, sehogyan.
Но k. de, hanem; нолемъ: nocsak.
Новакъ h. ujoncz szerzetes.
Новемберъ h. november hava.
Новенький m. újdonatúj, vadonat új.
Новизна n. újdonság, újítás.
Новина n. ujság, hir.
Новинка n. ujság, hirlap.
Новины t. újság, hirlap, közlöny.
Новити cs. újítani; — ся v. újulni.
Ново i. újonnan, újra.
Новозавѣтный m. új szövetségi.
Новомодный m. új divatu.
Новòсть n. újság, újdonság.
Новòтный m. vadonat új, egészen új.
Новый m. új; новый рòкъ: újév, újesztendő; новый мѣсяць: újhold; новый завѣтъ: új szövetség.
Новѣти k. i. újulni.
Нога n. láb.

Ногавицѣ t. nadrág.
Ногавки t. nadrág.
Ногòть h. köröm.
Ножикъ h. késecske, kis kés.
Ножица n. törzsből kihajtott ág.
Ножицѣ t. olló.
Нòжка n. kis láb.
Нòжница n. hüvely, kardhüvely, tok.
Нòжъ h. kés.
Нòздря n. orrlik.
Ноинъ h. Noe.
Ной h. Noe.
Нора n. ér, forrás.
Норвегия (-gi-) n. Norvégia.
Норма n. elemi osztály.
Нормалишта n. elemi osztályu tanuló.
Норовити cs. felbiztatni, felizgatni.
Норовъ h. erkölcs; kedély, hangulat.
Носатый m. nagy orrú.
Носачъ h. nagy orrú.
Носимый m. hordható, hordozható, vihető.
Носити cs. vinni, hordani, viselni; — ся v. lovagolni, nyargalni.
Носокъ h. kis orr, orrocska; a tojás hegyes vége.
Носовый m. orr; носова буква: orrhang; носова хрустка: orrczimpa.
Носорожець (rhinoceros állt.) h. orrszarvu.
Нотариусъ h. jegyző.
Нотарошъ h. jegyző.
Нòсъ h. orr; csőr (a madaraknál).
Нохòть h. köröm.
Нòчный m. éjjeli.
Ночованя s. éjszakázás.
Ночовати k. i. éjszakázni.
Нòчь, нòчь n. éj, éjszaka.
Ноша n. hordórud, vízhordórud, petrenczerud.
Нощь n. éj, éjszaka.
Нравоучение s. erkölcstan.
Нравственный m. erkölcsös, erkölcsi.
Нравъ h. erkölcs, jellem.
Ну isz. no; ану: nocsak, nosza.
Нуда n. unalom.
Нудити cs. untatni; — ся v. unatkozni.
Нудота n. unalom.
Нудь n. unalom.
Нужа n. szükség, inség.
Нужда n. szükség, inség; nyomor.
Нужный m. szükséges.
Нуканя s. kinálás, kinálgatás, nógatás.
Нукати cs. nógatni, kinálgatni.
Нукачъ h. kinálgató, kináló.
Нумеро s. szám.
Нумеровати cs. számozni, számítani, érni valamit.
Нумеръ h. szám.
Нурець h. buvár.
Нурити ся v. viz alá bukni, bemártózni.
Нурковый дзвòнъ: búvár harang.
Ныряти cs. bemártogatni.

Ньерешигъ (-g) h. nyereség.
Ньòздрѣ t. orrlik.
Нѣдро s. belső.
Нѣколи (не е колн) i. nincs mikor, nincs érkezés.
Нѣманя n. néma asszony.
Нѣмець h. német férfi.
Нѣмецький (-ый) m. német.
Нѣмка n. német nő.
Нѣмкиня n. német nő.
Нѣмоватый m. meglehetősen néma.
Нѣмый m. néma.
Нѣмѣти k. i. megnémulni.
Ньрьовати cs. nyerni.
Ньрь h. Nyir, Nyiség.
Нѣкуды i. sehova, nincs merre.
Нѣтканя s. tagadás.
Нѣткати cs. nemet mondani, tagadni.
Нѣтъ sz. i. nincs; — i. nem.
Нѣчимъ i. nincs mivel.
Нѣшто i. nincs mit.
Нѣякъ i. nincs hogy, nem lehet.
Нюроку i. hogy meg ne igézzem.
Нюхати cs. szaglászni, szimatolni; — ся v. szaglálódni, megszagolni egymást.
Някловъ h. nyakló.
Нялка h. nyalka.
Нялканистый m. nyalka, csinos.
Нялкастый m. nyalka.
Нялкошъ h. nyalkás, nyalka legény.
Нямешъ h. nemes.
Няньо h. apa, atya.
Нярiаловати (-gá-) cs. nyargalni; — ся v. nyargalódni.
Няти cs. venni, fogadni.

O.

O, o: a rutén ábécé tizennegyedik betüje; magyarban *a* és *o*.
O e. ról, ről; körül; — i. sz. ó, oh!
Оазисъ h. oázis; zöld, forrásos hely a sivatagban.
Оба, обѣ, обое (обохъ) nm. mindketten.
Обалити cs. ledönteni, leütni (almát), feldönteni, felfordítani.
Обаляти cs. döntögetni, leütögetni, leveregetni.
Обачливòсть n. gondosság, figyelem.
Обачнòсть n. óvatosság, éberség, körültekintés.
Оббираня s. leszedés, gyüjtés, betakaritás (gyümölcsöt a fáról).

Оббиратель h. leszedő, gyüjtő.
Оббирати cs. leszedni, betakarítani; — ся v. leszedetni.
Оббити cs. körülverni, megverni, elverni; — ся v. megütni magát valamiben.
Оббѣгати cs. körülfutni, körülszaladni.
Оббѣгнути cs. körülfutni, körülszaladni.
Обвертати cs. forgatni; begöngyölíteni, beburkolni.
Обвести cs. körülvezetni.
Обвивати cs. pólyálgatni, burkolgatni, göngyölgetni; — ся v. beburkolózni.
Обвинение s. bevádolás, vádolás; vád.
Обвиненый m. vádlott, vádolt; — h. vádlott; alperes.
Обвинитель h. vádló, felperes.
Обвинительный m. vádló, vád —
Обвислый m. lecsüngő.
Обвиснути k. i. lecsüngeni.
Обвити cs. beburkolni, begöngyölni.
Обводити cs. körülvezetgetni.
Обвѣвати cs. körülfujni, megfujni.
Обвѣнчати cs. összeesketni, megesketni, összeadni.
Обвязати cs. körülkötni.
Обганяти cs. elkergetni (madarakat a vetésről); őrizni (kendert, kukoriczát stb.).
Обгатити cs. körülgátolni, meggátolni.
Обгладити cs. lesimítani, lecsiszolni.
Обгласкати cs. megsímogatni.
Обглядати cs. körülnézni, körültekinteni.
Обгнати cs. körülhajtani, elkergetni (madarakat a vetésről).
Обгнити k. i. köröskörül megrothadni.
Обгноити, обгнойити cs. köröskörül megtrágyázni.
Обгорѣлый m. körülégett, megégett.
Обгорѣти k. i. körülégni, megégni; домакъ есьме обгорѣли: egészen leégtünk, odaégett mindenünk,
Обгрызти cs. körülrágni.
Обдарити cs. megajándékozni, megjutalmazni.
Обдерти cs. nyúzni, megnyúzni, lenyúzni.
Обдирати cs. nyúzogatni, nyúzni (huzamosan).
Обдумати cs. jól meggondolni, megfontolni, meghánynivetni.
Обдѣланя s. megmunkálás, megmüvelés; kidolgozás.
Обдѣлати cs. megdolgozni, kidolgozni, megmüvelni.
Обезвинити cs. igazolni, felmenteni.
Обеззубити cs. fogaitól megfosztani.
Обеззубѣти k. i. fogait elveszteni.

Обезоружити cs. lefegyverezni, fegyverét elszedni.
Обезпечение s. biztosítás.
Обезпечити cs. biztosítani; — ся v. biztosítani magát.
Обезпокоити, обезпокойити cs. nyugtalanítani; — ся v. nyugtalankodni.
Обезсилити cs. elerőtleníteni, elgyöngíteni.
Обезчестити cs. megbecstelenníteni, becsületétől megfosztani.
Обернути cs. fordítani, használni, alkalmazni; — ся v. fordulni, megfordulni; alkalmazkodni.
Обертаня s. forgás, keringés.
Обертати cs. forgatni, fordítani; — ся v. forgolódni, hengerkőzni, gurulni; keringeni.
Обжаловательный m. vádló, vádoló.
Обжалованникъ h. vádlott, alperes.
Обжаловати cs. vádolni; perbe fogni.
Обжинки (-ы) t. az aratás vége.
Обжирный m. torkos.
Обжирство s. torkosság.
Обжòрливый m. torkos, falánk.
Обзираня s. nézés, nézegetés; vizsgálat.
Обзирати cs. nézni, vizsgálni; — ся v. visszatekinteni, nézelődni.
Обзòрный m. köröskörül látható.
Обзòръ h. átnézés, áttekintés; átvizsgálás.
Обзоры t. h. az ujonczok megvizsgálása, sorozás. Пошовъ на обзоры: sorozásra ment.
Обида n. sértés, megsértés; megbántás.
Обидимый m. sértő, sérelmes, bántó.
Обидити cs. megsérteni, megbántani.
Обижение s. sértés, sérelem, megbántás.
Обиратель h. leszedő, gyüjtő.
Обирати cs. leszedni, betakarítani (gyümölcsöt a fáról).
Обитаемый m. lakható.
Обиталище s. lakás.
Обитальникъ h. lakó.
Обитальница n. lakónő.
Обитательный m. lakható.
Обкаляти cs. besározni; — ся v. besározni magát, besározódni.
Обкладывати cs. körülrakosgatni, körülhelyezni.
Обкласти cs. körülrakni, körülhelyezni.
Обклеити, оклейити cs. körülenyvezni, megenyvezni.
Обкопаня s. körülásás, körülkapálás.
Обкопати cs. körülkapálni, körülásni; — ся v. körülásni, körülsánczolni magát.
Обкоповати cs. körülásogatni,

körülsánczolgatni; — ся v. magát körülásni, körülsánczolni.

Обкосити cs. körülkaszálni, megkaszálni; a kaszálást bevégezni.

Обкрасти cs. meglopni.

Обкупати cs. megfürészteni; — ся v. megfürödni.

Обладаня s. birás, birtoklás; uralom.

Обладатель h. birtokos, uralkodó.

Обладати cs, bírni; uralni.

Обладити cs. megigazítani, rendezni.

Облакъ h. felhő.

Обламати cs. letördelni, letörni; körültisztítani (a csemetét).

Облапити cs. körülölelni, körülfogni, körülérni.

Область n. hatalom, erő; tartomány, vidék.

Облачный n. felhős.

Облесникъ h. hizelkedő, hizelgő.

Облесный m. hizelgő, hizelkedő.

Облестити k. i. hizelkedni.

Облечи cs. felölteni, felvenni; felruházni; — ся v. magára ölteni, magára venni.

Обливати cs. megönteni, megöntözni; megöntözgetni; — ся v. leönteni magát; öntözködni.

Облигация (-gá-) n. kötelezvény, adósságlevél.

Облизати cs. körülnyalni, megnyalni; — ся v. nyalni magát, nyalni a száját.

Облизовати cs. nyalogatni; — ся v. nyalogatni magát, nyalni a száját (eb).

Облипати k. i. körülragadni, köröskörül borítani; körülfogni, ellepni.

Облипнути k. i. körülfogni, ellepni.

Облички t. barkó.

Обломити cs. letörni, megtörni.

Облупати cs. letörni, leütni (követ).

Облупити cs. lehántani, lehámozni; megtisztítani (a kolompért hajától).

Облущити cs. meghámozni, kihántani.

Облѣзнути k. i. megkopaszodni; kimenni (haj).

Облѣпити cs. körülragasztani.

Обмана n. csalódás, áltatás; csalás.

Обманный m. csaló, csalfa.

Обманство s. csalás; rászedés.

Обманути cs. megcsalni, rászedni.

Обмастити cs. megkenni, körülkenni.

Обмести cs. leseperni, körülseperni.

Обметати cs. körülhányni, körülásni.

Обмочити cs. megáztatni, meg-

vizezni; — ся v. megázni, megnedvesedni.

Обмываня s. mosás, mosdózás; megmosás.

Обмывати cs. mosogatni, megmosni.

Обмыкати cs. megtépni, körül tépni.

Обмыти cs. körülmosni, megmosni, lemosni; — ся v. megmosakodni.

Обмѣнити cs. becserélni, elcserélni; — ся v. megváltozni, alakot cserélni, jegyet váltani; eljegyezni egymást.

Обмѣнчикъ h. pénzváltó.

Обмѣняти cs. megcserélni, felcserélni; — ся v. helyet cserélni.

Обмѣсити cs. letaposni, megtaposni; lábára hágni.

Обнародовати cs. közzé tenni, kihirdetni.

Обнимати cs. ölelgetni; körülfogni, körülfolyni; — ся v. ölelközni.

Обновитель h. újító, helyreállító.

Обновити cs. megújítani; — ся v. megújulni.

Обновляти cs. megújítani.

Обобрати cs. leszedni (gyümölcsöt a fáról), betakarítani.

Обогатити cs. meggazdagítani, gazdaggá tenni.

Обогатѣти k. i. gazdaggá lenni.

Обо̀дранець h. ringy-rongy ember; csavargó.

Обо̀драти cs. megnyúzni. lenyúzni, letépni.

Обожати cs. isteníteni, mint istent imádni.

Обожитель h. istenítő, bálványimádó.

Обожити cs. bálványt imádni.

Обозрѣвати cs. nézegetni, körülnézni, megvizsgálni; — ся v. hátra tekintgetni, visszatekintgetni.

Обо̀йма n. foglalat, terület, terjedelem.

Обо̀йти cs. körüljárni, körülmenni, körülérni.

Оболокъ h. ablak.

Обопо̀лность n. viszonosság, kölcsönösség.

Обопо̀лный m. kétoldalu, viszonyos.

Обора n. kerített szénatartó.

Оборвати cs. összeszakítani; — ся v. összeszakadni, összerongyalódni, szakadni; хмара оборвала ся: felhő szakadt, felhőszakadás volt.

Оборо̀въ h. kerített szénatartó.

Оборо̀гъ h. kerített szénatartó.

Оборона n. védekezés, védelem.

Оборонитель h. védő, oltalmazó.

Оборонительный m. védelmi, védekező.

Оборонити cs. védeni, megvédeni.

Обороняти cs. védelmezni, védeni.
Оборо̀тъ h. fordulat.
Обрадованя s. megörvendeztetés.
Обрадовати cs. megörvendeztetni; — ся v. megörülni.
Образа n. sérelem, sértés.
Образарь h. képárus.
Образецъ h. képecske; minta, példány; képlet (mennyiségtanban).
Образити cs. sérteni, megsérteni, megbántani.
Образникъ h. képárus.
Образный m. képes, ábrás, idomos.
Образова̀нѣость n. szellemi kiképzés, müveltség, müvelődés.
Образованя s. alakítás, müvelés; müvelődés.
Образаванно̀сть n. müveltség.
Образователь h. müvelő, képező; nevelő.
Образовательный m. müvelő, képző, nevelő.
Образовати cs. alakítani, képezni; müvelni; szervezni; — ся v. keletkezni, képződni; müvelődni.
Образцевый m. mintaszerü, példányszerü; klasszikus.
Образъ h. kép, szent kép; festmény; ábra, idom, minta.
Ображовати cs. megszámlálni, összeszámlálni; — ся v. elvégezni a számolást, elszámolni.
Обрехати cs. rágalmazni.
Обробити cs. megmívelni (földet), megdolgozni; — ся v. rendbe hozni a munkát.
Оброблѐня s. mivelés, pallérozás.
Обробляти cs. megmivelni, elvégezni.
Обросити cs. megöntözni, meghinteni; beharmatozni; — ся v. nedves lenni a harmattól.
Оброслый m. benőtt, sürü (szakál, erdő).
Оброснути k. i. benőni, körülnőni, megszakálasodni.
Обрубати cs. levagdosni, körülvágni.
Обрубити cs. körülszegni; körüljárni; ужемъ цѣлый гатаръ обрубивъ: már az egész határt körüljártam.
Обрубъ h. karima, szél, perem.
Обрусити cs. megköszörülni.
Обрусъ h. abrosz, terítő.
Обручальный m. eljegyzési.
Обручати cs. eljegyezni; — ся v. eljegyezni egymást, jegyet váltani.
Обручение s. eljegyzés; kézfogó.
Обрученникъ h. jegyes, vőlegény.
Обрученница n. jegyes, ara, menyasszony.
Обручикъ h. kis abroncs.

Обручитель h. jegyes, vőlegény.
Обручити cs. eljegyezni.
Обручка n. karika-gyürü.
Обручникъ h. abroncskészitő.
Обручный m. eljegyzett, eljegyzési.
Обручъ h. abroncs; gyürü.
Обрывати cs. szakítani, szakgatni, letépni.
Обрызгати (-gá-) cs. megfecskendezni, behinteni vízzel.
Обрѣзаня s. körülmetélés.
Обрѣзати cs. körülmetszeni, körülmetélni; — ся v. körülvágatni, körülmetéltetni.
Обрѣсти cs. találni, megtalálni, feltalálni.
Обрѣтение s. találmány.
Обрядно̀сть n. szertartás.
Обрядный m. szertartási, szertartásos.
Обрядъ h. szokás, eljárásmód; szertartás.
Обсада n. ostromlás, körülzárolás.
Обсадити cs. körülülteni; körülvenni, körülzárni, ostromolni.
Обсесъ h. csizmasark, czipelősark.
Обсохлый m. megszáradt, kiszáradt.
Обсохнути k. i. megszáradni.
Обставати k. i. elmaradozni, elmaradni.
Обстано̀вка n. körülmény.
Обстати k. i. maradni, megmaradni, elmaradni.
Обстоятельный m. körülményes, kimerítő (értesités stb.).
Обстоятельство s. körülmény, körülállás.
Обстричи cs. megnyirni, lenyirni.
Обстругати cs. meggyalúlni, legyalúlni.
Обстрѣляти cs. körül lövöldözni, meglődözni.
Обсушити cs. megszárítani, kiszárítani.
Обсыпати cs. körültölteni, feltölteni; körülhányni; — ся v. beomlani.
Обсыхати k. i. száradozni, lassan száradni.
Обсѣчи cs. lemetszeni, levágni.
Обсягати cs. körülérni, körülfogni, beérni.
Обсягъ h. terület, kiterjedés; térfogat.
Обсяжный m. térfogati, kiterjedési.
Обтерти cs. megtörülni, letörülni; — ся v. letörülni magát, lekopni.
Обтесати cs. megfaragni, lefaragni.
Обтирати cs. letörülgetni, lekoptatni.
Обтовчи cs. megütni, felütni (valamin); — ся v. megütni magát (kövön).
Обтучити cs. meghizlalni.
Обтыкати cs. körüldugdosni.

Обтягнути cs. körülhúzni, behúzni, bevonni.
Обуваня s. czipőfelhuzás.
Обувати cs. valakinek a lábára felhuzni a csizmát; — ся v. felhuzni a czipőt (a saját lábára).
Обувля n. czipőfelhuzás.
Обутъ h. lábbeli, czipő.
Обутый m. czipőben levő.
Обуховый m. fokon levő, tompa oldalon levő (fejszénél).
Обухъ h. foka a fejszének.
Обучати cs. megtanítani, oktatni.
Обходити cs. körülérni, körülfogni; körüljárni, kedvében járni. Обходити церьковъ: templom körül vonulni körmenetben.
Обхòдъ h. körüljárás, menet, körmenet.
Обцесъ h. czipő sarka, a lábbeli sarka.
Обчистити cs. megtisztítani, kitisztítani; — ся v. megtisztulni, lemosni magáról a piszkot.
Обчищати cs. gyakran tisztítani, tisztogatni.
Обшивати cs. körülvarrogatni, kihimezni; körülszegni.
Обшивка n. gallér a női ingen; szegélyező pántlika, szegély.
Обшити cs. körülvarrni; körülszegni.
Общипати cs. megcsipdesni, megcsipkedni.
Объ e. ról, ról; körül.
Объединити cs. egyesíteni.
Объективнòсть n. tárgyilagosság.
Объективный m. tárgyilagos.
Объектъ h. tárgy, dolog.
Объѣсти cs. körülenni, körül rágni.
Объявити cs. kihirdetni, kinyilvánitani; обявити войну: hadat üzenni.
Объявленье s. kihirdetés, kinyilatkoztatás.
Объяснение s. magyarázat, felvilágosítás; fejtegetés.
Объяснити cs. megértetni, megmagyarázni, felvilágosítani.
Объяти cs. megölelni, körülölelni, körülfogni.
Обы k. hogy, vajha.
Обывати k. i. lakni. tartózkodni.
Обыватель h. lakó, lakos.
Обыгнати cs. köröskörül lehajtani; köröskörül elhajtani.
Обыдранець h. ringy-rongy ember; csavargó.
Обыдрати cs. megnyúzni, lenyúzni.
Обыдрей h. nyúzó.
Обыймати cs. ölelgetni. megölelni; — ся v. ölelközni.
Обырвати cs. leszakgatni. letépni, leszedni (gyümölcsöt a fáról); — ся v. elrongyolódni, elrongyosodni.
Обычай h. szokás, erkölcs, jel-

lemvonás, becsület; illedelem, illem; modor.

Обычайнòсть n. szokás, erkölcs, illedelem, illem; modor.

Обычайный m. szokásos, becsületes, illedelmes; szokott közönséges.

Обѣ sz. kettő, ketten.

Обѣданя s. ebédelés.

Обѣдати cs. ebédelni, étkezni.

Обѣдница n. a szent misének egyik különös része.

Обѣдня n. szent mise.

Обѣдъ h. ebéd, déli étkezés. Приде кумець на обѣдець, а не буде ложкы: eljő még a koma is ebédre, de nem jut neki kanál (meg nem emberelik).

Обѣручий m. két kézzel dolgozó.

Обѣручъ i. mind két kézzel.

Обѣтование s. igéret, fogadalom.

Обѣтованный m. igért, megigért; обѣтованна земля: megigért föld, az igéret földje.

Обѣтовати cs. igérni, fogadni, fogadalmat tenni.

Обѣщанка n. igéret; fogadalom.

Обѣщянка n. igéret.

Обѣщяти, обѣщати cs. igérni, felfogadni, fogadást tenni.

Обязание s. kötelesség; lekötelezettség.

Обязанный m. lekötelezett.

Обязательнòсть n. kötelezettség.

Обязательный m. kötelező.

Обязати cs. lekötni, lekötelezni; — ся v. lekötni magát, lekötelezni magát.

Овадъ (oestrus állt.) h. lóbögöly.

Овальный m. tojásalaku, tojásdad.

Овва: dehogy, nem bizony.

Овдовѣлый m. megözvegyedett.

Овдовѣти k. i. megözvegyedni.

Овенъ h. kos; ostromló gép, faltörő kos (a régi népeknél).

Овдалашъ h. oldalas.

Овесъ (2. eset: вòвса) (avena sativa növt.) h. zab.

Овечка n. kis juh, juhocska.

Овòдъ (oestrus állt.) h. bögöly, lóbögöly.

Овòнъ, она, оно nm. ő.

Овòчникъ h. gyümölcskereskedő.

Овòчный m. gyümölcs —; овòчне деревò; gyümölcsfa.

Овòчъ h. gyümölcs.

Овощъ h. gyümölcs.

Овсяникъ h. zablegény.

Овсяница n. zabtarló; zabföld.

Овсяный m. zabból való, zab —

Овца n. juh.

Овчарити k. i. juhász lenni.

Овчарня n. juhakol, hodály.

Овчарь h. juhász.

Овчий (-ый) m. juhból való, juh —

Огарь h. marhabögöly álczája.
Огень h. tüz.
Оглаголати cs. vádolni, rágalmazni.
Огласка n. kihirdetés, a jegyesek kihirdetése.
Оглашати cs. kihirdetni a jegyeseket.
Оглашение s. kihirdetés.
Оглашенный m. kihirdetett; — h. a keresztény vallást felvenni akaró (az első századokban).
Оглядати cs. megnézi, megtekinteni; — ся v. visszanézni, visszatekinteni, nézelődni.
Оглядный m. éber, óvatos, körültekintő.
Оглядованя n. szemlélet, körültekintés.
Оглядочный m. szemlélhető, szemléleti.
Оглядъ h. tekintet, figyelem; безъ огляду: tekintet nélkül, nem tekintve azt.
Огниво s. aczél (tüzet csiholni vele).
Огниго s. aczél (tüzet csiholni vele).
Огникъ h. tüzecske, tüz.
Огниско s. nagy tüz; tüzhely.
Огнище s. nagy tüz; tüzhely. На старòмъ огнищѣ легко огень класти: könnyü tüzet rakni a régi tüzhelyen. Közmondás.
Огнь h. tüz.
Огняный m. tüzes.
Огонь h. tüz.
Огородити cs. bekeríteni, körülkeríteni, besövényezni.
Огòрокъ (cucumis sativus növt.) h. ugorka, uborka.
Огòрчитель h. keserítő, megkeserítő.
Огòрчити cs. megkeseríteni, keserüvé tenni.
Ограбити cs. kirabolni, megrabolni.
Оградъ h. kert.
Ограничити cs. korlátozni, határt szabni.
Огрѣвати cs. melengetni, melegítgetni.
Огурець h. ugorka, uborka.
Ода n. óda.
Одарити cs. megajándékozni.
Одарка n. Dorottya.
Òдбити cs. elverni, leütni, visszaverni, levágni; lefúni (harczban).
Òдбитя s. lefúvás; leütés, lerovás.
Òдблискъ h. visszaverődés, visszavert fény.
Òдвезти cs. elvinni (szekeren), — ся v. elvitetni magát (szekeren).
Одверцѣ t. ajtóbéllés.
Òдвозити cs. elvinni (szekeren), gyakran elvinni.
Òдвòзъ h. elvitel, kivitel.
Òдвычка n. elszokás, leszokás.
Òдвѣтный m. felelős.
Òдвѣчальнòсть n. felelőség.

Òдвѣчальный m. felelős.
Òдвѣчати cs. felelni, felelősnek lenni.
Òдгваръ h. visszhang.
Òдгомонъ h. visszhang.
Òддаленнòсть n. távollét, távolság.
Òддаленный m. távoli, távollevő.
Òдданя s. visszaadás, eladás; férjhez adás.
Òдданица n. férjhezadó leány.
Òддати cs. visszaadni, visszafizetni; férjhez adni; — ся v. férjhez menni.
Òддача n. leadás, átadás.
Òддыхати k. i. lehelni, kipihenni; pihenőt tartani.
Òддыхъ h. kilehelés; pihenés.
Òддѣлити cs. elválasztani, elkülöníteni; — ся v. elválni.
Òддѣлъ h. szakasz, czikkely, fejezet; csapat; bizottság.
Одежа n. ruha, ruházat.
Одержати cs. birtokába venni, megtartani; одержати побѣду: győzelmet aratni, győzni.
Одесную i. jobbra, jobboldalon.
Одинъ, одна, одно sz. egy; egynémely, egyik.
Одиннадцять sz. tizenegy.
Одичалый m. elvadult, megvadult.
Одичати k. i. elvadulni, megvadulni.
Òдказаня s. lemondás; el nem fogadás.
Òдказати cs. lemondani (hivatalról); el nem fogadni.
Òдказъ h. lemondás.
Òдкликати cs. visszahivni.
Òдкликъ h. visszahivás; вòдкликучое писмо: visszahivó levél.
Òдкрайка n. karéj, szegély, szelet, kivágás.
Òдкупитель h. megváltó.
Òдкупити cs. kiváltani, megváltani; — ся v. megváltani önmagát.
Òдкупъ h. kiváltás, megváltás.
Òдлука n. elkülönítés, elválasztás.
Òдлучити cs. elválasztani, elkülöníteni.
Òдлѣвити k. i. engedni, alábbhagyni (a betegség); Мало ми òдлѣвило: kissé jobban érzem magamat.
Òдмова n. lemondás.
Одмѣна n. ejtegetés, változtatás, deklináczió.
Òдмѣнити cs. megváltoztatni; — ся v. megváltozni.
Òдмѣннòсть m. változékony, változó.
Òдмѣнный m. változó, változékony.
Òдмѣняти cs. változtatni, másítani; — ся v. változni.
Òднести cs. elvinni, elhordani.
Односити cs. elvinni, elhordani; — ся v. vonatkozni.
Односѣменный m. egymagvu.

Одношенье s. vonatkozás, viszony, tekintet.

Òдойти k. i. elmenni, eltávozni.

Òдолляти cs. leönteni, letölteni; — ся v. leömölni.

Одомашъ h. áldomás.

Ходивъ Томашъ
Давъ одомашъ. (Népdal.)
(Járt Tamás, adott áldomást.)

Òдпавший m. elszakadt; áruló.

Òдпасти cs. leesni, elszakadni; elárulni.

Òдняти cs. elvenni, levenni; könnyiteni.

Одобреня s. helyeslés, jóváhagyás.

Одобрити cs. helyeselni, jóváhagyni.

Òдпечатокъ h. lenyomat, lenyomás.

Òдплата n. visszafizetés; boszú.

Òдплатити cs. visszafizetni, megboszulni.

Одплатникъ h. visszafizető; boszuló.

Òдплывъ h. apály.

Одповѣдати cs. felelni, válaszolni.

Òдповѣдный m. megfelelő, illető, kérdéses.

Òдповѣдъ h. felelet, válasz.

Òдповѣдь n. lemondás, leköszönés.

Òдповѣсть n. ellenirat.

Òдпочивати k. i. kinyugodni magát, kipihenni.

Òдпочивка n. kipihenés, nyugalom, nyugvás.

Òдпочинокъ h. nyugvás, kipihenés, megpihenés.

Òдправа n. elszállítás, elküldés; szertartás, templomi végzés.

Òдправданя s. igazolás, fölmentés.

Òдправдати cs. igazolni, fölmenteni.

Òдправити cs. elküldeni, továbbitani; elvégezni (a szertartást).

Òдправляти cs. küldözgetni; végezni a szertartást.

Òдправлѣня s. elküldés, szállítás.

Òдправникъ h. küldő, szállitó, feladó.

Òдпустити cs. elbocsátani; megbocsátani (a bünt).

Òдпустъ h. bocsánat, bünbocsánat; búcsu (templomi); вòдпустный листъ: bünbocsátó levél.

Òдречи cs. lemondani.

Òдробити cs. ledolgozni, munkával leróni.

Òдродокъ h. korcsfaj, válfaj.

Одръ h. ágy, fekvőhely.

Òдсередный m. központtól futó; òдсередна сила: központtól futó erő, röpítő erő.

Òдси, òдсѣль i. innét, eminnét.

Одтакъ k. tehát; ennélfogva.
Одтоды, водтодѣ i. azóta.
Одтѣль i. onnét, amonnét.
Одурѣлый m. megbolondult, eszeveszett.
Одурѣти k. i. megbolondulni, megtébolyodni.
Одушевити cs. lelkesíteni, életet adni; — ся v. lelkesülni, lelkesedni.
Одходити k. i. elmenni, eltávozni, elválni.
Одходъ h. eltávozás, elválás.
Одходжий (ый) m. távozó.
Одѣздъ h. elutazás.
Одѣванія s. felhúzás, felöltözés, felöltözködés; öltözet.
Одѣвати cs. bevonni, felöltöztetni, beruházni, befedni; — ся v. öltözködni, öltözni.
Одѣяло s. takaró, lepel.
Одѣяніе s. ruha, ruházat.
Оженити cs. megházasítani; — ся v. megházasodni.
Ожеребити ся v. csikózni, csikót ellni.
Оживати k. i. feléledezni, lassan föléledni; életre ébredni.
Оживительный m. éltető, üdítő.
Оживити cs. életre hozni, felélesztni fellelkesíteni.
Ожина (rubus fructicosus) n. földi szeder.
Ожъ k. hogy hogyha. Ожъ ты не пришовъ тото не бѣда: Hogy nem jöttél el, nem baj.
Озарити cs. megvilágítani.
Оздоба n. ékesség, disz.
Оздоровѣти k. i. kiépülni a betegségből, felgyógyulni.
Озеро s. tó.
Озимина n. őszi vetés.
Озимный m. őszi, tél alá való.
Озлобити cs. felbőszíteni, megharagítani.
Означити cs. megjelölni, megjegyezni.
Озолотити cs. megaranyozni, bearanyozni.
Озырати cs. körültekinteni, körülnézni; — ся v. maga körül nézni.
Озыркъ h. körültekintés; óvatosság, éberség.
Озябати k. i. megfázni, átfázni.
Ой i. sz. ó, oh! ej! hej! Ой на горѣ густый садъ: Hej a hegyen sürü gyümölcsös van.
Окаменѣти k. i. megkövesedni, kővé válni.
Окаменѣлость n. megkövesedés; kövület.
Окаменѣлый m. megkövesült.
Окаянникъ h. átkozott, elátkozott; megátalkodott, gonosztevő.
Окаянность n. elvetemültség, aljasság, erkölcsi romlottság.
Окаянный m. elvetemült, gonosz.
Океания n. Óczeánia.
Океанский m. óczeáni.
Океанъ h. óczeán, világtenger.

Окламати cs. megcsalni, rászedni; — ся v. megcsalatni, rászedetni.
Окласти cs. körülrakni, körülhelyezni.
Оклеветати cs. rágalmazni, megszólni.
Оклепати cs. kissé megkovácsolni, keveset megkalapálni.
Окно s. ablak.
Око (t. очи) s. szem; въ живѣ очи брехати: szemtül szembe hazudni; во очи сякъ, а за очи такъ: szembe igy, hát mögött meg amugy.
Оковати cs. megvasalni, megpatkolni.
Окòвъ e. körül, köröskörül; тече вода окòвъ села: foly a víz a falu körül.
Околиця n. környék, vidék; kerület.
Около e. körül, köröskörül; около болота: a tó körül; szinte, mintegy, körülbelül; около сто было насъ тамъ: mintegy százan voltunk ott.
Окòлъ e. körül, köröskörül.
Окòльнòсть n. körülállás, állapot, helyzet; mellékok, körülmény.
Окòнчание s. vég, bevégzés.
Окòнчити cs. bevégezni; — ся v. bevégződni.
Окоренити ся v. meggyökeresedni.
Окормити cs. megétetni, jól tartani.
Окосити cs. lekaszálni, megkaszálni, körülkaszálni.
Окрай h. párkány, perem, széle valaminek.
Окрайка n. széle valaminek; kenyér darab a széléről.
Окраина n. határszél, határ, mesgye.
Окраса n. ékszer; pipere, cziczoma.
Окрасити cs. feldiszíteni, felpiperézni.
Окреме e. kivül, elkülönítve.
Окремъ e. kivül, nélkül; külön.
Окремѣшка n. kivétel.
Окремѣшньый m. különös, kivételes, magán, elkülönített.
Окреснòсть n. környék vidék.
Окрестити cs. megkeresztelni.
Окривдити cs. megrövidíteni, megkárosítani.
Окривити cs. megkörbíteni, elgörbíteni.
Окрòмъ e. külön, kivül.
Окропити cs. meghinteni, megszentelni.
Окрòпъ (anethum graveoleus növt.) h. kerti lapor; forró víz
Округлити cs. kikerekíteni, meggömbölyítni.
Округлòсть n. kerekdedség, gömbölyüség.
Округлый m. gmbölyü kerek.
Окрѣплый m. megerősödött, szilárd, kemény.

Оксия n. a hangsúly jele a templomi szláv könyvekben.
Октава n. nyolczad, nyolczadhang.
Октовберъ h. október.
Октоихъ h. nyolczhangu egyházi énekes könyv.
Окуляры t. szemüveg, pápaszem.
Окунъ (perca fluviatilis állt.) h. sügér, folyami sügér.
Олай h. olaj; капуста съ олайомъ: olajos káposzta.
Олайовый m. olajból való, olaj —
Оле isz. nocsak, nosza, rajta.
Олеандеръ (növt.) h. oleander, leánder.
Оледенѣлый m. jéggel fedett.
Олей h. olaj.
Олекса h. Elek.
Олександеръ h. Sándor.
Олена n. Ilona.
Оленець h. fiatal szarvas.
Оленка n. Ilonka.
Олицетворити cs. személyesíteni.
Оловляникъ h. ólmos fütykös.
Оловляный m. ólomból való, ólom —
Оловница n. mérőón, pióm, mélységmérő.
Олово (plumbum ásvt.) s. ólom.
Оловяный m. ólomból való, ólmos.
Олтарь h. oltár.
Олтарьникъ h. oltárszolga, szekrestyés.
Ольбрехтъ h. Albert.
Ольга (-gá) n. Olga.
Ольха (alnus glutinosa növt.) n. égerfa.
Ольховый m. égerfából való, éger —
Ольшникъ h. égeres, égerfaerdő.
Олѣй h. olaj.
Олѣнь (cervus állt.) h. szarvas.
Омега (-gá) n. omega (a görög ábéczé utolsó betüjének neve); vég.
Омело (viscum növt.) s. fagyöngy.
Омелянъ h. Emil.
Омета n. prém, sujtás.
Омнибусъ h. nagy bérkocsi, omnibusz.
Омочити cs. megáztatni, megvizezni; — ся v. megvizeződni, megnedvesedni.
Омрачити cs. elsötétíteni, elhomályosítani; — ся v. elsötétedni, elhomályosodni.
Омша n. mise.
Омывальница n. mosdóteknő.
Омываня s. megmosás, mosás.
Омывати cs. mosni, mosogatni; — ся v. mosakodni, mosdózni.
Омыти cs. megmosni; — ся v. megmosakodni.
Омытя s. mosakodás, mosás.
Она (nőneme онъ-nak) nm. ő.
Онаджити k. i. izélni, mókázni.
Онажити k. i. izélni, mókázni.

Ондрѣй h. András.
Оникъ h. a templomi szláv oy betü neve.
Онтòнъ h. Antal.
Онукъ h. unoka.
Онифро h. Onufriusz.
Онуфрѣй h. Onufriusz.
Онуча n. rongy, kapcza.
Онучарь h. rongyszedő.
Онъ h. a jelen betü neve.
Онъ, она, оно nm. ő.
Оный nm. az, amaz.
Онѣмити cs. elnémítani.
Онѣмѣлòсть n. némaság.
Онѣмѣлый m. néma.
Онѣмѣти k. i. megnémulni.
Опадати cs. leesni, lehullani.
Опака kn. irigykedő, telhetetlen.
Опалка n. szórólapát.
Опалъ h. opál, opálkő.
Опанасъ h. Athanáz.
Опаршивѣти k. i. megrühesedni.
Опасати ся (опашу ся) v. magára kötni, felkötni (kötényt, szoknyát).
Опаскудити cs. bepiszkítani, berondítani.
Опаскудѣти k. i. megcsunyulni.
Опека n. gyámság, gyámkodás.
Опекунъ h. gyám.
Опера n. opera, dalmű.
Операторъ h. műtő.
Операция n. műtét, orvosi mütét; müvelet.
Опередити cs. megelőzni.
Опираня s. támaszkodás, támasztás.
Опирати cs. támasztani; — ся v. támaszkodni, megvetni a lábát.
Описание s. leírás, vázolás.
Описатель h. leíró.
Описательный m. leíró.
Описати cs. leírni, körülírni; vázolni.
Описъ h. leírás, rajz; lelettár.
Опити ся v. leinni magát, lerészegedni.
Оплаканя s. megsíratás.
Оплакати cs. megsíratni.
Оплата n. lefizetés.
Оплески t. tapsolás; helyeslés, tetszés.
Оплѣснѣлый m. megpenészedett.
Оплѣснѣти k. i. megpenészedni.
Оплювати cs. leköpni, megköpködni.
Оповѣданя s. elbeszélés, beszély.
Оповѣдати cs. elbeszélni, elmondani, előadni.
Оповѣсти cs. elbeszélni, elmondani, előadni.
Оповѣсть n. értesítés, tudósítás.
Опоганити cs. elpiszkolni, tisztátlanná tenni; — ся v. tisztátlanná válni, pogány lenni.
Опòздалый m. elkésett, megkésett, késő.

Опо̀здити ся v. elkésni, megkésni.
Опозиция n. ellenzés, ellenzék.
Опо̀знаня s. felismerés.
Опо̀знати cs. felismerni, megismerni; — ся v. tájékozni magát, körültekinteni magát.
Опойити cs. leitatatni, lerészegíteni.
Ополокати cs. megöblíteni, leöblíteni.
Ополченя s. felfegyverkezés.
Опора n. támasz, támasztó pont.
Опо̀рный m. támasztó, támaszkodó.
Опо̀сля i. azután, később, késŏbben.
Опоясаня s. körülövezés, körülövedzés.
Опоясати cs. körülövezni, övet kötni (másnak a derekára); — ся v. magát felövezni.
Оппозиционный m. ellenzéki.
Оппозиция n. ellenzék.
Оправа n. körülfoglalás, befoglalás, bekötés.
Оправданя s. igazolás.
Оправдатель h. igazoló.
Оправдательный m. igazoló, felmentő.
Оправдати cs. igazolni, felmenteni; — ся v. felmentetni, kitisztázni magát a vád alól.
Оправити cs. befoglalni, körülfoglalni.
Опредѣление s. meghatározás, rendelkezés, rendelés, rendelet.
Опредѣлительный m. meghatározott.
Опредѣлити cs. meghatározni; elrendelni.
Опришка h. rabló, utonálló, haraszti zsivány.
Опришки t. a huczuloknál divatos utonállás.
Опришокъ h. haraszti zsivány, utonálló.
Опроверечи cs. ellenvetni, megczáfolni.
Опровержение s. ellenvetés; czáfolat.
Опрòчъ i. ellenben, ellenkezőleg.
Опрѣснокъ h. kovásztalan kenyér.
Оптика n. fénytan.
Оптикъ h. optikus, látó műszerek készítője.
Оптимизмъ h. optimizmus.
Оптимистъ h. optimista, oly ember, a ki mindent rózsaszinben lát.
Оптический m. fénytani.
Опустошитель h. pusztító, elpusztító.
Опустошити cs. elpusztítani.
Опустѣлый m. elhanyagolt, elpusztult.
Опустѣня s. elpusztulás.
Опустѣти k. i. elpusztulni.
Опутати cs. bebonyolítani; —

ся v. bebonyolodni, bekeveredni.
Опутованя s. körut.
Опухлина n. daganat.
Опухлый m. dagadt, megdagadt.
Опухнути k. i. megdagadni.
Опѣка n. gyámság, felügyelet.
Опѣкунъ h. gyám, felügyelő, gondozó.
Опять i. újra, ismét.
Опять i. újra, ismét, ujolag.
Орало s. eke.
Оранина n. szántott föld; szántóföld.
Ораница n. szántóföld.
Ораня s. szántás.
Оратель h szántó.
Орати cs. szántani.
Ораторский m. szónoki.
Ораторъ h. szónok.
Орачъ h. szántó.
Организаторъ (-gá-) h. szervező, berendező.
Организация (-gá-) n. szervezés, berendezés.
Организмъ (-gá-) h. szervezet, orgánizmus.
Организовати (-gá-) cs. szervezni.
Органическый (-gá-) m. szerves.
Органичный (-gá-) m. szerves.
Органъ (-gá-) h. szerv.
Оргона (-go-) n. orgona (a templomban).
Оргоны (-go-) (syringa vulgaris növt.) t. orgonafa, orgonacserje; orgonavirág.
Орда n. horda, tömeg, vadcsoport.
Ординанцъ h. szolgálatra berendelt (a katonaságnál).
Ординарный m. rendes, szokásos, közönséges.
Орднвъ h. hordó
Орелъ (aquila állt.) h. sas.
Оригиналнòсть (-gi-) n. eredetiség.
Оригиналный (-gi-) m. eredeti.
Оригиналъ (-gi-) h. eredeti példány.
Ориентировати ся v. tájékozni magát, eligazodni.
Ориентъ h. kelet.
Орина n. Iréne.
Орионъ h. az Orion csillagzat.
Оришко h. Irén.
Орлиный m. sasból való, sas —
Орлица n. nöstény sas.
Орля s. kis sas, fiók sas.
Орнаментъ k. ékesség, disz.
Орнитология (-gi-) n. madártan.
Оросити cs. meghinteni, megönteni, megáztatni; — ся v. harmattól vizes lenni.
Орсаъ (-g) h. ország; országút, állami út.
Орсацький (-ый) m. országos.
Ортография (-gr-) n. helyesírás.
Орудие s. szerszám, műszer; fegyver.
Оружие s. fegyver, fegyverzet.
Орѣховый m. diófából való.
Орѣхъ h. diófa.

Орѣхы t. dió; колачѣ зъ орѣхами: diós kalács.
Орѣшникъ h. diófaliget, diófával beültetett hely.
Орѣшокъ h. kis dió, diócska.
Орючий (-ый) m. szántó.
Оса (vespa állt.) n. darázs.
Осада n. megszállás, ostromlás, körülzárolás.
Осанна: Hozsanna.
Освободитель h. szabadító.
Освободити cs. megszabadítani, fölmenteni.
Освоити cs. eltulajdonítani; — ся v. megszokni.
Освѣдомити cs. értesíteni, tudósítani.
Освѣжити cs. felüdíteni, felfrissíteni.
Освѣта n. müveltség, felvilágosultság.
Освѣтити cs. megvilágosítani, megvilágítani, felvilágosítani.
Освѣтительный m. világító, megvilágító; освѣтительный газъ (gáz): világító gáz.
Освѣтленье s. kivilágítás.
Освѣтлити cs. kivilágítani, kifényesíteni.
Освѣченый m. megvilágított, felvilágosodott.
Освѣченье s. világítás, megvilágítás.
Освятительный m. megszentelő.
Освятити cs. megszentelni.
Освящение s. megszentelés.
Оселезнь (clupea harengus állt.) h. hering.
Оселъ, вòсла (asinus állt.) h. szamár, csacsi.
Осенный m. őszi.
Осень n. ősz.
Осеребрити cs. megezüstözni.
Осередный m. központi; осередна сила: központi erő.
Осередокъ h. központ, középpont.
Осетъ (cirsium növt.) h. fodor tövis, bárcs.
Осика (populus tremula növt.) n. rezgő nyárfa, topoly.
Осина (populus tremula növt.) n. rezgő nyárfa.
Осиный m. darázs —
Осиплòсть n. rekedtség.
Осиплый m. rekedt.
Осипнути k. i. berekedni.
Осипъ h. József.
Осиротѣти k. i. megárvulni.
Осияти cs. megvilágítani, besugarazni.
Оскалокъ h. hasáb.
Осквернити cs. bepiszkítani, berondítani; — ся v. tisztátlanná válni.
Оскомина n. elváslás.
Оскорбитель h. sértő, megbántó.
Оскорбительный m. sértő, bántó.
Оскорбити cs. megsérteni, megbántani; — ся v. sértve érezni magát.

Оскорбление s. megsértés, megbántás.
Ослаба n. bágyadtság.
Ослабити cs. meggyengíteni, enyhíteni; elnézni.
Ослаблый m. elgyengült, meggyengült, gyenge.
Ослабнути k. i. meggyengülni, erőtelenedni; elbágyadni.
Ослиный m. szamárhoz való, szamár —
Ослица n. kancza szamár, nőstény szamár.
Ослободити cs. megszabadítani, kiszabadítani.
Ослѣдити cs. kinyomozni, kiszimatolni.
Ослѣпити cs. megvakítani.
Ослѣпительный m. vakító.
Ослѣпнути k. i. megvakulni.
Ослюкъ h. kis szamár, kis csacsi.
Осля s. kis csacsi, kis szamár.
Осмотрительность n. óvatosság, elővigyázat.
Осмотрительный m. elővigyázó, óvatos.
Осмотрѣти k. i. megnézni, megszemlélni.
Осмѣлити ся v. merészkedni.
Осмѣяня s. kinevetés, kigunyolás.
Осмѣятельный m. kinevető, kigunyoló.
Осмѣяти cs. kinevetni, kigunyolni.
Основа n. alap; mellékfonal (a szövésnél).
Основаня s. alapítás.
Основитель h. alapitó.
Основательный m. alapitói.
Основати cs. alapítani; — ся v. alapulni.
Основникъ h. alapító.
Основность n. alaposság.
Основный m. alapos, alapvető.
Оснѣдити cs. behavazni, hóval beborítani.
Особа n. személy.
Особенность n. sajátság, egyéniség.
Особенный m. kiváló, különös.
Особливо i. különösen, kiválóan.
Особливость n. sajátság; egyéniség.
Особо i. elkülönitve, külön, egyedül.
Осолодити cs. megédesíteni.
Оспа n. himlő.
Осрамити cs. szidalmazni, pellengérre állítani.
Оставити cs. elhagyni; megbocsátani; остави намъ долги наша: bocsásd meg a mi vétkeinket.
Оставление s. elhagyás, megbocsátás.
Осталый m. elmaradt, megmaradt.
Останокъ h. maradék, vég, hátralék.
Остапъ h. Eusztách.

Старѣлый m. megöregedett, öreg, elaggott.
Старѣти k. i. megöregedni.
Остатокъ h. maradék, vég, hátralék.
Остатьный m. utolsó; semmirekellő.
Осторожа n. óvatosság, elővigyázat.
Осторожность n. óvatosság, elővigyázat, éberség.
Острило s. fenő kő, élesítő kő, köszörű kő.
Оститель h. élesítő, köszörüs.
Острити cs. élesíteni, hegyesíteni, hegyezni; острити зубы: fenni a fogát valakire; — ся v. fenni a fogát valakire.
Остро i. élesen, hegyesen; szurón, keményen.
Островъ h. sziget; ágas koró.
Островы t. sarkantyu.
Острога n. ágas karó, ágas.
Остроги t. sarkantyu.
Остродзюбый m. hegyes csőrü.
Остроносый m. hegyes orru.
Остроумный m. éles eszü, elmés.
Острота n. élesség, elmeél.
Острый m. éles, hegyes; elmés, eleven, tüzes.
Острѣжъ (perca fluviatilis állt.) h. sügér, folyami sügér.
Остуда n. elhidegülés, feszült viszony.
Остудити cs. meghűteni magát; — ся v. meghülni, meghüteni magát.
Остуды t. szömörcs (az arczon); májfolt (az arczon).
Остылый m. meghült, kihült.
Осуда n. megítélés, megszólás, rágalom.
Осудительный m. elítélő, rágalmazó.
Осухъ h. vakaró.
Осушити cs. megszárítani, kiszárítani.
Осуществити cs. megvalósitani, teljesíteni.
Осыпати cs. körültölteni, megtölteni; — ся v. leesni, lehullani.
Ось n. tengely.
Осьмерникъ h. nyolczszög.
Осьмеро sz. nyolczan.
Осьмиця n. nyolczadrész, nyolczad.
Осѣдланя s. megnyergelés, felnyergelés.
Осѣдлати cs. megnyergelni, felnyergelni.
Осѣдлый m. letelepedett, megtelepedett.
Осѣнити cs. beárnyékozni, megárnyékozni.
Осяга n. kerület, határ; осяга трикутника: a háromszög kerülete.
Отава n. sarju.
Отара n. nyáj.
Отбирати cs. elszedni, elvenni.
Отбити cs. elverni, visszaverni.
Отблескъ h. visszfény, visszavert fény.
Отбой h. visszaverés.

Отбо̀йный m. visszaverő, törő.
Отбыти k. i. átesni, átmenni valamin. И нессьое треба отбыти: A kutyanapokon is át kell esni.
Отвадити cs. elkapcsolni.
Отвезти cs. elvezetni, elvinni (szekeren).
Освести cs. elvinni, elvezetni (gyalog).
Отвирати cs. nyitogatni, kinyitogatni; — ся v. kinyilni.
Отвоевати cs. visszahódítani.
Отвозити cs. elvinni, elhordani.
Отволочити cs. elhurczolni, elczipelni.
Отворити cs. kinyítni megnyítni; — ся v. kinyilni, megnyilni.
Отвратити cs. elfordítani; — ся v. elfordulni.
Отвыкнути k. i. elszokni, leszokni.
Отвѣсный m. függélyes, merőleges.
Отвѣтати cs. felelni.
Отвѣтсвенно̀сть n. felelősség.
Отвѣтственный m. felelős.
Отвѣтъ h. felelet, válasz.
Отвѣчати cs. felelni.
Отвязати cs. eloldani.
Отгварити k. i. visszhangozni.
Отгваръ h. visszhang.
Отгнати cs. elhajtani, elüzni.
Отгнити k. i. elrothadni.
Отгово̀ръ h. felelet, válasz.
Отгово̀рка n. kibeszélés, kifogás, ürügy.
Отдавати cs. átadni, férjhez adni; — ся v. férjhez menni.
Отдавна i. régóta.
Отдалека i. messziről.
Отдаленно̀сть n. távolság.
Отдати cs. megadni, visszafizetni; férjhez adni; — ся v. férjhez menni.
Отднесь i. mától fogva.
Отдыхати k. i. megpihenni, lélekzetet venni, üdülni.
Отдыхъ h. pihenés, üdülés.
Отдѣлити cs. elválasztani, elkülöníteni; — ся v. elválni.
Отдѣлно i. külön, különösen, elkülönítve.
Отдѣлъ h. osztály, szakasz.
Отелити ся v. megelleni, megborjazni.
Отець (во̀тця) h. apa, atya.
Отечески i. atyailag.
О̀тже k. tehát, következőleg.
Отзывати cs. visszahivni.
Отзывъ h. visszahivás; visszhang.
Отказати cs. lemondani, megtagadni.
Откладати cs. halogatni.
Откласти cs. eltenni, áttenni.
Откликъ h. visszhang.
Отклонити ся v. elbucsuzni.
Откровение s. kinyilatkoztatás, jelenés.
Откровенно̀сть n. őszinteség, nyiltszivüség.
Откровенный m. nyilt, őszinte.

Открутити cs. elcsavarni, lecsavarni.
Открыти cs. felfedni, feltárni, felfedezni.
Открытый m. nyilt, őszinte.
Откуда i. honnét?
Откупитель h. megváltó, szabadító.
Откупити cs. megváltani.
Откусити cs. elharapni, leharapni.
Отлетѣлый m. elrepült, elköltözött.
Отлетѣти k. i. elrepülni, elköltözni.
Отливати cs. letölteni, kitölteni.
Отлипнути k. i. leválni.
Отличати ся v. kitünni.
Отличнòсть n. kitünőség.
Отличный m. kiváló, kitünő.
Отложити cs. eltenni, elhalasztani.
Отломити cs. eltörni, letörni; — ся v. letörni (magától).
Отлупити cs. letörni, lezúzni.
Отлучити cs. elszoktatni, elválasztani; — ся v. elválni.
Отмести cs. elseperni.
Отметати cs. elvetni, félrevetni.
Отмоклый m. elázott, leázott.
Отмститель h. boszuló, boszuálló.
Отмстити cs. megboszulni; — ся v. megboszulni magát.
Отмѣнити cs. megváltoztatni, beváltani.
Отмѣряти cs. lemérni, elmérni.
Отнести cs. elvinni.
Относительно i. vonatkozással, tekintettel.
Отношение s. vonatkozás, viszony.
Отнынѣ i. mostanától.
Отнюдь i. sehogy, semmiképp.
Отняти cs. elvenni.
Ото nm. az, amaz.
Ото e. tól, től; el, ki.
Отобрати cs. elvenni, átvenni, elszedni.
Отогнати cs. elhajtani.
Отожь isz. ime, lám!
Отойти k. i. elmenni.
Отомкнути cs. kinyitni, kizárni, kicsukni; — ся v. kinyilni, megnyilni.
Отомстити cs. boszut állni valakin.
Оторвати cs. elszakítani, leszakítani; — ся v. elszakadni.
Отпадати cs. leesni, elválni, elszakadni.
Отпасати cs. leoldani, levetni.
Отпасти cs. elválni, elszakadni.
Отписати cs. megírni, válaszolni, felelni.
Отпись h. válasz, felelet; átírat.
Отпити cs. leinni.
Отплата n. visszafizetés.
Отплатити cs. visszafizetni, megfizetni.
Отповѣдовати cs. felelni, feleselni.
Отпо̀рный m. ellenálló.

Отпòръ h. ellenállás.
Отпочивати k. i. kipihenni, kinyugodni.
Отправа n. elvégzés; szertartás.
Отправитель h. küldő.
Отправити cs. elvégezni; elküldeni; — ся v. elutazni.
Отпровадити cs. elkisérni, elküldeni.
Отпудити cs. elijeszteni.
Отпустити cs. bocsátani, megbocsátani; elereszteni, elbocsátani.
Отпустъ h. bűnbocsánat, búcsú.
Отпущати cs. megbocsátani; — ся v. megbocsáttatni.
Отпущение s. megbocsátás, bocsánat.
Отпѣвати cs. temetni.
Отрава n. méreg.
Отравити cs. megmérgezni.
Отрада n. vigasztalás, enyhítés.
Отрезвити cs. kijózanítani.
Отрекати ся v. lemondani, megtagadni.
Отречи ся v. lemondani, megtagadni valakit.
Отрицание s. megtagadás, tagadás.
Отрицательный m. tagadó.
Отрицати cs. tagadni, el nem ismerni; — ся v. eltagadni, megtagadni.
Отрокъ h. fiú, fiúgyermek.
Отроча s. fiúgyermek.
Отрубати cs. elvágni.
Отрубы t. n. korpa.
Отрубляный m. korpából való, korpás.
Отрута n. méreg.
Отрывистый m. töredezett, szakadozott.
Отрывокъ h. töredék.
Отрѣзати cs. elvágni, elmetszeni.
Отсидѣти k. i. elülni, leülni, kiülni.
Отскочити k. i. félreugrani.
Отслужити cs. leszolgálni, megszolgálni; отслужити службу: misét szolgáltatni, misézni.
Отстрадати k. i. elszenvedni, kiszenvedni.
Отстрѣлити cs. lelőni, ellőni.
Отступити k. i. visszalépni, hátra vonulni.
Отступъ h. visszavonulás, hátrálás.
Отсуство s. távollét.
Отсуствовати k. i. távol lenni.
Отсѣчи cs. elnyiszolni, elvágni.
Отсюдъ i. innét, ettől fogva.
Оттамале i. onnét, amonnét.
Оттамо i. onnét, amonnét.
Оттесати cs. lefaragni, lemetszeni.
Оттирати cs. megkenni (a fonalat szövéskor).
Оттирка n. fonalkenő lé (szövéskor).
Òттискъ h. lenyomat, példány.
Òттогды i. azóta, attól fogva.
Оттолѣ i. mióta, azóta.

Оттопити cs. olvasztani, megolvasztani; — ся v. megolvadni.
Отторгнути cs. elszakítani, eltépni; — ся v. elszakadni, eltépődni.
Оттрясти cs. lerázni.
Оттуда i. onnét, amonnét.
Оттудъ i. onnét, amonnét.
Оттянути k. i. elhuzni, elvonni; — ся v. kivonni magát.
Отуманити cs. elsötétíteni; elbusítani.
Отучити cs. meghizlalni.
Отфыркати k. i. félre hullni, félre esni.
Отхлебтати cs. leinni (kutya).
Отходити cs. elmenni, távozni.
Отхòдъ h. elmenetel, távozás; kimenet.
Отцвѣлый m. elvirított, elvirágzott.
Отцвѣсти k. i. elvirítani, elvirágzani.
Отцвѣтати k. i. elvirítani (tartósan).
Отцòвский (-ый) m. atyai.
Отчасти i. részint, részben, részszerint.
Отчаяние s. kétségbeesés.
Отчаянòсть n. kétségbeesett állapot, kétségbeesés.
Отчаянный m. reménytelen, kétségbeesett.
Отчаяти cs. kétségbe ejteni; — ся v. kétségbeesni.
Отче-нашъ: miatyánk.
Отчетъ h. számadás.
Отчизна n. szülőföld, haza.
Отчимъ h. mostoha apa.
Òтчина n. örökség, apai örökség.
Отчислити cs. elszámítani, leszámítani.
Отчитати cs. leolvasni.
Отшествие s. lemenetel, elmenetel.
Отъ e. tól, től, ellől; — h. a templomi szláv nyelv 25-ik betüjének neve. Összetételekben: le, el, vissza, ki, meg. Egyes vidékeken удъnak ejtik.
Отимати cs. visszavenni.
Отъ кола довкола: körösköril.
Отъѣдати cs. elenni, bevégezni az evést.
Отъѣхати k. i. elutazni, elmenni.
Отѣкъ h. tályog, kelés.
Отѣнокъ h. félárnyék, gyenge árnyék.
Отямити ся v. eszmélni, észre térni.
Офера n. áldozás, áldozat.
Офицерский m. tiszti.
Офицерство s. tisztirang, tisztikar.
Официръ h. tiszt.
Оффициальный m. hivatalos.
Офѣра n. áldozat, áldozás.
Офѣровати cs. áldozni, feláldozni.
Охабити cs. elhagyni, elha-

nyagolni; — ся v. elhanyagolni magát.
Охарный m. tiszta, szenytelen.
Охлябсти k. i. elbágyadni, nagyon elfáradni.
Охолодити cs. lehűteni, meghűteni; — ся v. meghűlni, lehűlni.
Охопити cs. megfogni, felfogni; felölelni, kiterjedni.
Охота n. kedv, mulatság; hajlam.
Охочий (-ый) m. szives, ajánlkozó.
Охрана n. védelem.
Охранитель h. védő.
Охранити cs. védeni, megvédeni, megvédelmezni; — ся v. megvédeni magát, védekezni.
Охристіянити ся v. kereszténynyé lenni.
Охромити cs. megsántítani.
Охромѣлость n. sántaság, bénaság.
Охромѣлый m. sánta, béna.
Охромѣти k. i. megsántulni, megbénulni.
Охудити cs. soványnyá tenni.
Охудѣти k. i. megsoványodni.
Охъ isz. ó, oh!
Оцвѣтати k. i. köröskörül kivirítani, teljesen kivirítani.
Оцетъ (2. eset: вѡцта) h. eczet.
Оцтяный m. eczetből való, eczetes, eczet —
Оцѣнити cs. megbecsülni, megbirálni, megitélni; — ся v. megbecsültetni, megbiráltatni.
Оцѣнка n. becslés, birálat.
Очайдушити cs. kétségbeejteni; — ся v. kétségbeesni.
Очайдушнѡсть n. kétségbeesés.
Очайдушный m. kétségbeesett.
Очаровати cs. megbabonázni; megbüvölni, levarázsolni.
Очевидець h. szemtanu.
Очевидно i. szemlátomást, tisztán.
Очевиднѡсть n. szemmellátható, tisztaság.
Очевидный m. szemmellátható, szembeötlő, nyilvánvaló.
Очевизный m. világos, kézzelfogható, szembeötlő.
Очеловѣчение s. emberrélétel.
Очеловѣчити cs. emberré tenni; — ся v. emberré lenni.
Очервивѣти k. i. megférgesedni.
Очервленити cs. megpirosítani.
Очередный m. soros, sorban következő.
Очередь n. sor, rend.
Очернити cs. megfeketíteni.
Очерствѣти k. i. megkeményedni, megszáradni (kenyér).
Очеса t. szemek.
Очесовати cs. fésülgetni; — ся v. fésülgetni magát.
Очистительный m. tisztító.
Очистити cs. megtisztítani;

elválasztani, kiszemelni; — ся v. megtisztulni.
Очищение s. megtisztítás.
Очка t. szemüveg, pápaszem.
Очко s. szem, rügy (a növényeknél).
Очкованя s. szemzés (az oltás egy faja).
Очковати cs. szemezni.
Ошалѣлый m. megbolondult, őrült; balga, buta; bódult.
Ошалѣти k. i. megbolondulni; elbutulni, elbódulni.
Ошкалокъ h. hasáb.
Ошкола n. iskola, oskola.
Ошколошка n. iskolás leány.
Ошколошъ h. iskolás fiú.
Ошлайфовати cs. megköszörülni.
Оштрафованя s. megbüntetés, birság.
Оштрафовати cs. megbirságolni, megbüntetni.

П.

П, п: a rutén ábéczé tizenötödik betüje; a magyarban *p*.
Пава n. páva, nőstény páva.
Павелъ h. Pál, Pali, Palkó.
Паветица (convulvulus növt.) — n. szulák.
Павечерница n. rövid délutáni — esti — isteni tisztelet.
Павзати cs. póznával ellátni.
Павзина n. pózna, rud.
Павзиня s. sok pózna, halom pózna.
Павзити cs. póznával ellátni.
Павзовый m. nyomó, szorító; павзова рудина: nyomó rud.
Павиный m. páva —
Паворозъ h. inda, szár, kacs.
Паворозя s. sok inda.
Павурь h. pávakakas, hímpáva.
Павукъ (tegenaria állt.) h. pók.
Павучина n. pókháló.
Павѣса n. templomi zászló.
Пагуба n. veszedelem, romlás; döghalál.
Пагубный m. rontó, vészhozó.
Паданя s. esés, hullás; eldöglés (marhánál).
Падати (паду) k. i. esni, hullani; дождь паде: esik az eső; elhullani, dögleni; тамъ марга паде: ott döglik a marha.
Падежъ h. eset (a nyelvtanban).
Падиментъ h. padolat.
Падчериця n. mostoha leány.

Пажира kn. telhetetlen, falánk.
Пажить (пажети) n. gyep; legelő, gyepelő hely.
Паздерникъ h. október, mindszenthava.
Паздѣря s. pozdorja.
Пазуръ h. köröm, karom.
Пазуха n. kebel; az ing mellső része.
Пайташити ся v. barátkozni.
Пайташка n. barátné, pajtás.
Пайташъ h. pajtás.
Пакель h. csomag, csomó.
Паки i. ismét, újra.
Пакля n. egy csomag trafik dohány.
Пакованя s. csomagolás, felrakás.
Паковати cs. csomagolni; — k. i. lódulni, elkotródni, takarodni; пакуй ми зъ хыжѣ вонъ: lódulj a házamból!
Пакосный m. falánk, tolakodó, bajt okozó.
Пакостити cs. tolakodni, bajt okozni, szemtelenkedni.
Пакостливый m. tolakodó, falánk.
Пакость n. boszuság, kellemetlenség, gyalázat.
Пакунокъ h. poggyász, málha.
Паланка n. palánk, deszkakerítés.
Паланокъ h. palánk, deszkakerítés.
Палата n. palota.
Палачинта n. palacsinta.
Палашъ h. pallos.
Палениця n. lepény; tetőt fedő zsup.
Паленка n. pálinka, papramorgó.
Паленый m. égett, égetett.
Паленя s. egy darab dereje.
Паленята t. dereje, barátfüle.
Палеонтология (-gi-) n. őslénytan.
Палестина n. Palesztina.
Палець h. ujj; закалець на палець: ujjnyira záklás a kenyér.
Паливка n. leves.
Паливо s. tüzifa, tüzelő anyag.
Паливода h. ravasz, agyafurt ember.
Палий h. Pál, Pali.
Палило s. tűzifa, tüzelő anyag.
Палитель h. gyujtogató, felgyujtó.
Палити cs. égetni, gyújtani; elsütni; — ся v. kiégni; pirulni, piros szint ölteni magára, érni; слывы вже палять ся: a szilva már érik.
Палиця n. pálcza, bot.
Палка n. pálcza, bot.
Палочка n. kis bot, pálczika.
Палошъ h. pallos.
Пальенка n. pálinka.
Пальма (palma növt.) n. pálma.
Пальцеобразный m, újjalaku, ujjas.
Пальчикъ h. ujjacska, kis ujj.
Палѣй h. gyújtogató, felgyújtó.
Палѣнка n. pálinka.

Палѣнчаный m. pálinkás, pálinka —
Палѣнчарный m. pálinkafőző gyárhoz tartozó, a szeszgyárhoz tartozó.
Палѣнчарня n. szeszgyár, pálinkafőző.
Палѣнчарь h. szeszgyártó, pálinkafőző ember, a ki főzi a pálinkát.
Палюхъ h. hüvelykujj; hüvelyk Matyi, törpe.
Палюхы t. két szösz-báb, melyeket egymáshoz közel helyeznek el, egyiknek bizonyos férfi, a másiknak bizonyos nő nevét adják, aztán felgyújtják; ha az égő két báb egymásra esik, a megnevezettekből — a néphit szerint — egy pár lesz.
Памнятати cs. emlékezni, eszmélni.
Памнять n. emlékezet, emlékező tehetség, eszmélet.
Паморокъ h. ájulás.
Паморочити k. i. ájulással környékezni. Онь ня за паморочило: szinte környékezett az ájulás, szinte elájultam.
Памятати cs. emlékezni.
Памятливый m. jó emlékező tehetséggel biró.
Памятливость n. emlékező képesség.
Памятовати cs. emlékezetben tartani, emlékezni.
Пандура h. pandur
Панихида n. engesztelő isteni tisztelet, a halottakért tartott mise.
Панна n. kisasszony.
Паннония n. Pannonia.
Пановати k. i. uraskodni, urat játszani.
Пансионъ h. intézet.
Панский (-ый) m. úri.
Панство s. úraság.
Панталоны t. pantalló, bő nadrág.
Пантеизмъ h. sok istenimádás.
Пантаръ (numida állt.) h. gyöngytyuk.
Пантликъ h. pántlika.
Пантофлѣ t. félczipő, papucs.
Панцырь h. pánczél.
Панчукъ h. ifju úr, fiatal úr, úrfi.
Панщина n. robot, jobbágymunka.
Панъ h. úr. Панъ-Бòгъ: úristen.
Панькати cs. kérlelni, rimánkodni; — ся v. kéretni magát.
Панѣ n. úri asszony, úrnő.
Панѣя n. úri nő, úri asszony, úrnő.

Пришла панѣя зъ гòръ,
Несе на собѣ сто кòръ.

Úri asszony jött a hegyről, rajta vagyon száz bőr. Talány. (Hagyma, káposzta.)

Панянка n. kisasszony.
Папа h. pápa.

Папер҃окъ h. csülk, csülök.
Папер҃ь h. papir, papiros.
Папоротникъ h. páfrányos hely.
Папороть (felix növt.) n. páfrány.
Паприка (-gá) n. paprika.
Папский (-кый) m. pápai.
Папство s. pápaság, pápai méltóság.
Папствовати k. i. pápai széken ülni.
Папуга (-gá) (psittacus állt.) n. papagáj.
Папугай (-gáj) (psittacus állt.) h. papagáj.
Папѣрь h. papiros, papir.
Папѣрьокъ h. csülk, csülök.
Папѣшка n. római katholika vallásu nő.
Папѣшъ h. római katholika vallásu férfi, pápista.
Пара n. pára, gőz; pár.
Параграфъ (-gráf) h. szakasz, fejezet.
Парада n. parádé, pompa.
Парадичкы (lycopersicum esculentum növt.) t. paradicsomalma.
Парадный m. parádés, fényes.
Параллельнòсть n. egyenközüség.
Параллельный m. egyenközü.
Паранный m. fényes, czifra, parádés.
Парасолька n. esőernő, napernyő.
Пардонъ h. kegyelem, pardon.
Пардусъ (pardus állt.) h. párducz.
Паренина n. ugar.
Пареновати cs. ugarolni, ugart szántani.
Пареный m. forralt.
Парижъ h. Párizs. (Franczia-ország fővárosa.)
Парити cs. forralni, párologtatni, forrázni; — ся v. melegedni, forrni, párologni.
Парламентъ h. képviselőház, parlament.
Парна n. párna.
Парный m. páros; парное число: páros szám.
Паробокъ h. legény.
Паровати k. i. egymáshoz illeni; — cs. párosítani.
Паровòзъ h. gőzös, gőzmozdony.
Паровый m. gőzös.
Парола n. parola, pácsi.
Парость n. fiatal hajtás.
Пароходъ h. gőzhajó.
Партия n. párt.
Партолити k. i. kontárkodni.
Партолякъ h. himpellér, kontár.
Парусъ h. vitorla.
Парха h. koszos ember.
Пархавый m. koszos, rühes.
Паршивецъ h. koszos, rühes ember.
Паршивный m. koszos, rühes.
Паршивòсть n. rühesség, koszosság.
Паршивый m. koszos, rühes.
Пасажиръ h. utas, utazó.

Пасербиця n. a mostoha fiú neje.
Пасербъ h. mostoha fiú. fogadott fiú.
Паска n. husvéti kalács, pászka.
Паскуда k. n. csufság, ocsmányság, piszok.
Паскудити cs. csunyítani, rondítani; — ся v. berondítani, bőjtben zsirosat enni.
Паскудный m. csúf, ocsmány, piszkos, utálatos.
Паскудь n. csúfság, ocsmányság, piszok.
Паскунный m. csúf, piszkos.
Пасмо s. pászma, köteg; láncz; пасмо гòръ: hegyláncz.
Пасмурный m. borongós, ködös.
Пасовати k. i. egymáshoz illeni.
Пасовиско s. legelő.
Паспортъ h. úti levél.
Паства n. nyáj.
Пастернакъ (pastinaca növt.) h. pasztinák, paszternák.
Пасти cs. legeltetni; legelni; — ся v. legelni.
Пастухъ h. pásztor, nyájőr.
Пастушескнй (-ый) m. pásztori, nyájőri.
Пастушокъ k. pásztorfiú.
Пастырь h. pásztor, nyájőr.
Пастырька n. pásztorné.
Пастырьский (-ый) m. pásztori.
Пасуля (phaseolus növt.) n. paszuly, bab.
Пасунокъ h. mostoha fiú.
Пасха n. husvét; husvéti kalács.
Пасхальный m. husvéti; пасхальный агнець: husvéti bárány.
Пасѣка n. méhes; méhes kert.
Патентованый m. szabadalmazott.
Патеншъ h. nyilt levél, pátens.
Патеръ h. római katholika lelkész; katonalelkész.
Патока n. szinméz.
Паточный m. szinmézből álló.
Патриархальный m. ősatyai, pátriárkhai.
Патриархъ h. pátriárkha.
Патриотъ h. hazafi.
Патронъ h. pártfogó; löveg, töltény.
Патруль h. őrjárat.
Пауза n. szünet.
Паузина n. pózna.
Паузити cs. póznával ellátni.
Пауковый m. pók —
Паукъ (tegenaria, aranea állt.) h. pók.
Паутина n. pókháló.
Паханя s. szagolás, szaglás.
Пахати cs. szagolni.
Пахнути k. i. szaglani.
Пахнячый m. szagos, illatos.
Пахолокъ h. fiú, legény.
Пахолятко s. fiúgyermek.
Пахъ h. szag, illat.
Пацерки t. n. olvasó.
Пациентъ h. beteg (az orvossal szemben).
Пацкунь (mus rattus) h. patkány.

Паця s. kis malacz.
Пачайло h. (gunynév) csavargó, lődörgő.
Паче i. inkább, sőt inkább, különösen.
Пачка n. trafik dohány.
Паша n. gyep, legelő.
Пашница n. legelő.
Пащаный m. torkos, öblös.
Пащъ h. torok, száj, nyilás.
Певность n. biztosság, határozottság.
Певный m. biztos, határozott.
Педагогика (-gogi-) n. neveléstan.
Педагогический (-gog-) m. neveléstani.
Педагогичный (-gog-) m. nevelői.
Педагогия (-gogijá) n. neveléstan, neveléstudomány.
Педагогъ (-gog) h. nevelő.
Педантъ h. szőrszálhasogató, tulpontos.
Педиъ (-ig) k. pedig.
Пекарити k. i. sütőmesterséget folytatni.
Пекарка n. sütőné, pékné.
Пекарня n. sütőhely, sütőműhely.
Пекарство s. sütőmesterség, sütőipar.
Пекарь h. sütő, pék.
Пекати cs. tolni, vinni, vonszolni; — ся v. tolakodni, betolakodni.
Пекло s. pokol.
Пекнути cs. ütni, megütni.
Пекный m. szép, derék.
Пекота n. hőség, forróság.
Пекъ h. hőség, sütés; szurok. Пекъ му: vesszen el.
Пелена n. pólya, takaró.
Пеленати cs. pólyálni, burkolni.
Пеленка n. pólya.
Пелехатый m. borzas, tollas, kóczos.
Пелехъ h. borzas toll (némely liba fajon).
Пелѣшъ h. vaczok.
Пемзликъ h. ecset.
Пенгивка (-giv-) n. pengőkarika (a tengelyen).
Пендель h. pendely, alsószoknya.
Пензия n. nyugalomdij.
Пенсия n. nyugalomdij.
Пень h. tőke, törzs.
Пеня n. pénzbirság; szemrehányás.
Пенявый m. lassu, halk.
Пенязь h. kispénz, félkrajczár.
Пепелистый m. hamvas, hamus.
Пепелъ h. hamu.
Перва i. először.
Первакъ h. elsőszülött fiú.
Первачка n. elsőszülött leány.
Первачъ h. elsőszülött fiú.
Первенецъ h. elsőszülött fiú.
Первенство s. elsőség.
Первецъ i. elsőször, először, elsőizben.
Первицъ i. elsőször, először, elsőizben.

Первобрачный m. elsőizben házasságra lépő, először házas.

Первобытный m. ősi, kezdetleges; первобытный свѣтъ: ősi világ, ősvilág.

Первоначальный m. kezdetleges, ősi.

Первообразный m. kezdetleges, ősi.

Первопастырь h. főpap.

Первороднный m. elsőszülött.

Первосны t. első álom.

Первоступѣньный m. elsőfoku.

Перше i. előbb, az imént.

Первый m. első.

Первѣска n. először ellett tehén.

Первѣсникъ h. elsőszülött fiú.

Первѣстка n. elsőszülött leány.

Пергаментъ (-gá-) h. pergament papir, pergament.

Пергельовати (-ge-) cs. pergelni, pörkölni.

Перiовъ h. pergő, kolomp.

Пердело s. alfel, seg.

Пере e. *át*; перегнати: áthajtani; *szét*-передрати: szétszakítani; *keresztül*, *át*-перейти: átmenni, keresztülmenni; *újra*, *ismét*-перебрати: újra szedni, ismét szedni, átszemelni; *tul*-перекосити: tulkaszálni (a mezsgyén); *el*-перебачити: elnézni; *végig*-перепозирати: végig nézni.

Перебавити cs. egymásután sokat játszítani.

Перебаламутити cs. összevissza zavarni, elbolondítani.

Перебарвити cs. összevissza mázolni.

Перебачити cs. elnézni, megbocsátani.

Перебивати cs. szétválasztgatni, felbontogatni, közbevetni magát.

Перебираня s. kiválogatás, átszemelés.

Перебирати cs. kiválogatni, átszemelgetni, átvenni.

Перебировати cs. elbirni, megyőzni.

Перебити cs. felbontani, széttépni; átszúrni.

Перебѣръ h. átszemelés, átválogatás; kidolgozás, átvétel.

Перебрати cs. átvenni, magára vállalni; szemelni, válogatni; kidolgozni.

Перебрысти cs. átgázolni.

Перебывати k. i. lakni, tartózkodni; kigázolni (a betegségből).

Перебѣганя s. keresztülfutás, megelőzés.

Перебѣглый m. futó, megfutamodó; átmeneti.

Перебѣгнути cs. valakit megelőzni, utólérni, előtte futni.

Перебѣдовати k. i. átkinlódni, átnyomorogni.

Перебѣлити cs. tulfehéríteni, nagyon kifehéríteni.

Перевага n. tulsúly.

Переважити cs. átmegát mérni; lebillenteni a mérleget, tulsúlyban lenni.

Перевалити cs. keresztültolni, keresztül erőszakolni.

Переварити cs. tulfőzni, nagyon megfőzni, bizonyos sorban kijelölt ételeket mind megfőzni; — ся v. tulfőni, nagyon megfőni.

Перевезти cs. átvenni, keresztülvinni, keresztül hordani; — ся v. átvitetni magát.

Перевернути cs. felfordítani, felborítani; — ся v. felfordulni, felborulni.

Переводець h. fordító, a ki egy nyelvből a másikra fordít.

Переводити cs. átvezetgetni; átfordítani.

Перевòдъ h. átvezetés; fordítás.

Перевозити cs. átvinni, áthordani; — ся v. átvitetni magát.

Перевòзъ h. szállítmány; átjárás, rév.

Переворòтъ h. fordulat, fordulás.

Перевысити cs. nagyon magasra emelni, nagyon magasra csinálni.

Перевѣсъ h. túlsúly.

Перевязати cs. összekötözni, megkötözni.

Перегадати cs. átgondolni, végiggondolni.

Переглядъ h. átnézet, áttekintés.

Переглянути cs. átnézni, keresztülnézni, áttekinteni.

Перегнаня s. áthajtás, keresztülhajtás.

Перегнати (пережену) cs. áthajtani, átkergetni.

Перегнити k. i. átrothadni, jól megrothadni.

Перегноити, перегнойити cs. tulságosan megtrágyázni, nagyon megtrágyázni.

Пергнути cs. áthajlítani, áthajtani (fát).

Переговоривати ся v. értekezni, megbeszélni valamit.

Переговòръ h. értekezlet, megbeszélés.

Переголодовати k. i. sokat éhezni, éhezni bizonyos ideig.

Перегонити cs. áthajtani, átkergetni, átüzni.

Перегорода n. válaszfal.

Перегорѣлый m. átégett, tulégett.

Перегорѣти k. i. átégni, megégni, tulságosan megégni.

Перегребсти cs. áttolni, átgereblyélni, más helyre tolni.

Перегрызаня s. átrágás, kérődzés.

Перегрызки t. n. összerágott szénamaradék.
Перегрызти cs. átrágni, átlyukasztani (foggal).
Передаваня s. átadás, átadogatás, kézbesítés.
Передаватель h. ádadó, kézbesítő.
Передавати cs. átadogatni.
Передавити cs. megfojtani, sorban fojtani.
Передавця h. átadó, kézbeadó.
Передатель h. átadó.
Передати cs. átadni, kézbe adni.
Передерти cs. elszakítani, elnyúzni; — ся v. elszakadni.
Передина n. eleje valaminek.
Передити k. i. megelőzni, előre sietni.
Передный m. elől levő, első.
Передовый m. elől levő, elől járó.
Передокъ h. előrész, eleje valaminek.
Передплата n. előfizetés.
Передплатити cs. előfizetni (lapra, ujságra).
Передплатникъ h. előfizető.
Передручати cs. áttolni, átczipelni.
Передъ e. előtt; передо мновъ: előttem.
Передъ h. eleje valaminek, előrész.
Пережати (пережну) cs. túl aratni a mesgyén; mindent learatni.
Переже i. ez előtt, ennek előtte, előbb.
Пережити k. i. átélni, megélni.
Перезимовати k. i. áttelelni, eltölteni a telet.
Перезрѣлый m. tulérett.
Перезрѣти k. i. tulérni.
Перезябнути k. i. átfázni, nagyon megfázni.
Переимати cs. felfogni, megérteni.
Переименовати cs. új nevet adni; — ся v. a saját nevét megváltoztatni.
Переимливòсть n. tanulékonyság, fogékonyság.
Переимливый m. fogékony eszü, tanulékony.
Перекачити cs. áthengeríteni, átgurítani.
Перекваситн cs. tulságosan besavanyítani.
Перекладати cs. áttenni, áthelyezni.
Перекладка n. áttétel, áthelyezés.
Перекласти cs. áttenni, áthelyezni; átfordítani, lefordítani.
Перекладъ h. áttétel; fordítás.
Перековати cs. újra vasalni, újra megpatkolni.
Переколоти cs. összehasítani, széthasítani.
Перекопати cs. tulkapálni a mesgyén; átvágni (töltést), lecsapolni (a pocsolyát).

Перекòпъ h. átvágás, árok; lecsapolás.
Перекòрный m. nyakas, makacs, konok.
Перекòръ h. makacsság, konokság; на перекòръ: valakinek ellenére, csak azért is.
Перекосити cs. tulkaszálni a határon.
Перекрестити cs. megkeresztelni, keresztet vetni valakire; — ся v. keresztet vetni magára.
Перекрестка n. keresztkötés.
Перекрутити cs. átcsavarni, nagyon megcsavarni.
Перекусити cs. átharapni, megharapni.
Перелазити cs. átmászni, átjárni.
Перелазъ h. átjáró hely a sövényen.
Перелетный m. vándor, vándorló; перелетное потя: vándormadár.
Перелетѣти cs. átrepülni.
Переливати cs. áttöltögetni, átönteni.
Переломити cs. eltörni, áttörni.
Перелѣгъ h. ugar.
Перелѣзти cs. átmászni, keresztülmászni.
Перемерзнути k. i. nagyon megfázni.
Перемести cs. átseperni, máshelyre seperni.
Переметати cs. átvetni, áthányni, más helyre hányni.
Перемога n. erő, hatalom, tulerő.
Перемочи cs. legyőzni, legyürni.
Перемѣна n. változás; átalakítás, újítás.
Перемѣнити cs. átváltoztatni; újítani, átalakítani; — ся v. újulni, átalakulni.
Перемѣнный m. változó, változékony.
Перемѣнять cs. változtatni; — ся v. változni, színét veszteni.
Перемѣтка n. bőrgallér, róka, farkas gallér, prémes gallér.
Переорати cs. tulszántani a határon.
Перепалити cs. átégetni, kiégetni.
Перепелица (perdix coturnix állt.) n. fürj.
Перепериця (perdix coturnix állt.) n. fürj.
Перепечатати cs. utánnyomatni, újra lenyomtatni.
Переписати cs. átírni, lemásolni, lelettározni; — ся v. levelezni valakivel.
Переписецъ h. másoló.
Переписка n. levelezés.
Перепись n. másolat, másodlat.
Переплавати cs. keresztüluszni, átúszni.
Переплавлѣня s. átuszás.
Переплакати k. i. sokáig sírni, sokat sírni.
Переплата n. tulfizetés.

Переплатити cs. tulfizetni, nagyon megfizetni, drágán venni.

Переплести cs. átfonni, újrafonni.

Переплѣтати cs. újra fonogatni.

Перепозирати cs. átnézni, végignézni, szemlét tartani.

Переполохъ h. zürzavar.

Переполошити cs. zürzavart okozni, megrémíteni.

Перепостити k. i. átböjtölni, végig böjtölni.

Перепоясати cs. átövezni, körülövezni.

Переправа n. átkelés, átjárás; gázló.

Переправити cs. átalakítani; átdolgozni; átkisérni, átkelni; — ся v. átalakulni; átkelni (a folyón).

Перепрячи cs. átfogni, felcserélni a befogott ökröt, lovat.

Перепутаня s. összebonyolítás.

Перепутати cs. összebonyolítani, összezavarni, elkeverni.

Перервати cs. elszakítani, szétszakítani; — ся v. szétszakadni, elszakadni.

Переробити cs. átdolgozni, átalakítani, átidomítani.

Перерослый m. kinőtt, tulnőtt.

Переросnути cs. tulnőni.

Перерости cs. tulnőni.

Перерубати cs. átvágni, szétvágni.

Перерѣзати cs. átvágni, átmetszeni.

Перерѣзъ h. átmetszet, átmetszés.

Пересадити cs. átültetni, más helyre ültetni; leütni, lebunkózni; — ся v. nagyon megütni magát.

Пересидѣти k. i. elülni, ülésel eltölteni.

Пересилати cs. átküldeni, átszállítani.

Пересилка n. átküldés, átszállítás.

Перескакати cs. átugorni, egymásután átugorni.

Перескочити cs. átugorni, átugrani.

Пересмотрити cs. átnézni, végignézni, szemlét tartani.

Пересолити cs. elsózni, tulsózni, nagyon megsózni.

Пересохнути k. i. nagyon kiszáradni.

Переспати cs. elaludni, átaludni.

Пересправа n. tárgyalás.

Пересправляти cs. tárgyalni, értekezni.

Перестаня s. megszünés.

Перестарѣлый m. nagyon öreg. tulságosan vén.

Перестати k. i. elállni, megállni, megszünni, alábbhagyni; перестати робити: abbanhagyni a munkát; перестати путь: útat állni.

Пересторога n. figyelmeztetés, intés.
Перестрадати k. i. sokat szenvedni, elszenvedni, átszenvedni.
Перестрòй n. átalakítás, újjászervezés, reform.
Перестроѝти cs. átalakítani, újjászervezni, reformálni.
Перестрѣлити cs. átlőni, fölötte ellőni.
Переступити cs. átlépni, áthágni, megszegni.
Переступъ h. áthágás, átlépés.
Пересушити cs. nagyon kiszárítani, túlszárítani.
Пересылати cs. átküldözgetni.
Пересыпати cs. átönteni, áttölteni; — ся v. átömleni.
Пересѣчи cs. átnyiszolni, átvágni, átmetszeni.
Пересѣчка n. metszet, caesura (a versben).
Перетерпѣти k. i. elszenvedni, eltürni, elviselni.
Перетκати cs. a szükségesnél tovább szőni.
Переточити cs. tulélesíteni, tulfenni; átrágni, összeőrleni (a fát).
Перетрясти cs. átrázni, megrázni (szénát...).
Перетягнути cs. áthuzni, átczipelni.
Перехилити cs. áthajlítani, lehajtani, felbillenteni; — ся v. áthajlani, felbillenni.
Переходити cs. átjárni, átmenni, tulmenni, felül lenni.
Перехòдный m. átmeneti, ideiglenes.
Перехòдъ h. átjárás, átmenet.
Перехрестити cs. átkeresztelni, ujra keresztelni, keresztezni; — ся v. keresztet vetni magára, kereszteződni.
Перехрестя s. keresztcsont.
Перецарь h. pereczes, pereczet áruló.
Перецъ h. perecz.
Перецѣдити cs. átszürni, átereszteni a szitán.
Перечислити cs. átszámítani.
Перечити cs. vitatkozni, ellene beszélni.
Перечка n. keresztmetszet.
Перечный m. ellenmondó, tagadó, nemleges.
Перешибнути cs. leverni, lebunkózni.
Перешити cs. sokat varrni, végig varrni.
Перина n. párna, vánkos.
Пдриодъ h. időszak, korszak.
Периско s. nagy toll.
Перистый m. tollas.
Перла n. gyöngy.
Перламутъ h. gyöngyház.
Пернатый m. tollas, tollal fedett.
Перо s. toll, egyes toll, író toll; uszony (a halnál).
Персия n. Perzsia, Perzsaország.
Персиянинъ h. perzsa férfiu.

Персона n. személy.
Перспектива n. távlat, perspektiva.
Перстень h. köves gyürű.
Перстикъ h. ujjacska, kis ujj.
Перстъ h. ujj.
Перстѣнь h. köves gyürű.
Персѣ t. mell, kebel; emlő, csecs.
Перти k. i. menni, haladni, igyekezni menni.
Перуновый m. mennydörgős.
Перунъ h. villám, mennykő.
Перхачъ (vespertilio állt.) h. denevér, bőregér.
Перцентъ h. százalék, kamat.
Перцепторъ h. adószedő; pénztáros.
Першакъ h. elsőszülött fiu.
Перше i. előbb, az imént, nem régen.
Першый m. első; изъ першу: először, kezdetben.
Песокъ h. homok.
Пессьоголовець h. kutyafejü ember; tatár.
Пессьый m. kutya —; пессьый сынъ: kurafi.
Песся ивишня (atropa belladonna növt.) maszlagos nadragulya.
Пессячка n. ebganaj.
Пестити cs. kényeztetni, magához édesgetni; — ся v. kényeskedni, kényesen viselni magát.
Пестрый m. tarka.
Пестунка n. pesztra, pesztonka.
Пестюнка n. elkényeztetett gyermek.
Песъ (canis familiaris állt.) h. kutya, eb, himkutya. Песъ псови братъ: az eb a kutyával testvérek. Közmondás.
Петелькашъ h. a burgonya egy faja, vöröses haju és dús elágazó gyökerü.
Петельки (-ы) t. kantár (fazékra).
Петра t. Péter és Pál napja; на Петра: Péter és Pál napkor.
Петро h. Péter.
Петрòвки (-ы) t. Péter és Pál napja táján érő körte.
Петрòвъ m. Péteré; Петрово говѣня: Péter és Pál előtti böjt.
Петролей h. petroleum, kőolaj, nafta.
Петрушка (apium petroselinum növt.) n. petrezselyem.
Петръ h. Péter.
Петрѣшка n. Péterné, Péter felesége.
Пецухъ h. kályhafütő.
Пецъ h. kályha, kemencze.
Печалити cs. megszomorítani; — ся v. szomorkodni, aggódni.
Печаль n. bú, aggodalom, szomoruság.
Печальный m. szomoru, aggasztó.

Печатаня s. pecsételés ; könyvnyomás.
Печатати cs. pecsételni; nyomtatni (könyvet); прибити печать, ударити печать : ráütni a pecsétet.
Печатникъ h. pecsétőr, pecsétet őrző.
Печатный m. nyomtatott, nyomott.
Печать n. pecsét; sajtó,
Печейка n. úri tök, sütő tök.
Печенина n. sült, sült hus, pecsenye.
Печениця n. aszalt alma.
Печенка n. máj.
Печенковый m. májból való, májas, máj —
Печеный m. sült, sütött.
Печеня s. sütés ; sült, pecsenye.
Печера n. barlang, odu.
Печериця (agaricus campestris növt.) n. csiperke gomba.
Печерка n. kis barlang, kis odu.
Печерский (-ый) m. barlangban, oduban lakó, barlangi.
Печи cs. sütni, égetni; — ся v. sülni; а ци пече ся гусакъ? Ой ищи ся не пече, бо зъ нього масть не тече. Sül-e már a gunár? Ó, még nem sül, mert még nem csepeg a zsirja (szószerint: nem csepeg belőle a zsir); — печи ся о чòмъ : gondoskodni valamiről.
Печиво s. sütemény.
Печòнка n. máj ; бѣлѣ печòнкы: tüdő ; чорнѣ печòнкы : máj.
Печучка n. sütő tök, úri tök, bécsi tök.
Печь n. kemencze, sütő kemencze, banyakemencze.
Пештянскый (-ый) m. pesti,
Пештъ h. Budapest, Pest.
Пещера n. barlang.
Пещь n. kemencze.
Пиварня m. sörmérés.
Пивница n. pincze.
Пиво s. sör.
Пивоварникъ h. serfőző.
Пивоварня n. serfőzőház, sörház.
Пивоварь h. serfőző.
Пика n. lándsa.
Пилá n. fürész.
Пила i. körül; -nál, -nél, mellett.
Пилиповецъ h. advent, karácsony előtti bőjt.
Пилипòвка n. advent, karácsony előtti bőjt.
Пилипъ h. Fülöp.
Пилка n. kézi fürész, kis fürész.
Пилновати k. i. igyekezni, iparkodni, fáradni.
Пилный m. gyors, sietős, igyekező, iparkodó.
Пиловати k. i. sietni, iparkodni ; — cs. fürészelni.
Пильновати k. i. iparkodni, igyekezni.
Пильнòсть n. igyekezet, ipar-

kodás, serénység, szorgalom.
Пиля i. körül; -nál, -nél; mellett.
Пинь h. tőke; töve a fognak.
Пипа n. pipa.
Пипашъ h. pipás ember.
Пипець h. kemény hártya a csirkék nyelvén (ez egyik betegsége a csibéknek).
Пипка n. pipa, kis pipa.
Пиповай h. pipavájó, pipaszurkáló.
Пипосара n. pipaszár.
Пирамида n. gula, pirámis.
Пиратъ h. kalóz, tengeri rabló.
Пиренейскѣ горы: Pyrenaei hegyek.
Пировати k. i. lakomázni, lakmározni.
Пирогы t. dereje.
Пиръ h. lakoma, vendégség.
Писание s. írás; святое писание: szent írás, biblia.
Писанка n. husvéti piros tojás.
Писаный m. írott; festett.
Писаня s. írás; писаня и читаня: írás és olvasás, írva-olvasás.
Писарня n. író szoba.
Писарь h. íródeák, írnok; segédjegyző.
Писатель h. író.
Писати cs. írni, festeni; íratni.
Пискалка n. síp, furulya.
Пискати k. i. sípolni, furulyázni, fütyölni.
Пискòрь (cobitis fossilis állt.) h. tergély, csik.
Пискъ h. sipítás.
Писля s. rossz csupor.
Пислякъ h. rossz fazék.
Пислячка n. poshadt szilva.
Писменный m. írásbeli, írott.
Писмо s. írás, írat.
Пистоля n. pisztoly.
Письма t. okmány, okirat.
Письменный m. írásbeli, írott.
Письмо s. irás, okmány.
Письмоводитель h. jegyző.
Питáня s. táplálkozás.
Питаня s. kérés, megkérés.
Питатель h. nevelő, tápláló.
Питáтельный m. éltető, tápláló.
Питáти cs. nevelni, felnevelni, ápolni, táplálni; — ся v. neveltetni.
Питати cs. kérni, megkérni (a lányt).
Питачъ h. kérő.
Питель h. malomszita (a garat alján).
Пити cs. inni; színi (vért).
Питима n. szülőanya, édes anya.
Питимъ h. szülőapa, édes apa.
Питльованый m. pitlélt.
Питльовати cs. pitlélni, apróra őrölni.
Питомость n. tulajdonság.
Питомый m. tulajdon, édes, nevelő.
Питя s. ivás, korhelykedés, iszákosság.

Пищалка n. furulya, pásztorsíp, tilinkó.
Пищати k. i. sipítani, visítani; furulyázni.
Пищокъ h. mutató toll, toll a szárnyból.
Пиявка (hirudo medicinalis állt.) n. nadály, piócza.
Пияка h. részeges, korhely.
Пиякъ h. részeges, korhely.
Пиячъ h. piacz, piarcz.
Плаваня s. uszás.
Плаватель h. uszó.
Плавательный m. uszó.
Плавати k. i. uszni.
Плавба n. hajózás, vizi út.
Плавити cs. olvasztani (érczet).
Плавка n. érczolvasztás.
Плавкòсть n. olvaszthatóság.
Плавлѣня s. uszkálás.
Плавунъ h. uszó madár.
Плавъ h. futás, trapolás, trap.
Плай h. ösvény, gyalogút.
Плайбасъ h. plajbász, írón.
Плаканя s. sírás, zokogás.
Плакати (плачу) k. i. sirni; гòрко плакати: keservesen sirni, zokogni.
Плаксивый m. siró, rivó.
Пламенистый m. lángoló.
Пламенный m. lángoló.
Пламень h. láng.
Пламенѣти k. i. lángolni.
Планета n. bolygó.
Планъ h. terv.
Планѣта n. bolygó; — kn. bolygóember.
Планѣтникъ h. csillagvizsgáló.
Пласъ h. réteg, szénaréteg.
Плата n. fizetés, bér, jutalom. Яка праца, така й плата: A milyen a munka, olyan a jutalom.
Платаня s. foltozás.
Платати cs. foltozni, toldozni.
Платина n. fehér kendő, világos kendő.
Платина n. platina.
Платинка n. fehér kendő, világos kendő.
Платиновый m. platinából való, platina —
Платити cs. fizetni, lefizetni.
Платка n. folt.
Платня s. fizetés, bér, jutalom.
Платно s. vászon.
Платокъ h. kis kötény, kis kötő.
Платъ h. kötény, kötő.
Платя s. ruha, ruhanemü; бѣлое платя: fehér ruha.
Плахта n. terítő, takaró; finom vászon lepedő.
Плацъ h. tér, vásártér.
Плачевный m. siralmas.
Плачъ h. sírás, rívás.
Плащаница n. halotti lepel; azon kendő, melyre Krisztus sírban fekvése van festve.
Плащеница n. halotti lepel; azon kendő, melyre Krisztus sírban fekvése van ráfestve.
Плебания n. római katholika lelkészi hivatal, plébánia.

Плебанъ h. római katholika lelkész, plébánus.
Плевати k. i. köpni, pökni; — ся v. köpni, köpdösni.
Плезуръ h. seb.
Плеканя s. emtetés, szoptatás; neveltetés, nevelés.
Плекати cs. szoptatni, emtetni; nevelni, ápolni, gondozni.
Плекачка n. emtető sertés, szoptatós kocza.
Племя (племена) s. törzs, faj; népcsalád, nép.
Племянець h. növendék.
Плескання s. tapsolás; paskolás, elverés.
Плескати cs. kézzel elverni ugy, hogy szóljon; — k. i. tapsolni; — ся v. veregetni magát.
Плеснути cs. egyszer megütni; — k. i. egyszer tapsolni.
Плести cs. fonni; — ся v. befonni magát.
Плетеный m. fonott.
Плетѣня s. fonás.
Плече s. váll; на плечи: a vállon; на плече: a vállra.
Плечистый m. vállas.
Плеяды t. plejádok, fiastyuk (az égen).
Плиска (motacilla alba áll.) n. barázdabillegény.
Плита n. kőtábla, kőlap.
Плитяный m. táblás, táblaalaku.
Плодистокъ (allium növt.) h. mogyoróhagyma.
Плодити cs. szaporítani, tenyészteni; — ся v. szaporodni, tenyészni.
Плòднòсть n. termékenység, szaporaság, bőség.
Плòдный m. szapora, termékeny.
Плодовитòсть n. termékenység, bőség, szaporaság.
Плодоносный m. gyümölcsöző.
Плодотворный m. gyümölcstermő.
Плòдъ h. termés, gyümölcs.
Плоский (-ый) m. lapos.
Плосковатый m. kissé lapos.
Плосконогий m. tele talpu.
Плосконосый m. lapos orru.
Плоскòсть n. sík, laposság.
Плоскота n. laposság, lapály.
Плотица (cyprinus erythrophthalamus állt) n. veresuszonyu ponty.
Плотникъ h. ács.
Плотолюбецъ h. kéjencz, bujálkodó.
Плотолюбивый m. bujálkodó, kéjelgő, buja.
Плòтъ h. kerítés, sövény.
Плоть n. test, hús.
Плугатырь h. szántó, a ki szánt.
Плуговица n. ekeszám, ekerobot.
Плугъ h. eke.
Плужикати k. i. búgni (vadgalamb), turbékolni.
Плужный m. ekével biró, ekés.

Плывучий (-ыи) m. uszó.
Плынъ h. méreg (a méhnél).
Плыти (плыну) k. i. uszni; futni (a fazékból).
Плыткий (-ый) m. lapos.
Плѣна n. a tojásnak legbelső, ruganyos hártyája.
Плѣнительный m. lebilincselő, elbájoló, elragadó.
Плѣсень n. penész, penészgomba.
Плѣснѣлый m. penészes, penészedett.
Плѣснѣти k. i. penészedni.
Плѣснякъ h. penészgomba.
Плѣтати cs. fonogatni, gyakran fonni.
Плѣшивый m. kopasz, tar.
Плѣшити cs. beszegezni, bekelni, éket beverni.
Плѣшка n. czövekszeg, kis ék.
Плѣшъ h. kopaszság, tarhely.
Плюваня s. köpködés, köpés,
Плювати k. i. köpni, pökni.
Плюга n. csunya, ocsmány nő, ripők.
Дала минѣ плюга чары,
Дашто ми ратуйте. Népd. (Büvös szert adott be nekem a csúf nő, adjatok valami tanácsot).
Плюгавый m. csunya, csuf, undorító, utálatos, förtelmes.
Плюнути k. i. köpni, pökni; плюнути на дакого: leköpni valakit.
Плюцникъ (növt.) h. májmoh.
Плюцо s. tüdő.
Плясавиця n. tánczosnő.
Плясалище s. tánczterem.
Плясаня s. tánczolás.
Плясатель h. tánczoló, tánczos.
Плясати k. i. tánczolni.
Пнище h. nagy tőke.
Пнути cs. erőszakolni; feszíteni.
Пньовый m. tőkéhez tartozó, tőhöz tartozó, töves.
По e. -on, -en, -ön; по поли: a mezőn; по правдѣ: igazán; — ként, по едному: egyenként; — után, по полудню: délután. Igékkel összetéve: — meg: походити=megjárni; — el: пòгнати=elhajtani; — el, szét: подѣлити: elosztani, szétosztani; — le: покласти: letenni; — egybe: пòбрати ся=egybekelni; — össze: полупати=összezuzni; — fel: понизати: felfüzni; — egy keveset, kissé: побавити = keveset játszítani; — körül: повбзирати ся=körülnézni magát; — -ul, -ül: помадярскы: magyarul.
Побавити cs. keveset játszítani; — ся v. keveset játszani.
Побановати cs. megbánni valamit.
Побережный m. partmelléki, partmentében vezető.
Побиваня s. felverés, ráverés

(hordóra az abroncsot); agyonverés.

Побиваный m. felvert, megvert; zsindelyes, zsindelyezett: *побивана* хыжа: zsindelyes ház. Ellentéte *пошивана* хыжа: zsuppal fedett ház, és *покрывана* хыжа: szalmával fedett ház.

Побивати cs. megverni; megabroncsolni, megszorítani a hordón az abroncsot; zsindelyezni a háztetőt.

Побивачъ h. az a fa, melynek közvetítésével ráverik az abroncsot a hordóra, verő fa.

Побилый m. ütött, ütődött.

Побити cs. elverni, megverni; градъ побивъ жито: a jég elverte a gabonát; Иванъ побивъ сына: János megverte a fiát; megabroncsozni: побивъ гордòвъ=megabroncsozta a hordót; zsindelyezni: побивъ хижу=befedte zsindelylyel a házat; megütni, megverni; — ся v. megütni magát, ütődni; яблыко побило ся: az alma megütötte magát, az alma ütődött.

Поблизку i. közel.

Поблѣднѣлый m. sáppadt, halvány.

Поблѣднѣти k. i. elsáppadni, halvány lenni.

Побогатѣти k. i. meggazdagodni.

Побожити cs. megesketni; — ся v. megesküdni.

Побòжнòсть n. áhitat, kegyesség, ájtatosság.

Побòжный m. ájtatos, áhitatos.

Побòльшати cs. nagyítani, megnagyobbítani; — ся v. nagyobbodni.

Побòльшаючий (-ый) m. nagyító; побòльшаюче скло: nagyító üveg, górcső.

Побòльшый m. nagyobbacska, a nagyobbak közül való.

Поболѣти k. i. rövid ideig fájni, egy keveset fájni.

Поборець h. védő, védelmező.

Побороти cs. legyőzni, legyürni; — ся v. megbirkózni, megmérkőzni.

Побòчный m. oldalon fekvő; mellékes, mellék —, nem lényeges.

Побòчъ i. közel, oldalvást, mellett, mentében; побòчъ себе: egymás mellett.

Побояти ся v. megszeppeni, megfélemedni.

Побрataничъ h. két testvér gyermekei.

Побрати cs. elszedni, elvenni; — ся v. elvenni egymást, összekelni, egybekelni (házastársak).

Побратимство s. barátság, pajtáskodás.

Побратимъ h. társ, pajtás; szerető, kedves.

Побратськи (-кы) i. testvéri-

esen, barátilag. Жийме побрацькы, рахуйме ся пожидòськы: éljünk testvériesen, számoljunk zsidósan. Közmondás.

Побродити cs. legázolni, összegázolni, letaposni; — k. i. keveseт bolyongani; kószálni.

Побрызгати (-gá-) cs. meglocsolni, megfecskendezni.

Побудити cs. biztatni, buzditani, serkenteni, felgerjeszteni.

Побывати k. i. egy ideig tartózkodni valahol, ellátogatni valahova.

Побыти k. i. kis ideig időzni.

Побѣга n. szökés, futás, szaladás.

Побѣгати k. i. futkározni; fojatni (tehén); корова побѣгала: a tehén megfojatott.

Побѣгнути k. i. elfutni, elszaladni, elsietni valahova.

Побѣда n. győzedelem, győzelem.

Побѣдитель h. győző, győztes.

Побѣдительный m. győzedelmes, győztes, meggyőző.

Побѣдити cs. legyőzni, meggyőzni.

Побѣдникъ h. győző, győztes.

Побѣдный m. győzelmi.

Побѣднѣлый m. elszegényedett.

Побѣленый m. megfehérített, kifehérített.

Побѣлити cs. megfehéríteni (vásznat), kimeszelni a házat.

Побѣлѣти k. i. megfehéredni.

Пòв . . . összetételekben fél, пòвдесята=tizedfél, fél tiz.

Повага n. tekintély, hitelesség.

Поважити cs. mérlegelni, megmérni; tisztelni, becsülni.

Поважливый m. tisztelettel teljes, tisztelt.

Поважнòсть n. tiszteletteljes, becsület, figyelem.

Поважный m. tisztelt, becsült. Высокоповажный: nagyon tisztelt, nagyrabecsült.

Повалити cs. ledönteni, lefordítani; — ся v. ledőlni, lefordulni.

Поваляти cs. bepiszkítani, berondítani; — ся v. bepiszkolni magát.

Повареный m, megfőtt, megfőzött.

Поварити cs. megfőzni; — ся v. megfőni.

Повбзирати cs. megnézni, megtekinteni; — ся v. körülnézni magát.

Повбирати cs. felöltöztetni, felruházni; — ся v. felöltözködni, felöltözni.

Повбнимати cs. megölelni, körülölelni.

Повбòкрасти cs. meglopni.

Повбрѣзати cs. körülvágni, körülmetszeni, kőrülmetélni.

Повбсохлый m. megszáradt, körülszáradt.

Повбсохнути k. i. megszáradni, körülszáradni.
Повбсушити cs. körülszárítani.
Повбчистити cs. körültisztítani.
Повбыкрасти cs. meglopni.
Повбѣдати cs. megebédelni.
Повбѣцяти cs. megigérni; — ся v. oda igérközni valahova.
Повіарь (-gá-) h. polgár; jó madár, bitang.
Повіарька (-gá-) n. polgárné, polgárasszony.

Бо червено вино
У погарѣ скаче,
Не една повгарька
За повгарьомъ плаче.
Népdal.

(Mert a piros bor habzik (eredetileg: ugrál) a pohárban, nem egy polgárasszony sir a polgárért).
Повдовѣлый m. özvegy, megözvegyedett.
Повдовѣти k. i. özvegygyé lenni, megözvegyedni.
Поведение s. erkölcsi magaviselet.
Поведѣнка n. adoma.
Повезти cs. szekeren elvinni, elszállítani; — ся v. elvitetni, elmenni szekeren, szekerkézni.
Повень n. árvíz, áradás.
Повересло s. szalmakötél, melylyel a kévéket kötik.
Повернути k. i. betérni valahova.
Поверсникъ, поверстникъ h. egykorú, kortárs.
Повертати k. i. többször betérni.
Поверховнòсть n. felszin, felület.
Поверхнòсть n. felszin, felület, külső.
Поверховый m. felszines, felületes.
Повершити cs. megtetőzni, tetővel ellátni.
Повершный m. telidenteli, megtetézett.
Поверьхниця n. felbőr a czipőn.
Поверьхнòсть n, felület, felszin; külső.
Поверьхъ i. felül, fent, fölötte, fölött.
Повеселити cs. felvidítani, megörvendeztetni; — ся v. felvidulni, vigadni.
Повести cs. elvinni kezénélfogva, elvezetni.
Повечерие s. délutáni isteni tisztelet, vecsernye.
Повивальный m. pólyáló.
Повиваня s. bepólyálás.
Повивати cs. bepólyálni, pólyába göngyölni.
Повивачъ h. pólyakötél.
Повиненъ m. köteles, tartozó.
Повиннòсть n. kötelesség, kötelezettség; foglalkozás, tiszt.
Повинный m. köteles, tartozó.
Повиновати cs. engedelmes-

ségre szorítani, engedelmességre kényszeríteni.; — ся v. engedelmeskedni.
Повислый m. lecsüngő.
Повити cs. bepólyálni.
Повитя s. bepólyálás, beburkolás, begöngyölés.
Повка n. pólya.
Повнегда i. egykor, valamikor; — k. minthogy, mivel.
Повнесенький (-ый) m. telidenteli.
Пѡвница n. pincze.
Повновластнѡсть n. teljhatalom.
Повновластный m. teljhatalmu.
Повнолѣтнѡсть n. nagykoruság.
Повнолѣтный m. nagykoru.
Повнити cs. tölteni; teljesíteni.
Повнѡсть n. teljesség, teliség.
Пѡвночe s. éjfél; у пѡвночe: éjfélkor.
Пѡвночный m. éjféli.
Пѡвнѡчный m. északi.
Пѡвнѡчъ h. észak.
Повный m. teli, teljes, telt.
Пѡвня s. holdtölte.
Повѡдъ h. alkalom, ürügy.
Повозити cs. elhordani, elvinni, elszállítani.
Поволи i. halkkal, lassan.
Поволочити cs. meghurczolni, végigvonszolni; beboronálni (a vetést).
Повѡльнѡсть n. lassuság, kényelmesség.
Повѡльный m. önkényes; lassu, kényelmes.
Поворозникъ h. kötélverő.
Поворозъ h. kötél; inda, kacs (növényeknél).
Поворѡтъ h. fordulat, fordulás.
Повострити cs. megélesíteni, kifenni.
Пѡвпоперечникъ h. félátmérő, sugár, körsugár.
Пѡвпѡкъ h. félesztendő.
Повсегда i. mindenkorra.
Повсемѣстно i. mindenütt, átalánosan.
Повтликъ h. pótlék, pótadó.
Повтоловати cs. pótolni.
Повторение s. ismétlés.
Повторити cs. ismételni, megkétszerezni, megkettőzni.
Пѡвтретя sz. harmadfél.
Повымѣтати cs. kisepergetni.
Повысити cs. magasra szabni.
Повысокий (-ый) m. kissé magas.
Повѣвати k. i. fujdogálni; legyezni.
Повѣвачка n. legyező.
Повѣданя s. elbeszelés, közlés.
Повѣдати cs. elbeszélni, elmondani.
Повѣдка n. elbeszélés, beszély.
Повѣдкарь n. regényíró, író.
Повѣнчати cs. megesketni a házaspárt; — ся v. megesküdni, örök hűséget fogadni.
Повѣнь n. árvíz, áradás.

Повѣрчивый m. babonás, hiszékeny.
Повѣсити cs. felakasztani valakit; — ся v. felakasztani magát.
Повѣсмо s. javaszösz, a szösz java.
Повѣсти (повѣмъ) cs. megmondani.
Повѣсть n. elbeszélés, beszély.
Повѣтруля n. forgószél, ördögszekér.
Повѣтря n. levegő.
Повѣтовый m. járási, kerületi.
Повѣтъ h. járás, kerület.
Повязати cs. megkötni, összekötni, megkötözni; — ся v. megköttetni, megkötöztetni.
Повянути k. i. elhervadni, ellankadni.
Поганинъ (погане) h. pogány, istentelen.
Поганити cs. elpiszkolni, bepiszkolni; — ся v. bepiszkolódni, böjtben zsirosat enni.
Поганка n. pogány nő.
Поганский (-ый) m. pogány.
Поганòсть n. tisztátlanság, rondaság.
Поганство s. pogányság.
Поганый m. tisztátalan; ronda.
Погарсейкъ h. pohárszék.
Погарчикъ h. kis pohár.
Погаръ h. pohár.
Погасити cs. eloltani (tüzet); törleszteni (tartozást).
Погибаня s. elveszés, pusztulás, romlás.
Погибати k. i. veszendőbe menni, elveszni.
Погибель n. veszedelem, romlás.
Погибельный m. vészthozó, veszedelmes.
Погиблый m. elveszet.t
Погибнути k. i. elveszni, elpusztulni.
Погинути k. i. elveszni, elpusztulni.
Погласкати cs. megsimogatni, megczirogatni.
Погленути k. i. kitekinteni, kinézni.
Поглумити ся v. gondolatokba merülni.
Въ заповѣдѣхъ твоихъ поглюмлю ся:
Parancsaid miatt gondolatokba merülök. 118. Zsoltár.
Поглядати cs. megkeresni; megtekinteni.
Поглядъ h. tekintet; látszat; nézet.
Пòгнати cs. elhajtani; — ся v. nekiiramodni.
Погнити k. i. megrothadni.
Погнойити cs. megtrágyázni.
Погнути cs. lehajlítani, meghajtani; — ся v. meghajolni.
Поговорити k. i. elbeszélgetni, eltrécselni.
Погода n. idő, időjárás.
Поголовный m. fejekinti.
Поголоднѣти k. i. megéhezni.

Погонити cs. utólérni; üldözni.
Погоня n. üldözés.
Погорда n. lenézés, megvetés, gőg.
Погорѣлый m. tűzkárosult, leégett.
Погорѣти k. i. elégni, megégni.
Погостити cs. megvendégelni; — ся v. vendégeskedni.
Пограничный m. határszéli, határos.
Погребаня s. termetés, eltakarítás.
Погребсти cs. eltemetni.
Погрѣбъ h. termetés.
Погрызти cs. megrágni, összerágni.
Погрѣбаня s. termetés, temetkezés.
Погрѣбательный m. temetkező.
Погрѣбати cs. temetgetni, temetni.
Погубитель h. rontó, elrontó.
Погубити cs. elrontani; — ся v. elromlani.
Погыбати k. i. elveszni, veszendőbe menni.
Погыблый m. elveszett, elpusztult.
Погыбнути k. i. elveszni, elpusztulni.
Погыбѣль n. veszedelem, romlás, pusztulás.
Погынательный m. hajlékony.
Погынати cs. meghajlítani, lehajtani; — ся v. hajlani, meghajolni.
Погынути k. i. elveszni, elpusztulni.
Подаваня s. átadás, átnyujtás.
Подаватель h. átadó, átnyujtó; feladó.
Подавательный m. átadó, feladó.
Подавати cs. átadni, kézbeadni; — ся v. megadni magát, engedni.
Подавити cs. megfojtani, elnyomni, elfojtani.
Подаровати cs. megajándékozni valakit.
Подарунокъ h. ajándék.
Податель h. adó, átadó.
Податливый m. engedékeny.
Подати cs. adni, nyujtani; — ся v. engedni, megadni magát.
Подбивати cs. behabarni, berántani (ételt); felverni a sámfára; megütni (lábát); beékelni; — ся v. behabartatni; felveretni a sámfára; megütni a lábát; beékeltetni.
Подбивка n. habarék, rántás.
Подбирати cs. fölszedni, gyüjteni.
Подбитеникъ h. béllelt női bekecs.
Подбити cs. aláütni, felütni, felverni, beékelni; behabarni.
Подбитякъ h. béllelt női bekecs.

Пòдбòй h. beékelés, felverés, sámfázás; béllés.
Пòдбòйникъ h. alulcsapó kerék (a vízi malomnál).
Пòдбородокъ h. áll, állkapocs.
Пòдбѣгнути k. i. aláfutn.
Пòдвалина n. átalgerenda, fenékgerenda.
Пòдвалити cs. aládönteni, ledönteni.
Пòдверечи cs. alávetni; kitenni; пòдверечи дьитину: alávetni a gyermeket, kitenni a gyermeket.
Подвижнòсть n. mozoghatóság.
Подвижный m. mozgó, mozogható, mozgékony, tevékeny.
Пòдвласный m. alárendelt, függő, alatta való.
Пòдвòй h. ajtófélfa.
Подвойити cs. megkettőzni, megkétszerezni.
Подворити k. i. eltréfálni, enyelegni.
Подвòрчикъ h. az udvar eleje.
Пòдвязати cs. felkötni, feltürni (ruhát); — ся v. felgyürközni.
Пòдгейкати cs. felbátorítani, felbiztatni.
Пòдгнити k. i. megrothadni az alján.
Пòдговорити cs. rábeszélni, felbiztatni.
Пòдголити cs. felemelni a szoknyát, megmezteleníteni; — ся v. felemelni a saját szoknyáját, magát megmezteleníteni; felgyürközni.
Пòдгòрье s. hegyalja, emelkedés, lejtőség.
Пòдгòря s. hegyalja, lejtőség.
Пòдгорянинъ h. hegyaljai férfi.
Пòдгорянка n. hagyaljai nő.
Пòдгорѣти k. i. megégni az alján, alul megégni.
Пòдготовительный m. előkészítő.
Пòдготовити cs. előkészíteni; — ся v. előkészülni.
Пòдготовлѣня s. előkészület, előkészülés.
Пòдгребсти cs. alákaparni, alákotorni, alátolni.
Пòдданець h. alattvaló.
Пòдданникъ h. alattvaló.
Пòдданный m. alattvaló, alárendelt.
Пòддати cs. feladni; aláadni, alárendelni.
Пòддержати cs. támogatni, segíteni.
Пòддути cs. felfujni, aláfujni.
Подержати cs. kissé tartani, megtartani; — ся v. tartani magát, nem engedni magát.
Подерти cs. összeszakítani, összetépni; összekarmolni; — ся v. elszakadni, összetépődni.
Пòдзаконный m. törvény alatt álló.
Пòдземельный m. földalatti.
Пòдземный m. földalatti.

Пòдзимный m. télalávaló, késő őszi.
Подивити ся v. megcsodálni valamit, csodálkozni valamin, jól megnézni valamit.
Пòдкасати ся v. felgyürközni, felemelközni.
Пòдкачати cs. aláhengeríteni, elgurítani valameddig; — ся v. elgurulni.
Пòдкладка n. támasztófa, támasztó.
Пòдкладовати cs. alátámasztgatni, alárakosgatni.
Пòдкласти cs. alátámasztani, aláhelyezni; — ся v. alátámasztatni.
Пòдкова n. patkó; пòдкову прибити: patkolni, vasalni.
Пòдкòвка n. kis patkó.
Пòдкòжный m. bőr alatt levő, bőralatti.
Пòдколѣнный m. térd alatt levő, térdalatti.
Пòдколѣно s. térdhajlás.
Пòдкопаня s. aláásás, aláaknázás.
Пòдкопати cs. aláásni, aláaknázni.
Пòдкòпный m. aknához való.
Пòдкорѣнный m. gyökér alatt levő.
Пòдкосити cs. alákaszálni; levágni.
Пòдкрасти ся v. odalopózkodni.
Пòдкрыльный m. szárny alatt levő.
Пòдкрѣпитель h. segítő, támogató, erősítő, segéd.
Пòдкрѣпити cs. megerősíteni, támogatni, megszilárdítani, bátorítani; — ся v. megerősödni, nekibátorodni.
Пòдкупити cs. felbérelni, megvásárolni.
Пòдлазити k. i. alámászni.
Пòдлегшити cs. megkönnyíteni, enyhíteni; — ся v. megkönnyebbülni, enyhülni.
Пòдлежати k. i. alávetve lenni, tartozni valaki alá, esni valami alá.
Пòдлетѣти k. i. felrepülni, felrepülni valameddig, nekirepülni.
Пòдлечи k. i. (дакого) valakinek a helyére feküdni, elfoglalni a más fekvő helyét.
Пòдлизати cs. megnyalni, kinyalni; — ся v. nyalakodni, nyalakodni, nyalni magát.
Пòдложити cs. alátenni, aláhelyezni.
Пòдложный m. hamisított, hamis, ál.
Пòдломити cs. megsántítani, ugy megütni, hogy megsántuljon; leverni a lábáról.
Пòдлòсть n. haszontalanság, rosszaság.
Пòдлый m. haszontalan, rossz; vásott, csintalan.

Пòдлѣгати k. i. másnak a helyére feküdni.
Пòдлѣсный m. erdőalatti.
Пòдлѣтати k. i. felrepülgetni.
Пòдля e. szerint, következtében.
Пòдлягнути k. i. másnak a fekvő helyét elfoglalni.
Пòдмерзнути k. i. kissé megfagyni.
Пòдметати cs. felvetni, felhányni; — ся v. felvetni magát, felugrani.
Пòдметовый m. alanyi.
Пòдметъ h. alany (a nyelvtanban).
Пòдмова n. rábeszélés; bujtogatás, felbiztatás.
Пòдмовити cs. rábeszélni; felbiztatni, felbujtogatni; — ся v. rábeszéltetni.
Пòдмокнути k. i. aláázni.
Пòдманастырьный m. kolostoralatti, klastromaljai.
Пòдмуровати cs. aláfalazni, az alapot kiépíteni, alapfalat huzni.
Пòдмѣрковати cs. meglesni.
Пòднебеня s. szájpadlás.
Пòднебесный m. égalatti, ég alatt levő.
Пòднебный m. szájpadláson levő.
Пòднести cs. alávinni, odavinni, felvinni; — ся v. felemelkedni.
Пòдниманя s. felemelés, emelés.
Пòднимати cs. emelgetni, felemelni; — ся v. emelkedni. felemelközni.
Пòднòжный m. láb alá való, lábalatti.
Пòдножокъ h. zsámoly.
Пòдносити cs. odavinni, alávinni.
Пòдняти (пòддойму) cs. felemelni; на высоко пòдняти: magas hangon kezdeni, magas hangon énekelni; — ся v. felemelközni, felkelni.
Подоба n. hasonlóság, hasonlatosság, képmás, alak, idom.
Подобаетъ: illik, illet.
Подобенъ h. éneknem az egyházi könyvekben.
Подобный m. hasonló, hasonlatos; alkalmas, jó.
Ащи краще, подобнѣще.
Якъ мужъ изъ жоною.
Népdal.
(Még szebb, még jobb ugy, mint férj a feleségével).
Подобрѣти k. i. megjobbulni, jónak találtatni.
Подозрѣвати cs. gyanusítani valakit, gyanakodni valakire; — ся v. gyanusíttatni, gyanu alatt állani.
Подозрѣлый m. gyanusított, gyanus.
Подозрѣня s. gyanusítás, gyanu.
Подойити cs. megfejni, kifejni.
Подолокъ h. pendely.
Пòдолляти cs. feltölteni, hozzátölteni.
Подолянинъ h. hegyaljai férfiu.

Подолянка n. hegyaljai nő.
Подорвати cs. alászakítani, felrobbantani; aláásni; подорвати собѣ здоровля: aláásni az egészségét; — ся v. alászakadni, felrobbanni.
Подорожати k. i. megdrágulni.
Подорожникъ (emberiza állt.) h. sármány.
Подорожный m. úti, útravaló; — h. útas, útazó.
Подорожье s. útazás, út.
Подошва n. talp.
Подпалити cs. felgyujtani, alágyujtani.
Подпалка n. legény.
Подпасати ся v. felkötni a ruháját, felgyürkőzni, nekigyürkőzni.
Подперти cs. feitámasztani, nekitámasztani, megtámasztani; — ся v. támaszkodni, könyökölni.
Подпилити cs. aláfürészelni.
Подпираня s. támasztás, támogatás.
Подпиратель h. támasztó, támogató.
Подпирати cs. támasztgatni, támogatni; — ся v. támaszkodni, könyökölni.
Подписаня s. aláírás.
Подписатель h. aláíró.
Подписати cs. aláírni; helyeselni; — ся v. aláírni a nevét.
Подпись n. aláírás.
Подплечникъ h. az ingnek (ruhának) a váll alatt levő része; hónalj.
Подплѣтати cs. fonogatni, befonni.
Подповень h. a hold első negyede.
Подполковникъ h. alezredes.
Подправа n. füszer.
Подправити cs. felcsinálni, felverni, felütni; füszerezni.
Подрадити cs. felbíztatni, felbujtatni; rossz tanácsot adni.
Подрати (подру) cs. összetépni, összeszakítani, összenyűni; — ся v. összetépődni, összeszakadni.
Подробити cs. feldarabolni, felaprítani.
Подробно i. részletesen; behatóan.
Подробный m. részletes; beható, kimerítő.
Подрости k. i. felnőni, megnőni.
Подрубати cs. alávágni.
Подругъ h. barát, társ.
Подручный m. kézalatt levő, kézügybe eső; baloldalon álló ökör.
Подрывати cs. felszakítani, felrobbantani.
Подрыти cs. aláturni, aláásni.
Подрѣзаня s. alávágás, alámetszés.
Подрѣзати cs. alávágni, alámetszeni; — ся v. alámetszetni, alávágatni; подрѣ-

завъ ми ся перстъ: az újjamon (a lábújj értendő) leszakadt a felső bőr, tehát fáj, megvágódott az ujjam. Кòнь пòдрѣзавъ ся: a ló összevágta a lábát (patkóval, kövön . . .).

Пòдсадити cs. felemelni, felsegíteni valahova.

Пòдскакати k. i. ugrálni (tartósan).

Пòдскаковати k. i. ugrándozni (huzamosan).

Пòдскочити k. i. ugrani, felugrani (egyszer).

Пòдсобòйне колесо: alulcsapó kerék a vízi malomnál.

Пòдсохнути k. i. kiszáradni, alászáradni.

Пòдставити cs. alátenni, alálielyezni.

Пòдстелити cs. aláterítni, alávetni; almozni.

Пòдстрычи cs. alányirni, körülnyirni.

Пòдсудимый m. vádlott, alperes.

Пòдсудный m. vizsgálat alatt álló.

Пòдсыпати cs. alátöltögetni, kitöltögetni; feltölteni (utczát, töltést).

Пòдсѣдати cs. elfoglalni a más helyét, más helyére ülni.

Пòдсѣсти cs. elfoglalni a más helyét, más helyére ülni.

Пòдтечи k. i. alálolyni.

Пòдтягнути cs. elhúzni, alálmzni, aláczipelni; — ся v. alámenni, alávonszolni magát.

Подубити cs. becserzeni (a bőrt).

Подумати k. i. meggondolni, megfontolni, elgondolni.

Подурѣти k. i. megőrülni, megtébolyodni, megbolondulni.

Подути k. i. megfujni, megfúni.

Пòдхватити cs. felkapni, felemelni, felragadni; — ся v. felugrani, gyorsan felkelni.

Пòдходити k. i. közeledni, nem messze lenni, járni; érni, terjedni valameddig.

Пòдчасный m. idejekorán levő, szükséges.

Пòдчасъ i. idejekorán, jókor.

Пòдчерькнути cs. aláhuzni (az irást).

Пòдчесати cs. felfésülni.

Пòдчинити cs. alávetni, alárendelni; — ся v. alávetni magát, engedelmeskedni.

Пòдчистити cs. egy kissé megtisztítani.

Пòдшити cs. felvarrni.

Пòдъ e. alá, alatt; összetételekben: *fel*: пòдкасати=felgyürni; *fel, meg*: пòдрости =felnőni, megnőni; *alá*: пòдкласти=alátenni. Пòдъ вечòръ: estefelé.

Пòдъ h. padlás.

Подѣвати cs. eltenni; elhullatni, elszórni; — ся v. valahova lenni.

Подѣлити cs. szétosztani, megosztani; — ся v. osztozkodni, osztozni.
Подѣлъ h. osztás (számtanban).
Подяка n. megköszönés, köszönet.
Подяковати cs. megköszönni; подяковати службу: leköszönni.
Поедино i. egyenkint, külön.
Поединокъ h. párbaj.
Пожада n. igény, követelés; szeszély.
Пожаданя s. követelés, követelmény.
Пожадати cs. megkivánni, megkövetelni; elvárni.
Пожалити cs. megcsanálozni valakit; — ся v. megcsanálozni magát.
Пожаловати cs. megszánni.
Пожаръ h. tüzvész.
Пожати (пòжну) cs. learatni.
Пòжвати cs. megrágni (ételt).
Пòждати k. i. egy keveset várni.
Пожегнаня s. áldás.
Пожегнати cs. megáldani; — ся v. megáldatni, áldást nyerni.
Пожертвовати cs. feláldozni, áldozatul hozni.
Пожетъ (2. eset: пòжду) h. kamat; дати грошѣ на пожетъ: kikölcsönözni pénzt, kamatra adni pénzt.
Поживати cs. élvezni, éldelni; — v. élni, táplálkozni.
Поживлѣня s. élvezet, használat; táplálék.
Пожирный m. torkos.
Пожити k. i. élni, elélni, megélni.
Пожитокъ h. nyereség, haszon; egészség. Дай вамъ Боже на пожитокъ, што сьте обѣдали: egészségére váljék, a mit megebédelt.
Пожиточный m. hasznos, előnyös.
Пòжрати cs. megfalni, felfalni.
Пожурити ся v. gondoskodni; elszomorkodni.
Поза e. tul, mögött, után; összetételekben: tömegesen; — egy keveset; позавгурити ся: egy kissé elkésni.
Позабавити ся v. elmulatni, eljátszani, eltölteni az időt.
Позабивати cs. tömegesen megölni, agyonütni.
Позабирати cs. tömegesen elszedni, tömegesen megzálogoltatni.
Позаболѣти k. i. kissé fájni, fájni kezdeni.
Позабрати cs. összeszedni, megzálogoltatni.
Позабити cs. elfeledni, elfelejteni; — ся v. elfelejtkezni.
Позабѣлити cs. itt-ott befehéríteni.
Позавадити cs. beakasztgatni, beakasztani; — ся v. bele-

akadni, belekapni, veszekedni kezdeni.

Позаварити cs. tömegesen befőzni, sokat befőzni.

Позавгурити ся v. elkésni, késedelmezni, kissé időzni.

Позавернути cs. visszaadni, visszaterelni, visszafordítani.

Позавертати cs. visszaterelni, visszafordítani (marhát a legelőn).

Позавершити cs. betetőzni, tetővel ellátni.

Позавзяти ся v. üldözni, gyötörni kezdeni valakit, neki esni valakinek.

Позавидка i. még világos időben, nap lenyugta előtt.

Позавидѣти cs. irigyelni, megirigyelni.

Позавинити cs. hibázni, vétkezni.

Позавити cs. begöngyölíteni, betakargatni; — ся v. beburkolózni.

Позавмерти k. i. elalélni, elájulni.

Позавозити cs. lassan behordani.

Позавсе i. mindenkor, mindenha.

Позавтра i. holnapután.

Позавтрѣшный m. holnaputáni.

Позавчора i. tengnapelőtt.

Позавчорашный m. tengnapelőtti.

Позавязати cs. összekötni, kissé bekötni.

Позагамовати cs. lassan eltitkolni, lassan eltusolni.

Позаганьбити cs. kissé megszégyeníteni, kissé rápirítani, — ся v. kissé megszégyelni magát.

Позагасити cs. lassan kioltani.

Позагаснути k. i. lassan kialudni.

Позагнати cs. elküldeni, elküldözni.

Позагрѣбати cs. elgereblyélni, elseperni.

Позагубити cs. lassankint elveszíteni, elpusztítani; — ся v. lassan elpusztulni, elveszni.

Позагурити cs. késleltetni, tartóztatni; — ся v. késedelmezni, elkésni, időzni.

Позадерти cs. kissé ingerelni.

Позадирати cs. ingerelni valakit, boszantani; — ся v. ingerkedni.

Позадумати ся v. gondolatokba merülni.

Позадъ e. ért, helyett, miatt; позадъ нього мене най не рушавуть: ő miatta (helyette) ne bántsanak engemet; — i. hátul, mögött, tul; позадъ себе: hátul, háta mögött.

Позадѣ i. hátul, hátra.

Позадѣвати cs. ingerelni, boszantani.

Позазвати cs. meghíni, beszólítani.

Позазирати cs. bebenézni, kissé betekinteni.
Позакладовати cs. elrakosgatni, elzárogatni.
Позаметати cs. elhányni, behányni; lomtárba vetni; — ся v. behányatni, lomtárba kerülni.
Позамирати k. i. elájulni, elalalélni.
Позамыкати cs. meghúzni a haját; becsukni, bezárni.
Позаочи i. hát mögött, távollétében.
Позаочный m. távol levő, hát mögött levő.
Позаплѣтати cs. befonogatni, lassankint befonni; — ся v. befonni magát.
Позапрятати cs. lassankint eltenni, eltakaritani.
Позаутра i. holnapután.
Позаутрѣшный m. holnaputáni.
Позбивати cs. leveregetni, egymásután leverni; — ся v. leveretni; megbökni magát.
Позбираня s. felszedés, összegyüjtés.
Позбирати cs. felszedni, felvenni, összegyüjteni; — ся v. felszedni magát, felszedelőzni.
Позбытковати cs. megbántani, megsérteni; — ся v. bántalmazni; csúfot üzni valakiből.
Позвати cs. elhíni, meghíni.
Позволити cs. megengedni, elereszteni.
Позволѣня s. engedély, engedelem.
Позвѣдати cs. megkérdeni, megkérdezni, tudakolni; — ся v. kérdezősködni, tudakozódni.
Позвѣрьскы i. állati módon, durván.
Поздити k. i. késni, későn járni; — ся v. késedelmezni.
Пòздненький (-ый) m. kissé késő.
Пòздно i. késő, későn.
Пòздный m. késő.
Поздовжъ i. hosszában, mentében.
Пòзно i. késő, későn.
Пòзный m. késő, késedelmező.
Пòзднякъ h. későn járó.
Поздоровкати cs. köszönni valakinek, üdvözölni; — ся v. köszönni egymásnak.
Поздоровлѣня s. üdvözlés, üdvözöltetés.
Поздоровляти cs. köszöntetni, üdvözöltetni, tiszteltetni.
Поздоровѣти k. i. kiegészségesedni.
Поздравити cs. köszöntetni, tiszteltetni.
Поздравляти cs. üdvözöltetni, köszöntetni, tiszteltetni.
Позеленити cs. zöldre festeni, zöldre mázolni.
Позеленѣти k. i. kizöldülni, kivirulni.

Понакласти cs. sokat rakni, felhalmozni.
Понакосити cs. sokat kaszálni.
Понакуповати cs. sokat összevásárolni, összevenni.
Поналадити cs. sokat összekészíteni.
Поналѣпити cs. sokat felragasztani.
Понамокнути k. i. sokat ázni.
Понамолоти cs. sokat őrni.
Понапойити cs. megítatgatni, megítatni.
Понапрясти cs. sokat összefonni, sokat megfonni.
Понасадити cs. sokat elültetni.
Понастояти ся v. sokáig állani.
Понахвалити ся v. sokat kérkedni, sokat dicsekedni.
Поначистити cs. sokat megtisztítani.
Понашому i. szokásunk szerint, a magunk módja szerint.
Поневачъ k. minthogy, mivel.
Понево̀льный m. kényszerített, önkénytelen.
Поневолѣ i. akaratlanul, kénytelenségből.
Понедѣлковати k. i. megünnepelni a hétfőt.
Понедѣлокъ h. hétfő.
Понедѣльникъ h. hétfő.
Понедѣльный m. hétfői.
Понести cs. elvinni, elviselni; — ся v. elhordani magát; ellovagolni.
Понижати cs. alacsonynyá tenni, lealacsonyítani.
Пониже i. lejebb, lent alul; пониже моста: hidon alul.
Понизати cs. felfüzni.
Понизити cs. megalázni, lealacsonyítani; — ся v. megalázni magát.
Понимание s. felfogás, értelem.
Понимати cs. felfogni, megérteni.
Понимливо̀сть n. felfogó képesség, értelem.
Понимливый m. jó felfogásu, értelmes.
Поновити cs. megújítani; — ся v. megújulni.
Поновляти cs. megújítani; — ся v. megújulni.
Поноровити cs. felbíztatni, rászedni.
Поносити cs. sokáig hordani, viselni.
Пономословати k. i. panaszolni, panaszkodni.
Поносовати cs. panaszolni, bepanaszolni.
Пonőсъ h. panasz.
Поношеный m. viselt, megviselt, viselős.
Понтийский Пилатъ: Ponczius Pilátus.
Понудительный m. kényszerítő, kényszer —
Понудити cs. kényszeríteni, üzni.
Понука n. ösztönzés, ösztön.

Понукати cs. kinálgatni, kínálni; ösztönözni.
Понукачъ h. kinálgató, kináló.
Поныряти cs. bemártani, alámártani.
Понѣмецки i. németül.
Понѣмецькы i. németül.
Понѣмѣти k. i. megnémulni.
Понюхати cs. megszagolni (leginkább ebről mondják).
Поняти cs. felfogni, megérteni.
Понятие s. fogalom, felfogás.
Понятливость n. felfogó képesség.
Понятливый m. könnyü felfogásu.
Пообгорѣти k. i. köröskörül megégni.
Пообѣдати cs. megebédelni.
Пообѣцяти cs. megigérni; — ся v. megigérközni.
Пооратн cs. megszántani, bevégezni a szántást.
Поострити cs. megélesíteni, kifenni.
Попадати k. i. leesni, lehullani, lebukni.
Попадинъ m. papnéé.
Попадя n. papné; a pap felesége.
Попалити cs. megégetni, elégetni.
Попамнятати cs. megemlékezni, megemlegetni.
Попамятати cs. megemlegetni, megemlékezni.
Попарити cs. leforrázni, megforrázni, felforralni; — ся v. felforrni (tej).
Попасованя s. legeltetés, legelés.
Попасовати cs. legeltetni, gyepeltetni; — ся v. legelni, gyepelni.
Попасти cs. legeltetni, meggyepeltetni; — k. i. jutni, kerülni valahova; попадешъ ты на человѣка: emberedre akadsz még; — ся v. gyepelni, telegyepelni magát, jóllakni gyepelés által.
Попасъ h. legelő, gyepelőhely.
Попахати cs. megszagolni.
Попекати cs. elvinni, elhordani, elhurczolni, elvonszolni.
Попелистый m. hamus, hamvas.
Попелъ h. hamu.
Попелюха n. hamupipöke (nő).
Попелюхъ h. hamupipőke (férfi).
Попеляникъ h. hamuban sült lepény.
Попеляный m. hamus, hamvas.
Попере i. át, keresztül-kasul, át meg át.
Поперебирати cs. át meg átválogatni.
Поперебрати cs. átválogatni.
Попередити k. i. megelőzni, előre sietni.
Поперекъ h. hát; keresztmetszet.
Поперемерзнути k. i. átfázni.

Попереносити cs. áthordani, átvinni.
Попереπадати k. i. áthullani, átesni.
Поперерубати cs. át meg átvágni.
Поперечникъ h. átmérő.
Поперечница n. rézsut vonal, haránt vonal.
Поперечный m. rézsutos, haránt, átellenes; keresztmetszeti.
Поперсникъ h. mellszij.
Попечение s. gondoskodás, ápolás.
Попечитель h. gondoskodó, gondnok.
Попечительство s. gondnokság.
Попечи cs. megsütni; — ся v. megsütni magát, megsülni.
Попивати cs. iddogálni.
Пописара n. pipaszár.
Пописати cs. összeírni, megírni.
Попити cs. meginni; — ся v. lerészegedni, berugni.
Попище h. nagy pap, pap.
Поплавати k. i. eluszni, elhahajózni.
Поплакати k. i. megsiratni, sirni.
Попланка n. lepény.
Поплатати cs. befoltozni, megfoltozni.
Поплатити cs. befizetni, lefizetni; — ся v. megadni az árát, lakolni.
Поплекати cs. megszoptatni, megemtetni.
Поплескати cs. elpatkolni, elverni; tapsolni.
Поплести cs. elfonni, befonni; — ся v. elkotródni, elhordani az irháját.
Поплювати cs. megköpni, összeköpni.
Поплянтати ся v. elkotródni, elhordani az irháját.
Поповати k. i. paposkodni, papi tisztet viselni.
Попòвство s. paposkodás.
Попòвский (-ый) n. papi.
Попòвъ m. papé, pap tulajdonát képező, papi.
Попозирати cs. megnézni, megtekinteni; — ся v. megnézni magát.
Попойити cs. megitatni, leitatni.
Пополнити cs. kiegészíteni, tökéletesebbé tenni.
Пополохъ h. riadás, felriadás, zürzavar.
Пополошити cs. felriasztani, megzavarni.
Пополудне s. délután.
Пополудню i. délután.
Поправити cs. megigazítani, megjavítani; — ся v. megjobbulni, rendbeszedni magát, megjavulni.
Поправление s. megjavulás, megjobbulás.
Поправдѣ i. igazán, ugy van; valóban.

Поправка n. javítás, megigazítás.
Поправляти cs. igazítani, újítani, átalakítani.
Поправникъ h. igazító, javító, újító, reformátor.
Попразденство s. ünnep utáni isteni tisztelet.
Попрание s. tapodás, legyőzés.
Попрати cs. legyőzni; meggyőzni, diadalmaskodni.
Попри e. közel, mellette el.
Попривыкнути k. i. megszokni, hozzászokni.
Попридержати cs. kissé tartogatni.
Поприломити cs. keveset letörni, letördelni.
Попримовкнути k. i. kissé elhallgatni.
Поприладити cs. elkészíteni.
Попробовати cs. megpróbálni, megkisérteni.
Попровадити cs. elkisérni.
Попровбаловати cs. megkisérteni, megpróbálni.
Попровбовати cs. megkisérleni, megpróbálni.
Попросити cs. megkérni; — ся v. kikérezkedni.
Попростацькы (-ки) i. parasztosan.
Попросто i. egyenesen; póriasan.
Попруга n. heveder, hasszorító.
Попрѣти k. i. megizzadni.
Попрясти cs. megfonni.
Попрятати cs. elrejteni, eldugni; — ся v. elrejtőzni, elbujni.
Попсовати cs. megszidni; elrontani.
Попугай (-gáj) h. papagáj.
Попудъ e. alatt, alá. Попудъ хмары: a felhők alatt.
Популярный m. népszerű, népies.
Попустити cs. kissé megeresztени, engedni.
Попустошити cs. elpusztítani, elpocsékolni.
Попутати cs. összebonyolítani, bebékózni, kipányvázni; — ся v. összebonyolódni, bebonyolódni.
Попутникъ h. útitárs.
Пòпъ h. pap, lelkész.
Попытати cs. megtapogatni, kitapogatni; kikutatni.
Попытка n. kisérlet.
Попѣкачъ (upupa epops állt.) h. bubosbanka, büdös banka.
Попѣлъ h. hamu.
Попѣляный m. hamus.
Попѣлятый m. hamuszinü, hamvas.
Попѣтати cs. megkérni, megkérdezni; — ся v. kérdezősködni.
Поработити cs. leigázni, legyőzni.
Порада n. vigasz, tanács, segitség; пораду дати: tanácsolni valamit.
Порадити cs. tanácsolni, ta-

nácsot adni; — ся v. tanácskozni.
Порадовати cs. megörvendeztetni; — ся v. megörülni.
Порадочка n. tanács, vigasz.
Поражение s. vereség.
Поразительный m. találó, megható; megrendítő.
Поразити cs. megverni, megütni.
Порайити cs tanácsolni, ajánlani.
Пораити cs. tanácsolni, ajánlani.
Порамити cs. megránczolni, ránczba szedni (fehér ruhát).
Пораните cs. megsebesíteni.
Пòрвати cs. összetépni, elnyüni; — ся v. összeszakadni.
Порекомендовати cs. ajánlani, beajánlani.
Порзнити ся v. böjtös napon zsírost (tiltott ételt) enni.
Порзный m. zsiros, tiltott.
Порицати cs. ócsárolni, feddni.
Порòвнаня s. összehasonlítás; egyeztetés, egyezmény.
Порòвнати cs. összehasonlítani, egybevetni; — ся v. megmérközni.
Порода n. születés, származás; nem, faj, törzs; természet.
Породити cs. megszülni; — ся v. megszületni.
Порòдъ h. faj, nem, törzs.
Порожнити cs. üríteni, kiüríteni.
Порожный (-ньый) m. üres; у порожнѣ: üres szekérrel.
Порòжный m. küszöbhöz tartozó.
Порожнѣ i. üresen, üres szekérrel.
Порозбирати cs. szétszedni, szétvenni; levetköztetni; — ся v. szétszedelőzni; levetközni.
Порозбогатѣти k. i. nagyon meggazdagodni.
Порозбѣгнути k. i. szétfutni, széjjelszaladni.
Порозвѣшати cs. szétakasztani, szétakgatni.
Пороздумати cs. elgondolni valamit, elgondolkozni valamiről; — ся v. gondolatokba merülni, elgondolkozni.
Пороздумованя s. elgondolkodás; egybevetés.
Порозкласти cs. szétrakni.
Порозколоти cs. széthasogatni; — ся v. széthasadni.
Порозкопати cs. szétásni, felásni.
Порозлетѣти k. i. szétrepülni.
Порозлѣзти k. i. szétmászni.
Порозмести cs. szétseperni.
Порозметати cs. széthányni.
Порозмѣсити cs. széttaposni, eltaposni.
Порозмѣтати cs. széthányni.
Порозносити cs. széthordani, szétvinni.

Порозобрати cs. szerteszétszedni, szétszedegetni.
Порозогнати cs. széthajtani, szétkergetni.
Порознимати cs. szétnyítni.
Порозплести cs. szétfonni.
Порозпняти cs. szétfeszíteni, felfeszíteni.
Порозпороти cs. széthasítani, felhasítani.
Порозпродати cs. eladogatni, szétadogatni, eladni.
Порозпустити cs. széjjel ereszni, szélnek ereszteni.
Порозпухнути k. i. kissé lelohadni (a daganat).
Порозпучити cs felfakasztgatni, kifakasztani.
Порозрыти cs. szétturni valamit.
Порозрѣзати cs. szétvagdalni, szétvágni.
Порозсадити cs. széjjelültetni, elültetni.
Порозтоптати cs. széttaposni, széthágni.
Порозтрясти cs. szétrázni, széjjelrázni.
Порозумѣти cs. megérteni, megtudni.
Порозхамати cs. kifogni a lovakat.
Порозчесати cs. szétfésülni, megfésülni.
Порозчехнути cs. széthasítani (élő ágat).
Порозчистити cs. eltisztítani, megtisztítani.
Порокъ h. bün, vétek, vétség.
Поронъ h. komp, dereglye.
Поросити cs. megönteni, behinteni.
Поросити ся v. megfiadzni (sertés).
Порослый m. szőrrel benőtt; benőtt.
Поросный m. fias (sertés).
Порости k. i. megnőni, benőni, szőrrel benőni.
Поростѣ t. malaczok.
Поросцѣ t. malaczok.
Порося (t. поросята) s. malacz.
Поросятина n. malaczhus.
Поросятко s. kis malacz.
Поросячий (-ый) m. malacz—
Пороти cs. fejteni (ruhát), felhasítani (testet).
Порохнавый m. korhadt.
Порохнатый m. korhadt.
Порохняный m. korhadt.
Порохòвница n. lőportorony; lőportartó, lőporszarú.
Порохонь n. korhadt fa, korhadt valami.
Порохъ h. por; lőpor, puskapor.
Порочный m. vétkes, bünös.
Порошити cs. porozni, port verni.
Порошковый m. porszerü, poralaku.
Порошница n. lőportartó szarú.
Порошокъ h. por (mint orvosság).
Порскати k. i. poroszkálni, prüszögni (ló).

Портки t. h. gatya; nadrág.
Порто s. utánvételi díj, porto.
Портретъ h. arczkép, fénykép.
Португалия (-gá-) n. Portugália.
Портупей h. kardbojt.
Портфель h. tárcza; miniszteri tárcza.
Порубати cs. összevágni, megvágni, megvagdalni; — ся v. megvágni magát.
Порука n. kezesség; váltókezesség.
Поруськы i. ruszinul, ruténul; oroszul, oroszosan.
Поруснацькы i. ruszinul, ruténul; oroszul, oroszosan.
Пиручати cs. megbízni, felhatalmazni; — ся v. ajánlani magát.
Поручитель h. meghatalmazó, megbízó.
Порушати cs. megmozgatni, megbolygatni; megbántani.
Порцеланъ h. porczellán.
Порцеляный m. porczellánból való.
Порция n. adó; adag.
Порыти cs. összeturni, felturni.
Порѣзати cs. megmetszeni, összevágni; — ся v. megvágni magát.
Порядити cs. rendbeszedni, rendezni.
Порядливый m. rendes.
Порядокъ h. rend, szokás.
Порядочно i. rendben, takarosan.
Порядочный m. rendes, takaros.
Посагъ h. ajándék; pad, melyre a menyasszony a lakzi előtti szombaton ül.
Посадити cs. elültetni, odaültetni, leültetni; посадити на ланцъ: lánczra verni.
Посадникъ h. polgármester.
Посаженый m. elültetett.
Посварити cs. összeveszíteni; — ся v. összeveszni.
Посваренье s. összeveszítés, czivakodás.
Посватати cs. eljegyezni a menyasszonyt.
Посвоити ся v. megszokni.
Посвому i. maga módja szerint.
Посвѣтити k. i. keveset világítani.
Посвятити cs. megszentelni, megünnepelni.
Посвящати cs. ajánlani, felajánlani, szentelni.
Поселение s. telep, gyarmat.
Поселеня s. telep, gyarmat.
Поселити ся v. telepedni.
Поселянинъ h. falusi lakos, paraszt.
Посердити cs. felbősziteni, megharagítni; — ся v. megharagudni.
Посеребрити cs. megezüstözni.
Посередити k. i. közvetíteni, közbelépni.
Посередникъ h. közvetítő.
Посередництво s. közvetítés.
Посередъ i. közbül, közepén.

Посестра n. szerető, kedves.
Посидѣти k. i. ülni egyideig.
Посикати cs. lehugyozni.
Посиловати cs. megkínálni.
Посинити cs. bekékíteni.
Пòскакати k. i. elvágtatni, elnyargalni.
Поскоблити cs. meghámozni, meghántani.
Поскребтати cs. meghántani, meghámozni.
Поскрѣбка n. teknővakaró vas.
Поскрѣпнути k. i. megmerevedni.
Поскупѣти k. i. fösvénykedni.
Пòсланець h. képviselő, követ.
Пòслание s. küldés; levél.
Пòсланникъ h. követ.
Пòсланный m. elküldött.
Пòслати cs. elküldeni.
Пословица n. közmondás.
Послуга n. szolgálat.
Послужити k. i. szolgálni, megszolgálni.
Послуханя s. kihallgatás.
Послухати k. i. meghallgatni, engedelmeskedni, szótfogadni.
Послушати ся v. engedelmeskedni.
Послушнòсть n. engedelmesség, szófogadás.
Послушный m. engedelmes, szófogadó.
Пòслѣ e. után.
Пòслѣдити cs. nyomozni, kinyomozni.
Послѣдный (-ньый) m. utolsó.
Послѣдовати k. i. következni, követni.
Послѣдокъ h. következés, következmény.
Пòсля e. szerint, következtében, után.
Пòсмажити cs. megsütni (nyers hust).
Посмирити cs. megszelidíteni; — ся v. megszelidülni.
Посмолити cs. megszurkolni, beszurkozni.
Посмотрѣти cs. megnézni, megszemlélni, meglátni; — ся v. megnézni magát.
Посмѣвати ся v. gunyolódni, csufolódni.
Посмѣхъ h. nevetés tárgya.
Посмѣшка n. nevetés, gúny tárgya.
Поснути k. i. elaludni.
Пòсный m. böjtös.
Посолити cs. megsózni.
Посòлъ h. követ, nagykövet, képviselő.
Посòльникъ h. követ, képviselő; nagykövet.
Посòльство s. követség.
Посонячникъ (helianthus növt.) h. napraforgó, napvirág.
Посохлый m. megszáradt, elszáradt.
Посохнути k. i. kiszáradni, elszáradni, megszáradni.
Поспадати k. i. leesni, lehullani.
Посписати cs. összeírni, leírni.

Поспись h. összeírás, névsor, lajstrom.
Поспѣховати cs. elkészíteni, előkészíteni.
Поспѣшити k. i. sietni.
Поспѣшливый m. sietős.
Посрамити cs. megszégyeníteni, rápirítani.
Посрамление s. megszégyenítés.
Посреди i. közt, között; посреди насъ: közöttünk.
Посредникъ h. közvetítő.
Посредство s. eszköz.
Посредствовати k. i. közvetíteni, eszközül szolgálni.
Посредъ i. között, közt.
Постава n. alak, állás, termet.
Поставити cs. odatenni, feltenni.
Поставляный m. posztó — *Поставъ* h. posztó.
Постановити cs. elrendelni, elhatározni, meghagyni.
Постановленье s. rendelet, meghagyás.
Постарому i. régi módon.
Постарѣлый m. elvénült, elócskásodott.
Постарѣти k. i. és — ся v. megöregedni, megvénülni.
Постелити cs. megvetni (az ágyat).

Тко якъ собѣ постеливъ,
Такъ буде и спати.
Közmondás.
(A ki hogy veti meg az ágyát, úgy fog aludni, vagy magyarán: Ki mint vet, úgy arat).

Постель n. ágy, fekvőhely.
Постелька n. kis ágy, ágy.
Постепенно i. fokozatosan.
Постепеннòсть n. fokozatosság.
Постепенный m. fokozatos, lépcsőzetes.
Постиганя s. elérés, meggyőzés, elbirás; felfogás.
Постигати cs. felfogni, győzni, elbirni, megérteni.
Постижение s. felfogás, belátás, megértés.
Постижимый m. felfogható, megérthető.
Постинати cs. levagdalni, levagdosni.
Постирати cs. letörölgetni.
Постити k. i. böjtölni; — ся v. böjtölni.
Пòстный m. böjtös.
Постòлъ h. bocskor.
Посторонный m. oldalt fekvő, mellékes.
Постояние s. állhatosság, tartósság, állandóság.
Постоянный m. állandó, tartós.
Постояти k. i. elállani, eltartani; постояти за кого: valakinek a pártját fogni.
Пострадание s. szenvedés, kiszenvedés.
Пострадатель h. vértanu.
Пострадати k. i. kiszenvedni.
Пострадòсть n. szenvedőlegesség.

Пострадный m. szenvedő, tartozó.
Пострадный глаголъ: szenvedő ige.
Постриженіе s. megnyírás.
Постричи cs. megnyírni; постричи за черця: barátnak felszentelni; постричи у катуны: katonának bevenni.
Построеніе s. építés, felépítés.
Построити cs. felépíteni; — ся v. felépülni.
Пострыгати cs. megfaragni.
Пострѣлъ h. összelőtt kalap.
Пострѣляти cs. meglődözni, összelőni.
Постудити ся v. kissé meghülni.
Поступати k. i. eljárni, befolyni (jövedelem).
Поступованя s. eljárás, bánásmód.
Поступокъ h. eljárás, cselekedet, lépés.
Пòстъ h. bőjt, bőjtölés.
Постыдити cs. megszégyeníteni.
Постижати cs. megszégyeníteni; — ся v. megszégyenülni.
Постиженіе s. megszégyenítés.
Постынути k. i. kihülni.
Постыти k. i. kihülni, meghülni.
Посудити cs. megitélni, meggondolni.
Посуетити ся v. kissé fáradni, nyugtalankodni.
Посукати cs. lemorzsolni (kukoriczát); összetörni, összezuzni; — ся v. összezuzódni.
Посунути cs. betolni, tovább tolni.
Посушити cs. megszárítani, megaszalni; ся v. megszáradni.
Посылати cs. küldeni, küldözni.
Посыпаня s. behintés, meghintés.
Посыпати cs. meghinteni, behinteni.
Посѣдатель h. birtokos, földbirtokos.
Посѣдати k. i. leülni, letelepedni; birni (földet).
Посѣдѣлый m. megőszült, ősz.
Посѣдѣти k. i. megőszülni.
Посѣкати cs. összeaprítani.
Посѣменити cs. bevetni.
Посѣрѣти k. i. megszürkölni.
Посѣтитель h. látogató.
Посѣтити cs. meglátogatni.
Посѣчи cs. összeaprítani, összemetélni.
Посѣятель h. vető, magvető.
Посѣяти cs. elvetni, bevetni.
Посягати k. i. nyulni, elérni, terjedni.
Посягнути k. i. nyulni valami után.
Посямѣстъ i. mostanáig.
Потаенно̀сть n. titkolás, titok, rejtély.
Потаенный m. titkos, eltitkolt, rejtett.
Потаити cs. eltitkolni, elrej-

teni; — ся v. elrejtőzni, titkolódzni.
Потакъ h. csüllő.
Потачъ h. csüllő (eszköz a szövésnél).
Потвердити cs. megerősíteni, ismételni.
Потвора n. torzulat, tozkép, szörnyeteg.
Потемокъ h. sötétség, homályosság.
Потеплѣти k. i. melegedni, kezdeni melegedni.
Потерпѣти cs. szenvedni, kiállani, eltürni.
Потерти cs. elvégezni a tilolást, kendertörést; megdörgölni, bekenni (a bőrt a testen stb.).
Потесати cs. kifaragni, lefaragni.
Потечи k. i. elfolyni.
Потирканя s. megtapintás, tapintás.
Потиркати cs. megtapogatni, tapintani.
Потискати cs. megszorongatni.
Потихнути k. i. elhallgatni, elcsendesedni.
Потихы i. lassan, csendesen.
Поткнути ся v. megbotlani valamiben.
Потлѣти k. i. pislogni, elhamvadni.
Пòтный m. izzadt.
Потовстѣти k. i. megvastagodni.
Потòкъ h. csermely, ér, patak.
Потолковати cs. megmagyarázni, értelmezni.
Потолочити cs. legázolni (füvet...).
Потомный m. utóbb következő, utód.
Потомокъ h. utód, ivadék, sarjadék.
Потомство s. ivadék.
Потому i. azután, később.
Потòмъ i. utóbb, azután, később.
Потопа n. árvíz, vízözön.
Потопити cs. befullasztani, elsülyeszteni; — ся v. befulni, elmerülni, elsülyedni.
Потопление s. elsülyedés.
Потòпный m. árvízi, vízözöni.
Потоптати cs. megtaposni.
Потòпъ h. árvíz, vízözön.
Поторговати cs. alkudni, alkudozni.
Потормосити cs. megrázni, megtépázni.
Поточити cs. kiélesíteni, kifenni.
Поточина n. patak; patakmelléke, érmelléke.
Потòчокъ h. erecske, kis patak.
Потратити cs. elveszteni; — ся v. elveszni.
Потрафити cs. eltalálni, rátalálni.
Потреба n. használat, haszon; szükség, szükséglet.
Потребитель h. szükséglő, fogyasztó.

Потребляти cs. szükségelni, hiányát érezni.
Потребнòсть n. szükség, szükséglet.
Потребный m. szükséges.
Потребовати cs. követelni.
Потрепати es. eldöngetni, elverni.
Потрещати k. i. recsegni, ropogni.
Потрошникъ h. szatócs, kiskereskedő.
Потрошня n. apró-cseprő törékeny holmi, holmi, apróság, zsibáru.
Потрудити ся v. fáradozni, munkálkodni.
Потрясение s. megrázkódtatás, megrázás.
Потрясти cs. megrázni, felrázni, megingatni; — ся v. megrázkódni.
Потупити cs. lesütni (a szemet); eltompítani.
Пòть h. izzadás, veriték.
Потылица n. nyakszirt, tarkó; gerincz.
Потѣкати k. i. elfolydogálni.
Потѣсный m. kissé szük.
Потѣти k. i. izzadni.
Потѣха n. gyönyör, vigság, öröm; kedv, vigasz.
Потѣшити cs. megörvendeztetni, megvigasztalni; — ся v. megörülni, gyönyörködni, megvigasztalódni.
Потюканець h. madár gomba.
Потюкъ h. madár, jó madár (gunyosan: gazember).
Потя (t. потята) s. madár.
Потягнути k. i. elhuzni, elczipelni; — ся v. elvonszolódni.
Потягъ h. vonat.
Потятко s. kis madár.
Потячий (-ый) m. madár —
Поугорѣти k. i. kiégni.
Поузити cs. kissé szükre szabni, kissé szükre csinálni; — ся v. szükké lenni.
Поукладовати cs. kirakosgatni.
Поукласти cs. kirakni, kiépíteni.
Поуладити cs. lassan kikészíteni; — ся v. lassan kikészülni.
Поусадити cs. egymásután feltenni (szekérre).
Поусажати cs. egymásután felrakosgatni (szekérre).
Поустати k. i. felkelni.
Поуходити k. i. kimenni; — cs. kijárni valamit.
Поучати cs. tanítani, oktatni; — ся v. tanulni; okulni.
Поучение s. tanulság.
Поучительный m. oktató.
Поучити cs. tanítani, oktani; — ся v. tanulni, okulni.
Поушивати cs. kivarrogatni, kihimezni.
Пофыркати k. i. elhullani, félrehullani, távol esni.
Похапати cs. elkapkodni.

Пòхва n. tok, tartó, hüvely (a kardnál).
Похвала n. dicséret, megdicsérés; dicsőség.
Похволение s. dicsérés.
Похвалити cs. megdicsérni, magasztalni; — ся v. dicsekedni.
Похвальный m. dicséretes, dicsérő; похвальное письмо: dicsérő irat.
Похваляти cs. dicsérni, magasztalni.
Похилити cs. lehajtani.
Похило s. lejtő, hajlás, csapás.
Похлебтати cs. megnyalni, elpiszkolni.
Похмурити cs. összeránczolni a homlokot; — ся v. elkomorodni.
Поховати cs. eldugni, elrejteni; eltemetni.
Походити k. i. összejárni; megjárni, pórul járni.
Похòдный m. hadjárati, tábori.
Похòдъ h. hadjárat; járat, menet.
Похожий m. hasonló, hasonlatos.
Похопити cs. felfogni, megérteni.
Похоронити cs. eltemetni.
Похоронный m. temetési.
Похоронъ h. eltakarítás, temetés.
Похòтливый m. buja.
Похòтникъ h. bujálkodó, kéjencz.
Похòть n. bujaság.
Похотѣти cs. megkívánni.
Похребтина n. hátczimer, hátdarab; orj (disznóé).
Похребтица n. hátczimer, háti oldal; orj (a sertésnél).
Похристиански i. keresztényi módon.
Похристиańскы i. keresztényi módon, keresztényhez illően.
Похромѣти k. i. megsántulni.
Похрупка n. porcz, porczogó.
Похрупкати cs. megropogtatni, összeropogtatni (ételt).
Похудѣти k. i. megsoványodni.
Поцвѣсти k. i. virágzani, virítani.
Поциганьскы i. czigányosan, czigány módra.
Пòцкаковати lásd: пòдскаковати.
Поцыгански i. czigányosan, czigány módon.
Поцѣдити cs. megszürni.
Поцѣловати cs. megcsókolni; — ся v. megcsókolni egymást, csókolózni.
Поцюльовати cs. csókolni; — ся v. megcsókolni egymást, csókolózni.
Почати cs. kezdeni; — ся v. kezdődni.
Початие s. kezdet, kezdés, kezdeményezés.
Початокъ h. kezdet; зъ початку: kezdetben, az elején.
Почерькати cs. befirkálni, beirkálni.

Почернити cs. befeketíteni.
Почерпати cs. meríteni.
Почерствѣти k. i. megkeményedni, kiszáradni (kenyérről).
Почесати cs. megfésülni, kisimítani (a szöszt); — ся v. megfésülködni.
Почестовати cs. megbecsülni, tisztelni, megemberelni; — ся v. megemberelni, megbecsülni magát.
Почесть n. tiszteletnyilvánítás, tisztelgés, tisztelet.
Почетный m. tiszteletbeli, czimzetes.
Почивало s. fekvőhely, nyugvóhely.
Почивальный m. nyugvó, háló.
Почивати k. i. nyugodni, pihenni.
Починатель h. kezdő, megkezdő.
Починати cs. kezdeni; — ся v. kezdődni.
Починити cs. megcsinálni, megdolgozni.
Починокъ h. kezdet.
Починъ h. kezdet.
Почислити cs. összeszámítani.
Почистити cs. megtisztítani; — ся v. megtísztulni.
Почитаня s. tisztelet, tisztelés.
Почитати cs. tisztelni, becsülni.
Почити k. i. nyugodni.
Почка n. vese.
Почкати k. i. várni, megvárni, várakozni.
Почморгомъ i. földön vonszolva.
Почтенный m. tisztelt.
Почто i. miért.
Почувати cs. hallani, meghallani, megérezni.
Почудовати ся v. megcsodálni, megbámulni.
Почути cs. meghallani, megérezni.
Почухати cs. megvakarni, megkaparni; — ся v. vakarózni, kaparózni.
Пошептати k. i. suttogni.
Пошествие s. elmenetel, elvonulás.
Пошивати cs. megvarrogatni, megvarrni.
Поширити cs. szélesre szabni, kiszélesíteni.
Пошисть n. járvány, járványos betegség.
Пошити cs. megvarrni; befedni zsuppal a háztetőt.
Пошкодовати cs. megsajnálni, megszánni.
Пошта n. pósta; — h. póstamester.
Поштамешгеръ h. póstamester.
Поштарь h. póstamester.
Поштарня s. póstahelyiség, pósta.
Пошукати cs. megkeresni, keresni.
Пошумѣти k. i. zugni, zajongni.
Пошуркати cs. megbozgatni, megszurdalni.
Пощада n. kimélet, kegyelem.

Пощадити cs. megkimélni, megbocsátani.
Пощедровати cs. uj esztendőkor üdvözölni a gazdát s házában rozsot hinteni.
Пощепити cs. beoltani, oltani (gyümölcsfát).
Пощипати cs. megcsipkedni, megcsipni, megcsipdesni.
Поѣдакы t. eledel, étel (csufolódó értelemben); csemege.
Поѣдати cs. felemészteni, megenni; — ся v. marakodni, megenni egymást.
Поѣсти cs. megenni.
Поѣхати k. i. elmenni, elutazni.
Поява n. jelenés, jelenet, tünemény.
Появити ся v. megjelenni.
Поязати cs. megkötni, megkötözni.
Поясание s. övezés.
Поясати cs. övezni; — ся v. körül övezni magát.
Пояснитель h. felvilágosító, magyarázó.
Пояснительный m. felvilágosító, értelmező, magyarázó.
Пояснити cs. felvilágosítani.
Пояснѣти k. i. kiderülni, kitisztulni.
Поясти cs. megenni.
Полсъ h. öv.
Пояти cs. felfogadni.
Пра (összetételekben): ős, ük.
Прабаба n ősanya.
Правда n. igazság, jog. Што правда, то й не грѣхъ: az igazság nem bün.
Правдати ся v. perlekedni.
Правдивòсть való, valóság.
Правдивый m. igaz, valódi, igazságos.
Правдолюбивый m. igazságszerető.
Праведникъ h. kegyes, jámbor férfiu.
Праведница n. kegyes, jámbor nő.
Праведнòсть n. igazságosság, jámborság, kegyesség.
Преведный m. kegyes, jámbor, istenfélő.
Правець i egyenesen, őszintén, nyiltan.
Правидло s. kormányrud.
Правило s. szabály, szabályzat; тройное правило: hármas szabály.
Правильнòсть n. szabályszerűség, szabályosság, helyesség.
Правильный m. szabályszerü, szabályos, rendes, helyes.
Правитель h. igazgató.
Правительство s. kormány.
Правити cs. készíteni, kormányozni; — ся v. készíttetni, készülni. kormányoztatni.
Правиць i. egyenesen, őszintén, nyiltan.
Правица n. jobbkéz, jobb.
Правлѣня s. készítés; kormányzás.
Правникъ h. súlyok.
Правнòсть n. igazlelküség,

jámborság, becsületesség; törvényszerűség, jogszerűség.

Правнукъ h. másodunoka.

Правный m. jogos, igazságos, törvényes, becsületes.

Право i. jobbra.

Право s. jog, törvény, igazság; per, pör; завдати на право: perbe fogni, beperelni; право дѣдищтва: örökösödési jog; право до смерти живаня, право доживѡтное: élethossziglan tartó használati jog; учачий ся право: joghallgató, jogász.

Правоважный m. érvényes jogu, jogérvényes.

Правовѣдство s. jogtudomány.

Праводавство s. törvényhozás.

Правознатство s. jogtudomány.

Правомудрѡсть n. isteni bölcseség.

Правописъ h. helyesírás.

Правопись n. helyesírás.

Правописьмо n. helyesírás.

Православие s. igazhitüség, orthodoxia.

Православный m. igazvallásu, igazhivü, görög-keleti vallásu, orthodox.

Правѡсть n. egyenesség, őszinteség.

Правосудный m. igazságszolgáltatási.

Правосудство s. igazságszolgáltatás.

Правосудъ h. igazságszolgáltatás.

Правота n. egyenesség, őszinteség.

Правотарь h. ügyvéd.

Правотити cs. perelni; — ся v. perlekedni.

Правѡтцѡськый m. ősapai, ősi.

Правый m. jobb, jobboldali.

Прага n. Prága.

Прагматическа санкция: pragmatika szánkczió, alaptörvény, örökösödési törvény.

Прагъ h. küszöb.

Прадѣднѡсть n. ősiség.

Прадѣдо h. ősapa, ük.

Прадѣдовськый (-ый) m. ősapai, ősi.

Прадѣдѡськый (-ый) m. ősapai, ősi.

Прадѣдъ h. ősapa, ős.

Празденственный m. ünnepi, ünnepélyes.

Празденство s. ünnep, ünnepély.

Празднество s. ünnep, ünnepély.

Праздникъ h. ünnep, nagy ünnep.

Празникъ h. ünnep, nagy ünnep.

Празничный m. ünnepi, ünnepélyes.

Празный m. üres, unalmas.

Прайникъ h. súlyok.

Практика n. gyakorlat, ügyesség.

Практиковати k. i. gyakornokoskodni, praktizálni.
Практичный m. gyakorlati praktikus.
Праматерь n. ősanya, törzsanya.
Прамати n. ősanya, törzsanya.
Праня s. súlykolás.
Праотець h. ősapa, ük, törzsatya.
Прародитель h. ősapa.
Прародичѣ t. ősszülők.
Праса n. sajtó.
Праскнути k. i. csattanni.
Праскъ h. csattogás.
Праслиця n. rokka.
Прати (перу) cs. súlykolni; lábbal tapodni, tiporni; смертию смерть поправъ: halálával letiporta a halált.
Праховый m. poros, pornemü.
Прахъ h. por, hamu.
Праца n. munka, dolog.
Працовати cs dolgozni, munkálkodni.
Працовность n. munkásság.
Працовный m. dolgos, munkás.
Працьовати cs. munkálkodni, dolgozni.
Працьовитый m. dolgos, munkás.
Прачка n. mosóné.
Прачоловѣкъ k. ősember.
Прашити cs. porozni, port verni; — ся v. porzani.
Праязыкъ h. ősnyelv.
Пре (=пере): át, keresztül; fő, legfőbb; leg-, nagyon.
Преблагий (-ый) m. legjobb.
Преблаженный m. legboldogabb.
Пребываня s. tartózkodás.
Пребыватель h. lakó, lakos.
Пребывати k. i. lakni, tartózkodni.
Пребыти (пребуду) k. i. ellenni, eltölteni, átélni; не пребуде до рана: nem éri meg a reggelt, meghal reggelig.
Преважный m. nagyon súlyos.
Превелебный m. főtisztelendő, nagy tiszteletü.
Превеселый m. nagyon víg.
Превозмочи cs. legyőzni.
Превозносение s. felmagasztalás.
Превознести cs. magasztalni, dicsőíteni; — ся v. magasztatni.
Превозносити cs. magasztalni, dicsőíteni.
Превосходити cs. felülmulni, tulszárnyalni.
Превосходительный m. kegyelmes, nagyméltóságu.
Превосходный m. kitünő, nagyszerü.
Превыспренный m. legmagasabb, legnagyobb.
Превоспренняя: égbolt, égboltozat.
Превоспренность n. fenség.
Превѣса n. súly, tulsúly.
Превѣчность n. örökkévalóság.
Превѣчный m. örökkévaló, kezdet és végnélküli.

Прегибати cs. térdet hajtani.
Преграда n. akadály, gát.
Преградити cs. akadályozni, gátolni.
Предаваня s. átadás, kézbesítés; árulás, eladás.
Предавати cs. adni, eladni, árulni; — ся v. nekiadni magát valaminek.
Предание s. hagyomány.
Преданнòсть n. odaadás, készség, hódolat.
Преданный m. készséges, hódoló, odaadó.
Предатель h. áruló, eladó.
Предательство s. árulás.
Предати cs. eladni, elárulni; — ся v. átadatni, eladatni, elárultatni.
Предваровательный m. megelőző, előkészítő.
Предваровати cs. előre figyelmeztetni, megelőzni; előkészíteni.
Предвидѣти cs. előrelátni.
Предводитель h. vezető, vezér.
Предводити cs. vezetni.
Предвѣдѣти cs. előre tudni.
Предвѣстити cs. megjósolni, előre megmondani, megjövendölni.
Предвѣстникъ h. előkövet, hirnök.
Предвѣчнòсть n. örökkévalóság.
Предвѣчный m. örök, öröktől való.
Предвѣщати cs. jósolni, jövendölni.
Преди i. elől, előre.
Предирати cs. széttépni, szétszakítani.
Предисловие s. előszó.
Предки t. ősök, ősatyák.
Предклада n. javaslat, indítvány.
Предкладати cs. ajánlani, javasolni, indítványozni.
Предлòгъ h. ok, alap.
Предложение s. ajánlat.
Предложити cs. ajánlani, indítványozni; elétenni.
Предлòжка n. előljáró (nyelvtanban).
Предложный m. előljárós; предложый падежъ: előljárós eset.
Предметъ h. tárgy.
Предназначити cs. előjegyezni, előre kijelölni.
Преднарицати cs. előre megnevezni.
Предначальникъ h. előljáró, főnök.
Предньый m. elől levő.
Предо e. előtt, elé.
Предображати cs. képzelni.
Предображение s. képzet.
Предобрый m. igen jó, szerfelett jó.
Предокъ h. eleje valaminek; на предку: elől, az elején.
Предопредѣление s. isteni előrendelés, predesztináczió.

Предохранити cs. megőrizni, megvédeni.
Предписаня s. előírás, előirat, rendszabály.
Предписати cs. előirni, rendelni.
Предписка n. rendelet, előirat, reczipe.
Предпослати cs. előreküldeni.
Предпослѣдный m. utolsó-előtti.
Предпочитати cs. előbbre tenni, többre becsülni.
Предпразденство cs. az ünnep előestéjének megünneplése.
Предпразднство s. előre való ünneplés, az ünnepet megelőző esténnk megünnepelése.
Предразсудокъ h. előitélet.
Предрати cs. átszakítani, szétszakítani.
Предрекати cs. előremondani, jósolni.
Предсказати cs. előre megmondani, előre megjósolni.
Предсмертный m. halál előtti.
Представати k. i. előállani, megjelenni.
Представитель h. képviselő, meghatalmazott.
Представительство s. képviselet, alkotmány.
Представити cs. elgondolni, előállítani.
Представлѣня s. előadás, képzet, gondolat.
Представляти cs. előállítani, előadni.
Предстатель h. képviselő, pártfogó, védő.
Предстати k. i. előállani, megjelenni.
Предстоятель h. elöljáró, főnök.
Предстояти k. i. ellenállani.
Предсѣдатель h. elnök, elölülő.
Предсѣдникъ h. elnök.
Предсѣдництво s. elnökség.
Предсѣдательствовати k. i. elnökölni.
Предтеча h. előhirnök.
Предугадати cs. előre kitalálni.
Предугадливый m. előzékeny.
Предуготовити cs. előkészíteni.
Предупередити cs. megelőzni, tudósítani.
Предускорити cs. siettetni.
Предусмотрити cs. előrelátni.
Предусмотрѣние s. belátás, elmésség.
Предчасный m. időelőtti, korai.
Предчуство s. előérzet.
Предчуствовати cs. előre érezni, előérezni.
Предшественникъ h. elömenő.
Предшествовати k. i. elölmenni, megelőzni.
Предъ e. előtt, elé.
Предъявити cs. elömutatni.
Предѣлъ h. határ, kiterjedés.
Преемникъ h. utód.
Преестественный m. természetfölötti, rendkivüli.
Прежде i, előbb, az előtt; — e. előtt.

Прежднын m. előbbi, előbbeni.
Прежный m. előbbi, előbbeni.
Президентъ h. elnök.
Презираня s. megvetés, lenézés.
Презирати cs. megvetni, lenézni.
Презрѣние s. megvetés.
Презѣлный m. igen nagy.
Преимѣние s. kiváltság, előny; előjog.
Преисповнити cs. teletölteni, megtölteni.
Преисподный m. feneketlen.
Прейскурантъ h. árjegyzék.
Прейти k. i. átmenni.
Прека n. ellenállás.
Преки e. ellen.
Прекладати cs. fordítani.
Прекласти cs. áttenni, áthelyezni; fordítani.
Преклонити cs. meghajtani (térdet), térdelni.
Преклоннòсть n. hajlandóság; hajlott kor.
Преклоняти cs. meghajtani.
Прекорѣчивый m. ellenkező, ellenmondó.
Прекорѣчити k. i. ellenkezni, ellenmondó.
Прекосражение s. küzdelem, csata.
Прекраса n. szépség.
Прекрасный m. nagyon szép, gyönyörü, bájos, bájoló.
Прекратити cs. megszüntetni, beszüntetni.
Прекрестити ся keresztet vetni magára.
Прелетѣти k. i. átrepülni.
Преложение s. áttevés, átváltozás; преложение хлѣба: a kenyér átváltozása.
Преломити cs. eltörni, áttörni.
Прелукавый m. nagyon ravasz.
Прельстити cs. lebilincselni, elbájolni.
Прельщати ся v. beleszeretni valakibe, elcsábíttatni.
Прелюбодѣй h. házasságtörő.
Прелюбодѣяти k. i. házasságtörést elkövetni.
Прелюбы t. házasságtörés.
Премилосерный m. nagyon irgalmas, nagyon könyörületes.
Премия n. jutalom.
Премовчати k. i. agyonhallgatni.
Премудрòсть n. bölcseség.
Премудрый m. nagyon bölcs.
Преображати ся v. átalakulni, átváltozni.
Преображение s. úr szine változása.
Преобразитель h. ujjászervező, átalakító.
Преобразити cs. átváltoztatni; — ся v. átalakulni.
Преобразованя s. átalakítás, ujjászervezés.
Преодержати cs. bevenni, meghódítani.
Преосвященный m. főtisztelendő.
Препаратъ h. praeparatum, készítmény.

Препинати cs. akadályozni.
Препирати cs. vitatni; — ся v. vitatkozni.
Преподаваня s. előadás, tanítás.
Преподаватель h. előadó, tanító.
Преподавати cs. előadni.
Преподобие s. (mint czim) tisztelendő.
Преподобный m. jámbor, kegyes.
Преполовение s. közép; a husvét utáni negyedik hét szerdája.
Препочити k. i. nyugodni, pihenni.
Препоясаня s. körülövezés.
Препоясати cs. körülövezni.
Препоясъ h. öv.
Препровадити cs. elkisérni, elvezetni; eltolonczozni.
Препрославити cs. magasztalni.
Препрославленный m. dicsőített, magasztalt.
Препѣтый n. nagyon magasztalt, dicsőített.
Препятие s. akadály.
Препятствовати k. i. akadályozni, alkalmatlankodni.
Прервати cs. szétszakítani, megszakítani.
Прерывати cs. közbe vágni, szétszakítani.
Пресвитеръ h. prezbiter, pap.
Пресвятый m. legszentebb.
Пресельникъ h. beköltözött, bevándorlott, idegen.
Пресельничество s. bevándorlás.
Преслѣдователь h. üldöző.
Преслѣдовати cs. üldözni.
Пресмыканя s. csuszás-mászás, kuszás.
Пресмыкати ся v. csúszni, mászni.
Престарѣлый m. nagyon öreg.
Престолы t. oltárok (az angyalok harmadik fokozata).
Престо̀лный m. oltári.
Престо̀лъ h. oltár.
Престо̀льникъ h. megyés püspök.
Преступити cs. áthágni, átlépni; megsérteni (a törvényt).
Преступление s. kihágás, áthágás, vétség, büntett.
Преступникъ h. bünös, gonosztevő.
Преступный m. bünös, gonosz.
Пресущественный m. örökkévaló.
Пресущный m. örökkévaló.
Пресѣчи cs. átvágni, szétvágni, elmetszeni.
Претендентъ h. trónkövetelő, követelő.
Претензия n. követelés, igény.
Претерпѣти cs. elszenvedni, átszenvedni.
Преувеличити cs. nagyitani, tulozni.
Преумножити cs. nagyon megszaporitani.
Преумный m. nagyon okos.

Преуспѣване s. haladás, előmenetel.
Преуспѣвати k. i. előremenni, haladni.
Префектъ h. prefektus, elöljáró.
Преходити k. i. átmenni, átkelni.
Преходъ h. átmenet, átjárat.
Прецо, прецѣнь, прецця, преця k. mégis, mindazáltal, mindamellett.
Пречестный m. szerfelett tisztelt, becsült.
Пречистый m. nagyon tiszta, szeplőtlen.
Преяти cs. helyettesíteni, bevenni.
Преятникъ h. utód, örökös.
При e. hoz, hez, höz, nál, nél; alatt, idejében; при нагодѣ: alkalom adtán.
Прибавити cs. hozzáadni, hozzátoldani, függeszteni.
Прибавка n. toldás, toldalék, függelék.
Прибажити ся v. megkívánni, vágyakodni.
Прибережный m. part melletti.
Прибиваня s. beverés, beszegezés, leszegezés.
Прибивати cs. leszegezni, leveregetni.
Прибирати cs. felszerelni; felöltöztetni; — ся v. felöltözködni, kicsinosítani magát.
Прибити cs. leszegezni, leverni, beverni.
Приближати ся v. közeledni.
Приблизительный m. megközelítő, hozzávető.
Приблизити cs. közelíteni, közelebb hozni; — ся v. közeledni.
Прибòрный m. asztalterítékhez való.
Прибòрчивый m. rendszerető.
Прибòръ h. eszköz, felszerelés, ékszer.
Прибòчный mellékes.
Прибраня s. felszerelés, felöltözködés.
Прибрати cs. felszerelni, beruházni, felöltöztetni; — ся v. felöltözködni, felczifrázni magát.
Прибрежный m. partmelléki.
Прибудинокъ h. épületszárny.
Прибудовати cs. hozzáépíteni.
Прибывати k. i. megérkezni.
Прибыль n. nyereség, növekedés.
Прибыти k. i. megérkezni.
Прибытие s. megérkezés.
Прибѣганя s. futás, menekülés.
Прибѣгати k. i. gyakran menekülni, futni.
Прибѣгнути k. i. hozzá szaladni, valakihez fordulni, menekülni; valamihez nyulni.
Прибѣжище s. menedék, menedékhely, védelem, oltalom.

Прибѣжнòсть n. menedékhely, oltalom.
Привадити cs. hozzákapcsolni, hozzáakasztani.
Привалити cs. sokat hozni, erővel ide tolni.
Приварити ся v. hozzá főni (az edény aljához).
Приватный m. magán, nem hivatalos.
Привезти cs. elhozni szekeren; — ся v. szekeren jönni.
Приверечи cs. leborítani, letakarni.
Привернути cs. beborítani, leborítani; fordítani valamivé.
Приверженець h. hive, pártolója valakinek, párt ember.
Привертѣти cs. befurni, furással megerősíteni.
Привершити cs. megtetőzni, betetőzni; megtetézni.
Привести cs. idevezetni, rendezni.
Прививаня s. legöngyölítés, lekötés.
Привати cs. lekötözni, beborítani.
Привидъ h. látomány, rémkép,
Привидѣти ся v. látszani, tetszeni, rémleni; привидѣло ми ся: úgy tetszett, úgy rémlett nekem.
Привилегия (-gi-) n. szabadalom.
Привислый m. lecsüngő.
Привитати cs. üdvözölni, fogadni.
Привити cs. lekötni, bekötni.
Привлекати cs. elragadni, elbájolni.
Приводити cs. ide vezetni.
Привòдъ h. példa; idézés (könyvből).
Привозити cs. ide hozni (szekeren).
Привòзъ h. behozatal.
Приворожити cs. megbabonázni, megboszorkányozni.
Привчити cs. megtanítani, hozzá szoktatni; — ся v. hozzá szokni, megszokni.
Привыкати cs. lassankint megszokni.
Привыклый m. megszokott.
Привыкнути cs. megszokni.
Привычка n. szokás, megszokás.
Привѣтати cs. üdvözölni, elfogadni.
Привѣтный m. udvarias, barátságos.
Привѣшати cs. teleakgatni.
Привязати cs. hozzákötni, megkötni.
Пригадати cs. elgondolni, visszaemlékezni.
Пригарь n. égett, pörkölt holmi, a pipa oldalára ülepedő égett dohány.
Пригатити cs. meggátolni, gátat verni.
Пригвоздити cs. odaszegezni.
Пригладити cs. megsimítani, megfésülni.

Пригласити cs. felszólítani, magához szólítani, meghivni.
Пригласкати cs. megsimítani, magához édesíteni.
Пригнати cs. ide hajtani.
Пригнити k. i. kissé megrohadni.
Пригнути cs. kissé lehajtani.
Приговорити cs. elitélni.
Приговòръ h. itélet, végzés.
Пригода n. haszon, szükség, alkalom, eset; буде ти у пригодѣ: hasznát veszed, rád fér.
Пригодити ся v. hasznát venni.
Пригорокъ h. hegyfok.
Пригорща n. marok, marék.
Пригорѣти k. i. kissé megégni.
Приготовити cs. előkészíteni, elkészíteni; — ся v. elkészülni.
Пригребсти cs. bekotorni, beásni.
Пригрòбный m. sír melletti.
Пригрызти cs. kissé megrágni.
Пригрѣвати cs. melengetni; -- ся v. sütkérezni (a napon).
Пригрѣти cs. megmelegíteni; — ся v. megmelegedni.
Придаваня s. vádaskodás, árulkodás.
Придавати cs. feladni, elárulni, bevádolni; — ся v. vádaskodni, árulkodni.
Придавити cs. odafojtani, leszorítani.
Приданный m. adott, rendelt.
Приданя s. hozzáadás, hozzátoldás.
Придати cs. toldani, hozzáadni; feladni, bevádolni; — ся v. ráférni, hasznát venni. И на новый мѣхъ придасть ся заплатка: az új zsákra is ráfér a folt.
Придатнòсть n. használhatóság, használat; alkalom.
Придатный m. alkalmas, használható.
Придатокъ h. toldás, toldalék, szerzék.
Придержати cs. tartogatni, megtartani; — ся v. tartózkodni valamitől, tartani magát.
Придерти ся v. valakibe belekötni.
Придорожный m. útszéli.
Придумати cs. elgondolni, kigondolni.
Придумчивый m. találó, találékony, leleményes.
Придурити cs. ide bolondítani, magához csalogatni.
Приемъ h. felvétel.
Прижати cs. kissé learatni.
Призбираня s. gyüjtés, megtakarítás.
Призбòрный m. takarékos, összegyüjtő.
Призбòръ h. összegyüjtés, meggyüjtés; takarékosság.
Призбирати cs. összegyüjteni, meggyüjteni, megtakaríta-

ni; — ся v. meggyülni, összegyülni.
Призваный m. hivott, meghivott, hivatott.
Призваня s. hivás, megvívás; hivatás.
Призвати cs. hivni, meghivni, előhivni.
Приземный m. földszinén fekvő, földön levő.
Призираня s. nézegetés, felügyelet.
Призирати cs. lenézni, körülnézni; — ся v. nézelődni, bámészkodni.
Призма n. hasáb.
Призмовый m. hasábos, hasábszerü.
Признавати cs. elismerni; — ся v. beismerni, bevallani.
Признакъ h. jel, jegy, ismertető jel.
Признаня s. elismerés, méltányolás.
Признательный m. elismerő, méltányos.
Признати cs. elismerni, beismerni.
Призòръ h. felügyelet.
Призра n. rém, kisértet, manó.
Призрачный m. kisértetes, rémes.
Призрѣвати k. i. érni, megérni; gyógyulni (seb).
Призывати cs. hivni, meghivni, segitségül hivni.
Применникъ h. előljáró, praepositio (nyelvtanban).
Приказание, приказаня s. parancs, parancsolat, rendelet.
Приказати cs. megparancsolni, megrendelni, meghagyni.
Приказка n. beszélgetés, beszéd, mese.
Приказовати cs. beszélgetni, mesélgetni.
Приказуючий способъ: parancsoló mód.
Приказъ h. parancs, rendelet.
Прикачати cs, idegurítani, idehengeríteni.
Прикладаня s. rátevés, ráhelyezés, hozzátevés.
Прикладати cs. rátenni, ráhelyezni.
Прикладный m. példás, példaszerü.
Прикладъ h. példa; на прикладъ: például, példának okáért.
Прикладовати cs. rátenni, ráhelyezni (huzamosan).
Прикласти cs. rátenni, ráhelyezni (egyszer); befedni.
Приклейити cs. hozzáragasztani, leenyvezni, ráenyvezni.
Приклепати cs. leverni, lekalapálni.
Прикликати cs. ideszólítani, meghíni.
Приклонити cs. lehajtani, meghajtani.
Прикованя s. lebilincselés, levasalás, leverés.
Приковати cs. leszegezni, lebilincselni.

Прикомандировати cs. iderendelni; idehelyezni (a katonaságnál).
Прикончити cs. meghegyezni.
Прикопати cs. elásni, felásni.
Прикосити cs. lekaszálni.
Прикосновение s. illetés, érintés, érintkezés.
Прикоснути ся v. érinteni, érintkezni.
Прикрасити cs. feldiszíteni, felékesíteni.
Прикрасти ся v. hozzálopózkodni.
Прикрашение s. diszítés, ékítés.
Прикраяти cs. kiszabni, hozzászabni.
Прикрыти cs. befedni, betakarni, letakarni.
Прикрѣпити cs. megerősíteni.
Прикупля s. utánvásárlás.
Прикусати cs. leharapni, megharapni, beleharapni; прикусити языкъ: megharapni nyelvet.
Прилагательное имя: melléknév.
Приладити cs. elkészíteni, előkésziteni, elrendezni; — ся v. elkészülni.
Прилаженье s. előkészület.
Приласкати cs. simogatással lecsendesíteni, megczirogatni.
Прилежный m. szorgalmas, szorgos.
Прилетѣти k. i. iderepülni.
Прилипати k. i. ragadni, leragadni.
Прилипнути cs. hozzáragadni.
Прилога s. melléklet.
Приложити cs. hozzáadni, mellékelni.
Приложникъ h. melléknév.
Приломити cs. letörni a hegyét.
Прилудити cs. magához édesgetni, csalogatni.
Прилучити cs. hozzászoktatni (malaczot a nyájhoz).
Прилѣжати k. i. (ку чому) szorgalmaskodni.
Прилѣжный m. szorgalmas.
Прилѣзти k. i. idemászni.
Прилѣпити cs. hozzáragasztani, ráragasztani; — ся v. hozzáragadni, beleragadni.
Прилѣпнути k. i. hozzáragadni.
Прилѣпляти ся ráragadni, ragaszkodni.
Прилѣсный m. erdő mellett fekvő.
Примана n. édesgetés, csalogatás.
Приманити cs. elcsalni, édesgetni, csábítani.
Приманный m. csábító, csábos.
Примастити cs. megkenni, rákenni.
Примерзлый m. felül megfagyott.
Примерзнути k. i. felül megfagyni.
Примести cs. beseperni, réseperni.

Приметати cs. befedni, rá-hányni.
Примирение s. békéltetés, kibékítés.
Примирити cs. békéltetni, kibékíteni; — ся v. békülni.
Примокнути k. i. felülről megázni.
Приморозити k. i. dérrel, fagygyal beköszönteni.
Примочити cs. kissé beáztatni.
Примудровати cs. ríkoskodni, kieszelni, kitalálni.
Примусити cs. rákényszeríteni, ráerőszakolni.
Примѣрный m. példás, példányszerü.
Примѣръ h. példa.
Примѣсити cs. letaposni.
Примѣта n. megjegyzés, egyzet; jegy, jel.
Примѣтити cs. megjegyezn
Примѣтка n. takaró, lepl, borító.
Принада n. inger, báj, kecs
Принадлежати k. i. tartozni valahova.
Принадлежность n. tulajdonítmány, hozzátétel.
Приналежати k. i. tartozni valahova.
Приналежность n. hovátartozás, illetékesség.
Приналежный m. tartozó, illetékes.
Принести cs. hozni, meghozni; — ся v. elhozni magát, eljönni (lovon); несе ся на кони: lovagol, lovon ül.
Принимати cs. elvenni, elfogadni, felvenni; — ся v. megfogamzani.
Принимачь h. elfogadó.
Приноситель h. hozó, ajándékozó.
Приносити cs. hozni, nyujtani, ajándékozni.
Принòсъ h. ajándék, hozatal.
Принудительный m. kényszerítő, kényszer —
Принудити cs. rákényszeríteni, ráerőszakolni.
Принука n. ösztön.
Принцеза n. herczegkisasszony.
Принцезна n. herczegkisasszony.
Принцеса n. herczegkisasszony.
Принцизна n. herczegné, herczegasszony.
Принцка n. herczegasszony.
Принцъ h herczeg.
Приняти cs. elfogadni, elvenni.
Припадати k. i. leborulni, lerogyni.
Припадокъ h. véletlen eset.
Припасати ся v. derekára kötni (kötényt, szoknyát).
Припаска n. kötő, kötény.
Привекати cs. idehozni, idetolni.
Привирти cs. feltámasztani: — я v. támaszkodni.
Припечи cs. kissé megpirítani, megsütni; rásütni (bélyeget a marára); megütni.

Припина n. halogatás, késleltetés.
Припинка n. rag (szuffix).
Припинованя s. ragozás.
Припиновати cs. ragozni.
Припираня s. támaszkodás, támasztás.
Припирати cs. támasztani, támogatni; — ся v. támaszkodni; határos lenni. Моя земля припирать ся на Андрийòвъ городъ: az én földem András kertjével határos.
Приписати cs. felírni, felróni, tulajdonítani.
Приписъ h. előírás, szabályzat.
Приплавати cs. ideuszni.
Приплата n. ráfizetés.
Приплатити cs. ráfizetni, megtoldani.
Приплодити cs. szaporítani.
Приплывъ h. dagály.
Приплѣтати cs. befonogatni.
Приплювати es. leköpni.
Припнути cs. maga elé kötni, magára akasztani.
Припняти cs. befogni, melléfogni, eléfogni.
Припòднимати cs. felemelni, felszedni.
Припоминати cs. emlékezetbe hozni, visszaemlékezni; megemlegetni.
Припорука n. megbizás, küldetés.
Припоручити cs. megbizni.
Припочити k. i. kissé megpihenni.
Приправа n. füszer, hozzávaló.
Приправити cs. megfüszerezni; jól megkészíteni.
Припровадити cs. bekisérni, elkisérni.
Припровòдъ h. elhozás, bekisérés.
Припросити cs. megkérni, bekérni; — ся v. bekérezkedni.
Припрячи cs. melléfogni, hozzáfogni, befogni (ökröt).
Припустити cs. leereszteni, lebocsátani.
Припутникъ (plantago major növt) h. útifű.
Припутный m. utszéli, ut mellet fekvő.
Припучити cs. kifakasztani.
Припущати cs. összeereszteni, leereszteni.
Припѣвати cs. énekelni, énekkel kisérni.
Прирадѣние s. buzgalom.
Прирвати cs. letépni, eltépni, elszakítani; — ся v. leszakadni.
Прирòвняти cs. összehasonlítani.
Природа n. természet.
Пророженый m. természeti, természetes.
Прирослый m. ránőtt, hozzánőtt.
Приростати k. i. gyarapodni.
Прироснути k. i. hozzánőni,

Прирости k. i. hozzánőni, ránőni.
Приростокъ h. rag, ragaszték.
Прирòстъ n. gyarapodás, szaporodás.
Прирѣзати cs. rövidebbre vágni; megrövidíteni; kimérni (lakatot az ajtóra), kimetszeni.
Прирѣчный m. folyó melletti.
Присватати cs. eljegyezni (leányt); magához édesgetni, magához vonni.
Присвойити cs. eltulajdonítani, elsajátítani.
Присельникъ h, bevándorlott, gyarmatos.
Прискакати k. i. ide ugrálni; idenyargalni.
Прислòвникъ h. határozó szó, igehatározó.
Прислово s. határozó szó, igekatározó.
Прислофанити cs. lenyomni, leteperni.
Прислуга n. szolgálat, kiszolgálat.
Прислужникъ h. szolga.
Прислуховати ся. v. hallgatódzni, figyelni.
Приснити ся. megálmodni, álomban megjelenni.
Присно i. öröktől való, örök.
Приснодѣва n. szent szüz.
Присномученикъ h. örökös vértanu.
Приснопамятный m. örök emlékü.
Приснославный m. örökké magasztalt.
Присносущный m. örökké való.
Присный m. örökös, öröktől való.
Приспѣховати cs. elkészíteni; elrendezni; felszerelni; — ся v. elkészülni, felszerelni magát.
Приставаня s. mellé állás.
Приставати k. i. mellé állani, ráállani; a nő családjához menni lakni.
Приставити cs. feltenni, mellétenni, hozzátenni; tüzhöz tenni (fazekat).
Приставка войска: hadjutalék.
Приставлѣня s. feltevés, mellétevés.
Пристайный m. tervhez illő.
Пристарѣлый m. öreg, megvénült.
Пристати k. i. a menyasszony családjába házasodni, a menyasszony házába menni lakni.
Пристачъ, приставъ h. oly férfi, a ki neje házában (neje szüleinél) lakik.
Пристигати k. i. érni, megérni. Тогды ягоды збирати, коли пристугавуть: akkor szedd a szamóczát (földi epret), a mikor érik.
Пристиглый m. érett, megérett.
Пристигнути k. i. érni, megérni.
Пристòйнòсть n. illendőség, illedelem.

Пристоѩный m. illedelmes, illő; illetékes; не пристоѩно тобѣ до церквы ступити: nem vagy illetékes, hogy a templomba belépj, nem szabad belépned a templomba.
Пристрашный m. ijesztő, félelmes.
Пристрѣтъ h. eset, találkozás, baj, véletlen.
Приступити k. i. hozzálépni, közeledni; hozzáfogni.
Присудити cs. megítélni.
Присудокъ h. állítmány.
Присунути cs. hozzátolni, mellétolni, közelébb tolni.
Присуство s. jelenlét.
Присуствовати k. i. jelen lenni.
Присущий m. jelen levő.
Присылати cs. elküldeni, elszállítani.
Присыпати cs. teletölteni, rátölteni, feltölteni.
Присѣсти cs. ráülni.
Присѣчи cs. levágni, elvágni.
Присяга n. eskü.
Присяганя n. esküvés.
Присягати k. i. esküdni.
Притаеный m. titkos, elrejtett.
Притвòръ h. csarnok, pitvar.
Притворяти ся v. tettetni magát.
Притесати cs. kissé lefaragni.
Притечи k. i. idefolyni.
Прити cs. eljönni.
Притинати cs. levagdosni.
Притискати cs. megszorítani, szorítani.
Притиснути cs. megszorítani.
Притихнути k. i. elcsendesedni.
Притихъ h. csend.
Притичина n. akadály.
Притомнòсть n. jelenlét.
Притомный m. jelenlevő.
Протоптати cs. letaposni, lehágni.
Приточити cs. összeforrasztani, hozzáforrasztani.
Притрафити cs. rajtakapni, rátalálni; — ся v. előjönni, találkozni, megesni.
Притрафунокъ h. véletlen eset, véletlen.
Притулити cs. megérinteni; — ся v. meghuzni magát valahol.
Притулокъ h. menedékhely.
Притча n. példabeszéd.
Притѣснити cs. megszorítani, odaszorítani; — ся v. rászorulni.
Притягнути cs. idehuzni, vonszolni; — ся v. idehuzni magát, idevánszorogni.
Притягъ h. vonzódás, vonzás.
Приучити cs. hozzászoktatni, idomítani, oktatni.
Приука n. előkészítés, oktatás.
Прихилити cs. lehajtani, lehajlítani; — ся v. lehajolni.
Приходити k. i. eljönni, befolyni, bejönni; — ся szi. rajta a sor, ő a soros; meg kell ... приходить ся умерти: meg kell halni.

Приходный m. bevételi.
Приходский m. plébániához tartozó, egyházközségi.
Приходъ h. bevétel; egyházközség, plébánia, parokhia.
Приходъ n. szeszély.
Прицыкати cs. lepisszegni, lecsitítani.
Прицѣлити cs. megczélozni.
Прицѣпити cs. lelánczolni.
Причапити cs. becsipni, beszorítani.
Причаппути k. i. leguggolni.
Причаствовати k. i. részt venni, részesülni.
Причастень n. egyházi ének (áldozás idején éneklik).
Причастити cs. áldoztatni; — ся v. áldozni.
Причастникъ h. áldozó férfi; részesülő, igenév, participium.
Причастница n. áldozónő.
Причаща n. áldozás.
Причащати cs. áldoztatni; — ся v. áldozni.
Причекати cs. kissé várni, bevárni.
Причесати cs. megfésülni.
Причетникъ h. papnövendék, klerikus.
Причетъ h. papság, klerus.
Причина n. ok; kovász feltevés; feltett kovász.
Причинити cs. feltenni a kovászt; okozni valamit.
Причинный m. okozó.
Причиняти cs. feltenni a kovászt; okozni valamit.
Причислити cs. hozzászámítani.
Причта n. példabeszéd.
Причувати ся v. ugy tetszeni, ugy rémleni.
Причудити ся v. megcsodálni valakit.
Причѣска n. hajfésülés, hajhordozás.
Пришва n. lábfej.
Пришедший (-шый) m. eljött, megjött.
Пришелецъ h. idegen, jövevény, jött-ment.
Пришити cs. hozzávarrni, odavarrni.
Пришлецъ h. jövevény, jöttment, bevándorlott.
Пришпоровати cs. megtakarítani.
Прищурити cs. hunyorítani; fület hegyezni (lónál).
Приѣздъ h. megérkezés, megjövés.
Приѣхати k. i. eljönni, megjönni.
Приязность n. kedvesség, kellem.
Приязный m. kedves, kellemes.
Приятель h. barát.
Приятельский (-ый) m. baráti, barátságos.
Приятельство s. barátság.
Приняти cs. elfogadni, elvállalni; — ся v. megfogamzani.
Про e. át, keresztül, részére,

nak, nek; ért, miatt; összetételekben: el, meg, be.

Проба n. próba, kisérlet.

Пробавляти cs. folytatni, tovább terjeszteni.

Пробаловати cs. próbálni.

Пробивати cs. átütni, átszúrni, keresztüldöfni; — ся v. átszúrni magát; keresztül fúrni magát, kimenekülni (a tolongásból).

Пробирати cs. válogatni, kiválasztani; — ся v. áttörni magát valamin.

Пробити cs. átszurni, megszurni, kivívni; — ся v. átszurni magát, keresztül hatolni.

Проблема n. feladat, feladvány, problema.

Проблематичный m. kétes, bizonytalan.

Проблудити cs. egyideig bolyongni.

Пробный m. próbálni való, próba —

Пробованя s. próbálás, kisérlet.

Пробовати cs. próbálni, kisérleni.

Пробрати cs. kiválogatni, átszemelni; — ся v. kitisztulni (az ég).

Пробудити cs. felkölteni, felébreszteni; — ся v. felébredni.

Пробыти k. i. tartózkodni, lenni, tengődni.

Пробытокъ h. tartózkodás, lét; tengődés.

Пробѣгати k. i. futkosni, futkározni.

Пробѣгнути k. i. átfutni.

Провадити cs. kisérni, bekisérni.

Проважати cs. kisérgetni.

Провалина n. földszakadás.

Провалити cs. betörni, bedönteni, áttörni; — ся v. bedölni, beszakadni.

Провалъ h. szakadás, szakadék.

Проварити cs. nagyon megfőzni; — ся v. tulfőni.

Провба n. kisérlet, próba.

Провбаловати cs. próbálni, kisérleni.

Провбовати cs. próbálni, kisérteni.

Провести (-веду) cs. elvezetni; előmondani; проведи ми сесѣ шоры: olvasd el nekem ezen sorokat, mond elő ezen sorokat.

Провидець h. próféta.

Провидѣние s. előrelátás, gondviselés.

Провиантъ h. élelmiszer.

Провизия n. élelmiszer.

Провизория n. ideiglenes állapot, átmenet.

Провизоръ h. igazgató, jószág-igazgató.

Провинция n. tartomány, vidék.

Провинцияльный m. tartományi, vidéki.

Проводець h. vezető, vezér.

Проводити cs. vezetni, átvezetni, kisérni, utat mutatni.
Провòдникъ h. utmutató, kalauz; vezető, vonatvezető; kolompos, hangadó.
Провòдный m. vezető.
Провòдъ h. vezetés, kiséret, kivitel; vezeték (sodronyból).
Провозити cs. elhordani, elszállítani.
Провòзный m. szállító, szállítási; провòзный листъ: szállító levél.
Провòзъ h. szállítás, szállítmány.
Проволока n. huza-vona, halogatás, késedelem.
Провонѧти ся v. megbüdösödni, rothadni.
Провѣваня s. fujdogálás.
Провѣвати k. i. fujdogálni.
Провѣдѣние s. belátás, gondoskodás, gondviselés.
Провѣтрити cs. kiszellőztetni; — ся v. kiszellőzni, szellőzni.
Провѣщати cs. előremondani, jósolni.
Провѣяти cs. kiszórni (magot).
Прогадати cs. eltalálni.
Прогайновати cs. eltékozolni, elpazarolni, elverni.
Проганяти cs. kergetni, üzni, hajtani.
Прогладити cs. megsimítani, kicsiszolni.
Прòгнаня s. elkergetés, elhajtás.
Прòгнати (прожену) cs. elkergetni, elhajtani; elutasítani.
Прогнѣвати cs. megharagítani; — ся v. megharagudni.
Проговорити cs. kimondani, elbeszélgetni.
Проговòрка n. közmondás.
Прогорѣлый m. keresztülégett, kiégett.
Прогорѣти k. i. keresztülégni, átégni.
Программа (-gr-) n. programm.
Прогресивный (-gr-) m. haladó.
Прогресистъ (-gr-) h. haladópárti ember, a haladás embere.
Прогресъ (-gr-) h. haladás.
Прогрызти cs. kirágni, átrágni.
Продаваня s. árulás, eladás.
Продавати cs. árulni, eladni; elárulni; — ся v. eladni magát.
Продавецъ h. árus, áruló férfi.
Продавница n. árusnő, áruló asszony, kofa.
Продажа n. eladás, árulás.
Продажный m. eladó.
Продати cs. eladni, elárulni; — ся v. eladatni.
Продерзый m. szemtelen, arcátlan.
Продерти cs. szétszakítani, átszakítani.
Продирати cs. szakgatni, tépni.
Продовбати cs. átvájni, kivájni.

Продовгий m. nagyon hosszu.
Продовжати cs. folytatni; — ся v. folytatódni.
Продовжительный m. tartós.
Продолобити cs. kivésni, kivájni.
Продувати cs. keresztülfujni, fujdogálni, fujni valamit; hűteni.
Продуктъ h. termény.
Продумати cs. elgondolkodni.
Продухъ h. szélkerék, szélelőlyuk.
Продѣлъ h. választék (a fejen).
Продѣравити cs. kilyukasztani; — ся v. kilyukadni.
Проектировати cs. tervezni.
Проектъ h. terv, javaslat.
Проживати k. i. élni, tengődni.
Прожирати cs. elnyelni, felfalni.
Прожити k. i. megélni, elélni, átélni.
Прожòрливòсть n. falánkság.
Прожòрливый m. falánk.
Проза n. próza, kötetlen beszéd.
Прòзванище s. vezetéknév.
Прòзвиско s. vezetéknév.
Прòзвище s. vezetéknév.
Прозирати cs. átnézni, keresztülnézni, átlátni.
Прозòрливòсть n. éleselmüség.
Прозòрливый m. éleselmü, belátó.
Прозòрный n. átlátszó, áttetsző.
Прозòръ h. átnézés, áttekintés.
Прозрачнòсть n. átlátszóság.
Прозрачный m. áttetsző, átlátszó.
Прозывати cs. csufolni.
Прозябати k. i. nőni, gyarapodni, kikelni.
Прозяблый m. átfagyott, keresztül fagyott.
Прозябнути k. i. átfázni.
Прозябсти k. i. átfázni, megfázni.
Проиграти cs. elveszteni, eljátszani.
Происходити k. i. származni, eredni.
Происхождение s. keletkezés, eredet, származás.
Прòйти k. i. keresztül menni, átmenni: — ся v. kissé járni, sétálni.
Прокаженый m. bélpoklos.
Проказа n. bélpoklosság.
Проказливый m. pajkos.
Прокименъ h. közvetlenül az apostol olvasása előtt énekeltetni szokott egyházi ének.
Прокиснути k. i. tulsavanyodni, megsavanyodni.
Проклинаня s. szitkozódás, átkozódás.
Проклинати cs. átkozni; — ся v. átkozódni.
Прокляти cs. elátkozni.
Проклятство s. átok.
Проклятый m. átkozott; gonosz, elvetemült, vásott.

Прокопати cs. átásni, keresztülásni.
Прокормити cs. elétetni, elhasználni, megétetni.
Прокосити cs. elkaszálni, félre kaszálni.
Прокурити cs. kifüstölni, megfüstölni; — ся v. megfüstölődni, megkozmásodni.
Прокуроръ h. ügyész.
Прокусити cs. átharapni, kiharapni.
Пролазъ h. nyilás, rés.
Проламати cs. betörni, beszakítani.
Пролетаръ h. proletár, lézengő, állás nélküli ember.
Пролетѣти k. i. átrepülni.
Пролежати k. i. elfeküdni valameddig.
Проливати cs. kitölteni, kiönteni; — ся v. kiömleni, kilocscsanni.
Проливъ h. tengerszoros.
Пролòмъ h. keresztültörés, kitörés.
Проломити cs. áttörni, keresztültörni, betörni; — ся v. betörni magától.
Пролубъ h. lék, nyilás a jegen.
Пролѣзти k. i. keresztülmászni.
Промежи e. közt, között.
Промежный m. közbenfekvő.
Промежутокъ h. közbenfekvő tér; közbeneső idő, időköz.
Промерзнути k. i. átfagyni.
Промести cs. elseperni.
Прòмкнути cs. lenyelni, elnyelni.
Промокнути k. i. szétázni.
Промочити cs. szétáztatni.
Промочный m. itatós; промочный папѣрь : itatós papir.
Промывати cs. elmosogatni, elmosni.
Промыселъ h. ipar.
Промысловый m. ipari.
Промыслъ h. gondviselés.
Промыти cs. elmosni, szétmosni.
Промышляти k. i. gondolkodni, gondoskodni valamiről.
Промѣряти cs. kimérni.
Пронаречи cs. előre megnevezni, elkeresztelni.
Пронурити cs. bemártani, vízbe dugni; — ся v. bukfenczezni, bukfenczet hányni.
Прообразъ h. minta, mintakép.
Проорати cs. elszántani.
Пропаданя s. elveszés, elpusztulás.
Пропадати k. i. veszendőbe menni, elveszni, pusztulni.
Пропановати k. i. tuladni a vagyonon, bevégezni az uraskodást.
Пропасникъ h. elveszett ember.
Пропасти k. i. elveszni, elpusztulni, eltünni.
Пропастникъ h. elveszett ember.

Пропасть n. veszedelem, veszély; örvény, mélység.
Пропедевтика n. előkészítő tan, előismerettan, előiskola.
Пропилити cs. keresztül fürészelni, átfürészelni.
Пропинати cs. keresztrefeszítenl, keresztezni.
Пропитати cs. felnevelni, eltartani.
Пропити (прòпю) cs. elinni, beinni.
Пропитый m. elivott, beivott.
Пропияка h. részeges, korhely.
Проплавати cs. átuszni, keresztül uszni.
Проплакати k. i. sirni valameddig.
Проплести cs. keresztülfonni.
Проплѣтати cs. átfonogatni, befonni.
Проповѣданя s. prédikálás, papolás.
Проповѣдатель h. prédikátor, hitszónok, lelkész.
Проповѣдати cs. prédikálni, hirdetni az Isten igéit, papolni.
Проповѣдникъ h. prédikátor, hitszónok.
Проповѣдництво s. prédikátorság.
Проповѣдниця n. az ur igéjének női hirdetője.
Проповѣдный m. prédikáló —
Проповѣдь n. prédikáczió, egyházi beszéd.
Пропололи cs. elgyomlálni, kigyomlálni.
Пропороти cs. szétfejteni, széthasítani.
Пропорциональнòсть n. arányosság.
Пропорциональный m. arányos, összhangzó.
Пропорция n. arány, aránylat.
Пропрясти cs. elfonni, fonni valameddig.
Пропустити cs. áteresztenl, átbocsátani, átengedni.
Пропутовати k. i. beutazni, átutazni.
Пропѣвати cs. énekelgetni, dudolgatni.
Пропѣкати cs. kiszurni, kifurni (a pipaszárat tüzes dróttal).
Пропѣлити cs. átfürészelni, elfürészelni.
Прòрва n. szakadás, rés.
Прòрвати cs. átszakítani, szétszakítani, keresztültörni valamit; — ся v. szétszakadni, keresztültörni valamin.
Прорекати cs. előremondani, jósolni.
Прорицание s. jóslás.
Прорòвнати cs. egyenlíteni, kisimítani.
Пророковати cs. jövendölni, jósolni.
Пророкъ k. próféta, jós.
Пророснути k. i. benőni; beszőrösödni.

Прорости k. i. benőni.
Пророческий (-ый) m. prófétai.
Пророчество s. jóslás.
Прорубати cs. átvágni, keresztülvágni.
Прорыти cs. szétturni, kiturni, kiásni.
Прорѣдити cs. gyéríteni.
Прорѣзати cs. elvágni, szétvágni.
Прорѣзъ h. átmetszet, átvágás.
Просвата cs. eljegyezni.
Просвѣта n. felvilágosultság; müveltség, oktatás.
Просвѣтатель h. nevelő, müvelő, oktató.
Просвѣтати cs. nevelni, oktatni, müvelni.
Просвѣтитель h. müvelő, felvilágosító.
Просвѣтительный m. felvilágosító, megvilágító, magyarázó.
Просвѣтити cs. felvilágosítani, magyarázni, képezni, oktatni.
Протвѣщати cs. képezni, nevelni; polgárosítani; — ся v. neveltetni, felvilágosodni.
Просвѣщеный m. müvelt, felvilágosodott, képzelt.
Просидѣти k. i. elülni, üldögélni.
Просимець h. deczember, karácsonhava.
Проситель h. kérő, kérelmező.
Просительный m. kérő, kérelmező.
Просити cs. kérni, megkövetni; — ся v. kérezkedni.
Проскомидия n. a misét megelőző szertartás, mely alatt a lelkész a szent kenyeret rendeltetése szerint osztja fel.
Проскомтати k. i. egyideig váslani, egy ideig csiklandani.
Проскребтати cs. elvakarni, levakarni.
Проскура n. az áldozáshoz megkivántató kenyér, szent kenyér.
Прославити cs. elhiresztelni, nagyon magasztalni; — ся v. hiressé lenni, hirre tenni szert.
Прослезити cs. valakit könynyekre fakasztani; — ся v. könnyezni.
Прослѣдовати cs. üldözni.
Прослѣдовникъ h. üldöző.
Прослѣдити cs. kinyomozni, felkutatni.
Прослѣдъ h. üldözés, nyomozás.
Проснути ся v. felébredni álmából.
Просо (setaria italica növt.) s. köles, kölesmuhar.
Просоня n. félálom, szendergés.
Просотарь h. kérő.
Просохлый m. kissé száraz.
Просохнути k. i. kissé megszáradni.

Прòспати k. i. elaludni valameddig; — ся v. egyet aludni, kialudni magát.
Проспектъ h. terv, előrajz.
Проспѣваня s. boldogulás, siker; előmenetel.
Проспѣвати k. i. boldogulni, előmenni.
Проспѣвъ h. előmenetel, siker.
Простакъ h. pór, paraszt.
Простацькый (-ый) m. pórias, parasztos.
Простачка n. pór, paraszt nő, paraszt asszony.
Простачокъ h. paraszt, pór; átvitten: buta, esetlen.
Простелити cs. elteríteni, leteríteni, aláteríteni.
Простенький (-ый) m. nagyon egyenes.
Простерти cs. kiterjeszteni, kinyujtani.
Прости i. figyelemmel! (templomi felhivás a felállásra és figyelmezésre).
Простирало s. takaró; szőnyeg.
Простираня s. kiterjedés, terjedelem.
Простирати cs. kiterjeszteni, kiszélesíteni; — ся v. terjedni, érni valameddig.
Просто i. egyenesen; стòй просто: egyenesen állj! egyszerüen; прибирай ся просто: egyszerüen öltözködjél; egyenesen, őszintén; повѣжъ просто: mondd meg őszintén.
Простобòчный m. jobboldali.
Простодушнòсть n. kedélyesség; nyiltlelküség.
Простодушный m. nyilt, őszinte; kedélyes.
Простокутъ h. nyujtott szög, egyenes szög.
Простопадный m. merőleges, függélyes.
Простора n. köz, távol, távolság; terjedelem.
Просторонь n. köz, távol, távolság; terjedelem.
Простота n. egyenesség, sikság; egyszerüség, együgyüség.
Простоумный m. együgyü, buta.
Простояти k. i. elállni valameddig.
Простерти cs. kiteríteni, kiterjeszteni; — ся v. kiterjedni, szétterjeszkedni; felfordulni, élettelenül esni alá.
Пространѣлити cs. keresztüllőni, átlőni; — ся v. átlőni, meglőni magát.
Простуда n. meghülés.
Простудити cs. meghűteni, lehűteni, kihűteni; — ся v. meghűlni, kihűlni.
Простый m. egyszerü; egyenes; keresetlen, őszinte; paraszt, pór.
Простыти k. i. kihülni, meghülni.
Просфора lásd: проскура.
Просыхати k. i. száradni.

Просьба n. kérés, folyamodvány.
Просѣдый m. kissé szürke, kissé ősz.
Просѣять cs. átszítálni.
Просянка n. köles-föld, kölessel bevetett föld.
Просяный m. kölesből való, köles.
Проте i. azért, amiatt.
Протекторъ h. pártfogó.
Протеребити cs. kikaparni, keresztülturni.
Протерпѣти k. i. eltürni, elszenvedni.
Протерти cs. szétkenni, szétdörzsölni.
Протесати cs. elfaragni, megfaragni.
Протесия n. menet, körmenet, proczesszió.
Протестантка n. protestáns vallásu nő.
Протестантъ h. protestáns vallásu férfi.
Протестовати cs. tiltakozni, ellenezni.
Протестъ h. tiltakozás.
Протесъ h. oszlop, palánkoszlop.
Протечи k. i. átfolyni.
Противенъ m. ellenkező, ellenző.
Противзаконный m. törvénytelen.
Противити ся v. ellenszegülni, ellenállani.
Противникъ h. ellenfél; ellenség.
Противно i. ellenben, ellenkezőleg.
Противнòсть n. ellenkezés, ellentét.
Противный m. ellentétes, ellenkező.
Противовѣсъ h. ellensúly.
Противоглаголати k. i. ellenmondani.
Противодѣяти cs. ellene működni.
Противъ e. ellen, ellenében; körül, tájban, противъ новаго рока: újév körül, újév táján.
Протиснути cs. keresztülszorítani, átpréselni.
Прòткати cs. kidugni, átfurni.
Прòткнути cs. kidugni, megnyítni a viznek a nyilást.
Прото i. azért, amiatt; — összetételekben: fő —
Протовмачити cs. áttolmácsolni, megmagyarázni.
Протовчи cs. széttörni, eltörni.
Протоерей (протоіерей) h. főpap.
Протоколъ h. jegyzőkönyv.
Протопòпъ h. főpap.
Протоптати cs. kilyukasztani (lábbal).
Протора n. veszteség, költség.
Проторгнути cs. elszakítani, szétszakítani; — ся v. elszakadni.
Прототипъ h. őstypus.
Протрясти cs. átrázni.
Протыкати cs. vájni, szurkálni.

Протычка n. szurkáló, pipavájó.
Протѣкати k. i. átfolyni, keresztülfolyni.
Протягнути cs. áthuzni, átczipelni.
Протязати cs. kiterjeszteni; — ся v. kiterjedni, terjedni.
Профессия n. foglalkozás.
Профессорство s. tanári pálya, tanárság.
Профессоръ, професоръ h. tanár.
Профилъ h. arczél, oldaél, profil.
Профосъ h. porkoláb.
Проходити k. i. járni, kelni, menni, keresztülfolyni; — ся v. járkálni, sétálni.
Проходище s. átjáró, átjárás.
Проходъ h. átjáró, hágó, átjárás.
Процвѣлый m. kivirított, virágzó.
Процвѣсти k. i. kivirulni, kinyílni.
Процвѣтати k. i. virágzani, virulni.
Процедура n. eljárás, eljárási mód.
Процентъ h. százalék; kamat.
Процесия n. körmenet, menet, bucsujárás.
Процесъ h. pör.
Процѣдити cs. átszürni, megszürni.
Процѣженый m. átszürt, megszürt.
Прочесати cs. szétfésülni, megfésülni.
Прочистити cs. eltisztítani tisztítani.
Прочитати cs. elolvasni, átolvasni, felolvasni.
Прочъ i. távol.
Прошлый m. elment, elmult.
Проща n. feloldozás; bucsú, bucsújárás.
Прощальный m. bucsuztató.
Прощание s. bucsúzás, bucsú.
Прощеный m. elhalt, istenben boldogult, néhai.
Прохати k. i. átutazni, átmenni.
Проявити cs. nyilvánítani, mutatni; — ся v. nyilvánulni, nyilatkozni.
Пружина n. rugó.
Пружистость n. rugalmasság.
Пружистый m. rugalmas, ruganyos.
Пружити cs. erőtetni, erőszakolni.
Пруссия n. Poroszország.
Прусс h. porosz.
Прутикъ h. kis vessző.
Прутъ h. vessző.
Прѣгати cs. befogni (a szekérbe).
Прѣлый izzadt.
Прѣсный m. tiszta; édes (víz); kovásztalan (kenyér).
Прѣти k. i. izzadni.
Пря n. vita, verseny; harcz.
Прядиво s. szösz.
Прядка n. fonóasszony.

Пряжа n. fonal, fonott szálak.
Пряжка n. csat.
Прялица n. rokka.
Прямый m. egyenes.
Пряслица n. rokka.
Прясти cs. fonni.
Прятаня s. elrejtés, eltakarítás.
Прятати (прячу) cs. rejteni, dugni; temetni; — ся v. bujdosni, bujkálni.
Пряха n. fonóasszony.
Прячи cs. befogni (a szekérbe).
Псалмописець h. zsoltárköltő.
Псаломъ h. zsoltár; a templomi szláv ѱ betü neve.
Псалтирь n. zsoltáros könyv.
Псалтыря n. zsoltáros könyv.
Псалтырь n. zsoltáros könyv.
Псарня n. eból, kutyaól.
Псикъ h. kis kutya.
Псина n. dög; mihaszna, gazember; kutyahús.
Псинка n. kutyabőr.
Писко h. nagy kutya.
Псити ся v. kutyálkodni; elromlani.
Психический m. lelki.
Психологический (-gi-) m. lélektani.
Психология (-gi-) n. lélektan.
Псище h. nagy kutya.
Псованя s. szidás, korholás, feddés.
Псовати cs. szidni, korholni, feddni.
Псота n. kellemetlenség, baj.
Пструхъ (trutta fario állt.) h. pisztráng.
Псути cs. rontani, rombolni; — ся v. romolni.
Псѣти k. i. büzleni (eb módra).
Псюкъ h. kis kutya.
Пся s. kis kutya, kutyácska.
Псятко s. kis kutya, kutyácska.
Птаха n. nősténymadár.
Птахъ h. himmadár.
Пташий (-ый) m. madár —
Пташокъ h. madár.
Птачокъ h. madár.
Птицеятель h. madarász.
Птица n. madár.
Птичачий (-ый) m. madár —
Птичка n. madárka, kis madár.
Публика n. közönség; nyilvánosság.
Публичнòсть n. nyilvánosság.
Публичный m. nyilvános, közhirü.
Пуголовокъ h. békaporonty.
Пудель h. pudli, uszkár.
Пудити cs. ijeszteni, rémíteni; — ся v. ijedni.
Пудбѣлъ (tussilago farfar növt.) h. lókörmü szattyu.
Пудбивати cs. behabarni, berántani (ételt); felverni a sámfára; megütni (lábát); beékelni; — ся v. behabartatni; felveretni a sámfára; megütni a lábát; beékeltetni.
Пудбивка n. habarék, rántás.
Пудбирати cs. fölszedni, gyüjteni.
Пудбити cs. aláütni, felütni,

felverni, beékelni; behabarni.

Пудбитякъ h. béllelt női bekecs.

Пудбòй h. beékelés, felverés, sámfázás; béllés.

Пудбòйникъ h. alulcsapó kerék (a vízi malomnál).

Пудбородокъ h. áll, állkapocs.

Пудбѣгнути k. i. aláfutn.

Пудвалина n. átalgerenda, fenékgerenda.

Пудвалити cs. aládönteni, ledönteni.

Пудверечи cs. alávetni; kitenni; пудверечи дьитину: alávetni a gyermeket, kitenni a gyermeket.

Пудвласный m. alárendelt, függő, alattvaló.

Пудвязати cs. felkötni, feltürni (ruhát); — ся v. felgyürközni.

Пудгейкати cs. felbátorítani, felbiztatni.

Пудгнити k. i. megrothadni az alján.

Пудговорити cs. rábeszélni, felbiztatni.

Пудголити cs. felemelni a szoknyát, megmezteleníteni; — ся v. felemelni a saját szoknyáját, magát megmezteleníteni; felgyürközni.

Пудгòрье s. hegyalja, emelkedés, lejtőség.

Пудгòря s. hegyalja, lejtőség.

Пудгорянинъ h. hegyaljai férfi.

Пудгорянка n. hagyaljai nő.

Пудгорѣти k. i. megégni az alján, alul megégni.

Пудготовительный m. előkészítő.

Пудготовити cs. előkészíteni; — ся v. előkészülni.

Пудготовлѣня s. előkészület, előkészülés.

Пудгребсти cs. alákaparni, alákotorni, alátolni.

Пудданець h. alattvaló.

Пудданникъ h. alattvaló.

Пудданный m. alattvaló, alárendelt.

Пуддати cs. feladni; aláadni, alárendelni.

Пуддержати cs. támogatni, segíteni.

Пуддути cs. felfujni, aláfujni.

Пудземный m. földalatti.

Пудзимный m. télalávaló, késő őszi.

Пудкасати ся v. felgyürközni, felemelközni.

Пудкачати cs. aláhengeríteni, elgurítani valameddig; — ся v. elgurulni.

Пудкладка n. támasztófa, támasztó.

Пудкладовати cs. alátámasztgatni, alárakosgatni.

Пудкласти cs. alátámasztani, aláhelyezni; — ся v. alátámasztatni.

Пудкова n. patkó; пудкову прибити: patkolni, vasalni.

Пудкòвка n. kis patkó.

Пудкожный m. bőr alatt levő, bőralatti.
Пудколѣнный m. térd alatt levő, térdalatti.
Пудколѣно s. térdhajlás.
Пудкопаня s. aláásás, aláaknázás.
Пудкопати cs. aláásni, aláaknázni.
Пудкопный m. aknához való.
Пудкорѣнный m. gyökér alatt levő.
Пудкосити cs. alákaszálni; levágni.
Пудкрасти ся v. odalopózkodni.
Пудкрылный m. szárny alatt levő.
Пудкрѣпитель h. segítő, támogató, erősítő, segéd.
Пудкрѣпити cs. megerősíteni, támogatni, megszilárdítani, bátorítani; — ся v. megerősödni, nekibátorodni.
Пудкупити cs. felbérelni, megvásárolni.
Пудлазити k. i. alámászni.
Пудлегшити cs. megkönnyíteni, enyhíteni; — ся v. megkönnyebbülni, enyhülni.
Пудлежати k. i. alávetve lenni, tartozni valaki alá, esni valami alá.
Пудлетѣти k. i. felrepülni, felrepülni valameddig, nekirepülni.
Пудлечи k. i. (дакого) valakinek a helyére feküdni, elfoglalni a más fekvő helyét.
Пудлизати cs. megnyalni, kinyalni; — ся v. nyalakodni, nyalakodni, nyalni magát.
Пудложити cs. alátenni, alálhelyezni.
Пудложный m. hamisított, hamis, ál.
Пудломити cs. megsántítani, ugy megütni, hogy megsántuljon; leverni a lábáról.
Пудлѣгати k. i. másnak a helyére feküdni.
Пудлѣсный m. erdőalatti.
Пудлѣтати k. i. felrepülgetni.
Пудля e. szerint, következtében.
Пудлягнути k. i. másnak a fekvő helyét elfoglalni.
Пудмерзнути k. i. kissé megfagyni.
Пудметати cs. felvetni, felhányni; — ся v. felvetni magát, felugrani.
Пудметовый m. alanyi.
Пудметь h. alany (a nyelvtanban).
Пудмова n. rábeszélés; bujtogatás, felbiztatás.
Пудмовити cs. rábeszélni; felbiztatni, felbujtogatni; — ся v. rábeszéltetni.
Пудмокнути k. i. aláázni.
Пудманастырьный m. kolostoralatti, klastromaljai.
Пудмуровати cs. aláfalazni, az

alapot kiépíteni, alapfalat huzni.

Пудмѣрковати cs. meglesni.

Пуднебеня s. szájpadlás.

Пуднебесный m. égalatti, ég alatt levő.

Пуднебный m. szájpadláson levő.

Пуднести cs. alávinni, odavinni, felvinni; — ся v. felemelkedni.

Пудниманя s. felemelés, emelés.

Пуднимати cs. emelgetni, felemelni; — ся v. emelkedni. felemelközni.

Пудножный m. láb alá való, lábalatti.

Пудножокъ h. zsámoly.

Пудносити cs. odavinni, alávinni.

Пудняти (пуддойму) cs. felemelni; на высоко пудняти: magas hangon kezdeni, magas hangon énekelni; — ся v. felemelközni, felkelni.

Пудолляти cs. feltölteni, hozzátölteni.

Пудорвати cs. alászakítani, felrobbantani; aláásni; пудорвати собѣ здоровля: aláásni az egészségét; — ся v. alászakadni, felrobbanni.

Пудпалити cs. felgyujtani, alágyujtani.

Пудпалка n. lepény.

Пудпасати ся v. felkötni a ruháját, felgyürkőzni, nekigyürkőzni.

Пудперти cs. feltámasztani, nekitámasztani, megtámasztani; — ся v. támaszkodni, könyökölni.

Пудпилити cs. aláfürészelni.

Пудпираня s. támasztás, támogatás.

Пудпиратель h. támasztó, támogató.

Пудпирати cs. támasztgatni, támogatni; — ся v. támaszkodni, könyökölni.

Пудписаня s. aláírás.

Пудписатель h. aláíró.

Пудписати cs. aláírni; helyeselni; — ся v. aláírni a nevét.

Пудпись n. aláírás.

Пудплечникъ h. az ingnek (ruhának) a váll alatt levő része; hónalj.

Пудплѣтати cs. fonogatni, befonni.

Пудповень h. a hold első negyede.

Пудполковникъ h. alezredes.

Пудправа n. füszer.

Пудправити cs. felcsinálni, felverni, felütni; füszerezni.

Пудрадити cs. felbíztatni, felbujtatni; rossz tanácsot adni.

Пудрати (пудру) cs. összetépni, összeszakítani, összenyűni; — ся v. összetépődni, összeszakadni.

Пудрости k. i. felnőni, megnőni.

Пудрубати cs. alávágni.

Пудручный m. kézalatt levő, kézügybe eső; baloldalon álló ökör.

Пудрывати cs. felszakítani, felrobbantani.

Пудрыти cs. aláturni, aláásni.

Пудрѣзаня s. alávágás, alámetszés.

Пудрѣзати cs. alávágni, alámetszeni; — ся v. alámetszetni, alávágatni; пудрѣзавъ ми ся перстъ: az újjamon (a lábújj értendő) leszakadt a felső bőr, tehát fáj, megvágódott az ujjam. Конь пудрѣзавъ ся: a ló összevágta a lábát (patkóval, kövön . . .).

Пудсадити cs. felemelni, felsegíteni valahova.

Пудскакати k. i. ugrálni (tartósan).

Пудскаковати k. i. ugrándozni (huzamosan).

Пудскочити k. i. ugrani, felugrani (egyszer).

Пудсобо̀йне колесо: alulcsapó kerék a vízi malomnál.

Пудсохнути k. i. kiszáradni, alászáradni.

Пудставити cs. alátenni, alálehelyezni.

Пудстелити cs. aláterítni, alávetni; almozni.

Пудстрычи cs. alányirni, körülnyirni.

Пудсудимый m. vádlott, alperes.

Пудсудный m. vizsgálat alatt álló.

Пудсыпати cs. alátöltögetni, kitöltögetni; feltölteni (utczát, töltést).

Пудсѣдати cs. elfoglalni a más helyét, más helyére ülni.

Пудсѣсти cs. elfoglalni a más helyét, más helyére ülni.

Пудтечи k. i. alálfolyni.

Пудтягнути cs. elhúzni, alálhuzni, alácziplni; — ся v. alámenni, alávonszolni magát.

Пудхватити cs. felkapni, felemelni, felragadni; — ся v. felugrani, gyorsan felkelni.

Пудходити k. i. közeledni, nem messze lenni, járni; érni, terjedni valameddig.

Пудчасный m. idejekorán levő, szükséges.

Пудчасъ i. idejekorán, jókor.

Пудчерькнути cs. aláhuzni (az irást).

Пудчесати cs. felfésülni.

Пудчинити cs. alávetni, alárendelni; — ся v. alávetni magát, engedelmeskedni.

Пудчистити cs. egy kissé megtisztítani.

Пудшити cs. felvarrni.

Пудъ e. alá, alatt; összetételekben; fel, meg, felé. Lásd: по̀дъ.

Пужало s. ijesztő, rém; kisértet.
Пужаня s. íjesztés, rémítés.
Пужати cs. ijeszteni, rémíteni.
Пуйдъ h. padlás.
Пукавка n. bodzafa-puska.
Пукалка n. bodzafa-puska.
Пукати cs. csordítani, pattogtatni (ostorral); püfölni, verni, döngetni.
Пукнути cs. megütni; csattantani, pattantani; — k. i. csattanni, pattanni.
Пуландзей h. fiu, kölyök, ripők.
Пулька n. pulyka.
Пульовокий (-ый) m. düledt szemü.
Пульоокий (-ый) m. düledt szemü.
Пульсъ h. ütőér.
Пунктировати cs. pontozni.
Пункгъ h. pont.
Пунтъ h. pont.
Пупикъ h. krumpli, kolompér, burgonya (gyermeknyelvben).
Пупокъ h. köldök.
Пупъ h. köldök.
Пупъ, пüпъ, пѣпъ h. pap, lelkész.
Пусликъ h. pruszli, pruszlik.
Пустара n. sivatag; pusztaság.
Пустарникъ h. puszta, pusztaság.
Пустити cs. elereszteni, elbocsátani, hagyni; — ся v. elereszkedni, engedni; пустити ся у путь: elutazni.
Пустовати cs. pusztítani, rombolni.
Пустосвятство s. vakbuzgóság.
Пустосвятъ h. vakbuzgó.
Пустота n. üresség, ür; pusztaság, hiábavalóság, haszontalanság.
Пустошити cs. pusztítani, megsemmisíteni, rontani, rombolni; — ся v. pusztulni.
Пустошный m. hasztalan, mihaszna.
Пустый m. puszta, üres; hiú, hiábavaló.
Пустынникъ h. remete.
Пустынство s. remeteség; remeteskedés.
Пустыня n. puszta, pusztaság; sivatag.
Пустѣти k. i. pusztulni, veszni, vadonná válni.
Путаня s. megkötés, bonyolítás, akadályozás.
Путати cs. akadályozni, zavarni, alkalmatlankodni; békóba verni, kipányvázni; megkötni a kereket; — ся v. bebonyolódni, akadozni.
Путеводитель h. utmutató, kalauz.
Путевòдный m. vezető, utmutató.
Путикъ h. ösvény, utacska.
Путникъ h. utas, utazó; útkaparó.
Путо s. béko.
Путовати k. i. utazni.
Путь n. ut, utazás.

Пуфъ h. puff, puffogás.
Пухлина n. daganat.
Пухло s. zuza.
Пухлый m. dagadt, puffadt.
Пухнути k. i. dagadni.
Пучина n. örvény.
Пучити cs. kifakasztani (daganatot, kelést).
Пушка n. puska.
Пушкарь h. puskamüves.
Пущаня s. lakomázás a böjtöt megelőző estén, utolsó farsang.
Пущати cs. ereszteni, bocsátani, engedni; — ся v. ereszkedni, bocsátkozni.
Пханя s. dugás, tömés.
Пхати (пхаву) cs. dugni, tolni, tömni; — ся v. tolakodni.
Пхнути (пхну) cs. tolni, lökni.
Пчела n. méh.
Пчола (apis mellifera állt.) n. méh.
Пчолинокъ h. méhes.
Пчѐлка n. méhecske.
Пчѐлникъ h. méhes.
Пчѐлництво s. méhészet.
Пчолярь h. méhész.
Пшикъ h. kis kutya.
Пшинка n. kutyabőr.
Пшеница (triticum sativum növt.) n. buza.
Пшеничный m. buzából való, buza —
Пшенишный m. buzából való, buza —
Пырей h. parajfű.
Пысокъ h. száj (állatoknál).
Пытаня s. tapogatás, tapintás; kérdés.
Пытати cs. tapogatni, tapintani; kérdezni; — ся v. tapogatózni; kérdezősködni.
Пытля n. pitle (a malomban).
Пыха n. gőg.
Пышати ся v. büszkélkedni.
Пышный m. parádés, csinosan öltözött; kényes; gőgös, büszke.
Пѣвець h. éneklész, kántor.
Пѣвница n. hárfa.
Пѣвница, пѣвница n. pincze.
Пѣвческий (-ый) m. éneklészi, kántori.
Пѣкница n. kolbász.
Пѣкный m. sütő; пѣкное корыто: sütő teknő.
Пѣла n. fürész.
Пѣловати cs. fürészelni.
Пѣловина n. fürészpor.
Пѣна n. hab; пѣну точити: habzani.
Пѣнити cs. habot verni; — ся v. habzani, tajtékozni.
Пѣндзия n. nyugalomdíj; verés, eldöngetés.
Пѣние s. éneklés, ének.
Пѣнязь h. kispénz, félkrajczár: pikkely (a halnál); pénz.
Пѣнязѣ t. pénz.
Пѣря s. toll; a kukoricza cső héja.
Пѣсенка n. dal.
Пѣски t. homokpuszta.
Пѣсковина n. homokos föld.

Пѣсковый m. homokos.
Пѣснивецъ h. daloló, dalnok.
Пѣсникарь h. dalköltő.
Пѣсникъ h. dalos könyv.
Пѣсница n. zsoltár könyv.
Пѣсничка n. dal, ének.
Пѣснопѣвецъ h. zsoltárköltő.
Пѣснь n. dal, ének.
Пѣсня n. dal, ének.
Пѣсокъ h. homok.
Пѣстрѣговатый (-go-) m. szeplős.
Пѣстрѣгы (-g-) t. szeplő.
Пѣстунница n. gyermekápoló nő, dajka.
Пѣстунство s. gyermekápolás.
Пѣстунъ h. gyermekápoló, nevelő.
Пѣтати cs. kérni, kérdezni; — ся v. kérdezősködni.
Пѣтачъ h. kérő.
Пѣтель h. kakas; szita (a garat alján).
Пѣти k. i. énekelni, danolni.
Пѣтие s. éneklés.
Пѣтльовати cs. pitlélni, finomra megörölni, átszitálni.
Пѣтухъ h. kakas.
Пѣтый m. énekelt, megénekelt.
Пѣцкавка (sorex állt.) n. cziczkány.
Пѣцкати k. i. czinczogni.
Пѣцконѣти k. i. czinczogni.
Пѣцьндый m. piczi, piczinyi.
Пѣцьнькый m. piczinyke, piczi.
Пѣцьцькый m. piczike, piczinyke.
Пѣчь n. kemencze.
Пѣшакъ h. gyalogos; gyalog munkás; gyalog katona.
Пѣшеходити k. i. gyalogolni.
Пѣшникъ h. gyalogút, ösvény.
Пѣшый m. gyalog, gyalogló.
Пявка (hirudo állt.) n. nadály, piócza.
Пядь n. arasz.
Пялити cs. feszíteni, szorítani; k. i. csikarni (gyomorban).
Пяница k. n. részeges, korhely.
Пянство s. részegeskedés, korhelység, részegség.
Пянствовати k. i. részegeskedni, korhelykedni.
Пяный m. részeg, becsipett.
Пястукъ h. ököl.
Пясть n. ököl.
Пята n. boka.
Пятеро sz. öten.
Пятка n. ötös, öt forintos.
Пятнадьцять sz. tizenöt.
Пятнайцять sz. tizenöt.
Пятнаццятый m. tizenötödik.
Пятнаццять sz. tizenöt.
Пятница n. péntek.
Пятокъ h. péntek.
Пятый sz. ötödik.
Пять sz. öt; пять стòвъ: ötszáz.
Пятьдесятница n. pünkösd.
Пятьдесятый sz. ötvenedik.
Пятьдесять sz. ötven.
Пятьдисять sz. ötven.
Пївъ sz. fél; пївтретя: harmadfél.

Пйдь h. padlás.
Пйлый m. rossz.
Пйпъ h. pap.
Пйрвати cs. összeszakítani.
Пйти k. i. elmenni.

Az ide tartozó többi szavak *пѣ* . . . alatt keresendők; сюды принадлежучѣ иншѣ слова глядай пиля слѣвъ пѣдъ *пѣ* . . .

P.

P, p: a rutén ábécé tizenhatodik betüje; magyar megfelelője *r*.
Раадашъ h. ráadás.
Раба n. szolgáló, szolgálóleány.
Рабинъ h. rabbi.
Рабловати cs. rabolni, fosztogatni.
Рабовати cs. rabolni, fosztogatni.
Работа n. munka, dolog.
Работати cs. dolgozni, munkálkodni.
Рабѣтливый m. dolgos, munkás.
Рабѣтникъ h. munkás.
Рабство s. rabság, szolgaság.
Рабунокъ h. rablás.
Рабъ h. rab, rabszolga; szolga.
Рабыня n. rabnő, szolgáló.
Раввинъ h. rabbi.
Равенство s. egyenlőség; egyenlet.
Равень n. sík tér.
Равнина n. sík tér, rónaság.
Равноангелский m. angyalhoz hasonló.
Равноапостолъ h. apostoli szent.
Равноапостольский m. apostoli, apostolhoz hasonló.
Равнѣсть n. egyenlőség.
Равнота n. egyenlőség.
Равный m. egyenlő.
Рада n. tanács; рады дати: tanácsolni, segíteni.
Радашъ h. ráadás.
Ради e. ért, miatt, végett.
Радитель h. tanácsadó; tanácsos.
Радити cs. tanácsolni, ajánlani; — ся v. tanácskozni; értekezni.
Радникъ h. tanácsos; tanácsadó.
Радный m. tanácsi, tanácskozási; радна кѣмната: tanácsház, tanácsterem.
Радованя s. örülés, örvendezés.
Радовати cs. örvendeztetni; — ся v. örvendezni, örülni.
Радосный m. örvendetes.

Радо̀стный m. víg, örvendetes.
Радо̀сть n. öröm, örvendezés; старо̀сть не радо̀сть: a vénség nem öröm; — lakodalom, lakzi.
Радощѣ t. n. öröm, örvendezés; vígság.
Радуга n. szivárvány.
Радужный m. szivárványszinü.
Радъ, -а, -о, m. kész, szeret; я радъ робити=kész vagyok (szeretek) dolgozni; örül, örvend: дуже мъ радъ васъ видѣти=nagyon örvendek, hogy önt láthatom.
Раждати cs. szülni; készíteni, teremteni; — ся v. születni, teremni, támadni.
Раз... elválaszthatatlan igekötő (praepositio); jelenti a cselekvés bevégzését pl. раздѣлити: szétosztani, a szétosztást bevégezni; a tárgynak részeire bontását: разбити=szétverni.
Разбивати cs. szétverni, szétzuzni, széttörni; — ся v. szétverődni, széttörni magától.
Разбирати cs. részletezni, izekre szedni; — ся v. levetkőzni.
Разбити cs. szétverni, szétzuzni.
Разбогатѣти k. i. meggazdagodni.
Разбо̀й h. rablás, betörés.
Разбо̀йникъ h. rabló.
Разбо̀ръ h. elemzés (nyelvtani), bírálat, taglalat.
Разбѣгати k. i. szétfutkosni, szétszaladnni.
Разбѣгнути k. i., — ся v. szétfutni, széjjelszaladni.
Развалити cs. szétrombolni.
Разварити cs. szétfőzni; — ся v. szétfőni.
Разведение s. szétválasztás.
Развезти cs. széthordani, szétvinni (szekeren).
Развеселити cs. megvidámítani, jól kedvre hangolni; — ся v. felvidulni.
Развести cs. szétválasztani, elválasztani.
Развити cs. kibontani, kigöngyölni, kifejleszteni; — ся v. kigöngyölődni; kifejlődni, kifejleni.
Разводити cs. elválasztani, szétválasztani; szétvezetni; — ся v. elválni.
Разво̀дъ h. elválás.
Развозити cs. széthordani (szekeren).
Разво̀ръ h. kilincs.
Развыкнути k. i. elszokni.
Развѣвати k. i. fujdogálni; — ся v. fujdogálni.
Развѣнчати cs. elválasztani (házasfeleket).
Развязати cs. kikötni, szétoldani, felbontani.
Развязка n. kifejlődés, kifejlés, megoldás.

Разгадати cs. kigondolni, gondolni, megfejteni.
Разгатити cs. elrontani a gátot.
Разгладити cs. szétsimítani, elsimítani.
Разговористый m. beszédes, beszélni szerető.
Разговорити cs. szétbeszélni, beszélgetni, társalogni; — ся v. elmélyedni a beszédbe, beszédessé lenni.
Разговòръ h. beszélgetés, társalgás.
Разгонити cs. szétkergetni.
Разгородити cs. szétszedni a kerítést.
Разгорѣти ся v. kezdeni jól égni.
Разгорячити ся v. izzadni kezdeni, felhevülni.
Разграбити cs. kifosztani.
Разгребсти cs. szétturni, szétkotorni.
Разгрысти cs. szétrágni.
Разгуляти cs. felvidítani, felüdíteni; — ся v. felüdülni.
Раздаваня s. szétosztás.
Раздавати cs. szétadogatni, szétosztogatni.
Раздавити cs. szétnyomni.
Раздати cs. szétadni, szétosztani.
Раздвоити cs. szétosztani, ketté szelni.
Раздивити ся v. elbámészkodni.
Раздираня s. széttépés, szétszakgatás.
Раздирати cs. széttépegetni; — ся v. széttépődni.
Раздорожити ся v. megdrágulni.
Раздòръ h. veszekedés, egyenetlenség.
Раздробити cs. szétdarabolni, szétdördelni.
Раздуваня s. szétfuvás.
Раздувати cs. szétfujni, felfujni, éleszteni (tüzet).
Раздумати cs. elgondolni, meggondolni, — ся v. elgondolkodni, elmélyedni.
Раздумчивый m. sokáig gondolkodó, habozó.
Раздумывати cs. elgondolni, meggondolni; — ся v. elgondolkodni, elmélázni.
Раздути cs. szétfujni, felfujni, felélesztени (a tüzet).
Раздѣление s. osztályozás, szétosztás.
Раздѣлимòсть n. oszthatóság.
Раздѣлимый m. osztható.
Раздѣлити cs. szétosztani; — ся v. szétoszolni.
Раздѣльный m. osztásra rendelt; egyes, elvált, különálló.
Раздѣляти cs. szétosztogatni, szétosztani; — ся v. szétoszolni.
Раззеленѣти v. kizöldülni.
Разити cs. verni, ölni.
Разкиснути cs. megsavanyodni.
Разламати cs. széttörni.

Разлетѣти k. i. szétrepülni, szétszóródni.
Разливаня s. kiöntés, öntözés.
Разливати cs. öntözni, önteni, szétöntögetni; — ся v. kiömleni, ömölni.
Разложити cs. szétrakni; — ся v. szétrakódni.
Разломити cs. széttörni; — ся v. széttörődni.
Разлука n. elválás, választás, különbség.
Разлупати cs. széttörni; — ся v. széttörődni, eltörni.
Разлучати cs. elválasztani, megkülönböztetni; — ся v. elválni, kölönbözni.
Разлучити cs. elválasztani.
Разлучный m. különböző.
Разлѣзати k. i. szétmenni, szétmászkálni.
Разлѣзти k. i. szétmászni; — ся v. szétmászni, szétmenni, szétmállani.
Разлѣнити ся v. elrestülni.
Разлѣпити cs. szétragasztani.
Разлюбити cs. megszünni szeretni.
Размазати cs. szétkenni; — ся v. szétkenődni, szétmázolódni.
Размахнути cs. szétlógatni, meglódítani; — ся v. meglódulni, neki indulni.
Размахъ h. ingás, lódítás.
Размашный m. lódító, lendítő.
Разместити cs. szétseperni.
Разметати cs. szétszórni, széthányni, szétvetni, szétdobni; — ся v. szétvetődni, szétszóródni.
Размолоти cs. szétőrölni; — ся v. megőrlődni, szétőrlődni.
Размочити cs. szétáztatni; — ся v. szétázni.
Размыкати cs. széthuzni, szétránczigálni.
Размышление s. gondolkodás, meggondolás.
Размышляти cs. gondolkodni.
Размѣнити cs. felváltani, felcserélni, cserélni.
Размѣрити cs. szétmérni, kimérni.
Размѣрковати cs. belátni, meggondolni, észrevenni.
Размѣръ h. mérték, mérv.
Размѣряти cs. szétmérni, megmérni.
Размѣсити cs. széttaposni, eltaposni.
Размѣшати cs. szétzavarni.
Размягчити cs. megpuhítani, meglágyítani; — ся v. meglágyulni, megpuhulni.
Разнесение s. szétszórás.
Разнести cs. szétvinni, széthordani; — ся v. széthuzódni, elszéledni.
Разнимати cs. kinyítni, szétnyítni.
Разновидный m. sokféle alaku.
Разноименный m. különféle nevű.
Разномысленный m. másképen

gondolkodó, más véleményben levő.
Разнонародный m. más néphez tartozó.
Разнообразный m. különböző alaku, különféle.
Разноплеменный m. különböző néphez tartozó.
Разнополый m. különböző nemű.
Разносити cs. széthordani, szétvinni; — ся v. elterjedni.
Разнòсть n. különbség.
Разнота n. különbség.
Разноцвѣтный m. különböző szinü, különböző virágu.
Разнствовати k. i. különbözni.
Разный m. különféle, különböző.
Разоблачати cs. levetkőztetni, leleplezni.
Разобрати cs. szétszedni.
Разобирати cs. elválasztani, elkülöníteni; — ся v. elválni.
Разогнати cs. szétkergetni, szétüzni.
Разогрѣти cs. felmelegíteni, megmelegíteni; — ся v. melegedni.
Разолляти cs. szétönteni; — ся v. szétömleni.
Разомъ i. egyuttal, egyszerre.
Разопрѣти k. i. megizzadni.
Разорати cs. szétszántani, megszántani.
Разорвати cs. szétszakítani; — ся v. szétszakadni.
Разорение s. szétrombolás, elpusztítás.
Разорити cs. elpusztítani, elrombolni, szétrombolni; — ся v. tönkre jutni, elszegényedni.
Разоружати cs. lefegyverezni.
Разослати cs. szétküldeni.
Разработати cs. kidolgozni, megdolgozni.
Разрубати cs. szétvágni, elvágni.
Разрумянити ся v. elpirulni.
Разрушати cs. megbolygatni, elmozdítani a helyről, szétbontani.
Разрушимый m. szétbontható, szétrombolható.
Разрушити cs. megbolygatni, szétbontani.
Разрывати cs. szétszakgatni.
Разрывъ h. szakadás, szakítás.
Разрѣзати cs. szétvágni.
Разрѣшати cs. eldönteni, eltalálni, feloldani; — ся v. megszabadulni.
Разрѣшение s. feloldás, felmentés.
Разрѣшимый m. feloldható.
Разсадити cs. szétültetni, elültetni.
Разхватати cs. szétkapkodni.
Разсватати cs. felbontani az eljegyzést.
Разсвѣтати k. i. nappalodni.
Разсвѣтъ h. hajnalpir, hajnal hasadása.
Разселити cs. széttelepíteni.

Разсердити cs. megharagítani; — ся v. megharagudni.
Разсказаня s. elbeszélés, elbeszélgetés; parancsolás, meghagyás.
Разсказати cs. elbeszélni, elmesélni; parancsolni, elrendelni, meghagyni.
Разсказъ h. elbeszélés, beszély; parancs, rendelet.
Разслабление s. erőtlenség, gyengeség.
Разслабляти cs. elgyengíteni.
Разслабнути k. i. elgyengülni.
Разслабѣти k. i. elgyengülni.
Разслезити cs. könnyekre indítani; — ся v. könnyezni.
Разслѣдити cs. kinyomozni.
Разсмотрительный m. óvatos, vigyázó.
Разсмотръ h. átnézés.
Разсмотрѣти cs. szétnézni, átvizsgálni.
Разсохнути ся v. szétszáradni.
Разстелити cs. i. megalmozni; szétteríteni.
Разстояние s. távolság, köz.
Разстояти k. i. távol lenni, távol állni; — ся v. sokáig állni egy helyen.
Разстрѣлити cs. szétlőni, ellődözni.
Разсудити cs. itélni, megitélni.
Разсудокъ h. itélő tehetség, itélet.
Разсуждати cs. itélni.
Разсылати cs. szétküldeni.
Разсыпати cs. elszórni; — ся v. elszóródni.
Разсыхати ся v. kiszáradni, szétszáradni.
Разсѣдати k. i. széjjel ülni.
Разсѣяный m. szórakozott; szétszórt.
Разсѣяти cs. szétszórni, elvetni.
Разсѣкати cs. szétmetélni, szétvagdalni.
Разсѣдлати cs. lenyergelni.
Разумнòсть n. értelem, itélő tehetség.
Разумный m. okos, értelmes, eszes.
Разумѣти cs. érteni, megérteni.
Разумъ h. értelem, ész, okosság.
Разъ sz. egyszer; -szor, -szer; i. egyszer, igazában.
Разъединити cs. elválasztani, elszigetelni.
Разъиграти ся v. tánczra kerekedni.
Разъѣдати cs. szétfalni.
Разъярити cs. felbőszíteni, dühössé tenni; — ся v. felbőszülni.
Разъяснити cs. felvilágosítani, megmagyarázni; — ся v. felvilágosodni, kitünni, napfényre jönni.
Разъиграти ся v. tánczra kerekedni.
Разыйти ся v. szétmenni, szétválni.
Рай h. paradicsom, éden.

Райский (-ый) m. paradicsomi, édeni.
Райскѣ яблыка: paradicsomalma.
Раити, райити cs. tanácsolni.
Ракета n. rakéta.
Ракита n. rakottya.
Раковина n. kagyló.
Ракъ (cancer állt.) h. rák, folyami rák.
Рало s. eke, szántóvas.
Рама n. keret, ráma, ráncz (a ruhán).
Рамити cs. ránczba szedni, megránczolni (a lábravalót, a pendelyt).
Рамный m. ránczos, ránczbaszedett, redős.
Рамо (gen. рамени) s. váll; erő, hatalom.
Рана n. seb.
Рангъ (-ng) h. rang.
Ранесенько i. korán reggel.
Ранешенько i. korán reggel.
Ранити cs. sebesíteni; — ся v. sebesülni.
Раницѣ t. korán érő alma, szent János alma.
Раниця n. szent János almafa.
Ранниця n. korán érő almafa, szt. János almafa.
Ранный m. korai, reggeli.
Рано s. reggel; — i. korán, jókor.
Дай Боже добре рано: adjon Isten jó reggelt!
Ранòшный m. reggeli, korai.
Ранташъ h. rántás.
Рантовати cs. rántani, berántani (az ételt).
Рантъ h. ajtósark.
Раньше i. korábban.
Ранѣти k. i. nappalódni.
Рапавый m. himlőhelyes, szömörcsös.
Рапортъ h. rapport, jelentés.
Раса n. faj, rássz.
Раскалити cs. izzítani (vasat).
Раскапчати cs. szétkapcsolni.
Раскаяние s. megbánás, vezeklés.
Раскаяти ся v. megbánni bűneit.
Раскладати cs. szétrakosgatni.
Расклепати cs. szétkalapálni, kinyujtani.
Расколоти cs. széthasítani; — ся v. széthasadni.
Расколь h. szakadás; eretnekség.
Раскòльникъ h. eretnek.
Раскопати cs. szétásni, kiásni.
Раскраяти cs. kiszabni, kivágni.
Раскрыти cs. kitakarni.
Раскрышити cs. szétmorzsolni.
Раскуражити ся v. kedvet kapni, jó kedvben lenni.
Раскурити cs. szétfüstölni; jól égővé tenni (a dohányt, a szivart).
Раскусити cs. szétharapni.
Распадати ся v. szétesni, széthullni.
Распаление s. gyuladás, izzás.
Распасти k. i. szétesni, széthullani.

Распечатати cs. feltörni a pecsétet.
Распинати cs. keresztre feszíteni; szétfeszíteni.
Расписати cs. feljegyezni, leírni.
Расплакати ся v. sirni kezdeni, könnyekben törni ki.
Расплатити cs. kifizetni.
Расплести cs. kifonni.
Расплодити cs. szaporítani, nemzeni; — ся v. szaporodni.
Расплюковати k. i. köpködni, köpdösni (valami miatt).
Расправа n. bíróság, itélőszék.
Распродати cs. szétadni, eladni.
Распространение s. kiterjesztés, kiterjedés, terjedelem.
Распространити cs. kiterjeszteni; — ся v. kiterjedni.
Распрѣгати cs. kifogni (lovakat).
Распукати ся v. megpukkadni.
Распукнути ся v. megpukkanni.
Распустити cs. széteresztení, szabadon eresztení; elkényesztetni.
Распухнути k. i. megszünni dagadni, lelohadni.
Распущати cs. széteresztení.
Распѣвати k. i. énekelgetni.
Распятие s. feszítés; Krisztus képe a keresztfán.
Распятя s. Krisztus képe a keresztfán.
Растение s. növény.
Растеребити cs. szétkotorni, szétturni.
Растерзати cs. szétszakítani.
Расти k. i. nőni, növekedni.
Растлѣние s. megsemmisülés, elhamvadás.
Растлѣти k. i. elromlani; elkorhadni.
Растоптати cs. széjjel taposni.
Растрепати cs. szétzúzi, széttörni.
Растрясти cs. széjjelrázni.
Растъ (colchium autumnale növt.) h. kikirics.
Растягнути cs. széthúzni.
Расхватати cs. elkapni, szétkapdosni.
Расхворѣти k. i. elbetegeskedni.
Расхитити cs. kirabolni.
Расходъ h. kiadás.
Расцвѣсти k. i. kivirulni.
Расцѣлити cs. kinyítni (a markot).
Расчесати cs. szétfésülni.
Расшибнути cs. leütni, leverni, a lábát eltörni.
Расширити cs. kiterjeszteni.
Рата n. határidő; részlet; платити на рату: részletekben fizetni a tartozást.
Ратай h. harczos, katona.
Ратификация n. megerősítés, rátifikáczió.
Ратованя s. védés, kimentés, segítés.
Ратовати cs. kisegíteni, megvédeni, megmenteni; — ся

v. megszabadulni, menekülni.

Ратолюбный m. harczolni szerető.

Ратота n. rátotta, rántotta.

Ратунокъ h. segítség, mentség.

Рахманнòсть n. szelidség, békeség.

Рахманный m. szelid, békés.

Раховати cs. számítani, számolni; — ся v. számolni, egymásközt, leszámolni.

Рахуба n. számolás.

Рахунковый m. számolási, számadási, jegyző — рахункова книга: számoló könyv, számtan; jegyzőkönyv; рахунковый радникъ: számtanácsos.

Рахунокъ h. számolás, számadás, számtani müvelet.

Рациональный m. észszerü.

Рачити ся v. tetszeni, méltóztatni; кедь бы ѣмъ ся рачило: ha tetszenék, ha méltóztatnék.

Рашпѣль h. reszelő.

Рашпѣльовати cs. reszelni.

Рваня v. szakítás, tépés.

Рвати cs. szakítani, tépni; szakasztani; — k. i. gyülni; перстъ ми рве: gyül az ujjam; — ся v. szakadni, tépődni; erővel akarni magát kiszakítani.

Реакция n. visszahatás, ellenhatás.

Реальный m. valódi, biztos, dologi, reál; реальна школа: reáliskola.

Ребро s. borda; él, szegély.

Реброватый m. bordált; szegélyezett, élezett.

Ребровина n. oldalas.

Ребусъ h. talány, képrejtvény.

Ребѣй h. zsidótanító.

Реваня s. bőgés, ordítás.

Ревати k. i. bőgni ordítani.

Ревачъ h. bőgő, bőgni tudó.

Реверенда n. reverenda.

Ревизия n. átvizsgálás, felülvizsgálás.

Ревнòсть n. buzgalom, buzgóság.

Револверъ h. forgópisztoly, revolver.

Революция n. forradalom, lázadás, zendülés.

Ревъ h. bőgés, ordítás.

Регота n. röhögés.

Реготати k. i. röhögni.

Регула (-gu-) n. szabály.

Регулировати (-gu-) cs. szabályozni, igazgatni.

Редаговати (-go-) cs. szerkeszteni, sajtó alá rendezni.

Редакторъ h. szerkesztő, kiadó.

Редакция n. szerkesztőség.

Резеда (reseda odorata növt.) n. rezeda.

Резедовый m. rezeda —

Резерва n. tartalék.

Резервистъ h. tartalékos.

Резервный m. tartaléki, tartalék —

Рекестъ h. rekesztett hely.

Реклама n. hirdetés, hirdetmény az ujságban.
Рекламация n. visszakövetelés.
Рекламировати cs. visszakövetelni.
Рекло s. vezetéknév.
Рекоменодовати cs. ajánlani; — ся v. ajánlkozni.
Рекрация n. szünidő, szünetidő.
Рекреация n. szünetidő, szünidő.
Рекрутъ h. ujoncz.
Ректоръ h. rektor; református tanító.
Рекше i. ugymint, ugyanis, tudniillik.
Религиозный (-gi-) m. vallásos, istenfélő.
Религия (-gi-) n. vallás, hit.
Ремень h. szij.
Ремеселникъ h. iparos, mesterember.
Ремеселный m. mesterségi, ipari.
Ремесло s. mesterség, kézmü.
Ремѣнникъ h. korbács, szíjostor.
Ремѣнный m. szíjból való, szíj —
Ремѣнъ h. szíj.
Рендельовати cs. rendelni, kirendelni.
Рендельшъ h. rendelés, rendelet.
Репетировати cs. ismételni.
Репетиция n. ismétlés.
Репетовати cs. ismételni.
Репортъ h. jelentés.
Репча (synapis növt.) n. repcze.
Ресельовати cs. reszelni.
Ресельёвъ h. reszelő.
Республика n. köztársaság.
Ресторация n. tisztújítás; vendéglő.
Ретирада n. hátrálás.
Ретировати k. i. hátrálni.
Реткевъ (raphanus sativus növt.) h. retek, kerti retek.
Ретьковъ (raphanus sativus növt.) h. retek, kerti retek.
Ретязь h. kis láncz, nyaklánczi, óralánczi.
Реформа n. reform, újítás.
Реформаторъ h. újító.
Реформация n. vallásujítás.
Рехликъ h. rékli.
Рецептъ h. reczept, rendelvény.
Реченый m. említett, mondott.
Реченье s. mondat; реченье нагое: tőmondat; реченье простое: egyszerű mondat; реченье розширене: bővített mondat; реченье згорнутое: összevont mondat; реченье зложене: összetett mondat.
Речи cs. mondani, szólani.
Речинець h. határidő.
Речникъ h. szótár.
Решетарь h. rostakészítő.
Решето s. rosta.
Ржа n. rozsda.
Ржавити cs. rozsdásítani.
Ржавый m. rozsdás.
Ржавѣти k. i. rozsdásodni.
Ригати k. i. böffögni, böffenni.
Ригнути k. i. böffenteni.

Ригъ h. böffenés.
Ризы t. misemondó ruha.
Римарь h. szijgyártó.
Римарьство s. szíjgyártó mesterség.
Римлянинъ h. római férfi.
Римлянка n. római nő.
Римский m. római.
Римъ h. Róma; rim (a versnél).
Рисовати cs. rajzolni.
Рисунокъ h. rajz.
Ритма n. ritmus, ütem.
Риторъ h. szónok.
Ритъ h. rét.
Рифъ h. rőf (78 centiméter).
Рихтовати cs. irányítani, irányozni, készíteni; — ся v. készülni, irányulni.
Робити cs. dolgozni, munkálkodni, csinálni, készíteni, tenni.
Робота n. dolog, munka; rend.
Робо̀тникъ h. munkás, napszámos.
Робо̀тница n. napszámos asszony.
Робо̀тливый m. dolgos, munkás.
Робо̀тный m. dolgos, munkás; робо̀тный день: munkanap, köznap.
Роботязь h. munkás, napszámos.
Робочый m. munkás, dolgos; робочый день: dolognap, hétköznap.
Ровашъ h. rovás.
Ровень n. szinvonal, szintáj; kaszálló, rét.
Ровесникъ h. kortárs.
Рòвнєнький (-ый) m. egyenletes, síma.
Рòвнина n. sikság, sik, róna.
Рòвно i. egyenesen, simán; egyenlően.
Рòвновѣсъ h. egyensúly.
Рòвнолеглый m. egyenközü.
Рòвный m. egyenes, sima; egyenlő.
Рòвняти cs. simítani, egyenesíteni; összemérni, egyenlíteni.
Ровта n. csapat, csoport.
Ровѣнь n. szintáj; kaszálló, rét.
Рогатый m. szarvas, szarvval biró; рогатый скòтъ: szarvasmarha.
Рогачка n. irtókapa, kétágu kapa.
Рогачъ h. szarvas bogár.
Рогожа n. gyékény.
Рогожникъ h. gyékényfonó.
Рòгъ h. szarv, szaru.
Родакъ h. rokon, férfirokon.
Родачка n. nőrokon.
Родимый m. hazai, szülőföldről való.
Родина n. szülőföld; rokonság.
Родити cs. szülni, teremni; — ся v. születni, teremni.
Родичъ h. rokon.
Родичѣ t. szülők.
Родопись n. származástan.

Рòдъ h. nem, faj, nemzetség, atyafiság, rokonság; származás, illetőség. Я родомъ изъ Ромочавицѣ: romocsaházai illetőségü vagyok.

Рожа (rosa növt.) n. rózsa.

Рождественный m. karácsonyi.

Рождество s. születés; karácsony.

Рожевый m. rózsás, rózsa —

Роженъ (2-ik eset: рòжна) h. nyárs.

Рòжнораκòсть n. sokféleség.

Рòжноракий (-ый) n. sokféle, különféle.

Рòжница n. különbség.

Рòжнòсть n. különféleség.

Рòжный m. különféle, sokféle.

Рожокъ h. kis szaru; szaruból készült sótartó.

Рожь (secale cereale növt.) n. rozs.

Роз... összetételekben: szét, széjjel; розвязати=szétkötni; — fel, ki: розкрыти: kitakarni, feltárni; — el, meg: розказати=elrendelni, — fel, szét, meg: розвеселити=felvidítani.

Розбивати cs. szétverni, szétzuzni, széttörni (huzamosan); — ся v. széttörni magától.

Розбирати cs. szétszedni, izekre bontani, vizsgálni, tárgyalni; levetköztetni; — ся v. vizsgáltatni; levetközni.

Розбити cs. szétverni, széjjelütni; — ся v. szétverődni.

Розбогатѣти k. i. meggazdagodni.

Розбòй h. rablás, betörés.

Розбòйникъ h. rabló, betörő tolvaj.

Розбòйництво s. utonállás, rablás.

Розбòйничий (-ый) m. rablási, betörő.

Розбòйный m. rablási, betörő.

Розболѣти k. i. — ся v. megbetegedni, fájni kezdeni.

Розбòръ h. elemzés, bírálat, taglalás.

Розбудити cs. felkölteni, felébreszteni.

Розбѣгати k. i. szétfutni, széjjelszaladni.

Розбѣгнути k. i. szétfutni, nekilódulni.

Розбѣгъ h. szétszaladás, szétfutás, nekiszaladás, rohanás.

Розбѣсити cs. felbőszíteni, feldühösíteni; — ся v. felbőszülni.

Розвага n. meggondolás, megfontolás, meghányás-vetés.

Розвадити cs. szétkapcsolni, kiakasztani; — ся v. elkapcsolódni.

Розважити cs. meggondolni, megfontolni.

Розвалина n. rom.

Розвалити cs. szétrombolni,

feldönteni, szétdönteni; — ся v. szétrombolódni, romba dülni; felborulni.

Розварити cs. szétfőzni, nagyon megfőzni; — ся v. szétfőni.

Розведение s. elválasztás, szétválasztás.

Развернути cs. felfordítani, felborítani, feldönteni; — ся v. felfordulni, felborulni, feldülni.

Развертѣти cs. szétfurni, átfurni.

Развеселити cs. felvidítani, megörvendeztetni; — ся v. felvidulni, örvendeni; mulatni.

Развеселяти cs. felvidítani (huzamosan).

Развести cs. szétválasztani, elválasztani, szétvezetni.

Развивати cs. kibonyolítani, legombolyítani; kifejleszteni, kifejteni; — ся v. kifejlődni, fejlődni; virulni.

Развити cs. kibontani, kigöngyölni; kifejteni; — ся v. kifejleni, kifejlődni; kivirulni, kinyilni.

Разводити cs. elválasztani, szétválasztani; szétvezetni; — ся v. elválni.

Развòдъ h. elválasztás, elválás.

Развозити cs. széthordani (szekeren).

Развòзъ h. széthordás; a ház szétbontása.

Разволока n. kinyújtás, kiterjesztés, kiterjedés.

Разволочати cs. kinyujtani, kiterjeszteni, széthordani.

Развòръ h. kilincs, ajtókilincs.

Развѣвати k. i. fujdogálni.

Развѣдати cs. kikutatni, kinyomozni, kitudni.

Развѣнчати cs. elválasztani a házasfeleket.

Развѣсити cs. szétakasztani.

Развѣшати cs. szétakgatni, szétteregetni.

Развѣять cs. szétfujni, megfujni.

Развязати cs. szétkötni, feloldani; — ся v. kioldódni.

Развязка n. kibonyolódás, kimenetel, eredmény, kifejlés.

Разгадатель h. megfejtő.

Разгадити cs. elgondolni, meggondolni, szétgondolni; eltalálni, megfejteni.

Разганяти cs. szétkergetni, széthajtani.

Разгатити cs. elrontani a gátat.

Разгладити cs. elsimítani.

Разгнати cs. szétkergetni, elkergetni.

Разгнити k. i. megrohadni, szétrothadni.

Разгнѣвати cs. megharagítani; — ся v. megharagudni.

Разговаривати k. i. beszélgetni, társalogni.

Разговòрный m. beszédes.

Разговòръ h. beszélgetés, társalkodás.

Розгонити cs. szétüzni, szétkergetni.
Розгорнути cs. feltakarni, kitakarni, leoldani a leplet
Розгорѣти k. i. — ся v. égni kezdeni, jól kezdeni égni.
Розгребсти cs. szétkotorni, szétturni.
Розгрызти cs. megrágni, szétrágni.
Розгрысти cs. szétrágni, megrágni.
Розгрѣбати cs. szétkotorni (huzamosan).
Розгрѣвати cs. melegíteni, felmelegíteni (huzamosan).
Роздаваня s. szétadogatás, szétadás, szétosztás.
Роздаватель h. szétadogató, ajándékozó.
Роздавати cs. szétadogatni, elajándékozni.
Роздавити cs. szétnyomni; — ся v. szétnyomódni.
Роздати cs. szétadni, szétosztani; elajándékozni.
Рождво s. karácsony.
Рождвяный m. karácsonyi.
Роздвойити cs. kettéosztani, ketté vágni.
Роздерти cs. szétszakítani, elrepeszteni, széttépni; — ся v. elrepedni, szétszakadni.
Роздирати cs. szétszakítani, elrepeszteni.
Роздобудокъ h. kieszközlés, szerzés.
Роздобыти cs. kieszközölni, kinyerni, szerezni.
Роздовбати cs. szétvájni, kivájni.
Роздробити cs. felaprítani, szétaprítani.
Роздувати cs. felfujni, élesztени (a tüzet).
Роздумати cs. elgondolni, meggondolni, megfontolni; — ся v. elgondolkozni, elmélázni.
Роздути cs. szétfujni, felélesztani (a tüzet).
Роздѣлимый m. osztható.
Роздѣлити cs. felosztani, szétosztani, elkülöníteni, elválasztani; — ся v. elválni, eloszolni.
Роздѣлъ h. elosztás, felosztás, szétosztás.
Роздѣльный m. osztásra szánt; elvált, különálló.
Роздѣляти cs. szétosztani, osztani; egyet érteni; — ся v. szétosztódni, szétoszolni.
Роззеленѣти k. i. kizöldülni, kivirulni.
Рожка n. száraz ág, targaly.
Розказати cs. megparancsolni, meghagyni, elrendelni.
Розказовати cs. parancsolgatni, gyakran parancsolni.
Розказъ h. parancsolat, parancs, rendelet.
Розкалчати cs. kikapcsolni, szétgombolni.

Розкладовати cs. szétrakosgatni, széthelyezni.
Розкласти cs. elhelyezni, széthelyezni.
Розклепати cs. szétverni, kikalapálni.
Розколоти cs. széthasítani; — ся v. széthasadni.
Розколотити cs. felkeverni, széthabarni.
Розколникъ h. hitszakadó, a hittől elszakadt.
Розколъ h. hitszakadás.
Розкопати cs. szétásni, felásni.
Розкошный m. pompás, nagyszerü.
Розкрутити cs. kitekerni, széttekerni, szétcsavarni.
Розкрыти cs. feltárni, felfedezni.
Розкурити cs. égővé tenni, jól rágyujtani (a pipára); — ся v. jól égni, füstölni javában.
Розкуражити cs. felbátorítani, felvidítani; — ся v. felbátorodni.
Розкусати cs. szétharapni.
Розкусити cs. szétharapni, feltörni (a fogakkal).
Розкутермати cs. kigöngyölíteni.
Розладити cs. egyenetlenséget szítani, megbontani a békességet.
Розладъ h. egyenetlenség, czivódás, baj, viszály.
Розламати cs. széttördelni, széttörni; ся v. széttörni magától.
Розлетѣти k. i. szétrepülni.
Розлипнути k. i. szétválni, elválni.
Розломити cs. széttörni.
Розлука n. különbség.
Розлупати cs. szétzuzni.
Розлучити cs. elválasztani, elkülöníteni.
Розлѣзти k. i. szétmenni, szétmászni.
Розмазати cs. szétkenni, szétmázolni.
Розмария (rozmarinus növt.) n. rozmaring.
Розмахати cs. szétlógatni, szétlódítani.
Розмахъ h. lengés, ingás.
Розмести cs. elseperni, szétseperni.
Розметати cs. széthányni, szétszórni, szétvetni, szétdobálni.
Розмиловати ся v. megkönyörülni, szánakozni.
Розмножити cs. szaporítani, tenyészteni; — ся v. szaporodni, tenyészni.
Розмова n. beszélgetés, társalgás; rábeszélés.
Розмовляти k. i. beszélgetni, társalogni.
Розмокнути k. i. széjjelázni.
Розмотати cs. szétgöngyölni, szétturni.
Розмыти cs. szétmosni, elmosni.

Розмышляти k. i. gondolkozni, elmélkedni.
Розмѣрити cs. kimérni, elmérni.
Розмѣрный m. kimért, arányos, részarányos, összhangzó.
Розмѣръ h. mérték, arány, részarány, viszony.
Розмѣсити cs. széttaposni, eltaposni.
Розмѣстити cs. elhelyezni, széthelyezni.
Розмякнути k. i. megpuhulni, meglágyulni.
Розмякшити cs. megpuhítani, meglágyítani.
Розмяхнути k. i. megpuhulni.
Розмяхшити cs. megpuhítani.
Рознести cs. elhordani, széthordani; elhiresztelni.
Рознимати cs. kinyítni, kitátni (a szájat); — ся v. kinyilni, kitárulni.
Рòзно i. különféleképpen, sokképpen.
Рòзнорòдный m. különböző, sokféle, nem egynemü.
Розносити cs. széthordani, szétvinni.
Рòзнòсть n. különbözőség.
Рòзноцвѣтный m. különböző szinü, sokszinü.
Рòзный m. sokféle, különféle.
Розняти cs. kitátni, kinyítni, kitárni (a száját).
Розобрати cs. szétszedni, elszedni; розобрати постѣль: megágyazni; — ся v. levetközni.
Розовый m. rózsás, rózsa —
Розогнути cs. lehajtani, lehajlítani.
Розогнати cs. szétkergetni, széthajtani.
Розогрѣти cs. felmelegíteni.
Розодрати cs. széttépni.
Розознати cs. kitudni, megtudni, kinyomozni.
Розойти k. i.; — ся v. szétmenni; szétmállani.
Розорвати cs. szétszakítani, széjjeltépni; — ся v. szétszakadni, elszakadni.
Розпадати k. i. szétesni, széthullani.
Розпалити cs. megtüzesíteni; — ся v. megtüzesedni.
Розпасати ся v. kioldani a kötényt, ruhát.
Розпаскудити cs. elpiszkolni, szétturni, beszennyezni.
Розпасти k. i.; — ся v. szétesni, széthullani, darabokra esni.
Розпинати cs. kifeszíteni, szétfeszíteni.
Розплата n. kifizetés, lefizetés.
Розплатити cs. kifizetni, lefizetni.
Розплести cs. kifonni, szétfonni.
Розплодити cs. tenyészteni, termeszteni; — ся v. tenyészni, teremni.
Розплѣтати cs. szétfonni (huzamosan).

Розпняти cs. kifeszíteni, felfeszíteni.

Розповѣсти cs. elbeszélni, elmondani, kihiresztelni.

Розпо̀знати cs. felismerni, ráismerni.

Розпороти cs. felhasítani, felszakítani; — ся v. felhasadni, kifeselni; чобо̀тъ розпоровъ ся: a csizma kifeslett.

Розпоряжати cs. rendelni, intézni; — ся v. rendelkezni, intézkedni.

Розправа n. beszélgetés, beszéd, társalgás; értekezlet, tárgyalás.

Розправляти k. i. beszélgetni, társalogni; értekezni, tárgyalni.

Розпродати cs. eladni, lassankint eladni.

Розпростерти cs. kiterjeszteni, kiszélesíteni, kibővíteni; — ся v. kiterjedni.

Розпустити cs. széteresztени, szétbocsátani; megtágítani, megereszteni.

Розпутати cs. kikötni a kereket, kioldani a békót.

Розпуть h. váló út, átalút.

Розпущати cs. széteresztени, megtágítani.

Розпущенòсть n. pajkosság, féktelenség, vásottság.

Розпущеный m. pajkos, féktelen, vásott.

Розпяти cs. felfeszíteni, kifeszíteni.

Розпятя s. feszület; Krisztus bádogból vágott képe a keresztfán.

Розрости k. i.; — ся v. szétnőni; elszármazni.

Розрубати cs. szétvágni.

Розрушати cs. feldulni, szétrombolni.

Розрушатель h. felduló, romboló.

Розрушательный m. romboló.

Розрывати cs. szétszakítani (huzamosan).

Розрыти cs. szétturni, kiturni; kiásni.

Розрѣзати cs. szétvágni, széjjelvágni.

Розрѣшати cs. feloldani, felmenteni, felszabadítani.

Розрѣшимый m. feloldható.

Рòзрядъ h. osztály; csapat.

Розсада n. rásza, palánta, fiatal káposzta, ültetvény, káposzta mag.

Розсадити cs. széjjelültetni, elültetni; — ся v. agyon ütni magát (esés által), szörnyet halni.

Розсѣтаня s. pitymallás, derengés, virradás.

Розсѣтати k. i. pitymallani, derengeni, hajnalodni, virradni.

Розсѣтокъ h. derengés, szürkölet.

Розсвѣть h. alkonyfény, pitymallás, derengés, virradás.
Розсердити cs. megharagítani; — ся v. megharagudni.
Розсказати cs. elbeszélni, elmesélni, elmondani.
Розсказъ h. elbeszélés, beszély.
Розсохнути k. i.; — ся v. kiszáradni, megszáradni, szétszáradni.
Розставити cs. eltenni egymás mellől, széthelyezni.
Розстелити cs. szétvetni, megalmozni.
Розстояня s. távolság.
Розстояти k. i. távol lenni, távol állani.
Розстрѣлити cs. szétlőni.
Розстудити cs. kihűteni; — ся v. meghülni.
Розсудитель h. itélő, biró.
Розсудити cs. megitélni, megbirálni.
Розсудокъ h. itélőképesség, itélet.
Розсудъ h. itélet.
Розсукати cs. szétmorzsolni, széttörni.
Розсунути cs. széttolni, eltolni.
Розсушати cs. megszárítani.
Розсылати cs. szétküldözni, szétküldeni.
Розсыпати cs. szétszórni, elhinteni, kiszórni.
Розсѣдати cs. szétülni, szétnyomni; — k. i. távol ülni egymástól, széjjel ülni.
Розсѣдлати cs. lenyergelni.
Розсѣсти cs. szétnyomni; — k. i. széjjel ülni.
Розсѣчи cs. szétvágni, elnyiszolni.
Розсѣяно̀сть n. szórakozottság, szórakozás.
Розсѣяный m. szórakozott.
Розсѣяти cs. széthinteni, szétszórni, szórakoztani; — ся v. szétszóródni, szórakozni.
Розтворити cs. kinyítni, kitárni; — ся v. kinyílni.
Розтво̀ръ h. nyítány.
Розтовчи cs. széttörni.
Розтопити cs. kiolvasztani; — ся v. elolvadni.
Розтоптати cs. letaposni, széttaposni.
Розтрепати cs. széttörni.
Розтрясти cs. szétszórni, széthányni; szétrázni.
Розтѣгати cs. széthuzni, kiterjeszteni.
Розтѣгливый m. kinyujtható, nyulékony.
Розтягнути cs. kihuzni, széthuzni, kinyujtani.
Розтяти cs. szétvágni, felvágni.
Розумникъ h. okos, eszes ember.
Розумно̀сть n. okosság, értelmesség.
Розумный m. okos, értelmes, eszes.
Розумѣти cs. érteni, megérteni; tudni; — ся v. értetődni.

Розхамати cs. kifogni a hámból.
Розхапати cs. elkapkodni, szétkapni.
Розхватати cs. elkapkodni, szétkapni.
Розходити k. i. szétmenni, kijárni; — ся v. sétálni.
Розходъ h. járás, séta.
Розшибнути cs. leütni, agyonütni; — ся v. agyonütni magát.
Розширити cs. kiterjeszteni, kibővíteni.
Розшнуровати cs. kikapcsolni.
Розчепарити cs. szétterpeszteni; — ся v. szétterpeszkedni.
Розчесати cs. szétfésülni, kifésülni.
Розчехнути cs. letörni, lehasítani (ágat a fa törzséről); — ся v. lehasadni.
Розъединити cs. szétválasztani, felbontani; egyenetlenséget szítani.
Розыйти k. i. — ся v. szétmenni, elválni.
Розъясненье s. felvilágosítás.
Розъяснити cs. megmagyarázni, megvilágítani, felvilágosítani.
Розѣвака k. n. szájtátó, bámészkodó.
Рой h. raj, méhraj; csapat.
Ройти ся v. rajzani.
Ройты t. n. rojt.
Рокашъ h. rakás.
Роковина n. ágybér, párbér.
Роковый m. évi, éves.
Рокъ h. esztendő, év; рокъ одпустовый: bucsu év; рокъ перекладный: szökő év.
Роль n. szerep.
Рольникъ h. szántóvető, földmives.
Рольництво s. földmivelés.
Рольня n. szántóföld.
Романистъ h. regényíró.
Романъ h. Román; regény.
Ропа n. sós víz, a sós forrás vize.
Роса n. harmat.
Росада n. rásza, fiatal káposzta ültetvény; káposztamag.
Росердити cs. megharagítani; — ся v. megharagudni.
Росити k. i. harmatozni; permetezni.
Росказати cs. parancsolni, megparancsolni.
Росказъ h. parancs, parancsolat, rendelet.
Роскошный m. pompás, nagyszerű.
Роскошь n. pompa, fényüzés.
Рослина n. növény; царство рослинъ: növényország.
Рослинòсть n. növényi élet.
Рослиный m. növényi.
Росòлъ h. káposztalé.
Росоха n. törzsből kinövő ág.
Росохатый m. ágas.
Росохы t. a rud szárnya.
Роспустити cs. széteresztени, széjjeleresztени.

Рости k. i. nőni, növekedni.
Ростина n. növény.
Ростовчи cs. széttörni, szétzuzni.
Рòстъ h. növés; termet.
Росыпати cs. szétönteni, szétszórni; — ся v. szétszóródni.
Росяный m. harmatos, nedves.
Рота n. csapat.
Ротикъ h. kis szájacska.
Ротище h. nagyszáj.
Ротовый m. szájbeli.
Ротъ h. száj.
Рòчный m. esztendős, éves.
Рочокъ h. esztendő, esztendőcske; egy éves; дварочокъ: két éves.
Рочѣцѣ t. rakoncza (a szánon).
Рòща n. csalítos, bokros hely; bokor csoport.
Рощибати cs. dobálni, lökni; — ся v. dobálózni, birkózni.
Рубати cs. vágni; — ся v. megvágni magát, vagdalózni.
Рубець h. szegély (a ruhán).
Рубити cs. szegni, beszegni.
Рубрика n. rovat.
Рубцеванѣ t. az édes alma egy faja.
Рубцьованѣ t. az édes alma egy faja.
Рубцьованя n. az édes almafa egy faja.
Рубчикъ h. kis szegély.
Рубы t. fonák, fordított oldal; лице и рубы: szines és fonak oldal.
Ругати (-gá-) cs. rugni; — ся v. rugdalózni.
Ругнути (-gn-) cs. egyszer rugni, egyet rugni.
Руда n. ércz; ragya (a növényeken).
Рудина n. vendégoldal, rúd.
Рудникъ h. akna, bánya.
Рудокòпня n. bánya.
Рудокòпство s. bányászat.
Рудокòпъ h. bányász.
Рудъ h. rud, szekérrud.
Рудый m. veres, rőt.
Руина n. rom.
Рука n. kéz. Рука руку мые, та обѣ чистѣ: kéz kezet mos, és mind a kettő tiszta.
Рукавиця n. kesztyü.
Рукавичка n. kis kesztyü.
Рукавичникъ h. kesztyüs.
Рукавъ h. ingujj, ujj (a ruhán).
Руковина n. kézfogó.
Руководитель h. vezető.
Руководство s. bevezetés, vezérfonal.
Рукодѣльникъ h. kézmüves.
Рукодѣльный m. kézmüvi.
Рукодѣлья n. kézi mű.
Рукопись n. kézirat.
Рукоположение s. pappá szentelés.
Рукоположити cs. pappá szentelni.
Рукоятка n. nyél, fogó.
Румянекъ (matricaria chamomilla növt.) h. orvosi szikfü.
Румянецъ h. pir, arczpir.
Румянити cs. pirosítani.

Румяно̀сть n. pirosság, arczpir.
Румяный m. piros.
Румянѣти k. i. pirulni.
Рунати cs. egyengetni, simítani.
Рунина n. rónaság, róna.
Руно i. egyenesen, éppen.
Руный m. egyenes, róna, sik.
Русалка n. vizi nimfa.
Русинъ h. rutén, ruszin.
Руска n. rutén nő.
Руский (-ый) m. rutén, ruszin.
Русло s. meder, folyam meder.
Руснакъ h. rutén férfi.
Руснацький m. rutén, ruszin.
Русначка n. rutén nő.
Русначокъ h. rutén férfi.
Руський m. rutén.
Рута n. bazsarózsa.
Рухати cs. mozgatni; — ся v. mozogni.
Рухло s. ingóság.
Рухлый m. mozgó, ingó.
Рухомо̀сть n. mozoghatóság, mozgékonyság.
Рухъ h. mozgás, mozdulás.
Ручательство s. kezesség.
Ручати ся v. kezeskedni.
Ручка n. kis kéz, kacsó; nyél, marok (szösz).
Ручникъ h. törülköző.
Ручный m. kézi.
Рушаня s. bántás, bolygatás, mozgatás.
Рушати cs. bolygatni, bántani, mozgatni; — ся v. indulni, mozdulni.
Рушеливый m. ingó, mozgó.
Рушити cs. indítani; — ся v. indulni, mozdulni.
Рыба n. hal.
Рыбарити k. i. halászmesterséget folytatni.
Рыбарство s. halászat.
Рыбарь h. halász.
Рыбка n. halacska.
Рыбиця n. halastó, haltartó.
Рыдати k. i. nagyon sirni, jajveszékelni.
Рыжакъ h. veres haju, veres arczu, rőt.
Рыжый m. pej; rőt.
Рыжоватый m. vörhenyes, vöröses.
Рыйка n. a sertés orra, turó orr.
Рыкати k. i. bőgni, bődülni.
Рыкъ h. bőgés, bődülés, ordítás.
Рыло s. orr, turó orr.
Рынокъ h. piacz.
Рысь n. rész. За рысь робити: részért dolgozni.
Рытвелина n. turás, vakondturás, zsombék.
Рыти cs. turni.
Рытый m. turt, kiturt.
Рыцарство s. lovagság.
Рыцарь h. lovag.
Рѣденький (-ый) m. ritkás, gyéres.
Рѣдити cs. gyérré tenni.
Рѣдкий (-ый) m. gyér, ritka.
Рѣдко̀сть n. ritkaság.
Рѣдѣти k. i. gyérülni, ritkulni.
Рѣже i. gyérebben.
Рѣзанина n. vérfürdő, mészárlás.

Рѣзанка n. metélt, laska.
Рѣзати cs. metszeni, vágni; — ся v. megvágni magát.
Рѣзба n. faragvány, szobor.
Рѣзбарь h. szobrász.
Рѣзбарьство s. szobrászat.
Рѣзенъ h. elmetszett darab, szelet.
Рѣзникъ h. zsidómészáros.
Рѣзница n. mészárszék.
Рѣзня n. mészárlás, vérfürdő.
Рѣка n. folyó, folyócska.
Рѣнь n. porond, kavics.
Рѣпа (brassica rapa növt.) n. répa.
Рѣплякъ (lappa major növt.) h. bojtorján.
Рѣпѣти k. i. csikorogni.
Рѣчка n. zsajtár.
Рѣчный n összerü, tényleges, valódi, konkrét.
Рѣчь n. beszéd; kiejtés; beszélgetés; dolog, ügy; mondat.
Рѣшати cs. elhatározni, eldönteni; — ся v. eltökélni, elhatározni magát.
Рѣшение s. határozot, itélet.
Рѣшето s. rosta; rostély.
Рѣшити cs. elhatározni.
Рѣшительный m. elhatározó, döntő.
Рябець (trutta állt.) h. pisztráng.
Рябина (sorbus domestica növt.) n. berkenye.
Рябити cs. tarkítani; — ся v. tarkulni.
Рябка n. veresbegy; a szilva egy neme.
Рябо̀сть n. tarkaság.
Рябунъ h. szilke.
Рябчикъ (tetrao bonasia állt.) h. császármadár.
Рябый m. tarka.
Рядомъ i. sorban, egymásután.
Рядъ h. sor, rend.
Рянда n. rongy.
Ряндавый m. rongyos.
Ряндя s. sok rongy.
Ряндяшъ h. rongyszedő.
Рянно̀стъ n. friseség.
Рянный m. fris, élénk, korai.
Ряска n. füzér (a zabnál, kukoriczánál stb.).
Рясный m. telt, teli, megrakott; рясный орѣхъ: dióval megrakott diófa.

С.

С, с: a rutén ábéczé tizenhetedik betüje; megfelelője a magyarban: „*sz*“.
Сабелька n. kis kard.
Саблище n. nagy kard.
Сабля n. kard, szablya.
Сабо̀въ h. szabó.
Сава n. Száva folyó.

Саджа n. korom.
Саджати cs. ültetni, felültetni, feltenni.
Садити cs. ültetni.
Садовина n. gyümölcs.
Садòвникъ h. kertész.
Садовòдство s. kertészet.
Садъ h. kert, gyümölcsös kert.
Сажа n. korom.
Сажанець h. oltvány.
Сажаня s. ültetés.
Сажати cs. ültetni, felültetni; feltenni (a lóra).
Саженица n. magnak szánt káposzta; torzsa.
Сазоликъ h. százalék.
Сакайтòвка n. szakasztó, szakajtó.
Сакастъ h. szénatartó (a csürben).
Сакачъ h. szakács.
Сакера n. balta, fejsze.
Сакманъ h. szakmány.
Сакъ h. háló, halászháló.
Саламандра (lacerta salamandra állt.) n. szalamandra.
Салашъ h. szállás, csőszkunyhó.
Сало s. háj.
Салфетка n. szalvéta.
Салѣтра n. salétrom.
Салѣтряный m. salétromos.
Самаритянинъ h. szamaritánus.
Самець h. him (a madaraknál).
Самица n. nőstény (madaraknál).
Самка n. nőstény (a madaraknál).
Само i. egyenest, magától; igen, nagyon.
Самовѣжа n. öntudat.
Самовѣжный m. öntudatos.
Самодашъ h. számadás.
Самодòвъ h. számadó.
Самовлада n. korlátlan hatalom, egyeduralom.
Самовластовати k. i. korlátlanul uralkodni,
Самовластитель h. korlátlan uralkodó.
Самоволець h. önkénytes.
Самовòльный m. elkényesztetett, önfejű, önkényes.
Самоволя n. önkény.
Самодержавець h. korlátlan uralkodó, autokráta.
Самодовольный m. önmagával elégedett.
Самодругий (-ый) m. másod magával levő.
Самолòвка n. hurok, fogó, tőr.
Самолюбъ h. önző.
Самослòвный m. szószerinti, betű szerinti.
Самостоятельный m. önálló.
Самота n. magány, egyedüllét.
Самотный m. önző; magányos, magányzó.
Самоубийство s. öngyilkosság.
Самоудержаня s. önmegtartóztatás.
Самоуправа n. önkormányzat, autonomia.
Самохòть h. önkénytes.
Самъ, -ма, -мо, nm. maga.

Самый nm. maga, ugyanaz.
Сани t. szán, szánkó.
Санки t. szánkó, gyalog szánkó.
Санкати ся v. szánkázni.
Санница n. szánút.
Сановати cs. szánni.
Санъ h. rang, méltóság ; rend, szerzet.
Сара n. szár.
Саранча (gryllus állt.) n. sáska.
Сарра n. Sára.
Сатана h. sátán, sánta ördög.
Сатингловъ (-gl-) h. gyapjú szövet.
Сатира n. gunyos vers, gunyos írat, szatira.
Сатянъ h. szattyán bőr.
Сашъ h. sás.
Сбивати cs. leverni, leszállítani, lealkudozni.
Сбираня s. szedés.
Сбирати cs. szedni, összeszedni ; — ся v. felszedődni.
Сбити cs. leverni ; lealkudni.
Сближати cs. közel hozni, közelíteni ; — ся v. közeledni.
Сблизька i. közelről.
Сбо̀иникъ h. rabló, utonálló.
Сбойчѣ t. keresztgerenda (a szövőszéknél).
Сбо̀рка n. gyülés, összeszedés.
Сбо̀рникъ h. gyüjtemény, szemelvény.
Сбости (сбоду) cs. megdöfni.
Сбруя n. lószerszám, hám.
Сбывати ся v. teljesedni, teljesülni, történni.
Сбытковати cs. bántalmazni ; — ся v. bántalmaztatni.
Сбѣгати cs. összefutni ; — ся v. összemenni.
Сбѣгнути ся v. összefutni, összeszaladni, összemenni.
Сваволити k. i. csintalankodni.
Сваво̀льный m. pajkos, csintalan.
Сваволя n. pajkosság.
Свада n. veszekedés.
Свадебный m. lakodalmi.
Свадьба n. lakodalom, menyegző.
Свалити cs. ledönteni ; — ся v. ledőlni.
Свальба n. lakodalom, lakzi.
Свальбовати k. i. lakodalmozni.
Свара n. veszekedés, czivódás.
Сварити cs. megfőzni ; — ся v. megfőni.
Сварливо̀сть n. veszekedés, czivakodás.
Сварливый m. veszekedő, czivakodó.
Сваръ h. ellenségeskedés, gyülölködés.
Сватанки (-ки) t. eljegyzés, jegyváltás, kézfogó.
Сватаня s. eljegyzés, kézfogó, leánykérés.
Сватати cs. megkérni a lányt, eljegyezni.
Сватачъ h. kérő.
Сватъ h. ipa (a feleség apja a férj irányában) ; kérő násznagy.
Сватка n. napa (a feleség

anyja a férj irányában); nászasszony.
Сваха n. napa; nászasszony.
Свашка n. nászasszony.
Свекла (beta vulgaris növt.) n. czékla.
Свекòръ h. a férj atyja a nő irányában.
Свекра n. a férj anyja a feleség irányában.
Сверблячка n. rüh.
Свербѣти k. i. viszketni.
Сверделъ h. furó.
Свереньокъ (grillus állt.) h. tücsök.
Сверечи cs. ledobni, levetni, lelökni.
Сверкати k. i. szikrázni.
Сверликъ h. furó.
Сверху i. felül, fent, felülről.
Сверхъ e. kivül, felül, fölött.
Сверхъестественный m. rendkivüli.
Сверчокъ (grillus domesticus állt.) h. házi tücsök.
Свидание s. összejövetel, viszontlátás.
Свидина (cornus sangvinea növt.) n. kutyafa, fagyal.
Свидѣние s. tan, kijelentés, kinyilatkoztatás.
Свидѣтель h. tanu.
Свидѣтельство s. bizonyítvány.
Свидѣтельствовати cs. bizonyítani.
Свинарь h. kondás.
Свинарька n. kondásné.
Свинина n. disznó-hus.
Свинка n. kis disznó, kis kocza; játék neve.
Свинный m. disznó —
Свинство s. disznóság.
Свинскый m. disznó —; свинська щѣтина: disznóserte.
Свиня (sus állt.) n. disznó; kocza.
Свирѣпа n. kegyetlenség.
Свирѣпный m. kegyetlen.
Свискати k. i. fütyörészni.
Свиснути k. i. füttyenteni.
Свистаня s. fütyölés.
Свистати k. i. fütyölni.
Свистъ h. fütty.
Свита n. felső ruha.
Свобода n. szabadság.
Свободитель h. szabadító.
Свободити cs. szabadítani; — ся v. szabadulni.
Свобòдно i. szabadon; — sz. i. szabad, lehet.
Свобòдный m. szabad.
Сводитель h. csaló, ámító.
Сводити cs. összehozni; rászedni.
Свое s. öné, magáé. Кождому свое: mindenkinek a magáét.
Свозити cs. összehozni.
Своина n. család.
Свòй, -я, -е nm. övé, magáé.
Свòйскій (-ый) m. saját, sajátos, sajátságos.
Свòйство s. tulajdonság, sajátság; rokonság.
Своити ся v. megszokni, megbarátkozni.
Своякъ h. sógor; rokon.

Свояси t. birtok, köre valaminek; szülőföld.
Свыкнути k. i. megszokni.
Свычай h. szokás.
Свышше i. fellebb, feljebb.
Свѣдание s. értesülés.
Свѣдокъ h. tanu.
Свѣдомый m. ismert.
Свѣдоцтво s. igazolvány, bizonyítvány.
Свѣдѣние s. ismeret, tudomás.
Свѣдѣтель h. szakértő.
Свѣдѣти k. i. tudni, tudomással birni.
Свѣженький m. egészen fris.
Свѣжина n. fris disznóhus.
Свѣжити cs. üdíteni.
Свѣжый m. üde, élénk, fris; fényes, ragyogó.
Свѣнчати cs. megesketni.
Свѣтикъ h. kis világosság, mécs.
Свѣтиленъ h. ének a reggeli ájtatosságon.
Свѣтилка n. a második nyoszolyó leány.
Свѣтило s. csillagzat.
Свѣтильникъ h. templomi lámpa, gyertyatartó.
Свѣтити k. i. világítani; — ся v. fényleni, ragyogni.
Свѣтичъ h. gyertyatartó.
Свѣтлити cs. fényesíteni; — ся v. fényleni.
Свѣтлица n. fényes szoba, terem.
Свѣтло s. világosság.
Свѣтлость n. fönség; világosság.
Свѣтлый m. világos, fényes, ragyogó.
Свѣтлѣйшый m. fenséges.
Свѣтлѣти k. i. fényleni, ragyogni.
Свѣтлякъ (lampyris állt.) h. szent János bogár.
Свѣтодавецъ h. a világosság adója, forrása.
Свѣтозарный m. ragyogó, fénylő.
Свѣтозрачный m. ragyogó,
Свѣтокъ h. tanu.
Свѣтоносецъ h. a világosság hordozója, hajnalcsillag.
Свѣтообразный m. világossághoz hasonló.
Свѣтоотражение s. visszaverődése a fénynek.
Свѣтоявление s. megvilágítás.
Свѣтъ h. világ, világosság.
Свѣцький (-ый) m. világi.
Свѣча n. gyertya.
Свѣчка n. gyertya.
Свѣчкарь h. gyertyamártó, szappanos.
Свѣчникъ h. gyertyatartó.
Свѣща n. gyertya.
Связати cs. összekötni.
Связка n. csomó.
Связь n. összeköttetés; kapocs.
Святанедѣля n. husvét vasárnapja.
Святая Святыхъ: szentek szentje, szentség.
Святина n. szentély.
Святитель h. püspök, metropolita, főpap.

Святити cs. szentelni; — ся v. szenteltetni.
Святки (-кы) t. ünnep.
Святкованя s. ünnepély, ünneplés.
Святковати k. i. megülni, az ünnepet ünnepelni.
Свято s. ünnep.
Святость n. szentség.
Сватый m. szent.
Священие s. szentelés.
Священникъ h. pap, lelkész.
Священнический (-кый) m. papi.
Священничество s. papság.
Священнодѣйствовати k. i. isteni tiszteletet tartani, misézni.
Священномученикъ h. vértanu.
Священноодѣяние s. papi öltöny, szertartásos ruha.
Священнослужение s. isteni tisztelet.
Священноучитель h. hittanító.
Священство s. papság, papi hivatal; egyházi rend (szentség).
Сгадати cs. kigondolni, eltalálni.
Сганяти cs. összeterelni; felkelteni.
Сгибнути k. i. elveszni, eltünni.
Сгинути k. i. eltünni, elveszni.
Сгладити cs. lesimítani, elsimítani, elegyengetni.
Сговорити cs. összebeszélni valamit; — ся v. összebeszélni, megegyezni.
Сговорчивый m. készséges, kész, könnyen rábeszélhető.
Сгода n. szerencse, siker.
Сгодити cs. rátalálni, rábukkanni. Сгодишъ ты на человѣка: emberedre találsz még.
Сгодный m. alkalmas.
Сгоняти cs. összekergetni, összehajtani.
Сгорбити cs. elgörbíteni; — ся v. elgörbülni, meggörnyedni.
Сгорѣти k. i. megégni, elégni.
Сготовити cs. elkészíteni, megkészíteni; — ся v. elkészülni.
Сграбкати cs. összegereblyélni.
Сгребсти cs. összegereblyélni.
Сгубити cs. elrontani; — ся v. elromlani, elromolni.
Сдавати cs. leadogatni, átadni; — ся v. megadni magát.
Сдавити cs. összenyomni, összeszorítani.
Сдалека i. messziről.
Сдати cs. leadni, átadni; — ся v. megadni magát.
Сдержати cs. tartani, megtartani; — ся v. tartózkodni, megtartóztatni magát.
Сдерти cs. lenyuzni, letépni.
Сдирати cs. lenyuzogatni.
Сдоити cs. megfejni.
Сдохлый m. döglött.
Стохнути k. i. dögleni, megdögleni, elhullani.
Сдыханя s. döglés.

Сдыхати k. i. dögleni, dögrovászon lenni.
Сдыхѣль n. döglés, dögrovás.
Сдѣлати cs. tenni, megtenni; — ся v. válni.
Се i. itt; — nm. ez, emez.
Себе nm. magát.
Сегелетъ (-ge-) h. szöglet; kendő.
Сегинъ (-gi-) h. szegény. Сегинь легѣнь: szegény legény.
Седемъ sz. hét.
Седмерица n. heted, hetedrész.
Седмица n. hét.
Седмый sz. hetedik.
Седмь sz. hét.
Сей, сия, сие nm. ez, emez.
Сеймъ h. képviselőház.
Секвестровати cs. lefoglalni.
Секвестръ h. foglalás, bírózár.
Секера n. fejsze.
Секретарити k. i. titkári tisztet viselni.
Секретарь h. titkár.
Секретный m. titkos.
Секта n felekezet.
Секунда n. elégtelen osztályzat; másodpercz.
Селение s. telep, falu, helység; lakás.
Селити cs. telepíteni, népesíteni; — ся v. telepedni.
Село s. falu.
Сельский (-ый) m. falusi, falubeli.
Селѣтокъ m. idei.
Селянинъ h. gazda, földmives.
Селянка n. földmivelőné.
Селянъ h. gazda, földmives.
Сембреля n. bér, szolgálati dij.
Семейный m. családos, családi.
Семейский (-ый) m. családi.
Семейство s. család.
Семеро sz. hét, heten.
Семестеръ h. félév.
Семидесятый m. hetvenedik.
Семинаристъ h. papnövendék.
Семинария n. papnevelő intézet, szeminárium.
Семнадцать sz. tizenhét.
Семъ i. csak, már. ide. Подь семъ: gyere csak!
Сентенция n. vélemény, itélet.
Сентеберъ h. szeptember.
Сентеврій h. szeptember.
Серафимъ h. szeráf.
Сербати cs. kanalazni, hig ételt enni, szürcsölni.
Сербия n. Szerbia, Szerbország.
Сербъ h. szerb ember, szerb.
Серденько s. sziv, szivecske.
Сердечко s. szív, kis szív; mag, bél.
Сердечникъ h. szeg (a szekér előrészén).
Сердечно i. szivesen.
Сердечный m. szives, szivélyes.
Сердити cs. haragítani; — ся v. haragudni.
Сердце s. szív; harag.
Серебренникъ h. ezüst pénz.
Серебренный m. ezüstös, ezüst.
Серебро s. ezüst.
Середа n. szerda.

Середина n. közép, közepe valaminek.
Середньый m. középszerű, közepén levő, közép.
Середъ e. közt, közepett.
Серекъ e. közt, közepett.
Серенча n. szerencse
Серенчливый m. szerencsés.
Серна n. őz.
Серпень h. augusztus.
Серпкый m. éles fogásu, kemény.
Серпъ h. sarló.
Серсама n. szerszám, műszer.
Серсть n. szőr.
Серстяный m. szőrből való, szőrös, szőr.
Сертесийелъ i. szerteszéjjel, szerteszét.
Сесе nm. ez, emez.
Сестра n. testvér, nőtestvér.
Сестриницъ h. két testvér fiugyermekei.
Сестринъ m. testvéré.
Сестриця n. két testvér leány gyermekei.
Сестричный m. testvéri, nővéri.
Сесь, сеся, сесе nm. ez, emez.
Сечъ h. hugy, vizelet.
Сжати cs. learatni.
Сжинати cs. levágni, learatni.
Сзаду i. hátul, hátulról.
Си nm. собѣ helyett. Теперь си заспѣваю: most danolni fogok.
Сивакъ h. darúszinű; szürke szinü (ló).
Сивка h. fehér szőrű ökör neve.
Сивояблыковатый m. almásszürke, almásveres.
Сивуля n. darúszőrű tehén neve.
Сивый m. szürkés, hamvas, darúszinű.
Сигналь (-gn-) h. jel, jeladás.
Сигетъ h. sziget; Máramaros-Sziget.
Сидѣти k. i. ülni.
Сижѣтъ i. mult nyáron, mult évben.
Сикалка n. vizipuska.
Сикати k. i. fecskendeni, peselni.
Сикера n. pálinka.
Сиклейда k. n. hugyos.
Сикливець h. hugyos.
Сикошъ h. hugyos.
Сиклины t. hugy.
Сила n. erő, hatalom, hurok. На силу: erővel. — Nagyon sok; сила ѣхъ тамъ было: nagyon sokan voltak ott.
Силити cs. bekötni, hurkolni, füzni, erőtelni, begöbözni; — ся v. erőködni, megerőtetni magát.
Силка n. szilke.
Сило s. kelepcze, tőr.
Силовати cs. kinálni; — ся v. kínálkózni, ajánlkozni.
Силы t. az angyalok egy ága.
Сильный m. erős, hatalmas.
Сильце s. kelepcze, tőr.

Силяти cs. füzögetni, göbözni.
Симбриля n. bér.
Синенький (-ый) m. kékes.
Синета n. szines himző fonal, kékítő.
Синетарь h. festő, vászonfestő, kékfestő.
Синець h. kék folt (a testen),
Синити cs. kékíteni.
Синица (parus állt.) n. czinke.
Синичий (-чый) m. czinke —
Синьый m. kék.
Синтаксисъ h. mondattan.
Синѣти k. i. kékülni.
Синякъ h. kék mérges gomba; kék folt.
Сипкый m. durva, zord, göröncsös.
Сиплый m. rekedt.
Сипѣти k. i. szeppegni.
Сирия n. Sziria.
Сирота k. n. árva.
Сиротити cs. árvává tenni.
Сирòтский (-ый) m. árva.
Сирòтство s. árvaság.
Сиротюкъ h. árva fiu.
Сирòцькый m. árva —
Сирохманъ h. árva fiu.
Сирѣчь i. ugyanis, tudniillik, azaz.
Система n. rendszer.
Систематичный m. rendszeres.
Сисучый m. szopós; сисуче звѣря: emlős állat.
Сись, сися, сесе nm. ez, emez.
Сито s. szita.
Сице i. így, ígyen.
Сицилия n. Szicziliа.
Сияние s. fény, ragyogás.
Сиятельный m. fenséges (czimzésnél).
Сияти k. i. ragyogni, fényleni.
Скавунѣти k. i. vinczogni, vonítani.
Сказати cs. megmondani, elmondani, előadni, állítani.
Сказити cs. eltörni, elrontani.
Сказка n. mese.
Сказывати cs. beszélni, prédikálni.
Скакати k. i. ugrálni.
Скала n. szikla; szilánk.
Скалити cs. hasítani; káromolni; fogait összeszorítani.
Скаменѣлòсть n. merevedettség.
Скаменѣлый m. merev, megkövesült.
Скаменѣти k. i. megmerevedni.
Скаралупша n. tojáshéj.
Скарбникъ h. kincstartó.
Скарбница n. kincstár.
Скарбовый m. kincstári.
Скарбъ h. kincs; kincstár.
Скарга n. panasz, panaszlás.
Скарговати ся v. panaszkodni.
Скаредный m. csunya, piszkos, ocsmány, galád.
Скарѣнный m. csunya, piszkos, galód, ocsmány.
Скатерть n. abrosz, terítő.
Сквапно i. gyorsan, sebtiben.
Сквапнòсть n. gyorsaság.
Сквапный m. gyors.
Скверна n. piszok, tisztátalanság.

Скверно̀сть n. tisztátalanság.
Скверный m. piszkos, tisztátalan.
Скворецъ (sturnus vulgaris állt.) h. seregély.
Скиба n. rög; kenyér darab, falat.
Скиния s. sátor.
Скипа n. fáklya.
Скипетръ h. pálcza, jogar.
Скитъ h. szittya.
Складати cs. összerakni, szillabizálni, tagolva olvasni.
Складно̀сть n. ügyesség, könnyüség.
Складный m. ügyes, könnyed.
Складо̀вня n. rakodóhely, rakodó.
Складовый m. szótagos.
Складъ h. szótag; a szántóföld dereka; szedés, összerakás.
Скласти cs. összerakni.
Склеити cs. összeenyvezni.
Склепати cs. összeütni, összeverni.
Скликати cs. összehíni.
Скло s. üveg.
Склонити cs. hajlítani, hajtogatni, ejtegetni.
Склонно̀сть n. hajlam, hajlandóság.
Склонный m. hajlandó.
Склонъ h. bolt, boltozat.
Склоняти cs. ejtegetni, hajtogatni.
Склянка n. palaczk.
Склянчарь h. üveges.
Скоба n. vaskapocs (az ajtón), iszkaba.
Скобити cs. bekapcsolni, bezárni.
Скоблити cs. vakarni, hámozni (krumplit).
Сковати cs. összeforrasztani, összeütni.
Скокъ h. ugrás.
Сковранецъ (alauda állt.) h. pacsirta.
Сколотина n. iróstej, a köpülés alja.
Сколотити cs. köpülni (vajat).
Сколошѣ t. berkenye.
Сколький m. hány, hányadik.
Сколько̀сть n. mennyiség.
Скомина n. váslás, fogelváslás.
Скомлити cs. elváslítani a fogat.
Скомтати cs. csiklandoztatni; — ся v. csiklandani.
Сконати ся v. elfáradni.
Скончати cs. bevégezni; — ся v. kimulni, bevégezni az életet.
Скора n. nyers bőr.
Скорбота n. aggodalom, aggódás.
Скорбь n. aggódás, búbánat, fájdalom, szenvedés.
Скорбѣти k. i. búsulni, fájlalni, szenvedni.
Скорка n. falat kenyér.
Скорочка n. falat kenyér.
Скорнѣ t. csizma, fekete csizma.
Скоро i. gyorsan, sebesen.

Скоровòзъ h. gyorspósta.
Скороздря n. hamar érő kukoricza.
Скоропись n. gyorsírás.
Скоропуха n. teknős állat, kagyló.
Скорота n. gyorsaság, sebesség.
Скорчити cs. összehuzni, összeguzsolni; — ся v. összezsugorodni.
Скорый m. gyors, sebes, korai.
Скорше i. sebesebben, hamarább, inkább.
Скоряный m. bőrből való.
Скосити cs. lekaszálni.
Скота n. állat, barom.
Скотарь h. marhapásztor.
Скотина n. állat, barom, marha.
Скотиня s. állat, barom, marha.
Скòтница n. baromudvar.
Скотовòдство s. baromtenyésztés.
Скòтъ h. állat, barom, marha.
Скочити k. i. ugrani, ugorni.
Скребакъ h. vakaró kés.
Скребачка n. husoló (a vargáknál).
Скребсти cs. vakarni.
Скребтати cs. krumplit vakarni, hámozni.
Скрежетъ h. csikorgatás. Скрежетъ зубòвъ: fogcsikorgatás.
Скривити cs. elgörbíteni; — ся v. elgörbülni, meggörbülni.
Скриня n. szekrény.
Скрипъ h. igen nagy keserű galócza.
Скрипѣти k. i. nyikorogni.
Скрòзь i. keresztül. Наскрòзь: keresztül-kasul.
Скрòмнòсть n. szerénység.
Скрòмный m. szerény.
Скруглити cs. kigömbölyíteni.
Скрутити cs. guzst készíteni, guzsolni, összecsavarni; összetekerni.
Скрутокъ h. tekercs.
Скрывати cs. rejteni, titkolni, — ся v. rejtőzni, titkolózni.
Скрыня n. szekrény.
Скрыти cs. elrejteni; — ся v. elbujni, rejtőzni.
Скрѣпити cs. megerősíteni; — ся v. megerősödni.
Скрѣпнути k. i. összeszorulni, megmerevedni.
Скрятати cs. elfordítani a szekeret.
Скубецъ (falco tinnunculus állt.) h. vércse.
Скубсти cs. tépni, fosztani.
Скульптура n. szobrászat.
Скупати cs. megfürösztени; — ся v. megfürödni.
Скупенда h. fösvény.
Скуповати cs. összevásárolni.
Скупòсть n. fösvénység.
Скупота n. fösvénység.
Скупый m. fösvény.
Скурити cs. elfüstölni, elpipázni.
Скусити cs. megizlelni; tapasztalni.

Скусный m. izletes.
Скусокъ h. harapás, falat.
Скусъ h. izlés.
Скучати k. i. nyöszörögni (kutyáról mondják).
Скушати cs. megizlelni; tapasztalni.
Скыба n. darab kenyér.
Скыбка n. darab kenyér.
Скѣпець h. oltvány.
Скѣпити cs. oltani Скѣпити вòспу: himlőt oltani.
Слабнути k. i. gyengülni.
Слабòсть n. bágyadtság, lankadtság, gyengeség.
Слабсти k. i. gyengülni.
Слабый m. gyenge, erőtlen, szegény. Слабый ты газда: szegény gazda vagy te.
Слава n. dicsőség, hír.
Славити cs. dicsőíteni.
Славление s. dicsőítés.
Славный m. hires, dicső.
Славословити cs. dicsőíteni, magasztalni.
Славословие s. dicsőítés, dicsőítő ének.
Славянинъ h. szláv férfi.
Славянка n. szláv nő.
Славянский (-ый) m. szláv.
Славянство s. szlávság.
Сладити cs. édesíteni.
Сладкий (-ый) m. édes; kellemes.
Сладкорѣчие s. ékesen-szólás.
Сладòсть n. édesség.
Слакомити cs. felingerelni az innyet; — ся v. felcsiklandozni saját innyét, megkivánni.
Слама n. szalma.
Сланый m. sós.
Сласти t. édesség, gyümölcs, csemege.
Сласть n. édesség.
Слати cs. küldeni.
Слегка i. könnyedén.
Слеза n. könny, könnyű.
Слезити cs. könnyeket ontani; — ся v. könnyezni.
Слезный m. könnyes.
Слесарь h. lakatos.
Слетѣти k. i. lerepülni.
Слива n. szilva, szilvafa.
Сливати cs. összetölteni, összeönteni.
Сливлянка n. szilvapálinka, szilvorium.
Сливлянки (-ы) t. csiperke gomba.
Сливникъ h. szilvás kert, szilvás.
Сливовый m. szilvafából való, szilva —
Слизкий (-ый) m. sikamlós, sikos.
Слимакъ (lima állt.) h. kerti biga, csigabiga.
Слимужъ (lima állt.) h. kerti biga, csigabiga.
Слина n. nyál.
Слинити cs. nyálazni.
Слиняный m. nyálas, nyálkás.
Слобода n. szabadság, szabadalom; gyarmat. telep.

Слободити cs. szabadítani; — ся v. szabadulni.
Слобо̀дный m. szabad, független.
Слобожанъ h. szabadalmazott, gyarmatos.
Слобо̀нный m. szabad, önálló.
Словарь n. szótár.
Словесно̀сть n. irodalom.
Словесный m. szóbeli.
Словечко s. szócska, szavacska.
Слово s. ige, szó; a rutén „c“ betű neve.
Словопря n. vitatkozás, vita.
Словпець h. forgó, madárforgó.
Словутный m. hires.
Сло̀гъ h. szótag.
Сложити cs. összetenni, összekulcsolni.
Сло̀жный m. összetett.
Слоза n. könny.
Сло̀й h. réteg, fekvés.
Сломити cs. eltörni, összetörni; — ся v. eltörni magától.
Слонце s. nap, égi nap.
Слонъ (elephas állt.) h. elefánt.
Слопець h. madárfogó.
Слота n. esős idő.
Слуга h. szolga, inas.
Служанка n. szolgáló.
Служба n. szolgálat, hivatal; mise.
Служебный m. szolgálati; misező.
Служити k. i. szolgálni; — службу: misézni.
Служка h. kis szolga, inas.
Служниця n. szolgáló, cseléd, vászon cseléd.
Слутый m. béna, csonka.
Слухати cs. hallani, hallgatni; буде што слухати: lesz mit hallgatni; — ся v. hallgatni, hallani; слухай ся: hallja meg az ember, nézze meg az ember.
Слухъ h. hallás.
Слухачъ h. hallgató.
Случай n. véletlen eset, vakeset.
Случати ся sz. i. történni, megesni.
Слушати cs. hallani; — ся v. engedelmeskedni.
Слуя n. ér (a bányában).
Слыжъ h. a halak egy faja.
Слыза n. könny.
Слыхати cs. hallani, hallgatni.
Слышати cs. hallgatni előadást.
Слышный m. hallható.
Слѣда n. nyom.
Слѣдити cs. nyomozni.
Слѣдовати k. i. következni.
Слѣдство s. következés, következmény; nyomozás; vizsgálat.
Слѣпакъ h. vakkelés, kelés.
Слѣпець h. vak ember; kelés.
Слѣпити cs. vakítani.
Слѣпнути k. i. vakulni.
Слѣпорожденый m. vakon született, születése óta vak.
Слѣпота n. vakság.
Слѣпый m. vak, világtalan.

Слюбити ся v. megszeretni egymást.
Смаганя n. igyekezet.
Смагати ся v. igyekezni, iparkodni.
Смажити cs. sütni, pörkölni, olvasztani.
Смазати cs. bemázolni.
Смаковати k. i. izleni. Онь цѣлкомъ смакуе: igazán izlett.
Смакота n. iz.
Смакъ h. jólesés, izlés.
Сманити cs. megcsalni, törbe ejteni.
Смаркати k. i. piszmogni (az orral).
Смаркачъ h. taknyos, takonypócz.
Смачный m. izletes.
Смежный m. határos.
Смердѣти k. i. bűzleni.
Смердячка n. bűzös növény.
Смерека (pinus növt.) n. fenyőfa.
Смертельнòсть n. halálozás.
Смертельный m. halálos, halált hozó; смертельный грѣхъ: főbűn.
Смертнòсть n. halandóság.
Смертнохворый m. halálos beteg.
Смертный m. halálos.
Смертоносный m. halált hozó.
Смерть n. halál.
Смести cs. leseperni.
Сметана n. tejfel, tejszin, föle.
Сметанка m. tejfel, tejszin föle.
Сметати cs. ledobni; levetni (a sertés a malaczokat).
Смиловати ся v. könyörögni, szánakozni.
Смирение s. alázatosság, szelidség.
Смиренный m. alázatos, szerény.
Смирити cs. megbékíteni; — ся v. megbékülni.
Смирна n. mirha.
Смирный m. csendes, békés.
Смокнути k. i. megázni.
Смоковница n. fügefa.
Смола n. szurok.
Смолавый m. taknyos.
Смолити cs. szurkozni.
Смолѣ t. takony.
Смолякъ h. szurok-fáklya.
Смоляный m. szurkos.
Сморкати k. i. piszmogni, szuszogni.
Смородюхъ h. mezei poloska.
Сморщити cs. ránczolni; — ся v. zsugorodni, ránczolódni.
Смотати cs. lemotólálni, összeguzsolni.
Смотритель h. felügyelő.
Смотрѣти cs. megnézni, megszemlélni; — ся v. nézegetni magát, nézni magát.
Смрадъ h. bűz.
Смуга n. petty, folt, csik.
Смуглый m. barna.
Смугъ h. petty, folt, csik.
Смутити cs. szomorítani; — ся v. szomorkodni.

Смутный m. szomorú.
Смутокъ h. szomorúság.
Смущати cs. szomorítani; — ся v. szomorkodni, búsulni.
Смыкъ h. nyirettyű, vonó.
Смысленный m. értelmes, eszes, jártas.
Смыслъ h. értelem, jelentmény, itélő képesség.
Смычокъ h. hegedűvonó, vonó.
Смѣлый m. bátor, merész, vakmerő.
Смѣсити cs. letaposni, rátaposni.
Смѣсь n. keverék, vegyíték.
Смѣховати ся v. nevetgélni, kinevetni.
Смѣхунъ h. nevető, kaczagó.
Смѣхъ h. nevetés, kigunyolás.
Смѣшати v. összekeverni, összevegyíteni; — ся v. összekeveredni.
Смѣшки t. nevetés tárgya, tréfa.
Смѣшливый m. nevetséges, nevettető.
Смѣшный m. nevettető, nevetséges.
Смѣяня s. nevetés.
Смѣяти ся v. nevetni.
Смягчити cs. megpuhítani, meglágyítani; — ся v. meglágyulni, megpuhulni.
Снага n. erő, zöm.
Снасть n. a kész szekér kerekek nélkül; tengely.
Сначала i. kezdettől fogva.
Снимати cs. levenni; — ся v. felszedődni, elszállni (a madárról); levétetni magát a képirónál.
Снисходительный m. nyájas, elnéző, kegyes, leereszkedő.
Снисходити k. i. leszállani, leereszkedni.
Снити ся v. álmodni, álmodozni.
Снова i. ujra, ismét.
Новати cs. a szövési alapot vetni.
Сновидець h. álomlátó.
Сновъ h. kéve.
Сноровити cs. felbiztatni, rászedni.
Сносити cs. összehordani, elviselni.
Сносный m. elviselhető.
Сношение s. eltürés; összeköttetés, viszony, közlekedés.
Снуровати cs. befűzni, zsinórozni.
Снурокъ h. zsinór.
Снуръ h. ácszsinór, csapózsinór.
Снути k. i. aludni, elaludni.
Снутокъ h. zugolyfa.
Снѣгъ h. hó.
Снѣдати cs. elfogyasztani, felemészteni.
Снѣдно s. étel, evés.
Снѣдь n. étel, eledel.
Снѣжити cs. behavazni.
Снѣжный m. havas.
Снѣтей h. üszög a kukoriczán stb.

Сняти cs. levenni.
Снѣть n. üszög (a kukoriczán).
Со e. -val, -vel; -tól, -től.
Собака n. nőstény kutya; kicsapongó nőszemély, kéjhölgy.
Собачий (-ый) m. kutya —
Собирати cs. gyűjteni, leszedni; — ся v. összegyülni, összeszedődni.
Соблазнити cs. rászedni, bűnbehozni; — ся v. rászedetni, megbotránkozni.
Соблазнь h. bűnbe ejtés, bűnbe hozás, megbotránkozás.
Соблюдати cs. megtartani, megőrizni.
Соблюдение s. megőrzés, megtartás.
Собо̀рный m. egyháztanácsi; собо̀рна церьковъ: főtemplom, székesegyház, püspöki templom.
Собо̀ръ h. gyülekezet, gyülés, papi s kántori gyülés (tavaszszal és őszszel).
Собрание s. gyülés, gyülekezet.
Собрати cs. összeszedni; — ся v. összeszedődni.
Собственно̀сть n. tulajdon birtok.
Собственный m. tulajdon, saját.
Собъ i. balra (ökörnél).
Собоянка n. szobalyány.
Сова (strix állt.) n. bagoly.
Совгабирò̀вство (-gá-) s. szolgabiróság.
Совгабирò̀въ (-gá-) h. szolgabiró.
Совершати cs. készíteni, elkésziteni, teljesiteni; — ся v. elkészülni; megtörténni, beteljesülni, beteljesedni.
Совершенно̀сть n. tökéletesség. tökély.
Совершенный m. tökéletes.
Совершити cs. elkészíteni, teljesíteni; — ся v. elkészülni, beteljesedni.
Совзати ся v. csuszni, csuszkálni.
Совиный m. bagolyból való, bagoly.
Со̀вмѣстный m. egyesített, együtt levő.
Совокупи i. együttesen, együtt.
Совокупити cs. egyesíteni; — ся v. egyesülni.
Совокупный m. egyesült.
Со̀впадати k. i. összetalálkozni, összeesni.
Со̀временный m. időszerű, egykorú.
Совѣстливый m. lelkiismeretes.
Совѣсть n. lelkiismeret.
Совѣстно̀сть n. lelkiismeretesség.
Совѣтати cs. tanácsolni; — ся v. tanácskozni.
Совѣтникъ h. tanácsadó, tanácsos.
Совѣтный m. tanácsos.
Совѣтованя s. tanácskozás.
Совѣтовати cs. tanácsolni; — ся v. tanácskozni.

Совѣтъ h. tanács; tanácskozás; tanács (hatóság).
Совѣщание s. tanácskozás.
Совячый m. bagoly —
Согласие s. egyetértés.
Согласити ся v. beleegyezni.
Согласный m. megegyező: согласна буква: mássalhangzó.
Согласовати cs. összhangzásba hozni; — ся v. összhangzani.
Соглашение s. egyetértés, megállapodás, összhang.
Соголосна буква: mássalhangzó.
Согрѣти cs. megmelegíteni; — ся v. megmelegedni.
Согрѣшати k. i. vétkezni.
Согрѣшение s. vétek, bűn.
Согрѣшити k. i. vétkezni.
Сода n. szóda, szikső.
Содержаня s. tartalom.
Содержати cs. fentartani, tartalmazni; — ся v. fentartani magát.
Содержитель h. fentartó, őr.
Содрати cs. lenyúzni.
Содругъ h. barát, pajtás.
Содѣя n. közreműködés.
Содѣятельный m. közreműködő.
Соединение s. egyesülés.
Соединити cs. egyesíteni; — ся v. egyesülni.
Сожалѣти k. i. sajnálkozni, sajnálni.
Созвати cs. összehivni.
Создание s. lény, teremtmény.
Создатель h. teremtő.
Созидати cs. felépíteni.
Сознание s. beismerés, elismerés.
Сознати cs. felismerni, beismerni.
Созрѣти k. i. megérni.
Сойка (garullus glandarius állt.) h. szajkó, mátyás.
Соймъ h. gyülés, országgyülés.
Сойти cs. összejárni; — ся v. összemenni, összejönni.
Соколъ (falco gentilis állt.) h. sólyom.
Соколя s. kis sólyom, fiatal sólyom.
Соколятко s. fiatal sólyom.
Сокотити cs. őrizni; — ся v. őrizkedni.
Сократити cs. megrövidíteni.
Сокровенный m. titkos, elrejtett.
Сокровище s. kincs.
Сокровищный m. kincses.
Сокрушение s. összetörés, összezuzás.
Сокрушити cs. összezuzni, megsemmisíteni; — ся v. összezuzódni, megsemmisülni.
Сокъ h. lé (gyümölcsnél, fánál) stb.
Солдатъ h. katona.
Соленый m. sós.
Солити cs. sózni.
Солнечный m. napos.
Солнце s. nap, égi nap.
Соловѣй (luscinia állt.) h. fülemüle.

Солодити cs. édesíteni.
Солодкий (-кый) m. édes.
Солома n. szalma.
Соломонъ h. Salamon.
Соломляный m. szalmából való, szalma.
Солонина n. szalonna. Небуде зъ пса солонина: nem lesz a kutyából szalonna.
Сѣль n. só
Соляна s. sótartó.
Соляный m. sós; соляна гора: sóbánya, sóakna.
Сомаръ h. szamár.
Сомнительный m. kétséges.
Сомнѣвати ся v. kételkedni.
Сомнѣние s. kétség.
Сонливость n. álmosság, aluszékonyság.
Сонливый m. álmos, álomszuszék; aluszékony.
Сонмище s. gyülekező hely; zsinagoga, iskola.
Сонный m. álmos.
Сонце s. nap, égi nap.
Сонъ h. álom.
Сонѣчко s. nap.
Сонѣчный m. napi, nap — сонѣчна годинка: napóra; сонѣчный рукъ: napév.
Сообщатель h. közlő.
Сообщати cs. közölni, jelenteni; — ся v. közlekedni.
Сообщение s. közlekedés; közlemény, közlés.
Сообщество s. közösség, társaság.
Сообщити cs. közölni.
Сорудити cs. felszerelni, felépíteni.
Сответственный m. megfelelő, összhangzó.
Сответствовати k. i. összhangban lenni, megfelelni.
Сотечественный m. földi, hazai.
Сперникъ h. vetélytárs, versenytárs.
Соповка n. szópóka.
Споставити cs. szembeállítani, összehasonlítani.
Сопранъ h. felhang, szoprán.
Спричастити cs. részesíteni, juttatni; — ся v. részesülni.
Спроводити cs. kisérni, vezetni.
Спротивити ся v. ellenkezni.
Сprячи cs. összefogni, egybefogni (lovat).
Спутникъ h. utitárs.
Спутствовати k. i. együtt utazni.
Спухъ h. gőz, párolgás.
Спѣвка n. furulya, pásztorsik.
Спѣлка n. furulya, pásztorsip.
Сразмѣрный m. kimért, arányos.
Срвати cs. leszakítani, letépni; — ся v. leszakadni.
Сорока (pica caudata állt.) n. szarka.
Сороковый m. negyvenes.
Сорокъ sz. negyven.
Соромити cs. megszégyeníteni,

peпengérre állítani; — ся v. megszégyenülni.
Соромнòсть n. szégyen, gyalázat.
Соромный m. szégyenletes, gyalázatos, ocsmány, csunya, galád.
Соромъ h. szégyen, pirulás, szemérem.
Сорочий (-ый) m. szarka —
Сорочина n. kis ing, ingecske.
Сорочка n. ing.
Сортировати cs. rendezni, válogatni.
Сортъ h. faj, nem.
Сосна (pinus növt.) n. jegenye, fenyő.
Сòслужити k. i. együtt szolgálni.
Сòсредоточение s. összpontosítás.
Сòсредоточити cs. összpontosítani; — ся v. összpontosulni, egyesülni.
Сòставляти cs. összeállítani, alkotni, képezni.
Сòставъ h. állomány, vegyiték, keverék.
Сòстрадати k. i. együtt szenvedni.
Сòсудохранильница n. szekrestye.
Сосудъ h. edény, kehely.
Сòсѣдство s. szomszédság.
Сòсѣдъ h. szomszéd.
Сотворение s. teremtés.
Сотворитель h. teremtő, alkotó.
Сотворити cs. teremteni, alkotni.
Сотрети cs. megsemmisíteni, eltörülni.
Сотрудникъ h. munkatárs.
Союзъ h. szövetség.
Соучаствовати k. i. részt venni, részesülni.
Соученикъ h. oskolatárs.
Соха n. ágas, kutágas.
Сохлый m. száraz.
Сохнути k. i. száradni.
Сохранитель h. megőrző, megtartó, fentartó.
Сохранительный m. fentartó, őrző.
Сохранити cs. megőrizni; — ся v. megőrizni magát.
Сохташъ h. szokás, szoktatás.
Сохтовати cs. szoktatni; — ся v. megszokni.
Социальный m. társadalmi.
Сочевица (ervum lens növt.) n. lencse.
Сочетание s. egyesítés, párosítás.
Сочетати cs. egyesíteni, párosítani.
Сочинение s. munka, mű.
Сочинити cs. megírni, szerkeszteni, készíteni.
Сочистый m. lében gazdag, leves.
Сòчленъ h. tag, tagtárs.
Сòчный m. zamatos, lében gazdag.
Сочовка (ervum lens növt.) n. lencse.

Сочуствие s. rokonszenv.
Сочуствовати k. i. rokonszenvezni.
Сошествие s. lejövetel, leszállás; сошествие святаго Духа: a szent Lélek leszállása, piros pünkösd napja.
Сòшка n. villarud.
Союзникъ h. kötőszó.
Союзный m. szövetséges.
Союзъ h. szövetség, egyesülés.
Спадати k. i. leesni, esni; tekinteni; спадайте на Бога, помагайте: tekintsétek az Istent és segítsetek, magyarán: Isten nevében segítsetek.
Спадъ h. esés, lejtő; aprólék.
Спалити cs. elégetni, eltüzelni.
Спальня n. háló szoba, éjszakázó hely.
Спамятливый m. erős emlékező tehetségű.
Спамятовати cs. visszaemlékezni.
Спарити cs. leforrázni, megforralni, felforralni (tejet).
Спасати cs. menteni, szabadítani; — ся v. megmenekülni.
Спасение s. szabadulás, megváltás, menekülés; üdvözülés.
Спаситель h. üdvözítő, megváltó, szabadító.
Спасительный m. üdvözítő, megváltó.
Спасòвъ m. megváltóé, szabadítóé.
Спасти cs. megszabadítani; — ся v. megszabadulni.
Спасъ h. üdvözítő, szabadító, megváltó. На Спаса: ur szineváltozása napján.
Спати k. i. aludni.
Спека n. forróság, hőség.
Спекати cs. halomra rakni, erővel hozni.
Спеклый m. összesült, égett.
Сперва i. először, kezdetben.
Спереду i. előlről, elül.
Специальный m. különös, speciális.
Сперти cs. utját állni, megállítani; — ся v. bedugulni, megakadni.
Спечи (спеку) cs. megsütni; — ся v. megsülni.
Спивати cs. leinni, inni.
Спилати cs. meríteni, merni.
Спилити cs. lefürészelni, megfürészelni.
Спинати cs. akadályozni, hátráltatni, késleltetni; — ся v. akadékoskodni, makacskodni, vonakodni.
Спираль n. csavarvonal, csavarmenet.
Спиральный m. csavaralaku, csavarmenetü.
Спираня s. marasztalás, késleltetés, halogatás, akadályozás, fennakadás.
Спиратель h. akadályozó, késleltető, marasztaló.

Спирати cs. megállítani, akadályozni, késleltetni, marasztalni; — ся v. fennakadni, akadékoskodni.
Спиритовый m. borszeszes.
Спиритусъ h. borszesz, spiritusz.
Списаня s. másolás, másolat, összeírás.
Списатель h. másoló, leíró.
Списати cs. leírni, lemásolni, összeírni.
Списокъ h. leírás, jegyzék; másolat.
Списывати cs. leírni, lemásolni.
Спити cs. leinni (a tetejét); — ся v. lerészegedni, leinni magát, berugni.
Спиця n. küllő. Баба съ воза, спицямъ легше: ha a vén asszony leszáll a szekérről, könnyebb a küllőknek.
Сплавати k. i. uszni valahova.
Сплавный m. hajózható, hajókázható.
Сплата n. lefizetés, törlesztés.
Сплатити cs. lefizetni, letörleszteni (az adósságot).
Сплести cs. összefonni, befonni.
Сплетня n. csel, cselszövény.
Сплѣтати cs. fonogatni, összefonni, megfonni.
Сплювати cs. köpni, köpködni.
Сплюкати cs. köpni, köpködni.
Сплюха n. álomszuszék, hétalvó (nő).
Сплюхъ h. álomszuszék, hétalvó (férfi).
Сподвиноватый m. bünben részes, büntárs.
Сподвиновный m. bünben részes, büntárs.
Сподвладникъ h. társuralkodó.
Сподвластникъ h. közbirtokos, birtoktárs.
Сподвоенникъ h. bajtárs.
Сподвѣдомость n. tudás, tudat.
Сподвѣдомый m. tudatos.
Сподвязень h. fogolytárs.
Сподграчъ h. játszótárs.
Сподѣдичъ h. társörökös.
Сподѣяня s. együttes működés.
Сподѣяти cs. együttesen, közösen működni.
Споджаловати k. i. szánakozni, panaszkodni.
Споджалѣня s. szánakozás, részvét.
Сповивачъ h. pólyakötő.
Сподснаслѣдникъ h. társörökös.
Сповнити cs. teljesíteni, véghez vinni; — ся v. teljesülni, történni.
Сподобыватель h. lakótárs.
Сподпоручникъ h. kezestárs.
Сподпреступникъ h. büntárs.
Сподроботникъ h. munkatárs.
Сподроботница n. női munkatárs.
Сподстолбникъ h. asztaltárs.
Сподученикъ h. tanulótárs.
Сподученица n. női tanulótárs.
Сподчути cs. együtt érezni.
Сподчутье s. rokonérzés.
Сподъ i. felében, közösen.

Сповѣдати cs. gyóntatni; — ся v. gyónni.
Сповѣдь n. gyónás.
Сповѣтрѣти k. i. kigőzölögni, kipárologni.
Спогадати cs. elgondolni, elképzelni; elvonni.
Спогадный m. képzelt, elvont; спогадна стямка: elvont fogalom.
Споглядати cs. meglátni, megpillantani, észrevenni.
Сподиня s. alja az italnak.
Спо̀дница n. női ing, alsó ing.
Спо̀дный m. alsó, alullevő.
Сподоба n. tetszés, kívánság; gyönyör, kedv.
Сподобити cs. méltani, méltónak tartani, megjutalmazni.
Сподобный m. tetszőleges, tetszésszerü, tetszésszerinti.
Сподручный h. jobb oldalon álló ökör.
Спо̀дъ h. alj, alsó rész.
Сподѣвати ся v. sejteni, remélni, reménykedni.
Споединчити cs. egyszerüsíteni.
Спозаду i. hátul, hátulról.
Спозирати cs. összevissza nézni.
Спо̀знаваня s. megismerés, felismerés.
Спо̀знавати cs. megismerni, felismerni; — ся v. megismerkedni, ismerkedni; megismerni önmagát.
Спо̀знати cs. megismerni, felismerni, ráismerni; — ся v. megismerni önmagát.
Спойити cs. leitatni, megítatni; — ся v. lerészegedni.
Спо̀йка n. kötőszó.
Спокланяемый m. együtt tisztelt, közösen imádott.
Спокòй h. nyugalom, nyugodság, békesség.
Спокойити cs. nyugtatni, megnyugtatni; — ся v. nyugodni, megnyugodni.
Спокòйно i. nyugodtan, csendesen, békével.
Спокòйность n. nyugalom, nyugodtság.
Спокòйный m. nyugodt, csendes, békés, szelid.
Спокусити cs. kisérteni, csábítani.
Спокусникъ h. csábító.
Сполечный m. közös, felemás.
Спо̀лка n. közösség.
Сполнити cs. teljesíteni; — ся v. teljesülni.
Спо̀льность n. közösség.
Спо̀лный m. közös, felemás.
Сполокати cs. megöblíteni, kiöblíteni; felzavarni (a vizet).
Споломъ i. együtt, közösen.
Сполошити cs. felzavarni, nyugtalanítani.
Сполочный m. közös, felemás.
Сполученье s. egyesítés, egyesület.
Сполучити cs. egyesíteni.
Сполучникъ h. számnév.
Спо̀льникъ h. pajtás, barát, társ.

Спо̀льница n. barátné.
Спо̀льный m. köz, közös, felemás.
Споминаня s. említés, emlegetés.
Споминатель h. említő, emlékező.
Споминати cs. említeni, emlékezni, emlegetni; — ся v. emlegettetni.
Споминка n. emlékezés, említés; emlék.
Споминокъ h. emlékezés, emlékezet.
Спомагатель h. segítő.
Спомагати cs. segíteni, segélyezni.
Спомянути cs. felemlíteni, megemlíteni; — ся v. megemlékezni valakiről, eszébe jutni.
Спона n. akadály.
Спопутникъ h. útitárs.
Спорзнити cs. bőjtben zsiros étellel tartani; — ся v. bőjtben zsirosat enni.
Спорити k. i. aprózni, aprókat lépni.
Спорый m. sebes, gyors; szapora.
Способити cs. képesíteni; — ся v. ellátni magát, felszerelni, rendbe jönni.
Спосо̀бникъ h. segítő, segéd, munkatárs.
Спосо̀бно̀сть n. alkalmatosság, képesség.
Спосо̀бный m. alkalmas, képes, beillő, beváló.
Спосо̀бъ h. eszköz, mód, modor.
Спостити ся v. böjtölés által elcsenevészedni.
Спотиха i. lassan, csendesen.
Споткнути ся v. megbotlani.
Спочувъ h. rokonszenv.
Спочуствовати k. i. rokonszenvezni.
Спочутя s. rokonszenvezés, rokonszenv.
Справа n. ügy, dolog.
Справдѣ i. igazán, valóban, csakugyan.
Справедливо i. igazán, jogosan, jól, helyesen.
Справедливо̀сть n. igazság, jogosság, méltányosság.
Справедливый m. igazságos, jogos, méltányos, igaz, valódi; valóságos, igazi.
Справелливый m. igazságos, jogos, igazi, valódi.
Справити cs. elkészíteni, megcsinálni; — ся v. elkészülni.
Справка n. kereset, panasz.
Справникъ h. ügyviselő, ügyvivő, tettes, ágens.
Справовати ся v. viselni magát, megbecsülni magát.
Спрага n. szárazság.
Спрагота n. hőség, rekkenő meleg.
Спровадити cs. elutasítani, utbaigazítani, elkisérni.
Спросити cs. megkérdezni, tu-

dakolni; — ся v. kérdezősködni.

Спроска n. tárgyalás, kihallgatás (birói).

Спрославляти cs. együtt dicsérni, egyszerre magasztalni.

Спружка n. rugó.

Спрягати cs. igét hajlítani, konjugálni.

Спряжение s. igehajlítás, konjugáczio.

Спрясти cs. megfonni, elvégezni a fonást.

Спрятати (спрячу) cs. elrejteni, eldugni, eltenni; — ся v. elrejtőzni, elbujni.

Спрячи cs. összefogni, egybefogni, együvé fogni (lovakat).

Спудза n. hamuval kevert parázs.

Спудзяникъ h. hamuban sült lepény.

Спудити cs. megijeszteni, megrémíteni; — ся v. megrémülni, megijedni.

Спудъ i. alulról, alóla.

Спукати cs. elverni úgy, hogy csattanjon, elpüfölni.

Спустити cs. leereszteni, lebocsátani, leengedni; — ся v. leereszkedni, lebocsátkozni.

Спустошити cs. elpusztítani, elrombolni.

Спустѣти k. i. elpusztulni.

Спутати cs. összebonyolítani, bebékózni.

Спутникъ h. útitárs, kisérő.

Спутовати cs. beutazni, bejárni.

Спухнути k. i. megdagadni, felpuffadni.

Спущати cs. leereszteni, lebocsátani; — ся v. leereszkedni, lebocsátkozni.

Спытати cs. megkérdezni, megtudni; — ся v. kérdezősködni, tudakozódni.

Спѣвакъ h. énekes, éneklő.

Спѣванка n. ének, dal.

Спѣваня s. éneklés, énekelés, dalolás.

Спѣвати cs. énekelni, dalolni.

Спѣвный m. éneklő, énekes.

Спѣвъ h. ének.

Спѣховати cs. készíteni, csinálni; — ся v. készülődni, készülni.

Спѣхъ h. eszköz, szer, szerszám.

Спѣшити k. i. sietni.

Спѣшный m. kész, készséges, utrakész.

Спяти cs. feszíteni.

Спячий (-ый) m. alvó.

Сравнение s. hasonlítás, hasonlat.

Сравнимый m. hasonlítható.

Сравнительный m. összehasonlító.

Сравнити cs. összehasonlítani, egybevetni.

Срадовати cs. megörvendeztetni; — ся v. megörülni.
Срамляти cs. szégyeníteni, pirongatni, szidni; — ся v. szégyenülni, szégyelni magát.
Срамный m. szégyenletes, gyalázatos.
Срамота h. szégyen, gyalázat.
Срамотити cs. szégyeníteni.
Срамъ n. szégyen, gyalázat.
Сребреникъ h. ezüst pénz.
Сребродѣль h. ezüstmüves.
Среда n. szerda.
Среди i. közt, között, közepett.
Средина n. közép, közepe valaminek.
Средний, средньый m. középső, közép; középszerű, meglehetős.
Средство s. eszköz.
Средѣ i. közt, között, közepett.
Сробити cs. elkészíteni, megcsinálni.
Сроснути k. i. összenőni, összeforrni.
Срости ся v. összenőni.
Срубати cs. levágni
Срубъ h. a kut fabéllése.
Срѣбельникъ h. ezüstmüves.
Срѣберный m. ezüstös, ezüstből való.
Срѣблити cs. ezüstözni.
Срѣбло s. ezüst; живое срѣбло: eleven ezüst, higany, kéneső.
Срѣбловатый m. ezüstös.
Срѣбный m. ézüstös, ezüstből való, ezüst —
Срѣбнякъ h. ezüstpénz.
Срѣбристый m. ezüsttartalmu.
Срѣбро s. ezüst.
Срѣзати cs. levágni, lemetszeni, lefürészelni.
Срѣчка n. párbaj.
Ссадити cs. levenni, letenni.
Ссати cs. szopni.
Ссыпати cs. ledönteni, összetölteni, egybeönteni; — ся v. lehullni, leesni.
Ссѣчи cs. összemetélni, összevágni, összeaprítani.
Ставати k. i. állani, felállani.
Ставило s. csapózsinór.
Ставити cs. állítani, épiteni, emelni; — ся v. nagyon állani valami mellett; fogadni valamibe.
Ставлешикъ h. kis meredekség, emelkedés, halom; kis töltés.
Ставлѣня s. feltevés; épités; irott mű, irásmű, fogalmazvány; fejdísz.
Ставъ h. tó.
Стадо s. nyáj.
Стайити cs. eltítkolni, eltutolni, elrejteni.
Сталь n. aczél.
Станка n. női ingen a derék.
Становити cs. állítani, szüntetni, megállapítani; — ся v. megállapodni, megtörténni, válni valamivé.
Станокъ h. hagyaték, örökség.
Станция s. állomás.

Станъ h. termet, derék, törzs, alak; foglalkozás, állás.
Стара n. öreg nőnemű lény.
Старание s. gondolkodás, fáradozás, törekvés; gond.
Стараня s. gondoskodás, fáradozás, törekvés; gond.
Старательный m. gondos, igyekező, iparkodó.
Старати ся v. gondoskodni, fáradozni, iparkodni, törekedni valamire; busulni, buslakodni.
Старенький (-ый) m. öreges, öreg, elaggott.
Старець h. agg, aggastyán.
Старина n. régi idő, régiség.
Старити cs. öregíteni; — ся v. öregedni.
Стародавный m. réges-régi, ősrégi.
Старосвѣтчина n. régi világ, régi kor.
Старосвѣцький (-ый) m. régi világból való.
Староста h. násznagy; községi biró (egyes helyeken).
Старость n. gond.
Старость n. öregség, vénség. Старость не радость: az öregség nem öröm.
Старунокъ h. gondolkodás, figyelem, gond.
Старуха n. öreg asszony.
Старческий m. aggastyáni.
Старшина n. elöljáró, elöljáróság.
Старший (-ый) m. idősb, főbb; korosabb, idősebb.
Старый m. régi, idős, koros, öreg, ócska, elavult, avítos, elviselt.
Старѣти k. i. öregedni, vénülni.
Стати k. i. állani, megállni; kezdeni; — ся v. történni, megesni; válni, lenni. Изъ великого братства стае ся велика вражда: nagy barátságból lesz a nagy gyülölség.
Статистика n. statisztika.
Статокъ h. barom, marhanyáj; birtok, vagyon.
Статочный m. tisztességes, jóra való; vagyonos.
Статуя n. oszlop.
Стация n. állomás, állás, megálló hely.
Ствердити cs. megerősíteni, hitelesíteni.
Ствердѣти k. i. megkeményedni.
Стебло s. szál, szár.
Стебловатый m. száras; стебловата рослина: fűnövény.
Стегно s. czomb.
Стежаръ h. szérűs kert.
Стежка n. ösvény, gyalogut.
Стекати ся v. összefolyni.
Стелити cs. almozni, vetni (ágyat), teríteni; — ся v. terülni, hullani.
Стемнѣти k. i. sötétedni, esteledni.

Стенография (-gr) n. gyorsirászat, gyorsirás.
Стенографъ (-gr-) h. gyorsíró.
Степенный m. fokozatos, lépcsőzetes.
Степень n. fok, lépcső.
Степлити cs. felmelegíteni; — ся v. felmelegedni.
Стерпнути k. i. elzsibbadni, ellankadni.
Стерпѣти cs. elszenvedni, elviselni, eltürni.
Стесати cs. lefaragni.
Стефанъ h. István, Pista.
Стеха m. Stefánia.
Стечи k. i. lefolyni, eltünni, elenyészni.
Стигнути k. i. érni, ráérni.
Стинати cs. levagdosni, levágni.
Стипендия n. ösztöndíj.
Стиранка n. tejjel főtt reszelt tészta, gombóda.
Стирати cs. letörölni, letürölni.
Стирка n. törlő rongy.
Стискати cs. szorítani, megszorítani, szorongatni; — ся v. összeszorítani magát, szorosan befüzni magát.
Стиснути cs. összeszorítani, megszorítani.
Стиха i. lassankint, csendesen, zajtalanul.
Стихарь h. misézőing.
Стихира n. dicsőítő ének, sztikhira.
Стихнути k. i. elcsendesedni, elhallgatni.
Стиховна n. énekek a déluténi isteni tiszteleten.
Стихотворение s. költés, költői mű.
Стихотворецъ h. költő.
Стихотворство s. költés, költészet.
Стихъ h. vers, költői vers; vers (a harangozásnál); на третьый стихъ дзвонить: huzza (harangozza) a harmadik verset.
Сткло s. üveg.
Стлумити cs. elbódítani, elkábítani.
Сто sz. száz; двасто: kétszáz; тристо: háromszáz; чотыриста: négyszáz; пять стòвъ: ötszáz.
Стоба n. ekenyakló.
Стовпъ h. ág, élőág (a fán); oszlop, czöveg, czölöp; стовпомъ стати: kővé válni.
Стога n. asztag, kazal.
Стòгъ h. asztag, kazal.
Стодоля n. csür.
Стòйкòсть n. állhatatosság.
Стоимòсть n. érték, becs.
Стòйный m. méltó, értékes.
Стоколоса (bromus növt.) n. rozsnok.
Стоколосоватый m. rozsnokos.
Стòкъ h. lefolyás, eltelés.
Столець (стòлця) h. szék.
Столикъ h. kis asztal, asztalka.
Столиця n. székhely, székváros, székelő palota.
Столичный m. székvárosi.

Столовое s. élelempénz.
Столовый m. asztali.
Столочити cs. összegázolni.
Стòлчикъ h. székecske, zsámoly.
Стòлъ h. asztal.
Стòльница n. asztallap.
Столѣтие s. század.
Столяръ h. asztalos.
Столярька n. asztalosné.
Столярьня n. asztalos mühely.
Столярьский (-ый) m. asztalosi; столярьска робота: asztalos munka.
Столярьчукъ h. asztalos inas.
Стомахъ h. gyomor.
Стонога (oniscus állt.) n. száz lábu.
Стонòжъ (oniscus állt.) h. száz lábu.
Стопець h. faoszlop.
Стопити cs. elfűteni.
Стоптати cs. letaposni, legázolni, letiporni.
Сторичный m. százszoros.
Сторожа n. őrség, őr; передня сторожа: előőrs, elővéd.
Сторожити cs. őrizni.
Сторòжъ h. őr.
Сторона n. oldal; lap, fél; ország.
Сторонка n. oldal, a szántóföld két oldala.
Сторонкашъ h. három águ ostor.
Стосунковый m. viszonyos, viszonylagos.
Стосунокъ h. vonatkozás, viszony.
Сточити cs. összerágni, összeörleni.
Стòчность n. ügyesség.
Стòчнота n. ügyesség.
Стòчный m. ügyes.
Стояло s. állóhely, delelő.
Стоялый m. állott, régi.
Стояня s. állás, álldogálás.
Стояти (стою, стòй) k. i. állani, állni; érni valamit, értékkel birni, kerülni valamibe.
Стоячий (-ый) m. álló.
Страва n. eledel, étel.
Стравный m. emésztő.
Стравнòсть n. emésztés.
Стравити cs. emészteni.
Страдание s. szenvedés, kinszenvedés.
Страдатель h. szenvedő, vértanu.
Страдательный m. szenvedő.
Страдательство s. vértanuság.
Страдати k. i. szenvedni.
Стража n. őrség, őr.
Стражити cs. őrizni.
Стражница n. őrház.
Страмкати k. i. szakgatni (a seb, daganat), szurdalni, nyilalni.
Страна n. ország, vidék.
Странство s. utazás, vándorlás.
Странствовати k. i. utazni.
Страстнòсть n. szenvedélyesség.
Страстный m. szenvedélyes, szenvedéses; страстный тыж-

день: nagyhét; страстна пятница: nagypéntek.
Страсть n. szenvedély; kinszenvedés.
Страта n. veszteség, kár.
Стратилатъ h. csapatvezér.
Стратити cs. elveszíteni; — ся v. elveszni, elpusztulni.
Страхованиe s. ijedés, ijedség, aggodalom.
Страхопутъ h. rémkép, ijesztő.
Страхъ h. ijedség, félelem, rémület. Страху набрати ся: félni, aggódni.
Страшило s. ijesztő, rémkép.
Страшитель h. ijesztő, rémítő.
Страшити cs. ijeszteni, aggasztani.
Страшно i. félelmes, borzadályos; туй страшно быти: itt félelmes lenni.
Страшный m. borzasztó, félelmetes; страшный судъ: utolsó itélet. Не така бѣда страшна, якъ єѣ малюють: nem olyan félelmes a baj, mint a minőnek festik (magyarán: Nem olyan fekete az ördög, a minőnek festik).
Страшокъ h. ijesztő, rém.
Стрекоза (libellula állt.) n. acsa, szitakötő.
Стрекотати k. i. czirpelni.
Стремголовъ падати: buk—fenczezni, fejjel lefelé esni.
Стремено s. kengyel.
Стремливòсть n. igyekezet, törekvés.
Стригъ h. nyirás.
Стригальный m. nyiró.
Стричи cs. nyirni.
Строение s. épités; épület; csin, rend; disz.
Строй h. szervezet; eszköz, müszer.
Стройный m. nyulánk, karcsú, ékes, diszes.
Строити cs. épiteni; szépiteni, csinosítani; — ся v. épülni.
Строка n. sor (a könyvben).
Стрòмкий (-ый) m. meredek, lejtős.
Стрòмко i. meredeken.
Стрòмкòсть n. meredekség, meredek.
Стромòсть n. meredekség, meredély.
Стромый m. meredek.
Стрòмъ h. ág, faág, fa, élőfa.
Строфа n. versszak.
Стрòчка n. sor (a könyvben).
Стругати cs. faragni.
Стругачка n. husoló (a vargáknál).
Стругъ h. tengeri cső.
Струна n. húr.
Струнга (-gá) n. rés (a kerítésen).
Струнка n. kis hur, hurocska.
Струнный m. huros.
Струпъ h. var (a seben), varat.
Струхъ (trutta állt.) h. pisztráng.
Стучковатый m. hüvelyes.
Стручокъ h. kis kukoricza cső,

hüvely (a hüvelyes növényeknél).
Струя n. áramlás.
Стрыжкы t. juhot nyirő olló.
Стрый h. apai nagybátya.
Стрыйко h. apai nagybátya.
Стрыйна n. apai nagy néne (az apa fiutestvérének a neje).
Стрычаникъ h, az apa fiutestvérének a fia.
Стрычанка n. az apa fiutestvérének a leánya.
Стрычати k. i. kinyulni, kiállani (a földből), kikandikálni (a ruha alól).
Стрычи cs. nyirni; — ся v. nyirakozni.
Стрѣбло s. ezüst.
Стрѣбловатый m. ezüstös.
Стрѣла n. nyil.
Стрѣлець h. lövész, lövő.
Стрѣлити k. i. lőni, kilőni.
Стрѣлка n. kis nyil; mutató.
Стрѣлкы (bidens növt.) t. villamag.
Стрѣлокъ h. vadász, lövő.
Стрѣльба n. löveg, lőszer.
Стрѣляня s. lövés, lődözés.
Стрѣляти k. i. lődözni, lövöldözni.
Стрѣтение s. Krisztus urunk bemutatása a templomban.
Стрѣтити cs. találni, összejönni; — ся v. találkozni.
Стрѣха n. eresz, tető.
Стрѣча n. találkozás.
Стрямка n. függély.
Стрямкый m. függélyes.
Стрянути k. i. besülyedni, besüppedni.
Стряпка n. rojt, foszlány.
Стрясти cs. lerázni.
Студа n. hideg, nagy hideg.
Студенець h. forráskut.
Студено i. hideg van, hideg; hidegen.
Студентъ h. egyetemi tanuló.
Студеный m. hideg, hűs, hüvös.
Студень n. hidegség, hideg, h. deczember.
Студенѣти k. i. hidegedni.
Студити cs. hűteni; — ся v. hülni, meghülni.
Студный m. gyalázó.
Студъ h. szégyen, gyalázat.
Студѣнь n. hidegség, hideg.
Стужати cs. megterhelni.
Ступа n. lábnyom; lépés.
Ступати k. i. lépni, menni.
Ступити k. i. lépni, hágni.
Ступньованя s. fokozás (a mellékneveknél).
Ступньовати cs. fokozni (melléknevet).
Ступѣнь n. fok, lépcső; felhágó, feljáró, csapóvas.
Стыдити cs. pirongatni, szégyeníteni; — ся v. szégyenelni, szégyenelni magát.
Стыдливый m. szemérmetes, szégyenlős.
Стыдно i. gyalázat, szégyen.
Стыдъ h. szégyen, gyalázat.
Стылый m. hült, kihült.

Стынути k. i. hülni.
Стырчати k. i. kiállni, kinyulni; kilógni.
Стыти k. i. hülni.
Стѣкати k. i. lefolyni; — ся v. elveszni, eltünni.
Стѣна n. fal, kőfal.
Стѣнка n. mérték a szövésnél.
Стѣнопись n. falfestés, fresko.
Стѣнь n. árnyék.
Стѣснительный m. korlátozó, megszorító.
Стѣснити cs. összeszorítani, korlátozni; — ся v. összeszorulni.
Стяга n. csik, sávoly.
Стягати cs. lehúzni.
Стягнути cs. lehuzni, lerántani.
Стяжати cs. szerezni.
Стяжка n. szalag (a kalapon).
Стямити cs. észrevenni, megpillantani; — ся v. észretérni.
Стямка n. képzet, fogalom.
Стяти cs. levágni; — k. i. peselni, vizelni.
Субота n. szombat.
Субъективность n. tárgyilagosság.
Субъективный m. tárgyilagos, tárgyi.
Субъектъ h. tárgy, dolog.
Сувати cs. csusztatni; — ся v. csuszkálni, csuszni.
Сувмѣстный m. egymásmellett fekvő; közös, egyesített.
Суголосна буква: mássalhangzó (a nyelvtanban).
Суголосъ h. összhang, zengzet.
Сударь h. kendő (templomi nyelvben).
Судебный m. törvényszéki, birói.
Судецъ h. biró.
Судина n. faedény, hordó, kád.
Судитель h. biró, itélő.
Судия h. biró.
Судно s. tál, hajó.
Судный m. törvényszéki, birói.
Судовый m. törvényszéki, birói.
Судъ h. itélet, itélőszék, törvényszék; страшный судъ: utolsó itélet.
Судьскый m. birói.
Суета n. hiuság, hiábavalóság; aggodalom; baj, fáradság.
Суетити k. i.; — ся v. fáradni, bibelődni, patvarkodni, bajlódni.
Суетливость n. fáradozás, bajlódás, bibelődés.
Суетливый m. fáradozó, bajlódó, bibelődő.
Суетный m. hiu, hiábavaló.
Суженый m. Istentől, sorstól rendelt, végzetszerű, végzetes.
Сука n. nőstény kutya.
Суканица n. reszelt tészta, csipetke.
Суканя s. morzsolás, morás; összetörés.
Сукати cs. morzsolni, morni;

tésztát csipkedni; — ся v. törni, zuzni, zuzódni.
Сукервиця n. genyedés, genyedség.
Сукинъ m. kutyáé, nőstény kutyáé.
Сукманъ h. szines szoknya.
Сукно s. posztó.
Сукня n. szoknya.
Сукняный m. posztóból való, posztó —
Суковатый m. görcsös, göröncsös.
Суконный m. posztóból való, posztó.
Сукшиъ (-g) h. szükség.
Сукъ h. görcs, göröncs.
Сулакъ h. oszlop.
Султанъ h. török császár, szultán.
Сума n. összeg, pénzösszeg; у сумѣ: összesen.
Сумежие s. határ, mesgye.
Сименный m. lelkiismeretes.
Сименя s. lelkiismeret.
Сумлѣня s. lelkiismeret.
Сумный m. bus, komor, szomoru, levert.
Сумнѣвати ся v. kételkedni, kétkedni, habozni, töprenkedni.
Сумнѣвость n. kétség, kétkedés, aggodalom, töprengés.
Сумнѣвый m. kétkedő, töprenkedő, aggályos.
Сумнѣвъ h. aggály, töprengés, kétkedés.
Сумнѣнье s. kétség, kétkedés.
Сумнѣтель h. kételkedő, töprengő.
Сумнѣтельный m. kétes, kétséges.
Сумованя s. összegezés.
Сумовати cs. összegezni, összeadni.
Сумувати k. i. szomorkodni, buslakodni, busulni.
Сумѣти k. i. elgondolkozni, elmélázni; szomorkodni.
Сумъ h. elmélázás; bu, szomoruság.
Сумѣсный m. határos, egymásmellett fekvő.
Сумѣстный m. határos, egymás mellett fekvő.
Сунути cs. csusztatni; letolni, levetni; — ся v. csuszni, esni, lefelé.
Суперечка n. ellenmondás, ellenkezés.
Суперечный m. ellenmondó, ellenkező.
Суперникъ h. versenytárs, pályázó, vetélytárs.
Суперництво s. verseny, pályázat.
Суперничити k. i. versenyezni, pályázni.
Суперничный m. versenyző, pályázó; супернична робота: pályamű.
Супòръ h. ellenkezés, ellenállás.
Супостатный m. ellenséges.
Супостатъ h. ellenség, ellenfél.

Супротивникъ h. ellenlábas, vetélytárs.
Супротивный m. ellenkező, ellenálló, ellenséges.
Супротивъ e. ellenében, ellen.
Супруга n. feleség, hitves.
Супругъ h. férj.
Супружеский m. házassági.
Супружество s. házasság, házasélet.
Супружница n. feleség, hitves.
Сурдикъ h. szurdék.
Сурьтловати cs. szorítani, kényszeríteni.
Сусвѣтный m. általános, átalán ismert.
Сусѣдьство n. társadalom.
Суставный m. izmos, tagbaszakadt.
Суставъ h. izom, iz; hajlás, csukló.
Сустрѣча n. találkozás.
Сустрѣтити cs. találni, rákakadni; — ся v. találkozni.
Сусѣда kn. szomszéd.
Сусѣдка n. szomszédasszony.
Сусѣдко h. szomszéd.
Сусѣдный m. szomszédos.
Сусѣдство s. szomszédság.
Сусѣдський (-ый) m. szomszédos.
Сусѣдъ h. szomszéd.
Сусѣкъ h. hombár, rakóláda.
Сусѣцькый m. szomszédos.
Сухарòвля s. száraz tölgyes; erdei kaszáló.
Сухарь h. kiszáradt tölgy; kétszersült.
Сухерлявòсть n. soványság, ösztövér állapot.
Сухерлявый m. sovány, ösztövér, hitvány.
Сухый m. száraz, sovány, aszott.
Сухо i. szárazon.
Сухòсть n. szárazság, aszály.
Сухота n. szárazság, aszály.
Сухый m. száraz; sovány, aszott.
Сучий (-ый) m. kutyáé, nöstény kutyáé.
Сучка n. kis nőstény kutya; kihágó személy, rima.
Сучое молоко (euforbia növt.) kutyatej.
Сушеница n. aszalt gyümölcs, aszalt körte.
Сушеный m. szárított, aszalt.
Сушинка n. aszalt alma, aszalt körte.
Сушити cs. aszalni, szárítani; — ся v. száradni, szárítani magát.
Сушня n. aszaló.
Сушъ, сушь n. szárazság, aszály; száraz föld.
Сушѣня s. szárítás, aszalás.
Существенный m. lényeges.
Существительное имя: főnév.
Существо s. lény, teremtmény.
Существовати k. i. létezni, lenni.
Сущий m. létező.
Сущникъ h. főnév.
Сущнòсть n. lét, létel, lényeg.
Сфалшивити cs. meghamisítani.

Сфера n. gömb.
Сферичный m. gömbi.
Сформировати cs. alakítani.
Схапати cs. összefogni.
Схватити cs. felragadni, megfogni; — ся v. felugorni, talpra ugrani.
Схизма n. szakadás, eretnektan, tévestan.
Схилити cs. lehajtani, lehajlítani; — ся v. lehajolni.
Схимникъ h. szerzetes; aszkéta, remete.
Схованя s. megőrzés, eltartás.
Сховати cs. elrejteni, eltenni; — ся v. elrejtőzni.
Сховѫкъ h. megőrzés, eltartás.
Сходити k. i. bejárni, összejárni, kikelni; — ся v. összejönni, összegyülni.
Схѫдка n. összejövetel, gyülekezet.
Схѫдный m. hasonló, hasonlatos.
Схѫдство s. hasonlóság, hasonlatosság.
Схѫдцѣ t. fedőzsup.
Схѫдъ h. lejárás, lejárat; lenyugvás; схѫдъ сонця: nap nyugta.
Схопити cs. felragadni, felkapni; megérteni, felfogni; — ся v. felkapaszkodni, felugrani, felkerekedni.
Схѫпный m. tanulékony, jó felfogásu.
Схоронити cs. megőrizni, elrejteni.
Схрупкати cs. megropogtatni, ropogva rágni.
Сцена n. jelenet, szin.
Сцѣдити (сцѣжу) cs. leszürni, megszürni.
Сцѣпенѣти k. i. megmerevedni, megdermedni.
Сцяти (щу) k. i. peselni.
Счаловати cs. megcsalni; — ся v. megcsalódni, megcsalatni.
Счастие s. szerencse, sors, boldogság.
Счезати k. i. veszendőbe menni.
Счезнути k. i. elveszni, elpusztulni.
Счерити cs. megmérgezni.
Счесати cs. megfésülni; — ся v. mégfésülködni.
Счистити cs. letisztítani.
Сшибнути cs. leütni, megsántítani.
Сшивати cs. összevarrni (huzamosan).
Сшити cs. összevarrni.
Съ e. val, vel; tól, től.
Сый m. lévő; örök.
Сынокъ (hivó eset: сынку) h. fiucska, kis fiu.
Сыночи i. az éjjel.
Сынъ h. fiu.
Сыпаня s. öntés, töltés.
Сыпати cs. tölteni, önteni; — ся v. ömölni, hullni, kiütni (kelés).
Сырникъ h. nyers fa.
Сырный m. turóból való, turós

Сыроватый m. kissé nyers, kissé nedves.
Сыропустъ h. a vajashét utolsó napja.
Сыро̀сть n. nedvesség, nyerseség.
Сыръ h. turó, sajt.
Сырый m. nyers, nedves.
Сыряный m. turós.
Сысалець h. szivó nyelv.
Сытити cs. jól tartani, táplálni; — ся v. jóllakni.
Сытый m. jól lakott. Сытый голонному невѣрує: a jóllakott ember nem hisz az éhesnek. Közmondás.
Сьогорò̀чный m. idei, ez idei.
Сьйвъ=сѣвъ=сѣй=сий=сей: (elöljárókkal): ebben.
Сѣ nm. собѣ=nekem helyett; — ся (németben: sich) helyett.
Сѣвба n. vetés, vetemény.
Сѣвень h. szeptember.
Сѣверный m. északi.
Сѣверъ h. észak.
Сѣвець h. magvetö.
Сѣвъ h. vetés, vetemény.
Сѣгати k. i. nyulni valami után; törekedni valamire.
Сѣдакъ h. ülés (kocsin).
Сѣдаленъ h. ima, mely alatt ülni szabad.
Сѣдалище s. szék, ülöhely.
Сѣдати k. i. ülni, leülni.
Сѣдларь h. nyereggyártó, nyerges.
Сѣдлати cs. nyergelni.
Сѣдланя s. nyergelés.
Сѣдлище s. nagy nyereg.
Сѣдло s. nyereg.
Сѣдловина n. nyereg (a hegységben).
Сѣдоватый m. kissé ősz.
Сѣдый m. ősz, öreg.
Сѣдѣти k. i. megöszülni; ülni.
Сѣйба n. vetés, vetemény.
Сѣкачъ h. vágókés.
Сѣкира n. fejsze.
Сѣлце s. falucska, kis falu.
Сѣлський (-ый) m. falusi.
Сѣмдисать sz. hetven.
Сѣменити cs. bevetni.
Сѣменный m. magvas, maghordó.
Сѣмнадцять sz. tizenhét.
Сѣмня s. mag, vetömag; kendermag.
Сѣмо i. ide.
Сѣмя s. mag, vetömag; kendermag.
Сѣмъ sz. hét; сѣмъ сто̀въ: hétszáz.
Сѣни t. pitvar.
Сѣнити cs. beárnyékolni.
Сѣнникъ h. szalmazsák.
Сѣнный m. pitvarhoz tartozó.
Сѣно s. széna.
Сѣноко̀съ h. kaszálás ideje.
Сѣнце s. széna.
Сѣнь n. árnyék.
Сѣпати cs. hibbantani, törni, szakítani.
Сѣпнути cs. meghibbantani.
Сѣракъ h. szür, darócz felöltö.
Сѣрачина n. szür, kis szür.

Сѣрка n. kén, büdös kő; — kn. szürke ló, deres.
Сѣрканистый m. szürke, deres.
Сѣркастый m. szürke, deres.
Сѣрый m. szürke; hamvas.
Сѣсти k. i. leülni.
Сѣтникъ (scirpus növt.) h. káka.
Сѣть n. háló.
Сѣчень h. január, nagy boldog Asszony-hava.
Сѣчка n. szecska.
Сѣчи cs. aprítani, vágni, metélni.
Сѣяня s. vetés, vetemény.
Сѣяти cs. vetni, elvetni, elvetni; szórni.
Сюда i. ide.
Сюды i. ide.
Ся (németben: sich): a cselekvésnek visszatérését jelentő szócska; я ся бою: félek.
Сяга n. öl.
Сягати k. i. nyulni valami után; törekedni.
Сякати ся v. kifujni az orrát.
Сяко i. így, ígyen.
Сякъ i. így, ígyen.
Сякый m. ílyen, emílyen, ily
Сїретловати cs. szüretelni.
Сїретъ h. szüret.

T.

T, т; a rutén ábécé tizennyolczadik betüje; magyar megfelelője: *t*.
Та: тотъ=az, amaz, nőneme; — k. is, meg; hát.
Табела n. tábla, táblázat.
Табла n. tábla, gyurótábla; чорна табла: fekete tábla.
Таблиця n. tábla, táblácska; камѣнна таблиця: palatábla.
Таборъ h. tábor.
Тадь i. iszen, hiszen.
Таемъ i. titokban.
Тай k. is, meg.
Тайна n. titok; szentség.
Тайно i. titkosan, rejtélyesen.
Тайнопись n. titkos irás.
Таинственный m. titkos, titokteljes.
Таинство s. titok.
Тайность n. titok, rejtély.
Тайный m. titkos, rejtélyes.
Тайстра n. tarisznya.
Таити cs. titkolni; rejteni, dugni; — ся v. titkolózni, rejtőzni.
Также i. hasonlókép, hasonlóan, ugy szinte.
Тако i. úgy.
Такой i. azért, úgy.
Тактъ h. tapintat.
Такъ i. így, úgy.

Такый m. ilyen, olyan, amolyan.
Талантъ h. tehetség; talentum (ó görög arany mérték).
Талеръ h. tallér.
Талиянъ h. olasz.
Талмудъ h. talmud; zsidó törvények, hagyományok gyüjteménye.
Талошити ся v. lenyugodni, elcsendesedni.
Талошъ h. tálas, táltartó.
Талпа n. talp.
Талпалашъ h. talpalás.
Талпаловати cs. talpalni.
Талповати cs. talpalni.
Талька n. tálka, fatál.
Таляръ h. tallér.
Тама i. ott, ottan; вòдъ тама: onnét, amonnét.
Тамедловати k. i.; — ся v. neki támadni (a hegynek), neki támaszkodni.
Тамка i. ott, ottan.
Тамобòчный m. tuloldali.
Тамошньый m. ottani.
Тамтуда i. arra felé, errefelé.
Тамъ i. ott, ottan.
Таначошъ h. tanácsos.
Таначъ h. tanács.
Танець h. táncz.
Танокъ h. táncz.
Танцьовати k. i. tánczolni.
Тапловка n. bugyiláris.
Тарабуристый m. tarka-barka.
Тарарайка n. tolókocsi, gyalogkocsi; fakószekér.
Таргати cs. szakítani, szakgatni; — ся v. szakadni.
Тардялашъ h. tárgyalás.
Тардяловати cs. tárgyalni.
Тарейка n. taréj, taraj.
Тарелка (aster növt.) n. őszi rózsa, gerebcsen.
Тарелъ h. tányér.
Тарий m. tarka (kutya).
Тарифъ h. tarifa.
Тарканистый m. tarka.
Таркастый m. tarka.
Тарòлъ h. tányér.
Татарскій m. tatár.
Татары t. tatár.
Татошъ h. táltos.
Тать h. tolvaj.
Тачка n. targoncza.
Ташка n. tarsolya, táska.
Твамòсть n. kelmed, kigyelmed.
Тварнòсть n. ábrázat, arczulat.
Тварòгъ h. turó, sajt.
Тварь n. teremtmény, teremtés; arcz.
Твердити cs. erősíteni, szilárdítani.
Твердица n. édes, téli alma, alma.
Твердо s. a rutén *t* betű neve; — i. keményen, szilárdul.
Твердòсть n. szilárdság, keménység, következetesség.
Твердушка n. kenyérhéj.
Твердый m. szilárd, erős, kemény; következetes.
Твердыня n. erősség, vár.
Твердь n. szilárd föld.
Твердѣти k. i. keményedni.

Тверезвѣти k. i. józanodni.
Тверезнòсть n. józanság.
Тверезный m. éh-gyomorral levő, józan.
Тверезнѣти k. i. józanodni.
Тверезый m. józan.
Тверже i. erősebben, szilárdabban.
Твòй, твоя, твое nm. tied.
Творение s. teremtés, teremtmény; mű, munka.
Творець h. teremtő, Isten.
Творитель h. teremtő, alkotó.
Творительный падежъ: insztrumentális, eszközlő eset.
Творити cs. tenni, létrehozni, alkotni, teremteni; — ся v. tettetni magát; történni.
Творѣня s. teremtmény, mű.
Te isz. jer, pszt (a kutyát szólítják így).
Театеръ h. szinház.
Тебе: ты=te személyes nm. sajátító és tárgyi esete.
Тезоименство s. névnap.
Тейка n. irka.
Текстъ h. szöveg.
Текучий m. folyó, folydogáló; jelen.
Телеграма (-gr-) n. sürgöny.
Телеграфъ (-gr-) h. távíró, telegráf, hirező.
Телековня n. telekkönyv: telekkönyvi hivatal.
Телекъ h. telek.
Телець h. tulok, bikaborju.
Телиця n. üszű.
Телити ся v. borjazni, burjut elleni.
Теллиця n. kendertörő, kendertiló.
Телѣга n. talyiga.
Телѣжка n. kis talyiga.
Телѣжный m. talyigás.
Теля s. borju. Благое теля и двѣ коровы уссе: a szelid borju két tehenet is kiszop.
Телятина n. borjuhus.
Телятко s. kis borju.
Телячий (-чый) m. borju —
Темница n. börtön.
Темно, темно ся: sötét van.
Темноватый m. sötétes, homályos.
Темнòсть n. sötétség, homály.
Темнота n. sötétség.
Темный m. sötét; homályos, átlátszatlan.
Темнѣти k. i. sötétülni; — ся v. sötétedni.
Темпо s. ütem, üteny.
Темня s. fejtető, fejbúb.
Тенгликъ (-gl-) h. kis tengely.
Тенгель (-gely) h. tengely.
Тенгерица (-ge-) (zea mays növt.) n. tengeri, kukoricza, málé.
Тенетòвъ h. temető, sirkert.
Теноръ h. tenor.
Теология (-gi-) n. theologia, hittudomány.
Теологъ (-g) h. theologus, hittudós.
Теоретичный m. elméleti.
Теория n. elmélet.

Теперь i. most, mostan, jelenleg, jelenben.
Теперька i. most, mostan, jelenleg, jelenben.
Теперѣшньый m. mostani, jelenlegi, jelen.
Тепленькій m. jó meleg.
Теплити cs. melegíteni; — ся v. melegedni.
Теплица n. üvegház, növényház.
Тепло i. meleg van, melegen.
Тепло s. meleg, melegség.
Теплота n. melegség, meleg.
Теплый m. meleg, hő, forró.
Теплѣнь n. lágy idő.
Теплѣти k. i. melegedni, melegítni kezdeni.
Теразъ i. most, mostan, jelenleg.
Теребити cs. turni, kaparni; — ся v. hánykolódni.
Тереблѣня s. turás, kotrás.
Тереблячка n. tyukláb.
Терезия n. Teréz, Teri.
Теремъ h. szoba, csarnok.
Теренъ (prunus spinosa növt.) h. kökény, kökénybokor.
Терзати cs. tépni, szakítani; kinozni, gyötörni; — ся v. gyötörtetni, gyötörni magát.
Терко s. reszelő.
Терлица n. kendertiló, kendertörő.
Терминология (-gi-) n. a műkifejezések tana, terminologia.
Терминъ h. határidő.
Термометеръ h. hőmérő.
Терноватый n. tüskés, szurós.
Терновый m. tüskés, kökényből való.
Тернюшка n. egy szilvafa nem.
Терня s. tüske, tüskebokor. Такъ ся маву, ги голый у терню: úgy érzem magamat, mint a puczér a tüskék közt.
Тернячка n. tüsök, tüske.
Тего s. toll, tollu.
Терпеливость n. türelem, béketürés.
Терпеливый m. türelmes.
Терпимость n. türelem, türelmesség.
Терпимый m. türhető.
Терпкый m. keményes, fanyar (gyümölcs).
Терплячий (-ый) m. türelmes.
Терпнути k. i. meredni, keményedni.
Терпѣливость n. türelmesség.
Терпѣливый m. türelmes.
Терпѣние s. törelem. Терпѣние спасение: a türelem üdvözülés (magyarán: a türelem rózsát terem).
Терпѣти k. i. türni, szenvedni.
Территория n. terület, kiterjedés.
Терти cs. törni, tilolni (kendert); reszelni, dörzsölni.
Тертица n. széles deszka, padlódeszka.
Терция n. rossz osztályzat, rossz érdemjegy.

Терàти cs. veszíteni, veszteni; — ся v. elveszni, veszni.
Тесаня s. faragás.
Тесати cs. faragni.
Тесло s. faragó, fejsze.
Тесть h. ipa (a feleség apja).
Тетете isz. pszt! (a kutyát szólítják így).
Тетка isz. ne, jer (kutyát szólítják így); — kn. kutya.
Течение s. folyás, lejárat.
Течи k. i. folyni, folydogálni, elszállni.
Теща n. napa (a feleség anyja), anyós.
Ти=тобѣ: neked; я ти дамъ: adok én neked.
Тиара n. a pápa koronája, tiára.
Тивтишъ h. töltés.
Тивчаръ h. tölcsér.
Тигришъ (-gr-) (felis tigris állt.) h. tigris.
Тижла n. tézsla, tézslarud.
Тилиця n. üszű.
Тилтовати cs. tiltani.
Тиля s. borju.
Тилячий (-ый) m. borjunak való, borju —
Тимианъ (thymbra növt.) n. tömjény.
Тимшовъ h. timsó.
Тимпанъ h. üstdob; czimbalom (régi zsidóknál).
Тингилъ (-gi-) h. tengely.
Тинктура n. fűkivonat.
Типикъ h. az egyházi énekek sorrendjét napok szerint megállapító könyv.
Типография (-grá-) n. könyvnyomtató, könyvnyomda.
Типъ h. typus, jelleg.
Тиранский m. zsarnoki.
Тиранъ h. zsarnok, kényúr.
Тирьхованый m. terhelt, terhes.
Тирьховати cs. terhelni, megterhelni.
Тирьхъ h. teher.
Тиса n. Tisza.
Тискати cs. nyomni, szorítani, sajtolni; — ся v. nyomulni, egymást nyomni.
Тиски t. sajtó
Туснути cs. szorítani.
Тистартòвка n. tiszttartóné.
Тистартòвъ h. tiszttartó.
Тистъ h. tiszt; tisztség.
Титла n. rövidítés jegye a a templomi szláv könyvekben.
Титула n. czím, czímzés.
Титулованя s. czímzés.
Титуловати cs. czímezni.
Титулярный m. czímzetes.
Тифусъ h. tüdővész, tödőgyuladás.
Тихенький (-ый) m. nagyon lassu.
Тихий (-ый) m. lassu, csendes.
Тихнути k. i. hallgatni, csendesedni.
Тихо i. csend! csend legyen! csendesen, lassan.
Тихòсть n. csendesség, lassuság.

Тише i. csendesebben.
Тишина n. csendesség, nyugalom.
Ткальный m. szövő.
Тканка n. szines, durva szalag.
Тканина n. szövet.
Тканя s. szövés.
Ткати (тку, тчу) cs. szőni.
Ткачъ h. takács.
Тко nm. ki, kicsoda.
Тлумачъ h. tolmács, fordító.
Тлѣние s. rothadás, rohadás, korhadás.
Тлѣнный m. mulandó, mulékony.
Тлѣти k. i. lassan égni, pislogni; rohadni, korhadni.
Тма n. sötétség.
Тмити cs. sötétíteni.
То k. majd-majd; то сякъ, то такъ=majd így, majd úgy.
То, та, то nm. az, amaz.
Тобо̀вка n. tarisznya.
Товарешити k. i. pajtáskodni.
Товарешъ h. társ, pajtás; segéd, legény.
Товариство s. társaság, társulat.
Товаришъ h. társ, pajtás; segéd, legény.
Товаръ h. áru.
Товдашъ h. toldás.
Товдовати cs. toldani.
Товкачъ h. mozsárék, ramács.
Товкъ h. mozsártörő.
Товмачити cs. tolmácsolni, fordítani.
Товмачъ h. tolmács, magyarázó, fordító.
Товстенкий (-ый) m. kissé vastag, jó vastag.
Товстити cs. vastagítani, vastaggá tenni.
Товсто i. vastagon.
Товстогубый m. vastag ajku.
Товстокожий (-ый) m. vastagbőrű.
Товсто̀сть n. vastagság.
Товстота n. vastagság.
Товстый m. vastag, potrohos, kövér; terhes, teherbe esett; она вже товста: ő már teherbe esett.
Товстѣти k. i. vastagodni; teherbe esni.
Товтинъ h. tót férfi.
Товтка n. tót asszony.
Товтский (-ый) m. tót.
Товтъ h. tót férfi.
Товтюкъ h. tót, tótocska.
Товцький (-ый) m. tót.
Товчи cs. törni, zuzni; verni, csépelni. пасулю товчи=verni, csépelni a babot (paszulyt); — ся v. zuzódni.
Товчка n. mozsár, törőmozsár.
Товчокъ h. mozsártörő.
Тогда i. akkor, akkoriban, akkortájt.
Тогдашный (-ный) m. akkori.
Тогды i. akkor, akkoriban, akkortájban.
Тогодо̀чный m. multévi.
Тодѣ i. akkor, akkoriban, akkortájt.

То е; то есть: azaz, ugymint, jelesül, nevezetesen, tudniillik.
Тòй, та, то nm. az.
Токанъ h. tokán.
Токарити cs. esztergályozni.
Токарный m. esztergályosi.
Токарня n. esztergályos műhely.
Токарство s. esztergályos mesterség.
Токарь h. esztergályos.
Токма n. alku, alkudozás.
Токмити cs. alkudni; — ся v. alkudozni.
Толикий m. olyan, amolyan.
Толкати cs. kopogtatni.
Толкованя s. magyarázat, értelmezés.
Толкователь h. magyarázó.
Толковати cs. értelmezni, magyarázni.
Толкòвникъ h. értelmező, magyarázó.
Толковый m. értelmező, magyarázó, felvilágosító.
Толока n. legelő.
Толозовати cs. tarlózni.
Толочити cs. legázolni (a füvet), letaposni.
Тòлько k. csak, csupán; — i. annyi.
Томъ h. kötet.
Тоненько i. véknyan, vékonyan.
Тоненькый m. vékony, kissé vékony.
Тони h. Tóni, Antal.
Тоний h. Antal, Tóni.
Тонкий (-ый) m. vékony, karcsú.
Тонкòсть n. vékonyság, finomság.
Тонъ h. hangzás; bánásmód.
Топазъ h. topáz.
Топанка n. topánka, topán.
Топити cs. fűteni; alámeríteni; olvasztani; — ся v. fülni; alámerülni, fuldokolni, olvadni.
Топливо s. tüzelő szer.
Тополя (populus növt.) n. nyárfa.
Топòръ h. faragó, bárd, rövid nyelű fejsze.
Топтати (топчу) cs. taposni, tapodni.
Топырити ся v. berzenkedni.
Торба n. czókmók, tarisznya; abrakoló tarisznya; жобрача торба: koldustarisznya.
Торгати cs. szakítani, tépni.
Торгашъ h. szatócs, zsibárus; kereskedő.
Торгованя s. alkudozás, alkudás, kereskedés.
Торговати cs. alkudni, kereskedni; — ся v. alkudozni.
Торгòвля n. alkuvás, kereskedés.
Торговица n. vásártér.
Торговый m. vásári, kereskedelmi.
Торгъ h. vásár, kereskedés, kereskedelem.
Тòрекъ h. törek.

Торжественный m. diadalmas, diadalmi, ünnepélyes.
Торжество s. ünnep, diadal, győzelem.
Тормосити cs. akadályozni; rázni, megrázni.
Торонь n. torony.
Торопити ся v. kinlódni, bajlódni.
Торснути cs. rándítani, megrántani.
Торфъ h. turfa.
Тотожнòсть n. azonosság.
Тотожный m. azonos.
Тоть, тота, тото nm. az, amaz.
Тоцило s. köszörű kő, köszörülő eszköz.
Точило s. köszörülő eszköz, köszörű kő.
Точити cs. köszörülni, élesíteni, esztergályozni; rágni, rágcsálni (férgek).
Точка n. pont; точка зъ запинковъ: pontosvessző.
Тòчка n. kaszakő-tartó.
Тòчнòсть n. pontosság, szorosság.
Тòчный m. pontos, igazi.
Трава n. fű.
Травица n. füvecske.
Травень h. április.
Травка n. füvecske.
Травля n. uszítás; izgatás.
Травляный m. füves, fű —
Травникъ h. füves hely, füveskert.
Травянистый m. fűalaku.
Трагедия (-ge-) n. szomorújáték, tragédia.
Традиция n. hagyomány.
Трайстра n. tarisznya.
Тракта n. vendégség, lakoma.
Трактатъ h. szerződés.
Трактирня n. vendéglő.
Трактиршъ h. vendéglős.
Трактиръ h. vendéglő, szálló.
Трактовати cs. tárgyalni; vendégelni.
Транспортъ h. szállítmány, csapat elszállítás.
Трана n. baj; kinlódás, vesződés.
Трапеза n. asztal.
Трапити ся v. kinlódni, vesződni, bajlódni.
Трата n. kiadás, vesztegetés.
Тратити cs. veszteni, vesztegetni; — ся v. elveszni.
Трафика n. dohánytőzs.
Трафити cs. találni, eltalálni, ráakadni; — ся v. megesni, megtörténni.
Трафунокъ h. véletlen, vakeset.
Трахитъ h. trachit.
Треба n. áldozat; — szi. kell, szükséges.
Требити cs. tisztítani.
Треблагий (-ый) m. nagyon jó, jóságos.
Треблаженный m. kegyes, áldott.
Требникъ h. szertartásos könyv, rituale.

Требованя s. követelés, szükség.
Требовательный m. követelő.
Требовати cs. követelni.
Тревалòсть n. tartósság, szilárdság.
Тревалый m. tartós, szilárd.
Тревати k. i. tartani, eltartani.
Тревожити cs. nyugtalanítani, zavarni, — ся v. nyugtalankodni.
Тревный m. tartós, szilárd.
Тревожный m. nyugtalanító.
Треглавый m. háromfejü; három tornyu.
Трегубый m. háromszoros.
Тредневный m. háromnapi.
Трезвòсть n. józanság.
Трезвый m. józan, nem részeg.
Треклятый m. átkozott.
Трекрòвный m. harmademeleti.
Тремалый m. nagyon kicsi.
Тремилый m. nagyon kedves.
Тренога n. vasláb, háromláb.
Трепати cs. kézzel ütni, verni.
Трепета (populus nigra növt.) n. jegenyefa, fekete nyárfa.
Трепетати k. i. remegni, reszketni.
Трескота n. csörömpölés.
Трескъ h. csörömpölés, zaj, zörej.
Третина n. harmadrész, harmad.
Третинка n. halotti tor, melyet kezdetben a temetés után harmadnapon tartottak; ma már nem tartják meg szorosan ezt a határidőt.
Третий (-ый) sz. harmadik.
Треугòльный m. háromszögű.
Трефный m. nem tiszta (zsidóknál).
Трещати k. i. recsegni, ropogni.
Три sz. három.
Тривалòсть n. tartósság, szilárdság, szivósság.
Тривалый m. tartós, szilárd.
Тривати k. i. tartani.
Тридневный m. háromnapi, harmadnapi.
Тридневый m. harmadnapi, háromnapi.
Тридцятый m. harmincadik.
Тридцять sz. harmincz.
Трикирый h. háromágu gyertyatartó, melylyel a püspök misézés alkalmával áldani szokott.
Трикутный m. háromszögü.
Трикутъ h. háromszög.
Тринадесятый m. tizenharmadik.
Тринадесять sz. tizenhárom.
Тринадцять sz. tizenhárom.
Триста sz. háromszáz.
Триумфъ h. győzelmi ünnep, triumf.
Тричѣ sz. háromszor.
Тровити cs. uszítani; mérgezni.
Трое (трьохъ) sz. hárman.
Троекратный m. háromszoros.
Трòйка n. hármas.

Трòйный m. hármas, háromszoros.
Троити (-йи-) cs. három részre osztani.
Трòйця n. háromság, szent háromság.
Тромбыташъ h. trombitás.
Тромфаловати cs. tromfolni.
Тромфовати cs. tromfolni.
Тромфъ h. tromf.
Тропарь h. templomi ének.
Трòсникъ h. nád.
Трòстникъ h. nád.
Трòсть n. nád; a borda foga (szövőszéknél).
Троха i. egy kicsit, kevéssé.
Троякий (-ый) m. háromféle.
Труба n. cső; kürtő, kürt.
Трубѣти k. i. fujni, trombitálni, kürtölni.
Трудити ся v. fáradozni, munkálkodni.
Трудно i. fáradságosan; nehéz, bajos.
Трудный m. fáradságos, nehéz, bajos.
Трудолюбивый m. munkaszerető.
Трудъ h. fáradság, fáradozás; munka.
Трумбыта n. trombita.
Трумна n. koporsó.
Труна n. koporsó.
Трупъ h. holttest, hulla.
Трусимъ h. deczember.
Трусливый m. félénk.
Труська n. tengeri nyul, házi nyul.
Трути cs. mérgezni.
Трутизна n. méreg.
Трутка n. méreg.
Трутѣвка n. méreg.
Трутъ h. here.
Трынкавый m. hebegő, a szavakat rosszul ejtő.
Трынкати k. i. rossz kiejtéssel beszélni; rosszul ejteni ki a szót, hebegni.
Трѣбенъ m. kell, szükséges.
Трѣбовати cs. követelni.
Трѣска n. forgács.
Трѣскати cs. csapdosni, csapkodni; paskolni. elverni.
Трѣскота n. csattogás, pattogás.
Трѣснути cs. odadobni, becsapni, elverni (hogy csattogjon).
Трѣскъ h. csattogás, zörej.
Трѣщити cs. a szemet meresztteni.
Тряcти cs. rázni; — k. i. lelni (hideglelés).
Ту i. itt, itten.
Туга n. bú, gond, vágyakodás, epedés.
Туда i. oda, arra.
Тужити k. i. szomorkodni, vágyakodni, sovárogni, epekedni, epedni, remegni, aggódni, busongani.
Тужливый m. epedő, vágyakodó, sovárgó.
Туземець h. belföldi.
Туземный m. idevaló, belföldi.
Тузъ h. disznó (a kártyában).

Туй i. itt, itten; туй валовшный: ide való.
Тукъ h. zsir, faggyu.
Тулипанъ (tulipa növt.) n. tulipán.
Тулити cs. érinteni; görbíteni; — ся v. görbülni, érintkezni.
Тулупъ h. nagy gyomor, bendő; törzs.
Туманъ h. köd; ostoba ember, fajankó, golyhó.
Туманный m. ködös.
Туньо i. olcsón, jutányosan.
Туньый m. olcsó, jutányos.
Тунѣти k. i. olcsóvá válni.
Тупити cs. tompítani.
Тупо i. tompán.
Тупый m. tompa.
Турба n. csapat, csoport.
Турецький (-ый) m. török.
Туреччина n. Törökország.
Турня n. torony.
Турокъ h. török.
Турция n. Törökország.
Турча s. török gyermek, török.
Турчина kn. török.
Турѣти (-gá-) cs. turni, turogatni.
Тутка i. itt, itten.
Тутошный (-ньый) m. itteni, helybeli.
Тутъ i. itt, itten.
Тухнути k. i. korhadni, penészedni.
Туча n. felhő.
Тучити cs. hizlalni.
Тучнòсть n. kövérség.
Тучнути k. i. hizni.
Тучный m. hizlalt, kövér.
Тушити cs. kioltani, elfojtani.
Тхòрь (mustela putorius állt.) h. görény.
Тща i. hiába; hasztalanul.
Тще i. hasztalanul.
Ты nm. te.
Тыкати cs. tömni, tolni; — ся v. tolni magát; tömetni; illetni; што ся до мене тыче: a mi engemet illet.
Тыква (cucurbita növt.) n. tök, disznótök.
Тысячъ sz. ezer.
Тыти k. i. hízni.
Тыцьнути cs. érinteni, megérinteni.
Тыцяти cs. érinteni, megérinteni.
Тычина n. paszulykaró.
Тычити cs. karózni.
Тычка n. karó, paszulykaró.
Тычникъ h. paszulykaróval berakott tér.
Тьопати cs. fosztani (tépést), szálat huzni.
Тьòтка n. nagynéne (anya után).
Тьòтчаникъ (-чча-) h. a nagynéne fiai, két nagynéne fiai.
Тьòтчанка (-чча-) n. két nagynéne lyányai.
Тѣгати cs. huzni, vonszolni; — ся v. vonszolni magát.
Тѣлесно̀сть n. testiség.
Тѣлесный m. testi.
Тѣло s. test, élőtest.
Тѣмня s. fejtető, fejbub.

Тѣлный m. megfolyatott, borjut viselő; корова тѣлна: a tehén megfolyatott, borjas.
Тѣнистый m. árnyas.
Тѣнити cs. árnyékolni.
Тѣнь n. árnyék.
Тѣсненький (-ый) m. kissé szük.
Тѣснина n. szoros, szükhely.
Тѣснити cs. szorítani, nyomni.
Тѣснота n. szükség, szorultság, szükhely.
Тѣсный m. szük, szoros; pontos.
Тѣсто s. tészta.
Тѣстоватый m. tésztás, kovászos.
Тѣцько i. ennyi, ennyicske.
Тѣшити cs. örvendeztetni, vidítani; — ся v. örvendeni, vigasztalódni, gyönyörködni
Тютька n. tyuk (gyermek nyelven).
Тютютю isz. így hívják a tyukokat.
Тютюнъ (nicotiana növt.) h. dohány.
Тягаръ h. teher.
Тягати cs. huzni, vonszolni.
Тягнути cs. huzni, vonszolni; — ся v. vonszolni magát.
Тягный n. vonzó; тягна сила: vonzó erő.
Тягота n. teher; nehézkedss, nehézség.
Тяготѣти k. i. terhelni, nehezedni; törekedni valami felé.
Тяжа n. pör.
Тяжелый m. nehézkes.
Тяжина n. nehézség, fontosság, komolyság.
Тяжкий (-ый) m. nehéz; тяжка жона: teherbe esett asszony.
Тямити cs. tudni, érteni; — ся v. emlékezeténél, öntudatánál lenni, emlékezni.
Тямка n. említés, emlékezet; eszmélet.
Тятиво s. czimer (a szekeren).
Тѣрвинъ h. törvény.
Тѣрвиньсейкъ h. törvényszék.
Тѣрминьсейкъ h. törvényszék.
Тѣцько i. ennyi, ennyicske.

У.

У, у: a rutén ábéczé tizenkilenczedik betüje; magyar megfelelője *u*.
У e. -nál, -nél, -ban, -ben; -ba, -be; mellett. Összetételekben: *meg-* убити=megölni; *ki-* унести=kivinni. Egyes vidékeken „во“ és „въ“ helyett használják.
Убавити cs. késleltetni, tar-

tóztatni; — ся v. késni, késedelmezni.

Убивати cs. ölni, megölni, öldösni; tölteni, kitölteni (utczát, töltést); убивати путь: utat egyengetni, utat törni; — ся v. megölni magát.

Убийникъ h. gyilkos.

Убийница n. gyilkos nő.

Убийный m. gyilkos, gyilkoló.

Убийство s. gyilkosság, gyilkolás; убийство зъ рабункомъ: rablógyilkosság.

Убирати cs. válogatni; csinosítani, öltöztetni; — ся v. öltözködni, csinosítani magát.

Убити cs. megölni, meggyilkolni, agyonütni, kiütni (szemet), kiverni (utat); — ся v. agyonütni, megölni magát.

Убитый m. kivert, tapasztalt; járt (ut).

Облювати cs. kiokádni, kihányni.

Убо k. i. mert, mivelhogy.

Убогий (-ый) m. szegény.

Убожество s. szegénység.

Убожити cs. szegénynyé tenni.

Убожѣти k i. elszegényedni.

Убой h. ölés, öldöklés.

Убойникъ h. gyilkos.

Убойство s. gyilkosság, gyilkolás.

Убухнути k. i. kitörni, kicsapni (a láng).

Убрати (уберу) cs. kiválasztani, kiválogatni; — ся v. felöltözködni, kicsinosítani magát.

Убѣгнути k. i. kifutni, kiszaladni; kifolyni (szem).

Убѣлити cs. kifehéríteni (vásznat), kimeszelni (a házat); — ся v. megfehéredni; magát fehérre festeni, fehéríteni magát.

Увага n. megjegyzés, észrevétel.

Уважати cs. becsülni, tisztelni; méltatni.

Увалити cs. kinyujtani, kiölteni (nyelvet).

Увезти cs. kivinni, kihordani.

Увеличити cs. megnagyobbítani, megnagyítani; — ся v. megnagyobbodni.

Уверечи cs. kivetni, kidobni, kilökni.

Увернути cs. kifordítani.

Увертати cs. kiforgatni.

Увести cs. kivezetni (kezénél fogva),

Увиваня s. csavargatás, bonyolítás.

Увивати cs. körülcsavarni, beburkolni; увивати голосомъ: trillázni; — ся v. beburkolózni; forgolódni.

Увидѣти cs. meglátni megpillantani, észrevenni; — ся v. meglátni egymást, viszontlátni egy a mást.

Увити cs. kicsavarni, bebur-

kolni; — ся v. beburkolódzni.

Увихнути cs. kificzamítani; — ся v. kificzamodni.

Уводити cs. kivezetni; bevezetni; avatni (asszonyt); — ся v. bevezettetni a templomba, avattatni; fész elni; на сѣмъ дубѣ шпаки уводили ся: ezen a tölgyfán seregélyek fészkeltek.

Увѣдкы t. avatás.

Увѣдъ h. bevezetés, beavatás.

Увѣльнение s. szabadságolás, elbocsátás.

Увѣльнительный m. elbocsátó, szabadságoló.

Увѣльнити cs. elbocsátani, szabadságolni.

Увѣдати cs. kitudni, kipuhatolni, kinyomozni.

Увѣдомление s. értesítés, tudósítás.

Увѣдомити cs. értesíteni, tudósítani; — ся v. értesülni.

Увѣдѣти cs. megtudni, tapasztalni.

Увѣковати k. i. egy helyen tartózkodni.

Увѣренность n. meggyőződés, biztosság.

Увѣренный m. meggyőződött, biztos.

Увѣрити cs. elhinni, hitelezni.

Увѣрництво s. hitelügy.

Увѣрня n. hitelintézet, hitelbank.

Увѣръ h. hitel.

Увѣряти cs. biztosítani; hitelezni.

Увѣсити cs. kifüggeszteni, kiakasztani.

Увѣтрити cs. kiszellőztetni; kinyomozni (a vadat), kiszimatolni.

Увѣшати cs. kiakasztani, kiaggatni.

Увяданя s. hervadás, fonnyadás.

Увядати k. i. hervadni, fonnyadni (lassankint).

Увязати cs. megkötni, kikötni.

Увялый m. fonnyadt, hervadt.

Увянути k. i. fonnyadni, hervadni.

Угаданя s. eltalálás, kitalálás; megfejtés.

Угадати cs. eltalálni, kitalálni.

Угадка n. kitalálás; koholmány.

Угадъ h. eltalálás; на угады: ritkítni a párját, páratlanul állni.

Уганути cs. eltalálni, kitalálni; megfejteni.

Угасити cs. kioltani, eloltani.

Угаснути k. i. kialudni.

Угель h. szén, izzó szén, üszök.

Угеръ h. magyar ember.

Угинути k. i. kiveszni, kipusztulni.

Угладити (углажу) cs. kisimítani, kicsiszolni.

Угликъ h. szenecske, kis parázs.

Углина n. tűzhely, gazdaság, birtok.
Угловатый m. szögletes.
Углубити cs. mélyebbre csinálni; — ся v. mélyebbé válni; bemélyedni, elmélyedni.
Угля s. szén, faszén; камѣнное угля: kőszén.
Угляданя s. kikeresés; kinézés.
Углядати cs. kikeresni, kinézni.
Углядъ h. kinézés, tekintet; kilátás.
Углярь h. szénégető.
Углярька n. szénégetőné.
Углярьство s. szénégetés.
Углярьчукъ h. szénégető fiu.
Угнаня s. kihajtás, számüzés.
Угнати cs. kikergetni, kihajtani, kiüzni.
Угнити k. i. kirothadni.
Угнути cs. kigörbíteni, meggörbíteni; — ся v. meggörbülni.
Уговорити cs. kimondani, kibeszélni; — ся kibeszélni magát.
Угода n. egyezmény, megegyezés; szerződés.
Угодити cs. kedvére tenni, kedvében járni; kikötni, szerződni.
Угодовати cs. felnevelni.
Угойити cs. kigyógyítani; — ся v. kigyógyulni, kiépülni.
Уголовный m. fenyítő, bünfenyítő; уголовный судъ: fenyítő törvényszék.
Уголъ h. szöglet, szög.
Уголь h. szén.
Угольный m. szénből való, szenes.
Угольня n. szénégető hely; szénkamara.
Угорка n. magyar nő.
Угорский m. magyar.
Угоръ h. magyar ember, magyar.
Угорська краина: Magyarország.
Угорський m. magyar.
Угорѣти k. i. kiégni.
Угостити cs. megvendégelni.
Уготовити cs. elkészíteni, kikészíteni.
Ограбкати cs. kigereblyélni.
Угребсти cs. kikaparni; kigereblyélni.
Угрожати cs. fenyegetni.
Угроза n. fenyegetés.
Угрозити cs. fenyegetéssel kicsikarni. Кедь не упросити, а не угрозити: ha kéréssel nem, fenyegetéssel (bizonyára) ki nem csikarjuk.
Угрызти cs. kirágni.
Угрѣвати cs. melegíteni, melengetni.
Угу isz. oh hó, ohó, oh!
Удавати cs. kiadni, kiadogatni; — ся v. sikerülni.
Удавити cs. kinyomni, kisajtolni; — ся v. megfulni, megfulladni.
Ударити cs. megütni; — ся v. megütni magát, ütődni.

Ударъ h. ütés, csapás.
Удатнòсть n. sikerülés, siker.
Удатный m. sikeres, sikerült.
Удати ся v. sikerülni.
Удбити cs. elverni magától, elütni (az órát); lefúni (az ütközetben).
Удблискъ h. visszaverődés.
Удвезти cs. elvinni, elhordani valameddig.
Удвоеный m. kettős, kétszeres, kettőzött.
Удвойити cs. megkettőztetni, megkétszerezni; — ся v. megkétszereződni.
Удгварити cs. visszhangoztatni; — ся v. visszhangzani.
Удгваръ h. visszhang.
Удгомòнъ h. visszhang.
Уддаленнòсть n. távollét, távolság, távol.
Уддаленный m. távoli.
Уддалити cs. eltávolítani; — ся v. eltávozni.
Удданя s. férjhezmenetel.
Удданица n. férjhez adó leány.
Уддати cs. megadni, visszaadni; férjhez adni; — ся v. férjhez menni.
Уддерти cs. elszakítani, eltépni, letépni; — ся v. elszakadni.
Уддойити cs. megfejni.
Уддыховати k. i. pihenni, pihenőt tartani; kilehelni.
Уддыхъ h. kilehelés; pihenés.
Уддѣлити cs. elválasztani, elkülöníteni; — ся v. elválni.
Уддѣль h. szakasz, czikkely, fejezet; csapat, bizottság.
Удержати cs. megtartani, kitartani, kiállani; — ся v. megmaradni; годѣ удержати ся: alig lehet megmaradni.
Удержливòсть n. kitartás, szivósság.
Удержливый m. kitartó, szivós.
Удивительный m. csodálatos, bámulatos.
Удивити cs. bámulatba ejteni; — ся v. csodálkozni, bámulni.
Удити k. i. horgászni.
Удиця n. horog.
Удка n. horog; — i. honnét.
Удказаня s. tudósítás, hirül adás; lemondás.
Удказати cs. hirül adni, tudósítani, üzenni; — ся v. lemondani.
Удказъ h. lemondás; tudósítás, üzenet.
Удкликати cs. visszahivni.
Удкликъ h. visszahívás.
Удкрайка n. karéj, szegély, szelet.
Удкупитель h. megváltó.
Удкупити cs. megváltani, kiszabadítani.
Удкупъ h. kiváltás, megváltás.
Удкѣ, удкѣль i. honnét, merről.
Удлука n. elválás, elkülönítés.
Удлучити cs. elválasztani, elkülöníteni; elválasztani a gyermeket az anyatejtől; — ся v. elválni.

Удлѣвити k. i. alábbhagyni, szünni (a betegség); мало ми удлѣвило: kissé jobban érzem magamat.

Удмазка n. kenőcs (melylyel szövéskor a szálakat kenik).

Уднепалый m. elsatnyult, elcsenevészesedett, hitvány.

Уднепасти k. i. elsatnyulni, elhitványodni, elcsenevészesedni.

Уднимати cs. szabadítani, megmenteni.

Удняти cs. szabadítani, menteni.

Уднести cs. elvinni, félre vinni.

Удовбати cs. kivájni.

Удòйти k. i. félre menni.

Удолляти cs. leönteni, letölteni.

Удпадати k. i. leesni, lehullani.

Удпасати cs. kioldani (kötényt...); — ся v. kioldódni.

Удпасти k. i. elesni valamitől.

Удпечатати cs. feltörni a pecsétet.

Утплата n. visszafizetés.

Удплатити cs. visszafizetni, megadni; megboszulni valakit.

Удплывъ h. apály.

Удповѣдати cs. felelni, válaszolni.

Удповѣдь n. felelet.

Удпочинокъ h. nyugvás, pihenés.

Удпочивати k. i. pihenni, nyugodni.

Удпочити k. i. kipihenni, kinyugodni.

Удправа n. szertartás; elküldés.

Удправити cs. elvégezni a szertartást; elküldeni.

Удпровадити cs. elkisérni, bekisérni.

Удпустити cs. elbocsátani, megbocsátani.

Удручати cs. kitolni.

Удси i. innét, eminnét, erről.

Удсѣль i. innét, eminnét.

Удтакъ k. tehát, ennélfogva.

Удтирати cs. kenni a szálakat (szövéskor).

Удтирка n. kenőcs, melylyel a szálakat kennik.

Удтоды i. azóta.

Удтодѣ i. azóta.

Удтѣль i. onnét, amonnét.

Удумати cs. kigondolni, kitatalálni; kikoholni.

Удумка n. kitalálás; koholmány.

Удуловати cs. kifogni, felülmulni (a hazudásban).

Удути cs. kifujni.

Удходити k. i. elmenni, félre menni.

Удхòдъ h. eltávozás, elmenetel.

Удъ e. -tól, -től, elől. Összetételekben: el, le, vissza, ki, meg. Az eufonia kedvéért *вдъ*-nek is mondatik, pl.

иди вдъ ня: eregy tőlem. Következő árnyalatokat tüntet fel: отъ, одъ, ѡдъ, вѡдъ, удъ, вдъ.

Удѣлити cs. kiosztani, kiadni a részt; kirendelni.

Удѣлокъ h. adag, rész.

Ужа n. kigyó.

Уже i. már.

Ужегъ (-g), ужекъ i. már.

Уженити cs. megházasitani; — ся v. megházasodni.

Ужера n. uzsora.

Ужерачъ h. uzsorás.

Уживаня s. élés, élvezet; használás, használat, gyakorlat; haszonélvezet.

Уживати cs. használni, alkalmazni, élni valamivel.

Ужитокъ h. haszon; élvezet, egészség.

Ужиточный m. használatos, hasznos, élvezetes.

Ужитя s. használat, alkalmazás.

Ужъ (coluber állt.) h. kigyó; — i. már.

Уза n. láncz, bilincs, békó.

Узадъ i. hátra, hátrafelé.

Узаконити cs. törvényesíteni,

Узвати cs. kihíni, kiszólítani.

Узелъ h. csomó, csombók; göb, bog.

Узина n. szoros, szük hely.

Узликъ h. kis csomó, kis göb.

Узити cs. szükre szabni, szükre csinálni; — ся v. összehuzni magát.

Узкий (-ый) m. szük, keskeny.

Узлити cs. csomózni, göbözni, bogozni.

Узловатый m csomós.

Узнание s. megismerés, kiismerés, felismerés.

Узнати cs. kiismerni, megtudni.

Узникъ h. fogoly.

Узнути cs. kinyalni az alfelt.

Узрѡкъ h. alap, ok, alkalom.

Узрѣлый m. érett.

Узрѣние s. érés.

Узы t. békó, bilincs.

Уй h. nagybátya (anya után).

Уйграти cs. megnyerni, kinyerni.

Уйко h. nagybátya (anya után).

Уймати cs. kivenni, kivonni.

Уймованя s. kivonás.

Уйна n. nagynéna (anya után).

Уйти k. i. kimenni valahova; elhagyni, kimenni (szin); сесь кестеменъ домакъ уйшовъ: ez a kendő egészen elvesztette szinét, ennek a kendőnek egészen kiment a szine.

Уйцо h. anyai nagybátya.

Уйчаникъ h. unoka fivér (anyai részről).

Уйчанка n. unokanövér (anyai részről).

Ука n. tan.

Указати cs. megmutatni; — ся v. megjelenni, mutatkozni.

Укачати cs. kigördíteni, kihengeríteni, kigurítani.
Укладъ h. rendszer.
Укладовати cs. kirakosgatni, kibéllelni.
Укласти cs. kirakni, kibéllelni; lefektetni (aludni); — ся v. lefeküdni.
Укликати cs. kiszólítani, kihíni.
Уковати cs. kikovácsolni.
Уколоти cs. megszurni, megbántani (szóval); — ся v. megszurni magát.
Укопати cs. kiásni, kikapálni.
Укоренити ся v. gyökeret verni, meggyökeresedni.
Укорити cs. gyalázni, ingerelni.
Укоряти cs. ingerelni, csipkedni, boszantani; gyalázni.
Укосити cs. kikaszálni.
Укохати cs. felnevelni.
Украдцѣ i. titokban, lopva.
Украйна n. Ukrájna.
Украсти (украду) cs. ellopni, kilopni.
Украяти cs. kiszabni.
Укривдити cs. megrövidíteni, megkárosítani.
Укрутити cs. kicsavarni, kitekerni.
Укрѣпити cs. megerősíteni; — ся v. megerősödni.
Укрѣпленье s. erődítés, erősség; vár.
Укруглити cs. kigömbölyíteni.
Укрутити cs. kicsafarni, kifacsarni.
Укупати cs. kifürösztenf; — ся v. kifürödni.
Укупити cs. kiváltani; — ся v. kiváltani önmagát.
Укурити cs. kifüstölni; pipát kiszíni.
Укусити cs. megharapni, kiharapni.
Укъ h. a rutén *u* betü neve.
Укый m. jártas, tapasztalt, tanult.
Уладити cs. utra kikészíteni, elkészíteni; irányítani, szabályozni; — ся v. elkészülni.
Улажѣня s. szabályozás.
Уламати cs. kitörni.
Уланъ h. dzsidás, ulánus (katona).
Улежати k. i. kiheverni.
Улей h. köpű, kaptár.
Улетѣти k. i. kirepülni.
Улизати cs. kinyalni.
Улица n. utcza, ut; глуха улица: vak utcza, térj meg utcza.
Уличити cs. kiolvasni.
Уличка n. kis utcza, utczácska.
Улляти cs. kiönteni; — ся v. kiömleni.
Уловити cs. megfogni.
Улога n. feladat, feladvány.
Уложенье s. feltevés, fogalmazvány; уложенье законъ: törvénykönyv.
Уложити cs. elhelyezni, lefek-

tetni; fogalmazni; — ся v. lefeküdni.
Уломити cs. kitörni; — ся v. kitörni magától.
Улучити cs. kiválasztani, elválasztani; — ся v. elválni, különválni.
Улущити cs. kifosztani a héjából (a babot).
Улѣзти k. i. kimászni, felmászni; kibujni.
Улѣчити cs. kigyógyítani; — ся v. kigyógyulni.
Ума n. müvészet.
Умалити cs. kisebbíteni, kicsinyíteni.
Умальовати cs. kifesteni.
Умастити cs. kikenni, kitapasztani.
Уменшительный m. kicsinyítő.
Уменшити cs. kicsinyíteni. kisebbíteni.
Умертвити cs. meggyilkolni, megsemmisíteni.
Умерти k. i. meghalni, kihalni.
Умершый m. halott, meghalt.
Умерщина n. hagyaték, örökség.
Умести cs. kiseperni.
Уметати cs. kihányni, kidobni; kiütni (pattanás).
Умирати k. i. halni, halálozni.
Умирити cs. kibékiteni, megbékíteni.
Умкнути cs. kitépni.
Умножати cs. sokszorosítni, nagyobbítani, nagyítani; — ся v. nagyobbodni, szaporodni.
Умножение s. megnagyobbodás, szaporodás; szorzás, sokszorozás.
Умный m. eszes, okos, értelmes.
Умова n. egyezség; értekezés.
Умовкнути k. i. elhallgatni, elcsendesedni.
Умовый m. észbeli, szellemi.
Умокнути k. i. kiázni.
Умолотити cs. kicsépelni.
Уморити cs. agyonkinozni; — ся v. agyonfáradni.
Умственный m. észbeli, szellemi.
Умудрѣти k. i. megokosodni.
Умъ h. ész, értelem.
Умыванія s. mosás, mosogatás.
Умывати cs. mosni, kimosni; — ся v. mosódni, mosakodni.
Умыкати cs. kitépni.
Умыти cs. kimosni, megmosni; — ся v. mosakodni.
Умѣренòсть n. mértékletesség, mérsékeltség.
Умѣреный m. mértékletes, mérsékelt.
Умѣряти cs. kimérni.
Умѣсити cs. kitaposni.
Умѣти cs. érteni, tudni.
Умяхшити cs. megpuhítani.
Унести cs. kivinni, kihordani.
Универсальный m. egyetemes, átalános.
Университетъ h. egyetem.
Унижение s. megalázás.

Униженнòсть n. alázatosság.
Унизительный m. lealázó, lealacsonyító.
Унимати cs. kivenni, kihuzni.
Уния s. unio, egyesség.
Униятский m. egyesült.
Униять h. egyesült.
Уносити cs. kihordani, kivinni.
Уняти (уйму) cs. kivenni.
Упадокъ h hanyatlás, fogyás.
Упалый m. lehullott, leesett.
Упасти k. i. leesni; megdögleni, elhullni.
Упечи cs. kisütni; — ся v. kisülni, megsülni.
Уписати cs. kiírni.
Упись n. kivonat.
Упити cs. meginni, kiinni; — ся v. lerészegedni.
Уплавати k. i. kiuszni.
Уплата n. kifizetés, fizetés.
Уплатити cs. kifizetni.
Уплескати cs. kipaskolni, elverni.
Уплести cs. megfonni.
Уплывъ h. kifolyás, következmény; folyam.
Упование s. bizalom.
Уповати k. i. bízni, reménykedni.
Уповновластити cs. felhatalmazni, feljogosítani.
Уповновлащѣния s. felhatalmazás.
Уповѣсти cs. kimondani, kiejteni.
Упойити cs. leitatni; — ся v. leinni magát.
Упокойити cs. lecsendesíteni, nyugtatni; — ся v. kipihenni, kinyugodni.
Уполоти cs. kigyomlálni.
Упоминати cs. említeni, emlegetni.
Упористый m. konok, nyakas.
Упороти cs. felhasítani.
Управа n. hivatal szoba, igazgatás.
Управитель h. igazgató.
Управлѣния s. igazgatás.
Управляти cs. igazgatni.
Управство s. igazgatás, közigazgatás.
Упражнение s. foglalkozás, gyakorlás, gyakorlat.
Упражняти cs. foglalkoztatni, gyakorolni; — ся v. foglalkozni, gyakorolni magát.
Упросити cs. kikérni, elkérni; — ся v. elkérezkedni.
Упругий m. rugalmas.
Упрѣлый m. izzadt.
Упрѣти k. i. megizzadni.
Упрячи cs. befogni.
Упулити cs. kimereszteni (szemet).
Упустити cs. kibocsátani, szabadon ereszteni.
Уразити cs. megbántani (a sebet), megsérteni.
Уразумѣти cs. felfogni, megérteni.
Урбарный m. urbéri.
Урбаръ h. urbér.
Урвати cs. kitépni, kiszakíta-

ni; — ся v. kitépni magát, kiszabadulni.
Уробити cs. kidolgozni.
Уро̀внение s. kiegyenlités.
Уро̀внити cs. kiegyenlíteni, kitanítani.
Уро̀вновѣсити cs. egyensúlyozni.
Урода n. termékenység.
Уродзеный m. nemzetes, tekintetes.
Уродити cs. teremni (almát), szülni; — ся v. teremni, születni.
Уродный m. termékeny.
Урожай h. termés.
Урожайный m. termékeny.
Уроснути k. i. megnőni, kinőni.
Урости k. i. nőni, felnőni.
Урубати cs. kivágni.
Урфъ h. urfi.
Урыти cs. kiturni.
Урѣзати cs. kimetszeni, kivágni.
Урядливый m. rendes, rendszerető.
Урядникъ h. tisztviselő.
Урядъ h. hivatal, tisztség.
Усадити cs. feltenni, felültetni.
Усатый m. bajuszu, bajuszos.
Усачъ h. nagy bajuszu.
Усвойити cs. eltulajdonítani, elsajátítani.
Усвѣдомленье s. értesítés.
Усвѣдомити cs. értesíteni, tudosítani; — ся v. értesülni, meggyőződni.
Усвѣтчити (-ччи-) cs. kimutatni, bebizonyítani; — ся v. kivilâglani, megbizonyosodni.
Усе i. mindenkor, mindenha; minden.
Усидѣти cs. kikölteni; — k. i. ülni; — ся v. sokáig ülni.
Усилити cs. megerősíteni: — ся v. megerősödni.
Усиловати ся v. iparkodni, igyekezni.
Усилòвный m. iparkodó, igyekező.
Ускоряти cs. siettetni, gyorsítani; sürgetni.
Ускочити cs. felugrani, kiugrani.
Усланя s. kiküldés, küldetés.
Услати cs. kiküldeni.
Условие s. feltétel, feltét.
Условити ся v. megegyezni.
Услòвный m. feltételes.
Услуга n. szolgálat, kiszolgálat.
Услужити cs. kiszolgálni.
Услужливый m. szolgálatra kész.
Услухати cs. kihallgatni, meghallgatni.
Услышати cs. hallani, meghallgatni.
Усмажити cs. kiolvasztani, kisütni.
Усмирити cs megszelidíteni.
Усмѣхати ся v. nevetgélni, mosolyogni.
Усмѣхъ h. mosoly.
Усмѣшка n. mosoly, kinevetés.

Усмѣшливый m. mosolygó, nevetséges.
Усмѣяти cs. kinevetni.
Уснулый m. elaludt, alvó.
Уснути k. i. elaludni.
Усобница n. meghasonlás, viszály, egyenetlenség.
Усо҃бный m. egyenetlenkedő, viszálykodó.
Усовершати cs. tökéletesíteni; — ся v. tökéletesedni.
Усовершитель cs. tökéletesítő.
Усовершити cs. tökéletesíteni.
Усолодити cs. megédesíteni.
Усопшій m. elhalt, elhunyt.
Усохлый m. kiszáradt, száraz.
Усохнути k. i. kiszáradni.
Успеніе s. Nagy-Boldog-Asszony napja.
Успокоити cs. megnyugtatni; — ся v. lecsillapodni, megnyugodni.
Успѣвати cs. előrehaladni.
Успѣвный m. sikeres.
Успѣхъ h. siker.
Успрамити cs. megszégyeníteni.
Усредоточити cs. összpontosítani.
Уставаня s. kelés, felkelés.
Уставати k. i kelni, fölkelni.
Уставити cs. kidüleszteni, kimutatni, kiállítani; elrendelni.
Уставный m. szabályszerü.
Устава n. alkotmány.
Уста n. ajk, száj.
Уставъ h. szabályzat.
Установити cs. elrendelni.
Установление s. rendelet.
Устати k. i. felkelni, kelni.
Устно i. élőszóval.
Устный m. szájbeli, szóbeli.
Усто҃йчивый m. állhatatos.
Устрашити cs. megijeszteni; — ся v. megijedni.
Устрица (ostrea edulis állt.) n. osztriga.
Устро҃й h. berendezés, szervezés.
Устроити cs. berendezni, szervezni.
Устрѣлити cs. kilőni.
Студити cs. kihűteni.
Уступати cs. visszalépni, átengedni.
Уступка n. visszalépés; engedmény.
Уступный m. engedékeny.
Уступъ h. engedés, engedmény; hátrálás.
Устылый m. kihült.
Устынути k. i. meghülni, kihülni.
Устье s. torkolat, torok.
Усушити cs. kiszárítani.
Усыновити cs. fiává fogadni.
Усыпати cs. kiönteni, kiszórni.
Усячина n. mindenféle apróság, egyveleg.
Утайити cs. eltitkolni.
Уталошити ся v. lenyugodni, lepihenni.
Утварь n. alak, idom.
Утвердительный m. megerősítő, igenlő.

Утвердити cs. megerősíteni, állítani.
Утвердженье s. megerősítés, állítás, állítmány.
Утвержденя s. megerősítés; állítás, állítmány.
Утворити cs. kinyitni; — ся v. kinyilni.
Утелити cs. borjut elleni; — ся v. megborjazni.
Утеребити cs. kikapni.
Утерти cs. kitörülni.
Утесати cs. kifaragni.
Утечи k. i. elfutni, kifutni.
Утинати cs. kivágni.
Утиракъ h. törülköző.
Утираня s. törlés, törülközés.
Утирати cs. törülni; — ся v, törülközni.
Утиснути cs. kiszorítani; — ся v. kiszorulni.
Утихнути k. i. elhallgatni, elcsendesedni.
Уткати cs. kiszőni.
Утопити cs. vízbe fulasztani, befulasztani; — ся v. vízbe fulni.
Утопленикъ h. vízbefult férfi.
Утопленица n. vízbefult nő.
Утоптати cs. kitaposni.
Уточити cs. kiélesíteni, kifenni.
Утрата n. vesztesség.
Утратити cs. elveszteni; — ся v. elveszni.
Утреница n. kora reggel: reggeli ájtatosság.
Утренный m. reggeli.
Утрення n. reggeli ájtatosság, reggeli isteni tisztelet.
Утро s. reggel, regg.
Утроба n. bél, anyaméh; könyörület.
Утрова n. méreg.
Утровити cs. megmérgezni.
Утрясти cs. kirázni.
Утулити ся v. megmenekülni, meghuzni magát.
Утулокъ h. menedékhely.
Утупити cs. eltompítani.
Утучити cs. meghízlalni.
Утылый m. kövér.
Утыти k. i. meghízni.
Утѣгати cs. kihuzni, kivonni.
Утѣгачка n. gatyazsinór-füző.
Утѣгачъ h. gatyazsinór-füző.
Утѣкати k. i. futni, szaladni.
Утѣкачъ h. szökevény.
Утѣкнути k. i. elszökni: elfutni.
Утѣха n. vigasztalás; mulatság, vigság.
Утѣшати cs. vigasztalni, mulattatni: — ся v. vigasztalódni, mulatni.
Утѣшение s. vigasztalás; öröm, gyönyörüség.
Утѣшитель h. vigasztaló.
Утѣшный m. gyönyörködtető.
Утѣшительный m. vigasztaló.
Утягнути cs. kihuzni.
Утямити cs. észrevenni, megpillantani.
Утяти cs. kivágni.
Уфнòсть n. remény.
Ухание s. szaglás.

Ухати cs. szagolni, megszagolni; — k. i. szaglani, szagot terjeszteni.
Ухатый m. nagy fülü, füles.
Ухачъ h. füles, nagy fülü.
Ухватити cs. megkapni, megragadni; kiragadni.
Ухлебтати cs. leinni, lenyalni (kutya).
Ухлябнути k. i. elfáradni, kiállani.
Ухлянути k. i. elfáradni, kiállani.
Ухо (t. уха) s. fül.
Уходити cs. kijárni, kicsinálni; — ся v. sokat járni.
Ухопити cs. kikapni, kiragadni.
Ухорошати cs. kiherélni.
Уцабати k. i. felmászni.
Уцвѣсти k. i. kivirítani, kinyilni.
Уциганити cs. kicsalni.
Уцѣдити cs. kiszűrni, megszürni.
Участка n. rész, osztályrész; jutalék; részvét.
Участковати k. i. résztvenni, részesülni.
Участковый m. részes, résztvevő.
Участь n. sors.
Учевникъ h. tankönyv.
Учевный m. tanítási, tan —; учевный планъ: tanterv.
Ученикъ h. tanuló, tanítvány.
Ученица n. tanítvány.
Ученость n. tudományosság, tanultság.
Ученый m. tanult, tudós.
Учень h. tanuló, inas.
Учесати cs. kifésülni, megfésülni.
Учинити cs. tenni, megtenni.
Учинокъ h. tett, cselekedet, cselekmény.
Учитель h. tanító.
Учителька n. tanítóné.
Учительский (-ый) m. tanítói.
Учительство s. tanítóság, tanítói állás.
Учити cs. tanítani, oktatni; — ся v. tanulni.
Учливый m. tanulékony.
Учмелити cs. úgy megütni, hogy elkábuljon.
Учасный m. idejében levő.
Учора i. tegnap.
Учорашньый m. tegnapi.
Учта n. megvendégelés, vendégség, lakoma.
Учути cs. meghallani, megtudni.
Ушивати cs. kihimezni, kivarrni.
Ушити cs. kivarrni, kihimezni.
Ушиникъ h. gallér.
Ушливецъ h. tetves ember.
Ушливка n. tetves nő.
Ушко s. kis fül, fülecske.
Ушный m. fülbeli.
Ущастливити cs. szerencséltetni, boldogítani.
Ущербити cs. kicsorbítani.
Ущипнути cs. megcsipni.
Уѣдати cs. kienni, kirágni.

Уѣсти cs. kienni, kirágni.
Уѣхати k. i. kimenni.
Уявити cs. kijelenteni.
Уяснити cs. felvilágosítani, felderíteni; — ся v. felderülni, kiderülni.

Ф.

Ф, ф: a rutén ábécé huszadik betűje; a magyarban megfelelője: *f*.
Фабрика n. gyár.
Фабрикантъ h. gyáros.
Фабриковати cs. gyártani.
Фабричный m. gyári.
Фавлай h. faolaj.
Фазанъ (phasianus állt.) h. fáczán.
Файка n. pipa.
Файкарь h. pipacsináló.
Файта n. faj, fajta.
Файфуровый m. porczellánból való, porczellán —
Файфуръ h. porczellán.
Файчарь h. pipás.
Файчити k. i. pipázni, pipálni.
Факель n. fáklya.
Факельный m. fáklyás.
факля n. fáklya.
Факова m. fakó; fakó szinü ökör neve.
Факовистый m. fakó.
Факторъ h. tényező.
Фактъ h. tett, tény.
фалатъ h. falat.
Фалатчикъ (-ччи-) h. kis falat.
Фалечный m. hamis, csalárd.
Фалшивити cs. hamisítani.
Фалшивòстъ n. hamisság.
Фалшивый m. hamis, ál, csalárd.
Фалшòвникъ h. hamisító.
Фамилия n. család.
Фанатикъ h. rajongó.
Фанатичный m. rajongó.
Фанка n. fánk.
Фантазия n. képzelet, képzelő tehetség.
Фантазировати k. i. képzelősködni, képzelegni, ábrándozni.
Фара n. plébánia.
фараòвъ (-g-) h. faragó, bárd.
Фарадлованый m. fáradt.
фарадловати cs. kifárasztani; — ся v. fáradozni, fáradni.
фарадшагъ (-g) h. fáradság.
Фараллованый m. fáradt.
Фарарь h. plébános.
Фарба n. festék, szin.
Фарбарь h. festő.
Фарбити cs. festeni.
Фарбленый m. festett.
фартовати k. i. fartolni.
Фартовкати cs. fartoltatni.
Фартукъ h. kötő, kötény.

фартухъ h. kötő, kötény.
фартушокъ h. kötényke.
фасованя s. kikapás, kifizetés.
фасовати cs. kikapni, kivenni.
фасоля (phaseolus növt). n. paszuly, bab.
Фатра n. Fátrahegység.
фаталка n. fatál.
фаттьо̀въ h. fattyú.
фатьолъ h. fátyol.
Фашина n. rőzse.
Фашингы (-gy) t. farsang.
Февруаръ h. február.
феделка n. fedő, fedélke.
Федо̀ръ h. Tódor.
федьверъ h. fegyver.
фейса n. fejsze.
Фелчеръ h. tábori orvos, sebész.
Фельетонъ h. tárcza (a lapban).
фена n. fene.
Фенчеръ h. sebész.
ферлейсъ h. ferhécz.
ферлеглѐвъ (-ge-) h. forgató, forgó rész a szekér elején.
Ферко h. Feri, Ferencz.
Фертъ h. rutén *f.* betű neve.
Фехтовати cs. vivni.
Фиалка n. ibolya.
Фига (-gá-) n. füge, fügefa.
Фигльовати (-gl-) cs. tréfálni.
Фигля (-gl-) n. tréfa.
Фиглярь (-gl-) h. tréfás ember.
Фигура (-gu-) n. alak, idom.
Фигуральный (-gu-) m. alaki, képletes.
Фигурный (-gu-) m. képletes.
Фигуровати (-gu-) k. i. szerepelni; — cs. képletesen feltüntetni.
Физиогномия (-gn-) n. ábrázattan.
Физиология (-gi-) n. élettan.
Физика n. természettan.
Филантропъ h. emberbarát.
Филегория (-go-) n. filegoria, kis ház a hegy tetején.
Филипъ h. Fülöp.
Филологъ (-g) h. nyelvész.
Философия n. bölcselet, bölcsészet.
Философъ h. bölcs, bölcselő, bölcsész.
Финансовый m. pénzügyi.
Финансы t. pénzügyek.
Финанцъ h. finánz, pénzügyőr.
финджа n. findzsa, csésze.
Финикъ (phoenix dactylifera növt.) h. datolya pálma.
Финнъ h. finn ember.
Фирма n. czég.
Фицкати k. i. rugni, kirugni.
Фицкова h. ficzkó (ökör név).
Фицнути k. i. kirugni.
Фиялка n. ibolya.
Фиялочка n. kis ibolya.
Флецкати cs. ostorral csapkodni.
Флора n. virány.
Флудикъ h. a vetéllő tengelye.
Флякати cs. berondítani, mocskolni.
Флякъ h. folt, mocsok.
Фляшка n. palaczk.
Фляшка n. palaczk.
фогашъ (-ga-) h. fogas.

фодры t. fodor.
фойташъ h. fojtás.
форіовъ (-go-) h. forgó.
форіята (-gi-) n. forgó, kilincs.
Форма n. alak, idom.
Формальный m. alakszerü, formális.
Формовати cs. alakítani, idomítani.
Форостъ h. szárazgaly, targaly.
Форшпонтъ h. forspont, fogat.
Фосфоръ h. foszfor.
Фотография (-gr-) n. képirás, fényképészet.
Фотографъ h. képíró.
Фофѣлъ h. hamu.
Фраза n. kifejezés, szólam, frázis.
Фраирка, фрайирка n. szerető, kedves.
Фраиръ, фрайръ h. szerető, kedves.
Франца n. bujakór.
Французкый m. franczia.
Французъ h. franczia.
Фрацкати cs. elguzsolni, elgyürni.
Фраѣрка n. szerető, kedves.
Фряѣръ h. szerető, kedves.
Фронтъ h. homlokzat, homlok; arczvonal.
Фрѣшко i. gyorsan, hamar, frissen.
Фрѣшный m. gyors, sebes; ép, üde.
Фукати cs. fujtatni, fujni; — k. i. fujni (a szél).
Фукнути cs. fujni, fujtatni; odadobni.
Фундаментъ h. alap.
Фундушъ h. alapja a háznak, telek.
Фунтъ h. font.
Фура n. kocsi, szekér, alkalmatosság.
Фуркати cs. szórni.
Фурма n. forma, alak.
Фурманъ h. fuvar.
Фурманьошъ h. fuvaros.
Фустка n. kendő.
Футро s. béllés.
Футровати cs. béllelni.
Фучати k. i. szuszogni, morogni; fujni.
Фуяра n. furulya, flóta.
фїшпанъ h. főispán.
Фыркати k. i. hullani, félreesni; — cs. szórni, frecscsenteni.
Фыркнути k. i. hullani, félreesni.
Фѣгльовати (-g-) k. i. tréfálni.
Фѣглѣ t. tréfa.
Фѣгляръ h. tréfás ember.
Фѣля n. időjárás.
Фѣнанцъ h. pénzügyőr.
Фѣрталь h. negyed, óranegyed.
Фѣцкати k. i. rugni, kirugni.
Фѣшкушъ h. ügyész, ügyvéd.
Фѣшкарошъ h. ügyvéd.

X.

X, x: a rutén ábéczé huszonegyedik betűje; a magyarban megfelelője *ch* és *h*.
Хабатня n. mulatozás, mulatság.
Халдей h. khaldaei.
Хама n. hám.
Хамати cs. befogni, hámba fogni.
Хамкати cs. elnyelni, benyelni.
Хамникъ h. komlóval beborított csalit.
Ханаанъ h. Kánáán.
Хаосъ h. zürzavar, kháosz.
Хапавый m. felfogó, fogékony.
Хапати cs. kapni, fogni, bekapni; érteni, felfogni.
Хапаня s. kapás, kapkodás.
Хапати cs. kapni, kapkodni; — ся v. megkapni egymást.
Хапнути cs. megkapni, megfogni, megragadni.
Характеризовати cs. jellemezni.
Характерный m. jellemes.
Характеръ h. jellem.
Харити cs. tisztítani, csinosítani.
Харканя s. köpködés, harákolás.
Харкати k. i. köpni, köpködni, harákolni.
Харковина n. nyálka, takony.
Харло s. torok.
Харнѣсть n. csinosság, csin.
Харный m. tiszta, csinos.
Харчѣти k. i. hortyogni.
Хата n. kunyhó, házikó, szoba.
Хвала n. dicsőség, dicséret.
Хвалебный m. dicsérő.
Хваление s. dicséret, dicsőítés.
Хвалитель h. dicsérő, dicsőitő.
Хвалити cs. dicsérni, magasztalni; — ся v. dicsekedni, kérkedni.
Хвалословити cs. dicsőiteni.
Хвальный m. dicséretes.
Хватаня s. kapkodás.
Хватати cs. megkapni, kapkodni; — ся v. kapni valamihez.
Хватити cs. megragadni, megkapni.
Хвѣйный m. tűalaku, tűlevelű.
Хворостина n. száraz galy, targaly.
Хворостъ h. száraz galy, rőzse, targaly.
Хворота n. betegség, betegeskedés, kór.
Хворѣти k. i. betegeskedni.
Хвостатый m. farkkal biró.
Хвостикъ h. kis fark.
Хвостище h. nagy fark.
Хвѣстъ h. fark.
Хвоѣна n. fenyőfa, tűlevelűfa.
Хвощикъ h. kis fark.
Хвоя n. tűlevél.
Хвѣля n. idő; időjárás.

Херувимъ h. kherub; templomi ének neve.
Хиба n hiba, tévedés, hiány, kár; — i. mintha, talán.
Хибити k. i. hibázni, hiányozni.
Хибный m. hibás, hiányos.
Хижа n. kunyhó, viskó; ház szoba.
Хижина n. házikó. viskó.
Хижный m. házi.
Хилити cs. hajlítani, hajtani; — ся v. hajolni
Химия n. vegytan.
Хининъ h. khinin.
Хирлый m. beteges, göthös.
Хирлявый m. beteges, göthös.
Хирляти k. i. sinylődni.
Хитити cs. fogni, kapni, rabolni, ragadni.
Хитникъ h. rabló.
Хитный m. ragadozó.
Хитонъ h. alsó ruha.
Хитрити k. i. ravaszkodni.
Хитрость n. ravaszság, furfang.
Хитрый m. álnok, ravasz, furfangos.
Хладина n. hütekező hely.
Хладнокровный m. hidegvérű.
Хладность n. hidegség, hüvösség.
Хладный m. hüvös, hideg.
Хладокъ h. hüvösség, hidegség.
Хлебтати cs. nyelni, kutyamódra enni, szürcsölni.
Хлептати cs. nyelni, kutyamódra enni, szürcsölni.
Хлипати k. i. lógni (a nyélben).
Хлопецъ h. fiu; legény.
Хлопина h. férfi, testes férfi.
Хлопка n. pórnő.
Хлоповський (-ый) m. férfias, férfi.
Хлопунъ h. legény.
Хлопчина h. fiu.
Хлопчище h. fiu, suhancz.
Хлопчукъ h. fiu, suhancz.
Хлопъ h. férfi, pór, paraszt.
Хлыцнути k. i. fuldokolni.
Хлѣбарь h. pék, kenyérsütő.
Хлѣбецъ h. kis kenyér.
Хлѣбище h. nagy kenyér.
Хлѣбный m. kenyérnek való.
Хлѣборобъ h. földmivelő, szántovető, gazdaember.
Хлѣбопѣдъ h. kenyérpusztító.
Хлѣбъ h. kenyér.
Хлѣвецъ h. ólacska.
Хлѣвный m. ólbeli.
Хлѣвча s. ólacska.
Хлѣвчакъ h. ólacska.
Хлѣвъ h. ól.
Хльёвъ h. ól.
Хлябавый m. ingó, tántorgó.
Хлябаня s. ingás, inogás.
Хлябати k. i inogni, tántorogni.
Хмара n. felhő.
Хмарити ся v. borulni.
Хмарный m. borult, felhős.
Хмелити cs. lerészegíteni.
Хмельникъ h. komlóval beültetett tér.

Хмель (humulus lupulus növt.) h. komló.
Хмуравый m. borult, komor.
Хмурити ся v. komorodni, borulni; haragudni; zordul nézni.
Хмурный m. komor, sötét.
Хмурый m. komor, sötét.
Хмѣль (humulus lupulus növt.) h. komló; mámor, ittasság.
Хмѣльникъ h. komlós.
Хованець h. fogadott fiu.
Хованица n. fogadott leány.
Хованя s. tartás, nevelés, tenyésztés; хованя деревъ: fatenyésztés.
Хователь h. nevelő, tápláló.
Ховати cs. rejteni, temetni; tartani, nevelni.
Ховзанка n. jégpálya, sikárkózás.
Ховзати ся v. korcsolyázni, sikárkozni.
Ховзко ся: sik, sikos.
Ховзкий (-ый) m. sikos.
Ховнакъ h. kucsma.
Ховъ h. tartás, tenyésztés, fajzás.
Хода n. járás, menés.
Ходаки t. csizma.
Ходатай h. közbenjáró.
Ходатайствовати cs. közbenjárni.
Ходженье s. járás, járat.
Ходити k. i. járni, kelni.
Ходъ h. járás, menés; ut.
Ходѣня s. járás, járat.
Ходякъ h. jó gyalogló.
Хожение s. járás-kelés, vándorlás.
Холера n. kholera, járvány.
Холмоватый m. halmos.
Холмъ h. halom.
Холодити cs. hűteni, hidegíteni; — ся v. meghülni.
Холодникъ h. pincze, hűvös hely; jégverem.
Холодно i. hidegen; hideg van.
Холодный m. hideg, hűvös.
Холодѣти k. i. hidegedni, hüvössé vállni.
Холодъ h. hideg, fagy.
Холошнѣ t. fehér darócz nadrág.
Холява n. csizmaszár,
Хороба n. betegség.
Хоробный m. beteg.
Хоробрость n. bátorság, merészség.
Хоробрый m. bátor, merész.
Хоронити cs. eldugni, őrizni, óvni; — ся v. elrejtőzni, óvakodni.
Хорошнѣ t. fehér darócz nadrág.
Хоруговь n. lobogó, nászlobogó.
Хоръ h. khorus, kar.
Хоть n. vágy, óhajtás, ösztön.
Хоть i. legalább.
Хотьтко, хотькто nm. bárki, akárki.
Хотьшто, хотьщо nm. bármi, akármi.

Хотѣти cs. akarni, vágyni; — ся v. akarózni.
Хотя k. ámbár, noha, jóllehet.
Хотячка n. sovárgás, kívánesiság.
Храбрити cs. bátorítani.
Храбрòсть n. vitézség, bátorság.
Храбрый m. vitéz.
Храмати k. i. sántítani, sántikálni.
Храмовый m. templomi.
Храмъ h. templom.
Хранение s. őrzés.
Хранилище s. őrzőhely.
Хранило s. bilincs.
Хранитель h. őrző.
Хранительный m. őrző.
Хранити cs. őrizni; — ся v. őrizkedni.
Хрантти k. i. csikorogni.
Храпливый m. hortyogó.
Храпля n. fagyos, csikorgó föld.
Храпѣти k. i. hortyogni.
Хребетъ h. derék.
Хресникъ h. keresztfiu.
Хресница n. keresztleány.
Хресный m. keresztvíz alá tartott, kereszt —
Хрестикъ h. kis kereszt.
Хрестилница n. keresztelő edény.
Хрестины t. keresztelő (lakoma).
Хреститель h. keresztelő.
Хрестити cs. keresztelni.
Хрестный m. kereszt víz alá tartott, kereszt —: хрестный отецъ (батичко) = keresztapa; хрестна мати (маточка) = keresztanya; хрестна вода = kereszt víz.
Хрестъ h. kereszt.
Хрипливый m. rekedt.
Хрипнути k. i. elrekedni.
Хрипѣти k. i. hápogni, rekedten beszélni.
Христианинъ h. keresztény férfiu.
Христианка n. keresztény nő.
Христиански (-ы) i. keresztényi módon.
Христианский (-ый) m. keresztényi, keresztény.
Христианство s. kereszténység.
Христòвъ m. Krisztusé.
Христоматия n. jelesebb irók műveiből készült szemelvények.
Христоносный m. szivében Krisztust viselő.
Христоотступникъ h. Krisztus tagadó.
Христосъ h. Krisztus.
Христоубийство s. Krisztus felfeszítése.
Хробакъ h. bogár.
Хромати k. i. sántítani.
Хромити cs. megsántítani.
Хромолаба n. sánta lábu.
Сякый такый *хромолаба*
Трясе за дѣвками.
(Minden ilyen-olyan sánta

lábu a lyányok után biczeg.

Хромый m. sánta. Скорше можъ догонити брѣхливого чоловѣка, ги хромого пса: hamarább lehet rajta kapni a hazug embert, mint a sánta kutyát elérni.

Хроника n. krónika.

Хронологичный (-gi-) m. időszerinti, kronologiai.

Хронология (-gi-) n. kronologia, időrend.

Хрупало s. fülczimpa.

Хрупкати cs. ropogtatni.

Хрупнути k. i. ropogni.

Хрусталь n. kristály.

Хрыбетъ h. derék, hát.

Хрѣнникъ h. tormával beültetett hely.

Хрѣнь (cochlearia armoracia növt.) h. torma.

Хряснути cs. nyakon verni, megütni.

Хрящъ h. porcz. Хрящѣ ламати: megropogtatni a hátat.

Худнути k. i. soványodni.

Худоба n. marha, vágómarha; igásbarom. Porata худота: szarvasmarha.

Худобнòсть n. szegénység.

Худобный m. szegény.

Худобнѣти k. i. elszegényedni, szegényedni.

Худòсть n. soványság.

Худый m. sovány, ösztövér.

Худѣти k. i. soványodni, fogyni.

Хула n. rágalom, káromlás.

Хуление s. ócsárlás; káromlás.

Хулитель h. ócsárló, káromló.

Хулити cs. káromolni, rágalmazni.

Хустка n. kendő, fejkendő.

Хуткòсть n. gyorsaság.

Хуткий (-ый) m. gyors.

Хухати k. i. markába fujni, lehelni.

Хухнавый m. orrhangon beszélő.

Хухнати k. i. orrhangon beszélni.

Хцети (хцу) cs. akarni, óhajtani, kivánni.

Хыба n. hiba, hiány, tévedés, kár; — i. mintha, bizony, talán.

Хыбити k. i. hibázni, hiányozni.

Хыбный m. hibás, hiányos.

Хыжа n. ház, szoba; kunyhó.

Хыжный m. házi.

Хылити cs. hajtani, hajlítani; — ся v. hajolni.

Хыльный m. hajlandó.

Хѣрь h. a rutén „ch“ betű neve.

Хѣть h. kedv, akarat, hajlam, vágy.

Ц.

Ц, ц: a rutén ábécé huszonkettedik betüje; magyarban: cz.

Цабаня s. mászkálás, négykézláb járás.

Цабати k. i. négykézláb járni, mászkálni.

Цапа n. czápa.

Цапля (ardea állt.) n gém.

Цапковати k. i. görnyedni, négykézláb dolgozni.

Цапкы i. négykézláb, görnyedve, bukfenczezve; цапки ставати: bukfenczezni.

Цапъ h. bak, kecskebak; faltörő kos.

Царина n. bevetett határ, mező.

Царица n. császárné.

Царствие s. császárság; ország.

Царство s. ország.

Царство рослинъ: növényország; царство звѣрятъ: állatország; царство ископаемыхъ: ásványország; царство небесное: mennyország.

Царствованя s. uralkodás.

Царствовати k. i. uralkodni.

Царь h. császár.

Царьградъ h. Konstántinápoly.

Царьский (-ый) m. császári.

Цвикла (betula) n. czékla.

Цвисти k. i. virítani, virágzani.

Цвынтарь h. temető (a templom körül).

Цвѣлый m. virító, virágzó.

Цвѣсти k. i. virítani.

Цвѣтень h. május.

Цвѣтникъ h. virágágy.

Цвѣтный m. virágos, szines. Цвѣтна недѣля: virágvasárnap.

Цвѣтокъ h. kis virág, virágocska.

Цвѣтолюбивый m. virágkedvelő.

Цвѣтонòсный m. virágos.

Цвѣтопаданя s. virághullás.

Цвѣточникъ h. virágkereskedő.

Цвѣтъ h. virág, szin.

Цвѣчити cs. gyakorolni.

Цеберъ h. cseber, csöbör.

Цезура n. metszet (a versnél).

Цементъ h. czementmész.

Цензура n. czenzura.

Центнеръ h. mázsa.

Центровый m. központi.

Центръ h. központ, középpont.

Церемония s. ünnepélyesség, czeremonia.

Церквица n. kápolna.

Церуза n. irón, czeruza.

Церькати cs. fejni.

Церькòвникъ h. harangozó, egyházfi.

Церькòвничка n. harangozóné.

Церькòвное s. egyházi birtok; ити на церькòвное робити: az egyház birtokára dolgozni menni.
Церькòвный m. templomi.
Церькòвця n. kápolna.
Церьковъ n. templom.
Цеховый m. céhbeli.
Цехъ h. céh.
Ци kérdő szó — e. Ци знаешъ ты тото: tudod-e te azt? — s. a rutén *и* betü neve.
Цибульный m. hagymás.
Цибуля n. veres hagyma.
Цивилизация n. művelődés.
Циганинъ h. czigány.
Циганити k. i. hazudni.
Циганка n. czigányasszony.
Цигança s. czigány gyerek, rajkó.
Циганьский (-ый) m. czigány.
Цигла n. tégla.
Цидула n. czédula.
Цидуларьня n. czédulaház.
Цидулка n. czédula.
Цилиндеръ h. henger; palaczk, üvegpalaczk.
Цилько h. Vaszily.
Цильо h. Vaszily.
Цимада n. reverenda.
Цимбора h. czimbora, pajtás.
Цимеръ h. czimer.
Циркель h. körző.
Циркуляръ h. körrendelet.
Циркушъ h. czirkusz.
Цирькати cs. fejni.
Цистерна n. vízfogó.
Цитовати cs. idézni.
Цитронъ h. czitrom.
Цифра n. szám, számjegy.
Цифрованый m. czifra.
Цифровати cs. czifrázni; — ся v. czifrálkodni.
Цицушъ h. játék neme (a eziczuska és egér játéka).
Цицька n. csecs; emlő.
Цицькъ h. csecsbimbó.
Цмаровый m. irós.
Цмаръ h. iró.
Цминтарь h. temető (a templom körül).
Цнота n. erény.
Цоркати k. i. csörömpölni.
Цоркатало s. csörgő.
Цуговый (-go-) m. igás.
Цугъ (-g) h. vonat; fogat.
Цукорникъ h. czukrász.
Цукорня n. czukrás bolt.
Цукоръ h. czukor.
Цукрованый m. czukros.
Цукроварня n. czukorgyár.
Цукровати cs. czukrozni.
Цукрасъ h. czukrász.
Цукѣ isz. czoki!
Цупкати k. i. czuppogni.
Цупконѣти k. i. czuppogni.
Цуравый m. rongyos.
Цурати ся v. szégyelni, eltagadni, idegenkedni.
Цурбатка n. rongy.
Цурканка n. ujjnélküli bőrsuba.
Цурошъ h. rongyos ember.
Цуръ i. vesszen el, vessz el.
Цуря s. rongy.
Цыганити k. i. hazudni.

Цыганка n. czigányasszony.
Цыганча s. rajkó, czigány purdé.
Цыганчукъ h. czigányfiu.
Цыганъ h. czigány.
Цымбалы t. czimbalom.
Цыткати cs. csitítani.
Цытъ isz. hallgass, csitt!
Цьòтъ h. párosszám. Ци цьòтъ: páros-e?
Цьвегъ (-eg) h. czöveg.
Цѣвка n. cső, kürtő.
Цѣвочка n. kis cső.
Цѣдилце s. szűrő.
Цѣдильный m. szűrő.
Цѣдити cs. szűrni; — ся v. szűródni.
Цѣкавый m. érdekes.
Цѣкавòсть n. érdekesség.
Цѣлити cs. gyógyítani; összeszorítani (fogat); célozni.
Цѣлковитòсть n. teljesség.
Цѣлковитый m. teljes, egész, ép.
Цѣлкомъ i. egészen, egészben.
Цѣлование s. csókolás.
Цѣловати cs. csókolni; — ся v. csókolózni.
Цѣломудрие s. szűzeség, tisztaság.
Цѣломудрствовати k. i. szűz életet élni.
Цѣломудрый m. szűzi, szűz, tiszta.
Цѣлòсть n. épség, az egész, teljesség.
Цѣлый m. ép, egész.
Цѣль n. czél.
Цѣна n. érték, becs.
Цѣнитель h. becslő, becsűs.
Цѣнити cs. becsülni.
Цѣнникъ h. árjegyzék.
Цѣннòсть n. érték, becs.
Цѣнный m. értékes, nagy becsű.
Цѣнянка n. fém kanál, ón kanál.
Цѣпкати k. i. csipogni (csirke).
Цьпòвъ h. czipó.
Цѣпокъ h. vessző.
Цѣпочокъ h. vesszőcske.
Цѣпрушъ (cupressus sempervirens növt.) h. cziprusbokor.
Цѣпъ h. csép.
Цѣрка n. a kivarrás egy neme.
Цѣсарский (-ый) m. császári.
Цѣсарь h. császár.
Цѣсарька n. császárné.
Цѣтронъ h. czitrom.
Цѣха n. typus, jelleg.
Цюлованя s. csókolás.
Цюловати cs. csókolni; — ся v. csókolózni, csókolkózni.
Цяпкати k. i. cseppegni.
Цятка n. petty, pont.
Цятканистый m. pettyes, pettyegetett.
Цяткастый m. pettyes, pöttyegetett.

Ч.

Ч, ч a rutén ábécé huszonharmadik betűje ; a magyar nyelvben megfelelője cs.
Ча i. jobbra (az ökröt hajtva).
Чабрикъ h. borsfű.
Чадити cs. füstölni.
Чадо s. gyermek.
Чадъ h. gőz, füst.
Чадь n. korom, gőz, füst.
Чадѣти k. i. bekormozódni, megfakulni a füsttől.
Чай h. tea.
Чайникъ h. teás edény.
Чаканьошь h. csákányos.
Чакова h. csákó (ökörnév).
Чаковъ h. csákó.
Чале i. jobbra (ökörnél).
Чаловати cs. csalni ; — ся v. csalódni.
Чаловка h. csalóka.
Чалѣвный m. csalfa, csaló, csalárd.
Чамкати k. i. csámcsogni.
Чамняный m. életre való, ügyes, derék.
Чапити cs. beszorítani ; — ся v. beszorulni.
Чанка n. sapka.
Чапловати cs. csapni, kicsapni, elcsapni.
Чапля (ardea állt.) n. gém.
Чаповка n. csapófa.
Чаповкати cs. csapófával ellátni.
Чардашъ h. csárdás.
Чарити cs. elbüvölni, megbabonázni.
Чарка n. ivópohár, kehely.
Чарованя s. elbüvölés, varázslás.
Чаровати cs. büvölni.
Чароглядъ h. bűvös tekintet.
Чародѣй h. bűvész, bűbájos.
Чародѣйство s. bűbájosság, bűvészet.
Чарокрай h. tündérország.
Чары t. bűbájos szer, bűvös szer.
Чарочка n. pohár, kehely.
Часловецъ h. a horákhoz való imák könyve.
Часомѣрь h. időmérő.
Часопись n. folyóirat, ujság.
Часословъ h. horákhoz való imákat tartalmazó könyv.
Частиця n. részecske.
Частный m. részletes, különös, egyes.
Часто i. gyakran.
Часточка n. részecske.
Частый m. gyakori.
Часть n. rész, darab, osztályrész, juss.
Часъ h. idő, érkezés ; е щи часу : van még időnk, ráérünk még.
Чатурна n. csatorna.
Чаша n. kehely ; csésze (a virágoknál).
Чашкый m. nehéz, sulyos.

Чаяти k. i. sietni, remélyleni, hinni; чаяти за себе: igyekezni, iparkodni.

Чверькати k. i. fogán keresztül köpni.

Чебря s. cserépedény.

Чей, чия, чие nm. kié.

Чеканити cs. verni, ütni (pénzt), *Чеканъ* h. csákány.

Чеканя s. várás.

Чекати cs. várni, várakozni.

Челлениця n. agyag, piros agyag.

Челленный m. veres, piros.

Чело s. homlok.

Человѣкъ h. ember.

Человѣческий (-ый) m. emberi.

Человѣчество s. emberiség.

Челюсти t. a kemencze szája.

Челюсть n. állkapocs.

Челядина n. fehér személy, vászon cseléd.

Челядникъ h. férfi cseléd.

Челядный m. cseléd —; челядна хыжа: cselédszoba.

Челядня n. cselédszoba.

Челядь n. cseléd, fehér személy; бѣла челядь: vászon cseléd, szép nem.

Челядьча s. cseléd.

Чемерити ся v. csömörödni, csömörleni.

Чемерь (helleborus növt.) h. fekete hunyor; — csömör.

Чемность n. illedelem, szerénység.

Чемный m. illedelmes, szerény.

Ченгегловати (-get-) k. i. csengetni.

Ченгёвъ (-güv) h. csengő.

Чендбъзтушъ h. csendbiztos.

Чендешный m. csendes.

Чень i. talán, tán.

Чепакъ h. fökötő.

Чепарити cs. terpeszteni; — ся v. terpeszkedni.

Чепець h. fökötő.

Чепчикъ h. kis fökötő.

Чепѣга n. ekeszarva.

Червакъ h. féreg, pondró.

Червень h. junius, szent Iványhava.

Червець h. junius, szent Iványhava.

Червеный m. vörös, piros.

Червивець h. almának férges része.

Червивый m. férges.

Червиговатый (-go-) m. pondrós.

Червиговець (-go-) h. férges alma.

Червленый m. piros.

Червѣнка n. vérhas.

Черга n. sor, rend.

Череватый m. nagyhasu, potrohos.

Черевачъ h. nagy hasu, haspók.

Черевики t. csizma, piros bőrcsizma; topánka.

Черево s. has.

Череда n. csorda.

Чередарити k. i. csordás mes-

terséget üzni; marhát legeltetni.
Чередарь h. csordás.
Чередарька n. csordásné.
Черезъ e. át, keresztül, folyamában; ért, miatt; alatt.
Черенатый m. zápfog —
Черенный m. zápfog —
Черено s. nyél.
Черенъ h. nyél.
Черепаха n. teknős béka.
Черепокъ h. kis cserép.
Черепъ h. cserép.
Чересло s. csoroszlya.
Чересъ h. tűszű.
Черешнѣ t. cseresnye.
Черешня (cerasus avium növt.) n. cseresnyefa.
Черкати cs. megdörzsölni, odadörzsölni (gyufát a falhoz).
Черкнути cs. vonni, vonást húzni.
Чермное море Veres-tenger.
Чермный m. sötét veres.
Чернець (черця) h. barát, szerzetes; пойти у черцѣ: beállani barátnak.
Чернило s. tinta.
Чернильница n. tintatartó.
Чернити cs. feketíteni; — ся v. feketedni.
Черницѣ t. szederj, földi szederj.
Черница n. szederj-bokor.
Чернобровый m. fekete szemöldökü.
Чернобыль (artemisia vulgaris növt.) n. fekete üröm.
Черногория n. Montenegro.
Черноклениna (acer campestre növt.) n. fekete gyűrű.
Чернокнижество s. bűvészet, bűbájosság.
Чернокнижникъ h. bűvész, bűbájos.
Черный m. fekete.
Чернѣти k. i. feketülni, feketedni.
Черпати cs. meríteni.
Черствый m. régi, megkeméдett (kenyérről).
Черствѣти k. i. megszáradni (kenyérről).
Черта n. vonás.
Чертежъ h. rajz, vázlat.
Чертица n. nő-ördög.
Чертъ h. ördög.
Черяти cs. cserélni.
Чесаня s. fésülködés.
Чесати cs. fésülni, vakarni (lovat); — ся v. fésülködni.
Чеснокъ (allium sativum növt.) h. foghagyma.
Чесный m. becsületes.
Честовати cs. tisztelni, becsülni; — ся v. megbecsülni magát.
Честолюбие s. becsvágy.
Честность n. becsületesség.
Честный m. becsületes.
Честь n. becsület, tisztelet.
Чеський (-ый) m. cseh.
Чета n. pár.

Четверо sz. négyecskén, négyen.
Четверокутный m. négyszögű.
Четвероногій m. négylábu.
Четвертина n. egy negyed rész.
Четвертый m. negyedik.
Четверть n. negyed rész.
Четвергъ h. csütörtök.
Четыре sz. négyen.
Четыредесятый sz. negyvenedik.
Четырнадцать sz. tizennégy.
Чехія n. Csehország.
Чехъ h. cseh.
Чеча n. csecse, játék.
Чешуя n. pikkely.
Чи ksz. -e?
Чивдыръ h. csődör.
Чига (-ga-) n. csiga.
Чижъ (fringilla spinus állt.) h. csíz.
Чиколотокъ h. bütyök, íz (az ujjon).
Чикъ h. csik.
Чимъ ksz. mivel, miáltal?
Чиненикъ h. országut.
Чинительнòсть n. tevékenység.
Чинити cs. tenni, cselekedni; — ся v. tettetni magát.
Чинnòсть n. tevékenység, hathatóság.
Чиноватый m. nem simán szőtt (vászon), csinvatos, háromnyüstös.
Чинъ h. hivatal, tisztség, rend; mérték a szövésnél.
Чипкастый m. csipkés.
Чиръ h. kukoricza lisztből főtt étel.
Чирь h. tapló.
Чирькати cs. odadörzsölni; gyujtani (gyujtófát).
Чирякъ h. mérges pattanás, kelés.
Численіе s. számolás.
Численнòсть n. szám.
Численный m. számolt, megszámlált.
Числительное имя: számnév.
Числити cs. számolni, számlálni.
Число s. szám: kelet, kelte az időnek.
Числòвникъ h. számnév.
Чистенькій (-ый) m. tiszta.
Чистити cs. tisztítani.
Чистолюбный m. tisztaságszerető, tiszta.
Чистописаніе s. szépírás.
Чистосердный m. nyilt szivű, őszinte.
Чистотнòсть n. tisztaság.
Чистотный m. tiszta.
Чистота n. tisztaság.
Чистый m. tiszta, fényes, világos.
Читальня n. olvasó terem.
Читанка n. olvasókönyv.
Читатель h. olvasó.
Читати cs. olvasni.
Чича n. csecse-becse.
Чищеникъ h. tisztás ut.
Чищенье s. tisztítás, tisztulás.
Членъ h. tag; hajlás, íz, csukló.

Человѣчество s. emberiség, emberségesség.
Человѣкъ h. ember.
Человѣчокъ h. emberke, ember.
Чмовжъ (alcedo állt.) h. jegér.
Чмовхати k. i. kuszni, mászni (fára).
Чмѣль (bombus terrestris állt.) h. pöször, dongó.
Чо ksz. mi?
Чобанъ h. csobolyó.
Чоботя s. csizmácska.
Чобо̀тъ h. csizma.
Чова n. tilalomfa.
Човень h. csolnak.
Човка (corvus monedula állt.) n. csóka.
Човникъ h. vetéllő.
Чоло s. homlok.
Чоловѣкъ h. ember.
Чоловѣчество s. emberiség, emberiesség.
Чоловѣчий (-ый) m. emberi, emberséges.
Чомаговати (-go-) cs. csomagolni.
Чомо̀въ h. csomó.
Чому ksz. miért?
Чомъ ksz. miért?
Чонка n. csonka (pipa).
Чопнарь h. csapoló, borcsapoló.
Чопокъ h. szár (gyömölcsnél); faszeg.
Чо̀пъ h. csap.
Чорнилница n. tintatartó.
Чорнило s. tinta.
Чорнити cs. feketíteni.
Чорнобрывый m. fekete szemöldökü.
Чорнобыль n. fekete üröm.
Чорноземъ n. televényföld.
Чорноклинъ h. fehete juhar, jávor.
Чорнокнижникъ h. bűbájos.
Чорнорожа n. mályva.
Чорный m. fekete.
Чорнѣти ся v. feketedni.
Чортикъ h. kis ördög.
Чортица n. nő-ördög.
Чорто̀вський (-ый) m. ördögi.
Чорто̀въ m. ördögé.
Чортополохъ h. csillagbógáncs.
Чортъ h. ördög.
Чортятко s. kis ördög.
Чотыри sz. négy.
Чотыринадцять sz. tizennégy.
Чотыриста sz. négyszáz.
Чрево s. has.
Чрезвычайный m. rendkivüli, szokatlan.
Чрезмѣрный m. mértékfeletti.
Чрезъ e. át, keresztül; alatt, folyamában; ért, miatt.
Чтение s. olvasás, olvasmány.
Чтецъ h. felolvasó.
Чтити cs. tisztelni, becsülni.
Чувати cs. hallani, hallgatni.
Чудакъ h. furcsa ember, különködő.
Чудесный m. csodálatos.
Чудити cs. megcsodálni, megbámulni; — ся v. ugy tetszeni.
Чудный m. csodálatos.
Чудо s. csoda.

Чудовати cs. csodálni; — ся v. csodálkozni.
Чудодѣяти cs. csudát tenni.
Чуджый m. idegen.
Чужина n. idegen hely, idegen birtok.
Чужый m. idegen.
Чулка n. üstök.
Чунный m. csodás, csodálatos.
Чупрѣна n. üstök.
Чурапей h. felső ruha (uri).
Чурь h. csür.
Чуственникъ h. indulatszó.
Чуственнòсть n. érzékenység, érzés, érzelem.
Чуственный m. érzéki, érzékeny, érző.
Чуствительный m. érzékeny, érző, érzelmes.
Чуство s. érzés, érzelem, érzék.
Чуствовати k. i. érezni.
Чути cs. hallani.
Чутливòсть n. érzékenység.
Чутливый m. érzékeny.
Чутора n. csutora.
Чуфаловати cs. csufolni.
Чуфшагъ (-g-) h. csufság.
Чухати cs. dörzsölni, dörgölni, vakarni, sikárlani; — ся v. vakarózni, dörzsölőzni.
Чӥхати cs. dörzsölni, dörgölni, vakarni; — ся v. dörgölőzni.
Чӥпка n. csipke.
Чӥпканистый m. csipkés.
Чӥпкастый m. csipkés.
Чьду h. csidu, csikó.
Чьжмадий h. csizmadia.
Чѣжмарити k. i. csizmadia mesterséget folytatni.
Чѣжмарь h. csizmadia.
Чѣжмарька n. csizmadiáné.
Чѣжмарьство s. csizmadia mesterség.
Чѣжмовый m. csizmás.
Чьжмы t. csizma.
Чьзмы t. csizma.
Чькдвъ h. csikó.
Чьрьзъ h. csizmadia enyv, csiriz.
Чѣсарь h. császár.
Чѣсарька n. császárné.
Чѣсарьский m. császári.

III.

Ш, ш: a rutén ábécé huszonnegyedik betüje; a magyar nyelvben *s*.
Ша s. neve a rutén *s* betünek.
Шабесъ h. szombat a hébereknél.
Шайба n. czéltábla.
Шакъ k. csak.
Шалалайка n. pásztorsíp.

Шалария n. havibér, évbér.
Шалата n. saláta.
Шаленый m. bolond, balga, ostoba.
Шалити cs. ki. pajkoskodni, bolondítani.
Шалòсть n. pajkosság, bohóság.
Шамфа n. sámfa.
Шамфовати cs. sámfázni.
Шандоръ h. Sándor.
Шанецъ h. árok, sáncz.
Шановати cs. szeretni, becsülni, kimélni.
Шанцъ h. sáncz.
Шапка n. sapka; tető. Назлодѣи шапка горить: a tolvajon ég a sapka.
Шапочка n. kis sapka.
Шараглъ (-gl-) t.n. saroglya.
Шарицький m. sárosi, sárosmegyei.
Шарка n. sark, sarok, ajtósark.
Шарканъ ъ h. sarkantyú.
Шаркань n. sárkány.
Шата n. ruha, felsőruha.
Шаторъ h. sátor.
Шатровый m. sátoros.
Шатя s. ruha, felsőruha.
Шафарити k. i. sáfárkodni.
Шафаръ h. sáfár.
Шафель h. dézsa.
Шафранъ (crocus növt.) h. sáfrány: sáfrány-gomba.
Шахтеръ h. metsző (a zsidóknál).
Шашка (acridium állt.) n. sáska.
Шашъ (növt.) h. sás.
Швабка n. svábnő.
Шваблякъ h. gyujtó, gyujtófa.
Швабский (-ый) m. sváb.
Швабча s. sváb gyerek.
Швабчукъ h. sváb fiu.
Швабъ h. sváb férfi.
Швайка n. pipavájó.
Швайцерка n. svájczi faju tehén.
Швалъ h. varró, szabó.
Швальня n. varró intézet.
Шваля n. varró nő.
Шварный m. kedves.
Шведъ h. svéd.
Швецъ h. szabó.
Швыдкий (-ый) m. gyors, sebes.
Швыдко i. sebesen, gyorsan.
Швыдкòсть n. sebesség, gyorsaság.
Швыкати cs. csapkodni, suhintani, suhogtatni.
Швыкнути cs. megcsapni, megütni.
Швырити cs. eldobni, elhajítani.
Шевря n. sőre.
Шейка n. nyak.
Шейникъ h. nyakkendő.
Шелеснатый m. suttogó, suttogó (falevél), lombos, terepélyes.
Шелестѣти k. i. susogni, suttogni (falevél).
Шельма kn. gaz ficzkó.
Шепелявити k. i. selypíteni.
Шепнути k. i. sugni.

Шептати k. i. susogni, suttogni, sugni.
Шерóбликъ h. éjjeli edény.
Шерпати cs. kotorászni, vakarni.
Шерпеньовъ h. serpenyő.
Шерпѣнка n. kis serpenyő.
Шерстѣ n. szőr, gyapju.
Шестакъ h. hat ujju; hatos.
Шествовати k. i. menni.
Шестеро sz. hatan.
Шестинедѣлька n. olyan nő, ki lebetegedése óta a hatodik hetet éli: gyermekágyas.
Шестина n. hatod, hatodik rész.
Шестнадцять sz. tizenhat.
Шестый m. hatodik.
Шесть sz. hat.
Шестѣнь h. köb. koczka.
Шестя s. szerencse.
Шея n. nyak.
Шибати cs. dobni, hajítani; — ся v. dobálódni, hányódni.
Шибеникъ h. akasztani való.
Шибеница n. akasztófa.
Шибенякъ h. akasztófára való, akasztófa virága.
Шибнути cs. leütni.
Шивкиня n. varrónő.
Шиковный m. ügyes.
Шило s. ár.
Шина n. kerékvas, sinvas.
Шингла (-gla) n. zsidely.
Шинкарь h. korcsmáros.
Шинокъ h. korcsma, italmérés.
Шинкъ h. korcsma, italmérés.
Шипѣти k. i. sipítani.
Ширина n. térség.
Ширинка n. kendő.
Ширити cs. szélesíteni; — ся v. szélesedni, begyeskedni. Добрѣ ширити ся у чужòмъ: könnyü pöffeszkedni a máséban.
Широкый m. széles, tágas.
Ширь n. szélesség, kiterjedés.
Ширяти cs. szélesbíteni.
Ширѣнь n. szélesség, kiterjedés.
Шити cs. varrni.
Шитя s. varrás.
Шия n. nyak.
Шкапа n. kancza ló; gebe.
Шкаредный m. csunya, csuf.
Шкатулька n. iskátulya, doboz.
Шкварька n. tepertő.
Шкоба n. vaskapocs, iszkaba.
Шкобити cs. vaskapocsesal bekapcsolni.
Шкло s. üveg.
Шкода n. kár, veszteség; — i. kár érte.
Шкодити k. i. ártani. Тко нòзно ходить, самъ собѣ шкодить: a ki késön jár, önmagának árt.
Шкòдливòсть n. kártékonyság.
Шкòдливый m. kártékony.
Школа n. tanterem, iskola.
Шкòльникъ h. iskolás fiu.
Шкòльный m. iskolai, iskolás.
Школарня n. iskolaház.
Школярка n. iskolás leány.
Школярь h. iskolás fiu.

Шкрепатн cs. vakarni, hámozni, hántani.
Шкура n. bőr.
Шкѣрити cs. vicsorítani.
Шкѣрякъ h. vicsorító; érett dió.
Шлайферъ h. köszörűs.
Шлайфовати cs. köszörülni.
Шлиперъ h. sleeper.
Шлюбъ h. eskü, hit.
Шмарити cs. eldobni, ellökni.
Шматя s. ruha, ruhanemü.
Шмыгати (-gá-) cs. dörzsölni, guzsolni, gyürni.
Шнуровати cs. zsinórozni.
Шнуръ h. zsinór, csapózsinór.
Шо nm. mi, micsoda; — minden; шоденный = mindennapi.
Шобы k. hogy, vajha.
Шовгорина (-go-) n. sógorné.
Шовгорство s. sógorság.
Шовіоръ h. sógor.
Шовдыръ h. sódar.
Шовковица n. selyemhernyó, selyembogár.
Шовковникъ h. selyembogár.
Шовководство s. selyemtermelés.
Шовковый m. selyemből való, selyem.
Шовкъ h. selyem.
Шоръ h. sor, rend; за шоромъ: rendben.
Шотнякъ h. szikár, vézna (ember), satnya.
Шпакъ (sturnus állt.) h. seregély.
Шпарга (-gá) n. ruhaszárító kötél.
Шпенатъ h. paréj.
Шпионъ h. kém.
Шпиталь n. kórház.
Шпора n. sarkantyu.
Шпунтъ h. dugó.
Шпурити cs. eldobni, ellökni, elhajítani.
Шпѣгунити cs. kémlelni, kémkedni.
Шпѣгунъ h. kém.
Шпївкати cs. eldobni, dobni.
Шпївкнути cs. eldobni, elvetni.
Шрубовати cs. csavarni, srófolni.
Шрубъ h. csavar, sróf.
Шрутъ h. sörét, galacsin.
Штемпель h. bélyeg.
Штемпликъ h. bélyeg.
Штерецдеть sz. negyven.
Што nm. mi, micsoda; — minden; штоденный: mindennapi. Што до мене: a mi engemet illet; — k. hogy.
Штольня n. istalya, bányamenet.
Штранга (-g-) n. kötél, istráng.
Штобы k. hogy, vajha.
Штурмъ h. roham.
Шуба n. suba.
Шубовкати k. i. lubiczkolni.
Шубовкнути k. i. alámerülni.
Шувный m. szép.
Шудовка n. egy éves kocza, ártány.

Шудòвъ h. ártány (him) süldő.
Шугай h. szerető, kedves.
Шуйца n. balkéz.
Шукати cs. keresni, nyomozni.
Шумиголова kn. szeleburdi.
Шумный m. szép.
Шумѣти k. i. zugni.
Шуркати cs. szurkálni, szurni.
Шурованя s. sikárlás, surolás.
Шуровати cs. surolni, sikárolni.
Шурцъ h. kötény.
Шутка n. barka, birke.
Шуфладка n. fiók, ládafia.
Шѣстакъ h. hatos.
Шѣстикутъ h. hatszög.
Шѣсть sz. hat.
Шѣстьнадцять sz. tizenhat.
Шѣстьдесятъ sz. hatvan.
Шѣстьстòвъ sz. hatszáz.

Щ.

Щ, щ: a rutén ábéczé huszonötödik betüje; a magyarban: *scs*.
Ща: neve ezen betűnek.
Щава (rumex acetosa növt.) n. sóska, lórom.
Щавникъ h. sóskától boritott hely.
Щадити cs. kimélni, elnézni valamit, takarítani; — ся v. kimélni maga magát, takarékoskodni.
Щаднòсть n. takarékosság.
Щадный m. takarékos.
Щапити cs. szorítani; — ся v. beszorulni.
Щасливити cs. boldogítani, boldoggá tenni; — ся v. boldogulni.
Щасливый m. boldog, szerencsés.
Щастливый m. szerencsés, boldog.
Щастя s. szerencse, boldogság.
Щебетати k. i. csevegni, csicseregni, énekelni (madár).
Щедрити k. i. uj évkor énekelni a házaknál és szerencsét kivánni; — cs. bőkezüen ellátni.
Щедровка n. ujévi dal.
Щедрòсть n. bőkezűség.
Щедрота n. bőkezűség.
Щедрый m. bőkezű.
Щезнути k. i. eltünni, elveszni.
Щеный m. keresztelt.
Щеня s. kis kutya, kutyakölyök.
Щепити cs. oltani (fát).
Щербавый m. csorba, kicsorbult.

Щербатый m. csorba, kicsorbult.
Щетка n. kefe.
Щеть n. gereben.
Щи=еще=ищи: még.
Щикати ся v. csuklani.
Щикнути k. i. csuklani.
Щиня s. keresztelő.
Щипати cs. csipni; — ся v. csipkedni.
Щипнути cs. csipni; — ся v. csipkedni.
Щирòсть n. nyiltszivüség.
Щирый m. nyiltszivű, őszinte.
Що nm. mi, minden; щорòкъ: minden évben. Що до мене: a mi engemet illet; — k. hogy.
Щобакъ h. olyan ember, a ki mindig що-t mond.
Щобы k. hogy, vajha.
Щоденный m. mindennapi.
Щонòчъ i. minden éjjel.
Щòнка n. kapocs; kapcsoló madzag; boglár.
Щòнкати cs. bekapcsolni, bekötni.
Щука (esox lucius állt.) n. csuka.
Щупати cs. tapogatni.
Щурити cs. összehúzni a szemet; — ся v. fület hegyezni.
Щуръ h. patkány; pele (mioxus).
Щутокъ h. fricska.
Щѣня s. keresztelő, keresztelési lakoma.
Щѣняти cs. rostálni.
Щѣтка n. kefe.
Щѣть n. gereben.

Ъ.

Ъ, ъ: a rutén ábéczé huszonhatodik betűje; neve *jor*; hangja nincs. Az ó szlávban valóságos hang volt; a ruténban (és az oroszban is) megtartják, bár szükség nélkül. Manapság összes jelentősége anynyi, hogy az előtte álló mássalhang-

Сеся буква теперь уже немае свого голоса ани у руськòмъ, ани у россійскòмъ языцѣ, хоть у старославянскòмъ и бывъ у неѣ такий. У письмѣ безъ всякоѣ потребы уживаеме нивъ. У руськòмъ языцѣ лише то значить, ожъ тоту согласну

zót változás nélkül, tehát keményen kell kiejteni.

букву, за котровъ стоить, чисто, безъ всякого мягшѣня треба выповѣдати (путъ=put; путь=puty). Во словахъ на початку не стоить.

Ы.

Ы, ы: a rutén ábécé huszonhetedik betüje; a magyarban nincs megfelelő hangja, a mennyiben *u* és *o* közt foglal helyet. Beregmegyében kiváló erősséggel ejtik ki. Neve: *jary;* átirásnál (transcriptio) y-nal pótolják. A szó elején nem fordul elő.

Сесю букву у вармеди Берегъ барзъ дужо выповѣдають, туй-туй такъ, ги бы гортанна была. Слова ся нивъ не починають. Мадярска мова нема подобного голоса. Руснакы што меджи товтами живуть, выгваряють ю ги мадярское *i*, а бо россйиское *u* (i).

Ь.

Ь, ь; a rutén ábécé huszonnyolczadik betüje. Szó elején nem áll; félhang; lágyítja az előtte álló mássalhangzót (ha t. i. lágyítható). Csak mássalhangzók után áll. Neve *jirj*, hangja *j*.

Во словахъ на початку нема мѣста; уживае ся яко знакъ мягшеня, позаякъ мягшить передъ нивъ стоючу согласну, кедь она дае ся помяхшити. За самогласными буквами никда нестоить.

Й.

Й, й: a rutén ábéczé huszonkilenczedik betűje; a magyarban *j*; csak hangzók előtt és után áll.
Йоанъ h. János, Jancsi.
Йовсаѣ (-g) h. jószág, marha.
Його nm. a harmadik személyű birtokos névmás második esete: övé.
Йосефъ h. József; на Йосефа; József napján, József napi vásárkor.
Йой isz. jaj.
Йойойой isz. jaj jaj jaj!
Йойкати k. i. sírni.
Йойкливый m. síró.
Йойкъ h. sírás.
Йойстрый m. éles, hegyes; szigoru.
Йойчати k. i. sírni.
Йому nm. a harmadik személyü birtokos névmás harmadik esete: neki.
Йона h. Jónás.
Йорданъ h. Jordán folyó.
Йоръ h. a rutén ъ (26-ik) betű neve.
Йоры: a rutén ы (27-ik) betű neve.
Йосифъ h. József.
Йосльо h. József.

Ѣ.

Ѣ, ѣ: a rutén ábéczé harminczadik betüje; magyarban: *ji* és *i*.
Ѣда n. evés, étkezés.
Ѣдакъ h. evő, nagy evő.
Ѣдати cs. enni.
Ѣдкòсть n. méreg, maró erő.
Ѣдкий (-ый) m. maró, mérges; ѣдка вода: etető víz, választó viz.
Ѣдло s. étel, eledel.
Ѣдовитый m. mérges; ѣдовита рослина: mérges növény.
Ѣдъ h. méreg.
Ѣжа n. evés.
Ѣжо (erinaceus állt.) h. tövises disznó.
Ѣздити k. i. utazni.
Ѣсти (ѣмъ) cs. enni, marni; — ся v. egymást enni, marakodni.
Ѣстки (-кы)=ѣсти cs. enni.
Ѣстòвный m. ehető.
Ѣть h. a jelen betü neve.
Ѣхати k. i. menni, utazni. Ѣхати на òхлякъ: nyereg nélkül ülni a lovon, szőrin megülni a lovat.

Ю.

Ю, ю; a rutén ábéczé harminczegyedik betüje; a magyarban *ju*; =ею=ѣ=őt.
Юбилей h. jubileum.
Югасити k. i. juhászkodni.
Югасъ h. juhász.
Югъ h. dél.
Юда h. Judás.
Юдеи t. zsidók, izraeliták.
Южный m. déli.
Юза n. bilincs, békó.
Юзникъ h. fogoly, rab.
Юла n. Julia, Juli, Julcsa.
Юлианский календарь: Julián naptár, mely 12 nappal van hátrább, mint a Gergely-féle.
Юлий h. julius hó; Gyula.
Юнакъ h. ifju.
Юнецъ h. fiatal ökör.
Юний h. junius hó.
Юнòсть n. fiatalság, ifjuság.
Юноша h. ifju.
Юрко h. György.
Юря s. szent György napja.
Юстина n. Juszti.
Юстиция n. igazságszolgáltatás.
Ютро s. reggel.
Юха n. lé, leves; vér (gunyolódva): пся юха: kutyavér.

Я.

Я, я: a rutén ábéczé harminczkettedik betüje; a magyarban *já*.
Я nm. én; a jelen betü neve.
Ябеда n. rágalom.
Ябедити cs. rágalmazni.
Ябедникъ h. rágalmazó.
Ябедський (-ый) m. rágalmazó, rágalmas.
Ябко s. alma (gyermek nyelvben).
Яблоко s. alma.
Яблòнка n. almafa.
Яблòнковый m. almafából való.
Яблоня n. almafa.
Яблочникъ h. almabor.
Яблыко s. alma.
Яблычко s. kis alma.
Ява n. jelenet; szin, játékszin
Явити cs. jelenteni; — ся v. jelenni, jelentkezni.
Явление s. jelenés, tünemény, jelenség.
Являти cs. jelenteni; — ся v. jelenni.
Явно i. világos, nyilvánvaló.

Явнòсть n. nyilvánosság.
Явный m. világos, nyilvános.
Яворовый m. jávorfából való, jávor —
Явòръ (acer pseudoplatanus növt.) h. jávorfa.
Ягня s. bárány.
Ягнятина n. bárányhus.
Ягнятко s. kis bárány.
Ягнячый m. bárányból való, bárány —; ягняча кожа: báránybör.
Ягода n. földi eper.
Ягòдка n. kis földi eper.
Ядение s. étel, eledel.
Ядерный m. élénk, fürge.
Ядовитòсть n. mérgesség; bőszültség.
Ядовитый m. mérges; bősz.
Ядреный m. élénk, fürge.
Ядро s. ágyúgolyó.
Ядуха n. mellszorulás, szükmellüség, nehéz lélekzés.
Ядухливый m. szuszogva beszélö, hápogó, szükmellü.
Ядушливòсть n. szükmellüség.
Ядъ h. méreg.
Язанка n. köteg, csomó.
Язаня s. kötés, megkötés.
Язати cs. megkötni; kötözni.
Язва n. seb.
Язвити cs. sebesíteni.
Языкатый m. nyelves.
Языкъ h. nyelv.
Язычество s. pogányság.
Язычникъ h. pogány.
Язычный m. nyelvi, nyelv —
Яйце s. tojás.
Яйиско s. tojás.
Яйишница n. rántotta, rátotta.
Якбы i. hogyan, miképen.
Якмай i. elégséges, elegendő, éppen.
Яко i. mint; hasonlóan.
Яковъ h. Jakab.
Якорь h. horgony.
Якось i. valahogy.
Якòсть n. milyenség, minőség, állapot, mivolt.
Якъ i. hogyan.
Ялина n. fenyő.
Ялица n. fenyő.
Яличный m. fenyőből való, fenyő —; яличный лѣсъ: fenyves.
Ялòбнòсть n. illem, illedelem.
Ялòбный m. illő, illedelmes.
Яловець (juniperus communis növt.) h. gyalogfenyő, boróka.
Ялòвка n. üszü; meddő tehén.
Яловый m. fenyőfából való; meddő.
Ялo ся: illik, illedelmes, illő.
Ялчъ h. ács.
Ялый m. illő.
Яма n. gödör, sír.
Ямашъ h. sirásó.
Янко h. János, Jankó.
Яно h. János.
Январь h. január hó.
Янчѣ h. Jancsi.
Япония n. Japán.
Ярашбирòвъ h. járás-biró.
Яращъ h. járás.
Ярема h. Jeremiás.

Ярець (hordeum növt.) h. árpa.
Ярина n. tavaszi vetés; fő-zelék.
Ярити cs. ingerelni.
Яркий m. szines, világos, élénk.
Ярмарокъ h. vásár.
Ярмо s. járom; iga.
Ярмовый m. járomba való, jármas, igás.
Ярный m. tavaszi.
Ярòвъ h. járó hely, rés.
Яровый m. tavaszi.
Ярокъ h. árok.
Ярославый m. nem keresztényi, pogány.
Яростивый m. dühös, bősz.
Яростный m. dühös, bősz.
Ярòсть n. dűh.
Яруга n. tócsa a réten, vizzel borított kaszálló.
Ярый m. dühödt, dühös, bősz.
Ярьный m. tavaszi.
Ярь n. tavasz.
Ясенець h. zománcz.
Ясенникъ h. zománczfestő.
Ясень (fraxinus excelsior növt.) h. körisfa.
Яскòрь (ranunculus növt.) h. szironta.
Яслѣ t. jászol.
Яснити cs. felvilágosítani.
Яснòсть n. világosság, értelmesség, tisztaság.
Ясны t. inny.
Ясный m. világos, verőfényes, napfényes.
Яснѣти k. i. világossá, fényessé válni.
Яства n. étel.
Ясти cs. enni.
Ястрябъ (buteo állt.) h. ölyv.
Ясѣнь (fraxinus excelsior növt.) h. körisfa.
Ясѣньовый m. kőrisfából való.
Яти cs. fogadni, szegődtetni; — ся v. szegődni.
Ять h. a rutén „ѣ“ betű neve; fogság, börtön. Кедь забъете чоловѣка, До ятя пòдете: ha megölitek az embert, fogságba kerültök.
Яцько h. Jakab; nyul. Стòй яцьку! пѣну сь загубивъ: megállj te nyul, elvesztetted a pipádat. (Ezt kiáltják a futó nyul után.)
Ячменъ (hordeum növt.) h. árpa.
Ящòлка (lacerta állt.) n. gyik.
Ящурка (lacerta állt.) n. gyik.
Ящѣрка (lacerta állt.) n. gyik.

Зазначка. — Megjegyzés.

У церьковнòвъ азбуцѣ суть буквы, котрѣ не уживають ся у руськòвъ. Тоты буквы суть сесѣ:

ѕ (зело) пише ся у руськòмъ з
ї (и) „ „ „ „ и
ѹ (оникъ) „ „ „ „ у
є (је) „ „ „ „ е
ѡ (о) „ „ „ „ о
ѿ (отъ) „ „ „ „ отъ
ѯ (кси) „ „ „ „ кс
ѱ (пси) „ „ „ „ пс
ѳ (ѳита) „ „ „ „ т, фт
ѵ (ижица) „ „ „ „ и, в.

A templomi szláv nyelvben vannak betük, melyek a ruténban nem használtatnak. Ezek a következők:

ѕ (zelo) a ruténban з (z)
ї (i) „ „ и (ė)
ѹ (onik) „ „ у (u)
є (je) „ „ е (je)
ѡ (o) „ „ о (o)
ѿ (ot) „ „ отъ (ot)
ѯ (kszi) „ „ кс (ksz)
ѱ (pszi) „ „ пс (psz)
ѳ (ftitá) „ „ т, фт (t, ft)
ѵ (izsicjá) „ „ и, в (ė, v).

Хибы во друкованю. — Sajtóhibák.

Сторона *Lap*	Стовпъ *Oszlop*	Зъ горѣ *Felülről*	Шоръ *Sor*	Мѣсто *Helyett*	Читай *Olvasd*
2	I	„	9	адова	адьова
4	I	„	19	anokalipszis	ápokálipszis
7	II	„	14	cs.	k. i.
10	II	„	19	Бсзстрастный	Безстрастный
12	I	„	10	*Бигарь*	Бигарь
14	I	„	14	cs.	k. i.
15	I	„	26	s.	h.
15	II	„	3	cs.	k. i.
19	II	„	6	s.	t. s.
20	I	„	12	cs.	k. i.
23	II	зъ споду *alulról*	4	n.	h.
24	II	„	25	cs.	k. i.
27	I	зъ горѣ *felülről*	3	Бдячный	Вдячный
31	I	„	28	Вечѡръ	Вичѡръ
32	I	„	5	cs.	k. i.
38	I	„	15	Восклуцати	Восклицати
39	II	„	30	вреня	время
41	I	„	9	n.	s.
44	II	зъ споду *alulról*	1	tögy	tőgy
50	I	„	17	Гайдукъ	*Гайдукъ*
50	II	зъ горѣ *felülről*	4	csőcselek	csőcselék
56	II	„	29	Голибиця	Голубиця
57	II	„	1	cs.	k. i.

Сторона *Lap*	Стовпъ *Oszlop*	съ горѣ *felülről*	Шоръ *Sor*	Мѣсто *Helyett*	Читай *Olvasd*
58	II	„	23	cs.	k. i.
60	I	съ споду *alulról*	2	taréj	marj
63	I	„	9	gazdasszny	gazdasszony
64	I	„	15	Узята	Узяти
64	II	„	23	cs.	k. i.
65	I	„	1	sz.	nm.
65	I	„	3	m.	nm.
65	I	„	13	m.	n.
65	I	съ горѣ *felülről*	6	n.	s.
67	I	„	4	h.	i.
69	I	„	9	Дзьенить	Дзвенить
70	I	„	22	n.	s.
73	I	„	10	h.	n.
75	I	„	15	ügyelelt	ügyelet
76	II	„	29 30	s.	h.
76	II	„	34	n.	h.
79	I	„	8	Доснути	Досхнути
80	I	съ споду *alulról*	17	s.	h.
80	II	„	7	szétszuzni	szétzuzni
81	I	„	23	fövély	vőfély
81	I	„	24	fövény	vőfény
81	II	„	7	Дрѣкъ	*Дрькъ*
81	II	„	9	s.	h.
81	II	„	10	telni	tolni
81	II	„	36	m.	i.
84	I	„	18	Димняный	Дымняный
84	I	„	20	Димниця	Дымниця
84	II	„	2	n.	s.
87	I	„	27	h. n.	s.
87	I	„	20	Егекское	Егейское
88	II	„	11	h.	n.
88	II	„	15	n.	nm.

Сторона *Lap*	Стовпъ *Oszlop*	Зъ споду *Alulról*	Шоръ *Sor*	Мѣсто *Helyett*	Читай *Olvasd*
93	I	„	16	m.	n.
94	I	„	15	Жребій n.	Жребій h.
97	I	зъ горѣ *felülről*	7	k. i.	cs.
98	I	„	13	cs.	k. i.
101	II	„	1	Зазеленѣги	Зазеленѣти
103	II	„	17	Залѣбнѣ	Залубнѣ
105	I	„	32	es.	cs.
106	II	„	6	m.	h.
114	I	„	6	Зяцвѣтати	Зацвѣтати
117	I	„	22	részedni	rászedni
117	I	„	31	cs.	k. i.
117	II	„	32	n.	h.
118	I	„	31	Звѣрьскйй	Звѣрьскый
118	II	„	7	Злядно	Зглядно
119	I	„	26	s.	i.
120	I	„	17	földrajz	földrajzi
121	I	„	17 19	s.	n.
121	II	„	6	Зламалѣнъ	Зламлѣнъ
122	I	„	30	(жи) вòть	(жи) вòть
130	I	„	6	совѣ	собѣ
142	II	„	16	вугòлъ	вугòль
143	I	„	20	Канчукъ	*Канчукъ*
143	I	„	21	Канчухъ	*Канчухъ*
145	II	зъ споду *alulról*	7	n.	s.
147	I	„	6	kenócs	kenőcs
150	I	„	8	cs.	k. i.
151	I	„	6	k.	h.
155	II	„	29	m.	n.
157	I	„	16	n.	m.
157	II	„	36	Кòрытище	Корытище
158	I	„	1	kengerkőzni	hengerközni
160	I	„	29	k.	h.
164	I	„	4	h.	n.

Сторона *Lap*	Стовпъ *Oszlop*	Зъ споду *alulról*	Шоръ *Sor*	Мѣсто *Helyett*	Читай *Olvasd*
165	II	„	11	t.	h.
166	II	„	1	n.	h.
171	II	„	29	s.	cs.
173	II	„	11	s.	n.
181	II	„	21	n.	h.
182	I	„	27	Медòвникаръ	Медòвникарь
187	II	„	7	n.	h.
189	II	„	14	Мочкочати	Моркотати
190	I	„	17	n.	h.
192	II	„	9	n.	h.
193	II	„	23	n.	m.
194	I	„	16	h.	n.
201	II	„	23	h.	i.
203	II	„	20	h.	n.
207	II	„	14	csonttó	csonttól
213	II	„	35	i.	n.
221	II	„	8	олклейити	обклейити
228	I	„	6, 7	s.	h.
228	I	„	19	n.	s.
229	II	„	11	m.	n.
232	I	„	27	Око	Око
234	I	„	33	Онифро	Онуфро
236	II	„	16	k.	h.
244	I	„	4	вòцта	вòцту
246	II	„	14	слувы	сливы
249	I	„	7	k.	h.
252	II	„	21	Пергнути	Перегнути
257	I	зъ горѣ *felülről*	1	n.	kn.
260	II	„	17	s.	n.
266	I	„	29	s.	n.
277	II	„	18	s.	n.
298	II	зъ споду *alulról*	8	s.	n.
305	I	„	13	n.	m.

Сторона *Lap*	Стовпъ *Oszlop*	Зъ споди *Alulról*	Шоръ *Sor*	Мѣсто *Helyett*	Читай *Olvasd*
307	I	„	12	Привати	Прививати
307	II	„	8	n.	h.
310	I	„	17	s.	n.
310	II	„	34	s.	n.
313	I	„	36	n.	h.
314	I	„	4	cs.	k. i.
314	I	„	12	n.	s.
315	I	„	14	n.	s.
315	I	„	22	n.	h.
318	I	„	3	n.	m.
318	I	„	27	szélelő-	szelelö-
330	II	„	5	nt-	ut-
335	II	„	4	v.	k. i.
342	I	„	11	Ремѣнъ	Ремѣнь
342	II	„	29, 31	h.	n.
345	II	„	23	Рòзвязати	Розвязати
366	I	„	23, 24	forgó	fogó
367	I	„	36	n.	s.
369	I	„	25	h.	n.
378	I	„	27	n.	h.
378	I	„	29	h.	n.
378	II	„	1	s.	n.
380	I	„	24	m.	n.
382	I	„	6	Стрекогати	Стекотати
382	II	„	11	Стругъ	Струкъ
384	I	„	12	Сгяти	Стяти
396	I	„	15	зь	зъ
409	I	„	34	s.	n.
416	I	„	15	фраййръ	фрайиръ

Аа	Aa	A	Рр	Rr	R
Бб	Bb	B	Сс	Sz sz	Sz
Вв	Vv	V	Тт	Tt	T
Гг	Hh		Уу	Uu	U
Дд	Dd	D	Фф	Ff	F
Ее	Ee je	E	Хх	Ch ch	Ch
Ж.ж	Z zs	Zs	Цц	Cc	Cc
З.з	Zz		Шш	Ss	Ss
Ии	Ée	É	Щщ		
Кк	Kk	K	Юю	Ju ju	
Лл	Ll	L	Яя	Ja ja.	
М.м	M.m	M		Ji	
Нн	Nn	N		Yy insilan.	
Оо	Oo	O			
Пп	Pp	P			

20 000,00